

Bijlage 3: Partijblad "De Banier"
(bedragen in euro's)

	2016		2015
uitkomst		begroting	
7.171		7.275	7.683
615		225	502
100.460		90.000	103.817
101		-	214
62.846		60.000	64.107
<hr/>		<hr/>	<hr/>
171.193		157.500	176.322

Het saldo van het partijblad "De Banier" is als volgt:

Baten

Opbrengsten van abonnementen	7.171	7.275	7.683
Opbrengsten van overbetalingen	615	225	502
Opbrengsten van giften	100.460	90.000	103.817
Verkoop Banier	101	-	214
Advertentieopbrengsten	62.846	60.000	64.107
Publicatieopbrengsten	-	-	-
	171.193	157.500	176.322

Lasten

Personeelskosten	28.197		27.638
Drukwerk	75.346	80.250	77.680
Opmaakkosten	31.444	30.000	19.588
Fotokosten	1.286	1.000	341
Inspreekkosten	868	1.300	1.073
Auteursvergoedingen	500	500	200
Betalingsverkeer	6.189	8.000	5.767
Portokosten	112.043	124.000	118.336
Vrijwilligerskosten	-	200	-
Overige algemene kosten	126	250	-
	<u>256.000</u>	<u>245.500</u>	<u>250.624</u>

Resultaat "De Banier" 84.806- 88.000- 74.302-

Bijlage 4: Afdelingen
 (bedragen in euro's)

	2016	2015	
	uitkomst	begroting	uitkomst
Opbrengsten afdelingen			
Giften	23.096	-	61.689
Retributie donateurs	1.125	-	115
Retributie leden	152.471	-	71.818
Overbetalingen	23.283	-	1.548
Collecte	9.829	-	3.186
Sponsoring	52.403	-	46.080
Rente-opbrengst	1.513	-	1.624
	263.720	105.000	186.060
Kosten afdelingen			
Vergaderkosten	24.230	-	8.932
PR-kosten	84.506	-	50.662
Verkiezingskosten	953	-	65.691
Representatiekosten	10.697	-	4.549
Bankkosten	8.682	-	4.182
Algemene kosten	23.693	-	10.707
	152.761	105.000	144.723
Resultaat Afdelingen	110.959	-	41.337

De kosten en opbrengsten van de afdelingen zijn begroot op het bedrag van € 105.000. Dit bedrag bestaat uit het begrote aantal leden dat is toegewezen aan een afdeling vermenigvuldigd met het retributiebedrag van € 7,50 per lid. Dit is 14.000 x € 7,50 = € 105.000.

29-06-2017 000624



VERGADERSTUKKEN PARTIJDAG 2017

► **sgp.nl**

SGP

Vergaderstukken Partijdag SGP

22 april 2017

Inhoudsopgave

Agenda partijdag 2017	5
Bijlage A - Verkiezing leden Hoofdbestuur	7
Bijlage B - Verslag 95 ^e algemene vergadering (partijdag) d.d. 16 april 2016	9
Bijlage C - Verslag algemene vergadering d.d. 14 januari 2017	21
Bijlage D - Jaarverslag 2016	31
Bijlage E - Financieel jaarverslag 2016	64
Bijlage F - Begroting SGP 2017	70
Bijlage G - (Her)benoeming leden Commissie van Beroep	74
Bijlage H - Aanpassing samenwerkingsregeling	75
Bijlage I - Motie afdeling Achterhoek	79
Bijlage J - Motie afdeling Nederhemert.....	80

Agenda partijdag 2017

Datum: D.V. zaterdag 22 april 2017

Plaats: Vergaderzaal Euretco B.V., Koninginneweg 1, 3871 JZ Hoevelaken, tel. 033-2532911

Tijd: 10.00 - 15.00 uur

9.30 uur

1. Ontvangst met koffie/thee en koek

10.00 uur

2. Welkom en opening
 - a. Welkom door partijvoorzitter, M.F. van Leeuwen
 - b. Opening door de plv. partijvoorzitter, ds. A. van Heteren
 - c. Telefax aan Z.M. de Koning
 - d. Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus
3. Verkiezing leden Hoofdbestuur (zie bijlage A, pag. 7)
4. Vaststellen verslagen
 - a. Partijdag 16 april 2016 (zie bijlage B, pag. 9)
 - b. Algemene vergadering 14 januari 2017 (zie bijlage C, pag. 21)
5. Jaarverslag 2016
 - a. Jaarverslag 2016 (zie bijlage D, pag. 31)
Vaststellen jaarverslag 2016 en vragen n.a.v. het verslag (vragen kunnen t/m 12.00 uur op de dag voorafgaand aan de vergadering worden toegezonden aan het Hoofdbestuur)
 - b. Financieel jaarverslag 2016 (zie bijlage E, pag. 64)
Vaststellen van de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting daarop - strekt tevens tot décharge van het Hoofdbestuur (vragen kunnen t/m 12.00 uur op de dag voorafgaand aan de vergadering worden toegezonden aan het Hoofdbestuur)
6. Vaststellen begroting 2017 (zie bijlage F, pag. 70)
7. Behandeling voorstellen
 - a. Commissie van Beroep (zie bijlage G, pag. 74)
 - b. Samenwerkingsregeling (zie bijlage H, pag. 75)
8. Behandeling moties
 - a. Motie afdeling Achterhoek (zie bijlage I, pag. 79)
 - b. Motie afdeling Nederhemert (zie bijlage J, pag. 80)
9. Toespraak mr. C.G. van der Staaij, voorzitter Tweede Kamerfractie SGP
10. Mededelingen
11. Rondvraag (vragen kunnen t/m 12.00 uur op de dag voorafgaande aan de vergadering worden toegezonden aan het Hoofdbestuur)
12. Afscheid Hoofdbestuursleden: prof.dr.ir. A.G. Bregman en P.T. de Vries
13. Sluiting morgengedeelte door ds. A. Vlietstra

12.00 uur
14. Lunchpauze

- 13.00 uur**
15. Opening middaggedeelte door ds. M. Klaassen
16. Uitslag van de (her)verkiezing van de leden van het Hoofdbestuur
17. Thema ‘Gemeenteraadsverkiezingen 2018’

Deel A. Christelijke kernwaarden in de praktijk

Hoe gaat u als (volks)vertegenwoordiger of bestuurder om met christelijke kernwaarden in de praktijk? Hoe brengt u Bijbelse kernwaarden onder het voetlicht in uw dorp, gemeente of provincie? Het Hoofdbestuur heeft het initiatief genomen om kernwaarden van christelijke politiek in beeld te brengen. Een commissie heeft zich bezonnen op de vraag waar het bij het deelnemen van de SGP in het overheidsbestuur in essentie om gaat. Op de partijdag willen we deze kernwaarden doordenken en met elkaar stilstaan bij enkele dilemma’s.

Met medewerking van:

mr. A. Boele (oud-raadslid SGP Alblasserdam), A.J. Flach (SGP-wethouder Hendrik-Ido-Ambacht) en W. van den Berg (SGP-raadslid Houten).

Deel B. Verkiezingscampagne

Hoe zet de SGP een goede campagne op voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2018? Na een korte toelichting op de belangrijkste punten wordt in een forum met ervaringsdeskundigen doorgepraat over wat een goede campagne is, wat er beslist niet mag ontbreken in een campagne en wat valkuilen zijn. Tevens is er gelegenheid om campagne-ideeën te delen. Het forum wordt zo praktisch mogelijk gehouden. De zaal krijgt gelegenheid tot het stellen van vragen.

Met medewerking van:

drs. H. Pool (adviseur afdelingen/kiesverenigingen SGP), A.J. Proos (voorlichter Tweede Kamerfractie SGP), T. Ebbers (bestuurslid SGP-afdeling Achterhoek) en P.C. Grinwis (SGP-raadslid en campagneleider SGP-afdeling Goeree-Overflakkee).

De leiding van de besprekking van de twee deelthema’s is in handen van J. Kloosterman (SGP-raadslid Apeldoorn).

18. Dankwoord door partijvoorzitter, M.F. van Leeuwen
19. Slotwoord door ds. G.W.S. Mulder

15.00 uur
20. Afsluiting met een hapje en een drankje

Bijlage A - Verkiezing leden Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur stelt in de hierna vermelde gevallen de volgende kandidaten voor (telkens in alfabetische volgorde).

I. Aftredend, prof.dr.ir. A.G. Bregman

- a. drs.ing. G.H. Averesch

De heer Averesch, geboren op 24 juli 1973, is lid van de Gereformeerde Gemeenten. Hij is directeur deeltijdopleidingen Technische Faculteit en adjunct-directeur instituut Engineering bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Daarnaast vervult hij nog diverse nevenfuncties, zoals lid van de Raad van Toezicht Jacobus Fruytier Scholengemeenschap, bestuurslid RMU-GOLV sectie onderwijs, commissielid Statenfractie SGP Gelderland en lid van de SGP Partijadviesraad.

- b. drs. H. van Dalsen RA

De heer Van Dalsen, geboren op 15 juli 1970, is lid van de Gereformeerde Gemeenten. Hij is financieel directeur van een productiebedrijf en ouderling van de Gereformeerde Gemeente te Genemuiden.

II. Aftredend, P.T. de Vries

- a. dr. H.F. Massink

De heer Massink, geboren op 2 januari 1962, is lid van de Protestantse Kerk in Nederland. Hij is rijksambtenaar bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken en bestuurslid Stichting Steun CIMS (Missiologisch Instituut Osijek (Kroatië)). Van 1989-1998 is hij werkzaam geweest bij het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP.

- b. dr. J. Noeverman

De heer Noeverman, geboren op 6 juni 1971, is lid van de Protestantse Kerk in Nederland. Hij is hoofddocent/-onderzoeker Bedrijfseconomie bij Saxion Hogescholen. Daarnaast is hij gemeenteraadslid voor de SGP in Rijssen-Holten en scriptiebegeleider/examinator bij Nyenrode Business University. Voorheen is hij deelraadslid en dagelijks bestuurder geweest van de deelgemeente Prins-Alexander (Rotterdam) en penningmeester van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP.

III. Aftredend en herkiesbaar, mr. P.J. den Boef

- a. mr. A.J.C. van Bemmel

De heer Van Bemmel, geboren op 29 maart 1976, is ouderling van de Gereformeerde Gemeente te Gouda. Hij is advocaat en vervult daarnaast diverse andere nevenfuncties, zoals bestuurslid bij de Vluchtheuvel, lid van het deputaatschap Kerk, Jeugd, Gezin en Onderwijs en Werkgroep studenten en lid van diverse klachtencommissies. Voorheen is hij 8 jaar bestuurslid, waarvan 3 jaar landelijk voorzitter van de SGP-Jongeren geweest.

- b. mr. P.J. den Boef

De heer Den Boef, geboren op 21 januari 1953, is advocaat/mediator. Hij is vanaf 1997 lid van het Hoofdbestuur van de SGP en voormalig gemeenteraadslid voor de SGP in Houten. Daarnaast is hij voorzitter van de klachtencommissie van het reformatorisch onderwijs. De heer Den Boef is lid van de Gereformeerde Gemeente in Houten.

IV. Aftredend en herkiesbaar, M.F. van Leeuwen

- a. M.F. van Leeuwen

De heer Van Leeuwen, geboren op 23 april 1948, is voormalig voorzitter van het College van Bestuur van het Hoornbeeck College en het Van Lodenstein College. Hij is vanaf 2006 lid van het Hoofdbestuur van de SGP en vanaf maart 2010 partijvoorzitter. Daarnaast is de heer Van Leeuwen

ouderteling van de Hersteld Hervormde Gemeente te Maartensdijk en voorzitter van de Raad van Toezicht van het Reformatorisch Samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs in het voortgezet onderwijs.

b. drs. W.L. Verweij

De heer Verweij, geboren op 1 juni 1976, is stafmedewerker van het College van Bestuur van het Hoornbeeck College en het Van Lodenstein College. Daarnaast is hij diaken en kerkvoogd van de Hersteld Hervormde Gemeente te Maartensdijk. Andere nevenfuncties die hij vervult, zijn bestuurslid van de plaatselijke kiesvereniging SGP Maartensdijk-De Bilt, secretaris van de provinciale afdeling SGP Utrecht en voorzitter van het bestuur van de Vereniging School met de Bijbel te Maartensdijk.

Stembureau

Het stembureau bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter:

Dhr. P. de Gruijter, [REDACTED]

Leden:

Dhr. V.L. Hofland, [REDACTED]

Dhr. B.L. van Harten, [REDACTED]

Dhr. E. Mourik, [REDACTED]

Dhr. S.C. van Loon, [REDACTED]

Dhr. J.P. Bustraan, [REDACTED]

Dhr. R. Berends, [REDACTED]

Dhr. drs. M. Bossers, [REDACTED]

Dhr. W. Kleijer, [REDACTED]

Dhr. G. van Reenen, [REDACTED]



Bijlage B - Verslag 95^e algemene vergadering (partijdag) d.d. 16 april 2016

Datum: zaterdag 16 april 2016

Plaats: congreszaal van Euretco B.V. te Hoevelaken

Tijd: 10.00-15.00 uur

1. Welkom en opening

1.a Welkom door partijvoorzitter M.F. van Leeuwen

De partijvoorzitter, dhr. M.F. van Leeuwen, heet een ieder hartelijk welkom en in het bijzonder alle genodigden onder wie voormalige leden van het Hoofdbestuur, oud-parlementariërs, burgemeesters, bestuursleden en medewerkers van partijgeledingen, de nieuwe voorzitter van de SGP-Jongeren, dhr. M.W. Pos, leden van de nieuwe Partijadviesraad en vertegenwoordigers van kerken. Daarnaast ook een hartelijk welkom aan alle SGP'ers die bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen. Verder heet hij hartelijk welkom dhr. P. Adema (voorzitter van het landelijk bestuur van de ChristenUnie) en dhr. A.A. de Vries (lid van de Tweede Kamerfractie van de PvdA).

Er zijn afmeldingen ontvangen van de volgende genodigden:

- dhr. mr. C.P.W. van den Berg, lid Partijadviesraad
- dhr. G. van den Berg, oud EK-lid
- dhr. ir. G.H. ten Bolscher, lid Partijadviesraad
- dhr. dr.ir. S.M. de Bruijn, lid Partijadviesraad
- ds. D.J. Budding, oud HB-lid
- dhr. mr. D.J.H. van Dijk, EK-lid
- dhr. T.C. van Gelder, oud-burgemeester
- dhr. J.D. Heijkamp, oud HB-lid
- ds. W.Chr. Hovius, oud HB-lid
- dhr. K.J.G. Kats, burgemeester
- dhr. J.M.H.J. Keizer, partijvoorzitter VVD
- ds. G.W.S. Mulder, kandidaat HB
- mw. drs. G.R. Peetoom, partijvoorzitter CDA
- moderamen synode PKN
- dhr. ir. H. van Rossum, oud TK-lid
- ds. A. Snoek, kandidaat HB
- dhr. H. Uil, oud HB-lid
- dhr. M. Uitbeijerse, lid Partijadviesraad
- dhr. ing. M.S. van Veen, VVD TK-lid (SGP-watcher)

De partijvoorzitter spreekt de wens uit dat we met elkaar een goede vergadering mogen hebben.

1.b Opening door de plv. partijvoorzitter, ds. A. van Heteren

De partijvoorzitter geeft het woord aan de plv. partijvoorzitter, ds. A. van Heteren, om de opening te verzorgen. Deze leest Psalm 119:121-128 en gaat voor in gebed. Vervolgens spreekt hij een openingswoord uit n.a.v. Psalm 119:126: 'Het is tijd voor den HEERE, dat Hij werke, want zij hebben Uw wet verbroken.' Het verbreken van Gods wet, waar is dat begonnen? In het paradijs. Daar hebben Adam en Eva Gods Wet verbroken. Ze hebben tegen het leven gekozen en voor de dood. Adam en Eva hebben door de zonde de band met God doorgesneden. En wij in Adam. De Heere ziet ons aan alsof wij zelf die zonde begaan hebben. Wij hebben ook gekozen tegen het leven en voor de dood. Wanneer wij de verdorvenheid van de eerste wereld zien, dan zegt Gods Woord daarvan dat alle vlees op de aarde Zijn weg had verdorven. Alles gebeurde buiten en zonder God. Geestelijk dood. Daarover is het oordeel gekomen: de zondvloed. Alleen Noach en zijn gezin zijn in de ark behouden. Alle anderen zijn buiten de ark omgekomen. Het is tijd voor de Heere dat Hij werke. Ook deze wereld is vol van zonde en wetsovertreding. Ook in Nederland zien we dat dit werkelijkheid is. Denk aan het ongeboren leven in de moederschoot. Jaarlijks worden er meer dan 30.000 ongeboren mensenlevens in de moederschoot gedood. Gods Wet wordt daarmee verbroken. De ontwikkelingen gaan door. Er wordt aan zwangere vrouwen een onderzoek aangeboden of er een kind met het syndroom van Down verwacht wordt. Men zegt het niet hardop, maar daar zit de wens achter dat er alleen gezonde kinderen geboren worden. Wie weet wat de ontwikkelingen zijn. Tegen welke ziektes en aandoeningen er dingen aangeboden worden om te voorkomen dat ernstig gehandicapte kinderen geboren zullen worden. Gods wet verbroken. Denk ook aan het ouder wordende leven. Een vrouw van honderd jaar liet haar leven beëindigen. Na een uitje zei ze dat als elke dag zo zou zijn, ze wel voort zou willen leven. Daaruit blijkt dat deze oude mensen niet klaar zijn met het leven, maar ze zijn eenzaam en voelen zich nutteloos. Onze maatschappij is klaar met hen. Denk ook aan de zondagsheilige en de overtreding van

het zevende gebod. Wat een zedeloosheid wordt er niet aangetroffen in ons land. Onze jeugd heeft heel de wereld op zak. Krijgt veel meer te zien dan vroeger mogelijk was. Gods Wet verbroken. Verbrekers van Gods Wet zullen zonder waarachtige bekering er achterkomen dat God hen zal veroordelen. Het is de mens gezet eenmaal te sterven en daarna het oordeel. Een van de dingen waar onze partij de nadruk op wil leggen is: vóór het leven. Dat betekent niet alleen dat er gewaarschuwd moet worden tegen abortus en euthanasie, maar dat er ook gewezen moet worden op het geestelijke leven. Dat is het ware leven. Wij leven wel naar het lichaam, maar we zijn geestelijk dood. Een wereld, land en zaal vol wetsverbrekers. Wat eist Gods Wet van ons? Liefde tot God boven alles en liefde tot de naaste. Ook onder ons worden soms liefdeloze opmerkingen gemaakt over vluchtelingen die naar ons land toekomen. We moeten hen niet alleen het lichamelijke leven gunnen, maar ook het geestelijke leven. De Heere heeft ook recht op hun leven. Ook onder hen moet het klinken: 'Vreest God en houdt Zijn geboden, want dat betaamt alle mensen.' Kennen wij gebed voor hen die naar ons land zijn gekomen? Kennen we het gebed: Uw koninkrijk kome? Wetsverbrekers zijn we. Maar nu komt het aan op de beleving: op de gebrokenheid van hart en de verslagenheid van geest. Dat werkt de Heere. Wat zou het groot zijn als het werk van onze volksvertegenwoordigers door de Heere gezegend wordt. Wat is ons verlangen: dat ze van dood levend gemaakt worden? Dat het leven tot eer van God al meer zou toenemen? Het is tijd voor de Heere dat Hij werke, want zij hebben Uw Wet verbroken. Ze hebben het verdien, zelf verbroken te worden. Dat leert de Heere wanneer Hij gaat werken in het hart. Dan is de schuld zo groot, tot aan de hemel. Wij hebben helemaal niets om voor die schuld te betalen. Maar dan mogen we het horen vanuit het Woord van God, dat de Zaligmaker is gekomen. Het behaagde de Heere Hem te verblijzen, opdat er voor mensenkinderen die die verbreking verdien hebben zaligheid zou zijn. Christus zit nu aan de rechterhand van Zijn Vader in de hemel. Daar werkt Hij door Zijn Woord en Geest. Bij Hem is ontkomming voor de grootste der zondaren. De Heere geve ons vrijmoedigheid om daarover te mogen spreken. Aansluitend laat de plv. partijvoorzitter zingen Psalm 119 vers 68 en verklaart hij de vergadering voor geopend. Daarna neemt de voorzitter de leiding van de vergadering weer op zich.

1.c Telefax aan Z.M. de Koning

De partijvoorzitter deelt mee dat een telefax is verzonden aan Z.M. de Koning met de volgende inhoud:

Rotterdam, 16 april 2016

Majesteit,

De Staatkundig Gereformeerde Partij - in het 95e partijcongres bijeen te Hoevelaken - betuigt Uwe Majesteit haar eerbied en diepe verbondenheid.

De partij bidt U toe, dat U Uw Koninklijk ambt in afhankelijkheid van God, onze Schepper, en in gebondenheid aan Zijn Woord en Wet mag vervullen. In Uw kersttoespraak refereerde U aan de oproep tot vrijheid, die de apostel Paulus liet horen. Dat is een treffende oproep om de vrijheid in liefde dienend te gebruiken tot nut van onze naaste, zoals kernachtig in onze Statenbijbel staat: 'Want gij zijt tot vrijheid geroepen, broeders; alleenlijk gebruikt de vrijheid niet tot een oorzaak voor het vlees, maar dient elkander door de liefde.' (Gal.5:13)

De liefde tot de naaste komt ten diepste voort uit de liefde tot God. Het Hoofdbestuur en de leden van de Staatkundig Gereformeerde Partij wensen U en onszelf toe dat wij op de plaats waar God U en ons stelt, vanuit die liefde de vrijheid mogen gebruiken tot tijdelijk en geestelijk welzijn voor onze naaste.

Zij wenst U in Uw hoge verantwoordelijkheid wijsheid van Boven toe om ons volk te regeren naar Gods Woord. Zij bidt U en Uw Huis Gods ondersteuning en Zijn onmisbare zegen toe.

Met de meeste hoogachting,

drs. P.A. Zevenbergen,
secretaris

1.d Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus

Op verzoek van de partijvoorzitter worden de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus staande gezongen.

2. Verkiezing leden Hoofdbestuur

De voorzitter verzoekt de leden van de stemcommissie naar de foyer te gaan en bedankt hen voor hun bereidwilligheid om de stemmen te tellen.

3. Vaststellen verslag partijdag 25 april 2015

De tekst van het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt. De voorzitter deelt de stand van zaken mee m.b.t. op de partijdag van 2015 aangenomen moties die door de SGP-Jongeren zijn ingediend.

- Er worden op het dak van het SGP-partijbureau zonnepanelen geplaatst. De investering is in de begroting van 2016 opgenomen.
- De SGP-fractie is waakzaam als het gaat om voorstellen die tot lastenverzwaring voor studenten leiden. Tot op heden zijn dergelijke voorstellen niet gesignaleerd. De SGP-fractie heeft zelf ook geen voorstellen ingediend die tot specifieke lastenverzwaringen voor studenten leiden.
- De SGP-fractie heeft contact gehad met een externe expert op gebied van particuliere beveiliging op schepen. Op 6 juni 2016 zal over dit thema een Algemeen overleg plaatsvinden. Dan kan de SGP-fractie verder concreet gehoor geven aan de motie.
- De SGP-fractie heeft tijdens het Algemeen overleg over de vervanging van de F-35 gepleit voor een voortvarende aanschaf van F-35's, maar ook voor alertheid op de (technische) problemen in het ontwikkel- en productieproces van de F-35. In toekomstige overleggen hoopt de SGP-fractie dan ook te pleiten voor de aanschaf van extra F-35's bovenop het momenteel begrote aantal van 37.

4. Jaarverslag 2015

4.a Vragen naar aanleiding van het jaarverslag 2015

Het jaarverslag wordt voor kennisgeving aangenomen. De afdeling Rotterdam vraagt wat de stand van zaken is m.b.t. het door minister Van der Steur tijdens de begrotingsbehandeling in de Eerste Kamer aan SGP-senator Van Dijk gedane toezegging om in gesprek te gaan met de kerken over de normatieve principes van onze rechtsstaat. De voorzitter antwoordt dat de minister recent een kerkdienst bezocht van de Gereformeerde Gemeente in Gouda. Na afloop heeft hij gesproken met de kerkenraad en de zondagsschool bezocht. Het was een heel goede ontmoeting. De minister was onder de indruk van de grote hoeveelheid jongeren in de eredienst. Daarnaast ligt er de toezegging om echt inhoudelijk te spreken met de kerken over onze rechtsstaat. Dat zal vooral via deputaten e.d. gaan lopen. Bij de voorbereiding daarvan is het nuttig kennis te nemen van het boek van dr. B.J. Spruyt: 'Voor religie en vrijheid'. Dit boek heeft de minister ontvangen en is helemaal gewijd aan dit thema. Van Dijk zal er bij de minister op terugkomen hoe hij gestalte geeft aan zijn toezeggingen.

4.b Vaststellen van de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting daarop

De onderhavige financiële stukken worden ongewijzigd vastgesteld waarmee de algemene vergadering het Hoofdbestuur déchargeert.

5. Vaststellen begroting 2016

De begroting 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld. De voorzitter bedankt de penningmeester en de collega's op het partijbureau voor de zorgvuldige samenstelling van de stukken. De penningmeester die vandaag afscheid neemt als lid van het Hoofdbestuur bedankt de vergadering voor het in hem gestelde vertrouwen. Hij wenst allen de zegen van God toe. De voorzitter deelt mee dat HB-lid J.W. Keuken hem opvolgt als penningmeester.

6. Behandeling voorstellen

Er is een voorstel van PKV Barneveld om Bijbelse en andere argumenten inzake de zondagsopenstelling en op andere terreinen te verzamelen en toegankelijk te maken voor SGP-politici en SGP-bestuurders. Dhr. J. van den Bosch (afgevaardigde PKV Barneveld) ligt het voorstel kort toe. Hij ziet graag dat er een toegankelijke database komt waaruit SGP-politici argumenten kunnen halen. De achterliggende periode heeft de zondagsopenstelling van winkels in veel gemeenten op de politieke agenda gestaan. Van belang is dat SGP-politici alle relevante argumenten in de beraadslagingen betrekken. De voorzitter onderstreept het belang van dit onderwerp dat gaat over de slagader van onze partij: Gods dag. Deze dag lijkt ten onder te gaan in een 24-uurs beleveningseconomie. Dhr. A.K. van der Staaij (afgevaardigde afdeling Rhenen) roept in dit verband ertoe op om te reageren via de internetconsultatie die gehouden wordt in verband met de afschaffing van de Zondagswet. De partijvoorzitter deelt mee dat gewerkt wordt aan de oprichting van een SGP-bestuurdersvereniging en dat inmiddels al een 'Adviseur bestuurders(vereniging)' is benoemd. Deze adviseur zal ook gaan werken aan het opzetten van een toegankelijke database met politieke standpunten. Het Hoofdbestuur steunt het voorstel van Barneveld. De vergadering neemt het voorstel met algemene stemmen aan.

7. Behandeling moties

- a. De afdeling Rotterdam heeft een motie ingediend waarin de SGP-fractie in de Tweede Kamer ertoe opgeroepen wordt de ingevoerde snelheidsverhoging van 120 naar 130 km/h terug te draaien. Tevens wordt aan het Hoofdbestuur gevraagd de leden van de SGP op te roepen goed voorbeeldgedrag te tonen door vrijwillig niet harder te rijden dan 120 km/h op wegvakken waar 130 km/h is toegestaan. Dhr. M. Boot (afgevaardigde afdeling Rotterdam) ligt de motie kort toe. Het preadvies van het Hoofdbestuur is dat een generieke verlaging van de maximumsnelheid naar 120 km/h wordt ontraden. Met matrixborden is het mogelijk maatwerk te bieden. Het Hoofdbestuur steunt de motie wanneer Rotterdam deze zo uitlegt dat kritisch gekeken wordt naar het aantal plekken waar 130 km/h mag worden gereden. Rotterdam beoogt echter een generieke snelheidsverlaging. De motie wordt met meerderheid van stemmen verworpen.
- b. De PKV Maartensdijk-De Bilt roept het Hoofdbestuur in een motie op land- en tuinbouw als visserij als expliciet speerpunt op te nemen en daarbij een maatschappelijk verantwoorde en financieel gezonde bedrijfsvoering met toekomstperspectief uitgangspunt te laten zijn. Dhr. J.F. Slootweg (afgevaardigde pkv. Maartensdijk-De Bilt) geeft een korte toelichting. Hij zou graag een uitbreiding van het aantal speerpunten zien en landbouw als apart speerpunt, zodat de SGP het verschil kan maken en kan duidelijk maken dat de partij hecht aan de sterke positie van landbouw en zich in wil zetten dat ook in de toekomst binnen de sector op een verantwoorde wijze een boterham verdient kan worden. Kamerlid Dijkgraaf zet kort uiteen wat de inzet van de TK-fractie in de achterliggende periode op dit gebied is geweest. De voorzitter geeft aan dat de SGP veel meer dan tien punten belangrijk vindt, maar dat het niet wenselijk is het aantal speerpunten uit te breiden. De speerpunten zijn zo gekozen dat er meerdere onderwerpen onder gebracht kunnen worden. Het Hoofdbestuur staat achter de motie wanneer deze wordt uitgelegd dat de partij wordt opgeroepen zich op alle fronten in te zetten voor de landbouw. De motie wordt met deze uitleg aangenomen.
- c. De PKV Enkhuizen-Andijk verzoekt de TK-fractie van de SGP zich in te zetten voor het opnemen van een typdiploma als verplicht onderdeel van het onderwijs gegeven op basisscholen. In zijn preadvies geeft het Hoofdbestuur aan dat in de praktijk blijkt dat scholen zich voldoende bewust zijn van hun verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat kinderen in onze gedigitaliseerde samenleving vaardig met computers kunnen omgaan. De motie wordt ontraden, omdat scholen de vrijheid dienen te hebben zelf keuzes te maken. De motie wordt door de vergadering verworpen.

8. Aanwijzen lijsttrekker Tweede Kamerverkiezingen

Het Hoofdbestuur beveelt dhr. mr. C.G. van der Staaij aan als lijsttrekker voor de SGP bij de D.V. op 15 maart 2017 te houden Tweede Kamerverkiezingen. Dhr. Van der Staaij heeft zich bereid verklaard een verkiezing tot lijsttrekker te aanvaarden. Het Hoofdbestuur heeft grote waardering voor de inzet die Van der Staaij de achterliggende periode heeft getoond en de wijze waarop hij leiding geeft aan de Tweede Kamerfractie. Van der Staaij geniet zowel binnen als buiten de partij, bij jongeren en ouderen, breed vertrouwen. Het Hoofdbestuur acht het een voorrecht dat Van der Staaij opnieuw bereid is het lijsttrekkerschap op zich te nemen en met zijn jarenlange ervaring op principiële en deskundige wijze de SGP in de Tweede Kamer te vertegenwoordigen.

De stemcommissie heeft de stemmen geteld. Er zijn 374 stemmen uitgebracht op C.G. van der Staaij, 1 op E. Dijkgraaf en 1 op ds. A. van Heteren. De voorzitter feliciteert Van der Staaij van harte met zijn benoeming en spreekt hem hartelijk toe, waarbij hij hem sterkte, wijsheid en Gods zegen toewenst. Het Hoofdbestuur is dankbaar en verblijdt dat Van der Staaij zich opnieuw beschikbaar wilde stellen en breed vertrouwen heeft in de partij. Van der Staaij vindt het een eer opnieuw SGP-lijsttrekker te zijn voor de Tweede Kamerverkiezingen. In 2012 was de dag van de verkiezingen op zijn verjaardag en heeft hij als verjaardagscadeau gevraagd om een derde zetel. Op de verkiezingsdag in 2017 is zijn vrouw jarig. Nu hoopt hij op vier zetels. De voorzitter overhandigt hem een bos bloemen en geeft hem gelegenheid zijn politieke toespraak te houden.

9. Toespraak mr. C.G. van der Staaij, voorzitter Tweede Kamerfractie SGP

De heer Van der Staaij houdt een politieke toespraak die hieronder integraal is opgenomen.

“Partijgenoten,

“Ja, dit is een christelijk land en we zijn er trots op.”

Van wie denkt u, dat deze woorden zijn?

Nee, het was niet Groen van Prinsterer, ds. Kersten of ds. Zandt.

Het is een uitspraak van nog maar een paar weken geleden.

Het was de Engelse premier Cameron die dit zei in zijn paasboodschap.

Kerken brengen ook anno 2016 een boodschap van hoop, zo zei hij.

Kijk naar de actieve inzet van christenen voor zieken, gevangenengen, daklozen.

“Ja, dit is een christelijk land en we zijn er trots op.”

En hij verbond er ook een opdracht aan:

De plicht om bijzonder betrokken te zijn op vervolgde christenen wereldwijd.

Misschien denkt u: “dat klinkt wel mooi, maar vergis je niet.

De kerkverlating in Engeland is ongelooflijk groot.

Bijbelgetrouwe christenen hebben het daar vaak helemaal niet makkelijk.”

Dat is waar.

Maar toch, stel je eens voor dat Minister-President Rutte zo'n paasboodschap zou uitspreken.

“Ja, Nederland is een christelijk land en we zijn er trots op.”

Een storm van verontwaardiging zou opsteken.

De premier zou onmiddellijk naar de Kamer worden geroepen.

Minister-President, Dit klopt niet!

Heeft u dan pas het rapport ‘God in Nederland’ niet gelezen?

“Tweederde van de Nederlanders behoort helemaal niet tot een kerk.”

Nederland is geen christelijk land meer.

En bovendien: zulke godsdienstige uitspraken geven geen pas.

U zondigt tegen de scheiding van kerk en staat.

Onbestaanbaar!

Dit strijdert ernstig met het gelijkheidsbeginsel.

Het is een slag in het gezicht van atheïsten en moslims.

Hoe haalt u het in hoofd om zo'n bevoordeerde positie voor het christendom te claimen.”

Dit soort clichés slikken velen voor zoete koek.

Maar er is veel, heel veel op af te dingen.

Natuurlijk, de cijfers van ontkerstening en kerkverlating in ons land liegen er niet om.

Die zijn aangrijpend en verdrietig.

We maken ons niet groter dan we zijn.

Als christenen zijn we in ons land een minderheid.

Is Nederland nog een christelijk land? Was Nederland een christelijk land?

Wanneer kan je daar eigenlijk van spreken?

Ik heb geen behoefte daarover een woordenstrijd aan te gaan.

Maar een ding weet ik wel.

Ons land is ontstaan in de strijd tegen tirannie,

na een worsteling van bloed, zweet en tranen, om God naar Zijn Woord te dienen.

Ons volkslied getuigt daarvan, onze eedsformules, onze feestdagen.

Nederland is eeuwenlang gestempeld door het christendom, door het Oude en door het Nieuwe Testament.

De kerken en kathedralen in bijna elke plaats van ons land herinneren ons daaraan.

“Het christendom heeft onze wetgeving en ons bestuur, onze samenleving en onze zeden doortrokken.”

Dat zijn woorden van de liberaal Thorbecke.

Christelijke moraal over huwelijk en gezin, over seksualiteit, over omzien naar elkaar, heeft eeuwenlang zijn invloed laten gelden.

Het is echt nog niet zo lang geleden dat de PvdA zich positief uitsprak over de fundamentele waarde van huwelijke en gezin, en dat ook zij vond dat het belastingstelsel op bescherming van het gezin moet zijn gericht. Dat was niet in de Middeleeuwen, maar in de moderne tijd.

Het is echt nog niet zo lang geleden dat in het VVD-beginselprogramma te lezen was dat de partij er diep van overtuigd is dat de grondslagen van de Nederlandse beschavingwortelen in het christendom.

Hoe is het nu?

Terwijl de wereld in brand staat, komt D66 met de ene schrapwet na de andere om de politieke sfeer te zuiveren van alle christelijke invloeden.

Afbraakpolitiek, noem ik dat.

Politiek vandalisme.

Weg met het verbod op smalende godslastering.

Weg met de gratie Gods in de aankondiging van wetten.
Weg met de Zondagswet.

Het is juridische nonsens om te stellen dat de scheiding van kerk en staat of het gelijkheidsbeginsel geen andere weg openlaat.

Dat heeft niets met zuiver staatsrecht te maken, maar alles met platte seculiere politiek met een sterke ideologische lading. Daar is niets neutraals aan.

De cruciale vraag die nu voorligt is deze:

Schamen we ons voor die christelijke waarden waar Nederland mee groot geworden is?
Zien we het als een steen des aanstoots die we willen weghakken?

Of zijn we er dánkbaar voor, en doen we er ook nu nog onze winst mee?

Zien we die waarden als het fundament waarop we staan, als onmisbaar voor onze samenleving?

Beseffen we dat godsdienst de ziel van een cultuur uitmaakt, zoals de ons in november jongstleden ontvalлен senator Holdijk eens zei, en er een gevaarlijk vacuüm ontstaat als onze cultuur zich losmaakt van de God van de Bijbel?

Christenen uit Irak en Syrië, die naar Nederland vluchten, denken dat ons land een christelijk land is.
Zij kijken er raar van op als ze te horen krijgen: "Nee hoor, Nederland is helemaal geen christelijk land..."

Als SGP nemen we het overtuigd op voor behoud van christelijke waarden, symbolen en vrijheden.

Als ik de politicus Alexander Pechtold hiervan niet kan overtuigen, dan spreek ik de kunsthistoricus en veilingmeester aan:

U weet toch dat oud heel vaak niet betekent "uit de tijd", maar juist van bijzondere waarde en betekenis?

U weet toch dat slopers van monumenten later soms spijt kregen als haren op hun hoofd?

Stop dan met slopen en schrappen!

Mijn oproep aan partijen als de PvdA en VVD is: houdt de rug recht, laat u niet op sleeptouw nemen.

Beste mensen,

Hebben we een nostalgisch verlangen naar vroeger?
Is ons doel het krampachtig vasthouden van oude vormen?
Nee.
Het is een diep verlangen om vanuit christelijke waarden het goede voor ons land te zoeken.
Dienstbaar tot gerechtigheid.

De Babylonische Koning Belsazar zag ooit een teken aan de wand.
Daniel legde hem het handschrift uit en sprak indringende woorden.
Belsazar, bent u vergeten dat uw voorvader Nebukadnezar moest belijden dat God de Allerhoogste is?
Belsazar, beseft u niet dat uw levensadem van God komt?
Belsazar, u hebt God de Heere Die regeert, de eer niet gegeven.
Dat zei Daniel eenmaal tegen een heidense koning.
Er staat geschreven! Er is geschied!
Schrift en Historie komen hier bij elkaar.
Een aansporing en een waarschuwing voor het Nederland van nu.
De levende God, die ook onze geschiedenis schreef, zegt: "Keer terug tot Mij!"
Die oproep geldt voor ons persoonlijk én voor ons land.

Ook als minderheid in een land waar velen niet geloven, in een land waarin de islam zich grootmaakt, wil de SGP vrijmoedig en constructief christelijke politiek bedrijven.
Dan duiken we niet angstvallig weg.

Nee, dan vouwen wij onze handen en bidden tot de Heere.
Dan vragen wij of Hij in onze zwakheid Zijn kracht volbrengen wil.

Bid en werk!
Meerderheid of minderheid: de SGP gelooft dat christelijke waarden ook hier en nu ons welzijn dienen.
Daarom blijven wij daar actief en creatief op inzetten.

Vorig jaar kwamen wij met de campagne voor liefde en trouw.

Het was goed om te merken dat die campagne harten raakte.

Dit jaar geven wij bijzondere aandacht aan de bescherming van kwetsbaar leven.

Abortus is afschuwelijk normaal geworden.

Dat is een groot kwaad.

“Gij zult niet doden” beschermt ook het ongeboren kind.

Ieder mensenleven is kostbaar en waardevol.

Daarom zetten wij ons in voor meer bescherming van ongeboren leven, voor betere hulp voor ongewenst zwangere vrouwen, voor meer inzet op alternatieven voor een abortus.

Het is verrassend dat onderzoek laat zien dat jongeren aanmerkelijk kritischer over abortus zijn dan de oudere generatie. Dat geeft hoop voor de toekomst.

De overtuiging dat ieder mens meetelt, zet ons ook aan tot omzien naar elkaar.

Partijbreed is het jaarthema: ‘Samenleven is een werkwoord’.

Wij hebben elkaar nodig om dat waar te maken: kerk, samenleving, politiek.

Van de doorgesloten verzorgingsstaat moeten we niet op weg naar de zoek-het-zelf-maar-uitmaatschappij, maar naar een krachtige verbonden samenleving.

Het is hartverwarmend hoeveel initiatieven er ook in ons land zijn voor mensen die een steun in de rug goed kunnen gebruiken: voor gevangenen, vluchtelingen, voor dak- en thuislozen.

De politiek kan met weinig geld bijdragen aan goede coördinatie en scholing van vrijwilligers.

Daar maken wij ons graag sterk voor.

Het waarderen van ‘omzien naar elkaar’ zit nog bepaald niet in de haartalen van ons belastingstelsel.

Alle kaarten worden gezet op betaald werk. Het Kabinet ziet werk als haarmopperolie voor nagenoeg alle problemen.

Veel geld is gepompt in een belastingherziening.

De kloof in belastingdruk tussen eenverdiener en tweeverdiener nam alleen maar toe. Daarom hebben wij met overtuiging tegen het belastingplan gestemd.

Onze constructieve houding is bekend, maar blijft binnen heldere grenzen.

Het moet wel geloofwaardig blijven.

Elbert Dijkgraaf heeft zich vastgebeten in de kwestie eenverdienners.

En zo werd afgelopen najaar tot veler verrassing de eenverdiener het cruciale thema in het belastingdebat in Tweede en Eerste Kamer.

Dat is winst en een belofte voor de toekomst.

Rond het Binnenhof werpen de Tweede Kamerverkiezingen, die gepland staan voor maart volgend jaar, de schaduwen vooruit.

Oplopende verkiezingskoorts haalt niet altijd het beste boven.

Profilering wint het gemakkelijk van samenbinding.

Toch is die eensgezindheid wel nodig om belangrijke uitdagingen het hoofd te bieden.

Ik denk aan de vluchtingencrisis en aan de dreiging van het terrorisme.

In het vluchtingendebat hecht de SGP eraan het hoofd én hart te laten spreken.

Oog voor de nood om ons heen, oog voor de draagkracht van onze samenleving.

Tot de joods-christelijke waarden, die Nederland hebben gestempeld, hoort zeker ook oog voor de vluchtelingen. Dat begint bij meer en betere opvang in de regio.

Bij de gastvrijheid die ook vluchtelingen in ons land wordt geboden, past tegelijkertijd ook beduchtheid voor een Arabisch-islamitisch leefpatroon dat botst met onze cultuur.

Dat moet eerlijk onder ogen worden gezien.

Er is veel ongerustheid over terrorisme, angst voor jihadistische aanslagen.

Parijs, Brussel, het kwaad van de radicale islam komt dichterbij.

Het brengt niets dan onheil, dood en verderf.

Dat kwaad moet hier én wereldwijd zonder pardon bestreden worden.

Wij leven mee met de getroffen families in Pakistan, die op eerste Paasdag getroffen werden door een gerichte aanslag op christenen.

Ieder mens in nood is onze medemens.

We hebben evenwel een bijzondere verantwoordelijkheid voor onze geloofsgenoten die in zoveel islamitische landen een zwaar leven hebben en zo weinig steun vanuit hun omgeving krijgen.

Een alerte aanpak van terrorisme vraagt versterking van ons veiligheidsapparaat.

Veiligheid en Defensie zijn kerntaken van de overheid.

Extra geld daarvoor is in de komende periode voor de SGP topprioriteit.

Defensie loopt al jaren op het tandvlees.
De politie moet het met te weinig mensen doen.
Daarom moet er wat de SGP betreft al dit lopende jaar extra geld worden geïnvesteerd in de krijgsmacht, in politiemensen en in de veiligheidsdiensten.
De SGP is de partij die daarvoor ook al aan het begin van deze kabinetperiode voor pleitte. Toen stonden we nog vrijwel alleen.
Gelukkig is er nu eindelijk meer bijval.

Partijgenoten,
We leven in roerige en spannende tijden.
De onrust maar ook de onvrede onder burgers, bedrijven en organisaties is soms groot.
Zeker, de verwachtingen van de politiek zijn soms te hoog gespannen.
IJzer kun je niet met handen breken.
De opdracht is niettemin wel om steeds goed oog te hebben voor ongerustheid en onvrede.

Ik noem de onvrede in zorg en onderwijs over regel- en controledruk en administratieve lasten.
Het is voor mensen die met hart en ziel in het onderwijs werken heel goed nieuws dat een wetsvoorstel over de onderwijsinspectie, waarvoor Roelof Bisschop het initiatief heeft genomen, het staatsblad heeft gehaald.
Als die wet goed wordt nageleefd, betekent dat meer ruimte voor de scholen, en duidelijker kaders voor inspectie.
Dat is een goede zaak: niet controle op controle stapelen, maar ruimte bieden voor de vakmensen.

Rond het vorige week gehouden referendum over Oekraïne kwam veel onvrede en wantrouwen boven tegenover Europa.
De SGP deelt die zorgen en wil dat daaraan recht wordt gedaan.
Minder Europa, meer Nederland, dat is de richting die wij uit willen.
Er ligt een SGP-wet om macht minder makkelijk aan Brussel weg te geven.
Bij een uitbreiding van de EU in taken of met nieuwe landen is wat ons betreft een 2/3 Kamermeerderheid nodig in plaats van een gewone meerderheid.
Onze wet heeft het in de Tweede Kamer gehaald, maar wacht nu op behandeling in de Eerste Kamer. CDA en VVD stellen zich daartegen kritisch op, zij zijn bang dat Europa op slot komt te zitten.
Het is te hopen dat die vrees het niet gaat winnen van de noodzaak voor faire spelregels en recht doen aan de onvrede van de burger.

Begrijpelijke onvrede merken wij ook op bij boeren en tuinders.
Zij zitten al lang in de hoek waar de klappen vallen.
Onze melkveehouders, onze fruittellers en boomkwekers dragen bij aan veilig voedsel, een florerende natuur en een goede verzorging van hun dieren.
Zonder hen mist Nederland miljarden euro's aan inkomsten.

De gezonde bedrijfsvoering staat onder druk.
Neem de varkenshouderij.
Voor hetzelfde varken krijgt de boer nu evenveel als tien jaar geleden.
De regelgeving stapelt zich echter op. De kosten zijn enorm toegenomen.
Om de eindjes aan elkaar te knopen, moeten grotere stallen gebouwd worden.
Waar is het geld voor investeringen in betere hokken, minder uitstoot van fijn stof en zonnepanelen op het dak?
De sector zit in een negatieve spiraal.
De landbouw verdient steun.
De SGP zet zich daar graag voor in.
Wij willen een duurzame landbouw met goede aandacht voor dierenwelzijn.
Maar daar hoort wel een fatsoenlijke prijs bij.
Veel te vaak wordt nieuw beleid gevoerd over de rug van de boeren.
Wij zeggen: regel die prijs dan ook en stop de valse concurrentie uit landen waar niet dezelfde eisen gelden, metkippen uit Brazilië waar geen oog is voor dierenwelzijn.
En stop de overmacht van supermarktketens die prijzen laag houden.

Het kabinet laat de landbouw te vaak links liggen.
Dat moet anders.
Regelgeving moet beter aansluiten op de praktijk.
Stimuleer innovatie, stimuleer samenwerking.

En stop met stapelen van nieuw beleid.

De SGP wil dat het kabinet zich daarom inzet voor een landbouwakkoord.

Dat betekent concreet afspraken tussen ministerie, Brussel, landbouworganisaties, ketenpartijen, maatschappelijke organisaties en andere betrokken partijen over de marsroute naar de toekomst en wat daarbij van de verschillende partijen verwacht mag worden.

Dan ligt beleid tenminste voor meer dan vijf jaar vast.

Boeren zijn dan niet de dupe van grilige beleid en een overheid die met de rechterhand geeft en met de linkerhand weer neemt.

Een beetje meer boerenverstand zou Den Haag niet misstaan.

Beste mensen,

De ontwikkelingen gaan snel.

De vraagstukken zijn serieus.

De verantwoordelijkheden zijn groot.

Hoe zullen we daar aan recht doen in een samenleving die niet alleen afrekent met het "Er staat geschreven", maar ook geen boodschap heeft aan het "er is geschied"?

Het gebrek aan historisch besef maakt veel meningsvorming wispelturig en kortademig.

Zelfs het Wilhelmus moet het ontgelden, omdat de Tachtigjarige Oorlog zo lang geleden is. Maar, zoals de historicus en journalist Willem Bouwman fijnzinnig opmerkte: Toen het Wilhelmus in 1932 tot Volkslied werd gekozen, was de Tachtigjarige Oorlog ook al 284 jaar voorbij. Het gaat er niet om of het lang geleden is, maar of we een boodschap aan onze geschiedenis hebben.

Ik sluit af met de woorden van Groen van Prinsterer uit zijn 'Ongeloof en revolutie'.

"Ik eindig met de verklaring dat ik, tegen alle menselijke wijsheid, bij het gevoel van eigen zwakheid, twee woorden tot leus heb: Er staat geschreven! en Er is geschied! Een fundament tegen elk grof geschut, een wortel tegen iedere wervelwind van ongeloof bestand. De Historie, die ook het vlammend schrift van de heilige God is, de Heilige Schrift, die ook de historische schrift is, die getuigt van de onoverwinnelijke Leeuw uit Juda's stam. Historie en Heilige Schrift wijzen op Hem, Die met de glans van Zijn volmaaktheden, zich ook op Nederlandse bodem heeft geopenbaard. (--)

Laat ons met het oog op Hem die wijsheid en kracht geeft, op de uitgestrektheid van zijn weldaden acht geven, en op de omvang van onze verantwoordelijkheid bedacht zijn.""

10. Mededelingen

- De directeur van het WI, dhr. drs. J.A. Schippers, geeft in het kort informatie over het werk van het WI en de thema's waarmee ze op dit moment bezig zijn.
- De voorzitter doet een oproep aan allen om mee te doen met de landelijke ledenwerfcampagne en er ons samen voor in te zetten 2.000 nieuwe leden te werven. Vervolgens informeert hij de vergadering over de stand van zaken m.b.t. de omvorming van kiesvereniging tot afdeling. Het aantal plaatselijke afdelingen is op dit moment 51. In totaal behoren nu 10.000 leden tot een afdeling. Met diverse plaatselijke kiesverenigingen is nu contact om dit jaar om te vormen. Op zaterdag 14 januari 2017 is er een extra ledenvergadering om het verkiezingsprogramma vast te stellen. Tot slot doet hij enkele huishoudelijke mededelingen.

11. Rondvraag

PKV Hardinxveld-Giessendam vraagt of de agenda voor de partijdag weer net als in het verleden volledig in De Banier kan worden opgenomen. De voorzitter antwoordt dat sinds de vernieuwing van De Banier in 2013 de agenda niet meer integraal in De Banier wordt geplaatst. De huidige opzet van De Banier leent zich daar ook niet voor. Het beleid is dat de datum van de partijdag in De Banier wordt vermeld en dat er 's morgens een huishoudelijke gedeelte is en 's middags een inhoudelijk thema wordt behandeld. Het thema van het middaggedeelte wordt daarbij inclusief sprekers en forumleden vermeld. In de toekomst zal de volledige agenda wel op de website van de SGP worden geplaatst. Wanneer deze informatie beschikbaar is, zal dit via de nieuwsbrief bekend worden gemaakt.

12. Afscheid Hoofdbestuursleden

De Hoofdbestuursleden ds. H. van den Belt, J.P. Tanis en ds. W. Visscher nemen vandaag afscheid van het Hoofdbestuur. De partijvoorzitter spreekt hen afzonderlijk toe. Ds. Van den Belt is 10 jaar lid geweest van het Hoofdbestuur (2006-2016). J.P. Tanis was 20 jaar lid van het Hoofdbestuur (1996-2016) en vanaf 2008 lid van het Dagelijks Bestuur en penningmeester. Ds. W. Visscher is drie jaar lid geweest van het Hoofdbestuur (2013-2016). De voorzitter memoreert het overlijden van zijn vrouw en de ernstige ziekte

van zijn zoon. Hij bedankt allen hartelijk voor hun inzet en betrokkenheid en overhandigt elk een bos bloemen en cadeaubon. In september wordt er D.V. nog een interne afscheidsbijeenkomst gehouden.

13. Sluiting morgengedeelte

Op verzoek van de partijvoorzitter besluit ds. W. Visscher de morgenvergadering met dankgebed en vraagt een zegen voor de maaltijd. Vervolgens laat hij zingen Psalm 27 vers 7. Hij wijst erop dat we in een seculiere tijd leven. Misschien moeten we wel zeggen dat we moderne mensen zijn geworden die in een moderne tijd leven. Moderne mensen denken veel over de tegenwoordige tijd. Niet moderne mensen denken veel na over de toekomende wereld en het toekomende leven. Ds. Visscher beveelt in dit verband aan de Institutie van Calvijn, boek 3, hoofdstuk 9 te lezen. Misschien dat het onze ogen opent voor de dingen die boven zijn. Hij wenst allen Gods zegen toe en de overdenking van het toekomende leven.

14. pauze

Er wordt gepauzeerd van 12.00 tot 13.00 uur.

15. Opening middaggedeelte

Ds. A. Vlietstra opent de middagvergadering. Hij laat zingen Psalm 62 vers 4 en 5. Vervolgens leest hij Johannes 2:15-22 en gaat voor in gebed.

Na de opening neemt de partijvoorzitter de leiding van de vergadering weer op zich. Hij leest het telegram voor dat van Z.M. de Koning is ontvangen. De tekst luidt als volgt:

"Aan de ledenvergadering
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)
Via Congreszaal Euretco B.V.
Koninginneweg 1
3871 JZ HOEVELAKEN

Zijne Majesteit de Koning heeft mij verzocht u vandaag allen ter gelegenheid van de Algemene Ledenvergadering te Hoevelaken zijn dank over te brengen voor uw vriendelijke boodschap. Uw gevoelens van verbondenheid met hem, zoals daarin tot uitdrukking gebracht, heeft de Koning zeer gewaardeerd.

Namens de Koning wens ik u allen een goede bijeenkomst toe.

Drs. C. Breedveld Directeur Kabinet van de Koning

Den Haag, 16 april 2016"

16. Uitslag van de (her)verkiezing van de leden van het Hoofdbestuur

De partijvoorzitter maakt de uitslag van de stemming voor de leden van het Hoofdbestuur bekend.

- Ds. H. van den Belt is aftredend. Het Hoofdbestuur heeft ds. M. Klaassen en ds. A. Snoek kandidaat gesteld. Er zijn 378 geldige stemmen uitgebracht en 1 ongeldige. Op ds. Klaassen zijn 331 stemmen uitgebracht en op ds. Snoek 47. Dat betekent dat ds. Klaassen is gekozen.
- Dhr. J.P. Tanis is aftredend en niet herkiesbaar. Kandidaten in deze vacature zijn dhr. J.W. Benschop en dhr. W. van Wikselaar. Er zijn 379 geldige stemmen uitgebracht. Op dhr. Benschop zijn 215 stemmen uitgebracht en op dhr. Van Wikselaar 164. Dat betekent dat dhr. Benschop is gekozen.
- Ds. W. Visscher is aftredend en niet herkiesbaar. Er zijn 378 geldige stemmen uitgebracht en 1 ongeldige. Op ds. G. Clements zijn 121 stemmen uitgebracht en op ds. G.W.S. Mulder 257. Dat betekent dat ds. Mulder is gekozen.
- Dhr. P.A. Zevenbergen is aftredend en herkiesbaar. Nevenkandidaat is dhr. C.A. Oosterwijk. Er zijn 375 geldige stemmen uitgebracht en 4 ongeldige: dhr. Oosterwijk 8 stemmen en dhr. P.A. Zevenbergen 367 stemmen. Dat betekent dat dhr. Zevenbergen is herkozen.

De partijvoorzitter deelt mee dat de (her)gekozen leden bij hun kandidatuur reeds bewilligd hebben in hun (her)verkiezing en wenst hen van harte sterkte en Gods zegen toe.

17. Debat over thema: 'Opvang van vluchtelingen in onze samenleving'

De voorzitter introduceert het thema en dhr. J. Hoekman die het debat leidt. Allen die een bijdrage aan het programma leveren, heet hij hartelijk welkom, te weten de heren S. Younan, een Syrische vluchteling, L. van Bruchem (raadslid SGP Geldermalsen), Th. A. Meijboom (raadslid SGP Werkendam/afdelingsmanager Dienst Terugkeer en Vertrek Ministerie Veiligheid en Justitie) en ds. W. Visscher (predikant Ger. Gem. Amersfoort).

Hoekman interviewt Younan. Van Bruchem, Meijboom en ds. Visscher krijgen elk een stelling voorgelegd en vervolgens gelegenheid in een paar minuten een kort statement te maken. Daarna is er een gesprek met de zaal.

Younan geeft aan dat moslimvluchtelingen schapen zijn die geen herder hebben en dat we in Nederland voor hen moeten zorgen. Deze mensen komen hier met angst naar toe, dan moet je ze niet mot angst benaderen. Dat is geen bevrijding voor ze.

Van Bruchem geeft aan dat de komst van vluchtelingen bij mensen verschillende reacties oproept: gevoelens van angst, onveiligheid, onzekerheid. Maar ook financieel: wat betekent een AZC voor de waarde van mijn huis. Lokale overheden zijn mede verantwoordelijk voor de opvang van vluchtelingen. Het is belangrijk de lokale bevolking bij de invulling van het beleid te betrekken. Meijboom benadrukt dat het Nederlandse vluchtelingenbeleid rechtvaardig is. Voor echte vluchtelingen moet er ruimte zijn. Wat echte vluchtelingen zijn, is in verdragen vastgelegd. Als hierover binnen de achterban discussie is, moeten we hierover in gesprek gaan. Ruimte voor echte vluchtelingen betekent niet dat iedereen in Nederland toegelaten moet worden. De SGP bielet allereerst zoveel mogelijk opvang in de regio. Als lokale SGP mogen we niet wegkijken als er gevraagd wordt om lokaal een bijdrage te leveren. Barmhartigheid vraagt om een proactieve rol om de opvang van vluchtelingen in de gemeente te realiseren. Daarbij dient wel rekening gehouden te worden met de schaalgrootte van de opvang in relatie tot de grootte van de gemeente. Aanvankelijk leek het erop dat het COA niet wil meewerken aan kleinschalige opvang, maar daar zijn ze op teruggekomen. Het mogen ook meerdere kleine locaties zijn die wel centraal aangestuurd worden.

Ds. Visscher merkt dat de aanwezigheid van asielzoekers in onze kerkdiensten soms ongemakkelijk wordt gevoeld, omdat het om mensen gaat die onze gebruiken niet kennen. Hij vindt dat we vluchtelingen moeten benaderen als mensen met een ziel voor de eeuwigheid. We dienen bewogen met ze te zijn, deze mensen zijn op de vlucht voor oorlog en terreur. We hebben de ruimte, geld en Bijbels om ze te helpen. Vanuit de zaal wordt opgemerkt dat we ons niet moeten laten leiden door angst. Laten we net zo moedig zijn als de christenen daar. Hoe moet je je als lokale SGP opstellen wanneer veel mensen kritisch zijn op de komst van een AZC. Als SGP dienen we te benadrukken wat de Bijbel hierover zegt. Het is onze plicht om mensen in nood te helpen, maar het aantal vluchtelingen en de inpassing in de samenleving moet wel goed overdracht worden.

Tijdens de forumdiscussie wordt de vraag besproken of alleen christelijke asielzoekers opgevangen dienen te worden. Vanuit het forum wordt geantwoord dat de SGP zich niet dient te beperken tot de opvang van christelijke asielzoekers, elk mensenleven verdient bescherming. Onze geloofsgenoten verdienen echter wel in het bijzonder bescherming. De politieke vertaling daarvan is niet gemakkelijk, omdat het maken van onderscheid naar godsdienst als discriminatie wordt gezien. Met het COA wordt nu wel gesproken over aparte opvang voor gezinnen. Aparte opvang voor christenen en moslims lijkt niet mogelijk. Vanuit de zaal wordt benadrukt dat christelijke hulp meer is dan alleen een boterham geven. Je mag mensen het belangrijkste, Gods Woord, niet onthouden. Younan geeft aan dat een vluchteling die naar Nederland komt niet meer hoeft te vrezen voor zijn leven, maar we moeten ook zorgen dat ze voldoende te eten hebben. En neem ze ook eens mee naar de kerk of naar huis en bid met ze. Barmhartigheid en rechtvaardigheid kunnen in botsing komen wanneer mensen hier lange tijd moeten verblijven, maar geen mogelijkheid krijgen te wortelen in de samenleving.

Gevraagd wordt wat er gedaan wordt voor de autochtone woningzoekenden. Het blijkt dat asielzoekers die statushouder zijn geen voorrang krijgen boven reguliere woningzoekenden. Van Bruchem benadrukt dat we wel rekening moeten houden met de angst die er is onder mensen wanneer er een AZC komt. Als politicus voelt hij die verantwoordelijkheid. Veiligheid is een belangrijk aandachtspunt voor de politiek.

C.G. van der Staaij (fractievoorzitter SGP Tweede Kamer) krijgt als laatste gelegenheid een afsluitend statement te maken. Daarin benadrukt hij dat het belangrijk is met twee woorden te spreken. In het vluchtelingenbeleid gaat het niet alleen om barmhartigheid, maar ook om rechtvaardigheid. We moeten hulp bieden en grenzen stellen. Alleen hulp doet geen recht aan de problemen die er zijn. Alleen grenzen stellen is niet Bijbels. Hulp bieden betekent ook zorgen dat er betere opvang in de regio is, zodat er geen grote stromen vluchtelingen naar Europa komen. Hulp bieden betekent onderdak bieden aan vluchtelingen die vanwege hun geloof vrezen voor hun leven. In Nederland mogen we geen onderscheid maken tussen mensen die hier zijn. Maar we mogen wel groepen steunen in vluchtelingenkampen die het extra moeilijk hebben. Dat is een mooie uitleg van weldoan aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs. We leven in een gebroken wereld. Bij de opvang van vluchtelingen in gemeenten moet recht worden gedaan aan plaatselijke omstandigheden en dient rekening gehouden te worden met het draagvlak. De Bijbelse boodschap is dat we ons niet moeten laten leiden door angst, maar door de liefde. Daar hoort ook de liefde tot de vreemdeling bij. Dat ontslaat de overheid niet van de plicht ervoor te zorgen dat de vluchtelingen goed worden gescreend bij binnenkomst. Tot slot beveelt hij allen aan het beginselprogramma van de SGP over dit vraagstuk nog eens na te lezen (art. 30).

De partijvoorzitter bedankt de vier forumleden en de forumleider voor hun inbreng. Allen ontvangen een cadeaubon en bos bloemen. Tevens bedankt de voorzitter Van der Staaij voor zijn afsluitend statement.

18. Dankwoord partijvoorzitter

De partijvoorzitter bedankt iedereen hartelijk voor zijn aanwezigheid en inbreng.

19. Slotwoord

Ds. H. van den Belt besluit de vergadering. Hij bedankt voor de gesproken woorden n.a.v. zijn afscheid. Er is het nodige gepasseerd. Hij onderstreept het belang elkaar in de volle breedte vast te houden ondanks alle kerkelijke verscheidenheid. Er is veel veranderd, maar wat hetzelfde is gebleven is de boodschap van Gods Woord. Hij leest Romeinen 14:7 t/m 12 en spreekt n.a.v. vers 8 een bezinnend slotwoord. Wij zijn ons eigendom niet, we behoren de Heere toe. Dat is het geheim van de christelijke vrijheid. Niemand leeft zichzelf, niemand sterkt zichzelf. Luther zegt: "De menselijke vrije wil is net als een ezel of een paard. Zit de duivel erop, of zit de Heere erop." We zijn alleen echt vrij als we van de Heere mogen zijn. In die vrijheid mogen we in de politiek staan. We zijn tot vrijheid geroepen. We moeten allen voor de rechterstoel van Christus gesteld worden. Wat een realiteit! Wat een wonder als je mag weten dat het de rechterstoel van Christus is. Vrijheid, ernst en hoop. Want er is geschreven: Ik leef, zegt de Heere. In een wereld vol dode zondaren, vijanden en verzet. Ik leef, zegt de Heere, met stromen van vluchtelingen, met kerkverlating, met secularisatie, met zorgen over jongeren. Dan klinkt het door: Voor Mij zal alle knie zich buigen en alle tong zal God belijden. Geloven we dat? Het staat in Gods heilig en onfeilbaar Woord. Er is maar één volk dat toekomst heeft. Dat is het arme verdrukkte volk van God, dat voor Zijn Woord heeft. Vervolgens laat ds. Van den Belt zingen psalm 68 vers 10 en eindigt hij met gebed.

Hoevelaken, 22 april 2017

M.F. van Leeuwen, voorzitter

dr. P.A. Zevenbergen, secretaris



Bijlage C - Verslag algemene vergadering d.d. 14 januari 2017 ter vaststelling van het SGP-verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer 2017-2021

Datum: zaterdag 14 januari 2017

Plaats: congreszaal Euretco B.V. te Hoevelaken

Tijd: 10.00 - 15.00 uur

1. Welkom

De voorzitter, M.F. van Leeuwen, heet allen hartelijk welkom op deze algemene vergadering waarop het verkiezingsprogramma van de SGP zal worden vastgesteld. Het is voor het eerst in het bijna honderdjarige bestaan van de partij dat de SGP het verkiezingsprogramma laat vaststellen door de algemene vergadering. Hij spreekt zijn waardering uit dat er vandaag zoveelen gekomen zijn. In het bijzonder heet hij welkom alle genodigden, waaronder leden van de verkiezingsprogrammacommissie, de selectieadviescommissie voor de kandidatenlijst en de kandidaten voor de Tweede Kamerverkiezingen. Verder heet hij hartelijk welkom dhr. F. van Oosten (Kamerlid VVD) en dhr. P. van Dalen (Europarlementariër ChristenUnie-SGP). Dhr. P. Adema, partijvoorzitter van de ChristenUnie, had ook graag aanwezig willen zijn, maar is vanwege familieomstandigheden verhinderd. De voorzitter spreekt de wens uit dat we met elkaar een goede vergadering mogen hebben en geeft het woord aan de plv. voorzitter om de vergadering te openen.

2. Opening

Ds. A. van Heteren opent de vergadering met het lezen van Richter 7:1-8. Naar aanleiding van het gelezen Schriftgedeelte spreekt hij een openingswoord. Onze partij is geen grote partij. We hebben niet veel vertegenwoordigers in Eerste en Tweede Kamer. Dat hoeft echter geen belemmering te zijn. Dat zien we aan Gideon. Met 32.000 manschappen lag hij tegenover de Midianieten, die veel groter in getal waren. Nu is het zo verwonderlijk dat er eerst 10.000 strijders overbleven en daarna maar 300. Waarom deed de Heere dat? Opdat niet de Israëlieten en Gideon de eer van de overwinning zouden krijgen, maar opdat Hij Zelf de eer zou ontvangen. Voor de Heere is niets te wonderlijk. Een andere naam voor Gideon was Jerubbaäl. Dat wil zeggen strijder tegen Baäl. Dat is negatief zouden we zeggen. Maar positief betekent dat strijder voor de Heere en Zijn dienst. En dat is wat Gideon doet. We lezen dat in Richter 6:24: 'Toen bouwde Gideon aldaar den HEERE een altaar, en noemde het: De HEERE is vrede!' Gideon bevorderde de dienst des Heeren en hield het volk de dienst des Heeren voor. Dat heeft ons met het oog op de komende verkiezingen veel te zeggen. Er moet niet alleen in negatieve zin worden gewaarschuwd tegen de afgodendienst, maar de dienst des Heeren moet ook in positieve zin worden bevorderd. Ik verwijst daarbij naar artikel 36: 'en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen, het woord des Evangelies overal te doen prediken, opdat God van een iegelijk geëerd en gediend worde, gelijk Hij in Zijn Woord gebiedt.' Dat is het ambt van de overheid. Daar mogen en moeten wij onze overheid op aanspreken. Niet alleen plaatselijk, maar ook provinciaal en landelijk, tot in Europa toe. God heeft recht op ieders leven. 'Vrees God, houd Zijn geboden, want dit betaamt alle mensen.' Dat moest Gideon ook doen in het bouwen van een altaar voor de Heere. Maar dat was niet het enige wat Gideon moest doen. We lezen namelijk in Richter 6:25: 'en breek af het altaar van Baäl, dat van uw vader is, en houw af het bos, dat daarbij is.' Hij moest dus ook het altaar van Baäl afbreken. Hij moest optreden tegen de afgodendienst. Dat geldt vandaag net zo goed. Jerubbaäl: strijder tegen Baäl. Van onze partij moet gelden: 'strijder tegen de afgodendienst'. In ons verkiezingsprogramma staat: gebedsoproepen tegengaan, terughoudendheid betrachten met het bouwen van moskeeën en minaretten. Polygamie tegengaan. Het rijk van de antichrist te gronde werpen. Dat wil niet zeggen te vuur en te zwaard. De Reformatie leert dat niet. Het gaat om het bestrijden van de opvattingen van afgodendienaren. Daar moet onze kracht liggen. De opvattingen van de islam bestrijden, met bewogenheid en liefde in het hart voor de Islamieten. De titel van het verkiezingsprogramma van de SGP luidt: 'Voor het leven'. Het ware leven is het dienen van God. 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.' De liefde van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest zou ons moeten drijven. Dat dat ook gevoeld zou mogen worden. Dat we biddend en verwachtend van de Heere ons werk zouden mogen doen. Dan staat het de Heere niet in de weg dat wij een kleine partij zijn. Gideon hield er maar 300 over en een grote overmacht werd overwonnen. Wat zou het groot zijn als de Heere de SGP wil gebruiken om van afgodendieren ware dienaars van de Heere te maken. Dan zal Hij daarvan de eer ontvangen. Elke richter laat iets zien van het werk van Christus. Christus heeft alleen de overwinning behaald op al Zijn vijanden. Hij zit nu aan de rechterhand van God. Hij gaat door met het bekeren van zondaren. Daar zijn zondaren, Islamieten en SGP'ers bij. De Heere doet wonderen. Hij maakt levend. Waarachtige bekering hebben wij

ook nodig. Het zou kunnen zijn dat wij de islam in zijn opvattingen bestrijden, maar zelf nog een afgodendienaar zijn. We zijn nog in het heden der genade. Dat die God, Die in het verleden wonderen gedaan heeft nu ook nog wonderen zou doen. Hij houdt Zijn werk in stand tot eer en verheerlijking van Zijn Naam. Dan zal geen mens de eer ontvangen, ook geen SGP'er. Ook al is hij het instrument om anderen te bekeren. Dan heeft hij dat niet zelf gedaan, maar de Heere. En daarvan gaan we zingen met elkaar uit psalm 145 vers 2.

Ik zal, o HEER, dien ik mijn Koning noem,
Den luister van Uw majesteit en roem
Verbreiden, en Uw wonderlijke daân
Met diep ontzag aandachtig gadeslaan.
Elks juichend hart zal Uw geducht vermogen,
De grote kracht van Uwen arm verhogen;
Ik zal mijn stem met aller lofzang paren,
En overal Uw grootheid openbaren.

3. Toelichting bespreking amendementen

De partijvoorzitter geeft een toelichting op de bespreking van de amendementen. Alle afgevaardigden hebben een amendementenbundel ontvangen. Er zijn negentig amendementen ingediend. Alle amendementen zijn van een van de volgende preadviezen voorzien: instemmen, instemmen met alternatief, ontraden of overbodig. In de voorgestelde vergaderorde is opgenomen dat de indieners van een amendement met het preadvies: instemmen met alternatief, ontraden en overbodig1 minuut de gelegenheid krijgt om het amendement toe te lichten. Andere afgevaardigden krijgen kort (maximaal 30 seconden) gelegenheid uitsluitend nieuwe overwegingen in te brengen. Indieners van een amendement met het preadvies 'instemmen' hebben dus geen spreekijd. Deze amendementen worden direct in stemming gebracht. Op verzoek van Zeist wordt besloten dat afgevaardigden die het oneens zijn met een amendement dat door het HB van een positief preadvies is voorzien een korte toelichting mogen geven van maximaal 30 seconden. Er zal door middel van handopsteken worden gestemd. Wanneer de uitslag onduidelijk is, worden de stemmen geteld.

4. Bespreking amendementen

De voorzitter geeft de amendementen in bespreking. De volgende amendementen worden door de indieners ingetrokken: 14, 45 (omdat HB voorstelt amendement 56 gewijzigd over te nemen), 60, 63, 74, 89.

De besluitvorming is als volgt:

- Instemmen: amendement 5, 8, 9, 11, 12, 13, 19, 22, 31, 39, 40, 41, 46, 47, 52, 55, 58, 59, 64, 65, 66, 67, 69, 72, 78, 80, 84 en 87;
- Instemmen met alternatief: amendement 1, 6, 15, 20, 23, 24, 25, 28, 32, 35, 37, 42, 43, 53, 56, 68, 88;
- Ontraden: amendement 2, 3, 4, 7, 17, 21, 26, 27, 29 en 30, 33, 34, 38, 44, 48, 49, 50, 51, 54, 57, 61, 62, 70, 71, 73, 75, 76, 77, 79, 81, 82 en 83, 85, 86;
- Overbodig: amendement 10, 16, 18, 36;
- Met betrekking tot amendement 90 wordt besloten de tekst van de toelichting op het preadvies in het verkiezingsprogramma op te nemen.

Naar aanleiding van verschillende amendementen wordt een toelichting gegeven en/of vindt een (korte) gedachtewisseling plaats.

- Amendement 10: Apeldoorn ziet graag explicet in het verkiezingsprogramma opgenomen dat het 'homohuwelijk' moet worden afgeschaft. De voorzitter antwoordt dat de waarde van het huwelijk tussen één man en één vrouw in het verkiezingsprogramma positief wordt beschreven. Deze exclusieve uitleg impliceert dat de SGP tegen het homohuwelijk is en is daarmee niet voor tweeeërlei uitleg vatbaar.
- Amendement 27: Rotterdam wil in het verkiezingsprogramma opnemen dat het oneigenlijk gebruik van het verschoningsrecht in de advocatuur wordt tegengegaan. Van der Staaij geeft aan dat hij zich herkent in de problematiek die Rotterdam schetst, maar dat hiervoor reeds voldoende aandacht is en het amendement in die zin overbodig is.
- Amendement 29 en 30: Zwartewaterland en Rhenen stellen voor de invoering van de doodstraf explicet in het verkiezingsprogramma op te nemen. De voorzitter geeft een toelichting waarom er deze keer voor is gekozen het punt van de doodstraf terug te laten komen door op te nemen dat uitlevering van

bijvoorbeeld terroristische misdadigers aan landen die zowel een rechtsstaat als de doodstraf kennen, mogelijk moet zijn. Hij geeft aan dat het beginsel vandaag niet ter discussie staat. De opvatting van de SGP over de doodstraf blijft ongewijzigd in het beginselprogramma opgenomen. Het gaat er nu om wat de SGP de komende kabinetperiode op dit punt wil realiseren. Een afgevaardigde van Zwartewaterland geeft aan dat we een beginselpartij zijn en dat we als christenen niet te bescheiden moeten zijn. Dit wordt ondersteund door een afgevaardigde van Geldermalsen. Een afgevaardigde van Dordrecht kan zich vinden in de toelichting op het preadvies van het Hoofdbestuur en verwijst daarbij naar het artikel van dhr. E.G. Bosma in het Reformatorisch Dagblad. Een afgevaardigde van Rotterdam vraagt zich af of onze overheid, die seculier is, wel op een Bijbelse wijze de doodstraf kan toepassen. Beekbergen vindt dat de doodstraf en 'voor het leven' niet tegen elkaar uit moeten worden gespeeld. De doodstraf is bedoeld om leven te beschermen. De voorzitter ligt toe dat de huidige formulering in het verkiezingsprogramma niet is gekozen om niet meer voor de doodstraf als legitieme Bijbelse straf uit te komen. Het verkiezingsprogramma is een communicatiemiddel. In de campagne waar 'voor het leven' centraal staat is het standpunt over de doodstraf lastig uit te leggen. Daarbij komt dat in veel landen de doodstraf op een wijze wordt toegepast waar de SGP ook niet gelukkig mee is. Daarom is gekozen voor een formulering waarbij in oogenschouw is genomen wat de SGP de komende verkiezingsperiode op dit punt zou willen bereiken. De formuleringen in oude verkiezingsprogramma's over de doodstraf hebben in de Tweede Kamer niets losgemaakt. Invoering van de doodstraf blijkt ver weg. Met de huidige tekst is dat anders. Van der Staaij geeft aan dat de formulering zoals die nu in het conceptverkiezingsprogramma staat bij de behandeling van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken al tot stevige discussie leidde. Nadat de voorzitter heeft gepeild of de vergadering een bepaling over invoering van de doodstraf in het verkiezingsprogramma wil opgenomen zien, worden de amendementen 29 en 30 tegelijkertijd in stemming gebracht. De uitslag is dat de amendementen met 108 tegen 240 worden verworpen.

- Amendement 36: Rotterdam stelt voor in de paragraaf over de islam op te nemen dat het aanzetten tot haat jegens moslims of andere godsdienstige of etnische bevolkingsgroepen moet worden tegengegaan. De voorzitter geeft aan dat in de inleiding duidelijk is omschreven hoe de SGP vindt dat mensen met elkaar behoren om te gaan. Rotterdam vindt een extra vermelding op zijn plaats en verwijst daarbij naar het openingswoord van ds. A. van Heteren. Zeist en Dordrecht spreken hun steun uit voor het voorstel van Rotterdam. De voorzitter antwoordt dat het Hoofdbestuur de notitie van naastenliefde steunt, maar dat het niet wenselijk is dit te beperken tot één bevolkingsgroep. Daarom is de passage hierover ook in de inleiding opgenomen. Het amendement wordt met 140 tegen 240 stemmen verworpen.
- Amendement 38: Rotterdam wijst erop dat een verbod op minaretten er ook toe kan leiden dat klokgelui wordt verboden. Rotterdam vraagt rekening te houden met de situatie in grote steden waar veel mensen het onderscheid tussen gebedsoproepen vanaf minaretten en klokgelui niet zien. Dordrecht spreekt zijn steun uit voor het amendement van Rotterdam. De voorzitter geeft aan dat het Hoofdbestuur wil uitdragen dat Nederland een van oorsprong christelijke natie is en dat gebedsoproepen vanaf minaretten daarin niet thuis horen.
- Amendement 43: Rhenen kan zich vinden in de door het Hoofdbestuur opgestelde alternatieve formulering van het amendement, maar wanneer Zaanstad het oorspronkelijke amendement handhaalt, steunen ze dat. Barneveld vindt dat het bijvoeglijk naamwoord 'verfoeilijke' voor apartheidssysteem overbodig, ongepast en onjuist is. De voorzitter geeft aan dat het Hoofdbestuur vanwege de gevoelswaarde van 'verfoeilijk' voorstelt het woord 'afkeurenswaardig' te gebruiken.
- Amendement 54: Deventer vindt dat scholen in het hoger onderwijs vrij moeten zijn in hun keuze om vakken in het Nederlands of het Engels te geven. De voorzitter antwoordt dat de SGP het oneigenlijk gebruik van Engels in het onderwijs wil tegengaan en daarom deze motie ontraadt.
- Amendement 56: Wierden steunt de alternatieve formulering van het Hoofdbestuur en merkt op dat degenen die principiële bezwaren hebben tegen verzekeringen tussen wal en schip vallen. De voorzitter geeft aan dat de SGP zich vanaf de oprichting van de partij verzet tegen verzekeringdwang. Het is de vraag of gemoedsbezwaarden gebruik willen maken van een wettelijke regeling, omdat ze dit als een indirecte verzekering kunnen zien.

5. Mededelingen

De voorzitter doet nog enkele huishoudelijke mededelingen m.b.t. de lunch.

6. Sluiting morgengedeelte

Ds. M. Klaassen besluit met morgengedeelte van de vergadering met het laten zingen van psalm 118 vers 1, 7 en 8 en dankgebed en vraagt tevens een zegen voor de maaltijd.

7. Lunch

Van 12.15 tot 13.00 uur wordt geluncht.

8. Opening middaggedeelte

De afsluiting van de maaltijd en de opening van het middaggedeelte wordt verzorgd door ds. A. Vlietstra. Deze laat zingen psalm 89 vers 13 en 14, leest Romeinen 13:1-7 en art. 36 NGB en gaat voor in gebed.

9. Vervolg bespreking amendementen

De voorzitter neemt de leiding van de vergadering weer op zich om de besprekking van de amendementen te vervolgen.

- Amendement 69: Ede vindt het wenselijk dat de knelpunten worden onderzocht, maar wil niet op voorhand kiezen voor de in het amendement genoemde variant. Rhenen geeft aan dat het hen om het onderzoek gaat en dat de uitkomst bepalend is voor de te realiseren variant.
- Amendement 70: Rotterdam roept op om de verhoging van de maximum snelheid naar 130 km/h grondig te evalueren. De SGP heeft als motto 'stem voor het leven', maar van meer luchtverontreiniging en geluidsoverlast sterven mensen eerder. Bisschop antwoordt dat de inzet van de TK-fractie is dat de maximum snelheid per wegtraject wordt bezien. Met de huidige matrixborden kan dit prima flexibel worden geregeld.
- Amendement 77: Zeist vindt dat het thema milieu er mager vanaf komt. Beekbergen vindt dat het Westerse consumptiepatroon kritischer ter discussie mag worden gesteld. Vriezenveen zou graag meer aandacht zien voor de Bijbelse noties over dit thema. De voorzitter geeft aan dat op diverse plaatsen in het verkiezingsprogramma het thema milieu aan de orde komt. De rode draad zit erin. Wanneer er vragen/suggesties zijn voor de beleidsmatige en praktische uitwerking roept hij op in contact te treden met de SGP-fractie in de Tweede Kamer.
- Amendement 82 en 83: Zaanstad staat sympathiek tegenover het principe de vervuiler betaalt, maar vraagt aandacht voor het in de hand werken van illegale afvaldumping. Barneveld staat achter het doel, maar niet achter het middel diftar en stelt daarom voor diftar weg te laten. In Barneveld wordt de restafvalcontainer maar één keer in de vier weken geleegd. Nederhemert is van mening dat diftar niet leidt tot meer zwerfafval. Woudenberg vindt diftar een prima systeem om invulling te geven aan het principe de vervuiler betaalt. Dijkgraaf geeft aan dat diftar een mooi systeem is, maar dat het wel goed toegepast moet worden. Grote gezinnen kun je meer afvalvolume geven en er kan gekozen worden voor zakken of bijvoorbeeld een frequentiesysteem. Uit evaluaties blijkt dat invoering van het systeem het eerste jaar kan leiden tot meer zwerfafval, maar daarna is dit effect niet meer significant. Uit alle evaluaties blijkt dat restafval afneemt en dat gescheiden afval toeneemt en dat de totale kosten afnemen.
- Amendement 87: De SGP-Jongeren maken zich zorgen over de koers van de Europese Commissie en het Europees Parlement. Zij willen samenwerking, maar vinden dat in Brussel geen volksvertegenwoordiging hoort. Samenwerking ja, superstaat nee. De SGP is tegen de evaluatie van EU-verdragen. Volgens de SGP-Jongeren leidt dit ertoe dat deze verdragen in lengte van jaren blijven bestaan. Geldermalsen spreekt steun uit voor de oproep van de SGP-Jongeren. Dat geldt ook voor Woudenberg: "een Europees Parlement past bij een federale staat, maar niet bij een samenwerking tussen staten". Nederhemert vindt de motie van de SGP-Jongeren waardevol. Gameren/Nieuwaal geeft aan dat een parlement een volk vertegenwoordigt. De EU is geen volk. Ook Zaanstad volgt die lijn. In reactie op deze steunbetuigingen geeft Rotterdam aan dat de SGP sinds 1979 mee doet aan de EP-verkiezingen. De nationale parlementen gaan over de bevoegdheden die Europa heeft. Staphorst staat sympathiek tegenover de motie: "we zijn tegen een superstaat en voor de nationale staat". Barneveld: "Europa denkt in meer, meer, meer. Het moet nu eens afgelopen zijn en daar is deze motie een goed voorstel voor." Scherpenzeel steunt de motie om een signaal af te geven. Bisschop antwoordt dat de SGP in de Tweede Kamer voortdurend aandringt op hervormingen van Europa. Europa moet een stap terug doen. Dat heeft zijn weerslag gevonden in de tekst van het verkiezingsprogramma. De boodschap van de SGP is: 'samenwerking ja, superstaat nee'. Er zijn echter zaken die bovennationaal geregeld moeten worden. We zoeken een nieuwe balans. Daarover is afstemming geweest met de Eurofractie en dat heeft geleid tot de tekst die nu in het verkiezingsprogramma is opgenomen. In de aanloop naar de EP-

verkiezingen gaan we ons ideaal ‘samenwerking ja, superstaat nee’ opnieuw doordenken. Met het oog op de komende kabinetperiode is het voorstel van het Hoofdbestuur het meest wenselijk. Na stemming blijkt dat de motie van de SGP-Jongeren door een meerderheid wordt gesteund. De voorzitter feliciteert de SGP-Jongeren hiermee. De intentie van de SGP-Jongeren delen we met elkaar. Wat dat betreft zijn er geen verliezers.

- Amendement 90: Barneveld vindt zowel de huidige tekst in het verkiezingsprogramma als het door hen geformuleerde tekstvoorstel ongelukkig. De vergadering stemt ermee in dat de tekst in de toelichting op het HB-padvies in het verkiezingsprogramma wordt opgenomen, omdat daarin ondubbelzinnig is verwoord wat de SGP vindt.

Omdat de aangenomen motie van de SGP-Jongeren (nummer 87) op gespannen voet staat met de alternatieve formulering van het aangenomen amendement 88 wordt het Hoofdbestuur gemanageerd de spanning weg te werken. Uitgangspunt is dat de inhoud van motie 87 het einddoel is en dat zolang dat doel niet is bereikt de macht die de EU heeft, gecontroleerd dient te worden. Daarop heeft amendement 88 betrekking.

Nu alle amendementen zijn behandeld, wordt het hele verkiezingsprogramma inclusief de aangenomen amendementen in stemming gebracht. De vergadering stemt in grote meerderheid in met de inhoud. Scherpenzeel is benieuwd wat de SGP-fractie in de Tweede Kamer van de aangenomen wijzigingsvoorstellen vindt. Van der Staaij antwoordt dat de fractie met overtuiging invulling zal geven aan de keuzes die nu zijn gemaakt. De partij heeft het verkiezingsprogramma vastgesteld. De fractie gaat hiermee aan de slag.

De voorzitter complimenteert in het bijzonder de SGP-Jongeren. Zij hebben vier moties ingediend die alle vier zijn aangenomen. Een score van 100%.

10. Verkiezingsspeech door C.G. van der Staaij

De voorzitter geeft C.G. van der Staaij gelegenheid zijn verkiezingsspeech te houden. Deze is hieronder integraal opgenomen.

Het gebeurde en paar weken geleden in een restaurant, in een Gelderse stad met een hoog D66- en Groen-Linksgehalte. Desondanks zaten een paar familieleden van me daar gezellig te eten. Aan het tafeltje naast hen ging het over de politiek. Daarbij viel het woord SGP. Dat was voor een trouw SGP-familieleden reden om de oren toch wat te spitsen. Dit is wat hij opving: “Je kan van die lui zeggen wat je wilt, maar die man van de SGP had wel een punt over die klaar-met-leven-pil”. “Hoezo had hij een punt”, vroeg de ander? “Nou, hij zei dat een pil om er een eind aan te maken best gevreesd is en dat we meer moeten doen om mensen die het niet meer zien zitten, te helpen.”

Die dame in dat restaurant zei dat ze daar lang over nagedacht had en ze het toch allemaal een beetje te makkelijk vond, om iemand maar een pil te geven als hij dood wil. Ze zei dat ze het eigenlijk voor haar hond nog niet zou willen, laat staan als het om mensen gaat. “Is het eigenlijk niet veel beter om mensen met zorg te blijven omringen, juist als ze het allemaal niet meer zien zitten”, zo vroeg ze zich af.

Handelsmerken

Toen mijn zwager dit verhaal in geuren en kleuren vertelde, dacht ik: goed om te horen dat de inbreng van de SGP op dit gevoelige onderwerp van wat is gaan heten “het voltooide leven” mensen aan het nadenken heeft gezet. Dat er iets van is blijven haken. Want dat is toch wat we willen: het goede zoeken voor iedereen, vanuit de vaste overtuiging dat het Woord van God ons de wegen wijst, ook voor onze tijd.

En als anderen zeggen: “De SGP is een partij waarvan je weet wat je eraan hebt. Die staat voor haar zaak. Niet vandaag dit, en morgen dat.” Dan is dat geen reden voor zelfgenoegzaam achterover leunen, maar een mooie aansporing om op dat handelsmerk zuinig te zijn, en in die lijn met elkaar verder te gaan. In het besef dat alle wijsheid van Boven komt en we bij alle mooie plannen ook steeds de handen moeten vouwen om Gods zegen te vragen. De biddag die kort voor de komende Tweede Kamerverkiezingen gehouden zal worden, onderstreept dit.

Wat stabiliteit en vastigheid kan Den Haag wel gebruiken, te midden van alle politieke avonturiers die de afgelopen tijd een nieuwe partij hebben aangemeld. Intussen dreigt de toon van het verkiezingsdebat

steeds schriller te worden. In Nederland, maar ook daarbuiten, verharden de fronten zich. Mensen staan steeds feller tegenover elkaar.

Er zijn hierover al veel analyses verschenen. Vanwaar al die korte lontjes? Waarom kan er niet normaal worden gediscussieerd? Waarom zoveel ‘krijspolitiek’, zoals een RTL-journalist het treffend noemde?

Ik zou zeggen: laten we daarover niet eindeloos palaveren, mopperen of somberen. Daar komen we namelijk geen stap verder mee. We kunnen beter de waarheidselementen die daarachter schuilgaan, proberen op te sporen.

Het klopt ook niet dat vroeger alles beter was. Bijvoorbeeld in de jaren '70 en '80 politieke partijen was er ook veel polarisatie. Ook toen ging het hard tegen hard. En er zijn meer perioden geweest van harde verbale gevechten en grote woorden.

Laten we vooral goedsmoeds en met frisse opgewektheid een goed voorbeeld proberen te geven. Laten we tonen dat het kan: onverbloemd een duidelijke boodschap naar voren brengen, staan voor je zaak, ook als het haaks op de tijdgeest staat. Maar tegelijk redelijk en fatsoenlijk blijven, de ander wie hij of zij ook is als medemens niet afschrijven, laat staan kleineren, maar daadwerkelijk respecteren. Dat is wat ik bij talloze SGP'ers om mij heen zie: in raden en staten, in het Europees Parlement. Niet meegaan in krijspolitiek, maar ook wegbliven van grijze politiek, bloedeloze verhalen. Ik ben er dankbaar voor tot die SGP-familie te mogen behoren.

Lankmoedigheid

Wat onze tijd en wat zeker het politieke debat goed kan gebruiken, is een flinke dosis lankmoedigheid. Het zegt veel dat dit prachtige Bijbelse woord in onze dagen een vergeetwoord is geworden.

Wat lankmoedigheid is? Dat je je boosheid zo lang mogelijk uitstelt, omdat je niet graag boos wordt. Omdat je tijd voor inkeer wilt geven. Zoals Gods lankmoedigheid over ons, zondige mensen, een oproep tot bekering is (Romeinen 2:4) Zo is ook de Bijbelse oproep om tegenover medemensen lankmoedig te zijn (Kolossenzen 3:12)

Niet zo snel verstoord.

Niet zo snel boos.

Zoals een zeker dichter eens formuleerde: Probeer altijd iemands zwakte plek te ontdekken, dan weet je waar je hem niet raken moet. Een beetje meer lankmoedigheid kan onze samenleving en politiek goed gebruiken!

Andere partijen

Beste partijgenoten, veel partijen hebben de afgelopen tijd hun verkiezingscongres al gehouden. Het schijnt erbij te horen op dat soort bijeenkomsten andere lijsttrekkers de maat te nemen. Dankbaar wordt de gelegenheid aangegrepen om de politieke tegenstander en concurrent in de hoek te zetten.

Laat ik het nu eens anders doen. Niet katten, maar complimenteren. Ik ga niet elke lijsttrekker langs, daar zijn het er tegenwoordig te veel voor. Maar een aantal complimenten wil ik wel uitdelen.

Om te beginnen onze premier Mark Rutte. U weet vast wel, hij is van de VVD. Hij is vaak en veel bekritiseerd om zijn overmoedige verkiezingsbeloftes. Maar ook is waar dat we voor het eerst sinds 1998 een kabinet hebben gehad dat de rit uitzit, en dat in lastige tijden van crisis. Ik vind het persoonlijk ook bijzonder dat na 18 kamerjaren voor het eerst mee te maken!

Soms hebben wij daar een constructieve bijdrage aan geleverd, soms hebben wij fundamentele kritiek geuit op het kabinetsbeleid. Maar hoe dan ook, de getoonde stuurmanskunst van Rutte, maar ook de vasthoudende oplossingsgerichtheid van Diederik Samsom verdient orecht waardering.

Daarnaast wil ik het CDA noemen. Die partij ontþopt zich als een groot voorstander van Defensie. Kijk, ik kan het CDA natuurlijk verwijten dat ze net als de op dit punt al te flexibele VVD in de voorbije decennia

het tegendeel deden en eraan meewerkten dat de krijgsmacht kapot werd bezuinigd. Maar waarom zou ik? Wat is er mis mee als iemand verstandig wordt en van de dwalingen zijns weegs terugkeert? Ik wil het CDA in de persoon van collega Buma er dan ook oprocht mee complimenteren dat we nu samen strijden voor meer geld voor onze krijgsmacht. Het is ook hard nodig dat te doen. Terwijl de internationale spanningen toenemen, zien we te weinig menskracht, tekortschietend materieel, te weinig investeringen. Het doet allemaal vervelend veel denken aan de tijd van het gebroken geweertje. Het is echt vijf voor twaalf! Hoog tijd om werk te maken van een sterkere defensie, een veiliger Nederland.

Dan is er nog een collega-fractievoorzitter die ik graag wil complimenteren voor zijn vasthoudende waakhondrol. Al jarenlang laat hij luidkeels van zich horen als hij op het Nederlandse erf onraad ruikt: immigratie, islam, veiligheid. Inderdaad, ik heb het over Geert Wilders. Het geluid van waakhonden is vaak niet fraai, soms slaan ze ook wel eens te makkelijk aan, maar toch loont het de moeite wel steeds in de gaten te houden waarom zij aanslaan.. Een waakhond is nuttig, maar teveel waakhonden levert wel erg veel kabaal op. Daarom ben ik benieuwd of Geert Wilders ook degelijke trekpaarden kan leveren, want het schijnt dat daar de komende tijd nogal wat behoefté aan is...

De ChristenUnie kan en wil ik natuurlijk niet vergeten. De CU is een partij waar we als het gaat om een belangrijk thema als de bescherming van het leven prima mee door één deur kunnen en schouder aan schouder zijn opgetrokken. Vaak zelfs als enige bondgenoot: een motie om het aantal abortussen omlaag te brengen, werd naast de SGP alleen door de CU gesteund. Minder eensgezindheid was er soms op het terrein van immigratie en de houding tegenover de islam. Ik weet niet of het de doorwerking van zijn tijd bij SGP-jongeren in Friesland is, of voortkomt uit zijn eigen ervaringen in Egypte, maar ik merk dat Gert-Jan Segers ook uitdrukkelijker dan in het verleden oog heeft voor de donkere kanten van de islam. Waardering daarvoor! Als dat er nu toe leidt, dat de ChristenUnie in de toekomst ook bereid is een strenger asielbeleid te steunen, kunnen we ook hierin het verschil maken!

Verkiezingsprogramma

Verschil maken! Dat brengt me bij het SGP-verkiezingsprogramma zoals dat vandaag is vastgesteld: Stem voor het leven. We kunnen vaststellen dat de koers die daarin uitgezet is, in onze partij breed wordt gedragen: bescherming bieden voor kwetsbaar leven, werk maken van veilig leven, inzet op waardig samenleven.

Drie concrete punten wil ik er vandaag nog uitlichten.

1. Immigratie en identiteit

De discussie over immigratie en de identiteit van ons land leeft bij veel mensen in het land. De SGP staat voor Bijbelse waarden en normen, wil pal staan voor de christelijke wortels van onze beschaving. Wij willen mensen in nood graag helpen, wie zij ook zijn. Dat is onze christelijke opdracht. Maar tegelijk maken wij ons zorgen over de groeiende invloed van de islam, zeker als we zien hoezeer juist christenen in islamitische landen te lijden hebben en ook het antisemitisme hoogtij viert. En in Europa weten we inmiddels mee te praten over dood en verderf zaaiende radicaal-islamitische fanatici. Het is gevaarlijke hypercorrectheid om heldere taal hierover gelijk in de hoek te zetten als zijnde een knieval voor de PVV, zoals nog wel eens gebeurde.

Twee citaten in dit verband: "Wij maken ons zorgen over de groeiende omvang van de islam in Nederland. Toenemend antisemitisme, rekrutering voor de jihad laten zien dat grote waakzaamheid en gezond wantrouwen geboden zijn." Weet u wie dit zei? Van der Vlies, bij het integratiedebat in 2004.

Het tweede citaat: "Wij maken ons zorgen over de opkomst van de islam in de westerse wereld en in andere gebieden op aarde, waar getracht wordt deze religie met geweld in te voeren en andere religies te verbieden. Wij menen dat de Islam de vrijheid van onze samenleving gestoeld op christelijke grondslagen, voor zowel man als vrouw, als godsdienst kan ondergraven." En weet u wie dit zei? Het was de voorganger van Van der Vlies, de heer van Rossum bij de algemene beschouwingen van 1983. 19-83!

Ik wil maar zeggen: wij hebben in dit debat toch wel enig historisch recht van spreken, en passen ervoor om uit vrees tot het PVV-kamp te worden gerekend, in politiek-correcte zoetsappigheid te vervallen.

Het vreemdelingenbeleid moet er veel meer dan nu het geval is, op gericht worden opvang in de regio voor elkaar te krijgen. Opvang in Nederland, moet veel meer dan nu het geval is, een tijdelijk karakter krijgen, juist ook om integratieproblemen in de toekomst te voorkomen. En zeker bij het uitnodigen van vluchtelingen moet veel meer dan nu het geval is, gekeken worden naar de daadwerkelijke integratiekansen in ons door de waarden van het christendom gestempelde land.

De SGP heeft samen met het CDA een initiatiefwetsvoorstel voorbereid waarin we ervoor pleiten de termijn voor het verkrijgen van een definitieve verblijfsvergunning te verlengen van vijf naar zeven jaar. Wij hopen dit voorstel binnenkort in te dienen.

2. Eenverdiener

Partijgenoten, een tweede punt waar ik vandaag de aandacht voor wil vragen, is de fiscale behandeling van de eenverdiener. Opnieuw een onderwerp waar de SGP al sinds jaar en dag de trom over geroerd heeft. Aanvankelijk was het een nogal eenzame positie om dit aan de kaak te stellen bij de behandeling van de belastingwetten. Maar we merken in politiek en samenleving nu eindelijk een groeiende bijval.

We hebben minutieus nagerekend hoe het precies zit en met de cijfers aangetoond dat het om duizenden euro's per jaar gaat. Vervolgens hebben we uit laten zoeken over welke mensen het precies gaat. Daarbij bleek dat het bepaald niet een exclusief SGP-punt was.

De tweeverdienersprofeten wilden iedereen dat wel doen geloven, maar het probleem speelt veel breder. Het is ook het probleem van mensen die met een zieke of gehandicapte partner te maken hebben, die zelf niet kunnen werken, of die studeren. En de gedupeerden zijn stommers op alle partijen. Door die cijfers op tafel te leggen, werden meer mensen zich ervan bewust dat ze in vergelijking met hun buurman of - vrouw ongelofelijk veel meer belasting moesten afdragen. De positie van de eenverdiener woog en weegt voor de SGP erg zwaar. Zo zwaar, dat in 2015 - toen er miljarden beschikbaar waren voor een lastenverlichting- de onderhandelingen met het kabinet werden afgebroken toen bleek dat staatssecretaris Wiebes van Financiën op dit punt weigerde om de kloof tussen eenverdieners en tweeverdieners te verkleinen.

Om de bewustwording rond dit onderwerp te vergroten, komt de SGP over enkele weken met een website met een nuttige rekenhulp. Daarnaast kunt u erop aan dat we in de komende jaren alles op alles zullen zetten om daadwerkelijk stappen te zetten in een modernisering van onze belastingwetgeving, die past bij een samenleving waarin zorg voor elkaar meetelt. Dit is niets minder dan de nieuwe sociale kwestie.

3. Zondag

Het derde punt dat ik eruit wil lichten is de zondag. We hebben er nooit een geheim van gemaakt dat de zondag een rustdag behoort te zijn. Het is, zoals we altijd zeggen, de Dag des Heeren. Het is Gods gebod om een dag van rust in acht te nemen en naar Gods huis te gaan. Het is bovendien een grote zegen, zeker als je hele dagen in de weer bent met het verdienen van geld en onderhouden van goed. Toen de zondag werd vrij gegeven voor nog meer koopwoede en hebberigheid, werd ons verzekerd dat winkeliers die op zondag gewoon thuis wilden zijn, nooit gedwongen zouden worden om hun deuren te openen.

Nu blijkt dat deze verzekering malafide was. Want wat je nu ziet is dat ondernemers toch regelmatig onder druk worden gezet om tegen hun zin in toch de winkel te openen, omdat bijvoorbeeld de exploitatie van een winkelcentrum dat zou vereisen. Een kamermeerderheid steunde verrassend onze motie om hier niet in te berusten, maar de uitvoering daarvan stokt. Wij willen het er niet bij laten zitten en zullen ons inzetten voor het tegengaan van deze dwangpraktijken. Maar ook bij dit soort punten verzucht je wel eens: soms zou je meer SGP willen.

Slot

Ik ga afronden.

Op 15 maart zijn er verkiezingen. Deo volente! De voorbereidingen voor de campagne zijn bijna klaar. Er is door heel veel mensen heel hard gewerkt. En er staat ook nog heel wat te gebeuren. Twee vragen worden me nu dikwijs gesteld:

Wat gaan de verkiezingen opleveren?

En: hebt u al enig idee wat voor kabinet er komt?

Mensen zeggen er dan vaak nog bij: "U loopt al zo lang rond in Den Haag, u weet het vast wel!" Mijn standaardantwoord op die vragen is: "Ik weet het niet. Ik weet het écht niet! Juist omdat ik hier al zo lang rondloop, durf ik er geen zinnig woord over te zeggen." In 2012 was een maand voor de verkiezingen dé grote vraag: wie komt er in het torentje? Rulte of Roemer? Binnen drie weken kantelde het beeld helemaal, en werd het Samsom of Rulte.

In de voorbije jaren hebben we op allerlei mogelijke manieren gezien dat allerlei voorspellers er volledig naast zaten. Economie voorspelden het tegendeel van wat er gebeurde met de aandelenkoersen en olieprijsen. Vrijwel niemand zag de Brexit aankomen.

En ik hoorde een bekende Amerikadeskundige drie maanden voor de verkiezingen voorrekenen dat Donald Trump in het Amerikaanse kiesstelsel alleen al cijfermatig gezien niet kon winnen van Hillary Clinton. Het resultaat kennen we.

Daarom, beste vrienden, daarom waag ik me niet aan welke voorspelling dan ook.

Regelmatig passeer ik in Den Haag, vlak bij het Binnenhof, het statige woonhuis van Groen van Prinsterer. Hij was de grondlegger van de christelijke politiek in Nederland. Groen onderkende als geen ander de tijdgeest. En hij legde de Bijbel daarnaast. Hij probeerde die tijdgeest te toetsen aan Gods Woord en aan wat de Heere Zelf openbaart over de toekomst.

Daarover schreef hij in zijn Handboek van de geschiedenis van het Vaderland dit: "De toekomst is meer dan ooit in donkere wolken gehuld. Hoe zal het lot van Nederland zijn? Is het bestemd om in grotere Rijken opgenomen, en met verlies van zijn nationaliteit, opgelost te worden? Of is de hoop gegronsd dat dat wat verstorven schijnt door wat nog leeft met nieuwe levenskracht zal worden bezield? Dit is onzeker. Maar ontwijfelaar is het dat de historie van Nederland tot op deze dag getuigenis geeft van de onbedriegelijkheid van de beloften en de bedreigingen Gods. De raad des Heeren bestaat in eeuwigheid, de gedachten Zijns harten zijn van geslacht tot geslacht. Welgelukzalig is het volk, wiens God de Heere is."

Vrienden, laten we vanuit dát geloof, vanuit dát perspectief, de verkiezingsstrijd aangaan. In afhankelijkheid. Met overtuiging. Met vertrouwen.

11. Dankwoord door de partijvoorzitter

De voorzitter bedankt Van der Staaij voor zijn principiële, actuele en inspirerende toespraak. Hij wenst hem van harte Gods afhankelijkheid en zegen toe, waarmee deze zijn toespraak ook eindigde. Dat Gods Woord het fundament mag zijn van de boodschap van de SGP en dat die zegen mag leiden tot uitbreiding van de SGP-fractie.

Vervolgens bedankt de voorzitter de vergadering voor de wijze waarop de vergadering is verlopen. We hebben een goede vergadering gehad. Allen hebben meegeworkt aan het ordelijke verloop van de vergadering in een goede sfeer. Hij geeft aan dat het een voorrecht is dat er zo'n grote onderlinge band is.

De voorzitter bedankt verder:

- de leden van de verkiezingsprogrammacommissie voor hun bijdrage aan de totstandkoming van het verkiezingsprogramma;
- de leden van de Partijadviesraad voor hun constructieve bijdrage tijdens twee vergaderingen waarop concepten van het programma zijn besproken;
- de fractiemeedewerkers die de basisteksten hebben geschreven en Menno de Bruyne die er een samenhangend programma van heeft geschreven;
- alle afdelingen en kiesverenigingen die amendementen hebben ingediend en die daarover vergaderd hebben. Wat we hebben beoogt, is betrokkenheid van de partij. Dat is goed gelukt;
- de medewerkers van het partijbureau en in het bijzonder Lianne Weerheim en Johan van Berkum;
- de organist, fotograaf en allen die op de achtergrond betrokken zijn geweest;
- tot slot, maar niet in het minst Lisette Baas en Annelies van der Elst, twee leerlingen van Wartburg College. In het kader van hun profielwerkstuk voor school hebben zij een belangrijke bijdrage geleverd aan de organisatie van deze dag. De voorzitter bedankt hen hartelijk en overhandigt daarbij een bos bloemen en envelop.

De voorzitter deelt tot slot mee dat er bij de uitgang een evaluatieformulier ligt en beveelt aan daarvan gebruik te maken. Met betrekking tot de gezondheidstoestand van Van der Vlies meldt hij dat deze langzaam vooruit gaat, maar het herstel lang duurt. Van Rossum verblijft nog in het ziekenhuis. Hij kan niet meer naar huis, maar moet in een verzorgingshuis worden opgenomen.

12. Sluiting

De voorzitter besluit om ca. 15.00 uur de vergadering met het laten zingen van psalm 122 vers 3 en dankgebed. Na afloop is er gelegenheid tot een hapje en drankje.

Hoevelaken, 22 april 2017

M.F. van Leeuwen, voorzitter

dr. P.A. Zevenbergen, secretaris



Bijlage D - Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave jaarverslag

Inleiding	32
1. Staatkundig Gereformeerde Partij	33
1.1 Bestuur & Organisatie	33
1.2 Ondersteuning van afdelingen en kiesverenigingen	35
1.3 Ondersteuning van politici	36
1.4 Communicatie en informatievoorziening.....	38
1.5 Organisatie verkiezingen	40
2. Wetenschappelijk Instituut voor de SGP	41
2.1 Inleiding	41
2.2 Bestuur	41
2.3 Personeel.....	41
2.4 Publicaties	42
2.5 Kwartaaltijdschrift Zicht	43
2.6 Guido-conferenties	43
2.7 Communicatie	44
2.8 Uitleiding.....	45
3. SGP-jongeren	46
3.1 Algemeen.....	46
3.2 Bestuur en commissies	46
3.3 Communicatie	47
3.4 Leden & Relaties.....	48
3.5 Politiek Platform.....	48
3.6 Lokaal.....	50
4. Tweede Kamer	51
4.1 Inleiding	51
4.2 Kamerleden en medewerkers	51
4.3 Samenwerking fractie en partij	52
4.4 Parlementaire werkzaamheden	52
4.5 Overige (buiten) parlementaire activiteiten	55
5. Eerste Kamer.....	56
5.1 Toegevoegde waarde	56
5.2 Schalk	56
5.3 Van Dijk	57
5.4 Dankbaarheid	57
6. Eurofractie	58
6.1 Buitelandse Zaken.....	58
6.2 Israël	58
6.3 Landbouw	58
6.4 Overige zaken	59
7. Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE).....	60
7.1 Bestuur en personeel.....	60
7.2 Activiteiten	60
7.3 Internationaal Secretariaat	61
Afsluiting	63

Inleiding

'Want ik weet dat de HEERE groot is, en dat onze Heere boven alle goden is. Al wat den HEERE behaagt, doet Hij, in de hemelen en op de aarde, in de zeeën en alle afgonden' (Psalm 135:4-5). Dat Bijbelse getuigenis mag de Staatkundig Gereformeerde Partij nog steeds uitdragen. De HEERE is de soevereine Koning der koningen, de HEERE der heren. Hij staat boven alle goden. De kanttekenaren schrijven bij 'goden', 'Dat is, afgoden, die de heidenen zichselven verdichten' (k.9). De heidenen maken zelf goden. De strijd tussen de soevereine HEERE, Die alle macht heeft in hemel en op aarde, en de (af)goden van deze tijd was in onze samenleving en was in het wereldgebeuren ook in het jaar 2016 pregnant aanwezig.

De overheid staat ten dienste van de HEERE der heren. De overheid is Gods dienares, Zijn instrument. Immers, 'Alle ziel zij den machten over haar gesteld, onderworpen; want er is geen macht dan van God, en de machten die er zijn, die zijn van God geordineerd' (Rom. 13:1). De overheid is een zegen en de rechtstaat geeft veiligheid en geborgenheid, zodat God naar Zijn Woord gediend kan worden. De overheid verzaakt echter haar roeping als zij zichzelf tot god maakt en zich niet onderworpen acht aan Gods wet. De SGP ziet het als haar roeping de overheid telkens op haar Bijbelse opdracht te wijzen. De weg van God af is destructief. Dan vertoont de rechtsstaat rafels en raakt zij in verval.

Als de mens zichzelf een heer maakt van leven en dood, maakt de mens zichzelf tot god. De SGP heeft in het achterliggende jaar het abortusdebat nieuw leven in geblazen. Zoveel ongewenste zwangerschappen worden afgebroken. Leven in de moederschoot wordt beëindigd. Het euthanasiedebat kreeg een nieuwe dimensie. Acht iemand zijn of haar leven voltooid dan moet facilitering van de dood mogelijk zijn. Ook daar keerde de SGP zich tegen. 'God heeft den mens naar Zijnbeeld gemaakt' (Gen. 9:6b).

Het neoliberalisme kreeg ruim baan. Het individu is god. Zijn of haar gevoelens moeten gehonoreerd worden. Dat blijkt o.a. uit de losse huwelijksmoraal. De maximale vrijheid van het individu leidt tot minimale vrijheid of zelfs tot dwang voor hen die naar de ordening van Gods geopenbaarde wil hun leven willen inrichten. Gods Woord moet uit het publieke domein. De SGP stond ook in het achterliggende jaar ervoor Gods Woord juist tot meerde erkenning te brengen in de samenleving.

Het politieke landschap is gefragmentariseerd. De ideologie van het populisme tierd welig op de voedingsbodem van maatschappelijke onvrede. Het wereldgebeuren is instabiel. Schokkende gebeurtenissen vinden er plaats. Terroristische aanslagen zetten maatschappelijke verhoudingen op scherp. Onze samenleving raakt ontwricht.

De Staatkundig Gereformeerde bestuurders en volksvertegenwoordigers hebben - zij het in alle gebrek - het Bijbels getuigenis laten klinken in deze context. Zij staan in de frontlinie. Strijd is kenmerkend, maar Gods Woord getuigt ook: 'Want ik weet dat de HEERE groot is, en dat onze Heere boven alle goden is' (Psalm 135:4). De HEERE staat over al boven.

Het Hoofdbestuur en de diverse geledingen hebben in het achterliggende jaar vele activiteiten ontplooid ten dienste van dit Bijbelse getuigenis. De verantwoording daarvan vindt u in dit jaarverslag.



1. Staatkundig Gereformeerde Partij

1.1 Bestuur & Organisatie

Bestuur

In de op 16 april 2016 gehouden algemene vergadering is drs. P.A. Zevenbergen herkozen als lid van het Hoofdbestuur en zijn J.W. Benschop, ds. M. Klaassen, ds. G.W.S. Mulder gekozen in de vacature van respectievelijk J.P. Tanis MBA, prof.dr. H. van den Belt en ds. W. Visscher.

Onze plv. partijvoorzitter, ds. A. van Heteren, ontving zaterdag 19 november 2016 mede voor zijn werkzaamheden voor de SGP een koninklijke onderscheiding. HB-lid ing. B. van de Weerd is per 27 mei 2016 benoemd als burgemeester van Nunspeet.

Het Hoofdbestuur bestaat op 31 december 2016 uit de volgende personen:

- | | |
|----------------------------|-----------------------|
| • M.F. van Leeuwen | Partijvoorzitter |
| • ds. A. van Heteren | Plv. partijvoorzitter |
| • drs. P.A. Zevenbergen | Secretaris |
| • J.W. Keuken MBA | Penningmeester |
| • mr. P.J. den Boef | |
| | |
| • mr. L.G.I. Barth | |
| • J.W. Benschop | |
| • prof.dr.ir. A.G. Bregman | |
| • mr. M.J.W. Hoek | |
| • ds. M. Klaassen | |
| • ir. L. de Knegt | |
| • ds. G.W.S. Mulder | |
| • ds. A. Vlietstra | |
| • P.T. de Vries | |
| • ing. B. van de Weerd | |

Het Hoofdbestuur en het dagelijks bestuur hebben in 2016 in totaal zes keer vergaderd. Als adviseur zijn bij de vergaderingen van het Hoofdbestuur aanwezig mr. C.G. van der Staaij (voorzitter Tweede Kamerfractie van de SGP) en drs. J.W. van Berkum (directeur partijbureau).

Personeel

De totale personele bezetting is op 31 december 2016 als volgt:

- drs. J.W. van Berkum directeur partijbureau
 - mw. H.W. Buurveld-Boer huishoudelijk medewerkster (parttime)
 - W. Doeleman adviseur bestuurders(vereniging) (parttime)
 - mw. S.E. van der Elst-Vijfhuizen secretaar-administratief medewerkster (parttime)
 - W. Goudriaan adviseur communicatie
 - mw. C.W. de Jong medewerkster communicatie
 - mw. drs. S. Paul-Cammeraat secretaar-administratief medewerkster (parttime)
 - drs. H. Pool adviseur afdelingen en kiesverenigingen
 - mw. C.W. Pors-de Visser secretaar-administratief medewerkster (parttime)
 - mw. J.C. van Putten-van Dieren administratief medewerkster (tijdelijk)
 - J.S. van der Ree Doolaard eindredacteur De Banier (parttime)
 - mw. A.C. Weerheim managementassisteente
 - mw. J. Weerheim administratief medewerkster (tijdelijk)
 - mw. M. Westerhout administrateur

A. van Huizen was t/m 29 februari 2016 als stagiair werkzaam op het partijbureau om het jaarthema 'Samenleven is een wérkwoord' uit te werken.

Vanaf 1 december 2016 verricht mw. K.J. Weerheim als stagiair voor twee dagen per week werkzaamheden ter ondersteuning van de verkiezingscampagne.

Wetenschappelijk instituut

- drs. J.A. Schippers directeur
- mw. mr. C.A. van der Tang-Everse wetenschappelijk medewerkster

SGP-jongeren

- N. Bakker beleidsadviseur

Het managementteam bestaande uit de heren Schippers, Bakker en Van Berkum vergadert in beginsel een keer per maand, terwijl er een maandelijks werkoverleg is met de medewerkers die in dienst zijn van de partij.

Overleg met de Partijadviesraad

Het Hoofdbestuur heeft in 2016 twee keer vergaderd met de Partijadviesraad. De Partijadviesraad fungeert voor het Hoofdbestuur als representatief adviesorgaan en klankbordgroep uit de achterban van de partij. Tijdens beide vergaderingen zijn concepten van het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen besproken. Op de tweede vergadering is tevens gereflecteerd op de studie 'Gerechtigheid verhoogt een volk. Bijbels genormeerde politiek in een democratische rechtsstaat'. De Partijadviesraad bestaat uit negentien personen uit verschillende geledingen van de partij. De leden zijn: drs.ing. G.H. Averesch, mr. C.P.W. van den Berg, prof.dr.ir. H. Boersma, ir. G.H. ten Bolscher, drs. M. Bossers, dr.ir. S.M. de Bruijn, C.C. Cornet, A.J. Flach, W. Hazleger, L. Kisteman, G.R. van Leeuwen, J.J. Luteijn, drs. D. van Meeuwen, T.A. Meijboom, C. Oomen, T.A. Stoop, L. van der Tang, M. Uitbeijerse en H.J. van der Wind.

Commissies

Het afgelopen jaar waren diverse door het Hoofdbestuur ingestelde commissies actief:

- Strategiecommissie. Deze commissie bewaakt de uitvoering van het door het Hoofdbestuur vastgestelde Integraal Strategisch Beleidsplan. Bestuursleden en medewerkers van de Partij, Wetenschappelijk Instituut, SGP-Jongeren en Tweede Kamerfractie zijn in deze commissie vertegenwoordigd.
- Commissie 'Dragen van regeringsverantwoordelijkheid'. Deze commissie heeft naar aanleiding van de ervaring van de laatste jaren zich bezonnen op het vraagstuk van het dragen van regeringsverantwoordelijkheid. In *De Banier* van mei 2016 is in een artikel de uitkomst van deze bezinning gepubliceerd.
- Commissie 'Dragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid'. Deze commissie heeft bijeenkomsten voorbereid waarin het dragen van regeringsverantwoordelijkheid in relatie tot lokale en provinciale principiële dilemma's centraal staat. SGP-politici en -bestuurders worden hiermee in toenemende mate geconfronteerd. Met het oog op de toekomst wil het Hoofdbestuur handvatten geven binnen welke kaders een SGP'er op een geloofwaardige wijze politicus, bestuurder of bestuurslid kan zijn en blijven. In 2016 zijn zes goedbezochte regiobijeenkomsten gehouden.
- Jubileumcommissie '100 jaar SGP'. Deze commissie bereidt het 100-jarig jubileum van de partij voor. Een van de activiteiten betreft het schrijven van een jubileumboek. Daaraan wordt gewerkt door dr. W. Fieret.
- In opdracht van het Hoofdbestuur heeft het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP een adviesstudie uitgegeven over het bedrijven van politiek op basis van de Bijbel in een democratisch bestel. Dit vraagstuk is vanuit Bijbels-theologisch, staatsrechtelijk en historisch perspectief benaderd. De totstandkoming van deze studie is begeleid door een commissie waarin o.a. leden van het Hoofdbestuur en bestuursleden van het Wetenschappelijk Instituut participeerden. Op dinsdagavond 28 juni 2016 is de bundel 'Gerechtigheid verhoogt een volk. Bijbels genormeerde politiek in een democratische rechtsstaat' gepresenteerd. Om de bespreking van dit thema binnen de afdelingen en kiesverenigingen te bevorderen is een handreiking met gespreksvragen opgesteld. Tevens is een Hoofdbestuurslid op verzoek beschikbaar om tijdens een ledenvergadering een toelichting op de studie te geven. Diverse afdelingen en kiesverenigingen hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Overleg met Landelijk Bestuur van de ChristenUnie

Elk jaar wordt overleg gevoerd met het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie. In 2016 is er één keer een overleg geweest. De voorzitters van beide besturen houden tussentijds bilateraal informeel contact. Er is sprake van een open en constructief overleg in een ontspannen sfeer met oog voor wederzijdse verschillen, aandacht voor de vele overeenkomsten en vooral een besef van de noodzaak om elkaar in het belang van een Bijbels genormeerde politiek te willen versterken. Een afgevaardigde van het Hoofdbestuur woont zo mogelijk de algemene vergaderingen van de ChristenUnie bij om mede daardoor blijk te geven van wederzijds meelevens.

Integraal Strategisch Beleidsplan

In 2016 is opnieuw veel energie gestoken in de uitvoering van het Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) 2014-2018. In het ISB zijn de volgende strategische thema's opgenomen:

1. verbinding onderhouden met trouwe achterban;
2. verbinding leggen en vasthouden met nieuwe stemmers;
3. vitale partij (te interpreteren als onderlinge verbinding);
4. verbonden met samenleving.

Per thema zijn strategische doelen en acties geformuleerd. De belangrijkste acties worden in de volgende paragrafen genoemd.

1.2 Ondersteuning van afdelingen en kiesverenigingen

Omvorming van kiesvereniging tot afdeling

Per 1 januari 2015 kent de partij een duale partijstructuur die bestaat uit kiesverenigingen en afdelingen. In de nieuwe structuur zijn de gemeentelijke kiesverenigingen en provinciale verenigingen omgevormd tot gemeentelijke afdelingen en provinciale afdelingen. Op plaatselijk niveau kent de partij zowel plaatselijke kiesverenigingen als afdelingen. Plaatselijke kiesverenigingen kunnen zich vrijwillig omvormen tot afdeling.

Per 1 januari 2016 zijn er 51 plaatselijke afdelingen: Achterhoek, Albrandswaard, Alphen aan den Rijn, Amersfoort, Apeldoorn, Barendrecht, Beekbergen, Benschop-Polsbroek, Breukelen/Maarssen, Cromstrijen, Elburg-Doornspijk, Enschede, Epe, Giessenlanden, Gumeren-Nieuwaal, Goedereede, Goes, Gouda, Harderwijk (Hierden), Hendrik-Ido-Ambacht, Kampen, Kapelle, Krimpen aan den IJssel, Kruiningen, Leiderdorp e.o., Leusden, Liesveld, Middelburg, Nederhemert, Nijkerk, Noord-Beveland, Nunspeet, Oldebroek, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Renswoude, Rhenen, Rotterdam, Sliedrecht, Soest-Baarn-Eemnes, Terneuzen, Veenendaal, Veere, Voorst, Waddinxveen, Woerden, Woudenberg, Zaanstad e.o., Zeist, Zoetermeer en Zwijndrecht.

In 2016 hebben diverse kiesverenigingen besloten zich per 1 januari 2017 om te vormen tot afdeling. Dat betekent dat er per 1 januari 2017 weer 15 afdelingen zijn bijgekomen: Bennekom, Bunschoten, De Ronde Venen, Gorinchem, Haarlemmermeer, Heerde-Wapenveld, Katwijk, Krimpenerwaard, Middelharnis/Sommelsdijk, Noordoostpolder, Schouwen-Duiveland, Voorne Putten (voorheen Spijkenisse), Sprang-Capelle, Yerseke en Zuidplas.

Om de verenigingen bij de omvorming te ondersteunen, is een stappenplan opgezet. Tevens zijn ondersteuningsavonden georganiseerd. Tijdens deze avonden zijn de belangrijkste veranderingen besproken, is met elkaar van gedachten gewisseld over de vraag wat het SGP-partijbureau kan betekenen om besturen van afdelingen zo goed mogelijk te ondersteunen en zijn ideeën uitgewisseld om de vitaliteit van afdelingen te versterken. Deze avonden zijn als nuttig en zinvol ervaren.

Financiële administratie afdelingen

Het partijbureau verzorgt de contributie-inning van de landelijke leden die zijn toegewezen aan een afdeling. Om deze contributie-inning zo efficiënt mogelijk te organiseren is in 2016 een proef gestart met digitaal betalen. De uitkomsten van deze proef waren positief. Daarop is besloten in 2017 ook de contributie-inning te automatiseren.

Vitalisering afdelingen/kiesverenigingen

In 2016 zijn er weer diverse vitaliseringbijeenkomsten verzorgd voor afdelingen en kiesverenigingen. In het kader van de omzetting van plaatselijke kiesvereniging naar plaatselijke afdeling is een vitalisingsavond verzorgd voor de plaatselijke afdelingen Kampen en Oostflakkee. Daarnaast zijn er vitaliseringssessies verzorgd voor Achterhoek, Capelle aan den IJssel, Geldermalsen, Noordoostpolder en Urk. In 2016 zijn de uitkomsten van een enquête over de vitaliteit van SGP-afdelingen en kiesverenigingen binnengekomen. Deze zullen in 2017 worden verwerkt. De bedoeling is om een aantal diepte-interviews plaats te laten vinden over de uitslag. Het belangrijkste is dat er met deze uitslag van de enquête een soort van nulmeting is en er nieuwe stappen gezet kunnen worden in het vitaliseringssproces als duidelijk is waar de vragen zitten.

Witte vlekken

De SGP heeft zich voor de periode 2014-2018 nadrukkelijk het doel gesteld om het aantal gemeenten waar ze politiek vertegenwoordigd is, uit te breiden. Om aan deze doelstelling te werken is in 2015 een zogeheten 'witte vlekkenplan' opgesteld. De bedoeling is om uit alle plaatsen waar een raadszetel mogelijk

is, maar waar die nu niet is, SGP'ers bij elkaar te brengen en samen een start te maken met het deelnemen aan de verkiezingen van 2018.

Het partijbureau heeft in 2016 veel tijd geïnvesteerd in dit zogeheten witte vlekkenplan. In het voorjaar zijn hiervoor drie succesvolle en goedbezochte startbijeenkomsten gehouden in Drachten, Apeldoorn en Zeist. Plaatselijke afdelingen en kiesverenigingen en ook provinciale afdelingen zijn op deze bijeenkomsten gevraagd aan de slag te gaan in deze witte vlekken. Op elke bijeenkomst leverde een Kamerlid een bijdrage ter motivatie. In het najaar zijn er met behulp van afdeling Bunschoten inspiratiebijeenkomsten georganiseerd. De SGP in Bunschoten ging namelijk bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 van 0 naar 2 raadszetels. De Tweede Kamerfractie levert d.m.v. driebijeenkomsten (een bijeenkomst met drie Kamerleden) actief een bijdrage aan het witte vlekkenplan.

Ledenwerving

2016 was het jaar van de ledenwerfcampagne. Eind 2015 is deze campagne voorbereid. Allereerst wordt gefocust op afdelingen/kiesverenigingen. Ze zijn benaderd om een ledenwerfbox te bestellen, met daarin nieuwe ledenwerffolders en inschrijfformulieren. De online-ledenwerfcampagne in de week van Prinsjesdag en de Algemene Beschouwingen was een succes. De SGP was goed zichtbaar op RD.nl, CIP.nl en op Facebook/Instagram. Via de website meldden zich vervolgens nieuwe leden aan. Er zijn drie folders ontwikkeld voor de doelgroep jongeren. De folders 'Tijd voor de overstap', 'Maak je ouders lid' en 'Word ook lid van de SGP' moeten er voor zorgen dat respectievelijk 28-jarige SGPJ'ers SGP-lid worden, familieleden van jongeren ook enthousiast worden voor de SGP en SGPJ'ers in gebieden van afdelingen gebruik maken van het combi-lidmaatschap. De ledenwerfcampagne heeft geresulteerd in 1482 nieuwe leden. In 2016 is het lidmaatschap van 1286 leden beëindigd. Per 1 januari 2017 heeft de partij 30.122 leden. Dat is een groei van 196 leden ten opzichte van 1 januari 2016 (29.928).

Naast leden kent de SGP ook begunstigers. Het begunstigerschap is bedoeld voor personen die sympathie hebben voor de SGP, de partij willen steunen, maar de grondslag niet onderschrijven.

Jaarthema

Per 1 september 2015 is A. van Huizen als stagiair aan de slag gegaan om het jaarthema 2016 'Samenleven is een wérkwoord' grondig voor te bereiden. Eindresultaat is een communicatieplan met aandacht voor de rol van de landelijke partij (partijbureau, Tweede Kamer, SGP-Jongeren en Wetenschappelijk Instituut), politici (Statenleden, waterschapbestuurders, wethouders, raadsleden) en bestuursleden van afdelingen en kiesverenigingen. In 2016 zijn afdelingen en kiesverenigingen (ook fracties) voorzien van allerlei handreikingen:

- Handreiking Bijbelgedeelten
- Handreiking Bijeenkomsten
- Handreiking Kerken betrekken
- Handreiking SGP-actiedagen
- Handreiking Sprekers

Diverse afdelingen en kiesverenigingen organiseerden een bijeenkomst in het kader van het jaarthema. Ook hebben een tiental afdelingen/kiesverenigingen actief meegedaan aan de SGP-actiedagen op 11 en 12 mei die in het kader van het jaarthema zijn georganiseerd.

Op vrijdag 25 november 2016 is het jaarthema 'Samenleven is een wérkwoord' afgesloten met het najaarscongres 'Tussen wal en schip'. Centraal op dit congres stond de problematiek van kwetsbare mensen die zich aan de rand van de samenleving bevinden. Vaak kampen zij met combinaties van problemen op allerlei leefgebieden. Nagedacht is over de vraag hoe we voorkomen dat zij tussen wal en schip raken. Aan het congres is o.a. een bijdrage geleverd door: staatssecretaris M. van Rijn, C. Vader (directeur Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg), C.A. Oosterwijk (SGP-wethouder in Krimpen aan den IJssel) en B. Staat (raadslid CU-SGP te Dordrecht). Er zijn diverse workshops gehouden.

Publicatieplatform

Op dit platform kunnen besturen van afdelingen en kiesverenigingen allerlei documenten, PR-materialen en drukwerk aanpassen en bestellen in de huisstijl van de SGP. In de toekomst zal dit platform worden uitgebreid met nieuwe producten. Door middel van dit publicatieplatform is een uniforme uitstraling van lokale SGP-uitingen geborgd en zijn de kosten voor de afdelingen en kiesverenigingen laag, omdat zij alleen drukkosten betalen en geen vormgevingskosten.

1.3 Ondersteuning van politici

Op 4 november 2016 heeft de oprichtingsvergadering van de SGP-bestuurdersvereniging plaatsgevonden. De bestuurdersvereniging heeft op deze vergadering haar statuten en beleidsplan vastgesteld. Voor de

financiering van de vereniging zal het Hoofdbestuur tot de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 haar verantwoordelijkheid nemen. Op 31 december 2016 telde de vereniging 140 leden.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was in 2016 als volgt:

- mr.drs. P. Verhoeve, functie: burgemeester Oudewater (voorzitter)
- A. de Kruif, functie: wethouder gemeente Barneveld (vicevoorzitter)
- ir. H.J.A. Ruissen, functie: raadslid gemeente Krimpen a/d IJssel (secretaris)
- A.I.G. Dorst, functie: Statenlid Zeeland (penningmeester)
- G. van Leeuwen, functie: Statenlid Utrecht
- B.J. van Vreeswijk, functie: heemraad waterschap Vallei & Veluwe
- A.J. Flach, functie: wethouder gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
- ing. C. verloop, functie: raadslid Tholen/bestuurslid waterschap Scheldestromen
- drs. W.J. van Duijn, functie: raadslid Katwijk

Het (interim)bestuur is bijeen geweest op 12 april, 22 juni, 27 september en 27 oktober 2016. Vanuit het SGP-partijbureau is W. Doeleman sinds 1 mei 2016 adviseur bestuurders(vereniging).



Activiteiten

Symposium vluchtingenproblematiek

Aansluitend na de opstartvergadering op 4 november organiseerde de SGP-bestuurdersvereniging een symposium over de vluchtingenproblematiek. Hierin blikten bestuurders en volksvertegenwoordigers terug op de achterliggende periode. Daarbij werden diverse bestuurlijke dilemma's belicht en geëvalueerd. Inleiders op deze middag waren A. de Kruif (wethouder Barneveld), E.J. Nieuwenhuis (wethouder Lisse) en S.C. Brouwer (raadslid Woerden).

Bestuurdersdag

De bestuurdersdagen worden georganiseerd voor de SGP-burgemeesters, SGP-wethouders en de gedeputeerde. In 2016 is twee keer een bestuurdersdag gehouden. Op 8 april waren de SGP-bestuurders te gast in Reimerswaal. De gemeenten Krimpen a/d IJssel en Krimpenerwaard organiseerden de bestuurdersdag op 11 november. De gastgemeente stelt een divers programma samen om alle ins en outs van de gemeente te laten zien.

Waterschapsplatform

Het Waterschapsplatform is een netwerk van SGP'ers die lid zijn van het Algemeen of Dagelijks Bestuur van een waterschap of die vanuit hun kennis of ervaring interesse hebben voor het thema 'water' en 'waterschappen'. Het Waterschapsplatform organiseerde op 8 april een bijeenkomst, hier was het waterschap Zuiderzeeland de gastlocatie. 16 september werd er een tweede bijeenkomst georganiseerd in Bleiswijk. De organisatie lag toen in handen van het waterschap Schieland en de Krimpenerwaard.

SGP politici en bestuurders per 31-12-2016	
Raadsleden	283
Wethouders	54
Burgemeesters	9
Statenleden	12
AB-leden waterschap	13
DB-leden waterschap	4
Statenleden	12
Gedeputeerden	1
Totaal:	388

Statenledenbijeenkomst

De Statenleden hebben tweejaarlijks een overleg met de Kamerfracties. Het eerste overleg vond plaats op 11 juni in Gouda. Op deze vergadering werden diverse zaken besproken die raakvlakken hadden met het werk van beide vertegenwoordigers. De Statenfractie Zuid-Holland organiseerde op 9 december een werkbezoek voor de Statenleden en Kamerleden. Dit bezoek stond volledig in het teken van landbouwbeleid.

Burgemeesters

Op 8 juli had een afvaardiging van SGP-burgemeesters een overleg met het SGP Hoofdbestuur. Hier werden diverse aangelegen thema's besproken. Vrijdag 27 mei 2016 is ing. B. van de Weerd geïnstalleerd als

burgemeester van Nunspeet. Per 1 oktober 2016 is M. Houtman gestopt als burgemeester van Leerdam. Sinds 1 april 2013 was hij waarnemend burgemeester.

Dienstverlening

De adviseur bestuurders(vereniging) ondersteunde in secretariële zaken op alle landelijk georganiseerde activiteiten. Daarbij ondersteunde hij het (interim)bestuur van de SGP-bestuurdersvereniging in het bestuurswerk en activiteiten. Daarnaast beantwoordde hij vragen van bestuurders en volksvertegenwoordigers over rechtspositionele, politiek-tactische of juridische kwesties. Dit jaar kwamen vooral principiële vraagstukken voorbij.

Externe contacten

Met het ministerie van BZK is meegepraat over het aanzien van het ambt en over een mogelijke vernieuwing van het lokaal bestuur. Dit overleg werd gevoerd met de ambtelijke top van het ministerie. Vanuit de SGP nam een bestuurslid van de SGP-bestuurdersvereniging en de adviseur deel aan het overleg. Deze overleggen vonden plaats op 21 april en 23 november. Er is drie keer een bijeenkomst geweest met bestuurdersverenigingen van andere landelijke partijen. Op 16 december organiseerde de gezamenlijke bestuurdersverenigingen een symposium over 'volksvertegenwoordiger zijn nieuwe verbanden'. In dit symposium participeerde diverse SGP bestuurders.

Kernwaarden (lokaal) bestuur

In opdracht van het SGP Hoofdbestuur is een commissie samengesteld uit bestuurders en volksvertegenwoordigers die nadenken over kernwaarden in het (lokaal) bestuur. In een aantal vergaderingen zijn Bijbelse kernwaarden doordacht en principes in de praktijk geformuleerd. Deze praktische notitie moet een verdiepingsslag geven over hoe identiteit zich weerhoudt tot ons politiek handelen. In 2017 zullen deze kernwaarden in een notitie worden gedeeld.

1.4 Communicatie en informatievoorziening

Communicatieplan

Een belangrijke doelstelling van het Integraal Strategisch Beleidsplan van de SGP is om meer bekendheid te geven aan de tien speerpunten van de partij: Vóór een Christelijk Nederland, Vóór het gezin, Vóór het leven, Vóór de ander, Vóór de zondagsrust, Vóór de veiligheid, Vóór een verantwoorde vrijheid, Vóór een duurzame leefomgeving, Vóór Israël, Vóór een gezonde economie. Om deze doelstelling te realiseren is een communicatieactieplan opgesteld. Uitgangspunt is dat mediabijdragen zoveel mogelijk worden gelinkt aan één van de speerpunten.

Website

Op 15 september 2016 is de nieuwe website van de SGP online gegaan. Aan de voorbereidingen daarvoor is veel werk verbonden geweest. Er is een plan van eisen opgesteld. Onder de nieuwe website hangen direct de websites van de Eerste- en Tweede Kamer, Eurofractie, Wetenschappelijk Instituut en een link naar de contactgegevens van de decentrale afdelingen, fracties en verenigingen. De SGP-Jongeren hebben een eigen website. In de paginastructuur is wel een directe link naar deze site opgenomen. Alle tien speerpunten hebben een eigen zogeheten landingspagina. De nieuwe website is 'responsive'. Dat wil zeggen dat de inhoud van de site goed te lezen is, ongeacht het apparaat dat wordt gebruikt.

De sites van de afdelingen en kiesverenigingen zijn ook vernieuwd. In het najaar zijn er diverse websitecursussen gegeven voor webmasters, zodat zij in staat zijn de nieuwe website te vullen. Per 31 december 2016 is de oude website niet meer beschikbaar. Er wordt nog gewerkt aan een besloten gedeelte voor bestuurders en bestuursleden waarop informatie kan worden geplaatst die alleen via een inlog toegankelijk is.

Nieuwsbrieven

Er verschijnen drie soorten digitale nieuwsbrieven:

- een algemene nieuwsbrief om leden en andere belangstellenden op de hoogte te houden van politiek nieuws.
- een nieuwsbrief voor plaatselijke afdelingen/kiesverenigingen om besturen te motiveren, te inspireren en handvatten te geven voor hun bestuurlijke activiteiten.
- een nieuwsbrief voor politici om hen te ondersteunen in hun politieke activiteiten.

De Banier

In het afgelopen jaar is *De Banier* 10 keer verschenen. Alle nummers zijn gratis aan alle leden toegezonden. Daarnaast zijn er zo'n 300 abonnees, niet-leden, op het partijblad. Door de toezending van het blad aan alle leden van de partij wordt geprobeerd de betrokkenheid van de leden bij de partij te vergroten. De direct voor besturen van afdelingen/kiesverenigingen en politici bestemde informatie wordt gecommuniceerd door middel van digitale nieuwsbrieven. *De Banier* wordt verzonden via Erdee Distributie. Met ingang van 1 januari 2016 verschijnt *De Banier* in een nieuwe layout.

Beurzen

In februari was de SGP aanwezig op de Wegwijsbeurs te Rotterdam, in mei op de Nederland Zingtdag in de Jaarbeurs te Utrecht en in september met een stand op de 50-Plusbeurs in Utrecht.



Bijeenkomsten

- Op 1 oktober 2016 is er een Open dag gehouden in de Tweede Kamer voor nieuwe leden.
- In 2016 zijn de voorbereidingen gedaan voor een SGP-familiedag die D.V. 20 mei 2017 in Ouwehands Dierenpark wordt gehouden.
- Er is een SGP-ondernehmersplatform dat moet zorgen voor een goede informatie-uitwisseling tussen de SGP en het bedrijfsleven. Inmiddels zijn ca. 150 ondernemers lid van het platform. Elk jaar worden bijeenkomsten georganiseerd om met elkaar van gedachten te wisselen. Vrijdag 22 april organiseerde het ondernemersplatform een bezoek aan de gemeente Rotterdam en De Haven. Op het stadhuis vond een gedachtwisseling plaats met burgemeester ing. A. Aboutaleb. Op vrijdag 23 september is er een bijeenkomst georganiseerd over het thema 'Hoe versterken we de Nederlandse economie?'. Spreker was o.a. minister van Financiën, ir. J.R.V.A. Dijsselbloem.
- De SGP heeft in samenwerking met de SGP-jongeren een aanbod opgesteld voor kiesverenigingen, afdelingen, jeugdverenigingen, kerkelijke gemeenten en scholen om themabijeenkomsten te organiseren.

1.5 Organisatie verkiezingen

Gemeenteraadsverkiezingen

Ter voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen wordt er gewerkt aan het Handboek Campagne Gemeenteraadsverkiezingen 2018. De eerste drie documenten zijn gereed:

- Handleiding 1: Besturen in verkiezingstijd
- Handleiding 2: Kandidaatstelling
- Handleiding 3: Verkiezingsprogramma
- Handleiding 4: Campagneplan

De volgende handleidingen zullen in de loop van 2017 verschijnen:

- Handleiding 5: Campagnevoeren
- Handleiding 6: Coalitieonderhandelingen
- Handleiding 7: Evaluatie en permanente campagne
- Raamwerk verkiezingsprogramma

Tweede Kamerverkiezingen

2016 stond vooral in het teken van de voorbereiding van de Tweede Kamerverkiezingen die D.V. woensdag 15 maart 2017 zijn gehouden. Het centrale thema voor de verkiezingscampagne is 'Stem voor het leven'.

De verkiezingsprogrammacommissie heeft een conceptverkiezingsprogramma opgesteld. Voor het eerst is dit programma door de algemene vergadering van de partij vastgesteld. Afdelingen en kiesverenigingen konden amendementen indienen. Er zijn 90 amendementen ingediend. Deze zijn door het Hoofdbestuur van een preadvies voorzien en op de algemene vergadering van 14 januari 2017 behandeld. De betrokkenheid van leden en besturen bij de totstandkoming van het verkiezingsprogramma wordt positief gewaardeerd. Ook de Partijadviesraad heeft een gewaardeerde bijdrage geleverd.



De selectieadviescommissie heeft een concept kandidatenlijst opgesteld. Alle plaatselijke kiesverenigingen en afdelingen zijn in de gelegenheid gesteld hiervoor kandidaten aan te dragen. Na consultatie van de plaatselijke afdelingen en kiesverenigingen heeft het Hoofdbestuur de kandidatenlijst vastgesteld.

De campagnecommissie heeft de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen voorbereid. In het voorjaar is er een brainstormbijeenkomst georganiseerd waarbij zowel medewerkers van het partijbureau als de Tweede Kamerfractie waren betrokken. Met elkaar is nagedacht over campagnethema's voor de verkiezingen. Mede naar aanleiding daarvan is een campagneplan opgesteld. Verder zijn verkiezingsmaterialen ontwikkeld (posters, folders, video's, etc.). Er worden zogeheten regiobijeenkomsten georganiseerd voor het contact met de eigen achterban. Daarnaast wordt ook deelgenomen aan campagnebijeenkomsten die door externe partijen worden georganiseerd. Hiervoor worden zoveel mogelijk alle 30 kandidaten op de lijst ingezet.

2. Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

2.1 Inleiding

Het Wetenschappelijk Instituut voor de Staatkundig Gereformeerde Partij (WI-SGP), dat wordt beheerd door de Guido de Brès-Stichting, is de ‘denktank’ ten behoeve van de SGP. Het WI-SGP onderzoekt zelfstandig politieke en maatschappelijke vraagstukken, met als doel kennis en inzicht te verwerven. Het instituut bevordert de ontwikkeling van de staatkundig-gereformeerde visie op alle relevante beleidsterreinen. Met dit verslag willen bestuur en directeur verantwoording afleggen aan donateurs en vrienden van de Stichting, aan de leden en het Hoofdbestuur van de SGP over de activiteiten van het instituut in het jaar 2016.

2.2 Bestuur

In het verslagjaar telde het bestuur van de Guido de Brès-Stichting negen leden. Bestuurslid prof. dr. H. van den Belt is per 31 maart 2016 teruggetreden als bestuurslid van de Stichting. In zijn plaats heeft het bestuur ir. L. de Knegt uit Barneveld benoemd. Eind 2016 waren de bestuursleden dr. R. Bisschop en dr. ir. J. van den Brink afredend. Beide bestuursleden zijn herbenoemd voor een termijn van vier jaar.

Het bestuur is per 31 december 2016 als volgt samengesteld [tussen haakjes staat evt. de bestuursfunctie]:

- mr. A. Klaassen [voorzitter], specialist in arbeidsrecht bij BVD Advocaten te Barneveld;
- dr.ir. J.S. van den Brink [secretaris], principal scientist bij Philips Healthcare te Best en raadslid van de gemeente Geldermalsen;
- J.J. Zoeteman RA [penningmeester], registeraccountant bij Lentink De Jonge te Harderwijk;
- dr. R. Bisschop, Veenendaal, lid van de SGP-fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- dr. A. Goudriaan, universitair docent patristiek en vroegmoderne theologiegeschiedenis aan de faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam;
- ir. L. de Knegt, software consultant bij Infor Global Solutions, raadslid van de gemeente Barneveld en lid van het SGP Hoofdbestuur;
- dr. J.J. Meeuse, internist bij het Algemeen Ziekenhuis Rivierenland;
- Mevr. dr. M. Verduin, beleidsadviseur voor het Consortium Kwaliteit van Zorg van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra;
- prof.dr.ir. W. de Vries, onderzoeker globale milieuvraagstukken en buitengewoon hoogleraar milieusysteemanalyse aan Wageningen Universiteit en Research Centrum.

Het bestuur vergaderde in 2016 vijf keer: op 8 februari, 11 april, 13 juni, 19 september en 14 november. Verder heeft op 6 juli de jaarlijkse contactdag van bestuur en personeel plaatsgevonden.

2.3 Personeel

Per 1 januari 2016 had het Wetenschappelijk Instituut twee personeelsleden in dienst. De functie van directeur (1,0 fte) wordt vervuld door drs. J.A. Schippers. mr. C.A. van der Tang-Everse is werkzaam als wetenschappelijk beleidsmedewerker (0,8 fte) bij het Wetenschappelijk Instituut.

Verder was in 2016 René Heij MA uit Ermelo voor een stageperiode en van september t/m december als tijdelijk medewerker aan het Wetenschappelijk Instituut verbonden. Hij heeft gewerkt aan een onderzoek naar het beroep op de Bijbel in de politiek en een publicatie daarover voorbereid.

Voor administratieve ondersteuning van het Wetenschappelijk Instituut is in 2016 gebruik gemaakt van de dienstverlening van personeel dat in dienst is van de partij. De secretariële ondersteuning, alsook de donateurs- en abonnementenadministratie wordt verzorgd door drs. S. Paul-Cammaata. Verder heeft zij de advertentiewerving voor het kwartaaltijdschrift *Zicht* behartigd. M. Westerhout heeft in 2016 zorg gedragen voor de financiële administratie en verslaglegging.

2.4 Publicaties

In 2016 zijn diverse publicaties uitgebracht en is gewerkt aan diverse projecten die nog zullen leiden tot een publicatie.

Ontwikkelingssamenwerking

Mr. C.A. Everse (red.), *Recht omarmen. Christelijke politiek in de strijd tegen onrecht en armoede*, [ReflectorReeks nr 4], Apeldoorn 2016, 160 blz., ISBN 978-94-627-83881

In dit boek wordt benadrukt dat armoede veel meer is dan ‘gebrek aan geld’. Ook wordt armoede niet alleen maar veroorzaakt door gebrek aan zelfdiscipline of bijvoorbeeld corrupte elites. Op basis van dit onderzoek wordt een veelomvattende aanpak van armoedebestrijding bepleit. Dit betekent niet alleen hulp in de vorm van financiële middelen, onderwijs en technische ondersteuning; ook het tegengaan van onrecht, sociale uitsluiting, misbruik van macht, milieuvervuiling en erosie zijn van groot belang om armoede in de wereld effectief tegen te gaan. Mensen ontvangen rijkdom van God om er andere mensen mee te helpen. Vrijgevigheid is een maatschappelijke deugd die de overheid moet stimuleren. Naast de fiscale giftenaftrek kunnen vooral decentrale overheden een belangrijke rol vervullen door lokale partnerschappen aan te gaan die verbondenheid en verantwoordelijkheid bevorderen. Verder kan de voedselzekerheid worden verbeterd door de enorme verspilling van voedsel tegen te gaan.

Bij de totstandkoming van deze publicatie waren betrokken: drs. E.J. Brouwer, Nelline Boers, drs. Henk-Jan

Ebbers, mr. Corry-Anne Everse, dr. Henk Kievit, drs. Eddie Krooneman, Hans van ’t Land, drs. Jan Schippers en drs. Arco Vuik. Publicatie en presentatie vonden plaats op 14 maart 2016.

Theocratiestudie

Drs. J.A. Schippers (red.), *Gerechtigheid verhoogt een volk. Bijbels genormeerde politiek in een democratische rechtsstaat*, Apeldoorn 2016, 269 blz., ISBN 978-94-029-00040

Op verzoek van het Hoofdbestuur van de SGP heeft het WI-SGP een studie verzorgd over de wijze waarop Bijbelse uitgangspunten voor de staatkundig gereformeerde politiek een vertaling en betekenis krijgen binnen de kaders van de democratische rechtsstaat. De studie is opgebouwd uit drie onderdelen: een bijbels-theologisch, een staatsrechtelijk en een historisch deel. Verschillende personen van binnen en buiten de partij belichten de thematiek vanuit hun expertise. Elke deelstudie sluit af met een slotbeschouwing. In het voorjaar van 2016 is de eindredactie van de gehele studie verzorgd en de laatste hand gelegd aan het afsluitend deel met samenvattende conclusies en aanbevelingen, waarvoor het Hoofdbestuur van de SGP verantwoordelijkheid neemt. Op 28 juni 2016 is de studie gepresenteerd.

De samenstelling van de leescommissie is als volgt: prof. dr. H. van den Belt, prof. dr. ir. A.G. Bregman, dr. ir. J.S. van den Brink, dr. J.J. Meeuse, ds. A. Vlietstra en drs. P.A. Zevenbergen. Adviseurs zijn drs. J.W. van Berkum, M.F. van Leeuwen en drs. J.A. Schippers.

Hoger onderwijs

In 2016 is veel denk- en schrijfwerk verricht ten behoeve van het WI-project hoger onderwijs. In december 2016 is een eerste conceptversie van de publicatie gereedgekomen met aanbevelingen voor beter beleid voor hoger onderwijs en onderzoek. Eind februari 2017 zal de notitie naar verwachting verschijnen.

De samenstelling van de werkgroep is als volgt: dr. R. Bisschop, dr. ir. J.S. van den Brink, dr. A. Goudriaan en prof. dr. ir. W. de Vries.

Tolerantie en gewetensvrijheid

In 2011 heeft het WI-SGP een studiebeurs aan twee wetenschappers toegekend voor een onderzoek naar de vraagstukken van tolerantie en gewetensvrijheid. Het onderzoek wordt uitgevoerd door dr. M.J. Kater (Theologische Universiteit Apeldoorn) en dr. A.A. Kluyvel-Reijerse (Universiteit Maastricht). In 2016 zijn de concept manuscripten besproken en heeft een revisieonde plaatsgehad. De publicatie van beide studies is voorzien medio april 2017.

De begeleidingscommissie is als volgt samengesteld: prof. dr. H. van den Belt (tot 31 maart), dr. A. Goudriaan, ir. L. de Knegt (vanaf 1 april), drs. J.A. Schippers en prof. dr. ir. W. de Vries.

Christelijke waarheid in een pluriforme democratie

Wat is de positie van orthodoxe christenen in een democratie? Hoe kan het gezag van de Bijbel worden ingebracht in het publieke debat waarin pluriformiteit een gegeven is dat inherent is aan de hedendaagse democratie? Is een exclusieve opvatting van de christelijke waarheid een gevaar voor de democratie? Dit zijn belangrijke vragen die aan christenen worden gesteld. Op verzoek van Sallux (ECPM Foundation) heeft het WI-SGP een opzet voor een studie vervaardigd die argumenten aanreikt om christelijke politici te helpen als zij worden geconfronteerd met vooroordelen over hun democratische gezindheid in politieke en

maatschappelijke debatten. Het eerste essay van deze studie is geschreven door stagiair-onderzoeker R. Heij MA en werd op 9 mei 2016 in Amsterdam als deelpublicatie gepresenteerd. In 2017 wordt een vervolg aan dit project gegeven.

2.5 Kwartaaltdschrift Zicht

Zicht is het kwartaaltdschrift van het WI-SGP. De oplage van dit magazine ligt rond de 1.000 exemplaren per editie. De opmaak en het drukwerk worden verzorgd door Grafisch centrum De Toren bv te Nijkerk.

De redactie vergaderde vier maal, te weten op 13 april, 1 juni, 21 september en 25 november. Per 31 december 2016 is de redactie van Zicht als volgt samengesteld:

- dr. K. van der Zwaag te Barneveld, voorzitter;
- drs. J.A. Schippers te Rotterdam, secretaris/eindredacteur;
- mr. C.A. van der Tang-Everse te Gouda;
- H. Kik te Cromstrijen;
- ir. J. Maljaars te Woerden;
- B. Provoost MA te Amersfoort.

De redactie wordt ondersteund door een adviesraad, die per 31 december 2016 als volgt is samengesteld: ing. J.J. van Burg MSc te Axel, E. Abbey-van Doorn MA te Spijkenisse, R.A. Heijboer te Bodegraven, J.M. ten Hove MA te Alblasserdam; dr. ir. H. Kievit te Barneveld; drs. J.D. Veldman te Dordrecht en drs. P.J. Verheij RA te Alblasserdam. Verschillende leden van de adviesraad hebben de redactievergadering van 21 september bijgewoond.

In 2016 verscheen de 42^e jaargang van Zicht, die vier edities omvat. In deze jaargang zijn de volgende thema's aan de orde gesteld:

- | | |
|-----------|--|
| Nummer 1: | Geknussel aan het gezin - over meerouderschap, huwelijk en gezin, vaderschap, draagmoederschap en het 'maakbare' kind; |
| Nummer 2: | De staat op straat - over het functioneren van de democratie, over politieke partijen, het referendum, global governance, kiesstelsel en politieke participatie; |
| Nummer 3: | Meer dan rendement alleen - over (christelijke) economiebeoefening en economisch beleid na de financiële crisis van 2008-2012; |
| Nummer 4: | Politiek na 500 jaar Reformatie - over de invloed en doorwerking van de Reformatie in het denken over politiek en rechtsstaat, met aandacht voor godsdienstvrijheid, het theocratisch denken van dr. A.A. van Ruler (1908-1970) en drie reflecties op de dit jaar verschenen studie 'Gerechtigheid verhoogt een volk'. |

2.6 Guido-conferenties

In het verslagjaar zijn diverse activiteiten (mede) georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut.

Boekpresentatie 'Recht omarmen' (14 maart te Den Haag)

Op maandagmiddag 14 maart is de publicatie Recht omarmen gepresenteerd in Perscentrum Nieuwspoort in Den Haag. Minister Ploumen en SGP Tweede Kamerlid Elbert Dijkgraaf hebben de eerste exemplaren in ontvangst genomen. Beiden gaven een inhoudelijke reactie op het boek. Vervolgens vond een gedachtwisseling plaats tussen Elbert Dijkgraaf, de auteur van het boek en de deelnemers.

Debat 'Recht omarmen' (25 april te Amersfoort)

Met zendingswerkers en ontwikkelingswerkers werd het beleid voor ontwikkelingssamenwerking met SGP-kamerlid Elbert Dijkgraaf bediscussieerd. Prof. dr. Henk Jochemsen hield een inleiding over ontwikkelingsbeleid in historisch en filosofisch perspectief, waarna drie pitches werden verzorgd: Bertus Buizer over landbouw, Tineke Koelewijn over migratie en Onno Schellekens over gezondheidszorg. Aan de hand van deze drie onderwerpen vond een debat plaats tussen Elbert Dijkgraaf en de deelnemers.

Symposium Hoger onderwijs (17 juni te Ede)

Met bestuurders, wetenschappers en docenten uit het hoger onderwijs bespraken we de huidige problemen in het hoger onderwijs. Prof. dr. mr. W. van der Burg hield een lezing over de bekostiging, prof. dr. J.C. Kennedy over toegankelijkheid en dr. mr. J.L.W. Broeksteeg over kwaliteitscontrole in het hoger onderwijs. Aan de hand van deze thema's vond debat plaats met de bezoekers van het symposium. De discussie vormde input voor de notitie over hoger onderwijsbeleid.

Presentatie Gerechtigheid verhoogt een volk (28 juni te Amersfoort)

Op dinsdagsavond 28 juni 2016 vond de presentatie plaats van het boek *Gerechtigheid verhoogt een volk. Bijbels genormeerde politiek in een democratische rechtsstaat*. W.B. Kranendonk van uitgeverij De Banier overhandigde de eerste exemplaren aan M.F. van Leeuwen, mr. C.G. van der Staaij, mr. A. Klaassen en drs. J.A. Schippers. Na een interview met oud-Kamerlid Van der Vlies en een statement van SGP-fractievoorzitter Van der Staaij vond een gedachtewisseling plaats met de aanwezige genodigden.

2e Guido-lezing ‘Wat is je leven je waard?’ (7 november te Woerden)

De tweede Guido-lezing is op maandagavond 7 november 2016 uitgesproken door gezondheidseconoom prof. dr. J.J. Polder en behandelde het thema Solidariteit in de zorg. Plaats van handeling was het Kasteel Woerden. De activiteit werd bijgewoond door bijna 80 toehoorders. De lezing is verschenen in brochureform en te bestellen in de webshop van de SGP.

SGP-Najaarscongres ‘Tussen wal en schip’ (25 november te Gouda)

Op vrijdagmiddag 25 november werd het jaarlijkse najaarscongres van de SGP gehouden dat georganiseerd is door de afdeling CVV in samenwerking met het WI-SGP, de SGP Tweede Kamerfractie en SGP-Jongeren. Het congres ging over het beleid t.a.v. hulpbehoevende, verwarde en eenzame personen. Aanwezig waren circa 50 deelnemers.

Boekbespreking ‘Gerechtigheid verhoogt een volk’ (13 december te Rotterdam)

Met een aantal jonge denkers en politici vond op dinsdagavond 13 december 2016 een bespreking plaats van het boek *Gerechtigheid verhoogt een volk*. Aan de hand van diverse video’s met politieke uitlatingen werd gediscussieerd over vragen rondom godsdienstvrijheid, seculiere cultuur en de islam. Dat leverde een boeiende discussie tussen de deelnemers op.

2.7 Communicatie

Het WI-SGP communiceert de resultaten van onderzoek aan politici, partijleden, SGP-stemmers en extern publiek. Onder meer via de website www.wi.sgp.nl en sociale media zoals twitter, LinkedIn en facebook geeft het instituut bekendheid aan zijn activiteiten en publicaties. De website is in 2016 geheel vernieuwd. Ter gelegenheid van een conferentie, de verschijning van een publicatie of een editie van het tijdschrift *Zicht* zijn persberichten verzonden. Daarnaast is in het verslagjaar vijf keer een digitale nieuwsbrief verzonden. De meeste publicaties van het WI-SGP, waaronder alle oudere jaargangen van *Zicht*, zijn via de website van Digibron toegankelijk en doorzoekbaar (www.digibron.nl).

Opinieartikelen en lezingen

De directeur en de wetenschappelijk medewerker schreven in het verslagjaar 22 opinieartikelen of columns, o.a. in het *Reformatorisch Dagblad*, *Nederlands Dagblad*, *De Banier* en *De Gezinsgids*. Verder hebben de directeur en wetenschappelijk medewerker in 2016 tien lezingen, workshops of debatbijdragen verzorgd.

Externe contacten en netwerken

Het WI-SGP onderhield contacten met diverse organisaties, waaronder de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, het Sociaal en Cultureel Planbureau, de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, een aantal ministeries, alsook wetenschappelijke instituten van andere politieke partijen. Vermeldenswaard is dat René Cuperus (Wiardi Beckman Stichting), Rien Fraanje (Wi-CDA), Patrick van Schie (Teldersstichting), Joost Sneller (Van Mierlo Stichting) en Jan Schippers (Guido de Brès-Stichting) als team van de politiekwetenschappelijke instituten de eerste prijs behaalden bij de Prinsjesdag Pub-Quiz op 14 september 2016.

In 2016 participeerde de Guido de Brès-Stichting in de volgende netwerkorganisaties:

- Sallux (ECPM Foundation), voorheen Christian Political Foundation for Europe;
- Duurzaamheidsoverleg Politieke Partijen;
- Platform Waarden en Normen;
- Platform Zorg voor leven;
- Stichting Refo-500;
- European Federation ‘One of Us’.

Advisering SGP

Voor raadsleden en statenleden van de SGP fungeert het Wetenschappelijk Instituut als adviseur bij specifieke, principiële of beleidsmatige vraagstukken. De directeur is lid van managementteam van de SGP

dat maandelijks vergadert. Ook neemt hij deel aan het overleg van het vorig jaar gevormde Internationaal Secretariaat t.b.v. de SGP. De bestuursvoorzitter en de directeur participeren in de strategiecommissie van de SGP die vijf keer per jaar bijeenkomt. Dit beraad begeleidt de uitvoering van het partijbrede Integraal Strategisch Beleidsplan voor de periode 2014-2018. Met het oog op de verkiezingen voor de leden van de Tweede Kamer heeft de directeur in het verslagjaar deelgenomen aan de vergaderingen van de verkiezingsprogrammacommissie. Met het oog op een verdiepende gedachtevorming rondom een aantal ingewikkelde vraagstukken zijn in het voorjaar themabijeenkomsten met deskundigen belegd.

Donateurs, vrienden en abonnees

Het aantal donateurs en vrienden van de Guido de Brès-Stichting is in 2016 per saldo met 38 personen toegenomen, van 328 naar 366 (+12%). Het aantal losse abonnementen op het kwartaaltijdschrift *Zicht* vertoont een stijging van 17 (+5%) ten opzichte van het vorig jaar en bedraagt nu 372. De (mede) door het WI-SGP georganiseerde conferenties en debatten werden bezocht door ongeveer 300 personen. De bijdragen van donateurs en abonnees vormen ongeveer tien procent van onze jaarlijkse inkomsten en verruimen de mogelijkheden van het WI-SGP om activiteiten te ontplooien.

2.8 Uitleiding

De gebeurtenissen in het jaar 2016 laten ons zien hoe ongewis politiek is. Een deel van de Nederlandse kiezers liet zijn ongenoegen over het associatieverdrag met Oekraïne blijken, de Britten kozen ervoor de Europese Unie te verlaten en de Amerikanen verkozen de flamboyante zakenman Trump als president. Wat gaan ons deze veranderingen brengen? Worden de Europese landen een speelbal van Poetin, als de VS hun militaire steun gaan verminderen en de economische relaties losser worden? En wat betekent de opkomst van het populisme voor het functioneren van onze democratie en rechtsstaat? Onzekerheid alom, terwijl we ook kwetsbaar zijn. De terreuraanslagen in Brussel, Nice, Berlijn en andere plaatsen tonen die kwetsbaarheid van onze samenleving. Ook de toenemende invloed van de criminale onderwereld in het gewone zakenleven en het openbaar bestuur baart zorgen. Ongetwijfeld zal veiligheidsbeleid een belangrijk issue gaan worden in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. Maar de vraag hoe we omgaan met het onbehagen en de onzekerheid in de samenleving is van niet minder groot belang.

Laten we echter niet alleen naar de situatie in eigen land kijken. Als we denken aan de vele slachtoffers van de burgeroorlogen in Syrië, Jemen en de haarden van onrust in andere landen, bij wie komt dan niet het woord van Christus in gedachten dat in de laatste dagen het ene volk tegen het andere zal opstaan? Ook het gegeven dat wereldwijd 1 op de 11 christenen wordt vervolgd of verdrukt, raakt ons en spoort aan tot gebed en politieke actie.

Intussen worden we opgeroepen te werken zolang het dag is. Kan dat wel, rustig doorwerken te midden van zoveel bedreigend gewoel, veranderingen en donkerheid? Ja, dat kan omdat we onder een open hemel werken. En het is mogelijk, als we bidden om een open hart, oor en oog om alle tekens die God geeft te mogen verstaan en zo de ontwikkelingen te overwegen bij het licht van een open Bijbel.

In 2016 heeft het Wetenschappelijk Instituut publicaties uitgebracht en activiteiten georganiseerd. Bestuur en personeel ontvingen energie en gezondheid om hun werk te kunnen doen. De inzet was er, ook kregen we veel waardering daarvoor terug uit allerlei hoeken van de partij, haar achterban en breder. Uw reacties, in welke vorm ook, stellen we zeer op prijs.

We willen onze hartelijke dank uitspreken aan de subsidieverstrekkers, onze donateurs en allen die een gift hebben geschenken aan de stichting. Zonder deze bijdragen zou het Wetenschappelijk Instituut niet kunnen functioneren. Maar ver boven alles uit gaat onze erkentelijkheid uit naar God de Heere die ons leven draagt, van dag tot dag. Ons gebed is dat Zijn zegen op onze arbeid mag rusten, opdat het bijdraagt aan het welzijn en welvaren van onze samenleving.

Het bovenstaande verslag is een verkorte versie. Het volledige jaarverslag van het WI-SGP is op te vragen via het secretariaat, telefoon (010) 7200 785 of email wi@sgp.nl.

3. SGP-jongeren

In dit jaarverslag wordt een terugblik gepresenteerd van de activiteiten van SGP-Jongeren op landelijk en lokaal niveau, waarin elke commissievoorzitter een overzicht beschrijft van de bereikte doelen en activiteiten van zijn of haar commissie in 2016.

3.1 Algemeen

In 2016 namen we afscheid van onze voorzitter, Jan-Willem Kranendonk, Harm Jan Polinder (vicevoorzitter), Martin Holleman (voorzitter Politiek Platform), Wilhelm Doeleman (bestuurslid Organisatie), Gertjan van den Berg (penningmeester) en Paula Leenstra-Schot (bestuurslid Leden & Relaties). Tijdens de jaarvergadering werden de vacatures voor Leden & Relaties en penningmeester opgevuld door respectievelijk Willem-Jan Verdoes en Robbert Verleun. Daarnaast werd Willem Pos voorzitter, waardoor er ook binnen het Politiek Platform een vacature ontstond. Deze werd in mei opgevuld door Maarten van Nieuw Amerongen.

3.2 Bestuur en commissies

Voorzitter - Willem Pos

Het jaar 2016 ben ik begonnen als politiek bestuurslid. Tijdens het voorjaarscongres mocht ik op 9 april 2016 de voorzittershamer overnemen van Jan-Willem Kranendonk. In mijn maidenspeech noemde ik enkele punten waarvoor ik me sterk wil maken tijdens mijn voorzitterschap, zoals de beschermwaardigheid van het leven, veiligheid en onze steun voor Israël. Bij het voorjaarscongres traden zes nieuwe bestuursleden officieel aan; een enorme verandering in het bestuur. We hebben daarna de richting bepaald die we als bestuur op willen met SGP-Jongeren: meer jongeren bereiken en enthousiasmeren voor politiek op basis van de Bijbel en een actieve jongerenorganisatie zijn. In mijn eerste jaar als voorzitter heb ik meegewerkt aan meerdere interviews en artikelen in landelijke kranten en o.a. bij Radio 1 en het NOS-journaal te horen en zien geweest. Zo mochten we als SGP-Jongeren het afgelopen jaar veel ondernemen, en ik hoop vanuit het besef dat we afhankelijk zijn van Gods zegen over ons werk.

Vicevoorzitter - Erik Jan Vinke

Het jaar 2016 ligt achter ons en er is weer veel werk verricht. Denkend aan de vele statements, de congressen, SGPJ-cafés en de opgestarte campagne, zie ik veel vrijwilligers die zich inzetten voor SGP-Jongeren. Soms op een podium, maar meestal achter de schermen. Hartelijk dank daarvoor. Ook het HR-team heeft veel goed werk verricht! Dank, op deze wijze blijft SGP-Jongeren groeien. 2016 heeft veel zegeningen gekend. Ook voor 2017 wens ik ons allen deze zegeningen toe. Laten we er blijvend om bidden. Het gebed heeft immers veel kracht, omdat God degene is die het antwoord geeft!

Secretaris - Janneline van Westreenen

Als bestuur begonnen we dit jaar als een zoektocht. We startten met zes nieuwe bestuursleden wat soms best even lastig was. Gelukkig hebben we als bestuur onze draai gevonden en konden we leiding geven aan deze organisatie.

Als secretaris ben ik niet zelf verantwoordelijk voor grote activiteiten, maar probeer ik wel een overkoepelende blik te houden, zodat alles qua planning gestructureerd verloopt. Helaas is het mij na drie jaar niet gelukt om alle bestuursgenoten mee te krijgen in een gestructureerde planning. Daar wens ik mijn opvolger dan ook alvast succes mee.

Verder ben ik betrokken geweest bij de organisatie van de SGP-jongerendag ‘Wie is de baas?’. Ik hoop dat het antwoord op de vraag die die dag centraal stond, leidend mag zijn in ons leven.
Aan het einde van 2016 is een enthousiaste campagnecommissie van start gegaan.

Niek Bakker - Beleidsadviseur

Het afgelopen jaar is de organisatie uitgebreid met ruim 20 (lokale) commissies. De beleidsadviseur is nauw betrokken bij de begeleiding van deze commissies. De wisseling van zes landelijke bestuursleden bracht de nodige verandering in werkzaamheden en takenpakket. Er is ook een nieuw en meer belijnd functieprofiel voor de beleidsadviseur vastgesteld.

Er zijn ruim 50 gastlessen in groepen 8 van het basisonderwijs gegeven en daarnaast ruim 30 andere workshops/lezingen. Afgelopen jaar is er tweemaal een cursusdag georganiseerd om vaardigheden te trainen.

De beleidsadviseur was verder betrokken bij diverse commissies en activiteiten in voorbereiding op de verkiezingen, als verbindende schakel met andere geledingen.

Daarnaast was de beleidsadviseur betrokken bij andere activiteiten, waaronder de jaarvergadering, het najaarscongres, de lokale avonden, ludieke acties, ledenwerving enz., als ondersteuning van de organisatie.

Organisatie - Bert van Roekel

Vanuit commissie Organisatie zijn er dit jaar weer een aantal mooie activiteiten opgezet.

In 2016 heeft de SGP-jongerendag plaatsgevonden. De locatie, NBC Nieuwegein was anders dan gepland, maar door de actieve en flexibele inzet van de commissie en de goede communicatie kwam iedereen op de goede locatie terecht en vond er een geweldige dag plaats met het thema 'Wie is de baas?'

Ook zijn er een tweetal congressen georganiseerd. Het voorjaarscongres stond in het thema van 'Leven'. Het najaarscongres in het thema van 'Veiligheid'.

Verder hebben er drie SGPJ-cafés plaatsgevonden. De eerste met Maxime Verhagen over 'Bouwend Nederland'. De tweede met Roger van Boxtel, NS-topman en de derde in het thema van de Amerikaanse verkiezingen met Koen Petersen.

Verder is er geïnvesteerd in de ontwikkeling en waardering naar vrijwilligers. Zo zijn er cursusdagen en bijeenkomsten voor vrijwilligers georganiseerd.

3.3 Communicatie

Communicatie - Pieter Schreuder

In 2016 is veel werk verzet. Voor verschillende beurzen (Naar Buiten), evenementen (congressen, SGPJ-cafés), publieksacties (1-aprilgrap EU-referendum, privacymanifest Ikarus-ziekenhuis) en vacatures (lokaal en landelijk) is actief PR gevoerd. Niet in de laatste plaats de jongerendag in maart, een van de hoogtepunten qua organisatie en communicatie.

In het afgelopen jaar is de vernieuwde website gelanceerd. Een frisse lay-out, gericht op thema's en volledig responsive. Er wordt vanuit de politieke commissies thematisch gewerkt om ook op de website het themabeleid vorm te geven. In het laatste deel van 2016 was de website vooral (in)gericht op de campagne. Daarnaast hebben we het intranet voor HR-adviseurs geoptimaliseerd voor de vrijwilligersadministratie.

Een van de hoogtepunten in dit jaar was de Week van het Leven (nov.) en de Mars voor het Leven (dec.). Aan beide evenementen hebben we onze inhoudelijke bijdrage geleverd door middel van opinie en een symbolisch mozaïek van 30.000 steentjes.

InContact - Niels van Leeuwen

De redactie van In Contact heeft in het afgelopen jaar weer vier nummers gemaakt. De edities hadden achtereenvolgens media, armoede, regeren en uitvindingen als thema. Voor In Contact zijn er het afgelopen jaar weer verschillende grote namen geportretteerd/geïnterviewd. Te denken valt aan Xander van der Wulp, burgemeester Van Zanen (Utrecht), staatssecretaris Klijnsma, minister-president Rutte en onze eigen voorman Kees van der Staaij!

KLIK - Nellieke Oudijn

Verschillende onderwerpen hebben de revue gepasseerd. Vaste rubrieken waren: In het Licht (een kort meditatief stukje), Standpuntig (de standpunten van de SGP op alfabetische volgorde), Grondwet (historie en uitleg van de Grondwet, zoals bespreking van grondrechten), Exotic (we bespreken bijzondere landen), Op-Missie (over diverse organisaties) en Toetje (puntig stukje, columnachtig over vrij onderwerp).

We merken op beurzen waar we kinderen aanspreken dat de gastlessen in goede aarde vallen. Dat vinden we fijn om te merken en we denken na over andere manieren om KLIK nog beter op de kaart te zetten en

meer bekendheid te geven. In het kader daarvan denken we na over gebruik van sociale media. Ideeën hierover moeten nog meer vorm krijgen.

3.4 Leden & Relaties

Ledenwerving - Willem-Jan Verdoes

2016 was voor mij persoonlijk een leerjaar, op het Voorjaarscongres van 8 & 9 april ben ik verkozen tot bestuurslid Leden & Relaties van het Landelijk Bestuur. Daarnaast was het voor commissie ledenwerving een mooi jaar en daar zijn we dankbaar voor. We hebben circa 2000 nieuwe leden mogen verwelkomen en zijn met bijna 800 leden gegroeid. Daarmee hebben we het ledenaantal van 7.000 leden bereikt!

Wij zijn aanwezig geweest op de Duikenburgse dagen en op de Naar Buiten beurs (samen circa 350 nieuwe leden). Daarnaast zijn wij in april 2016 aanwezig geweest op de Wegwijs (circa 410 nieuwe leden) en de Familiedagen in Gorinchem (200 nieuwe leden)

Daarnaast enkele kerkerlijke jongerendagen zoals het LCJ, JBGG, HHJO, HJW en de Kerstconferentie van de HGJB.

In 2016 wilde wij stilstaan bij het thema 'Leven', daarbij hadden we drie subthema's: Pro life, Naastenliefde en Oorlog & Vrede. Met name hebben we het subthema 'Pro-life' uitgedragen, de geslaagde mozaïekactie was hier een uiting van. 30.000 mozaïek steentjes, allen met een gezichtje erop, getekend door kinderen uit de achterban op de Familiedagen in Gorinchem, waren op houten platen gemaakt. 16 borden naast elkaar die de zin 'Geef deze kinderen een gezicht' vormde, heel indrukwekkend.

Relaties - Daniël Verheij

2016 was voor SGPJ een bruisend jaar. Een jaar met een jongerendag, twee congressen en zelfs meerdere SGPJ-cafés. Helaas bleek het niet altijd te lukken om de gestelde sponsortargets te halen. Doordat ook het totale financiële plaatje van de organisatie niet positief is over het afgelopen jaar, zal daar verandering in moeten komen. De bijdrage van ons als commissie zal enerzijds worden om met activiteiten minder kosten te maken door een ruil van bijvoorbeeld materiaal/locatie/eten van het bedrijf/instelling tegen een promotie tijdens activiteiten, op de website of in de In Contact. Anderzijds zal met een reorganisatie van de commissie, waarbij onder andere de advertentiewerver lid van de commissie wordt, er meer gecombineerde sponsor-/advertentievoordelen worden aangeboden.

3.5 Politiek Platform

Voorzitter & Secretaris Politiek Platform - Hans van 't Land & Maarten van Nieuw Amerongen

In het jaar 2016 heeft het Politiek Platform in het teken gestaan van continuering en versterking van de geleideren. Enkele grotere projecten, zoals manifesten, zijn afgerond en nieuwe halfjaaplanen zijn gestart. Hans van 't Land verving Martin Holleman als politiek voorzitter, Maarten van Nieuw Amerongen werd politiek secretaris en Willem Pos schoof door als algemeen voorzitter. Het nieuw gevormde politiek bestuur heeft, met instemming van het PP, een kort beleidsplan aangenomen. Hierin is vooral aandacht voor de structuur en dynamiek van het PP. Er wordt gewerkt om onduidelijkheid, inefficiëntie en miscommunicatie zoveel mogelijk uit te bannen. Beide politieke bestuursleden onderhouden nauw contact met de politieke commissies, en verwachtingen zijn over en weer uitgesproken. Als politiek hart van SGP-jongeren was 2016 een jaar van hoogtepunten. Denk hierbij aan onze bijdrages aan License to Heal, de Week voor het Leven en als absoluut hoogtepunt het winnen van het PJO-parlement!

Internationaal- Wilco Kodde

Gebeurtenissen van wereldformaat volgden elkaar in rap tempo op in 2016. De commissie Internationaal schreef over tal van onderwerpen, zoals Israël, Syrië, Irak, christenvervolging, USA-presidentsverkiezingen, etc.

In juni volgde een serie over de Brexit. Intussen werd ook druk deelgenomen aan de activiteiten van ECPYOUTH, de jongerenkoepel van de Europese partij ECPM.

In het najaar is een serie artikelen geschreven over Turkije en een plan uitgewerkt om de Europese Unie te hervormen. Dit resulteerde in een motie die op de ledenvergadering van SGP-jongeren is aangenomen.

Ook bleef de commissie contact onderhouden met de Israëlische ambassade en organisaties voor de Israëlische zaak, onder meer door te participeren in een netwerk dat zich gezamenlijk sterk maakt tegen de boycot-Israëlbeweging.

Binnenland - Lianne Ruitenbeek

Commissie Binnenland heeft in de eerste helft van 2016 het tbs-systeem in Nederland onder de loep genomen. N.a.v. ons onderzoek heeft de commissie een artikel geschreven waarin wordt gepleit voor tbs-kibboetsen, die veel meer de vorm hebben van een minisamenleving dan een gevangenis. Het doorgeschooten veiligheidsdenken in Nederland gaat op dit moment nog te vaak ten koste van re-integratie van tbs'ers, terwijl re-integratie zeker ook een doel van tbs is. Onzes inziens moet er daadwerkelijk in het sociale aspect worden geïnvesteerd.

Het tweede onderzoek van 2016, naar verbeterpunten in het integratietraject, is op het moment van schrijven nog in volle gang.

Sociaal Economische Zaken & Zorg - Arie Rijneveld

Sinds dit jaar bestaat de commissie uit twee afzonderlijke onderdelen, namelijk Sociaal Economische Zaken en Zorg.

Commissie SEZ werkt op dit moment in verschillende kleinere samenstellingen aan drie onderwerpen. ZZP'ers: De commissie denkt na over tijdelijke voordelen voor zzp'ers, zodat na een paar jaar duidelijk wordt wie wel/niet op eigen benen kan bestaan, zonder steun van de overheid.

Pensioenen: De commissie heeft een voorkeur voor een meer persoonlijke pensioenopbouw. Dit is deels in lijn met de plannen van staatssecretaris Klijnsma.

Woningmarkt: Er is een analyse gemaakt van de problemen op de woningmarkt en van daaruit zal gezocht worden naar oplossingsrichtingen voor deze problematiek.

Commissie zorg heeft zich d.m.v. pro-life statements bezig gehouden met de Week van het Leven. Daarnaast heeft de commissie deelgenomen aan 'Licence to heal'. Een manifest over dure medicatie, geschreven door een samenwerking tussen alle PJO's.

Onderwijs - Rick Moeliker

Het afgelopen jaar hebben we geschreven over ipad-scholen, Onderwijs2032 en over hoger onderwijs. Het laatste halfjaar is er nagedacht over een nieuw thema, vrijheid van onderwijs. I.s.m. met het RD zijn we bezig met het uitbrengen van een onderwijskatena.

Het manifest dat de commissie in 2015 schreef over Onderwijs2032 werd op een avond i.s.m. SGPJ Vallei & Rijn, aangeboden aan staatssecretaris Dekker, die erg opgetogen was met het initiatief van onze organisatie.

Verder is er een bezoek gebracht aan onze onderwijswoordvoerder Roelof Bisschop en Gijsbert Leertouwer om kennis te maken en ons te beraden op de samenwerking.

Duurzame Ontwikkeling en Landbouw - Pieter Meijers

Helaas heeft de commissie een komkommercijl gekend in het afgelopen jaar. Het halfjaarplan over vergroening van het belastingstelsel is wel afgerond, maar er is geen eindproduct gemaakt. In het begin van het jaar zijn er wel een aantal vergaderingen geweest, maar er is niets geschreven of geproduceerd.

Ondergetekende probeert sinds november de commissie uit het dal te trekken, waarna er vijf statements zijn geschreven en er flink aan het nieuwe halfjaarplan over fosfaat is gewerkt. Op 30 november is er een gesprek met Elbert Dijkgraaf en Hans Maljaars van de Tweede Kamerfractie geweest, wat door alle aanwezigen als positief is ervaren.

Adviescommissie - Auke Dijkstra

De adviescommissie heeft in 2016 verschillende activiteiten ondernomen. In de eerste helft van het jaar hebben we sollicitatiegesprekken gevoerd met kandidaten voor vacatures in het landelijk bestuur, waaronder die voor de functie van voorzitter. Naar aanleiding van deze gesprekken hebben we advies uitgebracht aan het bestuur. Ook hebben we over verschillende andere zaken advies uitgebracht aan het bestuur. Naast deze activiteit hebben we nagedacht over de toekomst. Zo hebben we een reglement opgesteld voor het functioneren van de adviescommissie.

HR - Jasmijn Kunst

Het afgelopen jaar is gestart met de nadruk op werving & selectie van bestuursleden. Hier zijn de nodige vacature-uitingen en, in samenwerking met de Adviescommissie, verschillende gesprekrondes aan vooraf gegaan. In 2016 waren er landelijk 95 vrijwilligers actief binnen SGPJ en lokaal 119.

De overkoepelende verantwoordelijkheid van HR is meer gecentraliseerd door de functie van HR Coördinator te creëren. Een rol met de eindverantwoordelijkheid voor HR en die tegelijkertijd een aanspreekpunt vormt voor het bestuur. Het SGPJ intranet heeft bijgedragen aan een overzichtelijk ingerichte omgeving, met een scala aan (toekomstige) administratiemogelijkheden en een efficiënte werkwijze.

In het voorjaar is onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van lokale en landelijke vrijwilligers bij onze politieke jongerenorganisatie. In samenwerking met het bestuur is de enquête opgesteld en afgenoem. Ondanks een overall goede uitslag, vragen verschillende zaken m.b.t. de betrokkenheid van vrijwilligers nadrukkelijk de aandacht. HR heeft het bestuur geadviseerd om dit onderzoek te vervolgen. Momenteel wordt in samenwerking met commissie Communicatie gewerkt aan de vernieuwing van het bestaande digitale welkomspakket.

3.6 Lokaal

Ook op lokaal niveau is er dit jaar veel waardevol werk verzet voor SGPJ, zoals debatavonden, statements en lokale acties. In totaal zijn er in 2016 22 lokale commissies actief, namelijk Alblasserwaard, Apeldoorn, Barneveld, Capelle-Krimpen, Ede, Elburg-Oldebroek, Elspeet-Vierhouten, Goedereede, Kampen, Nunspeet, Reimerswaal, Rijssen, Schouwen-Duiveland, Sprang-Capelle, Staphorst, Tholen, Urk, Vallei & Rijn, Walcheren, Werkendam, Zaltbommel en Zuidplas.



4. Tweede Kamer

4.1 Inleiding

Traditiegetrouw doen de Kamerfracties - als onderdeel van het jaarverslag van de partij - verslag van hun werkzaamheden over het afgelopen jaar. Hiermee geven we inzicht in zowel de reguliere werkzaamheden, de debatten en alles wat daar nog meer bij komt kijken, als de externe activiteiten.

4.2 Kamerleden en medewerkers

Samenstelling van het team

Kamerleden:

- Kees van der Staaij lid van de Tweede Kamer sinds 19 mei 1998, fractievoorzitter per 17 juni 2010, voorzitter van de Stichting Fractiebijstand SGP portefeuilles: Algemene Zaken, Buitenlandse Zaken, Veiligheid & Justitie, Volksgezondheid, Welzijn & Sport
- Elbert Dijkgraaf sinds 17 juni 2010 lid van de Tweede Kamer, penningmeester van de Stichting Fractiebijstand SGP portefeuilles: Economische Zaken, Landbouw & Natuur, Milieu, Financiën, Sociale Zaken & Werkgelegenheid, Defensie, Buitenlandse handel & Ontwikkelingssamenwerking
- Roelof Bisschop sinds 20 september 2012 lid van de Tweede Kamer, secretaris van de Stichting Fractiebijstand SGP portefeuilles: Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, Binnenlandse Zaken, Koninkrijksrelaties, Wonen & Rijksdienst, Infrastructuur, Europese Zaken

Persvoortlichting:

- Menno de Bruyne in dienst sinds:
1 juni 1984
- Arnoud Proos
1 januari 2013

Beleidsmedewerkers:

- Eline van den Bosse 1 januari 2014; portefeuille: financiën en pensioenen
- Geerlof de Jong 1 september 2007; portefeuilles: Volksgezondheid, Welzijn & Sport en medische ethiek
- Henri Krooneman 1 november 2015; portefeuilles: Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking, Defensie, Europese Zaken
- Gijsbert Leertouwer 1 september 2007; portefeuilles: vreemdelingenzaken, Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Wonen & Integratie, Jeugd & Gezin
- Hans Maljaars 1 september 2007; portefeuilles: Economische Zaken, Landbouw & Natuur, Infrastructuur & Milieu
- Willem de Wildt 14 mei 2002; portefeuilles: Binnenlandse Zaken, Koninkrijksrelaties, Veiligheid & Justitie, Winkeltijdenwet

Secretariaat:

- Janie de Jong 1 september 1998

Stagiairs:

- Cornel van Beek uit Barneveld heeft van februari t/m juni stage gelopen in het kader van zijn studie Strafrecht aan de Universiteit van Utrecht. Hij heeft zich met name beziggehouden met het ontwerpen van een initiatiefwetsvoorstel om de vervroegde invrijheidsstelling af te schaffen en de voorwaardelijke veroordeling aan te passen. Het doel van het voorstel is om een einde te maken aan de huidige gang van zaken waarbij gevangenen automatisch in aanmerking komen voor een vervroegde vrijlating. Voortaan moet het vonnis van de rechter volledig worden opgevolgd. Wanneer de rechter geen voorwaardelijke straf oplegt, zal een veroordeelde hiervoor dan ook niet in aanmerking moeten komen. Cornel is vanaf november benoemd als tijdelijk assistent-persvoorlichter met het oog op de verkiezingscampagne.

- Lianne Ruitenbeek en Anna van der Meij, allebei wonend in Katwijk, hebben stage gelopen in het kader van de ‘Week van het leven’ (zie verder in dit Jaarverslag). Eerstgenoemde heeft van september tot december onder andere meegewerkt aan een notitie over de hulp aan tienermoeders en was daarnaast, samen met Anna, betrokken bij de organisatie van het ‘Uur van licht’.
- Daarnaast hebben ca. 15 leerlingen en studenten een dag of week stage gelopen en zijn de Kamerleden door een groot aantal - met name - Hoornbeeckstudenten geïnterviewd in het kader van het vak Burgerschap.

Fractiedagen/teambuilding

In april hebben we met elkaar gewerkt aan ons speerpunt ‘Voor het leven’ en hoe we dat als fractie, gebruikmakend van elkaars kwaliteiten, het best voor het voetlicht kunnen brengen. En meer algemeen hebben we met elkaar nagedacht over en gewerkt aan het functioneren van de fractie, daarbij gecoacht door een extern deskundige. We hebben daar een vervolg aan gegeven tijdens onze fractiedagen begin september in Lattrop. Thema van de lezing, gehouden door dr. Wim Dekker sr., was ‘Apologetiek in het parlement’.

4.3 Samenwerking fractie en partij

Naast werkzaamheden voor de Tweede Kamer zijn er ook de nodige partijactiviteiten waar de fractie bij betrokken is.

- Kees van der Staaij: adviseur Hoofdbestuur
- Roelof Bisschop: bestuurslid Guido de Brès-stichting
- Kees van der Staaij en Arnoud Proos: strategiecommissie SGP
- Kamerleden en Menno de Bruyne: verkiezingsprogrammacommissie
- Henri Krooneman: adviseur Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa
- Menno de Bruyne: jubileumcommissie 100-jaar SGP
- Arnoud Proos: redactie De Banier
- Hans Maljaars: redactie Zicht

In samenwerking met alle geledingen heeft de partij in 2014 een Integraal Beleidsplan SGP opgesteld, getiteld ‘Verbinding’. In dat plan zijn behalve de speerpunten een viertal strategische thema’s, doelen en bijbehorende acties geformuleerd. De voortgang van dit plan wordt bewaakt door de strategiecommissie, waarbij elke geleding verantwoordelijk is voor een aantal doelen/acties. In dat kader werd onder andere de open dag voor nieuwe leden op 1 oktober georganiseerd en werd 1 juli een themabijeenkomst voor ZZP’ers belegd.

Pré-verkiezingsjaar

In maart werd Kees van der Staaij door de partij gekozen als lijsttrekker. Elbert Dijkgraaf en Roelof Bisschop werden in oktober gekandideerd voor de verkiezingen van 15 maart 2017.

Veel werk werd verricht vooruitlopend op de Tweede Kamerverkiezingen. Dat betrof onder andere het verkiezingsprogramma dat op 4 november in de Waalse Kerk werd gepresenteerd. Verkiezingsmotto is ‘Voor het leven’. Besloten werd het bijbehorende financieel plaatje door te laten berekenen door het CPB.

In mei werd een brainstormsessie georganiseerd voor alle betrokkenen bij de campagne, zowel voor het partijbureau als voor de Tweede Kamerfractie, onder leiding van een extern adviseur. Het resultaat daarvan is neergelegd in een campagneplan.

4.4 Parlementaire werkzaamheden

Zoals bovenstaand vermeld, zijn door de partij speerpunten opgesteld, punten waar we ons in het bijzonder op richten, zowel bij ons werk in de Tweede Kamer als daarbuiten. De punten waar het om gaat, zijn:

- vóór een christelijk Nederland
- vóór het leven
- vóór de zondagsrust
- vóór een verantwoorde vrijheid
- vóór Israël
- vóór het gezin
- vóór de ander
- vóór de veiligheid
- vóór een duurzame leefomgeving

- voor een gezonde economie

Voor het leven

2016 is door de SGP uitgeroepen tot 'Jaar voor het leven'. In dat kader hebben we ook onze medewerking verleend aan activiteiten die door het Platform Zorg voor het leven zijn gecoördineerd, uitmondend in de 'Week voor het leven', de week van 7-12 november. Andere activiteiten die daarmee samenhangen, zijn een onderzoek van TNS-NIPO naar abortus en de mening van de bevolking daarover. De uitkomsten daarvan zijn 2 maart gepresenteerd tijdens een bijeenkomst waar ook vertegenwoordigers van FIOM, SIRIZ, DownPride en NPV het woord voerden. Doel van het onderzoek was vooral een morele discussie over abortus op gang te brengen, met als gevolg hopelijk ook opening om wetgeving ter zake aan te passen, bijvoorbeeld discussie over de redenen voor abortus.

In de 'Week van het leven' hebben we op dinsdagavond een 'Uur van licht' georganiseerd, 30.000 lichtjes zijn door 100 vrouwen neergelegd, om daarmee het aantal abortussen per jaar te symboliseren. Bij de begrotingsbehandeling VWS werd een initiatiefnota 'Betere ondersteuning aan onbedoeld zwangere vrouwen' ingediend.

Tot slot heeft Kees van der Staaij op 10 december een bijdrage geleverd aan de Mars voor het leven, een wandeling van ca. een uur door Den Haag, voorafgegaan door en afgesloten met een aantal toespraken.

Plenaire debatten

Door de SGP werd deelgenomen aan 138 debatten in de plenaire zaal. We lichten er enkele onderwerpen uit.

Algemene Politieke Beschouwingen

In de speech bij de Algemene Beschouwingen heeft Kees van der Staaij het niet gelaten bij woorden, maar ervoor gekozen om ook een 'rondeleiding' te verzorgen door middel van het tonen van een drietal grote foto's van kunstwerken in het gebouw van de Tweede Kamer:

- Een halve cirkel van achttien borstbeelden van erflaters van onze Nederlandse beschaving, daarbij in het bijzonder wijzend op het beeld dat uitstijgt boven de andere: Icarus, niet van marmer, maar van gips! Als om aan te geven: alles is vergankelijk.
- Een groot kunstwerk van enorme rechthoekige platen. Het heet 'De vier wetgevers'. De panelen van deze wetgevers zijn met elkaar verbonden door een ring van kleinere platen waarin de Latijnse spreek te vinden is uit het werk van Hugo de Groot: "Waar het recht ophoudt, begint de oorlog."
- In de nok van de hal bevindt zich een monumentale hangende constructie. "Nederland, land aan de zee", staat erop. Het werd ons cadeau gedaan door de provincies bij de ingebruikneming van de nieuwe zaal in 1992. Het bijzondere van dit kunstwerk is dat koningin Beatrix hieraan een bijdrage heeft geleverd en twee teksten heeft aangeleverd. Die staan op een lange, naar beneden hangende oranje wimpel. De eerste luidt: "In de gelijkwaardigheid van mensen ligt de grondslag voor een verdraagzame samenleving." De andere tekst komt uit ons volkslied. Het bekende "Mijn schild en de betrouwen, zit Gij, o God mijn Heer."

Referendum Associatieakkoord met Oekraïne

Veel aandacht is uitgegaan naar het op 6 april gehouden referendum over een Verdrag met Oekraïne, een akkoord waarover in beide Kamers al was gestemd met een ruime meerderheid voor. Een meerderheid van de stemmers gaf echter aan niet in te stemmen met dit akkoord. Hoewel het een raadgevend referendum betrof en de SGP tegen referenda is, kwamen we tot de conclusie dat de regering het euro-kritische signaal van veel nee-stemmers ter harte moest nemen. De meest geloofwaardige optie was onzes inziens om het Verdrag daarom niet te ratificeren in haar oorspronkelijke vorm. In december werd in Europa een overeenkomst bereikt over een bijlage bij het Verdrag. We wachten nu het wetsvoorstel af.

Initiatiefvoorstellen SGP

- Er is een initiatief van Kees van der Staaij aanvaard, namelijk Wijziging van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer, waarin geregeld wordt dat er niet meer gestemd hoeft te worden over moties die door de regering overgenomen zijn. Op die manier kunnen de stemmingslijsten korter worden, en willen we voorkomen dat overbodige moties worden ingediend.
- Een ander initiatiefvoorstel dat al in 2006 werd ingediend, namelijk het regelen dat voor EU-Verdragen 2/3-de meerderheid vereist is, is aanvaard in de Tweede Kamer. De behandeling in de Eerste Kamer is voorzien in januari 2017.
- Roelof Bisschop heeft in maart zijn initiatiefwetsvoorstel inzake het Onderwijsstoezicht (ingediend met D66 en CDA) verdedigd in de Eerste Kamer. Het voorstel werd met ruime meerderheid aanvaard en stond in april in het Staatsblad.

- Samen met het CDA heeft Roelof Bisschop gewerkt aan een initiatiefvoorstel: Voorstel van wet van de leden Bisschop en Rog tot wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra teneinde de wettelijke grondslag voor de diagnostische toets te schrappen. Het voorstel is inmiddels ingediend, en zal in 2017 worden behandeld.
- Roelof Bisschop heeft samen met Michel Rog (CDA) een wetsvoorstel ingediend om ervoor te zorgen dat het kabinet in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs niet meer de bevoegdheid heeft om diagnostische toetsen te verplichten. Het voorstel zal in 2017 behandeld worden.

Werkgroep fractievorming

Roelof Bisschop heeft de werkgroep fractievorming (afsplitsingen etc.) geleid. De uitkomst daarvan is besproken tijdens een debat in december. Het blijft mogelijk om je als Kamerlid af te splitsen, maar er worden beperkingen opgelegd qua spreektijd en er wordt ten opzichte van de huidige situatie gekort in de financiering van de ondersteuning.

Amendementen en moties

Een belangrijk moment in de week zijn de stemmingen over wetsvoorstellen (inclusief amendementen) en moties.

Door de SGP werden 66 amendementen ingediend, maar deze werden niet allemaal in stemming gebracht. Er werden er 10 aanvaard. Daarnaast werden 51 moties ingediend met de SGP als eerste indiener, waarvan er 22 werden aanvaard en 2 overgenomen.

Veel tijd werd gestoken in het amenderen van wetgeving ter uitvoering van het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Een amendement werd ingediend dat regelt dat gemeenten bij de periodiek vast te stellen plannen op grond van de WMO 2015 en de Jeugdwet dienen op te nemen hoe uitvoering wordt gegeven aan het VN-Gehandicaptenverdrag en tevens op grond van de Participatiewet een plan hieromtrent dient te worden ontwikkeld.

Zeer uitzonderlijk was dat onze fractie het voortouw heeft genomen voor het indienen van een motie waarin we onze afkeur uitspreken over het kabinetsoornemen om met wetgeving te komen inzake ‘Voltooid leven’, een forse uitbreiding van de euthanasiewetgeving, waardoor mensen de mogelijkheid krijgen zelf een einde aan hun leven te maken als zij hun leven voltooid achten.

Minder vergaande moties werden ingediend over onder andere ondersteuning van mantelzorgers, de evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap, over in kaart brengen voor welke groepen een zeer hoge belastingdruk geldt, over actief gemeentelijk beleid voor uitstapprogramma’s voor prostituees, over meer fosfaatruimte voor de melkveehouderij, over een verbindingsboog van de A30 naar de A1, over adviezen van de commissie-Balkenende.

Commissievergaderingen

De SGP nam deel aan 89 algemeen overleggen, vergaderingen in een vergaderzaal over een onderwerp met meestal een groot aantal brieven.

In 2016 werden relatief veel overleggen gevoerd over asielbeleid, als gevolg van de sterke toestroom in 2015, terrorismebestrijding (ISIS) en overleggen voorafgaand aan een Europese Top.

Tijdens de wekelijkse fractievergadering op dinsdagmorgen wordt de agenda doorgenomen aan de hand van de agenda’s van de Kamerleden. Meestal lukt het wel om deel te nemen aan die overleggen waar we persé bij willen zijn, waarbij de eerder genoemde speerpunten een belangrijke rol spelen.

Schriftelijke en mondelinge vragen

Als uitvloeisel van het recht op inlichtingen kennen Tweede en Eerste Kamer een vragenrecht. Met dit recht kunnen leden behalve tijdens de debatten en de schriftelijke behandeling van (wets)voorstellen schriftelijk vragen stellen aan de regering.

Mondelinge vragen werden gesteld over de ophef om reclameposters voor webcamsex. De SGP stelde - vaak met andere fracties - 78 schriftelijke vragen en 1 mondelinge vraag. De schriftelijke vragen gingen onder andere over inmenging van de gemeente bij kerkelijke vieringen in Eindhoven, problemen van thuisonderwijzers in de gemeente Utrecht en Rotterdam, het opleggen van boetes aan winkeliers die hun winkel op zondag niet willen openen, de armoedeval voor eenverdieners, uitwerking van de jonge boerenregeling, beperkingen van godsdienstvrijheid in islamitische landen, problemen bij uitbetaling van verleende palliatieve zorg, en de verstoring van een Israël kraam in een supermarkt. Kortom, een grote diversiteit aan onderwerpen, waarbij we steeds onze speerpunten voor ogen houden.

4.5 Overige (buiten) parlementaire activiteiten

Naast het politieke werk in de Tweede Kamer gaan Kamerleden en medewerkers het land in voor werkbezoeken en voor het houden van lezingen voor kiesverenigingen, SGP-jongeren, kerkelijke verenigingen, congressen etc.

In het kader van bijscholing/verdieping worden lunchlezingen georganiseerd en nodigen we sprekers uit voor de zgn. Groenkring. De voorzittershamer van deze kring werd in december overgedragen van Diederik van Dijk, inmiddels niet meer werkzaam bij de Tweede Kamerfractie, aan Gijsbert Leertouwer. Voor de Groenkring hebben gesproken:

- op 2 juni, dr. A. Huijgen, onderwerp: 'Tussen Kersten en Keller; het geestelijk arsenaal van staatkundig-gereformeerde politiek'
- op 24 november, prof. dr. G. Harinck, over 'Op wereldreis met Kuyper'

Sprekers tijdens de lunchlezingen waren: Rob Verkerk (commandant Zeestrijdkrachten), Richard Toes (Wartburgcollege), M. Otte (lid College van procureurs-generaal bij het OM), Martin Janssen (Midden-Oosten-correspondent/journalist) en Hans Wiegel.

Daarnaast werden lunchlezingen verzorg door de eigen beleidsmedewerkers, waarin ze hun expertise deelden met de rest van de fractie.

Werkbezoeken et cetera

Kamerleden en medewerkers legden zowel in Nederland als daarbuiten werkbezoeken af ter verdieping van hun werk. De binnenlandse bezoeken betreffen onder andere verpleeghuizen, boerenbedrijven, scholen, een werkbezoek bij de politie. Maar we hebben ook een middag met elkaar in het kader van NL Doet werkzaamheden verricht voor onder andere de Stichting Ontmoeting en meegewerkten aan de 'Dag van de ondernemer' op 19 november.

Buitenlandse werkbezoeken

- | | |
|-----------------------|---|
| • 6-7 januari: | Madrid; Kees van der Staaij, Geerlof de Jong en Arnoud Proos |
| • 29 april t/m 3 mei: | Irak; Kees van der Staaij, Henri Krooneman en Arnoud Proos |
| • 22-27 augustus: | Ethiopië; Elbert Dijkgraaf en Henri Krooneman |
| • 17-20 oktober: | Turkije; Roelof Bisschop en Arnoud Proos |
| • 18-21 oktober: | Jeruzalem, congres van de Israel Allies Foundation; Kees van der Staaij |

De 'goededoelenactie' van de fractie hebben we dit jaar ingevuld door met elkaar te zingen voor vervolgende christenen. 24 juni hebben we als fractie onder leiding van Peter Wildeman in de Grote Kerk van Dordrecht het geoefende ten gehore gebracht.

Als fractie beleggen we jaarlijks een overleg met SGP-rijksambtenaren, waarbij we dit keer niet één onderwerp centraal stelden, maar aan alle aanwezigen hebben gevraagd aan te geven wat hem/haar betreft de belangrijkste keuzes/vragen met het oog op de verkiezingen en de periode erna zijn? En de vraag: Moeten we weer hervormen/bezuinigen of is het nu tijd voor een pas op de plaats? Ook hebben we twee keer per jaar een ontmoeting met de SGP-Statenleden; een keer per jaar een overleg in Gouda en een keer in de vorm van een werkbezoek. Dit keer was de provincie Zuid-Holland gastheer, met als thema 'landbouw'.

Tot slot

We mogen met dankbaarheid vaststellen dat zowel Kamerleden als medewerkers de gezondheid hebben gekregen om hun werk te doen, waarbij we ons gesteund weten door de partij en aanverwante kerken.

5. Eerste Kamer

Het parlementaire jaar 2015-2016 kende voor de Eerste Kamer een aantal bijzondere momenten. Zo vierde de Eerste Kamer samen met de Tweede Kamer haar tweehonderdjarig bestaan. Hoogtepunt van deze viering was de Bijzondere Verenigde Vergadering op 16 oktober 2015 in de Ridderzaal. Verder organiseerden de beide Kamers de parlementaire dimensie van het EU-voorzitterschap. Zowel voor als achter de schermen is hiervoor veel werk verzet. Gedurende de eerste helft van 2016 organiseerden de Eerste en Tweede Kamer zes conferenties voor collega-parlementariërs uit de lidstaten van de Europese Unie. De inzet daarbij was om samen met andere nationale parlementen en het Europees Parlement te bouwen aan sterkere parlementaire controle op Europese besluitvorming.

In 2016 gold tevens de nog steeds vrij bijzondere situatie dat de regeringscoalitie (VVD/PvdA) in de Eerste Kamer over slechts 21 van de 75 zetels beschikte. Dit leidde ertoe dat de regering bij ieder wetsvoorstel ook de steun moest verwerven van een aantal niet-regeringsfracties, zoals de SGP-fractie.

5.1 Toegevoegde waarde

De twee SGP-Kamerleden, Schalk en Van Dijk, hebben zich in het afgelopen jaar sterk gemaakt voor de kerntaken van de Eerste Kamer, namelijk het beoordelen van wetsvoorstellingen op rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. De Eerste Kamer bewijst vooral haar toegevoegde waarde als zij garant staat voor zorgvuldigheid en een onafhankelijk oordeel, voor een nuchtere kijk op zaken en een gezonde afstand tot de waan van de dag. Het spreekt voor zich dat de SGP-Kamerleden daarbij vooral alert zijn op de ruimte die in wetgeving wordt geboden om God naar Zijn Woord te kunnen dienen en om zaken die indruisen tegen Gods Wet tegen te gaan. Op uitgekozen momenten wordt tijdens Kamerdebatten verwezen naar Gods goede geboden en de naam van Jezus Christus genoemd.

5.2 Schalk

In het jaar 2016 werd door senator Schalk meegedaan aan het debat rond een in te stellen Staatscommissie bezinning parlementair stelsel. Een slepend dossier, dat uiteindelijk heeft geleid tot een voorstel om een staatscommissie in te stellen. De fractie van de SGP betoonde zich kritisch, met name omdat het erop lijkt dat dit voorstel is ingegeven door de huidige samenstelling van de Eerste Kamer waar geen automatische meerderheden bestaan. Inmiddels is besloten tot het instellen van de staatscommissie. De fractie van de SGP zal dit proces nauwlettend volgen.

Een boeiend proces vond plaats rond de Mediawet. De Tweede Kamerfractie had tegen deze wet gestemd, vooral omdat de invloed van het maatschappelijk middenveld weggedrukt werd. Tijdens de behandeling in de Eerste Kamer bleek dat Schalk een toezegging van de staatssecretaris kreeg om de reclame, zoals die van Second Love, te laten toetsen door de reeds bestaande Kijkwijzer. Deze Kijkwijzer toetst op een aantal zaken, zoals geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholmisbruik en grof taalgebruik. Deze toezegging lag onder vuur in de Tweede Kamer. Omdat de staatssecretaris de toezegging handhaafde, besloot de SGP uiteindelijk steun te geven aan het wetsvoorstel.

Een bijzonder moment in het afgelopen jaar was toen Tweede Kamerlid Bisschop zijn plaats achter de regeringstafel van de Eerste Kamer innam. Hij kwam met een initiatiefwetsvoorstel inzake Onderwijsstoezicht. Een sterke verbetering van de wijze waarop de Onderwijsinspectie haar werk verrichten zal in de toekomst. Omdat de inspectie dreigde een verkeerde kant uit te gaan, heeft Schalk een motie ingediend waarmee een duidelijker onderscheid gemaakt wordt tussen oordelen en bevindingen, en waarbij wordt geborgd dat de inspectie werkt met onderzoeksradars vanuit wettelijke voorschriften, en niet vanuit eigen inzichten. Deze motie werd breed gesteund.

In 2016 werd eindelijk het debat hervat rond de normalisering van de rechtspositie van ambtenaren. Ruim een jaar daarvoor had Schalk over dit onderwerp zijn maidenspeech gehouden. Andere onderwerpen waar Schalk zich mee bezighield, hadden te maken met onderwijs, binnenlandse zaken, belastingdienst en huisvesting.

In het najaar was er nog een reeks van drie grote debatten. De Algemene Politieke Beschouwingen, de Algemene Financiële Beschouwingen en het Belastingplan 2017. Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen heeft de fractievoorzitter gesproken over het grote verschil tussen licht en duisternis. Hij paste dit toe op het terrein van defensie en terrorismebestrijding, maar ook op belangrijke thema's als abortus en euthanasie. Daarbij wees hij op het Licht der wereld, Christus.

Bij deze Algemene beschouwingen werd door Schalk een motie ingediend, waarin de regering verzocht wordt onderzoek te doen naar groepen belastingplichtigen die onevenredig getroffen worden door extreme belastingdruk. Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen en tijdens het debat over het Belastingplan 2017 werd dit verder uitgediept. De regering heeft toegezegd dat nog voor de verkiezingen in maart 2017 het onderzoek zal zijn afgerond.

5.3 Van Dijk

Ook senator Van Dijk heeft in 2016 diverse politieke bijdragen geleverd. Tijdens een debat met minister Ploumen (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) bracht hij de kwalijke praktijk rond gendercide ter sprake: het plegen van abortus wegens geslacht, zoals dit in een aantal Aziatische landen nog steeds gebruikelijk is. De minister heeft hierop positief gereageerd en vervolgens de Eerste Kamer schriftelijk op de hoogte gesteld van haar inspanningen om deze praktijk tegen te gaan in onder meer China en India.

Daarnaast heeft Van Dijk het initiatief genomen om verschillende kerken via schriftelijke vragen aan de minister van Veiligheid & Justitie het liberale euthanasiebeleid aan de kaak te stellen. Handvat hiervoor was het kritische artikel in 'Medisch contact', 20 januari 2016, van prof. Govert den Hartogh waarin hij stelde dat het Openbaar ministerie in haar vervolgingsbeleid te lichtvaardig omsprong met de wettelijke voorwaarden om euthanasie te plegen. Helaas bleek het niet mogelijk om het beleid in positieve zin bij te stellen.

De strijd tegen terrorisme hield ook de Eerste Kamer bezig. In februari 2016 steunde Van Dijk wetgeving om het Nederlanderschap te ontnemen bij terroristische misdrijven. Tijdens het debat hierover sprak Van Dijk zijn bevreemding uit over het Nederlandse beleid om nimmer terroristen uit te leveren aan landen die de doodstraf kunnen opleggen, zoals de VS. Juist in het licht van huiveringwekkende aanslagen is hier sprake van onverantwoorde mooiweer-wetgeving.

In het voorjaar deed Van Dijk mee aan de Algemene Europese beschouwingen. Hij hekelde daarbij de aanmatigende seculier-liberale toon van de EU richting landen als Hongarije en Polen. Verder ging hij in op de vluchtingencrisis en bepleitte tevens erkenning van de Armeense genocide. Ook riep hij de minister van Buitenlandse zaken op om een eind te maken aan de eenzijdige, negatieve gerichtheid van de EU op Israël, de enige fatsoenlijke rechtstaat in de betreffende regio.

In 2016 werd een werkbezoek afgelegd aan het Caribisch deel van het Koninkrijk. Met een delegatie uit de Eerste Kamer bezocht Van Dijk achtereenvolgens Curaçao, Aruba, Bonaire, Saba, Sint-Eustatius en Sint-Maarten. Dit bezoek leverde een bron van informatie op die kon worden benut voor een groot Kamerdebat over de toekomst van dit deel van het Koninkrijk. Tijdens dit debat bepleitte Van Dijk om het sociaal en moreel kapitaal van de kerken op deze eilanden te benutten in de aanpak van armoede, jeugdproblemen, prostitutie en criminaliteit. Verantwoordelijk minister Plasterk deed de royale toezegging om de overheden op de betreffende eilanden te stimuleren om de rol van de kerken expliciet te benutten.

Ook bezocht Van Dijk met een Kamerdelegatie het hoofdkantoor van de Verenigde Naties in New York. Tijdens de vele gesprekken en overleggen met VN-functionarissen heeft hij vooral aandacht gevraagd voor het immense probleem van de christenvervolging, maar ook voor de aanpak van gendercide en mensenhandel.

Daarnaast leverde Van Dijk bijdragen, schriftelijk of plenair, op het terrein van prostitutie, kansspelen, orgaandonatie, het huwelijksrecht, internationale veiligheid, de mogelijke vorming van een Europees openbaar ministerie, het tegengaan van fraude in de zorg, de positie van personen met een handicap, ruimtelijke ordening, etc.

5.4 Dankbaarheid

De SGP-senatoren zien met dankbaarheid terug op het afgelopen jaar. In goede harmonie, met vereende krachten, mocht het werk gedaan worden. Daarbij past een woord van dank aan de fractie van de Tweede Kamer, met hun medewerkers, voor de plezierige verstandhouding.

Bovenal past een woord van dank aan de Heere God, Die gezondheid en krachten schonk. Alles moet Hem eren! (Psalm 33)

6. Eurofractie

De Eurofractie ChristenUnie-SGP is lid van de politieke fractie van Europese Conservatieven en Hervormers (ECR) in het Europees Parlement (EP). De Eurofractie heeft twee leden: Bas Belder namens SGP en Peter van Dalen namens ChristenUnie. Belder is lid van de commissie Buitenlandse Zaken. Daarnaast is hij plaatsvervangend lid van de Landbouwcommissie. Voorts is hij vice-voorzitter van de delegatie voor de betrekkingen met Israël. De meeste vergaderingen in commissie- en delegatieverband vinden plaats in Brussel. Daarnaast wordt twaalf keer per jaar plenair vergaderd in Straatsburg.

De volgende medewerkers waren in 2016 in dienst van het SGP-smaldeel van de Eurofractie:

- Leonard den Boef MA
- Elise Coolegem MA
- drs. Dick Jan Diepenbroek (t/m mei)
- Christine van Dijk LL.M
- Elise Abbey - van Doorn MA
- Walter van Luik MSc.
- drs. Frank van der Maas

6.1 Buitenlandse Zaken

Op het terrein van buitenlands beleid beheerde de situatie in de Arabische wereld en Turkije veelvuldig de parlementaire agenda. Bas Belder heeft actief deelgenomen aan de hierover gevoerde debatten. De Eurofractie heeft zich met grote regelmaat ingezet voor godsdienstvrijheid in vooral, maar niet uitsluitend, de Arabische wereld. Er is aandacht gevraagd voor de positie van christenen in ondermeer China, Cuba, het Midden-Oosten, Soedan en Turkije. In februari 2016 sprak Belder in Taiwan over godsdienstvrijheid op een conferentie van het Asia Pacific Religious Freedom Forum. Eveneens in februari organiseerden we samen met het American Jewish Committee Transatlantic Institute in Brussel een conferentie over de mensenrechtsituatie in Iran. In mei organiseerden we een seminar over godsdienstvrijheid en rechtstaat in China, met als gastspreker dr. Bob Fu van de Amerikaanse organisatie China Aid. In mei nam Bas Belder deel aan een officieel delegatiebezoek aan Bosnië-Herzegovina.

6.2 Israël

De Eurofractie zette in 2016 haar inspanningen voor versterking van de betrekkingen tussen de EU en Israël voort. Zij deed dit primair door het vice-voorzitterschap van de officiële delegatie van het EP voor de relaties met de Joodse staat en zijn instellingen, in de eerste plaats de Knesset. Deze politieke verantwoordelijkheid leidde tot vele informatieve bijeenkomsten, waarbij alle aspecten van de wederzijdse betrekkingen tussen de EU en Israël aan de orde kwamen. Om het belang van deze betrekkingen te onderstrepen reisde Bas Belder meerdere keren naar Israël waar hij vruchtbare ontmoetingen had met Israëlische parlementsleden, met hooggeplaatste ambtenaren van het ministerie van buitenlandse zaken en met academici. Als voorzitter van de Israel Allies Caucus in het EP nam Belder deel aan een internationaal congres van de Caucus in Jeruzalem. Evenals in voorgaande jaren onderhield de Eurofractie in 2016 nauwe contacten met de Israëlische ambassade in Brussel. Blijvende punten van wederzijdse zorg vormen de aanhoudende uitingen van antisemitisme in Europa, alsmede de groeiende tendens van initiatieven die de Israëlische economie schaden. In december 2016 fungeerden Bas Belder en zijn collega Branislav Skripek als co-voorzitters van een druk bezochte conferentie van de European Christian Political Movement (ECPM) in het EP over "Veiligheid voor de Joodse gemeenschappen in Europa/Veiligheid voor de Joodse Staat Israël". Op deze conferentie spraken onder andere het Knessetlid Hilik Bar en rabbijn Avi Tawil van de Joodse gemeenschap in Brussel.

6.3 Landbouw

Als plaatsvervangend lid in de landbouwcommissie heeft Bas Belder zich ook in 2016 sterk gemaakt voor de Nederlandse landbouwsector. De gezamenlijke inzet op het kwekersrecht resulteerde in 2016 in een verklaring van de Europese Commissie die patenten op plantmateriaal een halt toeroep. Namens de ECR groep was Belder onder meer schaduwrapporteur op het dossier over mededingingsrecht, waarbij hij opriep tot een duidelijker uitzonderingspositie voor landbouw op het mededingingsrecht, zodat boeren een betere prijs uit de markt kunnen bedingen. In 2016 gingen diverse sectoren door zware crises; bij de Europese Commissie is er steeds op aangedrongen om de rekening voor externe en/of onvoorzien omstandigheden, zoals meest recent bij de vogelgriep, niet eenzijdig bij de boeren te leggen.

Belder participeerde in diverse conferenties o.a. over de toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2020, alsook in de conferentie van betaalorganen georganiseerd door het Nederlands voorzitterschap. Tevens maakte hij deel uit van een delegatiebezoek van de EP-landbouwcommissie aan de Nederlandse landbouwsector.

De in 2016 door Belder georganiseerde Brusselse landbouwbijeenkomsten voor Nederland betrokken stonden in het teken van de varkenshouderij en de fosfaatproblematiek. Op initiatief van Belder vond in de EP-landbouwcommissie tevens een conferentie plaats over innovatie in de landbouw met bijdragen van zowel Europese als Israëlische zijde.

6.4 Onderwerp

De Eurofractie heeft voorstellen ingediend bij de jaarlijkse EU-begroting, onder meer over godsdienstvrijheid, Israël en embryonaal stamcelonderzoek. Daardoor zal er meer aandacht komen voor godsdienstvrijheid in Pakistan. Tevens steunde een meerderheid ons voorstel voor een eerlijker speelveld op het gebied van handel door betere economische, sociale en milieustandaarden.

Verder heeft de Eurofractie voorstellen ingediend om de regeldruk te verminderen en gewezen op de noodzaak van controle op nieuwe financiële instrumenten van de EU, zoals het EFSI. Tevens vroeg ze om financiële prikkels voor de lidstaten om het EU-geld correct te besteden, zodat verkeerd gebruik wordt gestraft.

De Eurofractie faciliteerde een overleg tussen Bijbelgetrouwe scholen, die van gedachten wisselden over tolerantie en welke kansen en bedreigingen die met zich meebrengt voor het christelijk onderwijs in de EU-lidstaten.

Samen met de ECPM heeft Bas Belder conferenties georganiseerd in het kader van de werkgroep menselijke waardigheid. Die is gebaseerd op de notie dat het menselijk leven beschermwaardig is, omdat het is geschapen naar Gods Beeld. Besproken onderwerpen zijn de zorg voor vluchtelingen, palliatieve zorg en bestrijding van mensenhandel.

7. Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE)

De Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa is “de internationale poot” van de SGP en houdt zich bezig met het organiseren van politieke bewustwordingsactiviteiten in landen grenzend aan de Europese Unie in Oost-Europa en Noord-Afrika. Deze activiteiten worden financieel mogelijk gemaakt door subsidie voor politieke partijen in het kader van het MPP-Programma (Maatschappelijke Transformatie Programma voor Politieke Partijen).

In dit jaarverslag een terugblik op de werkzaamheden die door Stichting VOE in 2016 zijn verricht.

7.1 Bestuur en personeel

In het verslagjaar telde het bestuur van VOE 8 bestuursleden.

De samenstelling van het bestuur en personeel luidde per 31 december 2016 als volgt:

- E. van Voorden (voorzitter)
- dr. W. Jongsma (secretaris)
- ing. G.A. van der Waal (penningmeester)
- mr. P.J. den Boef (lid)
- mw. drs. E. Abbey-van Doorn (lid)
- G.A.R. Kraaijveld (lid)
- drs. H.J. van Schothorst (lid)

Als adviseurs heeft de stichting:

- H. Krooneman (namens Tweede Kamerfractie)

Personnel:

- J.C. Bazen (coördinator) 0,1 fte
- mw. M. van Oost-Mitocaru (coördinator) 0,1 fte
- C.J.P. Knulst (coördinator) 0,3 fte

J.C. Bazen heeft aangegeven per 1 januari 2017 zijn betaalde werkzaamheden voor de stichting te willen beeindigen. Zijn taken zullen worden overgenomen door C.J.P. Knulst, die op 1 december 2016 in dienst van de stichting gekomen is.

Het bestuur vergaderde in 2016 acht keer.

Naast het werk van de coördinator werden alle activiteiten en projecten uitgevoerd door vrijwilligers. In veel geval waren deze vrijwilligers bestuursleden en door VOE uitgenodigde trainers en/of sprekers op conferenties.

In het afgelopen jaar zijn de meeste activiteiten georganiseerd door J.C. Bazen en M. van Oost als coördinator van de stichting. Behalve hen, zijn er door diverse VOE bestuursleden, experts op diverse thema's, gemeenteraadsleden en Kamerleden bijdrages geleverd. Er is in het afgelopen jaar daarvoor ook samengewerkt met de commissie Internationaal van de SGP-Jongeren.

7.2 Activiteiten

In het verslagjaar is gewerkt aan een aantal projecten. Deze projecten zijn uitgevoerd volgens het projectplan dat in het najaar van 2015 is goedgekeurd door het bestuur. Projecten en trainingen worden altijd uitgevoerd op basis van aanvragen van de partners van Stichting VOE in Oost Europa of de Arabische wereld.

Albanië

In Albanië is de laatste jaren intensief samengewerkt met de Wilberforce Foundation. Dit is een christelijke stichting die op termijn een christelijke partij wil oprichten. De samenwerking en trainingen van afgelopen jaren hebben tot een stabiele organisatie van christelijke leiders in Albanië geleid, die zich landelijk inzetten voor christelijke waarden en normen.

Georgië

In Georgië leven duizenden vluchtelingen uit Abchazië en Zuid-Ossetië, die in de laatste oorlog zijn verdreven door de Russen en een nieuw leven op moeten bouwen. Diversen van hen zijn protestantse

christenen. Onze partner, de Baptistische kerk probeert deze mensen te helpen op zowel kerkelijk als maatschappelijk vlak. In 2016 zijn trainingen verzorgd over economisch beleid. Daarnaast is er een project uitgevoerd met de buitenparlementaire Christen Democratische partij in Georgië, om hen te helpen met een campagnestrategie voor de komende verkiezingen.

Irak

In Erbil in Irakees Koerdistan zijn twee trainingen georganiseerd voor Irakese politici en overige geïnteresseerden. De conferentie werd georganiseerd rond het thema 'Christelijk leiderschap' en werd gehouden voor gevuite Irakese christenen, die uit de regio Mosul/Nineveh kwamen, maar door IS zijn verjaagd. SGP leider Van der Staaif is ook bij een van deze trainingen aanwezig geweest.

Jordanië

In Jordanië is een conferentie georganiseerd in samenwerking met een lokale christelijke organisatie die de belangen van christenen in dit land behartigt. Op lokaal niveau zijn er ook een aantal christelijke dorpen met een lokaal bestuur. VOE helpt deze bestuurders met trainingen.

Moldavië

In Moldavië werden in het afgelopen jaar twee trainingen verzorgd bij de PPCD, de christelijke partij in Moldavië waar al jaren mee wordt samengewerkt. De onderwerpen die besproken zijn, zijn op het gebied van economische ontwikkeling en een zomeracademie.

Montenegro

In Montenegro wordt samengewerkt met de Christian Movement en de leiders van de Roma die aangesloten zijn bij de plaatselijke evangelisatie en ontwikkelingswerkorganisatie. In 1999 brak de oorlog uit in Kosovo. Na deze dramatische oorlog zijn veel van de Roma uit Kosovo gevlogen, een aantal van hen konden in Montenegro terecht. Het is zaak dat deze mensen kunnen integreren in de samenleving. De christelijke beweging zet zich hiervoor in. In het afgelopen jaar werd samen met de Christian Movement een plan uiteengezet wat ertoe gaat leiden dat deze beweging een christelijke partij gaat worden. In conferenties is gesproken over gezinsbeleid en onderwijsbeleid. VOE heeft ook het nieuwsplatform van de Christian Movement ondersteund.

Oekraïne

In Oekraïne werkt VOE samen met de Christen Democratische Unie (HDS) en heeft met hen een zomerschool voor politiek geïnteresseerde jongeren georganiseerd, waarbij vooral werd nagedacht over het thema goed bestuur en christelijke politiek.

Daarnaast is er met de vertegenwoordiging van de Hongaarse minderheden in Zuid West Oekraïne ook een conferentie georganiseerd over scenario's betreffende de toekomst van de Europese Unie.

Roemenië

In Roemenië is een nieuwe christelijke politieke partij opgericht, de UCDR (Union of Christian Democrats in Romania). VOE heeft deze nieuwe partij ondersteund door middel van het geven van een verkiezingscampagnetraining voor het kader van deze nieuwe partij.

Servië

In Servië is een conferentie georganiseerd over vluchtelingen en asiel. Servië ligt op de meeste routes van vluchtelingen vanuit Griekenland naar West Europa. Servië heeft daarom veel problemen met het opvangen van vluchtelingen en in een aantal gevallen met schrijnende humanitaire problemen tot gevolg.

Wit-Rusland

In Wit-Rusland (Belarus) wordt samengewerkt met de politieke partij Belarusian Christian Democracy. Deze politieke partij wordt ernstig onderdrukt en voor trainingen wordt uitgeweken naar buurlanden zoals Litouwen of Oekraïne. In 2016 zijn trainingen georganiseerd in samenwerking met de partij HDS in Oekraïne en in Litouwen rondom het thema 'vergroten van ons ledenbestand: hoe kunnen we potentiële kiezers ook politiek actief laten worden?'. Gezien de politieke onderdrukking in Wit Rusland is dat een erg lastig probleem.

7.3 Internationaal Secretariaat

Vanwege het toenemende aantal vragen Europawijd en wereldwijd aan onze partij om samen te werken op het vlak van vraagstukken met betrekking tot christelijke politieke en maatschappelijke vraagstukken,

is in 2015 besloten een Internationaal Secretariaat op te richten. In 2016 zijn de eerste verkennende gesprekken geweest en is er gewerkt aan het formuleren van een strategie.

Eenheid en afstemming van de internationale samenwerking binnen de diverse geledingen van de partij is het kerndoel van het Internationaal Secretariaat. Nederland is onderdeel van een steeds verder globaliserende wereld waarbij Nederland m.b.t. regelgeving, economische betrekkingen, handel en geopolitiek slechts een klein onderdeel is van een veel groter geheel. Het Internationaal Secretariaat heeft als doel het in kaart brengen en onderhouden van internationale contacten en met deze contacten samen te werken aan het verspreiden van christelijk politiek gedachtegoed.

Het Internationaal Secretariaat is het centrale aanspreekpunt voor alle internationale politieke aangelegenheden binnen de partij. Het secretariaat wordt aangestuurd door een stuurgroep waaruit een afgevaardigde vanuit alle partijgeledingen deelneemt. De praktische uitvoering en coördinatie gebeurt vanuit en onder verantwoording van Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE).

De samenstelling van de stuurgroep luidde per 31 december 2016 als volgt:

Afgevaardigden:

- G.A.R. Kraaijeveld: Stichting VOE (voorzitter)
- drs. J.W. van Berkum: partijbureau
- mr. P.J. den Boef: Hoofdbestuur
- mw. drs. E. Abbey-van Doorn: Eurofractie
- H. Krooneman: Tweede Kamerfractie
- J.A. van't Land: SGP-jongeren
- drs. J.A. Schippers: Wetenschappelijk Instituut

Afsluiting

Velen hebben in het jaar 2016 in betrokkenheid op de beginselen van onze partij en in bewogenheid met de ontwikkelingen in de samenleving een bijdrage geleverd aan het werk van onze partij. Daarvoor past het Hoofdbestuur dankbaarheid. In de eerste plaats jegens de Heere die liefde en kracht gaf. In de tweede plaats aan allen die het werk binnen het partijbureau en daarbuiten, in dienst of als vrijwilliger mochten verrichten. Dat al het werk mocht zijn tot eer van Gods grote Naam.

Rotterdam, maart 2017

drs. P.A. Zevenbergen,
secretaris

M.F. van Leeuwen,
partijvoorzitter



Bijlage E - Financieel jaarverslag 2016

Verslag van de penningmeester (toelichting op de samengevoegde rekening van baten en lasten over het jaar 2016)

Algemeen

In het verslagjaar heeft een wisseling van de penningmeester plaatsgevonden. Doordat de heer J.P. Tanis MBA niet meer herkiesbaar was, is binnen het hoofdbestuur gezocht naar een opvolger. Ondergetekende heeft het vertrouwen gekregen om de taak van de voormalige penningmeester over te nemen. De overdracht is op een prettige wijze verlopen, waarbij ook de directeur van het partijbureau een ondersteunende rol heeft vervuld.

Om een goed beeld te kunnen vormen van de onderlinge financiële verhoudingen is met alle geledingen een kennismakingsgesprek gevoerd. In dat kader is met hen gesproken over de begrotingssystematiek, de wijze van verantwoording en eventuele knelpunten in de uitoefening van hun activiteiten. Evident is dat alle geledingen zich op een voortreffelijke wijze inzetten voor de SGP en de middelen die zij daarvoor ontvangen verantwoord besteden. Hierbij is de begroting altijd leidend. Tussentijdse verantwoording vindt plaats door middel van kwartaalrapportages, die onderdeel uitmaken met de P&C cyclus. Na de interne kennismakingsronde heeft ook een gesprek met de bank en de accountant plaatsgevonden.

Continuïteitsrisico

Om de risico's die direct verband houden met de activiteiten van de SGP af te dekken, zijn in overleg met de accountant een aantal continuïteitsreserves en bestemmingsreserves toegevoegd. Zo is er onder andere een continuïteitstreserve ingesteld van € 600.000, een risicoreserve voor terugval aantal zetels van € 1.255.000 en een risicoreserve beleggingsportefeuille van € 210.000. Onder "beleggingsrisico" wordt laatstgenoemde reserve nader toegelicht. Deze mutaties hebben geleid tot een forse verlaging van de algemene reserve.

Beleggingsrisico

Per 31-12-2016 bedraagt het saldo van de beleggingsportefeuille € 2.092.487. De portefeuille bestaat uit obligaties (fondsen) en Rabo certificaten, waarbij de fondsen en certificaten dienen te voldoen aan de kwalificatie van MVO (maatschappelijk verantwoord ondernemen). Het Hoofdbestuur heeft een beleggingsstatuut vastgesteld. Dit statuut omvat de richtlijnen welke gelden voor de beleggingen van de Vereniging Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP). Het defensieve karakter van het beleggingsbeleid en een voorzichtige afweging van risico en rendement staan voorop. Het Hoofdbestuur heeft besloten niet in aandelen te beleggen. Voor het risico op negatieve koersmutaties is een continuïteitsreserve van 10% van de marktwaarde van de beleggingen gevormd.

BATEN

De totale baten bedroegen over het jaar 2016 € 1.634.340. Ten opzichte van de begroting een stijging met € 176.370. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Subsidie

De totaal ontvangen subsidie in 2016 is ruim € 20.000 meer dan begroot.

Giften en legaten

Deze post is € 3.000 meer dan begroot.

Opbrengst afdelingen

De opbrengsten van afdelingen liggen € 159.000 hoger dan begroot. De reden is dat in 2016 meer kiesverenigingen zijn omgevormd tot afdeling en dat in de begroting alleen de retributie als inkomsten van de afdelingen is meegenomen. Daarnaast hebben de afdelingen ook eigen inkomsten welke niet begroot waren.

LASTEN

De totale lasten bedroegen over het jaar 2016 € 1.631.969. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Vergaderkosten

Deze post laat een voordeel zien van € 45.000. De belangrijkste verklaring voor dit verschil is dat de algemene vergadering ter vaststelling van het verkiezingsprogramma niet in 2016, maar in 2017 heeft plaatsgevonden.

Kantoorkosten

De kantoorkosten zijn € 20.000 hoger dan geraamd. De belangrijkste verklaringen voor het verschil zijn de kosten die verbonden zijn aan de automatisering van de inning van de contributie van de landelijke leden en aanpassingen in de ledenadministratie.

Kosten afdelingen

De kosten afdelingen zijn € 48.000 hoger dan geraamd. Naar mate er zich meer kiesverenigingen omvormen tot afdeling nemen de kosten navenant toe.

RESULTAAT 2016

In de begroting is rekening gehouden met een negatief exploitatieresultaat van € 175.333. De uitkomst is dat het jaar 2016 is afgesloten met een licht positief resultaat van ca. € 2.000. Het exploitatieresultaat exclusief de afdelingen is echter ca. €109.000 negatief. Op de posten subsidie, partijblad en opbrengsten afdelingen stegen de baten. De vergaderkosten en kosten partijblad namen significant af, daartegen stegen de kantoorkosten, de bijdrage aan geledingen en kosten afdelingen.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming over 2016 is als volgt:

- **Bestemmingsreserve huisvesting**

Ten gunste van het resultaat is een bedrag van € 40.000 ten laste van de bestemmingsreserve huisvesting geboekt. Deze reserve is in het verleden gevormd uit de boekwinst na verkoop van het voormalige ds. G.H. Kerstenhuis. Vanaf 2013 wordt voormeld bedrag jaarlijks ter dekking aangewend voor een deel van de huisvestingskosten en afschrijvingskosten van het kantoorpand. Na verwerking van deze mutatie bedraagt het saldo ultimo 2016 € 1.040.000.

- **Bestemmingsreserve 100 jaar SGP**

Vanuit de resultaatbestemming wordt een bedrag van € 3.115 ontrokken aan deze reserve. De bestemmingsreserve is bestemd voor de activiteiten die ontwikkeld worden ten behoeve van het 100-jarig bestaan van de SGP Deo Volente in 2018. Na verwerking van deze mutatie is het saldo ultimo 2016 verlaagd tot € 64.954.

- **Bestemmingsreserve ICT**

Vanuit de resultaatbestemming wordt een bedrag van €95.000 ontrokken aan de reserve inzake de nieuwe SGP-website. Tevens is een bedrag van € 100.000 toegevoegd aan deze reserve voor toekomstige investeringen. Na verwerking van deze mutaties bedraagt het saldo ultimo 2016 € 235.000.

- **Bestemmingsreserve afdelingen**

Vanuit de resultaatbestemming wordt een bedrag van € 110.959 bestemd voor deze reserve. Daarnaast zijn 38 plaatselijke kiesverenigingen omgevormd tot afdeling en is hun vermogen rechtstreeks toegevoegd aan de bestemmingsreserve afdelingen voor een bedrag van € 187.600. Tezamen met het reeds aanwezige beginsaldo brengt dit het saldo ultimo 2016 op € 655.754.

- **Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen**

Vanuit de resultaatbestemming wordt een bedrag van € 47.725 bestemd voor deze reserve. Na verwerking van deze mutatie bedraagt het saldo ultimo € 48.584.

- **Continuïteitsreserves**

Vanuit de resultaatbestemming wordt een bedrag van € 600.000 bestemd voor deze reserve. De hoogte van deze reserve (samen met een deel van de risico terugval aantal zetels) is bepaald op 1,5x de kosten van de werkorganisatie. Hierin zit tevens verdisconteerd dat de SGP bepaalde risico's, zoals fundering pand, voorraad, bedrijfsstagnatie en doorbetaling bij eerste twee jaren ziekte niet heeft verzekerd. Vanuit de resultaatbestemming wordt tevens een bedrag van € 1.255.000 bestemd voor de risico reserveterugval aantal zetels. Dit betreft een reservering om de activiteiten van de SGP en de geledingen gedurende 10 jaar (Stichting Fractiebijstand 5 jaar) te continueren in geval van zetelverlies.

- **Algemene reserve**

De algemene reserve bedraagt ultimo 2016 € 428.042. Ten opzichte van 2015 is dit een verlaging met € 2.178.303. Hiervoor zijn de continuïteits- en bestemmingsreserves ICT, vitalisering afdelingen, afdelingen, continuïteitsreserve, risico terugval aantal zetels, risico beleggingsportefeuille gevormd.

Ten slotte zijn we veel dank verschuldigd aan de vele vrijwilligers, bestuursleden van afdelingen en kiesverenigingen en anderen die zich ook in het afgelopen jaar hebben ingezet voor de SGP. Hieruit blijkt dat velen de SGP een warm hart toedragen en zich nauw verbonden voelen aan de doelstelling en activiteiten van de partij. Ook mag de SGP zich verheugen in een toenemend aantal leden en begunstigers.

Dat de SGP al bijna 100 jaar van betekenis mag zijn op staatkundig terrein is een wonder. Het is te hopen dat de oude boodschap van de SGP nog zijn weerklank mag vinden in deze verwarde tijd.

"Zijn trouw en waarheid houdt haar kracht, tot in het laatste nageslacht."

Ochten, maart 2017

J.W. Keuken MBA

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(Bedragen in euro's) (Na resultaatbestemming)	31-12-2016	31-12-2015
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Terreinen	476.364	476.364
Gebouwen	978.155	999.714
Installaties	66.504	64.626
Inventaris	109.969	114.006
Automatisering	27.056	37.422
	1.658.048	1.692.131
Financiële vaste activa		
Effecten	2.092.487	2.021.011
Spaargelden	1.701.395	1.697.034
	3.793.882	3.718.045
Vorderingen		
Rekening-courant		
Stichting Fractiebijstand SGP	5.397	-
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	14.340	42.989
Rente	6.531	16.489
Subsidies	106.519	104.863
Overige vorderingen	87.599	47.793
	220.387	212.133
Liquide middelen	878.926	554.690
	6.551.244	6.177.000
PASSIVA		
Vermogen		
Continuiteitsreserves	2.065.000	-
Bestemmingsfonds Actie Trouw	-	4.894
Bestemmingsreserves	1.388.538	1.378.928
Bestemmingsreserve afdelingen	655.754	357.195
Algemene reserve	428.042	2.606.345
	4.537.334	4.347.362
Voorzieningen		
Verkiezingsfonds	1.804.305	1.661.215
Onderhoudsvoorziening	23.372	17.529
	1.827.677	1.678.744
Kortlopende schulden		
Rekening-courant		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	18.695	25.226
SGP-jongeren	9.099	24.398
Partijblad De Banier	31.219	11.524
Overige schulden	127.221	89.746
	186.234	150.894
	6.551.244	6.177.000

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2016

	2016	2015
	uitkomst	begroting
BATEN		
Partijbijdragen	519.639	525.070
Subsidie	544.804	524.300
Giften en legaten	47.205	44.000
Giften Actie Trouw	-	108.984
Bestuurdersvereniging	-	10.000
Partijblad De Banier	171.193	157.500
Rentebaten en waardeverandering effecten	65.880	65.000
Overige opbrengsten	21.900	27.100
Opbrengsten afdelingen	<u>263.720</u>	<u>105.000</u>
	<u>1.634.340</u>	<u>1.457.970</u>
		<u>1.706.265</u>
LASTEN		
Personelekosten	509.950	512.886
Afschrijvingen	55.860	55.033
Huisvestingskosten	56.013	57.354
Vergaderkosten	99.879	145.300
Public Relations	308.925	319.000
Kosten Actie Trouw	4.842	-
Bestuurdersvereniging	13.242	19.000
Kosten partijblad De Banier	227.802	245.500
Kantoorkosten	106.712	85.900
Algemene kosten	67.262	68.330
Bijdrage aan geledingen	28.719	20.000
Kosten afdelingen	<u>152.761</u>	<u>105.000</u>
	<u>1.631.969</u>	<u>1.633.303</u>
		<u>1.480.308</u>
Resultaat	<u>2.371</u>	<u>175.333-</u>
Resultaatbestemming:		<u>225.957</u>
Continuïteitsreserve werkorganisatie	600.000	-
Risicoreserve terugval aantal zetels	1.255.000	-
Risicoreserve beleggingsportefeuille	210.000	-
Bestemmingsfonds Actie Trouw	4.894-	4.894
Bestemmingsreserve huisvesting	40.000-	40.000-
Bestemmingsreserve 100 jaar SGP	3.115-	10.000-
Bestemmingsreserve ICT	5.000	95.000-
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	47.725	859
Bestemmingsreserve afdelingen	110.959	41.337
Algemene reserve	<u>2.178.303-</u>	<u>30.333-</u>
	<u>2.371</u>	<u>175.333-</u>
		<u>225.957</u>

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

Bijgesloten samengevatte jaarrekening bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2016 en de samengevate staat van baten en lasten zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij per 31 december 2016. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 10 maart 2017. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 10 maart 2017.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving. Het kennismeten van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismeten van de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2016 van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij per 31 december 2016 en in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2016 van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Doorn, 15 maart 2017

Van Ree Accountants

w.g.

Registeraccountant

Bijlage F - Begroting SGP 2017

<i>bedragen in euro's kostensoorten</i>	Begroting 2017	Prognose 2016	Begroting 2016
LASTEN			
1. Personalekosten			
Brutosalaris	528.400	493.116	499.000
Doorbelaste personeelskosten	27.327-	30.226-	27.046-
Overige personeelskosten	41.968	34.459	40.932
Totaal personeelskosten	543.041	497.348	512.886
2. Afschrijvingskosten	60.943	55.814	55.033
3. Huisvestingskosten	58.108	51.937	57.354
4. Vergaderkosten	141.400	104.546	145.300
5. Public relations			
Public Relations	109.500	190.468	191.000
Verkiezingskosten	137.000	133.000	133.000
Doorbelaste public relations	12.300-	5.000-	5.000-
Totaal public relations	234.200	318.468	319.000
6. Bestuurdersvereniging	52.250	9.500	19.000
7. Kosten 'De Banier'	221.000	234.426	245.500
8. Kantoorkosten			
Kantoorkosten	109.760	90.482	87.360
Doorbelaste kantoorkosten	1.460-	1.460-	1.460-
Totaal kantoorkosten	108.300	89.022	85.900
9. Algemene kosten			
Algemene kosten	58.200	54.800	61.100
Kosten betalingsverkeer	12.000	11.800	7.230
Totaal algemene kosten	70.200	66.600	68.330
10. Afdracht afdelingen	142.500	145.000	105.000
11. Bijdrage aan geledingen			
Wetenschappelijk Instituut	20.000	26.969	20.000
SGP-Jongeren	-	750	-
Totaal bijdrage geledingen	20.000	27.719	20.000
TOTAAL LASTEN	1.651.942	1.600.380	1.633.303

BATEN			
12. Inkomsten van leden	669.500	660.725	630.070
13. Giften	44.000	34.000	44.000
14. Bestuurdersvereniging	7.500	-	10.000
15. Inkomsten De Banier	157.000	163.840	157.500
16. Overige opbrengsten	23.600	22.205	27.100
17. Rentebaten	54.500	59.660	65.000
TOTAAL BATEN	956.100	940.430	933.670
Recapitulatie:			
Totaal lasten	1.651.942	1.600.380	1.633.303
Totaal baten	956.100	940.430	933.670
SALDO	695.842-	659.951-	699.633-
Subsidie Ministerie	532.500	532.597	524.300
Bestemmingsreserve	64.700	144.669	145.000
- 100 jaar SGP	15.000	5.000	10.000
- Huisvesting	40.000	40.000	40.000
- ICT	-	95.000	95.000
- Vitalisering afdelingen	9.700	225-	
- Actie Trouw	-	4.894	
EINDSALDO	98.642-	17.316	30.333-

	Begroting 2017	Prognose 2016	Begroting 2016
Guido de Bres Stichting:			
Totale lasten	205.500	236.585	231.886
Totale baten	30.500	33.555	31.550
	175.000	203.030	200.336
Subsidie ministerie	155.000	158.900	158.900
Bijdrage SGP	20.000	20.000	20.000
Bestemmingsreserve	-	16.107	21.436
Resultaat	0-	8.023-	-
SGP-jongeren:			
Totale lasten	193.841	194.950	192.520
Totale baten	77.750	62.400	85.350
	116.091	132.550	107.170
Subsidie ministerie	110.600	107.200	107.200
Bijdrage SGP	5.000	-	-
Resultaat	491-	25.350-	30

Toelichting begroting SGP 2017

A. LASTEN

1. Personeelskosten

- De personeelsformatie is begroot op 10,0 fte. Dit is gelijk aan 2016.
- In 2016 is geen nieuwe cao voor rijksambtenaren afgesloten. Voorzichtigheidshalve is in 2017 en rekening gehouden met een algemene CAO-loonstijging van 1% per jaar.
- De doorbelaste personeelskosten hebben betrekking op de secretariële ondersteuning die door het partijbureau wordt geboden aan het Wetenschappelijk Instituut en de SGP-Jongeren.
- De overige personeelskosten bestaan o.a. uit reiskostenvergoedingen, cursuskosten, kosten salarisadministratie en vrijwilligerskosten.

2. Afschrijvingskosten

In 2016 zijn er zonnepanelen geplaatst. Daarnaast zijn er ICT-investeringen gepland. Hierdoor stijgen de afschrijvingskosten.

3. Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn vrijwel gelijk aan 2016 begroot.

4. Vergaderkosten

De vergaderkosten zijn vrijwel gelijk aan 2016 begroot. Onder de vergaderkosten vallen de kosten van bijeenkomsten, zoals de partijdag, congressen, vergaderingen van commissies en de bestuurskosten.

5. Public relations

De dalende kosten t.o.v. 2016 worden veroorzaakt doordat in 2016 een nieuwe website is ontwikkeld. Tot de PR-kosten behoren kosten die gemaakt worden voor onder meer de organisatie van beurzen, advertenties, ledenwerving, folders, video's en promotieartikelen.

6. Bestuurdersvereniging

In november 2016 is de SGP-bestuurdersvereniging opgericht. In 2017 worden de kosten nog gefinancierd door de SGP. Vanaf 2018 heeft de bestuurdersvereniging een eigen begroting en valt deze niet meer binnen de SGP-begroting. De kosten van de bestuurdersvereniging bestaan uit kosten voor training en scholing, bijeenkomsten, website, PR en bestuurskosten.

7. De Banier

De kosten Banier zijn t.o.v. 2016 gedaald. Vanuit duurzaamheids- en efficiencyoverwegingen wordt er nog maar één Banier per adres toegezonden. Dit levert een besparing op van ca. € 6.000.

8. Kantoorkosten

De kantoorkosten zijn gestegen. Onder meer vanwege licentiekosten voor een nieuw in gebruik genomen programma voor de verzending van digitale facturen en de toename van het aantal licenties voor de ledenportal in verband met het groeiende aantal afdelingen.

9. Algemene Kosten

Hieronder vallen telefoonkosten, portokosten, accountantskosten en advieskosten.

10. Afdracht afdelingen

Dit betreft de retributie (afdracht) die de plaatselijke en provinciale afdelingen ontvangen via het SGP-bureau. Ten opzichte van 2016 zijn er 15 afdelingen extra.

11. Bijdrage aan geledingen

De bijdrage van de partij aan de Guido de Brès-Stichting is gelijk aan de begrote bijdrage in 2016. De SGP-jongeren ontvangen geen bijdrage.

B. BATEN

12. Inkomsten van leden

Via de plaatselijke kiesverenigingen ontvangt de partij een bijdrage per lid. De landelijke SGP int de contributie van de afdelingsleden. De afdelingen ontvangen een deel daarvan als retributie (zie punt 10).

13. Giften

In december 2017 wordt er een algemene giftenactie gehouden voor de partij.

14. Bestuurdersvereniging

De opbrengsten van de Bestuurdersvereniging bestaan uit opbrengsten van scholing en training.

15. De Banier

De begrote inkomsten (abonnementen, giften en advertenties) zijn vrijwel gelijk aan 2016.

16. Overige opbrengsten

Hieronder vallen opbrengsten partijdag, verkoop reclamemateriaal, opbrengsten brochures. De overige opbrengsten zijn lager begroot, omdat de opbrengst van scholing niet meer onder deze post vallen, maar onder de opbrengsten van de Bestuurdersvereniging.

17. Rentebaten

De rentebaten zijn conform de prognose lager begroot.

Subsidie ministerie

Bij de berekening van de rijkssubsidie is rekening gehouden met drie Tweede Kamerzetels en 30.000 leden. Er is vanuit gegaan dat alle kiesverenigingen voor alle leden per 1 januari 2017 de partijbijdrage betalen en dus ook alle leden voor de subsidie mee tellen.

Bestemmingsreserve

- De vrijval bestemmingsreserve huisvesting in 2016 betreft een vrijval uit de bestemmingsreserve huisvesting. Deze valt voor 1/30 deel vrij.
- In 2014 is een bestemmingsreserve gevormd voor het 100-jarig bestaan van de SGP in 2018. In 2017 wordt hier een bedrag aan onttrokken, dit betreft onder andere kosten die gemaakt worden i.v.m. het te verschijnen jubileumboek en een jubileumvideo.
- In 2017 wordt er naar verwachting 10.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve vitalisering afdelingen.

Bijlage G - (Her)benoeming leden Commissie van Beroep

In artikel 27 van de partijstatuten is bepaald dat er een Commissie van Beroep is die bestaat uit een voorzitter en twee andere leden. De commissieleden en hun plaatsvervangers dienen lid te zijn van de SGP en worden op voordracht van het Hoofdbestuur benoemd door de algemene vergadering voor een periode van vijf jaar.

De Commissie van Beroep neemt kennis van en doet een bindende uitspraak in beroep tegen besluiten tot:

- a. opzegging van het lidmaatschap door de partij;
- b. ontsnapping uit het lidmaatschap.

Op dit moment zijn de heren mr. P.M.D. Weijers, drs. F.W. den Boef en mr. A. Klaassen lid van de commissie en de heren mr. G. Zwerus, mr. M. Rebel en mr. H.A.W. Bouman plaatsvervangend lid.

De leden F.W. den Boef, A. Klaassen, M. Rebel en H.A.W. Bouman zijn aftredend. Op dit moment is er voor de Commissie van beroep nog geen maximale zittingstermijn en/of leeftijdsgrens. Voor andere besturen en functies binnen de partij is die er wel. Dit punt zal worden meegenomen bij de evaluatie van de partijstructuur. Omdat de heren F.W. den Boef en H.A.W. Bouman al sinds 1999 lid zijn van de Commissie van beroep stelt het Hoofdbestuur voor in hun plaats een ander te benoemen. Verder heeft de heer M. Rebel zich niet herbenoembaar gesteld.

Het Hoofdbestuur stelt voor:

- mr. A.J.C. van Bemmel (Gouda) te benoemen in de plaats van drs. F.W. den Boef.
- mr. W. Bouman (Staphorst) te benoemen in de plaats van mr. H.A.W. Bouman.
- mr. A.Th. de Haan (Hendrik Ido Ambacht) te benoemen in de plaats van mr. M. Rebel.
- mr. A. Klaasen (Barneveld) te herbenoemen.

Praadvies van het Hoofdbestuur

Geadviseerd wordt de (plv.) leden van de Commissie van Beroep conform het HB-voorstel te (her)benoemen.

Bijlage H - Aanpassing samenwerkingsregeling

De samenwerkingsregeling tussen SGP en ChristenUnie in het geval er een lijstverbinding wordt aangegaan, behoeft om twee redenen aanpassing:

1. Gelet op het arrest van de Hoge Raad van 9 april 2010 (LJN BK4547 en BK4549) kan het geslacht vankandidaten bij de kandidaatstelling als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 21 van het AlgemeenReglement rechtens niet aan kandidaten worden tegengeworpen. In artikel 14 van het Algemeen Reglement is dit vastgelegd. In het verlengde daarvan dient ook de samenwerkingsregeling te worden aangepast.
2. In 2017 wordt naar verwachting de Kieswet aangepast waardoor het niet langer mogelijk is een horizontale lijstverbinding aan te gaan.

Preadvies van het Hoofdbestuur

Vaststellen van de samenwerkingsregeling inclusief toelichting.

Samenwerkingsregeling

(waarbij de materiële besluitvorming feitelijk is gemanageerd aan de gemeentelijke afdeling of de plaatselijke kiesvereniging in het geval er geen gemeentelijke afdeling is)

Artikel 1

Voor het plaatsen van de aanduiding "Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)" boven een kandidatenlijst dient het Hoofdbestuur op grond van artikel H3, tweede en derde lid jo artikel G3, derde lid van de Kieswet een machtiging te verlenen aan de desbetreffende gemeentelijke afdeling of plaatselijke kiesvereniging.

Artikel 2

1. Het bestuur van de gemeentelijke afdeling of de plaatselijke kiesvereniging meldt het aangaan van onderhandelingen om tot een verticale lijstverbinding te komen onverwijld aan het Hoofdbestuur.
2. Indien een gemeentelijke afdeling of plaatselijke kiesvereniging de in artikel 1 vermelde aanduiding boven een verticaal verbonden lijst wil plaatsen, dienen - onverlet de in het eerste lid bedoelde melding - door het desbetreffende bestuur uiterlijk 6 weken vóór de datum van kandidaatstelling aan het Hoofdbestuur de volgende bescheiden te zijn toegezonden:
 - a. een zo volledig mogelijk ingevuld formulier H3-2;
 - b. een uittreksel uit de notulen van de door de gemeentelijke afdeling/plaatselijke kiesvereniging gehouden ledenvergadering waarin tot het aangaan van een verticale lijstverbinding is besloten.
3. Uit de in het vorige lid, onderdeel b. bedoelde notulen moet blijken:
 - a. dat in de uitnodiging voor de desbetreffende ledenvergadering nadrukkelijk melding is gemaakt van het voornemen tot het aangaan van een verticale lijstverbinding te besluiten;
 - b. dat tot het aangaan van de verticale lijstverbinding is besloten met volstrekte meerderheid van de geldig uitgebracht stemmen¹, waaronder begrepen informatie over het totaal aantal uitgebrachte stemmen, het aantal ongeldige stemmen, het aantal stemmen vóór het aangaan van de verticale lijstverbinding en het aantal stemmen daartegen;
 - c. dat in de overwegingen nadrukkelijk de volgende aspecten zijn betrokken en de mate waarin die aspecten van betekenis zijn geweest in de integrale afweging van belangen:
 - I. de getalsmatige noodzaak van samenwerking;
 - II. de inhoud van de samenwerkingsovereenkomst;
 - III. de inhoud van het gezamenlijke verkiezingsprogramma;
 - IV. de kandidaten op de lijst in staat zijn de SGP geloofwaardig te vertegenwoordigen.

Artikel 3

Het Hoofdbestuur neemt over het al dan niet goedkeuren van het plaatsen van de in artikel 1 bedoelde aanduiding boven de kandidatenlijst zo spoedig mogelijk na ontvangst van een dergelijk verzoek een besluit. De in artikel 1 bedoelde goedkeuring kan worden geweigerd indien onjuiste en/of onvolledige informatie is verstrekt of die informatie niet tijdig is verstrekt of overigens redenen van gewichtige aard daartoe nopen. Daarvan is in ieder geval sprake indien niet wordt voldaan aan de in de voorgaande artikelen gestelde vereisten.

Artikel 4

1. Deze regeling is vastgesteld op 22 april 2017 en treedt in werking op 1 mei 2017 onder gelijktijdige intrekking van de op 24 juni 2006 door de algemene vergadering van de SGP vastgestelde samenwerkingsregeling.
2. De regeling en de toelichting daarop vormen één geheel.
3. De regeling en wijzigingen daarvan worden vastgesteld door de algemene vergadering van de SGP.

¹Hier is de bepaling uit de oude samenwerkingsregeling geschrapt dat indien op de gezamenlijke kandidatenlijst een of meer vrouwen zijn geplaatst een meerderheid van ten minste tweederde van de geldig uitgebrachte stemmen nodig is.

Toelichting op de samenwerkingsregeling

Algemeen

Op grond van artikel H3, tweede en derde lid jo artikel G3, derde lid van de Kieswet moet het Hoofdbestuur als landelijk gemachtigde voor elke zelfstandige of gecombineerde lijst waarboven de aanduiding "Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)" wordt geplaatst, een machtiging afgeven.

Deze regeling bevat het kader waaraan verzoeken tot het afgeven van een machtiging door het Hoofdbestuur marginaal worden getoetst.

Het feit dat de SGP als afzonderlijke partij bestaat, impliceert dat zo veel mogelijk onder eigen naam en met een eigen kandidatenlijst aan verkiezingen wordt deelgenomen. Dit laat onverlet dat samenwerking nastreefd kan en moet worden indien dat de enige reële mogelijkheid is om een zetel in een vertegenwoordigend orgaan te behalen dat als middel kan dienen om aan het doel van de SGP, namelijk Gods Woord tot meerdere erkenning te brengen, ook feitelijk gestalte te kunnen geven. Voor een goede samenwerking is een deugdelijke intrinsieke motivatie nodig met voldoende herkenning op inhoudelijke gronden én wederzijds respect voor afwijkende standpunten.

Samenwerking kan door middel van een lijstverbinding. Er zijn vooralsnog twee opties:

- Horizontale lijstverbinding.
- Verticale lijstverbinding.

Door middel van een horizontale lijstverbinding kunnen de deelnemende partijen de restzetelverdeling beïnvloeden. In veel gemeenten maken de SGP en de ChristenUnie van die mogelijkheid gebruik. In veel gevallen levert deze verbinding voor de SGP of de ChristenUnie een extra zetel op. Omdat de samenwerkende partijen bij een horizontale lijstverbinding formeel volledig zelfstandig blijven handelen - en daarvoor overigens ook geen machtiging van het Hoofdbestuur nodig is - wordt op die vorm van samenwerking in deze regeling verder niet ingegaan. Waarschijnlijk wordt in 2017 de Kieswet aangepast waardoor een horizontale lijstverbinding niet meer mogelijk is.

Als het gaat om een verticale lijstverbinding moet aan enkele voorwaarden worden voldaan die vooral betrekking hebben op zorgvuldigheidseisen. Immers, de inhoudelijke afweging is primair een zaak van de besturen van de gemeentelijke afdelingen/plaatselijke kiesverenigingen. Slechts na marginale toetsing en indien de zorgvuldigheidseisen niet zijn nagekomen of redenen van gewichtige aard daartoe nopen, kan het Hoofdbestuur weigeren de gevraagde machtiging te verlenen.

Een sporadisch voorkomende optie is dat een SGP'er op persoonlijke titel kandidaat wordt gesteld op een lijst van een andere politieke partij. Het zal duidelijk zijn dat een dergelijke constructie in de praktijk nauwelijks ruimte zal bieden om als SGP'er de eigen staatkundig gereformeerde opvattingen te kunnen uitdragen en daarnaar - ook in stemgedrag - te handelen. Om die reden moet deze constructie niet worden toegepast, tenzij dat nog de enige mogelijkheid is om staatkundig gereformeerde politiek te kunnen bedrijven. Het komt er dan echter wel op aan om daarvoor ook voldoende ruimte binnen die andere politieke partij en toekomstige fractie te claimen, zoals het niet gebonden zijn aan fractiediscipline als het gaat om onderwerpen die ten nauwste samenhangen met de grondslag van de SGP.

Artikel 2

Dit artikel vormt de kern van de regeling. Aan de hand van de inhoud van de in dit artikel vermelde aspecten, zowel ieder voor zich als in samenhang met elkaar, zal het bestuur van een plaatselijke kiesvereniging of gemeentelijke afdeling een besluit moeten nemen en dat ook ter besluitvorming aan de desbetreffende ledenvergadering moeten voorleggen. Het Hoofdbestuur toetst of deze aspecten ook nadrukkelijk in de besluitvorming zijn betrokken en of de besluitvorming is verlopen overeenkomstig het in deze regeling gestelde.

De aspecten die de gemeentelijke afdeling/plaatselijke kiesvereniging in de besluitvorming dient te betrekken, worden hierna van een toelichting voorzien.

Getalsmatige noodzaak van samenwerking

Zoals in het algemeen gedeelte van de toelichting reeds is vermeld, impliceert het feit dat de SGP als afzonderlijke partij bestaat dat zo veel mogelijk onder eigen naam en met een eigen kandidatenlijst aan verkiezingen wordt deelgenomen. Ook zonder gemeenteraadszetel zijn er mogelijkheden om lokaal de SGP-boodschap uit te dragen. Hierbij kan worden gedacht aan het gebruik maken van inspraakrecht, het

uitgeven van persberichten, het organiseren van bijeenkomsten en het informeren van mensen via diverse kanalen, waaronder een eigen website.

Dit laat de mogelijkheid van uitzonderingen op deze regel onverlet. Dat moet dan uiteraard wel met redenen zijn omkleed. Zo is bijvoorbeeld het feit dat de SGP bij zelfstandige deelname aan de desbetreffende verkiezing zondermeer geen zetel zal behalen van een duidelijk ander gewicht dan wanneer daarvan geen sprake is, maar de samenwerking om andere redenen dan uitsluitend een getalsmatige wordt beoogd.

Inhoud van de samenwerkingsovereenkomst

De samenwerkingsovereenkomst moet voldoen aan onder meer de volgende eisen:

1. de samenwerking vindt plaats met behoud van grondslag, doelstelling, identiteit en eigen zelfstandigheid en moet ruimte en vrijheid bieden om staatkundig gereformeerde politiek te bedrijven;
2. de overeenkomst bevat een bepaling over in ieder geval het doel van de samenwerking, de duur van de overeenkomst, de zetelverdeling, de naamgeving van de kandidatenlijst, het opstellen van een gezamenlijk verkiezingsprogramma, de campagne, de financiën, de binding van de kandidaten op de desbetreffende lijst aan de overeenkomst en het programma en het uitsluiten van voorkeursacties. Een voorbeeldovereenkomst is opgenomen in *Handleiding 1: Besturen in verkiezingstijd*.

Indien de overeenkomst onvoldoende waarborgen biedt om op een herkenbare wijze staatkundig gereformeerde politiek te bedrijven of zelfs daaraan afbreuk kan doen, kan het Hoofdbestuur weigeren de gevraagde machtiging te verlenen.

Het verdient overigens de voorkeur om in de overeenkomst **geen lijst-**, maar partijopvolging vast te leggen.

Inhoud van het gezamenlijke verkiezingsprogramma

Voor wat betreft het gezamenlijke verkiezingsprogramma is vooral van belang dat daarin voldoende recht wordt gedaan aan het programma van de SGP, het Program van Beginselen en het Gemeenteprogram. In dit verband zij voorts nog vermeld dat de wijze waarop de campagne zal worden gevoerd en de middelen welke daarbij gebruikt zullen worden, in overeenstemming moeten zijn met grondslag, doelstelling en de inhoudelijke boodschap van de SGP.

Kandidaten dienen in staat te zijn geloofwaardig de SGP te vertegenwoordigen

Bij een verticale lijstverbinding is sprake van één gezamenlijke kandidatenlijst. Die lijst ontstaat door samenvoeging van de volgens de interne regels van de desbetreffende partijen vastgestelde afzonderlijke lijsten. De wijze waarop die samenvoeging plaatsvindt, is geregeld in de desbetreffende samenwerkingsovereenkomst. Hoewel het vaststellen van de afzonderlijke kandidatenlijsten een eigen verantwoordelijkheid van de desbetreffende partijen is, kan de keuze van kandidaten wel invloed hebben op de onderhandelingen tot samenwerking. Immers, partijen die samen wensen te werken zullen in iedere fase van het proces zichzelf de vraag stellen hoe de ander over wat voor kwesties dan ook denkt en daarmee wenst rekening te houden. Van alle kandidaten op de lijst mag worden verwacht dat ze in staat zijn de SGP op een geloofwaardige wijze te vertegenwoordigen.

Artikel 3

Dit artikel geeft uitdrukking aan het feit dat het Hoofdbestuur de verzoeken om machtiging te verlenen marginaal toetst. De gemeentelijke afdelingen/plaatselijke kiesverenigingen zijn primair verantwoordelijk voor het besluit een verticale lijstverbinding al dan niet tot stand te brengen. Dit laat onverlet dat er redenen van gewichtige aard kunnen zijn die het Hoofdbestuur nopen de gevraagde machtiging te weigeren.

Bijlage I - Motie afdeling Achterhoek

Motie van de plaatselijke afdeling Achterhoek betrekking hebbend op onderwerp retributie afdelingen.

De algemene vergadering van de SGP, gehoord de beraadslaging,

Overwegende dat:

- kiesverenigingen en afdelingen een zo groot mogelijk budget beschikbaar dienen te stellen aan de campagnecommissie bij gemeenteraadsverkiezingen;
- kiesverenigingen de mogelijkheid hebben om hun contributiefacturen, voor het jaar waarin gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden, vervroegd te versturen;
- kiesverenigingen de contributie hierdoor op tijd innen en deze dan optimaal in kunnen zetten voor de gemeenteraadsverkiezingen;
- afdelingen de 75% retributie-uitbetaling pas in april ontvangen;
- een afdeling van 100 leden hierdoor ca. €500,- minder kan besteden aan gemeenteraadsverkiezingen;
- de huidige regeling daarom reparatie behoeft.

Roepet het Hoofdbestuur op:

Om in het jaar van gemeenteraadsverkiezingen de 75% retributie-uitbetaling begin februari te laten plaatsvinden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Plaats van vergadering: Hoevelaken

Datum van vergadering: 22 april 2017

Indiener: Plaatselijke afdeling Achterhoek

Preadvisie Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur steunt deze motie.

Bijlage J - Motie afdeling Nederhemert

Motie van de plaatselijke afdeling Nederhemert betrekking hebbend op het zingen van het Wilhelmus.
Voorgesteld door de ledenvergadering in vergadering bijeen op 6 maart 2017.

De algemene vergadering van de SGP, gehoord de beraadslaging,

Overwegende:

- dat op elke landelijke jaarvergadering (partijdag) na opening van de vergadering de coupletten 1 en 6 van ons volkslied gezongen worden;
- dat dit mede gebeurt om onze aanhankelijkheid aan ons koningshuis tot uitdrukking te brengen;
- ook in ons Program van Beginselen die aanhankelijkheid tot uitdrukking komt en het Huis van Oranje genoemd wordt als door God ons gegeven.

Voorts overwegende:

- dat het een groot goed is dat we ons volkslied nog steeds hebben in de vorm van 'Het Wilhelmus'.

Spreken de wens uit:

- dat voortaan alle landelijke ledenvergaderingen anders dan de partijdag, waar het al aan het begin van de vergadering geschiedt, worden besloten met het zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus.

En gaat over tot de orde van de dag.

Plaats van vergadering: Hoevelaken

Datum van vergadering: 22 april 2017

Indiener: Plaatselijke afdeling Nederhemert

Toelichting Nederhemert: Onze afgevaardigden op ons eerste partijcongres vonden het jammer en een beetje een gemis dat we daar ons volkslied niet hebben gezongen. Zeker op een partijcongres dachten wij dat dit gepast zou zijn geweest.

Preadvies Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur steunt deze motie.

SGP

► www.sgp.nl

Staatkundig Gereformeerde Partij
Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
010 - 72 00 770

info@sgp.nl
facebook.com/sgpnieuws
twitter.com/sgpnieuws

29-06-2017 600606

**Stichting Vormingsactiviteiten
Oost-Europa SGP**
Dinkel 7
3068 HB Rotterdam

Rapport betreffende de jaarrekening 2016

29-06-2017 000667

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2016

	<u>Pag.</u>
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
1. Algemeen	2
2. Subsidies	2
3. Uitkomsten	2
 <u>JAARREKENING 2016</u>	
Balans per 31 december 2016	3
Categoriale rekening van baten en lasten over 2016	4
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
Toelichting op de balans	7
Toelichting op de rekening van baten en lasten en functionele rekening van baten en lasten	9
 <u>OVERIGE GEGEVENS</u>	
Controleverklaring	10
 <u>BIJLAGEN</u>	
Bijlage: Overzicht gewerkte uren van coördinatoren in 2016 voor stichting VOE	

29-06-2017 000668

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

1. Algemeen

1.1. Statutaire doelstelling

Volgens artikel 3 van de statuten:

De stichting heeft ten doel het geven van voorlichting omtrent doeleinden en standpunten van de partij en het verzorgen van politieke scholings- en vormingsactiviteiten gericht op landen in Oost-Europa in overeenstemming met de in artikel 2 genoemde grondslag.

De Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa is feitelijk gevestigd op Dinkel 7, 3068 HB te Rotterdam NL, is statutair gevestigd in 's-Gravenhage en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41149229.

1.2. Bestuur

Per 31 december 2016 bestond het bestuur uit de volgende personen:

E. van Voorden (voorzitter)
Dr. W. Jongsma (secretaris)
Drs. G.A. van der Waal (penningmeester)
E. Abbey - van Doorn MA
Mr. P.J. den Boef
G.A.R. Kraaijeveld
Drs. H.J. van Schothorst

De stichting heeft de volgende medewerkers en adviseurs:

Drs. J.C. Bazen
C.J.P. Knulst
H. Krooneman
M. van Oost - Mitocaru

2. Subsidies

Subsidievaststelling 2015

Bij beschikking van 2 november 2016, referentie 2016-0000604254, is de WFPP subsidie 2015 vastgesteld op € 100.802,29. Bij beschikking van 27 oktober 2016, referentie 2016-0000624365, is de WFPP subsidie 2015 vastgesteld op € 28.308,84. De totale subsidie 2015 bedraagt € 129.111.

Subsidieverantwoording 2016

De lasten over het jaar 2016 bedroegen € 156.573. In het jaar 2015 is meer uitgegeven dan aan subsidie beschikbaar was, wat resulteerde in een negatieve exploitatie van € 8.805. Hierdoor bedroeg de algemene reserve eind 2015 € 1.933 negatief. Een deel van deze negatieve reserve wordt in 2016 aangevuld met een postieve afrekening van €181 over 2015. Voor het resterende deel (€ 1.752) wordt aan de subsidieverstrekker verzocht de daadwerkelijke lasten over 2016 € 156.573 te verhogen met € 1.752 naar € 158.325 zodat het eigen vermogen per 31 december 2016 nihil bedraagt. Vooruitlopend op de goedkeuring van de subsidieverstrekker is dit reeds verwerkt in de jaarrekening 2016 (zie verder de functionele rekening van baten en lasten).

Giften

Gedurende het boekjaar 2016 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.500.

Schulden

Gedurende het boekjaar 2016 zijn er geen verplichtingen aangegaan groter dan € 25.000.

Gedurende het boekjaar 2016 is de onderlinge rekening-courantverhouding met de SGP hoger dan € 25.000. Voor het verloop van de rekening-courantverhouding gedurende het jaar wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

29-06-2017 000669
 STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
 OOST-EUROPA SGP
 'S-GRAVENHAGE

BALANS PER 31 DECEMBER 2016
 (bedragen in euro's)

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
ACTIVA		
Materiele vaste activa		
Automatisering	1.692	-
Vorderingen		
Ministerie van Binnenlandse Zaken	8.140	25.786
Overige vorderingen	-	65
Liquide middelen	16.180	26.211
	<u>26.012</u>	<u>52.062</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	0	1.933-
Voorzieningen		
Egalisatierekening subsidieverschillen	-	-
Overschotten voorgaande jaren	-	-
Kortlopende schulden		
Rekening-courant SGP	14.340	42.989
Overige schulden	11.671	11.007
	<u>26.012</u>	<u>52.062</u>

29-06-2017 000670

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

CATEGORIALE REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016
(bedragen in euro's)

	2016 uitkomst	2015 uitkomst
BATEN		
Subsidie		
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2015-0000006361	100.621	
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2015-0000250410	28.309	
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000604254	181	
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2015-0000723810	101.398	
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000165918	43.317	
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000461884	43.017	
Niet besteed subsidie deel (WFPP)	19.319-	
Niet besteed subsidie deel (Matra Zuid)	10.088-	
	<u>158.506</u>	<u>128.930</u>
Vrijval voorziening		
Dekking tekort	-	-
Overige baten	-	-
Total baten	<u>158.506</u>	<u>128.930</u>
LASTEN		
Project personeelskosten		
311 Nederlands personeel / bestuur	-	-
312 Lokaal personeel	-	-
320 Dagvergoedingen	1.013	838
331 Internationale reiskosten	32.977	36.151
332 Lokale en Binnenlandse reiskosten	1.824	1.333
	<u>35.814</u>	<u>38.322</u>
Leverantie van diensten		
420 Kosten lokale vertalers	-	-
490 Diversen (organisatiekosten)	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Operationele kosten		
521 Kantooruitrusting in Nederland	-	-
531 Ned. reproductie-/telecommunicatiekosten	-	-
532 Lokale reproductie-/telecommunicatiekosten	-	-
533 Vergaderkosten	1.646	2.157
590 Diversen (financiële kosten)	6.295	2.605
	<u>7.941</u>	<u>4.762</u>

29-06-2017 000671

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

	2016 uitkomst	2015 uitkomst
Training en cursussen		
600 Trainingen en cursussen	76.245	63.886
611 Ned. cursussen	-	-
612 Lokale cursussen	-	-
690 Diversen	-	-
	<u>76.245</u>	<u>63.886</u>

Indirecte kosten:

Algemene personeelslasten		
921 Salarissen	27.855	22.624
931 Kosten bureauruimte (inrichting en functionering)	1.880	1.920
941 Reis- en verblijfkosten personeel	955	161
951 Diversen (m.n. vrijwilligersvergoedingen)	<u>5.882</u>	<u>6.060</u>
	<u>36.573</u>	<u>30.766</u>

Bovenstaande personeelskosten zijn voornamelijk de kosten van de coördinatoren.

Totale lasten	<u>156.573</u>	<u>137.735</u>
Resultaat	<u>1.933</u>	<u>8.805-</u>
Resultaatbestemming		
Mutatie algemene reserve	<u>1.933</u>	<u>8.805-</u>

29-06-2017 000672
29-06-2017 000672

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende vereniging is verbonden met de rechtspersoon:

- Staatkundige Gereformeerde Partij

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Kantoorinrichting/apparatuur	33%
Automatisering	20%

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de gearchiveerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

RESULTAATBEPALING

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

29-06-2017 000673
29-06-2017 000673

**STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE**

TOELICHTING OP DE BALANS
(bedragen in euro's)

	31-12-2016	31-12-2015
<u>Materiele vaste activa</u>		
Automatisering		
Aanschafwaarde	-	-
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per begin boekjaar	-	-
Investeringen	1.692	-
Afschrijvingen	-	-
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen desinvestering	-	-
	<u>1.692</u>	<u>-</u>
Aanschafwaarde	1.692	-
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>1.692</u>	<u>-</u>
<u>Vorderingen</u>		
Ministerie van Binnenlandse Zaken		
Saldo per 1 januari	25.786-	20.909-
Afrekening subsidie vorig boekjaar	25.786	20.909
Subsidie boekjaar WFPP	101.398	100.621
Ontvangen subsidie boekjaar WFPP	81.118-	80.497-
Subsidie boekjaar MPPP	43.317	28.309
Ontvangen subsidie boekjaar MPPP	34.653-	22.647-
Subsidie boekjaar MPPP Matra Zuid	43.017	
Ontvangen subsidie boekjaar MPPP Matra Zuid	34.413-	
Niet bestede subsidie boekjaar (WFPP)	19.319-	
Niet bestede subsidie boekjaar (MPPP Matra Zuid)	<u>10.088-</u>	
	<u>8.140</u>	<u>25.786</u>
Overige vorderingen		
Pensioenpremie	-	65
	<u>-</u>	<u>65</u>
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	1.933-	6.872
Resultaatbestemming	<u>1.933</u>	<u>8.805-</u>
	<u>0</u>	<u>1.933-</u>

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

	31-12-2016	31-12-2015
<u>Kortlopende schulden</u>		
Rekening-courant SGP		
Saldo per 1 januari	42.989	6.443
Mutaties	<u>28.648-</u>	<u>36.545</u>
	<u>14.340</u>	<u>42.989</u>
Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	474	803
Reservering soc.lstn vakantiegeld	95	148
Loonheffing	1.702	1.212
Declaraties	1.819	4.474
Accountant en salarisadministratie	3.475	3.599
Conferentie	4.079	745
Diversen	<u>28</u>	<u>26</u>
	<u>11.671</u>	<u>11.007</u>

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN EN FUNCTIONELE REKENING VAN BATEN EN LASTEN
(bedragen in euro's)

	2016	
	uitkomst	begroting
De kosten zijn besteed aan de volgende projecten:		
Albanië	20.329	16.000
Kroatië	10.187	7.000
Montenegro	10.973	12.000
Servië	5.671	7.000
<i>Totaal Zuidoost Europa</i>	<u>47.160</u>	<u>42.000</u>
Belarus (Wit Rusland)	8.235	8.000
Georgië	16.945	10.000
Moldavië	3.397	9.000
Oekraïne	14.430	8.000
Roemenië	13.933	6.500
<i>Totaal Oost Europa</i>	<u>56.940</u>	<u>41.500</u>
Jordanië	7.181	-
Irak	22.457	10.000
<i>Totaal Midden-Azië</i>	<u>29.638</u>	<u>10.000</u>
Nederland	7.195	10.000
Diversen (IntSec)	-	10.000
Zuid-Afrika	-	10.000
<i>Totaal Overige landen</i>	<u>7.195</u>	<u>30.000</u>
Totaal directe kosten:	140.933	123.500
Overige niet projectgebonden kosten:	44.871	26.500
Toegerekende personeelskosten aan projecten (salaris- en telefoonkosten)	29.231-	-
Total lasten 2016	156.573	150.000
Toerekening kosten uit 2015 (zie toelichting hieronder)	1.752	-
Totaal lasten	<u>158.325</u>	<u>150.000</u>
Dekking lasten door subsidie:		
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2015-0000723810		
- Directe kosten en personeelskosten	68.287	
- Toegerekende indirecte kosten	12.040	
	80.327	
- Toerekening kosten uit 2015 (zie toelichting hieronder)	1.752	
	<u>82.079</u>	
De lasten over het jaar 2016 bedroegen € 156.573. In het jaar 2015 is meer uitgegeven dan aan subsidie beschikbaar was, wat resulteerde in een negatieve exploitatie van € 8.805. Hierdoor bedroeg de algemene reserve eind 2015 € 1.933 negatief. Een deel van deze negatieve reserve wordt in 2016 aangevuld met een postieve afrekening van € 181 over 2015. Voor het resterende deel (€ 1.752) wordt aan de subsidieverstrekker verzocht de daadwerkelijke lasten over 2016 € 156.573 te verhogen met € 1.752 naar € 158.325 zodat het eigen vermogen per 31 december 2016 nihil bedraagt. Vooruitlopend op de goedkeuring van de subsidieverstrekker is dit reeds verwerkt in de jaarrekening 2016.		
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000461884		
- Directe kosten en personeelskosten	29.638	
- Toegerekende indirecte kosten	3.291	
	<u>32.929</u>	
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000165918		
- Directe kosten en personeelskosten	43.007	
- Toegerekende indirecte kosten	309	
	<u>43.317</u>	

Aantal dienstverbanden

Het aantal dienstverbanden bedroeg in 2016: 0,43 (2015: 0,4) op basis van fulltime dienstverbanden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2016 van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP te 's-Gravenhage in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur van de stichting gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de rekening van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlesstandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Sitiopark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn

T (0343) 41 59 40
F (0343) 41 44 78
doorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

МЫ ВЕЕ° ЕИ ІКІСЕ КІК ОВ СІЛЕНЬ°

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur, verbonden partijen en subsidieverstrekkers met als doel de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP in staat te stellen te voldoen aan de verantwoordingsverplichtingen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur van Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP, verbonden partijen en subsidieverstrekkers en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door het bestuur van de stichting gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlesstandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

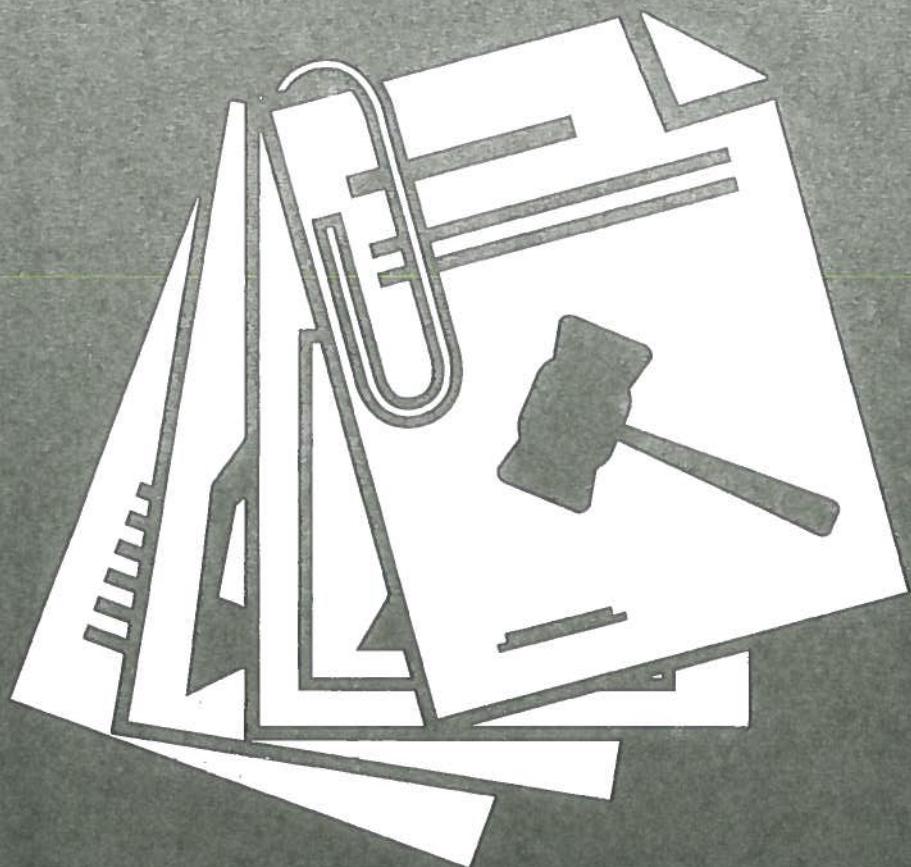
Doorn, 21 juni 2017

Van Ree Accountants

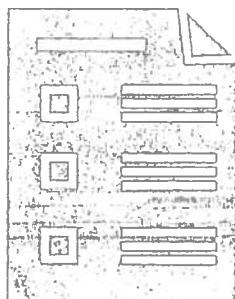
Registeraccountant

24-07-2017 000074

sgp»jongeren

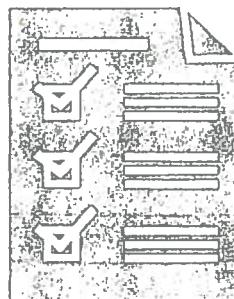


sgp»jongeren jaarverslag 2016

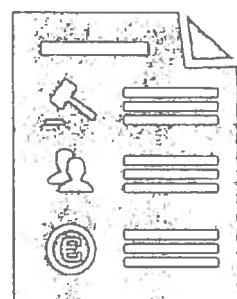


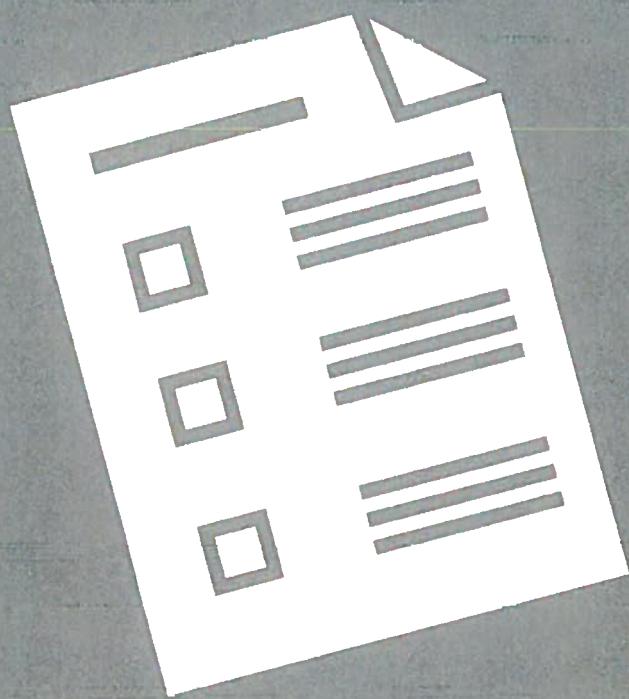
jaarvergadering agenda 2016

jaarvergadering
notulen 2015



jaarverslag
2016





jaarvergadering agenda 2016

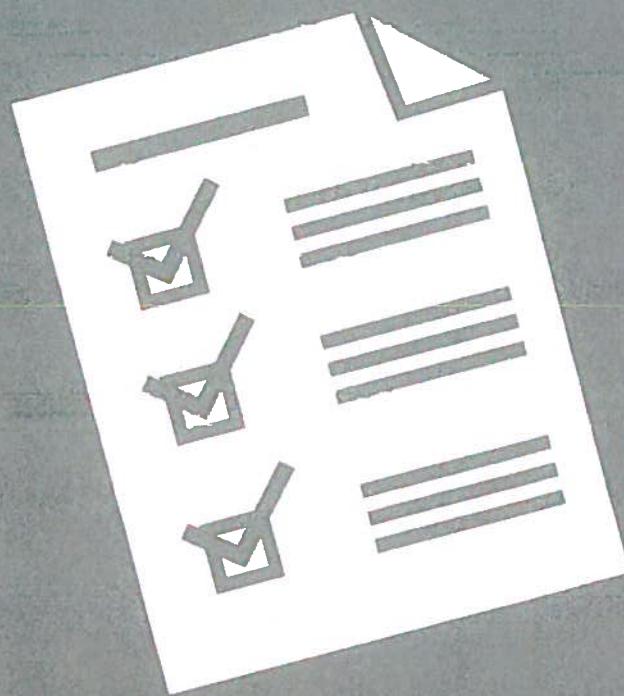
Agenda jaarvergadering (over) 2016

Datum: Zaterdag 8 april 2017
Locatie: Gomarus Scholengemeenschap, Hoefslag 11 Gorinchem
Notuliste: Jeanine Heij

1. Welkom en opening door de voorzitter, Willem Pos
2. Vaststellen agenda
3. Mededeling en ingekomen stukken
4. Vaststellen notulen
 - a. Jaarvergadering 2015 - 9 april 2016
 - b. Ledenvergadering - 27 mei 2016
 - c. Ledenvergadering - 19 november 2016
5. Jaarverslag secretaris 2016
6. (Toelichting) financieel jaarverslag 2016
 - a. Goedkeuring financieel jaarverslag 2016
 - b. Begroting 2017
 - c. Verslag financiële controlecommissie 2016
 - d. Benoeming financiële controlecommissie 2017
7. Voorstellen (Bijlage 1*)
 - a. Financiële tegemoetkoming lokale commissies
8. Behandelen ingediende moties (Bijlage 2)
9. Afscheid vertrekende bestuursleden
10. Verkiezing nieuwe bestuursleden (Bijlage 3)
 - a. Benoeming stembureau
 - b. Voordracht (bestuurslid communicatie en secretaris)
 - c. Advies adviescommissie
 - d. Stemming
11. Rondvraag**
12. Sluiting

* De genoemde bijlagen zullen geplaatst worden op het intranet

** Vragen voor de rondvraag uiterlijk 17 maart aanleveren via secretaris@sgpj.nl



**notulen jaarvergadering
(over) 2015**

notulen extra ledenvergadering

**notulen ledenvergadering
najaarscongres 2016**

Notulen jaarvergadering (over) 2015

Datum: 9 april 2016
Notuliste: Jeanine Heij
Locatie: De Rechorst, Ede

Aanwezig:

Landelijk bestuur:

Jan-Willem Kranendonk	Voorzitter	JWK
Erik Jan Vinke	Vicevoorzitter	EJV
Gertjan van den Berg	Penningmeester	GJvB
Janneline van Westreenen	Secretaris	JvW
Martin Holleman	Voorzitter Politiek Platform	MH
Hans van 't Land	Secretaris Politiek Platform	HL
Willem Pos	Schaduwbestuurslid Politiek	WP
Wilhelm Doeleman	Bestuurslid Organisatie	WD
Bert van Roekel	Bestuurslid Organisatie	BvR
Pieter Schreuder	Bestuurslid Communicatie	PS
Paula Leenstra-Schot	Bestuurslid Leden & Relaties	PL
Niek Bakker	Beleidsadviseur	NB
Jeanine Heij	Notuliste	JH

Afwezig:

Harm Jan Polinder	Vicevoorzitter	HJP
-------------------	----------------	-----

1. Welkom door de voorzitter, Jan-Willem Kranendonk

De voorzitter heet allen hartelijk welkom op de jaarvergadering. Er zal het e.e.a. veranderen, gisteren is afscheid genomen van vijf bestuursleden. Vandaag hoopt hij zelf afscheid te nemen en worden de nieuwe bestuursleden en voorzitter benoemd. JWK heet de heer Den Boef en de heer Dijkgraaf welkom. HJP is afwezig, de andere bestuursleden zijn aanwezig.

2. Opening door de vicevoorzitter, Erik Jan Vinke

EJV leest uit Kol. 3: 1-17 waarin het gaat over het oude en nieuwe leven en de onderlinge liefde. De aanwezigen zingen daarna Ps. 115: 1 en 8.

3. Vaststellen agenda

De agenda is iets gewijzigd:

- Het afscheid van de bestuursleden is al geweest, vandaag alleen nog afscheid van de voorzitter.
- De speech van de heer Dijkgraaf (ED) is in het tweede gedeelte van de vergadering.
- De verkiezing van de nieuwe bestuursleden vindt plaats voor het behandelen van de moties.
- Bij agendapunt 5 wordt ook de notulen van de ledenvergadering op 12-12-2015 behandeld.
- Agendapunt 8b vervalt, dit wordt gecombineerd met motie 1 en 3 over de wijziging van het HR.
- Frans Hazleger (FH) heeft een extra motie ingediend over de abortuscampagne.

4. Mededeling en ingekomen stuk

Er zijn geen mededelingen en ingekomen stukken.

5. Vaststellen notulen

De notulen van de jaarvergadering op 8 april 2015 en de notulen van de ledenvergadering op 12 december 2015 worden ongewijzigd vastgesteld.

6. Jaarverslag secretaris 2015

JvW heeft geen toelichting op het jaarverslag. Er zijn geen vragen of opmerkingen vanuit de zaal. JWK bedankt JvW, het bestuur en de commissievoorzitters voor het opstellen van het jaarverslag.

7. Financieel jaarverslag 2015

GJvdB geeft een korte toelichting op het financieel jaarverslag. Zoals in het verslag te lezen is, hebben we in 2015 een positief saldo overgehouden. Op blz. 2 van het financieel jaarverslag is dat kort toegelicht. Hij wil aan iedereen meegeven bewust om te gaan met de kosten, probeer bijv. te besparen op vergaderruimtes.

a. Goedkeuring

Er zijn geen vragen of opmerkingen vanuit de zaal. Het financieel jaarverslag 2015 wordt goedgekeurd.

b. Begroting 2016

Halverwege het jaar wordt gekeken hoe we nu staan en wat het volgende jaar zal brengen. De begroting is op basis van ervaring opgesteld, achteraf kunnen er nog dingen tegenvallen ofwel meevalen.

c. Verslag financiële controlecommissie 2015

De financiële controlecommissie is akkoord met het jaarverslag zoals dit voorligt. Zowel het jaarverslag als de begroting worden goedgekeurd en vastgesteld.

d. Benoemen financiële controlecommissie 2016

Er zijn onder de aanwezigen geen vrijwilligers voor de financiële controlecommissie. JWK benoemt daarom de aftredende bestuursleden, nl. Wilhelm Doeleman, Martin Holleman en Paula Schot.

8. Verkiezing nieuwe bestuursleden

Robbert Verleun (RV) zal per direct worden benoemd, Willem-Jan Verdoes (WJV) per 27 mei, aangezien er statutair gezien geen sprake mag zijn van een even aantal bestuursleden. Op het volgend SGPJ-café wordt een nieuw politiek bestuurslid benoemd, WJV zal tot die tijd functioneren als schaduwbestuurslid. Anne-Lize Versteeg en Jolande Arends zijn de leden van het stembureau. De adviescommissie heeft geen toevoegingen of opmerkingen. De kandidaten stellen zichzelf voor:

Penningmeester: RV is 19 jaar, woont in Waddinxveen en studeert Fiscaal recht en Economie in Rotterdam. Hij is 3,5 jaar actief bij SGPJ binnen de commissie Communicatie. Penningmeester is belangrijke taak, je bent verantwoordelijk voor

de financiën. Hij complimenteert het bestuur en de penningmeester voor het huidige resultaat en wil dit graag voortzetten.

Bestuurslid L&R: WJV geeft complimenten richting het bestuur en PL. De Jongerendag was boeiend en goed georganiseerd. Het thema van vorig jaar was onbegrenste groei, hij wil dit voortzetten. Ledenwerving en ledenbinding is van essentieel belang. WJV is 18 jaar, studeert Commerciële Economie, is voorzitter van SGPZuidplas en fractiesecretaris van SGP Zuidplas. We hebben een christelijke boodschap en moeten dit ook uitdragen. Hierin zijn we afhankelijk van God. WJV wil zich inzetten voor groei van het aantal leden, om christelijke politiek te laten leven. Het SGPJ-café is een goed instrument voor ledenwerving en -binding. SGPJ moet goed zichtbaar zijn op verschillende evenementen. Hij roept vrijwilligers op een bijdrage te leveren aan het laten leven van christelijke politiek.

De stembiljetten worden ingevuld en geteld door het stembureau. JWK dankt allen voor het uitbrengen van de stemmen.

9. Voorstellen

Voorstel 8b vervalt. EJV licht voorstel 8a toe. In december is door Wietse Blok (WB) een motie ingediend waarin het bestuur werd opgeroepen te kijken naar mogelijkheden voor meervoudige kandidaatstelling bij bestuursfuncties. Omdat het 'oude' bestuur al vaker aangegeven heeft hier tegen te zijn, is het wat onlogisch om het onderzoek zelf uit te voeren. Mede daarom wordt dit onderzoek doorgeschoven naar het nieuwe bestuur. Een komende ledenvergadering wordt dit gepresenteerd en wellicht in stemming gebracht.

JWK vraagt de zaal w.b.t. voorkeur van spreektijd, de meerderheid is voor 45 seconden spreektijd.

WB vraagt of er een breder onderzoek mogelijk is waarbij de commissie ook de vrijheid heeft te kijken naar alternatieven. EJV geeft aan dat ook alternatieven worden meegenomen.

Het voorstel wordt met meerderheid van stemmen aangenomen. Indeling commissie: 2 voorstanders, 2 tegenstanders. WB en Gerwin Boswijk (GB) als voorstander, FH en MH als tegenstanders. EJV wordt voorzitter van de commissie.

b. Indienen moties

Er zijn drie moties ingediend m.b.t. het wijzigen van het Huishoudelijk Reglement. JWK leest het wijzigingsvoorstel voor, daarna worden de moties behandeld en vervolgens wordt integraal over het HR gestemd.

Motie 1 'Overnemen moties'

Het bestuur wordt verzocht de overgenomen moties alleen nog als hamerstuk te behandelen. Het bestuur adviseert de motie over te nemen.

Wietse Blok(WB) geeft aan dat het niet zijn eigen idee is, de motie komt voort n.a.v. Kamerdebat met Kees van der Staaij. Als de indiener wil dat de motie alsnog besproken wordt, dan moet dat kunnen. Leden kunnen nog steeds opmerkingen maken. De voorzitter moet vragen aan de ledenvergadering of de motie nog besproken moet worden. FH vraagt of je tegen de wijziging van het HR stemt als je tegen deze motie stemt. Dit is niet het geval, de motie wordt beschouwd als amendement. Als deze wordt verworpen, wordt het gedeelte geschrapt.

JHH vraagt of er nog sprake is van een korte samenvatting van de moties. De voorzitter geeft kort aan wat erin staat, dan worden ze verder niet meer behandeld. De moties worden in stemming gebracht, maar niet behandeld, tenzij hier behoeft aan is.

WB merkt op dat voorlezen van motie mag, maar niet per se nodig is. Dit komt in de agendastukken, inclusief preadyes. Mocht er iets onduidelijk zijn, dient men contact op te nemen met de indiener.

De motie wordt aangenomen met een meerderheid van stemmen.

Motie 2 'Wijzigingsvoorstel Richtlijn indienen motie'

Het bestuur wordt verzocht in het voorstel de beperkingen 'aanwezigheid ondertekenaars moties' en 'ondertekening door ten minste 5 leden' te schrappen. Het bestuur ontraadt de motie, maar zegt toe een toelichting op artikel 19 van de statuten op te nemen in het HR. De intentie van de richtlijn is niet om mensen te beperken in het indienen van moties.

JH wil tijdens een vergadering de mogelijkheid om moties in te dienen, de kwaliteit wordt nu niet voldoende gewaarborgd. Hij bedankt Maurits Bakker voor het alternatief: vragen met handopsteking of de motie voldoende wordt ondersteund.

WB vraagt aan JH wat het verschil hiertussen is. JH antwoordt dat bij handopsteking mensen het niet inhoudelijk

met de motie eens hoeven te zijn.

AR vraagt of dit een wijziging van de motie is. JH geeft aan dat dit niet het geval is, het is aan het bestuur om mogelijk een alternatief te regelen.

FH vraagt of met handopstekking de motie behandeld dient te worden. Het is beter om van tevoren te regelen dat je genoeg steun hebt, anders kost dit het bestuur veel tijd.

JH geeft aan dat iedere motie goed bedoeld is. De beperking die nu wordt voorgesteld, is te rigoureus. Hij roept op om voor zijn motie te stemmen.

HL merkt op dat we pas sinds kort bezig zijn met moties. Het is hierin nog een beetje zoeken. Het bestuur wil het indienen niet beperken, maar reguleren. Vorige keer waren er veel moties die er niet doorheen kwamen vanwege het gebrek aan draagvlak. Door deze richtlijn weet het bestuur dat er draagvlak is. Het bestuur wil de moties ook serieus nemen. Voor nieuwe leden is dit wellicht lastig, maar zij zullen niet vaak moties indienen.

JH begrijpt het aantal vijf, maar vraagt waarom deze ook allemaal aanwezig dienen te zijn. HL antwoordt dat er duizenden leden zijn die een handtekening kunnen zetten. Deze zijn echter niet allemaal actief en het is niet goed wanneer je hen gebruikt om te zorgen dat je genoeg stemmen hebt.

De meerderheid is tegen de motie. De motie wordt verworpen.

Motie 3 'Publieke schriftelijke vragen'

Het bestuur wordt verzocht de publieke schriftelijke vragen als extra instrument op te nemen in het HR. Het bestuur ontraadt de motie en adviseert dit via de gebruikelijke manieren te doen.

JH merkt op dat de zinsnede 'geen toegevoegde waarde' nogal prematuur is. Deze manier is uniek, is niet zomaar te vergelijken met persoonlijk contact. Alle betrokkenen zijn dan op de hoogte, dit schept geen afstand, maar juist betrokkenheid van de leden.

FH vraagt JH het concreet te maken en vraagt aan het bestuur hoeveel tijd het denkt hieraan kwijt te zijn. JWK wil de vraag breder trekken: hoeveel tijd is er nodig om de voorziening te creëren.

JH geeft aan dat er allerlei onderwerpen ter sprake kunnen komen waar mensen behoeft te hebben. Hij heeft nu geen concreet voorbeeld. De toegevoegde waarde is dat het instrument er is en dat het gebruikt gaat worden. Het instrument 'motie' kan hiermee wat ontlast worden.

AR twijfelt nog. Als vragen die breder leven schriftelijk worden beantwoord en op intranet worden geplaatst, kan iedereen dat lezen en zijn de evt. reacties voor iedereen van toepassing.

WB vraagt aan JH of de termijn van 4 weken die een gemeenteraad hanteert niet te lang is. Er is wel een verschil tussen een motie en schriftelijke vraag.

JH laat de beantwoordingstermijn over aan het bestuur. Hij houdt het voor mogelijk dat vragen kunnen voorkomen dat een motie wordt ingediend.

TdN vraagt of het bestuur denkt dat er op deze manier werk ontnomen wordt. Er hoeft namelijk niet steeds op iedereen apart gereageerd te worden.

PS antwoordt dat dit wel een nieuw instrument wordt en daar moeten voorzieningen voor getroffen worden. Hij kan geen exact aantal uren geven. Er zijn nu ook geen concrete voorbeelden, de vraag is wat dan de toegevoegde waarde is. Het heeft wel meerwaarde om bijv. dergelijke vragen als die van WB en AR schriftelijk te publiceren, d.w.z. een pdf-versie online te zetten.

HL merkt op wanneer er behoeft is om te communiceren met het bestuur, dat men dan ook gewoon contact op mag nemen met de bestuursleden. Als een vraag breed leeft, we hebben daarvoor middelen, bijv. de jaarvergadering. JH geeft aan dat het nu wat zwaar klinkt, maar het heeft voordeel voor alle leden, in de toekomst wordt een probleem ondervangen.

FH vraagt of een gepubliceerd pdf-document voldoende uitwerking is van de motie.

JH antwoordt dat dit een voldoende uitwerking is. Er wordt vastgelegd dat het bestuur hiermee akkoord is. JH trekt zijn motie in.

Er zijn geen wijzigingen op basis van moties die behandeld zijn. De meerderheid is voor de wijziging van het HR.

9. Behandelen ingediende moties

Motie 4 'Anti-abortus campagne'

Het bestuur wordt verzocht een confronterende anti-abortus campagne te lanceren en zich daarbij te laten inspireren door Dr. Anthony Levatino. Het bestuur ontraadt de motie.

JH wil allereerst een punt wegnemen: inspireren betekent niet dat het ook gebruikt moet worden. Het gaat erom dat er kennis van wordt genomen. We kunnen op deze manier het debat aanzwengelen. Met de huidige campagnes wordt nog niet het resultaat bereikt. Hij ziet het als een kans, in bredere zin het onderwerp weer op de kaart zetten.

Marien Blok (MB) vraagt hoe ophef en positief christelijk geluid met elkaar rijmen. JH antwoordt dat het een het ander niet uitsluit. Het debat niet alleen op emotie voeren, zeker ook met argumenten. Het is niets anders dan alleen een positieve campagne. Omdat het gruwelijk is, kan het wat teweegbrengen. In Nederland is het onderwerp al bijna niet meer op agenda, dit is erg jammer.

WB vraagt welke doelgroep JH in gedachten heeft. Hij vond zelf de beelden al erg schokkend. Wat is de toegevoegde waarde buiten de doelgroep? JH antwoordt dat de beelden niet gebruikt hoeven te worden. 'Confronterend' heeft verschillende gradaties, het bestuur moet hierin een balans zoeken. Hij laat dit over aan de deskundigheid van het bestuur.

FH merkt op dat de ingediende heel stellig is. Het betreft een schokkende video. Het lijkt of de indiener nu zegt dat het wat minder mag. JH wijst hierna op het gedeelte van het 'laten inspireren'.

JWK constateert dat er verwarring is over wat er precies bedoeld wordt. JH geeft aan dat het bestuur de video moet bekijken en moet meenemen in de voorbereiding. Vervolgens kan het bestuur zelf bekijken hoe dit past in een confronterende campagne.

Tom de Nooijer (TdN) adviseert om er 'kennis nemen' van te maken. JH wijzigt vervolgens 'inspireren' in 'kennis nemen van'. JWK vraagt wat het verschil is met de motie van FH. FH vraagt wat JH bedoelt met confronterend.

Meer of minder confronterend dan de video?

JH bedoelt hiermee iets van de gruwelijkheid bekendmaken, op welke manier dit moet, laat hij over aan het bestuur. Het moet reactie oproepen bij publiek, mensen moeten nog eens gaan nadenken. Niet enkel een positief verhaal, dit is een aanvulling die echt wat kan opleveren.

Wilco Kodde (WK) geeft aan dat de discussie per definitie al emotioneel is. Het is de vraag of het een geschikt middel is, hoewel het wel feitelijk is.

WB vraagt wat JH voor zich ziet met de campagne. JH wil niet op de stoel van het bestuur gaan zitten en kan dit niet concreet zeggen. Het bestuur is deskundig genoeg om een campagne op te zetten, als het maar confronterend is.

Arthur Polder (AP) merkt op dat het niet duidelijk is wat er wordt bedoeld, zolang niet duidelijk is waar het precies over gaat en wat 'confronterend' en 'inspirerend' exact is.

JH geeft aan dat 'inspirerend' en 'kennis nemen' inwisselbare begrippen zijn. Hij is geschrokken van de video, dit was de aanleiding voor de motie. Het verhaal moet bekend worden. Er is een grijs gebied tussen wel en niet confronterend.

JWK merkt op dat deze begrippen wel degelijk anders zijn. JH roept op om het te minste mee te nemen.

TdN geeft aan dat een dergelijke campagne ook mensen buiten reformatorische gezindte bereikt. Het doel is dat er minder abortussen worden uitgevoerd.

Niek Bakker (NB) merkt op dat SGPJ deelneemt aan het platform Zorg van leven, er gebeurt dus wel wat. Bepaalde organisaties zijn huiverig voor dit soort campagnes, zij worden hierdoor eerder gehinderd dan ondersteund.

WP geeft aan dat de opmerking over vermindering van het aantal abortussen een goed streven is, maar niet te bewerkstelligen door dit filmpje op de website. Hij twijfelt of de campagne dit effect heeft. Laten we het debat op de inhoud voeren en daar de argumenten voor gebruiken, dit hoeft naar inzicht van bestuur niet met een huiveringwekkend filmpje.

JH geeft aan dat we wel een politieke organisatie zijn. Het is onze opdracht om het debat aan te zwengelen waar anti-abortion aandacht krijgt. Hij is ervan overtuigd dat dit alleen maar leidt tot verbetering.

De meerderheid stemt tegen, de motie wordt verworpen.

Motie 4a 'Anti-abortion campagne'

Deze motie roept het bestuur op een campagne te starten waarin recht wordt gedaan aan de Bijbelse positieve lijn, respect en vaste overtuiging zijn hierbij de hoofdlijn. Het bestuur heeft geen preadvies uitgebracht.

FH merkt op dat dit een reactie is op de voorgaande motie. Hij is het ermee eens dat er wel wat gedaan moet worden. Enerzijds een positief geluid van het laten leven, anderzijds moet er wel recht gedaan worden aan gruwelijke abortuspraktijk. Alleen niet met dergelijke video's.

JH geeft aan dat dit aansluit aan bij eerdere motie, hij is blij met de tweede kans.

WB roept indiener JH op om zijn moties duidelijker te formuleren.

Het bestuur heeft helaas geen preadvies kunnen geven. Gezien de ontwikkelingen in de gezondheidszorg, lijkt het het bestuur goed om dit onder de aandacht te brengen. Helderheid scheppen over wat mogelijk is binnen gezondheidszorg, bijv. tot wanneer abortion mogelijk is. Het bestuur adviseert de motie over te nemen.

De meerderheid stemt voor, de motie wordt overgenomen. JWK wenst het nieuwe bestuur sterke met het goed uitvoeren van deze motie.

Motie 5 'Oprichten politieke commissie Gezondheidszorg'

Het bestuur wordt verzocht een nieuwe politieke commissie Gezondheidszorg in te stellen. Het bestuur ontraadt de motie, wel gaat men op zoek naar een specialist binnen commissie SEZ.

JH merkt op dat het goed is dat er een specialist komt. Toch blijft het argument van kracht dat een aparte commissie nodig is. De complexiteit van dit beleidsterrein kan dan beter aangepakt worden.

WB vraagt aan JH waarom hiervoor een aparte commissie nodig is. Hij ziet meer prioriteit in bijv. een commissie voor defensie of vluchtelingenproblematiek.

JH antwoordt dat het terrein erg groot en complex op medisch en ethisch gebied is. Het is nodig en heeft zeker meerwaarde. Dat het nu ondergebracht is bij SEZ is iets te mager.

TdN vraagt wat commissie SEZ zelf hiervan vindt. AR heeft overlegd met de commissie. Een tijdelijke werkgroep bleek niet te werken. Het klopt dat SEZ dit terrein niet volledige aandacht kan geven. Het is een goede toevoeging van het bestuur om een specialist aan te stellen. Een aparte commissie is niet echt haalbaar.

AP merkt op dat er in het verleden al publicaties zijn geweest. Eventueel kunnen deze mensen benaderd worden als specialist.

FH merkt op dat SEZ het laatste jaar niets met zorg gedaan heeft. De commissie heeft al behoorlijk veel onderwerpen. Met een aparte commissie kan het onderwerp beter onder de aandacht gebracht worden.

WP bedankt AR voor de verheldering. Het is goed om een specialist aan te stellen. Ook omdat er veel thema's van SEZ samenhangen met zorg, bijv. thuiszorg, marktwerking in de zorg. In die zin is het gepast om dit terrein bij SEZ onder te brengen.

WB vraagt of de toezegging blijft staan als de motie niet wordt aangenomen. JWK antwoordt dat dit inderdaad het geval is. De meerderheid stemt tegen, de motie wordt verworpen.

Motie 6 'Reglement declareren'

Het bestuur wordt verzocht een reglement omtrent declareren op te stellen en deze op te nemen in het HR. Het bestuur ontraadt de motie om verschillende redenen.

JH geeft aan dat het fijn is dat er toch beleidsnotities blijken te zijn. Het is echter te kort door de bocht dat dit document wordt gebruikt als argument. Hij heeft vertrouwen in het bestuur, maar de motie blijft nodig.

WB vraagt zich af of hieraan behoeft is. Laten we dit bij de penningmeester/accountant houden.

FH vraagt of de indiener hierover heeft overlegd met penningmeester.

JH heeft contact gehad met het bestuur, er is geen document omtrent declareren. Het huidige document is te mager. In het kader van goed bestuur zijn beoordelingskaders nodig. Het wordt transparanter. Hij verwacht dat er t.z.t. geen discussie zal komen.

Josefien Verschuur (JV) vraagt of het niet teveel wordt. Niemand heeft behoefte om dit te controleren. Bij twijfel kun je het altijd aan de penningmeester vragen.

JH reageert dat er nu te weinig beoordelingskaders zijn, dit zou de penningmeester houvast bieden. Het hoeft geen lijvig document te worden, maar de alinea is nu te mager. Als het bestuur een document opstelt waarin bevestigd wordt dat er een declaratiendum is, wordt het alleen maar beter.

GJvdB vindt het jammer dat JH niet heeft gemeld dat er in 2009 een herziening geweest is. Een dergelijk document is onwerkbaar. Informeer en overleg zo nodig van tevoren bij de penningmeester, maar ga niet gelijk naar de rest van het bestuur.

JH merkt op dat het niet nodig dat dingen zo expliciet vermeld worden. Het helpt de penningmeester en vergroot de transparantie.

De meerderheid stemt tegen, de motie wordt verworpen.

Motie 7 'Digitale toepassing grote evenementen'

Het bestuur wordt verzocht een digitale toepassing te creëren voor het organiseren van vervoer bij grote evenementen.

JH merkt op dat je hier niet op de vraag moet focussen, maar op de mogelijkheden en voordelen. Het is mooi als bestuur hierin hulp kan bieden. Degenen die niet komen, hebben dit wellicht als reden.

Privacy is niet dusdanig aan de orde.

Marien Blok (MaB) vraagt aan PS hoeveel tijd en kosten hiermee gemoeid zijn. Rick van Dijk (RvD) vraagt of er alternatieven zijn.

PS antwoordt dat mensen zonder social media niet buitengesloten worden. We benaderen mensen via veel verschillende kanalen, dit gaat goed. Signalen die hij nu krijgt m.b.t. vervoer zijn er nauwelijks. Voorbeeld JD: dit is veel waardevoller dan dat het via een ingewikkeld systeem gaat dat tijd en geld kost. De verhouding raakt dan uit balans. Privacy is wel van belang, net als op Facebook kunnen wij dit misschien niet helemaal garanderen. Lokale commissies hebben voor dit soort issues ook genoeg mogelijkheden.

JH merkt op dat mensen wellicht geen contact durven op te nemen. Het bestuur moet dit soort mensen zelf trekken, kan veel potentieel voordeel opleveren. Hij vraagt het of bestuur dit toch wil onderzoeken.

De meerderheid is tegen de motie, de motie wordt verworpen.

Motie 8 'Intranet' (hamerstuk)

Het bestuur adviseert de motie over te nemen. De meerderheid stemt voor, de motie wordt aangenomen.

Motie 9 'Lijst met toezeggingen' (hamersluk)

JH heeft geen behoefte om nog iets over de motie te zeggen. Het bestuur adviseert de motie over te nemen. De meerderheid stemt voor, de motie wordt overgenomen.

Ard-Jan Boersma (AJB) dient een extra motie in, dit wordt motie 10.

Motie 10

Deze motie heeft een andere karakter dan die van de gezondheidszorg. Het valt de indiener op dat JH zeer begaan is met gezondheidszorg en hier veel tijd in steekt. Hij verzoekt het bestuur aan JH te vragen zijn tijd te steken in een pro-life manifest en een campagnevoorstel, om dit vervolgens te presenteren op eerstvolgende ALV.

JWK geeft aan dat we over personen schriftelijk stemmen. Hij vraagt aan JH of hij evt. hierin geïnteresseerd is.

JH antwoordt dat het een originele motie is. Hij wil de toezegging doen dat hij zijn mening en feedback wil geven wanneer dit gevraagd wordt. Hij acht zichzelf op dit moment niet in staat deze documenten op te stellen. De leden geven kaders, maar het bestuur de invulling. Hij is gevleid dat dit hem wordt toevertrouwend. AJB geeft aan dat de intentie van de motie is om waardering te uiten over JH en zijn oproep om betrokken te zijn bij inhoudelijke dingen.

AJB trekt de motie terug omdat er dan schriftelijk gestemd moet worden.

JWK bedankt allen voor alle moties en de stemmingen.

10. Introductie nieuwe website

PS gaat drie dingen benoemen: website, intranet en de nieuwsbrief.

- Intranet. Het intranet wordt al 1,5 jaar gebruikt voor HR-doeleinden. Dit betreft vooral intern gebruik door HR-adviseurs. We willen het uitbreiden met de mogelijkheid om documenten te kunnen delen. Leden kunnen zich inschrijven, een soort opt-in systeem. Hierover komt een aankondiging in de nieuwsbrief.

- Website. Een aantal bestuursleden is hier al intensief mee bezig geweest. PS laat wat voorbeelden zien van de homepage. We zijn overgegaan van een doelgroepenbeleid naar een themabeleid. Het eerste raakt uit de mode. Binnen de vastgestelde thema's voor elke doelgroep iets bieden. Alles wordt opgehangen aan de thema's. Een vaste periode waarin een thema centraal staat. De thema's worden vastgesteld binnen PP. Dit zo breed mogelijk, zodat meerdere commissies betrokken kunnen worden.

Er kan bijv. gepubliceerd worden over eindresultaten van halfjaarplannen. De actualiteit kan ook beter aangeboden worden. Daarnaast is er ruimte voor vacatures etc. Beter onderscheid tussen opinie (mening) en context (achtergrondinfo). De website is nu niet goed doorzoekbaar, dit wordt verbeterd door de zoekbalk beter neer te zetten.

- Nieuwsbrief. Er komt een nieuw ontwerp op basis van de nieuwe website. Er komt een bêta online waarop iedereen kan reageren. Daarna gaan we aan de slag met de nieuwe nieuwsbrief.

JWK uit zijn waardering voor de commissie Communicatie. Het is een fantastisch ontwerp.

AR geeft complimenten voor het ontwerp. Hij vraagt of de lokale commissies ook een .sgpj.nl website krijgen.

PS antwoordt dat een domein aanmaken nu een beetje ingewikkeld is. We gaan nu Wordpress gebruiken, dit is gebruiksvriendelijker en dan wordt dit iets makkelijker. Lokale commissies krijgen een eigen URL en eigen pagina. Zij hebben volledig het recht om content aan te passen.

HB is erg blij met de opzet en hij vraagt of er een mobiele versie komt.

PS antwoordt dat er voor alle apparaten een speciaal ontwerp wordt gemaakt

GB vraagt hoe het gedeelte sponsoring/relaties terugkomt op de nieuwe website.

PS geeft aan dat onderin de vaste sponsors vermeld kunnen worden en rechts is er de mogelijkheid om advertenties aan te bieden.

Jan Willem Bijnagte (JWB) merkt op dat hij soms niet in de website komt als hij geen 'www' toevoegt. Verder lijkt de website georiënteerd te worden op thema's van PP. Dit is redelijk tijdelijk, hij zou dit heroverwegen.

PS hoopt dit probleem met de nieuwe website op te kunnen lossen. Je hoeft niet per se een thema actueel te stellen, dat wordt nu wel bewust gedaan. Als dit niet het geval is, kun je gewoon de andere dingen blijven tonen, de homepage hoeft dan niet in het teken van dit thema te staan.

RvdW vraagt of je bij de nieuwe website ook moet doorklikken voordat je bij activiteiten komt.

PS antwoordt dat het soms lastig is omdat er heel veel belangrijke dingen te melden zijn. Er is hier wel wat ruimte voor bovenin en tussen de content. Daarnaast behouden we de agenda.

Rick van Dijke (RvD) vraagt wat er gaat veranderen voor de website van hun lokale commissie. PS geeft aan dat de ervaring leert dat het huidige programma niet echt gebruiksvriendelijk is. Qua functionaliteit blijft het nagenoeg hetzelfde. De commissie is vrij om eigen website in te richten, maar uniformiteit is wel mooi. Deze beslissing is aan de lokale commissie.

JWK bedankt voor de toelichting en vragen bij dit agendapunt. Er wordt een korte pauze ingelast.

11. Kascontrolecommissie

Na de pauze zijn er nog wat opmerkingen over de benoeming van de kascontrolecommissie. Meerdere mensen zijn hier niet tevreden over. JWK koos voor deze oplossing omdat niemand uit de zaal zich bereid toonde. JV vraagt wat de functie inhoudt. GJvdB antwoordt dat je niet de hele administratie hoeft door te lezen. Het gaat vooral om het bekijken en analyseren van het jaarverslag en zo nodig vragen te stellen. Hans Beverloo (HB), Berry van de Kolk (BvdK) en JV worden benoemd als leden van de kascontrolecommissie. De eerder benoemde commissie vervalt.

12. Verkiezing nieuwe bestuursleden

Uitslag stemming:

Robbert Verleun: 48 voor, 1 tegen, 6 blanco.

Willem-Jan Verdoes: 55 voor, geen blanco en tegenstemmen.

De kandidaten aanvaarden hun benoeming.

JWK feliciteert de nieuwe bestuursleden met hun benoeming. Er nemen ook zes mensen afscheid. JWK bedankt hen voor alles wat ze voor SGPJ hebben gedaan. Hij heeft met plezier met hen samengewerkt. De nieuwe mensen nemen plaats achter de bestuurstafel. JWK draagt de leiding van de vergadering over aan EJV.

13. Afscheid voorzitter Jan-Willem Kranendonk

De heer Den Boef (DB):

Namens het hoofdbestuur wil hij alle bestuursleden bedanken. Hij is trots op vereniging, bestuur en vrijwilligers. Met veel genoegen spreekt hij enkele woorden tot JWK. Als aanstormend talent moet je jezelf presenteren bij het dagelijks bestuur. Het hoofdbestuur benoemt uiteindelijk de voorzitter. Hij is altijd benieuwd, soms kun je kiezen, soms is er maar eentje. Er is nog nooit iemand afgewezen. Dit is de 7e of 8e voorzitter die DB meemaakt.

DB wil iets noemen over de procedure. Jongeren komen zelf met een kandidaat. De commissie heeft een gesprek met de kandidaat, dan volgt een gesprek met het hoofdbestuur. Het HB benoemt op advies van het dagelijks bestuur de nieuwe voorzitter. Vroeger verliep het minder formeel, er werd gekeken naar kerkelijk milieu, naar wat er over iemand bekend was. Kwaliteit was van minder belang. Als je de beginselen hoog in het vaandel had, scoorde je goed. Vroeger deed zelfs de burgemeester een aanbeveling. JWK voerde het gesprek met veel verve, hoewel hij het wel spannend vond. Op de vraag waar SGP(J) voor staat, was hij goed voorbereid. Na de benoeming moest hij even afgeremd worden, eerst moest de procedure afgerond zijn, voordat het nieuws naar buiten gebracht kon worden. Leidinggeven aan SGPJ is geen sinecure. Opgericht in 1934, op het hoogtepunt ruim 9000 leden. Trots dat de wortels komen uit 1934, laten we hier zuinig op zijn. De gesprekken tussen bestuur en HB zijn belangrijk. DB is dankbaar dat zoveel jongeren mee willen doen, elkaar betrekken bij christelijke politiek. Het is ook een 'visvijver' voor de SGP.

JWK stond voor beginselen van partij en heeft deze op bescheiden en ingetogen wijze uitgedragen. Hij gaf leiding vanuit een bepaalde gedrevenheid, hij was nog jong en student. Zijn visie was duidelijk: Gods Woord is leidend en de basis voor alle politieke handelingen.

Hoogtepunten: herstructureren, organisatie van de jongerendagen (laatste keer knappe prestatie), opstellen van Kernideeën, het kort en krachtig vergaderen

JWK was een spin in het web van een goedlopende politieke jongerenorganisatie. Men kon op hem bouwen, nam contact op wanneer dit nodig was en was niet snel in verlegenheid gebracht. DB waardeerde het onderlinge contact. Namens het hoofdbestuur bedankt hij JWK met veel genoegen voor zijn inzet en ijver en wenst hem Gods zegen.

Woord aan nieuwe voorzitter: bij het gesprek met het dagelijks bestuur was WP goed voorbereid en geïnformeerd. We hebben er alle vertrouwen in. Geef leiding op een verantwoorde wijze. Veel wijsheid en Gods zegen toegewenst. Het hoofdbestuur hoopt op prettige samenwerking.

EJV bedankt de heer Den Boef en introduceert de heer Dijkgraaf.

Elbert Dijkgraaf (ED):

ED bedankt JWK namens de fractie. Hij heeft als voorbereiding op zijn speech wat foto's opgezocht die hij ondertussen laat zien.

- Sollicitatiegesprek met JWK: ED zat in adviescommissie. Het gesprek ging diepte in, je merkte dat er op scherpe vragen ook scherpe antwoorden kwamen. Het ging behoorlijk fel. JWK bleef perfect overeind. De commissie dacht: dit is een kandidaat waar we wat mee kunnen en dat bleek waarheid.

- Pareltjes:

De organisatie. Toen JWK aantrad, was het nodig om orde op zaken te stellen, dat heb heeft hij zonder meer gedaan. De organisatie SGPJ staat en is goed georganiseerd, dat kun JWK, natuurlijk in samenwerking met vrijwilligers, op zijn conto schrijven.

Recente 1 aprilgrap. JWK was snel in staat om te schakelen en had een goed radio-optreden. Helaas is het RD er niet ingetrapt.

Onafhankelijkheid. wederzijds uitstekend gedaan.

Discusses rond akkoorden. De afgelopen drie jaar waren bijzondere jaren. Het is belangrijk om jongeren hierin mee te nemen. Veel discussies over tal van (pittige) onderwerpen. ED heeft het zeer gewaardeerd dat er vertrouwelijke gesprekken gevoerd konden worden. Je staat voor een gezamenlijk belang. JWK kon ook scherpe en pittige vragen stellen, dat is precies wat de fractie ook nodig heeft. Je hebt mensen nodig die je spiegelen, dankbaar voor zijn positieve rol.

JWK is rechts, verstandig (vb. lastenverzwaren en de rol van CDA) en niet groen (vb. duurzaamheidsrace fractie en SGPJ).

Nieuw bestuur. Prachtig dat iedereen hier zit. Er is veel verloop, maar dat is niet erg, dit hoort bij een PJO. Hierin zit ook de uitdaging, die nu bij WP op het bordje ligt. Prettig dat het bestuur jong is, dat is goed voor een PJO.

Uitdagingen. Investeer meer in verrassende acties. De boodschappen die we uitdragen, moeten landen in de samenleving.

Proberen om een soort 'special reaction force' te organiseren die deze handschoen kan oppakken.

Uitbreiden van achterban. De afgelopen verkiezingen hebben we stemmen gewonnen. Veel mensen zeggen: blijf jezelf.

Geloven in de kracht van Gods Woord en op deze basis politiek bedrijven. Heldere woorden met heldere acties, daar is SGPJ voor nodig.

Belangrijke thema's: leven, tegen prostitutie, veiligheid, vrijheid onderwijs, Israël. Deze thema's leven in onze samenleving.

We moeten mensen overtuigen dat we een goede boodschap hebben. Hierin kunnen we elkaar ook versterken. ED bedankt JWK namens de fractie heel hartelijk voor zijn inzet.

Speech Martin Holleman

MH bedankt JWK namens SGPJ. Hij ontdekte bij het schrijven van de speech een mooie lijn in de herkomst van de laatste voorzitters. 3,5 jaar geleden zat hij erbij toen JWK in de trein werd gebeld door de secretaris, verbazing en ongeloof op het gezicht van JWK.

Kenmerkend voor JWK: mensen stonden centraal. Hij stelde profielen op, hoe het maximale uit iemands capaciteit te halen. Een voorbeeld is de herstructurering, het feit dat het nagenoeg vlekkeloos is verlopen, is o.a. op zijn conto te schrijven, JWK leidde de vergadering vlekkeloos.

JWK had altijd analyses en benaderingen over het ledenaantal. Mede door zijn drive en spirit zitten we nu weer op een stabiel peil. We deden het als bestuur en vrijwilligers. Als de druk erop te stond, was hij niet te beroerd om zelf ook dingen te doen. Hij had gevoel voor overzicht en structuur, dit heeft mede geleid tot het huidige niveau van SGPJ. JWK bereidde de vergaderingen tot op de minuut voor, daarom waren ze ook effectief en snel klaar. Hij heeft veel goodwill gekweekt. Veel mensen hebben dingen van JWK gezien, maar hij heeft ook dingen gedaan die niet altijd even zichtbaar waren, bijv. debatten in De Rode Hoed. Hij had het weinig over theocratie, keek uit naar de publicatie van ds. Kater. Angstvallig gezwegen over vrouwendrangspunt. In de zomer van 2014 overleed zijn zwager, was een dieptepunt. De organisatie heeft hier niet onder geleden. JWK hield het voor zichzelf en ging hier heel professioneel mee om. Zijn inzet is veel waard geweest en was heel doeltreffend. SGPJ is een professionele organisatie die er solide voorstaat. MH bedankt JWK namens SGPJ heel hartelijk en wenst hem Gods zegen voor de toekomst.

Afscheidsspeech JWK

JWK wist al een hele tijd dat deze dag eraan zat te komen (verwijzing naar koningslied), het is goed dat die nu gekomen is. 'SGPJ-broek gaat slobberen'. 3 jaar geleden had hij geen idee wat hij mee zou gaan maken. Het was een grotere en mooiere uitdaging dan verwacht. Er waren veel mooie momenten, op plek 1 staan de twee jongerendagen. Bij die projecten heeft hij gezien waartoe de organisatie in staat is.

De stijl van congressen is veranderd, we gaan meer met elkaar in debat. SGPJ-café moet zeker voortgang krijgen. Met de actie tegen Second Love hebben we een punt gemaakt, veel positieve reacties op gekregen. Er is nog moreel besef en fatsoen in de samenleving.

Structuurwijziging: complimenten aan lokale commissies.

Democratisering van organisatie: processen gaan door (kandidaatstelling, moties). Dit is iets wat je rustig en weloverwogen moet doen. Hierin is zeker toekomst voor SGPJ. Er zijn veel mogelijkheden om onze standpunten naar buiten te brengen, oproep om aan de slag te gaan met acties.

Dit brengt hem bij de vraag welke boodschap je aan mensen wil meegeven. Bij de ontwikkeling van kernideeën is hiernaar gekeken. Christelijk conservatisme niet meer als onze basis. Het gaat om Bijbels genormeerde politiek. Heikale thema's, vrouwen en theocratie: JWK heeft hier weinig woorden aan gewijd, omdat hij van mening is dat je jezelf ernstig te kort doet door je te laten definiëren door die thema's. Hij is voor discussie, maar tegen zelfdestructie. Dit leidt slechts tot heethoofden en koude harten. Blijf de discussie voeren, ga met elkaar binnen de muren van de partij het gesprek aan.

Aandacht voor leven, gezin en veiligheid. Leven is wellicht meest diepgaande, dit zijn essentiële dingen waar het om gaat. Er is zoveel mis in Nederland, we moeten ons hard maken om het kwaad tegen te gaan. Het gezin is de basis van samenleving, maar dit wordt chronisch ondergewaardeerd. Veiligheid is actueel en belangrijk, grote investeringen in defensie.

Er is hard gewerkt aan de organisatie, wees trots op organisatie die je achterlaat of in handen krijgt. Er zijn grote stappen voorwaarts gezet, in het bijzonder op het gebied van ledenwerving. De grootste prestatie is misschien wel de financieel gezonde positie. Alle dank hiervoor aan de penningmeester.

SGPJ kan niet zonder vrijwilligers, JWK bedankt hen voor hun inzet en betrokkenheid. Hij vraagt of men het nieuwe bestuur vertrouwen wil geven en wil steunen. Wees rustig en geef het bestuur even de ruimte.

Woord richting het bestuur: we hebben veel samen meegemaakt, het was hard werken. Daarnaast was het gezellig en hebben we leuke dingen meegemaakt. JWK heeft de kans gekregen om in een veilige omgeving te ontwikkelen. Veel dank aan HJ, vulde hem aan op zwakkere punten. Goede manier om samen te werken. De afgelopen 11 jaar erg veel met MH samengewerkt. Vanaf nu niets meer waarin we samen actief zijn. MH vervulde de rol van luisterraar en ondersteuner. JWK bedankt hem voor het feit dat hij JWK het voorzitterschap gunde.

JWK bedankt ED voor zijn speech, het leuke contact en het onderling vertrouwen. Hij bedankt ook zijn ouders. Het gezin was voor hem een belangrijke steunpilaar.

Er is er een die we mogen en moeten danken. SGPJ bedrijft politiek voor Gods eer. Het overlijden van zijn zwager relativeerde veel dingen. Met Gods leiding de toekomst in. Als God erbij is, gaat het goed. JWK wil dit het nieuwe bestuur ook meegeven. Hij is blij met zijn opvolger WP en wenst hem veel succes.

14. Maidenspeech nieuwe voorzitter

WP bedankt JWK voor de hamer. Hem werd gevraagd iets te zeggen over ledenwerving en de financiële situatie, dat is bij deze gedaan. Hij is de trotse en kersverse nieuwe voorzitter en heeft zin om aan deze taak te beginnen. Twee woorden staan in zijn speech centraal: herkomst en toekomst.

WP komt uit Benthuizen, is lid van de GG en studeert Politicologie in Leiden. In zijn gezin is veel over politiek gesproken. Op de middelbare school kwam zijn politieke interesse tot ontbranding en is daarna ontwikkeld tot kennisgebied. We hebben een rijke traditie aan christelijke denkers en een gezamenlijke herkomst: gedoopt en naar de kerk, christelijke opvoeding. Wat is daarvan de herkomst? Er ligt iets onwrikbaars onder, namelijk het christelijk geloof dat zich vastklamt aan de Bijbel. Politieke opvattingen vinden herkomst in het christelijk geloof. Mensbeeld, visie op maatschappij en op politiek. Ons mensbeeld staat recht tegenover die van de liberale visie. Terug in realiteit: defensie moet op peil gehouden worden. Bedwingen van de ongebondenheid van mensen (artikel 36) blijft nodig.

Er is veel geschreven door kerkvaders. Laten we teruggrijpen op deze bronnen, die hebben ons veel te zeggen. Vooral

teruggrijpen op de onuitputtelijke bron van wijsheid, de Bijbel. Het is goed om met elkaar over onze grondslag na te denken. SGPJ is een onderdeel van het grotere geheel.

De toekomst begint vandaag. Er zijn nieuwe bestuursleden en een nieuwe voorzitter aangetreden. Het zal een kluif worden om JWK op te volgen, WP bedankt de vrijwilligers en het hoofdbestuur voor het vertrouwen. SGPJ gaat verder. Onze boodschap moet gehoord blijven worden. Laten we elkaar opscherpen, maar we zijn jong en onervaren en hebben ook niet overal een antwoord op. We staan voor bescherming van het leven, veiligheid is ook van groot belang. Zij aan zij staan met Israël. Vrijheid van onderwijs koesteren. Positieve lijn van vorige bestuur voorzetten. Verdieping en gezelligheid in verschillende activiteiten. Enthousiasme rond de jongerendag was een van de redenen voor WP om te solliciteren. Er staat een campagne op de planning, laten we ons hier enthousiast voor inzetten. We moeten de moederpartij bijstaan in het uitdragen van geluid. Het gaat om een uniek geluid dat het waard is om uitgedragen te worden. Er is toekomst voor wie in Hem gelooft. Jezus zal terugkomen en verantwoording eisen. Dit moet invloed hebben op onze politieke handelingen. WP sluit af met de tekst uit 2 Petrus 1: 'Maar wij hebben dit profetisch woord dat zeer vast is.'

15. Rondvraag

Er zijn twee vragen ingediend voor de rondvraag.

1. Wat is de status van de Immigratiенota?

De toezeggingen die zijn gedaan tijdens de vorige ledenvergadering zijn verwerkt en de nota zal op intranet worden geplaatst.

2. Wat is de ambitie en visie van BvR?

BvR bedankt de vraagsteller voor de mogelijkheid om zijn verhaal te doen. Anders dan zijn voorganger zal BvR zich vooral richten op de lokale commissies. Het gedeelte activiteiten zal dan vooral worden geleid door RvdW. BvR wil een intensievere samenwerking tussen landelijk en lokaal. In de regio's bij elkaar zitten en kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen. Brainstormen over ideeën, kennisoverdracht. Er wordt een cursusdag georganiseerd voor lokale bestuursleden.

16. Sluiting door ED

ED merkt op dat het mooi is om te zien dat de dingen doorgaan. Als het goed gaat, gaat het vanzelf. Psalm 46 heeft hem persoonlijk geholpen. Deze psalm erkent alle moeilijkheden. Er zijn benauwdheden, golven, tegenslagen, ook als je voor het goede strijdt. Maar 'de Heere der heirscharen is met ons'. Laten we deze boodschap vasthouden. ED eindigt met gebed. De aanwezigen zingen het 1e en 6e vers van het Wilhelmus. EJV bedankt allen voor hun komst en bijdrage aan deze jaarvergadering.

Notulen extra ledenvergadering

Datum: 27 mei 2016
Notuliste: Janneline van Westreenen
Locatie: Buitenzorg, Ede

Aanwezig:

Landelijk bestuur:

Willem Pos	Voorzitter	WP
Erik Jan Vinke	Vicevoorzitter	EJV
Bert van Roekel	Bestuurslid Organisatie	BvR
Hans van 't Land	Voorzitter Politiek Platform	HL
Robbert Verleun	Penningmeester	RV
Willem-Jan Verdoes	Bestuurslid Leden & Relaties	WJV
Janneline van Westreenen	Secretaris	JvW
Niek Bakker	Beleidsadviseur	NB

Afwezig:

Pieter Schreuder	Bestuurslid Communicatie	PS
------------------	--------------------------	----

1. Welkom en opening door vicevoorzitter, Erik Jan Vinke

EJV heet alle aanwezigen hartelijk welkom op de extra ledenvergadering. Hij opent de vergadering met gebed en het lezen uit Math. 11:25-30

2. Vaststellen agenda

Naast het agendapunt verkiezing bestuurslid secretaris Politiek Platform zijn er geen agendapunten.

3. Verkiezing bestuurslid secretaris Politiek Platform

Maarten van Nieuw Amerongen (MvNA) introduceert zich kort. MvNA is student politicologie in Leiden en is actief voor de studentenvereniging Navigators Leiden. Daarnaast zit hij namens de Christelijke studentenfractie Leiden in Faculteitsraad Sociale Wetenschappen. Het bestuderen, analyseren en het meedenken in maatschappelijke problemen heeft zijn interesse. SGP-jongeren is een organisatie die hij een warm hart toedraagt. In dat kader zou hij graag zijn steentje bijdragen aan de continuïteit van christelijke politiek.

Maarten van Nieuw Amerongen wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen als bestuurslid van SGP-jongeren op de functie secretaris Politiek Platform.

Sluiting

WP sluit de vergadering en opent daarmee het SGPJ-café.

Notulen ledenvergadering najaarscongres

Datum: 19 november 2016
 Notuliste: Janneline van Westreenen
 Locatie: Kasteel De Vanenburg, Putten

Aanwezig:

Landelijk bestuur:

Willem Pos	Voorzitter	WP
Erik Jan Vinke	Vicevoorzitter	EJV
Hans van 't Land	Voorzitter Politiek Platform	HL
Bert van Roekel	Bestuurslid Organisatie	BvR
Pieter Schreuder	Bestuurslid Communicatie	PS
Robbert Verleun	Penningmeester	RV
Willem-Jan Verdoes	Bestuurslid Leden & Relaties	WJV
Janneline van Westreenen	Secretaris	JvW
Niek Bakker	Beleidsadviseur	NB

1. Welkom en opening door vicevoorzitter, Erik Jan Vinke

EJV heet alle aanwezigen hartelijk welkom op de extra ledenvergadering. Tevens dankt hij voor de lunch en opent de vergadering met gebed.

2. Vaststellen agenda

Er is een tweetal wijzigingen op de agenda doorgevoerd. De gewijzigde agenda wordt gepresenteerd op de PowerPoint.

Agendapunt nummer 4 'Reorganisatie Relaties/Sponsoring' is toegevoegd.

De agendapunten 'Moties Partijdag SGP' en 'Behandelen ingediende moties' worden omgewisseld.

Aan het eind van de agenda wordt de adviescommissie toegevoegd.

3. Mededelingen en ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken aangeleverd.

4. Voorstel meervoudige kandidaatstelling bestuursvacatures

Wietse Blok (WB) licht dit toe namens de commissie die zich hierover gebogen heeft.

Het doel van dit voorstel is niet om te bepalen hoe dit in de statuten moet komen, maar om te kijken wat er mogelijk is en hoe andere PJO's hier mee omgaan. Hiervoor is een onderzoek gestart. De commissie bestond uit Frans Hazeleger (FH), Gerwin Boswijk (GB), WB en Martin Holleman (MH). EJV heeft vanuit het bestuur deze commissie aangestuurd, maar heeft geen invloed gehad op het geschreven voorstel. NB heeft een notie gemaakt hoe andere PJO's omgaan met meervoudige kandidaatstelling, zodat er bewijsmateriaal is. MH heeft contact gehad met andere PJO's om hun structuur te delen.

Het advies dat voorligt in dit voorstel is om meervoudige kandidaatstelling niet bij elke vacature verplicht te maken, maar alleen in te stellen bij vacatures waarvoor meerdere geschikte kandidaten zijn. Het is niet altijd mogelijk om meerdere geschikte kandidaten te vinden, het is daarom niet raadzaam om meervoudige kandidaatstelling standaard in te stellen. Hierin is dus een grote taak voor de adviescommissie weggelegd. Tot nu toe wordt er van de voorgedragen kandidaat een zeer beknopte voordracht gepresenteerd. Het bestuur wordt verzocht om voorafgaand aan de ledenvergadering een uitgebreide motivatie van de sollicitanten beschikbaar te stellen, zodat leden meer inzicht krijgen in de motivatie en

geschiktheid van de kandidaten.

EJV ligt namens het bestuur toe dat het bestuur achter dit voorstel staat.

5. Reorganisatie en sponsoring

WJV ligt namens het bestuur toe dat er in de begroting van 2017 een gat van €10.000 te zien is. Dit lijkt een structureel probleem te worden, vandaar dat er proactief nagedacht is hoe we dit duurzaam op kunnen lossen. Sponsoring in de magazines staat nu los van commissie Relaties. Door dit samen te voegen met relaties kunnen netwerken breder ingezet worden en kan er doelgerichter gewekt worden. Hierdoor hopen we meer geld uit sponsoring te halen waardoor het gat in de begroting langzaam weer gedicht kan worden.

6. Behandelen ingediende moties

WP: overgenomen moties worden een hamerstuk, gelijk over tot stemming.

Motie 1 'Inhoudelijk jaarplan'

Het bestuur adviseert deze motie over te nemen, de motie wordt daarom als hamerstuk behandeld.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen.

Motie 2 'Commissie ledenwerving'

JHH: Met deze motie wil hij namens commissie Ledenwerving een signaal afgegeven dat er een probleem is voor het vinden van ledenwervers. Het komt voor dat er te weinig mensen beschikbaar zijn, waardoor er minder leden geworven kunnen worden dan haalbaar. Daarnaast doet het veranderen van de naam ook meer recht aan de werkzaamheden van de commissie.

WJV: LB ziet dit als een statement. Het is inderdaad lastig om vrijwilligers te krijgen voor ledenwerving, we onderschrijven daarom absoluut het statement. Een naamswijziging lost het probleem alleen niet op, daarom ontraadt het bestuur deze motie. Wij bestaan bij gratie van de leden, daarom is het ontzettend belangrijk om hier goed op in te zetten. We moeten met elkaar onze schouders er onder zetten om zo toch meer leden te werven.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

Motie 3 'Actie voor joodse minderheid'

JHH: Motie geschreven omdat hij iemand kent met een joodse achtergrond. Zelfs in een plattelandsomgeving voelt hij zich niet vrij/veilig om als jood te leven. Gezien alle leuzen etc. is dit een serieus probleem. Het is nodig om solidariteit te tonen.

Punt van orde: Het bestuur wordt verzocht om het preadvies te geven voorafgaand aan de reacties uit de zaal. Dit wordt vanaf nu uitgevoerd.

HL: We staan uiteraard achter de joodse minderheid. Hun positie staat ook zeker op ons netvlies. Deze motie laat nu vermoeden dat we er niet mee bezig zijn, binnen het campagneteam wordt dit echter al mee genomen. Soms is het moeilijk om een actie te organiseren waar joden gezien hun moeilijke en kwetsbare positie zelf ook blij mee zijn. Maar het staat zeker op ons netvlies. De motie is daarmee wat overbodig.

AB: Internationaal heeft regelmatig contact met CIJO. Zij kunnen helpen om een goede actie te bedenken waarin we niemand schaden of in gevaar brengen. Advies aan de campagnecommissie om contact op te nemen met het CIJO om een goede actie op te zetten.

FH: Is er contact geweest met internationaal of campagnecommissie? Zo kun je dingen op een minder zware manier onder de aandacht brengen.

JHH: Heeft een plan ingebracht bij het bestuur, dat werd echter niet overgenomen, daarom dient hij het nu in de vorm van een motie in.

Martin Pier (MP): LB geeft aan dat het moeilijk is om steun te vinden voor een joodse actie. Is dat geen reden om eerst te vragen of er behoefte aan is? Zo nee, dan laten. Zo ja, dan overleggen hoe zijn zo'n actie voor zich zien.

NB: Het campagneteam van de SGP heeft hierover contact gehad. Het is een pijnpunt om dit te doen in een omgeving met antisemitisme. Op die plaatsen heeft dat een uitlokeffect waar de gemeenschap moeite mee heeft.

JHH: Punt 3, in contact met toestemming van de gemeenschap. Daarmee roept hij het bestuur ook om dit te proberen. Hij doet zeker geen verzoek om te demonstreren.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

Motie 4 'Jaarlijkse informele activiteit'

JHH: Goed voor tembuilding. Commissie organisatie kan daar een mooie rol in spelen.

BvR: LB onderschrijft de waardering richting vrijwilligers. De intentie om dit jaarlijks te doen is er al. Wel heeft het de voorkeur om dit te koppelen aan een lopende actie, zoals bijv. de campagne waarboor een brainstorm werd georganiseerd. Gezien de krappe begroting kunnen we niet toezeggen om dit standaard te doen, maar we zullen zeker met commissie Relaties kijken wat er qua sponsoring mogelijk is om dit haalbaar te maken. Het bestuur wil de motie overnemen, mist er toegevoegd wordt dat dit een intentie is.

Marien Blok (MB): Verzoekt om een stap toe te voegen, namelijk om eerst te inventariseren of daar echt behoefte aan is, bijv. in de FB groep.

WB: Er is al regelmatig een informele avond, namelijk SGPJ-café. Veel ondertekenaars heeft hij nog nooit op SGPJ-café gezien. Dan is het begrijpelijk dat dit gemist wordt. WB adviseert hen om eerst eens naar een SGPJ-café te komen, dan wordt deze motie duidelijk overbodig.

FH: In 2012 is er na de campagne een BBQ geweest. Toen is er gezegd, 'Dit is zo goed bevallen, dit gaan we elk jaar doen'. In praktijk is het alleen nooit gedaan, dan heeft het geen zin om een intentie te hebben. Het hoeft helemaal niet veel te kosten. Qua locatie mogen we de achtertuin van FH gebruiken.

JHH: Onderschrijft de woorden van de laatste spreker. SGPJ-café heeft toch een meer politiek karakter met een beetje informele tijd. Indiener gaat akkoord met toevoegen van 'intentie'.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen.

Motie 5 'Positionering SGP-jongeren'

JHH: Duidelijk maken hoe wij als organisatie in het leven staan. Goed om verschillen aan te geven hoe onze positie ten opzichte van andere organisaties is.

WP: Het is niet nodig om te zeggen of je links of rechts bent. Het belangrijkste is om te handelen vanuit je christen zijn. Daarom ontraadt het bestuur deze motie.

FH: WP heeft hier recent een sterke column over geschreven, trekt zich ondertekening daarom in.

Ardjan Boersma (AB): Wat is Gods wil? Dan hoef je je niet te verlagen tot links en rechts, dat is dan totaal niet aan de orde.

WB: In deze tijd aantrekkelijk om jezelf te profileren als rechts, maar als dat je argument is, is dat overbodig. Waarom een stempel plakken als het niets toevoegt?

JHH: CU onderstrept het ook. Zijn wij dan een partij die de Bijbel meer onderschrijft? Door deze aanduiding kunnen we er meer nuances in aanbrengen.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

Motie 6 'Nieuwe regeling voor informele activiteiten van landelijke commissies'

Nu een regeling waarbij landelijke commissies een budget hebben voor een informeel uitje. Daar moet alles van betaald worden. Graag omvormen. Vervoerskosten vergoeden en activiteit uit eigen portemonnee.

RV: Mogelijkheid is er al, dus is overbodig.

WB: Is er wel voorwerk gedaan? Als het LB nu zegt dat het al mogelijk is, doe dan voorbereiding! Dan kan de tijd benut worden voor belangrijke moties.

Motie wordt ingetrokken.

Motie 7 'Frequentie brede bestuursvergaderingen'

JHH: Begrepen dat er 1x per jaar een vergadering is met alle commissievoorzitters.

Niet voldoende indieners. Motie wordt derhalve niet in behandeling genomen.

Motie 8 'Samenwerking met andere (niet)-christelijke organisaties'

AB: Overleg met (niet)christelijke organisatie is belangrijk, maar goed om hier visie op te hebben. Daarom roept hij het bestuur op tot het organiseren van een bijeenkomst voor alle vrijwilligers, waar nagedacht kan worden over wenselijkheid en grenzen van samenwerking met (niet)-christelijke organisaties. Voorkeur om dit op een losse avond te doen. Vervolgens kan hieruit een visie/voorstel geschreven worden dat als leidraad kan dienen.

LB: Onderstreept deze motie, overnemen.

Motie wordt aangenomen.

Motie 9 'Actualiseren politieke standpunten website'

AB: Stelt voor om de komende paar maanden de politieke standpunten op de website te laten updateen door vrijwilligers van het PP.

PS: Absoluut voor, het is al een keer gebeurd, maar het is zeker goed om dit voor de campagne te doen.

JHH: Wil graag als overweging mee geven om wijzigingen in de standpunten te delen in de FB vrijwilligersgroep, zodat er meegedacht kan worden en het een soort samenwerkingsproject wordt.

AB: Niet voor. Leden hebben de mogelijkheid om moties in te dienen voor wijzigingen in standpunten. Als we dat via intranet/FB moeten gaan doen, komt er waarschijnlijk geen effectieve en professionele discussie op gang.

De motie wordt aangenomen.

Motie 10 'Notulen'

Op dit moment staat de notulen van de vorige ledenvergadering niet op de agenda. Om er voor te zorgen dat leden voldoende op de hoogte zijn over de vorige ledenvergadering is dit wel wenselijk.

WP: Gebruikelijk om op een jaarvergadering de notulen van een vorig jaar te tekenen. Ook in verenigingsleden en kerkelijk leven.

FH: Misschien goed om standaard 2x een ledenvergadering in te stellen, dat wordt toch al jaren gedaan. Er is altijd wel een reden om twee ledenvergaderingen per jaar te houden.

MB: Wat bedoelt de indiener met behandelen? Ieder punt opnieuw bespreken of echt alleen ondertekenen.

AB: Het is voor het voorbereiden op een ledenvergadering belangrijk om de notulen van de vorige ledenvergadering beschikbaar te hebben. Daarom voorstander om dit wel op de eerstvolgende ledenvergadering op de agenda te zetten.

JvW: Het is niet standaard om twee ledenvergaderingen per jaar te houden. Afgelopen jaar is dat gedaan i.v.m. de bestuursvacatures die verspreid opgevuld werden. Dit jaar is dat omdat er moties voor de partijdag afgehandeld moeten worden. Soms is er ook een ledenvergadering tijdens bijv. een SGPJ-café. Als we vastleggen om de eerstvolgende ledenvergadering de notulen te bespreken zou dat ook op zulke bijeenkomsten moeten als er een extra ledenvergadering ingepland wordt. Dat is niet praktisch. Daarnaast is de notulen altijd op te vragen en al vroeg beschikbaar via het intranet.

JHH: Meerdere vergaderingen per jaar is goed voor een vitale organisatie. Daarnaast benadrukt hij nogmaals het belang van het tijdig in kunnen zien van de notulen van de vorige ledenvergadering.

De motie wordt aangepast. Notulen bij de eerstvolgende ledenvergadering vaststellen. Ledenvergaderingen die met spoed aan een evenement worden toegevoegd tellen hierin niet mee.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen.

7. Moties partijdag SGP 2017

Motie 'EU'

Wilco Kodde (WK): EU is onomkeerbaar op weg naar een federale superstaat. Verwerkt in verdragen, geldig voor onbepaalde tijd. In het verkiezingsprogramma kun je allerlei wensen op nemen om dat anders te zien. De structuur moet veranderen voordat je die verbetering in kunt zetten. Aanbevelingen om EU als uitvoeringsorgaan te zien. Daarom EP overbodig, vervangen door Europees assemblee.

HL: Bestuur ondersteunt deze motie.

MP: Valt over het 3e punt, geldigheidstermijn van 10 jaar. Grote kans dat dat in praktijk niet gaat werken.

WK: Is inderdaad over nagedacht of dat gaat werken. Dit is wel een stok achter de deur om ze verplicht te evalueren en aan te passen waar nodig. Anders wordt het een wet van mede en personen waar geen verandering in te krijgen is. In 10 jaar kan veel veranderen, daarom een goede termijn.

De motie wordt aangenomen.

Motie 'Formulering rondom doodstraf in verkiezingsprogramma'

FH: AV heeft deze motie opgesteld. Daarom andere mede indieners gevonden, dus meer dan 5 indieners.

Het verkiezingsprogramma van 2012 en 2017 is vergeleken. De formulering rondom de doodstraf is uit het programma gehaald. Dit moeten we juist handhaven en naar blijven streven. Genesis 9:6, bijbels om doodstraf in te voeren. On-Bijbels om geen doodstraf te hebben.

MvNA: Ontraden deze motie. In het beginselprogramma staat het wel, alleen niet alles waar je voor bent komt in het verkiezingsprogramma. We weten dat we dit niet binnen 4 jaar voor elkaar gaan krijgen. We moeten ook realiteitszin hebben. Het gaat kiezers kosten, omdat veel mensen dit een bezwaar vinden.

Auke Dijkstra (AD): Twee vreemde argumenten. Kost ons kiezers, is geen reden om dit niet te doen. Het leven is beschermenswaardig. Doodstraf komt vaak na bloedvergieten, daarom is dat een ultieme maatregel voor het leven.

WC: Alles waar we hier voor stemmen komt 1 januari voor de camera. Willen we dan als SGPJ, die dit heeft ingediend, zo naar buiten komen? Als we 100 dingen zouden willen veranderen, zou dit er dan bij zitten? Stel we dienen 5 moties in, is het dan echt nodig dat dit erbij zit?

NB: In de verkiezingsprogrammacommissie is ingestemd met deze zinsnede. Je brengt Kamerleden in een lastig parket als je dit in je programma zet. Dan gaat er doorgezaagd worden op hoe het dan uitgevoerd moet worden.

HL: Weet dat dit er niet uitgelaten is omdat we het niet durfden. Er is juist heel specifiek over nagedacht. Het staat keer op keer in het verkiezingsprogramma, maar we doen er nooit wat mee. Neem dan bijv. terrorisme, raakt aan de doodstraf en het is haalbaar om daar in de komende 4 jaar daadwerkelijk aan te werken.

JHH: Vraag aan indiener? Hoe willen w dit uitleggen aan onze omgeving? Wordt erg moeilijk om je dan nog in andere verdragen te mengen.

WB: Doodstraf is in Nederland niet realiseerbaar, dan misschien maar uitleveren aan landen waar het wel mogelijk is. Is die mogelijkheid er om mensen uit te leveren?

HL: Niet helemaal zeker of deze mogelijkheid er is. Kan wel gaan spelen. Als wij in Nederland een misdadiger oppakken, kan deze niet uitgeleverd worden. Als SGP zou dit dan bijv. een goed handvat zijn om toch uiting te kunnen geven aan de doodstraf.

FH: Je brengt Kamerleden inderdaad in een lastige positie. Geprobeerd om het via reacties op verkiezingsprogramma er in te krijgen, is echter niet gelukt, vandaar nu in de vorm van een motie. Is voor hem een heel principieel punt. Begrijpt dat het niet in 4 jaar realiseerbaar is. Er zijn meer dingen die we niet in 4 jaar kunnen realiseren. Het gaat erom dat we stappen zetten. Daarom blijft met het punt dat nu genoemd wordt over uitleveren. Jammer dat de concrete zinssnede er uit is. Kiezers verliezen is absoluut geen reden om dat als argument aan te houden, dat baart zorgen. Het gaat om Bijbelse gronden van dit standpunt.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

Motie 'Standpunten verkiezingsprogramma'

Op de website van de SGP zijn 10 speerpunten te zien, geen speerpunt in relatie tot de EU. Zijn we wel of niet soeverein. Daarom belangrijk om een speerpunt voor Nederlandse sovereiniteit toe te voegen.

Motie is niet gericht op het verkiezingsprogramma. Komende partijdag is alleen voor moties op het verkiezingsprogramma. Deze motie kan voor de volgende partijdag ingediend worden.

Motie 'Medicatie'

Rianne Stout (RS): Als PJO steunen we 'License to heal'. Dit is een samenwerkingsverband met Andre PJO's waarin gepleit

wordt voor betere toegankelijkheid van dure medicatie in Nederland en ontwikkelingslanden. Belangrijk om dit mee te nemen in het verkiezingsprogramma.

Monopolie positie van de farmaceutische industrie moet verminderd worden.

HL: Het bestuur ondersteunt deze motie.

(Mathijs Jonker) MJ: Patent betekent dat het door één partij afgegeven mag worden. Het idee van de motie is dus om patent af te schaffen. Hierdoor zijn kosten voor onderzoek misschien niet meer te betalen. Heeft dit tot risico dat onderzoek naar medicatie hierdoor belemmerd wordt? Dat zou namelijk zorgen baren.

MvNA: Insteek is hoe we medicatie beschikbaar kunnen houden voor iedereen. Beschikbaarheid is belangrijker dan onderzoek bekostigen. Daar is voldoende draagvlak voor vanuit academische settings. Farmaceutische bedrijven krijgen links of rechts om toch wel hun geld.

RS: Patent niet helemaal afschaffen. Maar doordat één iemand de medicatie mag maken kunnen prijzen torenhoog worden en dus onbereikbaar. Kleinere bedrijven moeten ook de mogelijkheid hebben medicatie te ontwikkelen.

De motie wordt aangenomen.

Motie 'Mbo deeltijd'

NB: Regelmäßig aandacht voor gevraagd in de verkiezingsprogrammacommissie, maar wordt alsnog niet opgenomen.

Mbo'er mag gelijk na het VMBO een baan zoeken en is niet meer verplicht om een startkwalificatie te halen. Dit vermindert de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt. Komen op hun 16e van school. Is een verarming om hen gelijk te laten gaan werken. School biedt ook vorming voor deze jongeren, wat op deze leeftijd nog hard nodig is. Maakt niet uit hoe dit vorm gegeven wordt, anders dan een startkwalificatie is ook goed.

MvNA: Persoonlijke vorming is ook voor het bestuur belangrijk, we onderstrepen dus deze motie.

FH: We leven in een samenleving waar steeds meer draait om diploma's. Veertig jaar geleden was het uniek om te studeren, nu is het min of meer gewoon. Met een mbo-diploma kom je al bijna niet meer aan het werk. Bijv. in de zorg. Mensen die niet kunnen leren of daar grote moeite mee hebben moeten gelijk kunnen gaan werken.

RS: Er blijft zeker ruimte voor mbo'ers. Er is inderdaad meer vraag naar hbo'ers i.v.m. kwaliteit, maar er blijft ruimte voor mbo'ers. Startkwalificatie is absoluut van meerwaarde om hun een basis mee te geven om de samenleving in te gaan.

Jan de Rooij (JdR): Op je 16e niet altijd in staat om zulke keuzes te maken. Belangrijk om hun hierin juist wat sturing te bieden en hun tegen zichzelf in bescherming te nemen.

FH: Als je op je 16e nog godsdienstonderwijs/vorming nodig hebt is er in de opvoeding wel iets mis gegaan. Mensen die op hun 16e willen gaan werken, moeten die mogelijkheid gewoon krijgen.

MB: Lange termijn denken is hierin belangrijk. We spreken over jongeren die graag willen werken. Op lange termijn veel onzekere factoren voor hun baan van nu. Op zulke momenten is een startkwalificatie echt noodzakelijk.

EJV: Geeft les aan mbo'ers. Met alle respect, maar van 80% wil je niet dat ze al in de praktijk aan het werk gaan. Hebben nog vorming nodig. Ze missen bijv. een stukje apotheek wat ze echt nodig hebben om de maatschappij in te kunnen.

JdR: Onderstreept de woorden van EJV. Niet iedereen heeft de behoefte om zich te verdiepen in bijv. apotheek. Wijsheid komt met de jaren.

FH: Als men niet weet wat de 3 formulieren van enigheid zijn is er wel degelijk wat mis gegaan in de opvoeding. Deze motie lost dat probleem niet op. Er zijn mensen die walgen van school. Voor die mensen staat hij hier. Zij moeten kunnen werken, moeten kunnen doen waar ze goed in zijn.

RS: Nodigt FH uit om een dagje mee te lopen op het voortgezet onderwijs.

JHH: Motie s.v.p. in stemming brengen i.v.m. uiteenlopende meningen.

MvNA: Motie biedt ook de mogelijkheid om onderwijs te krijgen zonder alleen in de boeken te duiken.

NB: Wil zeker meedenken in de trend dat mbo'ers willen beginnen met werk. Zorg er dan bijvoorbeeld voor dat het curriculum daar op aansluit.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen.

Motie 'Matheo solution'

Ingewikkelde materie. Elbert Dijkgraaf (ED) staat positief tegenover deze motie. Dit is een mogelijke oplossing om de

europroblematiek op te lossen waar wij nu mee zitten in Europa.

HL: Moeilijk om hier een preadvies over te geven. Weinig kennis over. Heeft hier met ED over gesproken, dat is een aardige richtlijn, maar niet per definitie doorslaggevend.

AB: Onjuist beroep op de autoriteit.

Wij begrijpen hier allemaal niets van. Zeggen we ja, dan wordt het ingediend bij mensen die er ook niets van begrijpen. Wat is dan het nut om dit in te dienen?

WB: In gesprek gaan met politieke commissies en het LB en daarna indienen.

Josefien Verschuure (JV): Zulke complexe stukken graag op tijd indienen, zodat mensen er over na kunnen denken.

MB: Wat gebeurt er als het merendeel blanco stemt, wat geldt dan als uitslag? Statuten zijn hier niet concreet over. Het meest logisch zou zijn dat alleen de ingediende stemmen tellen.

Tom de Nooijer (TdN): Schaamt zich voor het indienen van de motie. Heeft de motie verkeerd begrepen en dacht dat het makkelijk aan te passen was en in het verkiezingsprogramma op te nemen. TdN trekt zijn handtekening in.

Hiermee tekort aan indieners, motie wordt in eerste instantie niet meer in behandeling genomen.

AB: Motie is ingediend met goede intentie van JHH. Daarom deze motie ook met respect behandelen en nu niet meer weigeren.

WP: Excuses voor het gebrek aan helderheid en orde hierin. Het was mij niet bekend dat bij het intrekken van een handtekening de motie toch behandeld zou worden, ondanks het tekort aan indieners.

JHH: Dit is geen formaliteit. Bedenker staat in contact met ED en is gedegen onderbouwd. Tegen stemmen omdat je het niet begrijpt doet geen recht aan de motie.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

Motie 'Koningshuis'

MJ: Veel respect voor het koningshuis. Deze motie is niet om het respect aan te tasten. Hoge vergoeding en salaris voor het huidige koningshuis. Hiervan veel kleding en vakantiehuizen gekocht. Dit leidt tot een zeer weelderig leven. Amalia ontvangt in 2021 2,5 ton. Gemiddelde mens werkt 30 jaar voor het betalen van een huis van 2 ton. Het verzoek is om Amalia pas salaris geven als zij daadwerkelijk werkzaam is voor het koninkrijk.

HL: Ontraden. Punt zit in balkendenorm. Het is raar om het koningshuis met de balkendenorm op te zadelen. Koning staat daar natuurlijk boven. We willen hier best het gesprek over aangaan, maar we ontraden de motie zoals het hier staat.

Rick Moeliker (RM): Punt balkendenorm is begrijpelijk. Uitgangspunt toelage van het Spaanse koningshuis. Punt veranderen in max. 2 ton per jaar.

RS: Kroonprinsessen hebben weinig te kiezen. Laten we daarom niet over zulke zaken vallen.

FH: Ondertekend i.v.m. weelde argument. Wil ook graag wat doen voor alle onevenredige vergoedingen. Het koningshuis hoeft niets te betalen, wordt allemaal geregeld door onkostenvergoeding en dan krijgen ze nog 8 ton toe.

AB: Koningshuis werd vergeleken met een gemiddelde Nederlander. De koning is geen gemiddelde Nederlander, daarom de motie niet steunen.

WB: Het komt zelfs voor dat Maxima jurken leent. Spaanse koning kan het voor 105.000 per jaar. Amalia die dan nog studeert zou dan het dubbele nodig hebben.

FH: Vergelijking gewone burger of niet, niemand heeft zoveel geld nodig per jaar om rond te komen. Het mooiste zou zijn als koning Willem Alexander zelf zou zeggen 'Ik heb het niet nodig, ik geef het terug aan de burger'.

MP: We moeten het Spaanse koningshuis niet als voorbeeld nemen, zij zijn corrupt. Kan het Spaanse koningshuis hier daadwerkelijk van rondkomen, of krijgen zij zonder dat wij het weten nog meer geld?

MH: Blij dat we een afhankelijke koning hebben. Geef de koning en de prinsessen het geld dat hen toe komt. Ook al maken zij voor dat geld soms keuzes die niet nodig zijn.

MvNA: Veel commotie over dure uitgaven. Er is controle over wat hij uitgeeft, kan nog teruggefloten worden op buitensporige kosten.

FH: Het is overbodig geld. Alles wordt voor hun betaald. Daarom ga je dingen kopen die niet nodig zijn. Het is een excess. FH staat van harte achter de koning, maar kan zijn werk prima doen zonder zoveel geld.

AD: Juist in deze tijd omlaag brengen, omdat het draagvlak voor de koning omlaag gaat. Misschien gaat dit het draagvlak

verbeteren.

MJ: Amalia geen keus? Ze heeft zeker wel een keus, namelijk troonsafstand! Leeft als iemand die heel anders beloond wordt dan andere leeftijdsgenoten. Verschil koning en gewone burger hoeft niet tot uiting te komen in geld. Salaris is oké, maar tegemoetkoming daarbij is niet nodig.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

WB: Soms stemt het bestuur wel, soms niet. Daardoor lijkt het alsof zij sturen in de stemming.

EJV: Niet terecht dat dit gezegd wordt. Elk bestuurslid is SGPJ-lid, dus we hebben gewoon het recht om te stemmen. Niet de indruk wekken dat wij sturen, dat is niet terecht.

Motie 'DOL'

Pieter Meijers (PM): Bijbel geeft de opdracht tot rentmeesterschap. Duurzame transitie niet voor ons uit schuiven. Daarom twee doelen.

Korte termijn: 2020 20% duurzaam opgewekte energie

Lange termijn 2050: alle energie wordt duurzaam opgewekt.

MvNA: Is goed haalbaar. Leven betekent ook dat wij en volgende generaties normaal op deze planeet willen wonen, daarom belangrijk om aandacht te geven aan de Bijbelse opdracht om duurzaam om te gaan met de schepping. Het bestuur adviseert daarom om deze motie over te nemen.

FH: Verkiezingsprogramma is heel helder op dit punt, met name besparing. Het uitstellen van wat in de motie wordt gezegd heeft een reden. Energieopwekking door windmolens is van nu. Is dat daadwerkelijk goed voor het milieu? Draaien op subsidie en kosten veel geld om te bouwen en af te breken. Er zijn ontwikkelingen in het halen van energie uit water. Het is beter om eerst de lijn in ontwikkelingen af te wachten en niet gelijk in zetten op subsidie voor bijvoorbeeld windmolens.

JHH: Heeft hier met ED over gesproken. Zodra je een percentage gaat vaststellen mag je alleen maatregelen nemen die op dat moment mogelijk zijn. Je mag dus geen geld stoppen in 'innovatie'.

HL: Richtlijn maakt dat je iets hebt waar je naar toe kunt werken. Soms moet je een keuze maken. Wil je duurzaam zijn, dan mag dat ook wat kosten. Momenteel plegen we roofbouw. Daarin moeten we ons, met name als jongeren, bewust van zijn.

MJ: Teveel focus op de windmolen terwijl dat niet in de motie staat. Motie laat alle opties open.

TdN: Laatste constatering. Suggestie alsof Nederland het heel slecht doet en dat daar dus verandering in moet komen.

Laatste jaren hier veel in geïnvesteerd wat ten koste gaan van flora en fauna. Constatering daarom onterecht.

FH: Motie is inderdaad ongedefinieerd. Als je de ambitie van 20% wilt halen zul je in windenergie moeten investeren, anders kom je er niet aan. Als je daar nu in investeert kan het zijn dat er in 2020-2025 allemaal nieuwe mogelijkheden zijn.

JdR: Laten we investeren in onderzoek, zodat er voor 2020 innovaties beschikbaar zijn.

JHH: In de motie opnemen dat dit niet gerealiseerd hoeft te worden door windenergie.

MvNA: Windenergie wordt niet bekostigd door subsidie. We moeten onze verantwoordelijkheid nemen.

NB: Kunnen we de motie niet ombouwen tot wat we belangrijk vinden? We pinnen ons niet vast op een duurzaamheidprincipe, maar vragen om extra geld.

RM: Het is een probleem van nu, dus doe het met de middelen die nu beschikbaar zijn. Ga door met onderzoeken en probeer alsnog de 20% te nemen.

JHH: Duitsland heeft miljarden geïnvesteerd in de huidige techniek. CO2 toch toegenomen.

FH: Als Nederland kunnen we de planeet echt niet redden. Prima om extra geld te vragen voor innovatie, maar laten we gaan voor een goede oplossing.

TdN: S.v.p. in stemming brengen aangezien er uiteenlopende meningen zijn.

PM: Ontzettend belangrijk en complex probleem, niet verkleinen tot iets onbelangrijks. We willen een beweging inzetten voor lange termijn. Motie wordt niet gewijzigd.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen.

Motie '€1000 kinderbudget'

WB: Aan de eenmalige uitkering van 1000 euro wordt 500 euro toegevoegd uit de kas van de SGP als de baby gelijk lid wordt

van de SGP-jongeren.

WJV: Dit is niet mogelijk aangezien leden pas vanaf elf jaar lid kunnen worden bij SGP-jongeren.

MB: Deze motie geeft iets weer van het standpunt van SGPJ over de kinderwagenbonus.

FH: Er zijn al genoeg mensen die orecht denken dat SGP-kinderen gelijk lid worden bij SGP-jongeren. Zo wil je de camera's niet op je krijgen.

WC: Dit is een grap, laten we hier niet teveel tijd in steken.

HL: ED zag het al voor zich dat onze voorzitter stond te zweten op het partijcongres.

WB: Wel in stemming brengen, zodat het hopelijk echt op het partijcongres om een standpunt af te geven.

De motie wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

Adviescommissie

Afgelopen jaren in een opstart geweest van de adviescommissie. Er is een reglement opgesteld dat binnenkort ook gedeeld gaat worden. De hoofdzakelijke taken van de adviescommissie zijn als volgt:

- Bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren. Oproep aan leden, laat het weten aan de adviescommissie als er iets is. Zij bespreken dit dan met het bestuur. Als er niets is is dat anderzijds alleen maar goed.
- Advies geven bij bestuurssollicitatie.

Er zijn nog 2 vacatures. We zoeken nog mensen uit een organisatorische commissie en redactie InContact/Klik. Van harte aanbevolen!

8. Rondvraag

FH: Positief over de nieuwe website. Heeft erg lang geduurd. Spreekt daar voor de laatste keer zijn onvrede over uit. Vraagt het bestuur om de thema's te koppelen aan de statements, zodat de website optimaal functioneert.

PS: Themabeleid functioneert, alleen content is overgenomen van oude website. Thema's die nu bovenin staan komen uit Kernideeën of beleidsnota. Kan opnieuw gelabeld worden zodat statements automatisch gekoppeld worden aan het thema.

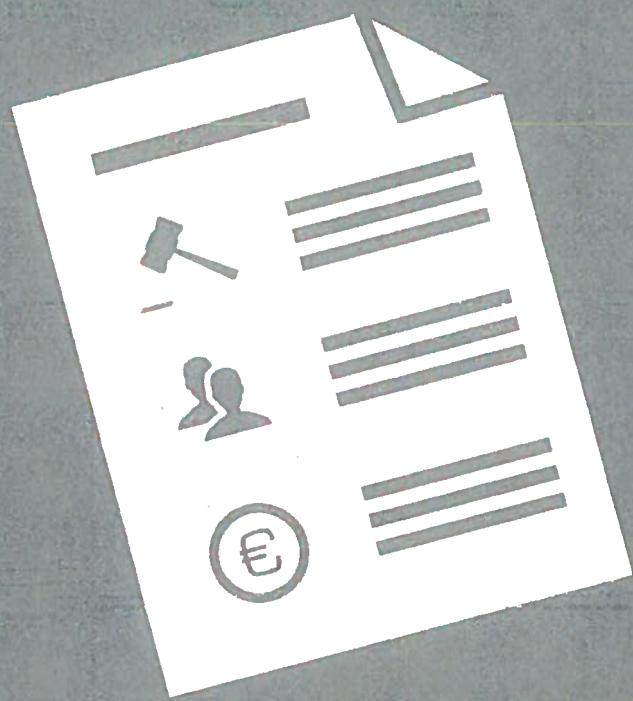
PS doet de toezegging dat dit binnen vier weken afgehandeld is. Zal daarvoor een beroep doen op vrijwilligers.

TdN: Wat is de deadline voor het intranet?

Ook hiervoor geldt de toezegging van vier weken. Het is al functioneel en bestaat al voor HR. Het moet alleen nog gekoppeld worden aan de huidige website en aan de leden.

9. Sluiting door de vicevoorzitter Erik Jan Vinke

29-06-2017 000695



sgp»jongeren jaarverslag 2016

Inhoudsopgave jaarverslag 2016

Voorwoord	25
Bestuur	27
Algemeen	27
Voorzitter	27
Vicevoorzitter	28
Secretaris	29
Voorzitter Politiek Platform	30
Secretaris Politiek Platform	30
Beleidsadviseur	31
Commissies	33
Organisatie	33
Leden & Relaties	33
Communicatie	34
Internationaal	36
Binnenland	37
Sociaal Economische Zaken	37
Duurzame Ontwikkeling en Landbouw	38
Onderwijs	38
HR	41
Vrijwilligers SGP-jongeren	41
Ledenaantallen SGP-jongeren	45
Financieel jaarverslag	47
Nawoord	83

Voorwoord

Het geloof nu is een vast grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet.
Hebreeën 1:11

Vertrouw het verleden toe aan Gods barmhartigheid, het heden aan Zijn liefde en de toekomst aan Zijn voorzienigheid.
A. Augustinus

Opnieuw mogen we als SGP-jongeren dankbaar terugkijken op een waardevol en gezegend jaar. In het jaarverslag dat voorligt blikken we terug op dat jaar, het jaar 2016. Een jaar waarin we met Gods hulp weer mooie activiteiten neer mochten zetten. Vanuit ledenwerving hebben we ingezet op het leven. Als SGP-jongeren staan we voor bescherming van het leven en dankbaar genoeg mochten we daarmee veel nieuwe leden verwelkomen. 'Wie is de baas?'. Dat was het thema van de geweldige jongerendag die plaats heeft gevonden.

'Wie is de baas?'. Met deze vraag in ons achterhoofd blikken we terug op 2016. Na alles wat we als SGP-jongeren mochten bereiken is het geen vraag mee wie de Baas is. God is de Baas, Hij regeert!

Ondanks een aantal moeitevolle dossiers die afgelopen jaar langs zijn gekomen, zoals de NIPT test en de hulp bij zelfdoding bij een voltooid leven mogen wij weten wie de Baas is. Daarmee mogen we instemmen met Augustinus 'Vertrouw het verleden toe aan Gods barmhartigheid, het heden aan Zijn liefde en de toekomst aan Zijn voorzienigheid'. Zo kunnen wij als SGP-jongeren vol vertrouwen ons werk voortzetten in 2017.

Als bestuur willen wij iedereen die afgelopen jaar klaar heeft gestaan voor SGP-jongeren, hiervoor hartelijk danken! Mede door jullie enthousiaste inzet konden wij als SGP-jongeren ons geluid van Bijbelse politiek laten horen.

Bestuur

Algemeen

Tijdens de jaarvergadering van 8 april, die werd gehouden in de Reehorst te Ede, namen we afscheid van een groot deel van het bestuur, namelijk van Jan-Willem Kranendonk (voorzitter), Harm Jan Polinder (vicevoorzitter), Martin Holleman (voorzitter Politiek Platform), Wilhelm Doeleman (bestuurslid Organisatie), Gertjan van den Berg (penningmeester) en van Paula Schot (bestuurslid Leden & Relaties). Daarnaast werd Willem Pos voorzitter, waardoor er ook op het Politiek Platform een vacature ontstond. In een eerdere ledenvergadering waren Erik Jan Vinke (vicevoorzitter), Bert van Roekel (bestuurslid Organisatie) en Willem Pos (toenmalig bestuurslid Politiek) al benoemd tot bestuurslid, waardoor kennisverlies beperkt kon worden. Tijdens de jaarvergadering werden de vacatures voor Leden & Relaties en penningmeester opgevuld door respectievelijk Willem-Jan Verdoes en Robbert Verleun. Tijdens de ledenvergadering die vooraf ging aan het SGPJ-café van 27 mei werd Maarten van Nieuw Amerongen aangenomen als secretaris Politiek Platform. Hiermee was het bestuur weer op volledige formatie. De grote bestuurswisseling maakte dat het nieuwe bestuur wat langer de tijd nodig had om op elkaar ingespeeld te raken dan normaal. Het bestuur bedankt iedereen voor de ruimte die daarvoor geboden is. Mede hierdoor heeft het bestuur zich kunnen ontwikkelen tot een functioneel bestuur.

Het bestuur vergaderde in 2016 in de oude formatie op 19 januari, 17 februari en 9 maart. Na de jaarvergadering vergaderde het bestuur in nieuwe formatie op 18 april, 11 mei, 20 juni, 11 juli, 14 september, 10 oktober, 9 november en 15 december. Op 21 november vond er een vergadering plaats met alle voorzitters van de landelijke commissies en het bestuur.

Voorzitter – Willem Pos

Het jaar begonnen als politiek bestuurslid, het jaar geëindigd als voorzitter. Het kan verkeren bij de grootste politieke jongerenorganisatie van Nederland. Nadat ik eind maart door het bestuur van SGP-jongeren was voorgedragen als voorzitter, werd ik begin april benoemd door het hoofdbestuur van de SGP als de nieuwe voorzitter van SGP-jongeren. Tijdens het voorjaarscongres mocht ik op 9 april 2016 het stokje en de voorzittershamer overnemen van Jan-Willem Kranendonk. In mijn maidenspeech roemde ik de reformatorische traditie en noemde ik enkele punten waarvoor ik me sterk wil maken tijdens mijn voorzitterschap, zoals de beschermwaardigheid van het leven, veiligheid en onze steun voor Israël.

Bij het voorjaarscongres traden zes nieuwe bestuursleden officieel aan; een enorme verandering in het bestuur. Toen in mei in mijn plaats een tweede politiek bestuurslid werd verkozen, was het bestuur weer compleet. We hebben in die periode de richting bepaald die we als bestuur op willen met SGP-jongeren: meer jongeren bereiken en enthousiasmeren voor politiek op basis van de Bijbel en een actieve, gezellige jongerenorganisatie zijn die ertoe doet. Daar werken we hard aan en daar hopen we in het nieuwe jaar mee verder te gaan.

In mijn eerste jaar als voorzitter ben ik benaderd door verschillende media voor interviews en artikelen over de SGP en SGP-jongeren. Zo heb ik meegewerkt aan meerdere interviews en artikelen in Leids Universiteitsblad Mare, het Reformatorisch Dagblad, NRC en interviews op de Reformatorische Omroep en Groot Nieuws Radio. Daarnaast heb ik een opinieartikel geschreven voor het Reformatorisch Dagblad en met andere voorzitters van politieke jongerenorganisaties meegeschreven aan opinieartikelen voor De Volkskrant. Ook heb ik mijn debuut gemaakt bij de Publieke Omroep, toen ik bij WNL op Zaterdag op Radio 1 te horen was over het verbieden van drugs. Daarnaast maakte ik mijn televisiedebuut voor de camera van het NOS-journaal. Tevens heb ik meegewerkt aan televisieopnames voor BNN, die D.V. eind februari worden uitgezonden.

Naast het ingaan op de actualiteit, mocht ik een maandelijkse column verzorgen voor de website CIP.nl. Ik heb gesproken bij de Mars voor het Leven, ProDemos, een avond van De Correspondent in de Nijmeegse Schouwburg en over kerk en staat bij de Jonge Democraten in Utrecht. Daarnaast heb ik lezingen gegeven voor plaatselijke kiesverenigingen in den lande. Rond thema's als de erkenning van de Armeense genocide, privacy en het goedkoper maken van medicijnen is samengewerkt met andere PJO's, wat resulteerde in respectievelijk twee opinieartikelen en een manifest. Door middel van een ludieke actie hebben we aandacht gevraagd voor de bescherming van patiëntgegevens.

In november was het de eerste keer dat ik de ledenvergadering mocht leiden. Tijdens deze vergadering werden vier moties aangenomen, die ik bij het partijcongres van de SGP mag verdedigen. Zo mochten we het afgelopen jaar veel ondernemen. Toch hoop ik dat we als SGP-jongeren dat hebben gedaan vanuit het besef dat we afhankelijk zijn van Gods zegen over ons werk. Hierom moeten we elke keer maar bidden wat Mozes in psalm 90 zei: 'Sterk onze hand en zegen onze vlijt'. Dan is onze inzet nooit voor niets geweest!

Vicevoorzitter – Erik Jan Vinke

Het jaar 2016 zit erop. Het eerste jaar van mijn termijn zit erop. Ik kijk terug op een gezegend jaar voor SGP-jongeren. Er is veel werk verricht, we hebben mooie en waardevolle bijeenkomsten gehad. Ik denk aan de twee congressen die zijn

georganiseerd en natuurlijk de SGPJ- cafés. Daarnaast heb ik veel artikelen en statements gezien van de verschillende politieke commissies. Ook de organisatorische tak van onze mooie vereniging heeft veel werk verzet. De hoeveelheid uren die alle vrijwilligers in SGP-jongeren steken is enorm. En daarvoor wil ik de vrijwilligers oproepelijk bedanken!

Een aantal zaken wil ik voor het voetlicht brengen. Het is duidelijk te merken dat de boodschap van SGP-jongeren door vele jongeren gewaardeerd wordt. Ons ledenaantal is dan ook aanzienlijk gestegen. In het afgelopen jaar heb ik ook gemerkt dat er door mensen 'gewacht' wordt op de visie van SGP-jongeren over bepaalde onderwerpen. Dat geeft mij het besef dat onze organisatie van waarde is in de samenleving en onze achterban.

Ook de organisatie van evenementen wil ik onder de aandacht brengen. Het wordt niet altijd gezien maar voordat een evenement bezocht kan worden door leden moet er veel werk gedaan worden. Denk aan de locatie, het eten en drinken, het zoeken naar sponsoren, de communicatie, etc. Ook hiervoor veel waardering.

Het HR- team heeft het afgelopen jaar vele werkzaamheden verricht. Onder leiding van Marcel Cruccu zijn er mooie stappen gezet en zijn er goede vrijwilligers aangenomen. Marcel vertrekt, na twee jaar actief te zijn geweest, bij SGPJ. Via deze plek wil ik je ook nogmaals, hartelijk bedanken.

Het is voor mij een eer om leiding te geven aan de interne organisatie van SGP-jongeren. Ik zie al uit naar 2017, het jaar waarin we verkiezingen hebben. Het jaar waarin we campagne moeten voeren en waarin er met SGP-jongeren nieuwe stappen gaan zetten om als gehele organisatie te groeien.

We hebben er de zegen van de Heere voor nodig! Laten we daarom blijven bidden, want er gebeurt veel in de wereld waar we geen grip op hebben. Zo ook in onze organisatie. Het gebed heeft immers veel kracht omdat God degene is die het antwoord geeft!

Secretaris – Janneline van Westreenen

Met het schrijven van het jaarverslag komt altijd het einde van het jaar weer in zicht. Opnieuw mocht ik getuigen zijn van een organisatie die mooi en waardevol werk verzet heeft. Terugkijkend op 2016 overheerst dankbaarheid. Dankbaarheid voor alle inzet die er van alle kanten weer geweest is, maar vooral dankbaarheid voor Gods hulp in het afgelopen jaar. Met hem mochten we als organisatie mooie en waardevolle momenten neerzetten.

Als bestuur begonnen we dit jaar als een zoektocht. Waar willen we als bestuur heen en wat willen we bereiken? We startten met zes nieuwe bestuursleden wat soms best even lastig was. Om goed op elkaar ingespeeld te raken hebben we als bestuur een heidesessie gehad waar een bestuursevaluatie aan gekoppeld werd. Hierdoor, en soms ook door vallen en opstaan, hebben we als bestuur onze draai gevonden en konden we leiding geven aan deze enthousiaste organisatie. In de bestuursvergaderingen liepen de discussies soms hoog op, waar onze nieuwe voorzitter zeker zijn steentje aan bijdraagt, soms verloor het zelfs met wat irritatie, maar over het algemeen was het vooral een genot om daar aanwezig te zijn.

Als secretaris ben ik afgelopen jaar weer bezig geweest met alle papierwerk achter de organisatie. Het registreren van bestuursleden bij de KvK, intranet updaten, de vergaderstukken voor bestuurs- en ledenvergaderingen en de daarbij behorende notulen. Als secretaris ben ik over het algemeen niet zelf verantwoordelijk voor grote activiteiten, maar probeer ik wel een overkoepelende blik over de organisatie te houden, zodat alles qua planning enigszins gescreëerd verloopt. Helaas is het mij na drie jaar niet gelukt om alle bestuursgenoten mee te krijgen in een gescreëerde planning. Daar wens ik mijn opvolger dan ook alvast succes mee.

Verder ben ik als secretaris betrokken geweest bij de organisatie van de SGP-jongerendag 'Wie is de baas?'. Waar we ons halverwege de organisatie afvroegen hoe we de zaal vol gingen krijgen, zorgde een onbedoelde situatie voor mooie PR. Hierdoor, maar zeker ook door de inzet van een enthousiast team, gemotiveerde vrijwilligers en alle aanwezigen, hebben we een ontzettend mooie dag gehad. Ik hoop dat het antwoord op de vraag die die dag centraal stond namelijk, 'Wie is de baas?', leidend mag zijn in ons leven.

Aan het einde van 2016 is de campagnecommissie van start gegaan. Op de laatste dag van het jaar heeft de eerste campagneactiviteit plaatsgevonden, namelijk het uitspreken van onze waardering richting de politie en brandweer voor al het werk dat zij (met Oud & Nieuw) verzetten. De campagne is met veel enthousiasme van start gegaan in 2016. In 2017 zal het vervolg van de campagne vanzelf zichtbaar worden.

Met het schrijven van dit jaarverslag komt ook het einde van mijn periode als secretaris in zicht. Aan de ene kant een vervelend vooruitzicht, want ik geniet nog steeds ontzettend van deze mooie, leerzame en waardevolle periode. Aan de andere kant een fijn vooruitzicht, die een hopelijk wat rustiger periode aankondigt. Zoals ik al schreef heb ik enorm

genoten van het zijn van secretaris van deze prachtige organisatie! Ik heb met plezier met iedereen samengewerkt, dat maakt dat ik het zeker weten ook erg ga missen. Ik wil iedereen bedanken voor deze leerzame en mooie periode, met name het bestuur waar ik logischerwijs nauw mee samen heb gewerkt. En niet alleen het huidige bestuur, maar ook het vorige bestuur onder leiding van Jan-Willem Kranendonk wil ik bedanken voor de prettige en gezellige samenwerking. Bovenal wens ik iedereen binnen de organisatie Gods zegen toe in alles wat jullie als organisatie mogen doen!

Beleidsadviseur – Niek Bakker

Het afgelopen jaar is voor SGP-jongeren een jaar van veel uitdagingen en wijzigingen geweest. De organisatie is dit jaar opeens uitgebreid met ruim 20 (lokale) commissies. De beleidsadviseur is nauw betrokken bij de begeleiding van deze commissies, samen met enkele bestuursleden. Het vraagt organisatorisch en financieel veel van onze vereniging en vroeg daarom ook de nodige inspanning.

De wisseling van zes bestuursleden heeft de werkomgeving van de beleidsadviseur behoorlijk gewijzigd. Veel ervaring is daarmee uit het bestuur verdwenen, waar fris bloed voor in de plaats is gekomen. Het hernieuwd enthousiasme is aanstekelijk en de contacten binnen het nieuwe bestuur zijn goed. De functie van beleidsadviseur is nauwkeurig onder de loep genomen, wat heeft geleid tot een nieuw en meer bijjnd functieprofiel.

Het aantal aanvragen voor gastlessen en workshops is in het afgelopen jaar (weer) behoorlijk toegenomen. Met de nieuwe lespakketten zijn er iets meer dan 50 gastlessen in groepen 8 van het basisonderwijs gegeven. Daarbij kwamen nog ruim 30 andere workshops/lezingen door de beleidsadviseur en werden er nog bijna 20 medegeorganiseerd, maar waar de beleidsadviseur niet aanwezig kon zijn. Ruim 100 is een behoorlijke toename ten opzichte van het voorgaande jaar (toen 41). Komend jaar komen er nog twee nieuwe lespakketten uit (over waterschap & provincie en over de Tweede Kamer).

Dit jaar is er tweemaal een cursusdag georganiseerd om vaardigheden te trainen. Sinds 2013 is er weinig structurele aandacht voor deze trainingen geweest. Door de deelnemers is deze intensieve cursusdag heel enthousiast ontvangen en het is de bedoeling dat het jaarlijks wordt herhaald.

Werkzaamheden in het kader van de komende verkiezingen hebben in 2016 veel aandacht gevraagd. Het betreft dan vooral meedenken over het verkiezingsprogramma en het opzetten van de campagne. De laatste weken van 2016 is ook de campagnecommissie binnen SGP-jongeren gaan draaien en zijn de eerste activiteiten in dat kader al geweest.

De beleidsadviseur is ook de verbindende schakel met andere geledingen van de partij. Dat houdt in dat de beleidsadviseur deelneemt aan het managementteam van het partijbureau, het strategieberaad, redactie van De Banier, met enige regelmaat de Tweede Kamerfractie bezoekt e.d.

Daarnaast is de beleidsadviseur betrokken geweest bij veel andere activiteiten, waaronder de jaarvergadering, het najaarscongres, de lokale avonden, SGPJ-cafés, ludieke acties enz., als ondersteuning bij de organisatie.

Organisatie – Bert van Roekel

Vanuit commissie Organisatie zijn er dit jaar weer een aantal mooie activiteiten opgezet. Wilhelm Doeleman heeft zich hoofdzakelijk gericht op de organisatie van de jongerendag. Vanaf april heeft hij afscheid genomen van het bestuur en commissie Organisatie en is de commissie verder gegaan onder mijn leiding. In onderstaand verslag zal er kort verslag gedaan worden van de activiteiten.

Jongerendag 2016

De organisatie van deze jongerendag was extra spannend door plotselinge noodzakelijke wijziging in de locatie. Gelukkig kon er een andere prachtige locatie gevonden worden, namelijk het NBC in Nieuwegein. Door de actieve en flexibele inzet van de commissie en de goede communicatie kwam iedereen op de goede locatie terecht en vond er een geweldige dag plaats met het thema 'Wie is de baas'?

Lokale commissies

17 maart is er een avond georganiseerd voor lokale commissiesleden. Hier hebben we met elkaar gehad over ledenwerving en ledenbinding. Veel commissies zijn aanwezig geweest, en het was een interessante en inspirerende avond.

Ook is er begeleiding geboden bij de start van nieuwe lokale commissies en zijn we op verzoek regelmatig langs geweest bij SGP besturen.

Congressen

De commissie organiseerde op 8 april en 9 april een voorjaarscongres in de Reehorst te Ede. Tijdens dit congres zijn er een aantal bestuursleden vertrokken en de voorzitter. Tijdens dit congres zijn er ook nieuwe bestuursleden aangetreden en heeft de nieuwe voorzitter zijn maidenspeech gehouden. Tijdens deze 2 dagen is er nagedacht over het thema 'leven'. Op 18 en 19 november is er een najaarscongres georganiseerd op kasteel De Vanenburg in Putten. Het thema was privacy. Het congres bestond uit lezingen, debatten en workshops.

Vrijwilligers

Op 3 september is er een campagne brainstorm met buffet georganiseerd op Kasteel de Schaffelaar, bij Trans World Radio voor alle vrijwilligers.

Op 17 september is er in samenwerking met de beleidsadviseur een cursusdag voor de voor lokale vrijwilligers georganiseerd. Dit werd als positief en leerzaam gewaardeerd.

SGPJ-café

Vanuit de commissie organisatie is er actief deel genomen aan de commissie SGPJ-café en de daarbij behorende organisatie. Er hebben drie SGPJ-cafés plaatsgevonden. Eén op 21 januari, tevens de nieuwjaarsborrel, waar Maxime Verhagen een pitch hield over deze stond in het thema van 'Bouwend Nederland'. Op 27 mei was Roger van Boxtel, NS-topman te gast. Op 23 september vond er een SGPJ-café plaats met Koen Petersen die sprak over de Amerikaanse verkiezingen.

De commissie vergaderde in 2016 op 11 februari en 20 oktober. In 2016 is er afscheid genomen van Willem de Boer, Thirza Nieuwenhuizen. Er is op dit moment een vacature voor een extra commissielid.

Communicatie - Pieter Schreuder

Website

In het afgelopen jaar is de langverwachte website online gegaan. Een frisse lay-out, gericht op thema's en nu ook responsive (geschikt voor mobiele apparaten). Vanaf het jaar 2017 wordt er vanuit het Politiek Platform (PP) meer thematisch gewerkt om ook op de website het themabeleid handen en voeten te geven.

Jongerendag

De SGP-jongerendag in maart is qua communicatie erg goed verlopen. Met name enkele dagen voor het congres, toen de locatie onverwacht wijzigde door aangetroffen asbest, bleek de 'crisiscommunicatie' effectief. In samenwerking met de jongerendagcommissie is er een prachtig grafisch concept als 'huisstijl' voor de jongerendag gemaakt.

Intranet

Het intranet in eerste fase werd voornamelijk gebruikt door HR. In dit intranet zijn alle vrijwilligers en hun (voormalige) posities opgeslagen. Daarnaast kunnen er potentiële kandidaten door HR worden verzameld. In later stadium is er een tweede functionaliteit aan het intranet toegevoegd, een besloten gedeelte voor vrijwilligers en leden. Op dit gedeelte zijn belangrijke documenten als vergadernotulen, manifesten en contactgegevens te vinden.

PR, pers en publieke acties

Het afgelopen jaar is er voor veel evenementen veel gedaan aan communicatie. Verschillende ledenwerfactiviteiten, de jongerendag, de congressen, SGPJ-cafés en vele lokale avonden.

Dit jaar hebben we een 1-aprilgrap (succesvolle) uitgehaald. In aanloop naar het EU-referendum (6 april) kondigden we in de media aan om een onafhankelijke stempeiling te doen als antwoord op de afwezigheid van peilingen door NOS en Ipsos.

Van 7 tot 12 november vond de Week van het Leven plaats. Met behulp van politieke commissies hebben we daar aandacht aan besteed door statements en een publieksactie tijdens de Mars voor het Leven op 10 december. Daar speechte voorzitter Willem Pos en presenteerden we een mozaïek van 30.000 steentjes (verwijzend naar het aantal abortussen per jaar).

Eind november hebben we ons manifest over privacy aangeboden bij het Ikazia-ziekenhuis in Rotterdam nadat er in het nieuws cijfers werden gepubliceerd over datalekken.

Gastlessen en ledenwerving

De lespakketten die we in afgelopen jaren hebben ontwikkeld zijn opnieuw bijgemaakt en volop ingezet. Het gaat om een lesbrieven over regeren en over geloofsvervolging. Voor ledenwerving is het e.e.a. aan promotiemateriaal ontwikkeld, onder andere roll-upbanners.

100 jaar onderwijs

2017 is het jaar dat de vrijheid van onderwijs haar 100e jubileum beleeft. In samenwerking met het RD werken we samen met de commissie Onderwijs aan een krantenbijlage.

In 2016 hebben Wilma Kerpel, Rianne Barth en Kees Vrecken afscheid genomen van de commissie. Janita de Vries is na haar taak in de jongerendagcommissie vrijwilliger, commissie Communicatie komen versterken.

InContact - Niels van Leeuwen

De redactie van In Contact heeft in het afgelopen jaar weer vier nummers gemaakt. De edities hadden achtereenvolgens media, armoede, regeren en uitvindingen als thema. Voor In Contact zijn er het afgelopen jaar weer verschillende grote namen geportretteerd/geïnterviewd. Te denken valt aan Xander van der Wulp, burgemeester Van Zanen (Utrecht), staatssecretaris Klijnsma, minister-president Rutte en onze eigen voorman Kees van der Staaij.

De samenstelling van de redactie is het afgelopen jaar sterk veranderd. Herman Meijer en Marienke van Lankerent hebben de redactie verlaten. We hebben als redactie in 2016 drie nieuwe redacteuren mogen verwelkomen: Erwin Gijt (feb.), Emma de Boer (nov.) en Anna v/d Meij (nov.).

De redactie heeft in 2016 vijfmaal vergaderd in Gouda. Te weten op 4 februari, 2 juni, 6 oktober, 9 november en 1 december.

Als redactie gaan we 2017 in met boordevol motivatie en inspiratie. We hopen weer vier mooie bladen te maken!

KLIK – Nellieke Oudijn

In 2016 is KLIK 3 keer verschenen.

Verschillende onderwerpen hebben de revue gepasseerd. Vaste rubrieken waren:

In het Licht (een kort meditatief stukje), Standpuntig (de standpunten van de SGP of alfabetische volgorde), Grondwet (historie en uitleg van de Grondwet, zoals bespreking van grondrechten), Exotic (we bespreken bijzondere landen), Op-Missie (over diverse organisaties) en Toetje (puntig stukje, column-achtig over vrij onderwerp).

De KLIK-dag is wederom georganiseerd. Echter, door te weinig aanmeldingen is de KLIK-dag weer afgeblazen. We beraden ons nu op een nieuwe invulling van de dag. Mogelijk kunnen we de KLIK-dag rond een bepaald thema organiseren, zodat de dag ook interessant blijft voor kinderen die al eerder zijn geweest.

Andere punten waaraan wij aandacht willen geven is de KLIK als blad. We merken op o.a. beurzen waar we kinderen aanspreken, dat de gastlessen in goede aarde vallen. Dat vinden we fijn om te merken en we denken na over andere manieren om KLIK nog beter op de kaart te zetten en meer bekendheid te geven.

In het kader daarvan denken we ook na over gebruik van sociale media. Ideeën hierover moet nog meer vorm krijgen, maar we denken aan filmpjes die passen bij artikelen publiceren op de KLIK-pagina op de site of het promoten van de KLIK-dag via sociale media.

Binnen de commissie is ook veel veranderd. Maarten Molenaar heeft het hoofdredacteurschap overgedragen aan Nellieke Oudijn. Daarnaast is Stefanie Huls nieuw in commissie.

We zijn overgestapt naar een ander systeem met betrekking tot het inleveren van de artikelen. Dit doen we nu via Google Drive. Dit is overzichtelijk voor de hoofdredacteur en de eindredactie. In het begin moesten we even wennen, maar alles loopt nu naar tevredenheid.

De redactie vergaderde in 2016 op 14 maart, 30 juni en 21 oktober.

Leden & Relaties

Ledenwerving – Willem-Jan Verdoes

2016 was voor mij persoonlijk een leerjaar, op het Voorjaarscongres van 8 & 9 april ben ik verkozen tot bestuurslid Leden & Relaties van het Landelijk Bestuur. Daarnaast was het voor commissie ledenwerving een mooi jaar en daar zijn we dankbaar voor. Er is veel werk verzet door veel mensen om dit jaar onze ledenaantallen te laten stijgen! We mogen dit jaar eindelijk weer een groei zien in het aantal KLIK leden, dit was dalende sinds 2010! In totaal hebben we circa 2000 nieuwe leden mogen verwelkomen en zijn we met bijna 800 leden gegroeid. Daarmee hebben we het ledenaantal van 7.000 leden bereikt!

Een nieuw bestuurslid betekent een nieuwe aanpak, bij mijn aantreden is het besluit genomen om de commissie Ledenwerving flink uit te breiden. Om die reden hebben wij 3 nieuwe mensen mogen verwelkomen. Naast de commissie uitbreiding hebben

we besloten om portefeuilles te verdelen binnen de commissie, zo willen we de slagkracht vergroten. Naast het op landelijk niveau ledenwerven, wil ik mij ook gaan richten om op lokaal niveau ledenwerving op te zetten, zo heeft één van de commissieleden dit in zijn portefeuille. In 2017 hopen wij met een plan te komen.

Naast deze nieuwe aanpak, heeft het nieuwe bestuur besloten om vaker namens SGPJ-jongeren op ledenwerfmomenten aanwezig te zijn, zo zijn wij dit jaar op de Duikenburgse dagen en op de Naar Buiten aanwezig geweest (samen circa 350 nieuwe leden). Daarnaast zijn wij in april 2016 aanwezig geweest op de Wegwijs (circa 410 nieuwe leden), de Familiedagen in Gorinchem (200 nieuwe leden)

Daarnaast enkele kerkelijke jongerendagen zoals het LCJ, JBGG, HHJO, HJW en de Kerstconferentie van de HGJB. Naast ledenwerving wil ik mij in gaan zetten voor ledenbehoud, commissie Ledenwerving zal er verder over na gaan denken hoe wij dit vorm kunnen geven.

Voor het jaar 2016 hebben we een brainstorm (13 juni) gehad voor een ledenwerfplan. Het plan was als volgt: Het hoofdthema was Leven, daarbij hadden we drie subthema's: Pro life, Naastentliefde en Oorlog & Vrede. Met name hebben we het subthema 'Pro-life' uitgedragen, de geslaagde mozaïekactie was hier een uiting van. 30.000 mozaïek steentje, allen met een gezichtje erop, getekend door kinderen uit de achterban op de Familiedagen in Gorinchem, waren op houten platen gemaakt. 16 borden naast elkaar die dezin 'Geef deze kinderen een gezicht' vormde, heel indrukwekkend.

Het bestuurslid Leden & Relaties was voorheen ook verantwoordelijk voor het SGPJ-café. Deze verantwoordelijkheid is echter in 2016 overgedragen aan het bestuurslid Organisatie. Wel bleef het bestuurslid Leden & Relaties in de commissie SGPJ-café als vicevoorzitter.

De commissie Ledenwerving heeft in 2016 de volgende mensen mogen verwelkomen: Sarai Heijboer, Jacomijn Groen en Marien Blok. In hetzelfde jaar hebben we afscheid genomen van Arie Huigen en Herlinde Paauwe. Op moment van schrijven staat er nog een vacature voor een commissielid Ledenwerving online.

Commissie Ledenwerving heeft op de volgende data vergaderd (onder voorzitterschap van ondergetekende): 6 april, 17 mei, 14 juni (Brainstorm ledenwerfplan), 30 juni, 28 september, 3 november.

Relaties – Daniël Verheij

2016 was voor SGPJ een bruisend jaar. Een jaar met een jongerendag, twee congressen en zelfs meerdere SGPJ-cafés. De activiteiten waren veelal geslaagd, echter bleek het helaas niet altijd te lukken om de gestelde sponsortargets te halen. Doordat ook het totale financiële plaatje van de organisatie niet positief is over het afgelopen jaar, zal daar verandering in moeten komen. De bijdrage van ons als commissie zal enerzijds worden om met activiteiten minder kosten te maken door een ruil van bijvoorbeeld materiaal/locatie/eten van het bedrijf/instelling tegen een promotie tijdens activiteiten, op de website of in het In Contact. Anderzijds zal met een reorganisatie van de commissie, waarbij onder andere de advertentiewerver lid van de commissie wordt, er meer gecombineerde sponsor/advertentie-voordelen worden aangeboden. Dit alles in afhankelijkheid van onze God die ons talenten geeft om werkzaam te zijn voor Nederland, voor elkaar, maar bovenal tot Zijn eer.

Commissie Relaties heeft vergaderd op 28 januari, 10 maart, 20 juni, 13 oktober en 20 december.

Politiek Platform

Voorzitter & Secretaris Politiek Platform – Hans van 't Land & Maarten van Nieuw Amerongen

In het jaar 2016 heeft het PP vooral in het teken gestaan van continuering en versterking van de gelederen. Enkele grotere projecten, zoals manifesten, zijn afgerond en nieuwe halfjaarplannen zijn gestart. Niet alleen inhoudelijk maar ook qua verantwoordelijke bestuursleden is het Politiek Platform vernieuwd en verjongd. Martin Holleman heeft afscheid genomen als voorzitter van het politiek platform. Willem Pos, algemeen lid van het politiek bestuur, heeft een sprongje gemaakt binnen het landelijk bestuur. Hans van 't Land heeft de vacante plaats van voorzitter ingevuld, en heeft Maarten van Nieuw Amerongen als secretaris van het politiek bestuur naast zich.

Het nieuw gevormde politiek bestuur heeft, met instemming van het PP, een kort beleidsplan aangenomen. Hierin is vooral aandacht voor de structuur en dynamiek van het PP. Er wordt gewerkt om onduidelijkheid, inefficiëntie en miscommunicatie zoveel mogelijk uit te bannen. In 2016 is hiermee een begin gemaakt. Beide politieke bestuursleden onderhouden nauw contact met de politieke commissies, en verwachtingen zijn over en weer uitgesproken.

Het PP heeft actief geparticeerd in de moederpartij en de politieke praktijk van Den Haag. Zo is er intensief meegedacht en -gewerkt aan de totstandkoming van het verkiezingsprogramma. Politieke commissies hebben commentaar kunnen geven op de conceptteksten, en deze zijn ingebracht in verkiezingsprogrammacommissievergaderingen. Daarnaast zijn veel politieke commissies in Den Haag geweest en onderhouden ze contacten met de Tweede Kamerfractie.

Er zijn stappen gemaakt in de ontwikkeling van het politieke geluid van SGP-jongeren. Allermeest inhoudelijk. Er zijn veel statements geschreven, vooral de laatste maanden van het jaar 2016 op de nieuwe website. Ook heeft een werkgroep een manifest gepresenteerd over privacy. Door een ludieke actie is daar ook in de media aandacht aan geschenken. Maar ook door middel van artikelenreeksen, bijdrage in debatten heeft SGP-jongeren geparticeerd in het publieke debat. Te denken valt onder meer aan License to Heal, een coalitie met andere PJO's over dure medicijnen. Belangrijk is ook de bijdrage aan de Week voor het Leven. Niet alleen inhoudelijk heeft het PP zich kranig ontwikkeld, ook op het gebied van politieke vaardigheden. Er zijn schrijfcursussen geweest, een trainingsdag voor vrijwilligers, en vooral natuurlijk het PJO-parlement. Die laatste resulteerde in een mooie overwinning die in de hofstad nog altijd nagalmt.

De voorzitter en secretaris van het Politiek Platform hebben in het afgelopen jaar een aantal keer in de media opgetreden. Denk hierbij o.a. aan het meedoen aan een debatten, het schrijven van een columns op CIP.nl , stukjes in de landelijke organen van de SGP en SGPJ en diverse opinieartikelen. Ook hebben de beide mannenbroeders hun opwachting gemaakt bij collegae-PJO's.

Het PP staat er na 2016 goed voor. In veel opzichten is er sprake van een gestage groei naar een dynamische en professionele organisatie. Er is een nieuwe commissie in prenatale fase, en nu al zeer levenslustig; commissie Zorg. Andere commissies zijn volledig gevuld met kundige jonge mensen die graag hun bijdrage leveren aan SGP-jongeren en ook zichzelf willen ontwikkelen binnen SGP-jongeren.

Internationaal – Wilco Kodde

Gebeurtenissen van wereldformaat volgden elkaar in rap tempo op in 2016. De commissie Internationaal schreef over tal van onderwerpen, zoals Israël, Syrië, Irak, christenvervolging, USA-presidentsverkiezingen, etc.

In juni volgde een serie over de Brexit, met o.a. verslag van commissielid Coen Hermenet vanuit Londen.

Intussen werd ook druk deelgenomen aan de activiteiten van ECPYOUTH, de jongerenkoepel van de Europese partij ECPM. In juli bezocht een delegatie van commissie Internationaal de General Assembly plus de zomerschool in Bern, Zwitserland. In augustus bezocht de voorzitter Moldavië en Kroatië om te spreken op internationale politieke conferenties en in december was hij te gast bij de Wit-Russische jongerenpartij BCD Youth in Minsk, Wit-Rusland.

In het najaar is een serie artikelen geschreven over Turkije en een plan uitgewerkt om de Europese Unie te hervormen. Dit resulteerde in een motie die op de ledenvergadering van SGP-jongeren is aangenomen.

Ook bleef de commissie goed contact onderhouden met de Israëlische ambassade en organisaties voor de Israëlische zaak, onder meer door te participeren in een netwerk dat zich gezamenlijk sterk maakt tegen de boycot-Israëlbeweging.

De samenstelling van de commissie veranderde gedurende 2016: Nadine van Braak nam afscheid en Walter Jordaan kwam nieuw in de commissie.

Binnenland – Lianne Ruitenbeek

Commissie Binnenland heeft in de eerste helft van 2016 het tbs-systeem in Nederland onder de loep genomen. De conclusie is dat veelvoorkomende kritiek, zoals lange wachtlijsten en tekort aan financiële middelen, niet overeenkomt met de werkelijkheid. Daarnaast lopen behandelmethoden tussen klinieken uiteen van zelfsturende minisamenlevingen tot strenge regimes. N.a.v. ons onderzoek heeft de commissie een artikel geschreven waarin wordt gepleit voor tbs-kibboetsen, die veel meer de vorm hebben van een minisamenleving dan een gevangenis. Het doorgeschooten veiligheidsdenken in Nederland gaat op dit moment nog te vaak ten koste van re-integratie van tbs'ers, terwijl re-integratie zeker ook een doel van tbs is. Ons inziens moet er daadwerkelijk in het sociale aspect worden geïnvesteerd.

Het tweede onderzoek van 2016, naar verbeterpunten in het integratietraject, is op het moment van schrijven nog in volle gang. Helaas is het te vroeg om uitkomsten te kunnen presenteren.

Voor het tbs-onderzoek zijn we drie keer bij een tbs-kliniek geweest voor gesprekken en rondleidingen. Voor het onderzoek naar integratie van immigranten is Vluchtelingenwerk bezocht. Namens SGP-jongeren bezochten Lennart Ouwendijk en Mathijs Jonkers een seminar over privacy en veiligheid bij de AIVD.

De commissiesamenstelling is in het afgelopen jaar flink gewijzigd. Mathijs Jonkers, Lisanne den Hartog en Arie Vonk Noordegraaf verlieten de commissie. Tom de Nooijer, Lianne Ruitenbeek en Koen Schouten werden welkom als nieuwe leden. Met het vertrek van Mathijs moesten we helaas ook afscheid nemen van een kundige voorzitter. Vanaf deze plaats willen we hem nogmaals hartelijk bedanken. Lianne Ruitenbeek is nu voorzitter van de commissie. De commissie is daarmee niet voltallig: dit hopen we in het komende jaar te bereiken.

De commissie heeft vergaderd op 15 januari, 14 april, 20 mei, 4 juli, 2 september, 12 oktober, 18 november en 14 december.

Sociaal Economische Zaken & Zorg – Arie Rijnneveld

Sinds dit jaar bestaat de commissie uit twee afzonderlijke onderdelen, namelijk Sociaal Economische Zaken en Zorg. Dit o.a. naar aanleiding van de motie van Jan-Herber Hogendoorn, waarin de oproep doorklonk meer aandacht aan zorghema's te besteden. Dit heeft geleid tot het aantrekken van vier nieuwe mensen (2 SEZ, 2 Zorg). Arie Rijnneveld heeft de leiding over de beide commissies. De wens is om op termijn over te gaan op twee zelfstandige commissies. Hiervoor zijn nog meer commissieleden nodig voor Zorg.

Er is in het afgelopen jaar niemand vertrokken bij de commissie. De wens van vorig jaar tot continuïteit is daarmee deels gehaald. Nanja Mol heeft de overstap gemaakt naar commissie Zorg, vanwege haar affiniteit met de zorghema's. Daarnaast zijn aangenomen Rianne Stout - van Hoopen (docent verpleegkunde) en Mark van Opijken (student geneeskunde). Wat betreft SEZ zijn aangenomen Leander Fierens (student Fiscaal Recht & Economie, tevens werkzaam bij Visser & Visser Belastingadviseurs) en Johan de Man (student Commerciële Economie).

Commissie SEZ werkt op dit moment in verschillende kleinere samenstellingen aan drie onderwerpen. Het werken in kleinere samenstellingen wordt als positief ervaren, vanwege onder andere betere samenwerking.

I. ZZP'ers. Het aantal zzp'ers stijgt, waardoor solidariteit van verzorgingsstaat onder druk komt te staan. Gezagsverhoudingen zijn bepalend voor al dan niet werkelijk zzp'er zijn. Er zijn veel schijnconstructies. Commissie denkt na over tijdelijke voordelen voor zzp'ers, zodat na een paar jaar duidelijk wordt wie wel/niet op eigen benen kan bestaan, zonder steun van de overheid.

II. Pensioenen. De commissie heeft een voorkeur voor een meer persoonlijke pensioenopbouw. Dit is deels in lijn met de plannen van staatssecretaris Klijnsma. Pas na de verkiezingen zal de politiek een keuze maken voor de inrichting van een nieuw stelsel.

III. Woningmarkt. Er is een analyse gemaakt van de problemen op de woningmarkt en van daaruit zal gezocht worden naar oplossingsrichtingen voor deze problematiek. Te denken valt aan problemen met woningcorporaties, maar ook het moeilijk verkrijgen van een eerste hypotheek.

De wens is om per onderwerp minimaal een kort manifest te publiceren, meer samen te werken met de SGP-fractie en om via andere kanalen deze mening te verspreiden.

Commissie Zorg is goed van de grond gekomen, maar hoopt in de toekomst de commissie structureel meer vorm te geven. De komende tijd willen wij ons vooral bezighouden met de verkiezingen.

I. In de Week van het Leven hebben wij ons bezig gehouden met de pro-life thema's. Er zijn een handvol artikelen gepubliceerd via Puntuit, cip.nl en de website van SGP-jongeren.

II. Er heeft in het Reformatorisch Dagblad een opinieartikel gestaan over de ambivalentie in het abortusdebat.

III. Naast bovenstaande schrijfsels zijn er diverse andere stukken verschenen, o.a. over organdonatie.

IV. De commissie neemt deel aan 'License to Heal', een samenwerkingsverband van bijna alle pjo's over dure medicijnmiddelen. Er is een manifest overhandigd aan de vaste Kamercommissie van VWS. Intern heeft SGP-jongeren een motie daarover ingediend op het partijcongres van de SGP om dit in het verkiezingsprogramma te krijgen. Op het moment van schrijven ligt hier een positief advies van het Hoofdbestuur aan de afgevaardigden om voor deze motie te stemmen.

Naast de zichtbare activiteiten heeft de commissie meerdere congressen of symposia bezocht. Dit heeft gediend tot verrijking van de kennis van de commissieleden. Deze activiteiten waren gratis.

De komende tijd willen wij ons richten op de verkiezingen. We zullen proberen scherp te blijven op de actualiteit en op basis daarvan onze zichtbaarheid tonen.

In totaliteit (zij het in diverse samenstellingen) heeft de commissie vergaderd op 8 feb, 2 mei, 16 aug, 17 sept, 19 sept, 5 okt, 20 okt, 15 nov, 30 nov, 21 dec, 27 dec.

Onderwijs – Rick Moeliker

Het afgelopen jaar bevond de commissie Onderwijs zich in een fase van transitie. Zelf mocht ik aan het begin van het jaar aantraden als voorzitter, en daarnaast mochten we Leon de Visser, Matthijs Sliker, Annelies Bax, Bettine van Ooijen en Nelske Baan verwelkomen. Hiertegenover stond het vertrek van voorzitter Erik-Jan Vinke, Hendrik Mulder, Kees van den Brink en Willeke van Deelen. De commissie is dus bijna geheel vernieuwd maar kent nu wel een evenwichtige samenstelling.

Het afgelopen jaar hebben we niet direct gewerkt aan een thema, niettemin zijn we wel actief geweest. Bettine van Ooijen schreef over Ipad-scholen, Hans Beverloo over Onderwijs2032 en zelf heb ik wat geschreven over het hoger onderwijs. Het afgelopen halfjaar hebben we wel nagedacht over ons nieuwe thema, vrijheid van onderwijs. Dit is natuurlijk een belangrijk thema voor SGP-jongeren. In samenwerking met het Reformatorsch Dagblad hopen we daarom begin mei een katern uit te brengen die gaat over dit thema en met de krant meegestuurd zal worden. Op moment van schrijven hebben we nog niet precies verdeeld wie wat zal doen, de bijdrage van SGP-jongeren zal in ieder geval substantieel zijn waardoor we dus in samenwerking met een externe partner een mooi product neer kunnen zetten met een groot bereik. We hebben nog geen nieuw thema omdat er in maart verkiezingen wachten, voor de zomervakantie hopen we een nieuw halfjaarthema te kiezen. Naast het schrijven hebben we nog enkele andere activiteiten kunnen ontplooien. Het manifest wat de commissie in 2015 schreef over Onderwijs2032 is in juni 2016 aangeboden aan staatssecretaris Dekker, die erg opgetogen was met het initiatief van onze organisatie. Het aanbieden van het manifest werd mogelijk gemaakt door Vallei en Rijn, waarvoor we ze ook op deze plaats willen bedanken. Leon de Visser, Bettine van Ooijen en ondergetekende hebben ook een bezoek gebracht aan onze onderwijswoordvoerder Roelof Bisschop en Gijsbert Leertouwer om kennis te maken en ons te beraden op de samenwerking.

Tot slot hebben we vergaderd op 23 maart, 20 april, 20 juni en 14 september. Wegens drukte bij de meeste commissieleden hebben we daarna niet meer fysiek vergaderd maar hebben we wel online de nodige zaken besproken.

Duurzame Ontwikkeling en Landbouw – Pieter Meijers

Komkommers hebben heel veel met de commissie Duurzame Ontwikkeling en Landbouw te maken. De Nederlandse landbouwsector produceert elk jaar 410 kilo komkommers, waarvan ruim 300 miljoen kilo wordt geëxporteerd. En duurzaamheid wordt vaak geassocieerd met de kleur groen, de kleur van komkommers.

Wat echter niet bij commissie DOL hoort is komkommertijd; de boodschap om de aarde te bouwen én te bewaren is het immers waard om uitgedragen te worden! Helaas heeft de commissie wel een komkommertijd gekend in het afgelopen jaar. Het halfjaarplan over vergroening van het belastingstelsel is wel afgerond, maar er is geen eindproduct gemaakt. In het begin van het jaar zijn er wel een aantal vergaderingen geweest op 12 januari, 23 mei en 20 juni. Maar buitenom deze vergaderingen zijn er geen activiteiten geweest en is er niets geschreven of geproduceerd.

Ondergetekende probeert sinds november de commissie uit het dal te trekken. 17 november is er een vergadering geweest, waarna er 5 statements zijn geschreven en er flink aan het nieuwe halfjaarplan over fosfaat is gewerkt. Op 30 november is er een gesprek met Dijkgraaf en Maljaars van de Tweede Kamerfractie geweest, wat door alle aanwezigen als positief is ervaren.

De samenstelling van de commissie is dit jaar behoorlijk veranderd. Jan Willem Bijnagte is afgezwaid als voorzitter en ook Abram het Lam, Wietske van der Starre en Reinder van der Spek hebben afscheid genomen van de commissie. Gert-Jan van Leeuwen is van januari tot november voorzitter geweest, maar is teruggetreden omdat hij het te druk had; hij bleef wel commissielid. Ondergetekende is sindsdien de voorzitter van de commissie. Gedurende het jaar zijn Gerko Wassink, Maurits Gorter en Jan-Pieter Bijnagte bij de commissie gekomen.

De zorg die vorig jaar werd geuit over de bezetting binnen de commissie lijkt dus opgelost te zijn. Nu ook de activiteit in de commissie terug keert, lijkt de komkommerlijd voorbij en kan de commissie haar boodschap vóór duurzame ontwikkeling en vóór landbouw weer laten horen!

Adviescommissie – Auke Dijkstra

De adviescommissie heeft in 2016 verschillende activiteiten ondernomen. In de eerste helft van het jaar hebben we sollicitatiegesprekken gevoerd met kandidaten voor vacatures in het landelijk bestuur, waaronder die voor de functie van voorzitter. Naar aanleiding van deze gesprekken hebben we advies uitgebracht aan het bestuur. Ook hebben we over verschillende andere zaken advies uitgebracht aan het bestuur. Naast deze activiteit hebben we nagedacht over de toekomst. Zo hebben we een reglement opgesteld voor het functioneren van de adviescommissie.

Er zijn ook een aantal wijzigingen geweest in de samenstelling van de adviescommissie. Maurits Bakker en Koos-jan de Jager zijn gestopt als lid van de adviescommissie, Kees Vreeken zal dit op korte termijn ook doen. We hebben Frans Hazeleger (commissies Binnenland en Vallei & Rijn), Martijn Stouten (redactie In Contact) en Josefien Verschuure (commissies Organisatie & Reimerswaal) mogen verwelkomen als nieuwe leden.

In 2017 hopen we opnieuw sollicitatiegesprekken te voeren met kandidaten voor functies binnen het landelijk bestuur. Ook zullen we over andere zaken in voorkomende gevallen gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan het bestuur. Deze adviezen zullen voortaan op het intranet verschijnen.

Lokale commissies

Alblasserwaard – Wietse Blok

Ook in 2016 heeft SGP-jongeren Alblasserwaard niet stil gezeten. We hebben ons in 2016 vooral gefocust op het werk achter de schermen. We zijn meerdere keren in gesprek geweest met de lokale fracties en besturen. Ook hebben we nagedacht over hoe we jongeren in de gemeente Molenwaard meer bij de politiek kunnen brengen. Dit hebben we op papier gezet en op 28 juni aan de gemeenteraad aangeboden. Dit document heeft een vervolg gekregen door een motie van SGP-Molenwaard. Deze werd unaniem aangenomen. Het college werkt de motie nu uit. Het heeft ons veel publiciteit in de lokale media opgeleverd. Naast deze activiteit hebben we deelgenomen aan verschillende werkbezoeken van SGP-Molenwaard en stonden we op meerdere braderieën om leden te werven.

De commissie wijzigde nogal het afgelopen jaar. Lars Kroon, Dirk de Bruin en Jasper Meerkerk namen afscheid als commissielid. Daartegenover staat de komst van Jeanine van der Rhee, Harrie van den Berg en Marien Blok in ons bestuur. SGP-jongeren Alblasserwaard vergaderde dit jaar op 21 maart, 6 september en 7 november. Daarnaast hebben we vele telefonische overleggen gehad!

Apeldoorn

Commissie Apeldoorn heeft over 2016 geen activiteiten te vermelden.

Barneveld – Silvan Hardeman

We hebben dit jaar verschillende dingen gedaan. Laten we beginnen met het noemen van de debatavonden. In april hadden we een debatavond over het referendum. De sprekers waren: R. Bisschop (SGP), J. van Klaveren (VNL) en J. Grünbauer (STGRS). De avond werd gehouden in het Van Lodenstein college te Barneveld. In november was er een debatavond over de zorg. De hoofdthema's waren: orgaandonatie, abortus en euthanasie. Namens de SGP sprak Bertjan Ruissen, namens de VVD Peter Lamberts. Ook hebben we dit jaar meegedaan aan ledenwerfacties op de Naar Buitenbeurs en werden er gastlessen gegeven op basisscholen. Ook hebben we dit jaar verschillende JV's bezocht om over de christelijke politiek te vertellen en debattraining te verzorgen. We waren ook aanwezig op de 'trainingsdag' voor lokale bestuursleden op het partijbureau.

Jan, Teunis en Hans zijn gestopt als bestuurslid, Auke is gestopt als voorzitter. Silvan nam de voorzitterstaak over, William werd penningmeester.

De volgende personen kwamen ons bestuur versterken:

Arjen Klein, Frans Willem de Pater, Sasja Mulder, Lydia de Goffau, Nadine Hoogstraten en Caroline Schimmel.

Capelle-Krimpen – Martijn Bongiovanni

Sinds twee jaar is een platform met een verscheidenheid aan leden bezig in de gemeente Capelle en Krimpen a/d IJssel om de SGPJ meer bekendheid te geven, dit door het organiseren van een jongerenavond.

Hieruit is op 3 augustus 2016 te Capelle aan den IJssel een nieuwe SGPJ afdeling opgericht; als nieuw initiatief na een eerdere, in de vergetelheid geraakte afdeling. In diezelfde vergadering is Martijn Bongiovanni benoemd tot voorzitter en Ernst Pols tot penningmeester van de toenmalige afdeling SGPJ Capelle & Krimpen. Op 22 september 2016 is een vergadering belegd, waarin zaken omtrent de jongerenavond geconcretiseerd zijn en Marijn Floor benoemd is tot secretaris van het bestuur. Tevens heeft Martijn Bongiovanni op deze vergadering bekend gemaakt dat hij per 1 januari zijn functie als voorzitter zal neerleggen, hoewel hij ad interim leiding blijft geven totdat er een vervanging voor zijn positie gevonden is. Op 10 november 2016 is een vergadering belegd waarin Wouter de Jong benoemd is tot bestuurslid en waarin overleg gepleegd is omtrent besteding van het beschikbare geld, +- €2000; dit geld kwam op dat moment definitief ter beschikking van de afdeling.

Op 16 december 2016 is de laatste vergadering van het jaar '16 belegd; hierin is concreet gesproken over de invulling van een jongerenavond, mogelijke locaties en data. In deze vergadering is ook de aanzet gegeven voor een protocol voor omgang met sponsoren. Dit protocol wordt in de vergaderingen van 2017 gecompleteerd.

Ede – Gerard Vis

SGPJ Ede is compleet vernieuwd en overgenomen door een nieuw bestuur. Het oude bestuur was al langere periode inactief. Sinds voorjaar 2016 is er een nieuw bestuur, namelijk Gerard Vis (voorzitter en penningmeester), Gijs Westeneng (secretaris) en Johannes van de Poel. Eind 2016 is Berry Bouw aangetreden als bestuurslid.

2016 was vooral het jaar van de overname, gegevens overdragen en kennis maken met alle politieke instanties in de gemeente.

- Lanceringsstunt tijdens SGPJ café in Ede
- Bijdrage aan SGPKlanken, gemeentelijk blad over de plaatselijke politiek, maandelijks , hierin zijn diverse statements te vinden die raakvlak hebben met actualiteiten, te vinden op de online versie zoals weergegeven op de website van SGPKlanken
- Ondersteuning van de plaatselijke fractie SGP door middel van bijwonen vergaderingen, en deelname in de campagne- en verkiezingsprogrammacommissie
- Oliebollenactie voor hulpverleners op oudejaarsdag
- Sociale media zoals twitter (163 volgers), facebook (bereik van 150-200) en Instagram (105 volgers)
- Rondleiding basisschool klas door het gemeentehuis

De commissie vergaderde in 2016 op 29 april, 12 mei, 29 juni, 19 augustus en 5 oktober.

Elburg/Oldebroek – Tom de Nooijer

Het eerste jaar voor de nieuwe lokale commissie in Elburg/Oldebroek zit erop! We mogen terugkijken op een succesvol jaar met veel activiteiten en nieuwe leden!

Het jaar begon met de SGP-jongerendag, waar we samen met SGPJ Nunspeet en Zwartewaterland een bus hebben mogen organiseren. Uiteindelijk zijn we met 60 jongeren richting Nieuwegein gaan!

We hebben dit eerste jaar twee politiekinhoudelijke avonden gehouden: 20 mei met Elbert Dijkgraaf en Anneke Wezel over de vluchtingencrisis en 16 december met Tijs van den Brink over christelijke politiek. Ook hebben we dit jaar (samen met de beleidsadviseur) veel gastlessen en debatten in de raadzalen mogen organiseren voor basisscholen (drie groepen op twee scholen). De reacties waren zo positief dat we als vervolg zelfs een excursie naar de Tweede Kamer hebben georganiseerd voor groep 7/8 van de Eben-Haëzerschool! Daarnaast zijn er veel leden geworven op voorlichtingen bij de JV's van de CGK en HHK in onze gemeenten.

Naast al deze politiek-inhoudelijke activiteiten hebben we twee keer de handen uit de mouwen gestoken voor de samenleving. We zijn in maart bezig geweest in Hattemerbroek en in november bij een christelijke zorgboerderij voor mensen met een Niet-Aangeboren-Hersenletsel.

De verkiezingen komen eraan! Onze secretaris schrijft daarom om de week op woensdag een column op de site over de deelnemende partijen onder de hashtag #VerkiezingenmetRobert.

Tot slot hebben we drie maal een bijdrage mogen leveren aan het partijblad van de SGP in Elburg (PartijDing), waarbij we over een actueel thema een bijdrage leveren als jongeren!

Het eerste jaar was een groot succes, en we gaan onverminderd door in 2017!

Het bestuur is in 2016 bij elkaar gekomen op: 8 januari, 26 januari, 31 maart, 20 april, 4 mei, 21 juni, 10 september en 3 december.

Elspeet/Vierhouten – Wilbert Peters

In het seizoen 2016 heeft SGP-jongeren Elspeet Vierhouten zich vooral hard gemaakt voor het thema 'veiligheid'. Daartoe zijn twee prachtige en drukbezochte debatavonden georganiseerd. Beide avonden hielden verband met veiligheid, namelijk 'defensie' en 'terrorisme en jihadisme'. Naast twee debatavonden heeft SGP-jongeren Elspeet Vierhouten zich samen met haar leden actief ingezet voor het jaarthema 'Samenleven is een werkwoord', om daarmee politiek te bedrijven in zowel woorden als daden.

Activiteiten:

- 26 februari 2016: Debatavond 'Defensie'
- 6 juni 2016: middag/avond helpen bij zorgcentrum Oranjehof te Elspeet, in het teken van 'Samenleven is een werkwoord'
- 18 november 2016: Debatavond 'Terrorisme en Jihadisme'

De commissie vergaderde in 2016 op 13 januari, 11 februari, 23 maart, 25 april, 15 september (samen met SGPJ Nunspeet), 23 september, 4 oktober 2016 (samen met SGPJ Nunspeet) en op 5 december.

Erika Kayim heeft aan het einde van het seizoen vanwege persoonlijke omstandigheden afscheid van het bestuur moeten nemen. Het bestuur hoopt daarom voorlopig door te gaan met de overgebleven vier bestuursleden. In de toekomst zal gezocht moeten worden naar een nieuw bestuurslid.

Goedereede - Cornelis van Velzen

In het afgelopen jaar hebben een drietal activiteiten plaatsgevonden. Er is een uitje naar de Tweede Kamer geweest met een rondleiding van Menno de Bruyne. Daarnaast is er een schooldebat geweest voor de groepen acht en is er een lezing van Riekelt Pasterkamp geweest over de Amerikaanse verkiezingen.

De Nederlandse politiek, fictieve onderwerpen waar jongeren over discussiëren en de Amerikaanse verkiezingen zijn thema's die in 2016 behandeld zijn.

Eind 2016 is Robert Melissant afgetreden als secretaris. Bart Klijn heeft zijn positie vervangen.

De commissie vergaderde in 2016 op 14 januari, 27 januari, 12 april, 31 oktober en 12 december.

Kampen – Herman Mulder

SGP jongeren Kampen zitten in de opbouwfase. Enkele jaren zijn er geen activiteiten ontplooid, maar het begint nu weer van de grond te komen. In het jaar 2016 is er een avond georganiseerd in samenwerking met het Isaac da Costa Fonds. Ds A Simons heeft op deze avond uitleg gegeven over zijn werk onder christenen in Israël. Daarnaast heeft de SGP jongeren Kampen in samenwerking met de lokale kiesvereniging diverse avonden georganiseerd en is er meegedaan met ledenwerving. Het jaar 2016 is er ook actief gezocht naar nieuwe bestuursleden, die we ook hebben gevonden. De promotie heeft een vaste plaats gekregen, middels een nieuwsbrief die periodiek verstuurd wordt.

Ook is er diverse keren overleg geweest met lokale politieke jongerenvereniging, hieruit is naar voren gekomen dat we in 2017 een grote gezamenlijke avond gaan organiseren.

Al met al was het een goed jaar, met ontwikkelingen die hoop geven voor de toekomst.

Nunspeet – Gerwin Boswijk

Op 4 februari heeft er een SGPJ-Borrel plaatsgevonden over het burgermeesterschap. Hierbij was burgermeester Van Hemmen, van gemeente Nunspeet aanwezig als spreker.

Op 4 April was er een debatavond met als thema 'Abortus'. Hierbij waren Kees van der Staaij, abortusarts Willem Beekhuizen en mevr. De Weerd (VBOK/Siriz) aanwezig als sprekers.

In samenwerking met Stichting Present heeft erop 17 juni een sportactiviteit plaatsgevonden met de lokale SGP-jongeren en de statushouders vanuit gemeente Nunspeet.

De volgende SGPJ-borrel vond plaats op 26 oktober. Hierbij was het thema 'Amerikaanse verkiezingen'. Riekelt Pasterkamp was hierbij aanwezig als spreker.

Tot slot is er een gezamenlijke avond geweest SGPJ Elspeet. Deze avond stond in het thema van terrorisme. Nikki Sterkenburg (Elsevier) en Roelof Bisschop waren sprekers op deze avond.

Commissie Nunspeet vergaderde in 2016 op 29 februari, 2 mei, 7 september en 30 november

In 2016 zijn Geanne van Luttikhuijsen en Anieke Visser gestart als bestuurslid. René van Leeuwen, Fennieke Visser en Nellieke Oudijn zijn in 2016 afscheid genomen van het bestuurslid.

Reimerswaal – Martin van Maanen

Voor ons als Reimerswaalse SGP-jongeren was 2016 een mooi jaar.

- Op 11 maart was er een werkbezoek dat in het teken stond van veiligheid, georganiseerd door de Gemeentelijke . Twee van onze bestuursleden gingen mee naar de verkeerstoren en naar de KNRM. Wij mochten als jongeren deze avond (gedeeltelijk) invulling geven. Het was een drukbezochte avond.
- Op 17 juni hadden we onze jaarvergadering. Vergelijkt met het voorgaande jaar kunnen we zien op een ruime opkomst. Na de vergadering sprak ds. C. Sonneveldt over het thema Islam en vluchtelingen.
- 23 september organiseerden we met de commissies Schouwen-Duiveland, Tholen en Walcheren een Zeeuwse avond in Goes met vijf wisselende sprekers. De avond stond in het teken van de toekomst van Zeeland. Het was een interessante avond.
- De laatste avond van het jaar was op 2 december. Enkele jongeren kwamen namens de jongerenwerkgroep christenvervolging spreken over dit altijd weer aangrijpende thema.

Al met al kunnen we terugzien op een viertal mooie avonden. Twee bestuursleden traden af: Wilco van der Maas en Marijn Verschuure. Twee anderen namen hun plaatsen in: Jacco Nieuwenhuijse en Leander Tramper.

De vergaderdata dit jaar: 28 januari, 28 april, 30 juni, 26 september en 6 december.

Rijssen – Rick van Dijke

Het jaar 2016 was een jaar van verandering voor SGP-jongeren Rijssen. Het jaar begon met een gloednieuw dagelijks bestuur en een hernieuwde visie op onze toekomst. De kern van deze visie: thematisch werken. En dat hebben we gedaan: 'Duurzaamheid', 'Media & Cultuur' en 'Sport' waren in het afgelopen jaar onze thema's. Van ons ledenmagazine, 'Raakvlak', zijn drie edities verschenen met diezelfde thema's en ook op onze website verschenen velerlei artikelen, beschouwingen en visies. De drie openbare activiteiten, een thema-avond, een Politiek Café en een debat, waren stuk voor stuk goed en jong bezocht. Dat gold ook voor de lokale winterfair, waar we in november maar liefst 157 nieuwe leden hebben geworven, maar het hoogtepunt van het jaar was toch wel onze oordopjesactie. Aan de vooravond van een heavy metal festival zijn we de straat opgegaan met oranje oordopjes en flyers om zo een ludiek statement te maken. De actie was een groot succes.

Het commissiebestuur is nagenoeg ongewijzigd gebleven. In januari is er een bestuurslid aangetreden, Geert-Jan Gerritsen als PR-manager, en er heeft een functieverandering plaatsgevonden. Daarom is Geert-Jan sinds september ledenmanager en heeft Niek Haase het PR-management van hem overgenomen.

Schouwen-Duiveland – Dennis Bogert

De commissie heeft diverse malen vergaderd dit jaar.

In 2016 heeft de commissie Schouwen-Duiveland traditiegetrouw twee thema-avonden georganiseerd. Op 18 maart 2016 heeft Kees van der Staaij met ons nagedacht over de vluchtingencrisis. Op deze avond zijn we ook in gesprek gegaan met Sylvester Batthi. Hij is tien jaar geleden gevlogen uit Irak. Zijn levensgeschiedenis was een indrukwekkende getuigenis van een christenvluchteling.

Op 4 november 2016 heeft Jan-Willem Kranendonk ons bijgepraat over de Amerikaanse presidentsverkiezingen. Jan-Willem Kranendonk en Jan Nuijt deelden op deze thema-avond ook hun ervaringen van een politieke reis van de SGPJ naar de Verenigde Staten.

Sprang-Capelle

Na herhaaldelijk verzoek geen jaarverslag ontvangen.

Staphorst – Bert-Jan Pleijster

Afgelopen jaar hebben we als SGPJ-commissie zes activiteiten georganiseerd. Op 22 januari hebben we een avond over Groen van Prinsterer gehouden met als spreker 'Groen'-kenner Van der Berg. Op 2 februari hebben we voor het derde jaar op rij een schooldebat opgezet voor de groepen 8 van de basisscholen van de gemeente Staphorst. Zes scholen, ca. 175 leerlingen, deden mee aan dit schooldebat in het gemeentehuis van Staphorst. Het debat was onder leiding van burgemeester Segers in aanwezigheid van wethouders De Jong en Jaspers Faijer. Op 4 maart debatteerden Jan Schippers en Tijs de Bree over de economie in de regio in aanwezigheid van een panel van vier plaatselijke ondernemers. Henk Jochemsen verzorgde op 4 oktober een lezing over 'Wat is het leven waard?'. Op 10 november werd een rondleiding verzorgd in de Tweede Kamer door Menno de Bruyne. De laatste avond van het jaar werd in op 18 november 2016 gehouden waar Bert Doornenbos en Kees van Helden spraken over abortus.

Het thema van het seizoen 2015-2016 was 'Economie, voor- of achteruitgang?'. Het thema in het seizoen 2016-2017 is 'Voor het leven!'.

Het zeskoppige bestuur is in 2016 niet gewijzigd.

Het afgelopen jaar heeft de commissie 10 keer vergaderd op de volgende data: 19 januari, 15 februari, 30 maart, 19 april, 24 mei, 20 juni, 6 september, 20 oktober, 29 november en 29 december.

Tholen – Jos van de Breevaart

In 2016 heeft SGP-jongeren Tholen de volgende activiteiten belegd:

- Op 16 maart hebben de SGP-jongeren op Tholen in samenwerking met de plaatselijke kiesvereniging een avond belegd over de gemeentelijke financiën.
- Op 22 april zijn enkele bestuursleden aanwezig geweest bij een jeugddebat georganiseerd door de VVD.
- Op 23 september is samen met andere SGP-jongeren commissies uit Zeeland een Zeeland brede avond georganiseerd in Goes.

Eind 2016 is de secretaris afgetreden. Tijdelijk is Arend-Jan Quist als waarnemend secretaris aangewezen.

De commissie Tholen vergaderde in 2016 op 16 februari, 27 september en 27 december.

Urk

Na herhaaldelijk verzoek geen jaarverslag ontvangen.

Vallei & Rijn – Arthur Polder

In 2016 heeft SGP-jongeren Vallei & Rijn drie avonden georganiseerd. Op 12 februari werd, in samenwerking met commissie Binnenland, een avond in Veenendaal georganiseerd over de Politie. Op 10 juni werd in Woudenberg, in samenwerking met commissie Onderwijs, een avond georganiseerd over onderwijs, met name onderwijsvrijheid. Op deze avond spraken onder andere de staatssecretaris Dekker van Onderwijs en SGP-Kamerlid Bisschop. Op 18 november werd in Veenendaal een avond over abortus georganiseerd in samenwerking met SGP Veenendaal. Sprekers waren Kees van der Staaij (SGP) en Arthur Alderdiesten (VBOK).

In 2016 zijn er zeven columns geplaatst op de website van SGP-jongeren Vallei & Rijn, www.sgpjv.nl. De commissieleden leverden om de beurt een bijdrage.

De commissie veranderde in 2016 als volgt van samenstelling: Koos-jan de Jager (voorzitter), Henrike van den Dikkenberg en Marieke Schalk verlieten het bestuur. Mathijs van der Tang, Rick Gouman en Johan Verkuijl namen hun plaatsen in. Commissielid Arthur Polder werd gekozen als nieuwe voorzitter. Bart de Baat droeg het penningmeesterschap per 1 januari 2017 over aan Timon Legemaat, maar bleef wel lid van de commissie.

De commissie vergaderde in 2016 vier keer, namelijk op 23 februari, 15 maart, 15 september en 22 november.

Walcheren – Job de Visser

Als SGPJW zijn we afgelopen jaar op zoek geweest naar het nut en de noodzaak van het bestaan van de commissie. De huidige bestuursleden waren eigenlijk beide te druk en het werven van nieuwe bestuursleden was erg moeilijk. Daarnaast is het moeilijk de jongeren op Walcheren te blijven betrekken, aangezien er weinig interesse in politiek aanwezig lijkt te zijn.

Op 10 februari 2016 heeft de eerste vergadering plaatsgevonden, waarbij ook Lisanne den Hartog aanwezig was die daar is aangenomen als bestuurslid.

Vanaf begin 2016 liep ook de organisatie voor de Zeeland-brede SGP-Jongeren avond, die in september 2016 heeft plaatsgevonden. Van het begin af aan zijn wij hierbij betrokken geweest en met alle commissies heeft dit tot een mooie, drukbezochte avond in de Westerkerk in Goes geleid.

In april hebben we als SGPJW een ‘brandbrief’ naar SGP Middelburg, Veere en Vlissingen gestuurd, om aan te geven dat het moeilijk is om jongeren nog te betrekken op Walcheren en we met de vraag rondlopen of het nog nut heeft de commissie te blijven behouden. Hierop hebben wij echter geen reactie ontvangen.

Hanna Kaars uit Aagtekerke is in de vergadering van november aangenomen. Marijn Houmes heeft zich per november teruggetrokken uit de commissie. Als SGPJW hebben we besloten de commissie toch te behouden. Job blijft voorlopig actief als voorzitter, maar zijn rol zal wel beperkt zijn. Lisanne en Hanna zullen de kar gaan trekken. Hanna als penningmeester, Lisanne als secretaris. In november zijn we tevens begonnen met een verkiezingskrantje, waarin we jongeren van Walcheren oproepen op 15 maart 2017 te gaan stemmen. De ontwikkelingen hiervoor zijn in volle gang. Dit zal verder uitgerold worden in 2017.

Werkendam – Arie Rijneveld

Onze commissie heeft dit jaar afscheid genomen van Marienke van Lankerens als secretaresse. Voor haar in de plaats heeft Anneke Paans aangegeven secretaresse te willen zijn. Daarnaast is Annelies van Vuuren ambassadeur geworden van onze eenzaamheidsactie.

In het jaar 2016 hebben wij vier keer een activiteit georganiseerd. Deze activiteiten werden door veel mensen bezocht, waarbij er op elke avond weer andere mensen te zien waren.

- Politieke avond over het asielbeleid. Op deze avonden waren aanwezig Diederik van Dijk (Eerste Kamerlid SGP), Sharon Gesthuizen (Tweede Kamerlid SP) en Jan-Pieter Mostert (directeur Stichting Gave). Het was een actuele avond, omdat op die dag de Turkije-deal gesloten werd.

- Voor de zomervakantie zijn we gestart met onze eenzaamheidsactie, het bezoeken van ouderen met circa 50 jongeren. We hebben daar veel positieve aandacht door gekregen, zowel door lokale kranten als ook door Puntuit en de Gezinsgids. Deze actie willen we structureel voortzetten, vandaar de aanstelling van de ambassadeur.

- In november hebben we een workshop georganiseerd over het verwoorden van het abortusstandpunt. Maaike Rosendal van Stichting Joséba was hierbij aanwezig. Ze zorgde voor interactie, waardoor we ook zelf konden oefenen. Naderhand hebben

we als bestuur de belangrijkste argumenten opgesteld en rondgestuurd naar de aanwezigen van die avond.

- De laatste avond van dit jaar was in samenwerking met MP Waich van Woord en Daad. Samen met hen hebben we een avond gehad over ontwikkelingssamenwerking, waarbij de focus lag op hulp of handel. Hierbij waren aanwezig Elbert Dijkgraaf (SGP) en Arend-Jan Boekestijn. Op deze avond waren veel mensen aanwezig van landelijk. Positief om hun betrokkenheid te merken.

Tot slot hebben wij ook een filmpje uitgebracht. Hier willen we in de toekomst meer mee gaan doen. We hebben gezien dat dit een laagdrempelige manier is om mensen te bereiken.

Zaltbommel – Jan-Herber Hogendoorn

Eind 2015 ging Jan-Herber Hogendoorn aan de slag om een Lokale Commissie op te zetten. Met succes! Begin 2016 werd er gestart met SGP-jongeren Zaltbommel met de gemeente Zaltbommel als kerngebied, aangevuld met Maasdriel.

In de eerste vergaderfase (11/3, 11/4 en 23/5) is de oprichting voltooid. In deze periode hebben we meteen al een spreekbeurt gehouden op een regionale JV-avond van de GGiN te Hedel (17/3) waar 12 leden werden geworven. Op 21 april hebben wij deelgenomen aan het Gast van de Raad programma in het stadhuis van Zaltbommel, waarna we ons officieel introduceerde in de raadszaal.

De tweede vergaderfase (11/7, 8/8, 22/8 en 22/9) betrof hoofdzakelijk het organiseren van een thema-avond. Hierbij zijn wij een samenwerking aangegaan met ROOD Bommelerwaard en hebben we samen op 7 oktober een Nexit-debatavond gehouden in Gumeren waarbij financieel datajournalist Arno Wellens en politiek historicus Ewout Klei met elkaar in debat zijn gegaan. Het leverde een mooie avond op voor een publiek van ca. 45 mensen. We stonden hierdoor op de kaart. Ten slotte twee vergaderingen (20/10 en 21/12) en een bezichtiging (17/12) aan twee kerken in Zaltbommel. We zijn gestart met het in kaart brengen van de JV's in ons gebied.

De bestuurssamenstelling is meermalen veranderd in 2016. Meerdere bestuursleden traden, om verschillende redenen, af: Gerrinda Schalk, Willeke Veninga, Bert Dekker en Anna Jet van de Werken (éénmalig aanwezige bestuursleden buiten beschouwing gelaten). Er kwamen echter ook weer verschillende personen bij, resulterend in de samenstelling van eind 2016: Jan-Herber Hogendoorn (voorzitter), Lianne Hagoort (Penningmeester), Sieneke Verhoeks (secretaris), Elize van Steenbergen (adjunct-secretaris), algemene bestuursleden Tom Fijan en Rianne Bloos, Albert-Jan Waaijenberg (aspirant-bestuurslid) en Sjaak Schalk (assistent).

Zuidplas – Jesse Kats

Van start gegaan in januari 2016. We hebben zelf nog geen activiteiten verricht, maar hebben wel meegewerkt aan een aantal landelijke activiteiten, zoals het mozaïekenwerk voor de Mars van het Leven en de oliebollenactie op oudejaarsdag. Ook zijn we in de gemeente aan de slag gegaan tijdens NLdoet. Verder hebben we vooral vergaderd over het opstellen van een sponsorplan, het opnemen van een promotiefilmpje (die alleen nog ingesproken moet worden) en we zijn nu bezig met het organiseren van een eerste avond. We hebben tweemaal een stukje in de SGP Zuidplas Nieuwsbrief mogen schrijven. Ook heeft onze voorzitter meegedaan aan de mediacursus. Daarnaast zijn we aanwezig geweest tijdens een informatieavond over een eventuele gokhal in Zuidplas. We hebben toen onze stem mogen laten horen in de media.

We begonnen met Willem-Jan Verdoes als voorzitter, maar toen hij landelijk bestuurslid werd heeft Jesse Kats hem overgenomen. Binnenkort zal Jesse overgenomen worden door een nieuwe voorzitter, omdat het hem aan tijd ontbreekt.

De commissie vergaderde in 2016 op 17 februari, 23 maart, 8 juni, 8 september en 3 november.

HR

Terugblik 2016

Team HR kijkt terug op een intensief jaar. Niet alleen is het team uitgebreid met één persoon en is hierdoor meer structuur ontstaan, maar zijn ook verschillende zaken opgepakt en verder ontwikkeld. Dit toegelicht in onderstaande drie punten:

1. Werving & Selectie

Het afgelopen jaar is gestart met de nadruk op werving & selectie van bestuursleden. Hiervoor zijn de nodige vacature-uitingen en, in samenwerking met de Adviescommissie, verschillende gesprekondes aan vooraf gegaan. Zes van de negen bestuursleden zijn vervangen, ingewerkt door hun voorgangers en gestart met een nieuwe bestuursperiode. In 2016 zijn totaal 96 landelijke en 118 lokale vrijwilligers actief bij SGP-jongeren. Binnen SGPJ zijn 10 vrijwilligers geswitcht van functie en 38 nieuwe vrijwilligers gestart. Helaas hebben 30 vrijwilligers SGPJ hun functie binnen SGP-jongeren neergelegd. Daarmee is er in 2016 een groei van 8 landelijke vrijwilligers. Sinds 2016 zijn ook alle lokale bestuursleden officieel vrijwilliger bij SGP-jongeren geworden. Een aantal van hen waren landelijk al actief als vrijwilliger.

2. Professionalisering HR & Vernieuwing

Toename HR Contactpersonen

In verband met de toename en behoefte van meer focus op specifieke werkzaamheden is Jasmijn Kunst verwelkomt als HR Adviseur voor de Politiek Afdeling. Met haar komst staat voor iedere afdeling (Politiek, Organisatie, Lokale Commissies) een HR contactpersoon opgesteld. Ook is het zwaartepunt/de overkoepelende verantwoordelijkheid van HR meer gecentraliseerd door binnen HR de functie van HR Coördinator te creëren. Een rol met de eindverantwoordelijkheid voor HR en tegelijkertijd een aanspreekpunt vormt voor het bestuur.

HR Administratie

2016 is ook het jaar dat het overgrote deel van documenten en bestanden voor de administratie van onze vrijwilligers zijn vervangen door het SGPJ Intranet. Dit project heeft bijgedragen aan een overzichtelijk ingerichte omgeving, met een scala aan (toekomstige) administratie-mogelijkheden en een efficiënte werkwijze. Ook draagt het intranet bij aan het ontstaan van nieuwe ideeën en verder te ontwikkelen initiatieven; zoals een talentpool, high potential list etc. Naast de inrichting van het intranet, zijn ook de HR-dropbox en SGPJ vrijwilligers facebookpagina volledig geactualiseerd.

3. HR Projecten

De nieuwe HR structuur betekent dat 2016 het eerste jaar is dat gericht voor de ruim 20 lokale commissies een HR contactpersoon stond opgesteld. Verschillende kerken hebben voorzitters van lokale commissies voor advies hier een beroep op gedaan. Naast advisering van lokale commissies, het vervullen van de bestuursvacatures in het voorjaar, is ook onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van lokale en landelijke vrijwilligers met onze politieke jongerenorganisatie. In samenwerking met het bestuur is de enquête opgesteld en afgenummerd. Ondanks een overall goede uitslag, vragen verschillende zaken m.b.t. de betrokkenheid van vrijwilligers nadrukkelijk de aandacht. HR heeft het bestuur geadviseerd om binnen de organisatie een diverse commissie aan te stellen die dit onderzoek gaat vervolgen. HR is benieuwd naar de huidige stand van zaken en op welke wijze zij betrokken gaan worden bij het vervolg. Momenteel wordt in samenwerking met commissie Communicatie gewerkt aan de vernieuwing van het bestaande digitale welkomspakket.

Wijzigingen in de HR samenstelling

In november 2016 heeft Marcel aangegeven dat hij vanwege de start van een nieuwe studie geen mogelijkheden meer ziet zijn functie als HR Coördinator bij SGPJ voort te zetten. Bij dit gegeven is intern besloten dat Jasmijn de functie van HR Coördinator overneemt en voor de vacature van HR Adviseur een vacature zou worden geplaatst. Na verschillende oriënterende gesprekken, was het contact met Gerwin Boswijk doorslaggevend. Gerwin was dé ideale kandidaat, gelet op: zijn drie jaar HR ervaring, Bedrijfskundige achtergrond (overlap met studie HRM), kennis van de landelijke en lokale organisatie en zijn loyale, sociale en zeer gedreven persoonlijkheid zal hij vanaf maart 2017 HR weer gaan versterken.

Vrijwilligers (stand per 31-12-2016)

Landelijk Bestuur

Willem Pos	(Voorzitter)
Erik Jan Vinke	(Vicevoorzitter)
Janneline van Westreenen	(Secretaris)
Hans van 't Land	(Voorzitter Politiek Platform)
Maarten van Nieuw Amerongen	(Secretaris Politiek Platform)
Willem-Jan Verdoes	(Bestuurslid Leden & Relaties)
Bert van Roekel	(Bestuurslid Organisatie)
Pieter Schreuder	(Bestuurslid Communicatie)
Robbert Verleun	(Penningmeester)
Niek Bakker	(Beleidsadviseur)

Organisatie

Commissie Organisatie

Bert van Roekel	(Voorzitter)
Rick van de Waerdt	(Vicevoorzitter)
Dicky Torn Broers	
Dirk van Horssen	
Josefien Verschuure	

Commissie KLIK

Nellieke Oudijn	(Hoofdredacteur/voorzitter)
Stephanie Huls	
Hendrina van de Pol -Spanjer	
Jan de Rooij	
Trude Slinger	
Marijn Verschuure	

Communicatie

Commissie Communicatie

Pieter Schreuder	(Voorzitter)
Janita de Vries	
Jos van de Breevaart	
Bas van Ginkel	
Janneke Hooijmeijer	
Rob Scheurwater	

Ledenwerving & Relaties

Willem-Jan Verdoes	(Voorzitter)
Jan-Herber Hoogendoorn	
Paul van der Have	
Marien Blok	
Jacomijn Groen	
Saraï Heijboer	
Aart Jongejan	

Commissie InContact

Niels van Leeuwen	(Hoofdredacteur/Voorzitter)
Cornel van Beek	
Emma de Boer	
Erwin Guijt	
Anna van der Meij	
Hannah Neele	
Daan van Oostenbrugge	
Jan de Rooij	
Martijn Stouten	
Jurian van der Ree	

Commissie Relaties

Daniël Verheij	(Voorzitter)
Dirk-Jan Duits	(Advertentiewerver)
Gerwin Boswijk	
Theo van Slichtenhorst	
Hugo van Winkelen	

Politiek Platform

Commissie Internationaal

Wilco Kodde	(Internationaal Secretaris)
Ardjan Boersma	
Gerwin Geneuglijk	
Coen Hermenet	
Walter Jordaan	
Jan-Willem Proos	

Commissie Binnenland

Lianne Ruijtenbeck (Voorzitter)
 Lennart Ouwendijk
 Koen Schouten
 Frans Hazeleger
 Tom de Nooijer

Commissie DOL

Pieter Meijers (Voorzitter)
 Jan Pieter Bijnagte
 Marc Valk
 Gert-Jan van Leeuwen
 Gerard Wijland
 Gerko Wassink
 Maurits Gorter

Commissie Onderwijs

Rick Moeliker (Voorzitter)
 Nelske Baan
 Annelies Bax
 Hans Beverloo
 Jolinde Blaak
 Bettine van Ooijen
 Matthijs Slieker
 Leon de Visser

Commissie SEZ

Arie Rijneveld (Voorzitter)
 Arthur Polder
 Johan de Man
 Johannes Lont
 Leander Fierens
 Sander Bossenbroek
 Hans Beens

Commissie Zorg

Mark van Opijken
 Rianne Stout
 Nanja Mol

Werkgroep (Nieuwe) Technologie

Corno Christianen (Voorzitter)
 Jos van de Breevaart
 Gijs Westeneng
 Luc de Ruiter
 Geerco Deij

Overig

Adviescommissie
 Auke Dijkstra (Voorzitter)
 Frans Hazeleger
 Anne-Ruth Voogt
 Kees Vreeken
 Josefien Verschuure
 Martijn Stouten

SGPJ-café

Bert van Roekel (Voorzitter)
 Willem-Jan-Verdoes
 Maurits Bakker
 Hans Beverloo
 Jan Willem Proos
 Pieter Schreuder
 Daniël Verheij

Campagnecommissie

Erik Jan Vinke (Voorzitter)
 Willem Pos
 Maarten van Nieuw Amerongen
 Niek Bakker
 Gerwin Boswijk
 Dirk van Horssen
 Henk-Jan van Ooijen
 Janneline van Westreenen

HR Adviseurs/HR Coördinator

Marcel Cruccu (HR Coördinator/ HR lokaal)
 Jasmijn Kunst (HR Politiek)
 Herlinde Paauwe (HR Organisatie)

Overige vrijwilligers

Jeanine Heij (Secretaresse)
 Anne-Rieke Roukens (Notulist PP)

Totaal SGP-jongeren landelijk op 31-12-2016: 96 vrijwilligers

Lokale commissies

Alblasserwaard

Wielse Blok
Anne-Ruth Voogt
Marien Blok
Jeanine van der Rhee
Harrie van den Berg

(Voorzitter)

Goedereede

Cornelis van Velzen
Ard Dam
Joan Grinwis
Bart Klijn
Ralph van Velzen

(Voorzitter)

Apeldoorn

Frank van Es
Joanne van Es-Mekelenkamp
Frank Stufken
Anne-Lize Versteeg
Stephan Wiegman
Erwin Wilbrink

Kampen

Herman Mulder
Robbert Boot
Matty Ouwehand-Huls
Klaas-Jan Veerman
Sander de Vries

(Voorzitter)

Barneveld

Silvan Hardeman
Auke Dijkstra
Lydia de Goffau
William Jansen
Arjen Klein
Frans-Willem de Pater
Sasja Mulder
Jesse Pladdet
Caroline Schimmel
Nadine Hoogstraten

(Voorzitter)

Nunspeet

Gerwin Boswijk
Maarten de Bruin
Ben Kok
Geneva Ouwendijk
Geanne van Luttkhuizen
Anieke Visser

(Voorzitter)

Reimerswaal

Martin van Manen
Kees van den Berge
Annelieke Hoogerland
Johnny van Koeveringe
Josefien Verschuure
Jacco Nieuwenhuijse
Leander Tramper

(Voorzitter)

Rijssen

Rick van Dijke
Geert Jan Gerritsen
Niek Haase
Anne-Marie Kamphuis
Arend Jan Kamphuis
Dirk-Jan Siemerink
Laurens Sprakel
Erik Taal

(Voorzitter)

Capelle-Krimpen

Martijn Bongiovanni
Marijn Floor
Wouter de Jong
Ernst Pols
Johan van Wingerden

(Voorzitter)

Schouwen-Duiveland

Dennis Bogert
Pieter-Jan van Strien
Rosanne Slingerland
Jan Nuijt
Anne-Ruth Barth
Rudy Bouwman
Helene Dooge
Marije den Ouden
Ben Schot
Jaap-Jan Stouten

(voorzitter)

Ede

Gerard Vis
Johannes van der Poel
Gijs Westeneng
Berry Bouw

(Voorzitter)

Elburg-Oldebroek

Tom de Nooijer
Robert Braskamp
Jan van Hattem
Laurens van der Staaij

(Voorzitter)

Sprang-Capelle

Marius van der Schans

Elspeet-Vierhouten

Wilbert Peters
William van Asselt
Berry van de Kolk
Jaap de Ruiter

(Voorzitter)

Staphorst
 Bert-Jan Pleijssier
 Roel Bikker
 Niklas de Boer
 Dirk Compagner
 Arjan Dons
 Vincent Slingerland

(Voorzitter)

Tholen
 Jos van de Breevaart
 André Bolier
 Christiaan Cornet
 Arend-Jan Quist

(Voorzitter)

Urk
 Berthijs van Steenselen
 Jannes van Slooten

(Voorzitter)

Vallei-Rijn
 Arthur Polder
 Timon Legemaat
 Frans Hazeleger
 Bart de Baat
 Mathijs van der Tang
 Rick Gouman
 Johan Verkuijl

(Voorzitter)

Walcheren
 Job de Visser
 Lisanne den Hartog
 Hanna Kaars

(Voorzitter)

Werkendam
 Arie Rijneveld
 Anneke Paans
 Leen Paans
 Bart de Heer
 Maarten van der Sluijs

(Voorzitter)

Zaltbommel
 Jan-Herber Hoogendoorn
 Sieneke Verhoeks
 Elize van Steenbergen
 Tom Fijan
 Rianne Bloos
 Lianne Hagoort

(Voorzitter)

Zuidplas
 Jesse Kats
 Jacques Heijboer
 Bert Houweling
 Annelien van der Spek
 Jelmer van der Spek
 Patrick de Vos

(Voorzitter)

Totaal aantal actieve vrijwilligers bij lokale commissies van SGP-jongeren, op 31-12-2016: 118 vrijwilligers

Deze vrijwilligers zijn (m.u.v. de vrijwilligers die ook landelijk actief zijn) dit jaar nieuw ingeschreven als vrijwilliger.

Jobswitch vrijwilligers

De volgende vrijwilligers zijn in 2016 mct een andere functie bij SGP-jongeren gestart:

Willem Pos	Bestuurslid Politiek	>	Voorzitter SGP-jongeren
Erik Jan Vinke	Commissievoorzitter Onderwijs	>	Vicevoorzitter
Robbert Verleun	Commissielid Communicatie	>	Penningmeester Bestuur
Hans van t' Land	Secretaris Politiek Platform	>	Bestuurslid Politiek Platform
Lianne Ruitenbeek	Commissielid Binnenland	>	Commissievoorzitter Binnenland
Gert-Jan van Leeuwen	Commissievoorzitter DOL	>	Commissielid DOL
Pieter Meijers	Commissielid DOL	>	Commissievoorzitter DOL
Nanja Mol	Commissielid SEZ	>	Commissielid Zorg
Nellieke Oudijn	Redacteur KLIK	>	Hoofdredacteur KLIK
Jasmijn Kunst	HR Adviseur Afdeling Politiek	>	HR Coördinator

Totaal aantal vrijwilligers die binnen de Landelijke SGPJ in een andere functie zijn gestart: 10 vrijwilligers

Aangenomen vrijwilligers

De volgende vrijwilligers zijn in 2016 actief geworden voor de landelijke SGP-jongeren:

Naam	Functie
Robbert Verleun	Penningmeester
Willem-Jan Verdoes	Bestuurslid Leden & Relaties & Commissievoorzitter Ledenwerving
Maarten van Nieuw Amerongen	Secretaris Politiek Platform
Walter Jordaan	Commissielid Internationaal
Gerwin Geneugelijk	Commissielid Internationaal
Stefanie Huls	Commissielid KLIK
Hugo van Winkelen	Commissielid Relaties
Erwin Guijt	Commissielid InContact
Emma de Boer	Commissielid In Contact
Anna van der Meij	Commissielid In Contact
Pieter Meijers	Commissievoorzitter DOL
Marc Valk	Commissielid DOL
Gerard Wijland	Commissielid DOL
Gert Jan van Leeuwen	Commissielid DOL
Jan Pieter Bijnagte	Commissielid DOL
Johan de Man	Commissielid SEZ
Leander Fierens	Commissielid SEZ
Sander Bossenbroek	Commissielid SEZ
Rick Moeliker	Commissievoorzitter Onderwijs
Nelske Baan	Commissielid Onderwijs
Bettine van Ooijen	Commissielid Onderwijs
Leon de Visser	Commissielid Onderwijs
Annelies Bax	Commissielid Onderwijs
Matthijs Slieker	Commissielid Onderwijs
Wilma Kerpel	Commissielid Communicatie
Janita de Vries	Commissielid Communicatie & Lid Campagnecommissie
Henk-Jan van Ooijen	Lid Campagnecommissie
Marien Blok	Commissielid Ledenwerving
Saraï Heijboer	Commissielid Ledenwerving
Jacomijn Groen	Commissielid Ledenwerving
Lianne Ruitenbeek	Commissievoorzitter Binnenland
Tom de Nooijer	Commissielid Binnenland
Koen Schouten	Commissielid Binnenland
Luc de Ruiter	Lid Werkgroep Nieuwe Technologie
Rianne Stout	Commissielid Zorg
Mark van Opijken	Commissielid Zorg
Jasmijn Kunst	HR Adviseur Afdeling Politiek

Anne-Rieke Roukens

Notuliste Politiek Platform

Totaal aangenomen vrijwilligers bij de landelijke SGP-jongeren, op 31.12.2016: 38 vrijwilligers

Ex-vrijwilligers

De volgende vrijwilligers hebben in 2016 een functie bij SGP-jongeren beëindigd:

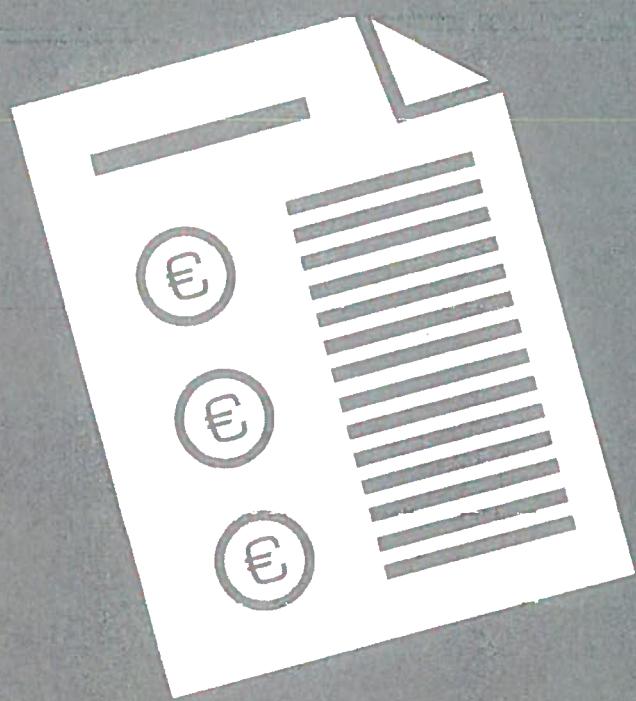
Jan-Willem Kranendonk	Voorzitter
Harm Jan Polinder	Vicevoorzitter
Wilhelm Doeleman	Bestuurslid Organisatie
Martin Holleman	Bestuurslid Politiek
Paula Schot	Bestuurslid Leden & Relaties/Commissievoorzitter Ledenwerving
Gertjan van den Berg	Penningmeester
Rianne Barth	Commissielid Communicatie (Tekstschrijver)
Wilma Kerpel	Commissielid Communicatie
Marienke van Lankeren	Commissielid InContact
Herman Meijer	Commissielid InContact
Evelien Kattenberg	Commissielid InContact
Maarten Molenaar	Commissievoorzitter KLIK
Nadine Braak - Van de Munt	Commissielid Internationaal
Mathijs Jonker	Voorzitter commissie Binnenland
Arie Vonk Noordergraaf	Commissielid Binnenland
Lisanne de Visser - den Hartog	Commissielid Binnenland
Jan Willem Bijnagte	Commissievoorzitter DOL
Reinder van der Spek	Commissielid DOL
Wietske van Putten	Commissielid DOL
Abram het Lam	Commissielid DOL
Willeke van Deelen	Commissielid Onderwijs
Hendrik Mulder	Commissielid Onderwijs
Kees van den Brink	Commissielid Onderwijs
Willem de Boer	Commissielid Organisatie
Thirza Nieuwenhuis	Commissielid Organisatie
Rik van Leeuwen	Commissielid Relaties
Henk van den Boogaart	Commissielid Relaties
Koos-Jan de Jager	Lid Adviescommissie
Marieke in 't Veld	Notuliste Politiek Platform
Marten van Welie	Incassovrijwilliger

Totaal aantal vrijwilligers die in 2016 een functie bij de landelijke SGP-jongeren hebben beëindigd: 30 vrijwilligers

Overzicht ledenaantallen SGP-jongeren

Datum	InContact	KLIK	5-euro leden	Totaal	Waarvan subsidiabel
31-12-2011	3.360	3.762	468	7.590	3.872
31-12-2012	3.434	2.949	400	6.783	3.363
31-12-2013	3.589	2.558	332	6.479	3.572
31-12-2014	3.739	2.085	270	6.094	3.155
31-12-2015	3.976	2.028	229	6.233	3.140
31-12-2016	4.300	2.855	191	7.346	3.381

29-06-2017 000710



financieel jaarverslag 2016

Financieel jaarverslag vereniging SGP-jongeren

Hierbij vindt u het rapport betreffende de jaarrekening over het jaar **2016** van de vereniging SGP-jongeren, statutair gevestigd te Rotterdam.
Achtereenvolgens zijn in dit rapport de volgende stukken opgenomen.

- Toelichting op de jaarcijfers 2016
- Balans per 31 december 2016
- Staat van Baten en Lasten 2016
- Grondslagen
- Specificatie van de Balans
- Specificatie van de Staat van Baten en Lasten 2016
- Controleverklaring
- Bijlagen:
 - o Specificatie van Staat van Baten en Lasten 2016 per commissie
 - o Begroting 2017
 - o Begroting 2017 per commissie

Toelichting op de jaarcijfers

Algemeen

Statutaire doelstelling

Volgens artikel 2 van de statuten heeft de vereniging tot doel het bevorderen van de studie der politieke en maatschappelijke vraagstukken in nationaal en internationaal verband, daarbij uitgaande van de beginselen der Staatkundig Gereformeerde Partij.

SGP-jongeren is feitelijk en statutair gevestigd op Dinkel 7, 3068 HB te Rotterdam, en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 40348001.

Bestuur

Op 31 december 2016 bestond het bestuur van de vereniging uit de volgende personen:

Bestuur:

Willem Pos, voorzitter
Erik-Jan Vinke, vicevoorzitter
Janneline van Westreenen, secretaris
Robbert Verleun, penningmeester
Hans van 't Land, voorzitter politiek
Maarten van Nieuw Amerongen, secretaris politiek
Pieter Schreuder, bestuurslid communicatie
Willem Jan Verdoes, bestuurslid leden & relaties
Bert van Roekel, bestuurslid organisatie

Uitkomsten 2016

Afgelopen jaar is de groei van het aantal leden gestaag doorgegaan. Voor de lange termijn is dit een goed teken voor onze organisatie. Er is dan ook flink geïnvesteerd in het aantal ledenwerf momenten

Het financiële resultaat over het afgelopen jaar is echter helaas negatief. Dit heeft, zonder volledig te zijn, een aantal redenen:

Ten eerste heeft dit te maken met de last minute verhuizing van onze prachtige jongerendag. De nieuwe locatie was aanzienlijk duurder dan het Beatrixtheater. Er wordt momenteel nog wel gekeken wat de mogelijkheden zijn om (een gedeelte) te verhalen op het Beatrixtheater.

Ten tweede vielen de inkomsten van sponsoring en advertenties tegen. Er zijn dan ook maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat dit in de toekomst niet nog een keer kan gebeuren.

Daarnaast is er ook een bezem door de administratie gehaald. Alle voorraden zijn van de balans gehaald en een langlopende vordering is afgeboekt als oninbaar. Ten slotte is ook een gedeelte van dit resultaat te wijten aan incidentele uitgaven.

Hieronder is een overzicht opgenomen met de ontwikkeling van de baten en lasten van de SGP-jongeren over de jaren 2004 t/m 2015. Uit dit overzicht blijkt dat er in de periode 2002 t/m 2009 sprake is van een sterke stijging van de inkomsten, met een dipje in 2007. De subsidieinkomsten in de jaren 2006 en 2007 tonen als gevolg de gerechtelijke procedure een vreemd beeld. De daling van de inkomsten in 2010 wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere subsidie en een lagere partijbijdrage in verband met het begrotingoverschot. De verdere daling in 2011 heeft te maken met lagere contributies, giften, geen inkomsten vanuit de jongerendag en lagere advertentie-inkomsten vanwege de teruggang in het aantal nummers van In Contact. De belangrijkste daling in 2011 wordt echter veroorzaakt door lagere subsidie-inkomsten, ongeveer € 35.000

minder dan in 2010. De daling van 2012 wordt veroorzaakt door een negatieve afrekening over 2010 en 2011; dit komt door stijgende ledenaantallen bij andere PJO's (meer mensen eten uit dezelfde ruif van subsidie) en door een daling van de totale subsidiepot. De daling van de inkomsten in 2013 ontstaan met name door het achterblijven van de advertentie-inkomsten en de ontvangen giften.

In 2014 hebben we een behoorlijke stijging weten te realiseren in de advertentieopbrengsten. Onze advertentiewerker heeft in dat jaar alle IC's en ook een deel van de Klik vol gekregen met adverteerders.

In 2015 hebben we in eerste instantie meer subsidie ontvangen dan in voorliggende 3 jaren. De reeds diverse keren aangehaalde ledendaling waar we mee te kampen hebben, treft ook andere jongerenorganisaties. Hierdoor wordt de subsidie per lid hoger, wat voor ons dan weer niet negatief heeft uitgepakt.

De uitgaven zijn in de jaren 2002 - 2004 toegenomen en we zien in de jaren 2005 tot en met 2007 een redelijk stabiel uitgavenpatroon. In de jaren 2008 en 2009 zijn de uitgaven weer hoger.

Dit is het gevolg van het feit dat we toen ons jubileum hebben gevierd.

De daling van de uitgaven in 2010 wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de bestuurs- en commissiekosten, onder andere ten gevolge van een lagere kilometersvergoeding.

De grote afname in 2011 wordt veroorzaakt door de al genoemde lagere personeelskosten, het feit dat er geen verkiezingscampagne behoeft te worden gevoerd, de teruggang in het aantal nummers van In Contact en KLIK en de omstandigheid dat er in 2011 geen kosten zijn gemaakt voor een regiotour. De stijging van de kosten in 2012 is ontstaan door de hoger uitgevalle personeelskosten, de hoger uitgevalle kosten voor de jongerendag, de hoger uitgevalle kosten voor de bestuursleden (declaratie kilometers e.d.) en de niet begrootte kosten voor de Tweede Kamerverkiezingen.

In 2013 zijn de lasten behoorlijk gedaald. Grootste daler zijn de druk- en opmaakkosten van de bladen.

Door de kosten voor de jongerendag in 2014 behoorlijk binnen het budget te houden, hebben we ook daardoor bijgedragen aan de behoorlijke 'plus' over dat jaar. Ook in 2015 is goed op de kosten gelet. Mede daardoor en door een positieve subsidieafrekening was 2015 ook een financieel gezond jaar.

Overzicht van baten en lasten SGP-jongeren van 2005 t/m 2016

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Subsidie Ministerie van Binnenl. Zaken	219.057	-7.688	349.331	144.869	167.794	161.203
Bijdrage SGP (subs. + mut. reserve)	32.698	243.561	-140.317	90.223	86.263	49.264
Overige inkomsten	70.595	86.377	106.212	100.767	107.806	134.842
Algemene reserve SGPJ					6.319	-6.319
	322.350	322.250	315.226	335.859	361.863	338.990
Lasten	322.350	322.250	315.226	335.859	368.182	338.990
Stand Reserve bij de partij	22.989	14.363	30.268	18.044	0	24.639

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Subsidie Ministerie van Binnenl. Zaken	127.787	90.999	109.971	113.826	116.079	115.598
Bijdrage SGP (subs. + mut. reserve)	23.987	41.420	-1.500	0	0	750
Overige inkomsten	95.011	106.136	75.561	98.655	68.175	98.869
Uitkering opgebouwde reserve	0	57.710	0	0	0	0
Algemene reserve SGPJ						
	246.785	296.265	184.032	212.481	184.254	215.217
Lasten	246.785	264.311	174.186	190.623	166.676	254.422
Stand Reserve bij de partij	57.710					
Toevoeging Reserve SGPJ		31.954	9.846	21.858	17.578	-39.205

Ledenaantallen en subsidie

De subsidiedommen zijn voornamelijk afhankelijk van het aantal betalende leden in de leeftijd tot en met 27 jaar.

Op het peildatum 1 januari 2016 stonden er 3.961 leden ingeschreven die meetellen voor de subsidieregeling.

Over het jaar 2015 lag dit aantal op 3.712 (2014: 3.476 / 2013: 3.531 / 2012: 3.284 / 2011: 3.627 / 2010: 3.957 2009: 4.165). Op 31 december 2016 hadden 653 leden nog niet betaald (31 december 2015: 446 31 december 2014: 409 / 31 december 2013: 294 / 31 december 2012: 217 / 31 december 2011: 180).

Giften

Gedurende het boekjaar 2016 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.500,- en ook geen anonieme giften groter dan € 1.000,-.

Schulden

Gedurende het boekjaar 2016 zijn er geen schulden aangegaan groter dan € 25.000,-.

Begroting 2017

In de begroting 2017 is qua activiteiten en de uitgaven daarvan de lijn van de afgelopen jaren doorgezet. De doelstelling van het bestuur is om de aankomende twee jaren weer iets meer vet op de botten te krijgen. Ondanks het negatieve resultaat in de begroting gaan wij er alles aan doen om ervoor te zorgen dat SGP-jongeren in politiek, organisatorisch en financieel opzicht een gezonde organisatie is en blijft.

Het jaar 2016 is weer geschiedenis geworden, het jaar 2017 is inmiddels een maand 'oud'. Dit jaar zal in het teken staan van de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen en formatie van het nieuwe kabinet. Voor ons als SGP-jongeren hopen we een financieel en organisatorisch rustiger jaar te hebben.

Waddinxveen, februari 2017



JAARREKENING 2016

EN

BEGROTING 2017

SGP-jongeren

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

in euro's, na resultaatbestemming

31 dec 2016

31 dec 2015

ACTIVA

Inventaris en automatisering	0	0
Voorraden	0	3.844
Vorderingen		
Nog te ontvangen subsidie Binnenlandse Zaken	22.137	21.445
Overige vorderingen en overlopende activa	5.603	9.969
Rekening-courant SGP	9.100	24.398
Rekening-courant WI	0	0
Liquide middelen	47.944	67.675
	<hr/>	<hr/>
	<u>84.783</u>	<u>127.330</u>

PASSIVA

Kapitaal	8.977	8.977
Algemene reserve	37.853	81.235
Bestemmingsreserve lokale commissies	<u>17.534</u>	<u>0</u>
	<hr/>	<hr/>
	<u>64.364</u>	<u>90.212</u>
Voorzieningen		
Voorzieningen grootschalige activiteiten	0	17.000
Kortlopende schulden		
Rekening-courant WI	1.812	1.812
Rekening-courant VLSJ	0	0
Overige schulden en overlopende passiva	18.608	18.305
	<hr/>	<hr/>
	<u>84.783</u>	<u>127.330</u>

SGP-jongeren

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016
in euro's

Totaal

	Begroting 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
<u>BATEN</u>			
Contributies en Lidmaatschappen	28.000	31.406	29.307
Giften/collecten	5.600	18.312	8.717
Abonnementen	18.000	15.747	16.019
Advertenties	20.000	4.585	10.128
Verkoop PR-materiaal/Spons./Boeken ed	2.500	164	1.725
Standverhuur/overige opbrengsten	1.750	748	2.105
Subsidie Binnenlandse zaken	107.200	115.598	116.079
Bijdrage SGP	0	750	0
Lokale Commissies	9.500	27.907	0
TOTAAL BATEN	192.550	215.217	184.079
<u>LASTEN</u>			
Totaal Personeel	58.820	62.498	57.540
Totaal Afschrijvingskosten	0	0	0
Totaal Kantoorkosten	3.600	8.249	5.224
Totaal Algemeen	34.500	27.016	32.256
Totaal Publiciteit	86.100	132.930	71.480
Totaal Lokale Commissies	9.500	23.730	0
TOTAAL LASTEN	192.520	254.422	166.500
SALDO	30	-39.205	17.579
Resultaatbestemming:			
Toevoeging aan de Algemene Reserve	30	-43.382	17.579
Toevoeging aan Bestemmingsreserve		4.177	
	30	-39.205	17.579

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene waardering

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met RJK C1 "Kleine organisaties zonder winststreven".

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende stichtingen en verenigingen zijn verbonden met de rechtspersoon:

- Staatkundige Gereformeerde Partij
- Wetenschappelijk Instituut (WI)

Lokale commissies

De plaatselijke verenigingen die zijn omgevormd tot commissies zijn nu niet-zelfstandig onderdeel van de SGP-Jongeren. De financiële gegevens van de commissies zijn opgenomen in deze jaarrekening. Het beginsaldo is als rechtstreekse vermogensmutatie verwerkt.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers 2015 zijn op sommige onderdelen gewijzigd om een betere vergelijking mogelijk te maken.

Waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Inventaris en automatisering 20% tot 33%

Voorraden

In voorgaande jaren werd de voorraden van drukwerk, boeken, publicaties en PR-artikelen tegen kostprijs of lagere marktwaarde gewaardeerd op de balans. Met ingang van dit boekjaar worden deze niet meer gewaardeerd op de balans, maar direct ten laste van het resultaat gebracht. Dit leidt tot een éénmalige kostenpost van ca. € 5.700.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de gecamputeerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

De vordering op het Ministerie van Binnenlandse Zaken is gebaseerd op de voorlopige subsidievaststelling over het boekjaar minus het ontvangen voorschot.

Voorziening Jongerendag

De voorziening Jongerendag is opgenomen ten behoeve van de jongerendag die één keer in de twee jaar georganiseerd wordt om zo de kosten over twee jaren te verspreiden.

Algemene reserves

De algemene reserve betreft met name een bestemmingsreserve om in de toekomst eventuele verliezen te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserve lokale commissies

De bestemmingsreserve lokale commissies is een bestemmingsreserve die is gevormd voor de toekomstige directe kosten van de afdelingen. De hoogte van de bestemmingsreserve is gelijk aan de hoogte van de liquiditeiten van de lokale commissies.

Resultaatbepaling

Contributies

De contributies betreffen de gefactureerde en ontvangen contributies aan de leden van de SGP-jongeren.

Abonnementen

De abonnementen betreffen de gefactureerde en ontvangen abonnementsgelden voor de abonnees van In Contact en KLIK. Doorgaans gaat het daarbij om personen die 28 jaar en ouder zijn.

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De opbrengst bestaat uit de voorlopig vastgestelde subsidie over het boekjaar en het verschil tussen de definitieve en voorlopige subsidievaststelling over het vorige boekjaar.

Advertentiewerving en Sponsoring

Dit betreft de opbrengsten uit hoofde van sponsoring van de activiteiten door middel van een eenmalige bijdrage of door middel van advertenties.

Giften

De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften en overbetalingen.

Opbrengsten lokale commissies

De opbrengsten comissies betreffen door de comissies in het boekjaar ontvangen giften, overbetalingen, sponsoring, rente etc.

SGP-jongeren

SPECIFICATIE VAN DE BALANS
in euro's

	31 dec 2016	31 dec 2015
<u>ACTIVA</u>		
Inventaris en automatisering		
Aanschafwaarde	10.378	10.378
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-10.378</u>	<u>-10.378</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	0	0
Investeringen	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen desinvestering	0	0
Afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	0	0
Aanschafwaarde	10.378	10.378
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-10.378</u>	<u>-10.378</u>
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Voorraden		
Boeken	0	527
Briefpapier en enveloppen	0	2.034
Brochures	0	0
Promotiemateriaal	<u>0</u>	<u>1.283</u>
	<u>0</u>	<u>3.844</u>
Ministerie van Binnenlandse Zaken		
Subsidie boekjaar	110.685	107.223
Ontvangen voorschot	<u>88.548</u>	<u>85.779</u>
Nog te ontvangen	<u>22.137</u>	<u>21.445</u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
Contributies	854	3.809
Abonnementen	145	1.033
Advertenties	1.672	2.510
Portidepot	1.350	1.350
Diversen	<u>1.582</u>	<u>1.268</u>
Totaal overige activa	<u>5.603</u>	<u>9.969</u>

SGP-jongeren

SPECIFICATIE VAN DE BALANS
in euro's

	31 dec 2016	31 dec 2015
ACTIVA		
Rekening-courant SGP		
Saldo aanvang boekjaar	24.398	54.434
Mutaties ten laste van rekening-courant	-130.204	-142.033
	<u>-105.806</u>	<u>-87.599</u>
Afrekening subsidie 2015 resp. 2014	26.358	26.218
Subsidie 2016 resp. 2015	88.548	85.779
Bijdrage SGP	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo ultimo boekjaar	<u>9.100</u>	<u>24.398</u>
PASSIVA		
Kapitaal		
Stand per begin boekjaar	8.977	8.977
Mutatie	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per einde boekjaar	<u>8.977</u>	<u>8.977</u>
Algemene reserve		
Stand per begin boekjaar	81.235	63.657
Resultaatbestemming	-43.382	17.578
	<u>-43.382</u>	<u>17.578</u>
Stand per einde boekjaar	<u>37.853</u>	<u>81.235</u>
Bestemmingsreserve		
Stand per begin boekjaar	0	0
Vorming lokale commissies	13.356	0
Resultaatbestemming	4.177	0
	<u>4.177</u>	<u>0</u>
Stand per einde boekjaar	<u>17.534</u>	<u>0</u>
Voorziening grootschalige activiteiten		
Jongerendag	0	17.000
	<u>0</u>	<u>17.000</u>
Totaal voorziening	<u>0</u>	<u>17.000</u>
Het verloop van de voorziening jongerendag is als volgt		
Stand per 1 januari	17.000	0
Bij: Dotatie ten laste van commissie Activiteiten	61.584	17.000
Af: zaal en sprekers	37.709	0
Af: PR	21.467	0
Af: meer uitgegeven dan begroot	16.573	0
Af: overig	2.835	0
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>17.000</u>

SGP-jongeren

SPECIFICATIE VAN DE BALANS

in euro's

	31 dec 2016	31 dec 2015
PASSIVA		
Rekening-courant VLSJ		
Saldo aanvang boekjaar	0	1.299
Correctie i.v.m. afronding kapitaal	0	-1.299
Af te dragen inzake contributies VLSJ	0	0
Overige mutaties	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo ultimo boekjaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Loonheffing / sociale lasten / pensioenpremies	1.021	990
Vakantietoeslag	1.408	1.313
Saldo overuren	2.675	1.904
Bestuurs- en commissiekosten en bijeenkomsten	0	1.704
Kosten brochures en periodieken	0	0
Accountant	4.120	2.200
Advertenties	459	0
Startsubsidie	0	0
Diversen	<u>8.921</u>	<u>10.195</u>
Totaal overige passiva	<u>18.604</u>	<u>18.306</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Claim

In verband met de extra gemaakte kosten voor de jongerendag is er een claim gelegd bij het Beatrixtheater. Aangezien het onzeker is wat de uitkomst hiervan is, is de claim niet als vordering opgenomen in de jaarrekening.

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie
in euro's

	Begroting 2016	Uitkomst 2016	Totaal Uitkomst 2015
BATEN			
Contributies	27.500	29.866	28.227
Lidmaatschappen	500	1.540	1.080
	28.000	31.406	29.307
Giften/collecten	5.600	18.312	8.717
Abonnementen	18.000	15.747	16.019
Advertenties	20.000	4.585	10.128
Verkoop PR-materiaal	2.000	64	0
Boeken, brochures en lesbrieven	0	0	0
Sponsoring	500	100	1.725
	2.500	164	1.725
Standverhuur	0	0	0
Overige opbrengsten	1.750	748	2.105
	1.750	748	2.105
Subsidie Binnenlandse zaken	107.200	110.685	107.223
Afrekening BZA vorig boekjaar	0	4.914	8.856
	107.200	115.598	116.079
Bijdrage SGP	0	750	0
Lokale commissies	9.500	27.907	0
TOTAAL BATEN	192.550	215.217	184.079
LASTEN			
Personnel			
Salaris	37.500	37.532	35.774
Salarisadministratie	250	282	212
Vrijwilligers	2.000	0	0
Overige personeelskosten	1.000	4.907	4.861
Pool SGP-bureau	18.070	19.776	16.693
Totaal Personnel	58.820	62.498	57.540
Het gemiddeld aantal fte is in 2016: 0,8 (2015: 0,8)			
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingskosten inventaris	0	0	0
Afschrijvingskosten automatisering	0	0	0
Doorbelaste afschrijvingskosten	0	0	0
Totaal Afschrijvingskosten	0	0	0

	Begroting 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
Kantoorkosten			
Papier en enveloppen	0	3.261	1.508
Drukwerk	1.500	2.495	1.811
Betalingsverkeer	2.000	2.405	1.905
Overige kantoorkosten	100	87	0
Totaal Kantoorkosten	3.600	8.249	5.224
Algemeen			
Vergaderkosten	6.500	1.167	2.016
Bestuurs- en commissiekosten	19.000	17.501	21.954
Advertentiekosten	2.000	1.425	2.161
Frankeer- en portikosten	4.000	2.837	3.798
Accountantskosten	3.000	4.086	2.328
Doorbelaste alg. kosten (telecomm.)	0	0	0
Totaal Algemeen	34.500	27.016	32.256
Publiciteit			
Bijeenkomsten	33.000	60.482	28.397
Druk-, opmaak-, verzendkosten e.d.	38.600	39.314	38.218
Promotiemateriaal /-activiteiten	13.500	23.421	4.214
Startsubs. en bijdr. aan commissies	1.000	9.713	652
Info via De Banier	0	0	0
Verkiezingscampagne TK	0	0	0
Totaal Publiciteit	86.100	132.930	71.481
Totaal Lokale commissies	9.500	23.730	0
TOTAAL LASTEN	192.520	254.422	166.500
SALDO	30	-39.205	17.579
Resultaatbestemming:			
Toevoeging aan de Algemene Reserve	30	-43.382	17.579
Toevoeging aan Bestemmingsreserve		4.177	
	30	-39.205	17.579



CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de vereniging SGP-jongeren

A. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de vereniging SGP-jongeren te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging SGP-jongeren per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende Rjk-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlesstandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de vereniging SGP-jongeren zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag een toelichting op de jaarcijfers 2016

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Siliopark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn

T (0343) 41 59 40
F (0343) 41 44 78
doorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872



Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Rjk-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met Rjk-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Rjk-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.



Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele ordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doorn, 21 februari 2017
Van Ree Accountants

Registeraccountant

SGP-jongeren

	Begroting 2016	Prognose medio 2016	Uitkomst 2016	Totaal 2015
BATEN				
Commissie Algemeen	1.500	350	1.331	2.972
Commissie In Contact	67.500	50.000	55.504	58.076
Commissie KLIK	4.850	2.400	4.043	3.030
Politiek Bestuur	0	0	0	0
Commissie Communicatie	2.000	150	64	0
Commissie Leden&Relaties	0	0	-1.418	2.372
Commissie Organisatie	0	0	11.438	1.550
Lokale Commissies	9.500	9.500	27.907	0
TOTAAL BATEN	85.350	62.400	98.869	68.000
LASTEN				
Personnel				
Commissie Algemeen	58.820	59.070	62.498	57.539
Afschrijvingskosten				
Commissie Algemeen	0	0	0	0
Huisvesting				
Commissie Algemeen	0	0	0	0
Kantoorkosten				
Commissie Algemeen	3.600	3.600	8.249	5.224
Algemeen kosten				
Commissie Algemeen	21.500	23.500	18.647	18.943
Commissie In Contact	1.500	1.500	986	643
Commissie KLIK	1.500	800	304	1.034
Politiek Bestuur	5.500	3.700	3.051	5.732
Commissie Communicatie	1.500	750	229	1.490
Commissie Verenigingen	1.500	1.250	1.323	1.168
Commissie Activiteiten	1.500	1.750	2.475	3.247
Lokale Commissies	9.500	9.500	23.730	0
Totaal Algemene kosten	44.000	42.750	50.746	32.257
Uitvoeringskosten				
Commissie Algemeen	1.000	1.000	822	796
Commissie In Contact	29.850	30.200	29.865	29.992
Commissie KLIK	8.750	7.700	9.450	8.226
Politiek Bestuur	4.500	5.630	4.772	119
Commissie Communicatie	4.000	6.000	10.431	3.330
Commissie Verenigingen	9.000	8.500	11.946	5.704
Commissie Activiteiten	29.000	30.500	65.644	23.315
Totaal Uitvoeringskosten	86.100	89.530	132.930	71.480
TOTAAL LASTEN	192.520	194.950	254.422	166.501
SALDO	-107.170	-132.550	-155.553	-98.503
Subsidie Binnenlandse zaken	107.200	107.200	110.685	107.223
Afrekening BZA vorig boekjaar	0	0	4.914	8.856
Bijdrage SGP (eenmalig)	0	0	750	0
Bijdrage SGP (campagne)	0	0	0	0
Bijdrage SGP voor de jongerendag	0	0	0	0
Bijdrage SGP	0	0	0	0
Terugbetaling reserve bij de SGP	0	0	0	0
Mutatie reserve bij SGP	0	0	0	0
Resteert	30	-25.350	-39.205	17.576
Reserve	-30	25.350	39.205	-17.576
Saldo	0	0	0	0

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie
in euro's

Algemeen

	Begroting 2016	Prognose 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
BATEN				
Vijfjesleden (€ 1,50 p.p. VLSJ)	0	0	925	1.150
Vijfjesleden oninbaar	0	0	-180	-180
Giften / collecten	500	350	402	328
Sponsoring	500	0	100	0
Opbrengst jubileumboek	500	0	0	0
Afroming kapitaal VLSJ	0	0	0	375
Rente / overige baten	0	0	84	1.299
TOTAAL BATEN	1.500	350	1.331	2.972
LASTEN				
Personeel				
Salaris	37.500	37.500	37.532	35.774
Salarisadministratie	250	250	282	212
Vrijwilligers	2.000	1.500	0	0
Overige personeelskosten	1.000	1.750	4.907	4.861
Pool SGP-bureau	18.070	18.070	19.776	16.693
Totaal Personeel	58.820	59.070	62.498	57.539
Afschrijvingskosten				
Afschrijvingskosten inventaris	0	0	0	0
Afschrijvingskosten automatisering	0	0	0	0
Doorbelaste afschrijvingskosten	0	0	0	0
Totaal Afschrijvingskosten	0	0	0	0
Huisvesting				
Huur	0	0	0	0
Servicekosten	0	0	0	0
Zakelijke lasten	0	0	0	0
Kantine	0	0	0	0
Totaal Huisvesting	0	0	0	0
Kantoorkosten				
Papier en enveloppen	0	0	3.261	1.508
Drukwerk	1.500	1.500	2.495	1.811
Betalingsverkeer	2.000	2.000	2.405	1.905
Overige kantoorkosten	100	100	87	0
Doorbelaste kantoorkosten	0	0	0	0
Totaal Kantoorkosten	3.600	3.600	8.249	5.224
Algemeen				
Vergaderkosten	2.000	500	117	275
Algemene Ledenvergadering	500	0	0	0
Bestuurskosten	10.000	12.500	10.181	10.381
Advertentiekosten	2.000	2.500	1.425	2.161
Frankeer- en portiekosten	4.000	4.000	2.837	3.798
Accountantskosten	3.000	3.000	4.086	2.328
Overige algemene kosten	0	0	0	0
Doorbelaste algemene kosten (teleco)	0	1.000	0	0
Totaal Algemeen	21.500	23.500	18.647	18.943
Uitvoeringskosten				
Trainingsprogramma/Debattraining	1.000	1.000	469	796
Bijeenkomsten	0	0	353	0
Verkiezingscampagne TK	0	0	0	0
Totaal Uitvoeringskosten	1.000	1.000	822	796
TOTAAL LASTEN	84.920	87.170	90.215	82.502
SALDO	-83.420	-86.820	-88.884	-79.531

SGP-jongeren

Jaarrekening: Balen en lasten per commissie

Commissie In Contact

	Begroting 2016	Prognose 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
BATEN				
Contributies	27.500	25.000	34.011	30.466
Contributies oninbaar	0	0	-3.472	-3.209
Giften	5.000	5.000	4.963	5.049
Abonnementen	17.500	15.000	16.160	16.903
Abonnementen oninbaar	0	0	-744	-1.262
Advertenties	17.500	5.000	4.585	10.128
Verkoop losse nummers	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	67.500	50.000	55.504	58.076
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	500	500	117	168
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	1.000	870	475
Totaal Algemeen	1.500	1.500	986	643
Uitvoeringskosten				
Drukkosten	20.000	20.000	18.626	18.372
Opmaakkosten	250	250	275	300
Fotokosten	500	650	700	630
Verzendkosten	9.000	9.000	9.742	9.686
Doorbel. IC 2 naar andere cies	0	0	0	0
Overige kosten	100	300	522	1.004
Totaal Uitvoeringskosten	29.850	30.200	29.865	29.992
TOTAAL LASTEN	31.350	31.700	30.851	30.635
SALDO	36.150	18.300	24.653	27.441

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie KLIK

	Begroting 2016	Prognose 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
BATEN				
Lidmaatschap 15 / 16 jaar	500	800	2.215	1.650
Lidmaatschap 15 / 16 jaar oninbaar	0	0	-675	-570
Abonnementen	500	500	410	427
Abonnementen oninbaar	0	0	-80	-50
Advertenties	2.500	0	0	0
Giften	100	100	1.509	1.143
Gastlessen	1.250	1.000	664	431
Inkomsten lesbrieven	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	4.850	2.400	4.043	3.030
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	500	300	117	168
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	500	188	866
Totaal Algemeen	1.500	800	304	1.034
Uitvoeringskosten				
<u>KLIK:</u>				
Drukkosten	5.000	4.000	5.969	5.364
Opmaakkosten	0	50	0	40
Fotokosten	250	150	0	0
Verzendkosten	3.500	3.500	3.481	2.822
Overige kosten	0	0	0	0
<u>Lesbrief:</u>				
Drukkosten	0	0	0	0
Opmaakkosten	0	0	0	0
Gastlessen	0	0	0	0
Totaal Uitvoeringskosten	8.750	7.700	9.450	8.226
TOTAAL LASTEN	10.250	8.500	9.754	9.259
SALDO	-5.400	-6.100	-5.711	-6.229

SGP-jongerenJaarrekening: Baten en lasten per commissie

Politiek Bestuur

	Begroting 2016	Prognose 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
BATEN				
Schetsen en manifesten	0	0	0	0
Israëlnota	0	0	0	0
Overige opbrengsten	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	1.500	1.200	467	805
Bestuurs- en commissiekosten	4.000	2.500	2.585	4.927
Totaal Algemeen	5.500	3.700	3.051	5.732
Uitvoeringskosten				
Summerschool	0	0	0	0
Algemene PB-activiteiten	4.500	4.500	4.542	119
Bijdrage activiteiten	0	130	230	0
Drukkosten	0	1.000	0	0
Israëlnota	0	0	0	0
Info via De Banier	0	0	0	0
Totaal Uitvoeringskosten	4.500	5.630	4.772	119
TOTAAL LASTEN	10.000	9.330	7.824	5.851
SALDO	-10.000	-9.330	-7.824	-5.851

SGP-jongerenJaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie Communicatie

	Begroting 2016	Prognose 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
BATEN				
Verkoop promotiemateriaal	2.000	150	64	0
TOTAAL BATEN	2.000	150	64	0
 LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	500	250	117	168
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	500	112	1.322
Totaal Algemeen	1.500	750	229	1.490
Uitvoeringskosten				
Advertentiekosten	0	0	0	0
Promotiemateriaal	2.000	2.000	4.893	1.942
Kosten ledenwerving	0	0	0	200
Kosten website	2.000	4.000	5.538	1.187
Totaal Uitvoeringskosten	4.000	6.000	10.431	3.330
TOTAAL LASTEN	5.500	6.750	10.660	4.819
 SALDO	-3.500	-6.600	-10.596	-4.819

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie Leden & Relaties

	Begroting 2016	Prognose 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
BATEN				
Bijdrage relaties	0	0	0	175
Bijdragen verenigingen	0	0	-1.418	2.197
TOTAAL BATEN	0	0	-1.418	2.372
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	500	250	117	263
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	1.000	1.207	905
Totaal Algemeen	1.500	1.250	1.323	1.168
Uitvoeringskosten				
Bijeenkomsten (o.a. witte vlekken)	0	0	0	0
Kadercursus	0	0	0	0
SGP-j Café	3.000	2.500	1.369	4.286
Bijdragen activiteiten	0	0	148	652
PR door Studieverenigingen	0	0	0	0
Overige ledenwerfactiviteiten	0	0	2.287	
Stand Wegwijs	5.000	5.000	4.957	0
Stand Familiedagen	0	0	726	766
Promotiemateriaal	0	0	247	0
Beloning standbemanning	0	0	0	0
Startsubsidie / aanbrengen leden	1.000	1.000	2.213	0
Totaal Uitvoeringskosten	9.000	8.500	11.946	5.704
TOTAAL LASTEN	10.500	9.750	13.269	6.872
SALDO	-10.500	-9.750	-14.687	-4.500

SGP-jongerenJaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie Organisatie

	Begroting 2016	Prognose 2016	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015
BATEN				
Giften/collecten (m.n. collectes)	0	0	11.438	0
Bijdrage verenigingen	0	0	0	0
Sponsoring (o.a. VRCL)	0	0	0	1.550
Standverhuur	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	0	0	11.438	1.550
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	500	250	117	168
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	1.500	2.359	3.079
Totaal Algemeen	1.500	1.750	2.475	3.247
Uitvoeringskosten				
Jongerenavonden	1.000	1.000	0	0
Trainingskosten	0	0	1.387	
PJO-event	1.000	0	1.059	0
Congressen	2.500	5.000	10.687	5.120
Overige bijeenkomsten	0	0	0	0
Heidesessie	0	0	0	0
Herstructurering verenigingen	7.500	7.500	7.500	1.195
Starterssubsidie	0	0	0	0
Organisatie Jongerendag				
Dotatie voorziening	17.000	17.000	45.011	17.000
Totaal Uitvoeringskosten	29.000	30.500	65.644	23.315
TOTAAL LASTEN	30.500	32.250	68.119	26.562
SALDO	-30.500	-32.250	-56.682	-25.012



BEGROTING 2017

SGP » jongeren

begroting 2016

in euro's

	Begroting 2017	Prognose medio 2016	Werkelijk t/m 30-06-16	Begroting 2016	Uitkomst 2015
BATEN					
Commissie Algemeen	1.500	350	898	1.500	2.972
Commissie IN » Contact	59.500	50.000	40.776	67.500	58.076
Commissie KLIK	5.250	2.400	1.213	4.850	3.030
Politiek Bestuur	0	0	0	0	0
Commissie Communicatie	500	150	43	2.000	0
Commissie Leden&Relaties	0	0	0	0	2.372
Commissie Organisatie	1.500	0	0	0	1.550
Lokale Commissies	9.500	9.500	8.500	9.500	
TOTAAL BATEN	77.750	62.400	51.429	85.350	68.000
LASTEN					
Personeel					
Commissie Algemeen	60.811	59.070	29.016	58.820	57.540
Afschrijvingskosten					
Commissie Algemeen	0	0	0	0	0
Huisvesting					
Commissie Algemeen	0	0	0	0	0
Kantoorkosten					
Commissie Algemeen	4.100	3.600	2.534	3.600	5.224
Algemeen kosten					
Commissie Algemeen	17.650	23.500	9.238	21.500	18.942
Commissie IN » Contact	1.400	1.500	497	1.500	643
Commissie KLIK	1.400	800	269	1.500	1.034
Politiek Bestuur	3.500	3.700	1.189	5.500	5.732
Commissie Communicatie	1.150	750	179	1.500	1.490
Commissie Leden&Relaties	1.400	1.250	630	1.500	1.168
Commissie Organisatie	3.000	1.750	1.691	1.500	3.247
Lokale Commissies	8.500	9.500	8.500	9.500	
Totaal Algemene kosten	38.000	42.750	22.193	44.000	32.256
Uitvoeringskosten					
Commissie Algemeen	5.750	1.000	822	1.000	796
Commissie IN » Contact	30.200	30.200	13.939	29.850	29.992
Commissie KLIK	8.600	7.700	2.965	8.750	8.226
Politiek Bestuur	380	5.630	5.952	4.500	119
Commissie Communicatie	3.500	6.000	6.942	4.000	3.329
Commissie Leden&Relaties	5.500	8.500	6.286	9.000	5.704
Commissie Organisatie	37.000	30.500	21.721	29.000	23.315
Totaal Uitvoeringskosten	90.930	89.530	58.628	86.100	71.480
TOTAAL LASTEN	193.841	194.950	112.371	192.520	166.500
SALDO	-116.091	-132.550	-60.942	-107.170	-98.501
Subsidie Binnenlandse zaken	110.600	107.200	55.342	107.200	107.223
Afrekening BZA vorige boekjaren	0	0	0	0	8.856
Bijdrage SGP (eenmalig/jub.jaar)	0	0	0	0	0
Bijdrage SGP (campagne)	5.000	0	0	0	0
Bijdrage SGP voor de jongerend	0	0	0	0	0
Bijdrage SGP	0	0	0	0	0
Mutatie reserve bij SGP	0	0	0	0	0
Saldo	-491	-25.350	-5.600	30	17.578

SGP » jongeren

Begroting 2017

in euro's

Algemeen

BATEN

Vijfjesleden (€ 1,50 pp VLSJ-lid)
Vijfjesleden oninbaar
Giften / collecten
Sponsoring
Rente / overige baten
Afroming kapitaal VLSJ

TOTAAL BATENLASTEN

Personeel

Salaris
Salarisadministratie
Vrijwilligers
Overige personeelskosten
Pool SGP-bureau
Totaal Personeel

Afschrijvingskosten

Afschrijvingskosten inventaris
Afschrijvingskosten automatisering
Doorbelaste afschrijvingskosten
Totaal afschrijvingskosten

Huisvesting

Huisvestingskosten
Totaal Huisvesting

Kantoorkosten

Papier en enveloppen
Drukwerk
Betalingsverkeer
Overige kantoorkosten
Doorbelaste kantoorkosten
Totaal Kantoorkosten

Algemeen

Vergaderkosten
Algemene Ledenvergadering
Bestuurskosten
Advertentiekosten
Frankeer- en portiekosten
Accountantskosten
Doorbel. alg. kosten
Totaal Algemeen

Uitvoeringskosten

Trainingsprogramma/Debattraining
Verkiezingscampagne TK
Totaal Uitvoeringskosten

TOTAAL LASTENSALDO

	<u>Begroting 2017</u>	<u>Prognose medio 2016</u>	<u>Werkelijk t/m 30-06-16</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Uitkomst 2015</u>
<u>BATEN</u>					
Vijfjesleden (€ 1,50 pp VLSJ-lid)	0	0	0	0	1.150
Vijfjesleden oninbaar	0	0	0	0	-180
Giften / collecten	500	350	48	500	328
Sponsoring	500	0	0	500	0
Rente / overige baten	500	0	850	500	1.299
Afroming kapitaal VLSJ	0	0	0	0	375
<u>TOTAAL BATEN</u>	1.500	350	898	1.500	2.972
<u>LASTEN</u>					
Personeel					
Salaris	38.250	37.500	18.638	37.500	35.774
Salarisadministratie	250	250	125	250	212
Vrijwilligers		1.500	0	2.000	0
Overige personeelskosten	2.000	1.750	979	1.000	4.861
Pool SGP-bureau	19.561	18.070	9.274	18.070	16.693
Totaal Personeel	60.811	59.070	29.016	58.820	57.540
Afschrijvingskosten					
Afschrijvingskosten inventaris	0	0	0	0	0
Afschrijvingskosten automatisering	0	0	0	0	0
Doorbelaste afschrijvingskosten	0	0	0	0	0
Totaal afschrijvingskosten	0	0	0	0	0
Huisvesting					
Huisvestingskosten	0	0	0	0	0
Totaal Huisvesting	0	0	0	0	0
Kantoorkosten					
Papier en enveloppen	500	0	760	0	1.508
Drukwerk	1.500	1.500	817	1.500	1.811
Betalingverkeer	2.000	2.000	958	2.000	1.905
Overige kantoorkosten	100	100	0	100	0
Doorbelaste kantoorkosten	0	0	0	0	0
Totaal Kantoorkosten	4.100	3.600	2.534	3.600	5.224
Algemeen					
Vergaderkosten	650	500	102	2.000	275
Algemene Ledenvergadering	500	0	0	500	0
Bestuurskosten	10.000	12.500	6.251	10.000	10.381
Advertentiekosten	1.000	2.500	1.425	2.000	2.161
Frankeer- en portiekosten	2.500	4.000	1.460	4.000	3.798
Accountantskosten	3.000	3.000	0	3.000	2.328
Doorbel. alg. kosten	0	1.000	0	0	0
Totaal Algemeen	17.650	23.500	9.238	21.500	18.943
Uitvoeringskosten					
Trainingsprogramma/Debattraining	750	1.000	822	1.000	796
Verkiezingscampagne TK	5.000	0	0	0	0
Totaal Uitvoeringskosten	5.750	1.000	822	1.000	796
<u>TOTAAL LASTEN</u>	88.311	87.170	41.610	84.920	82.502
<u>SALDO</u>	<u>-86.811</u>	<u>-86.820</u>	<u>-40.713</u>	<u>-83.420</u>	<u>-79.530</u>

SGP » jongeren

Begroting 2017

in euro's

Commissie IN Contact

	Begroting 2017	Prognose medio 2016	Werkelijk t/m 30-06-16	Begroting 2016	Uitkomst 2015
BATEN					
Contributies	27.000	25.000	23.476	27.500	30.466
Contributies oninbaar	0	0	0	0	-3.209
Giften	5.000	5.000	2.343	5.000	5.049
Abonnementen	15.500	15.000	13.424	17.500	16.903
Abonnementen oninbaar	0	0	0	0	-1.262
Advertenties	12.000	5.000	1.532	17.500	10.128
Verkoop losse nummers	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	59.500	50.000	40.776	67.500	58.076
LASTEN					
Algemeen					
Vergaderkosten	400	500	102	500	168
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	1.000	396	1.000	475
Totaal Algemeen	1.400	1.500	497	1.500	643
Uitvoeringskosten					
Drukkosten	19.000	20.000	8.929	20.000	18.372
Opmaakkosten	250	250	75	250	300
Fotokosten	700	650	310	500	630
Verzendkosten	10.000	9.000	4.351	9.000	9.686
Doorbel. IC 2 naar andere cies	0	0	0	0	0
Overige kosten	250	300	274	100	1.004
Totaal Uitvoeringskosten	30.200	30.200	13.939	29.850	29.992
TOTAAL LASTEN	31.600	31.700	14.436	31.350	30.635
SALDO	27.900	18.300	26.339	36.150	27.441

SGP » jongeren

Begroting 2017

in euro's

Commissie KLIK

BATEN

Lidmaatschap 15 / 16 jaar	1.000
Lidmaatschap 15 / 16 jaar oninbaar	0
Abonnementen	400
Abonnementen oninbaar	0
Advertenties	2.500
Giften	100
Gastlessen	1.250
Inkomsten lesbrieven	0

TOTAAL BATEN

	Begroting 2017	Prognose medio 2016	Werkelijk t/m 30-06-16	Begroting 2016	Uitkomst 2015
<u>BATEN</u>					
Lidmaatschap 15 / 16 jaar	1.000	800	820	500	1.650
Lidmaatschap 15 / 16 jaar oninbaar	0	0	0	0	-570
Abonnementen	400	500	290	500	427
Abonnementen oninbaar	0	0	0	0	-50
Advertenties	2.500	0	0	2.500	0
Giften	100	100	103	100	1.143
Gastlessen	1.250	1.000	0	1.250	431
Inkomsten lesbrieven	0	0	0	0	0
<u>TOTAAL BATEN</u>	5.250	2.400	1.213	4.850	3.030
<u>LASTEN</u>					
Algemeen					
Vergaderkosten	400	300	102	500	168
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	500	167	1.000	866
Totaal Algemeen	1.400	800	269	1.500	1.034
Uitvoeringskosten					
<u>KLIK:</u>					
Drukkosten	5.000	4.000	1.898	5.000	5.364
Opmaakkosten	0	50	0	0	40
Fotokosten	100	150	0	250	0
Verzendkosten	3.500	3.500	1.067	3.500	2.822
Overige kosten	0	0	0	0	0
<u>Lesbrief:</u>					
Drukkosten	0	0	0	0	0
Opmaakkosten	0	0	0	0	0
Gastlessen	0	0	0	0	0
Totaal uitvoeringskosten	8.600	7.700	2.965	8.750	8.226
<u>TOTAAL LASTEN</u>	10.000	8.500	3.234	10.250	9.259
<u>SALDO</u>	<u>-4.750</u>	<u>-6.100</u>	<u>-2.021</u>	<u>-5.400</u>	<u>-6.229</u>

SGP » jongerenBegroting 2017

in euro's

BATEN

Schetsen

TOTAAL BATENLASTEN

Algemeen

Vergaderkosten

Bestuurs- en commissiekosten

Totaal Algemeen

Uitvoeringskosten

Algemene PB-activiteiten

Bijdrage ECPY

Drukkosten

Info via De Banier

Totaal uitvoeringskosten

TOTAAL LASTENSALDO

	Begroting 2017	Prognose medio 2016	Werkelijk t/m 30-06-16	Begroting 2016	Uitkomst 2015
<u>BATEN</u>					
Schetsen	0	0	0	0	0
<u>TOTAAL BATEN</u>	0	0	0	0	0
<u>LASTEN</u>					
Algemeen					
Vergaderkosten	1.000	1.200	406	1.500	805
Bestuurs- en commissiekosten	2.500	2.500	783	4.000	4.927
Totaal Algemeen	3.500	3.700	1.189	5.500	5.732
Uitvoeringskosten					
Algemene PB-activiteiten	250	4.500	4.697	4.500	119
Bijdrage ECPY	130	130	130	0	
Drukkosten	0	1.000	1.125	0	
Info via De Banier	0	0	0	0	
Totaal uitvoeringskosten	380	5.630	5.952	4.500	119
<u>TOTAAL LASTEN</u>	3.880	9.330	7.141	10.000	5.851
<u>SALDO</u>	<u>-3.880</u>	<u>-9.330</u>	<u>-7.141</u>	<u>-10.000</u>	<u>-5.851</u>

SGP » jongerenBegroting 2017

in euro's

Commissie Communicatie

BATEN

Verkoop promotiemateriaal

TOTAAL BATENLASTEN

Algemeen

Vergaderkosten

Bestuurs- en commissiekosten

Totaal Algemeen

Uitvoeringskosten

Advertentiekosten

Promotiemateriaal

Kosten ledenwerving

Kosten website

Totaal Uitvoeringskosten

TOTAAL LASTENSALDO

	Begroting 2017	Prognose medio 2016	Werkelijk t/m 30-06-16	Begroting 2016	Uitkomst 2015
Verkoop promotiemateriaal	500	150	43	2.000	0
TOTAAL BATEN	500	150	43	2.000	0
<u>LASTEN</u>					
Algemeen					
Vergaderkosten	400	250	102	500	168
Bestuurs- en commissiekosten	750	500	78	1.000	1.322
Totaal Algemeen	1.150	750	179	1.500	1.490
Uitvoeringskosten					
Advertentiekosten	0	0	0	0	0
Promotiemateriaal	2.000	2.000	2.196	2.000	1.942
Kosten ledenwerving	0	0	0	0	200
Kosten website	1.500	4.000	4.746	2.000	1.187
Totaal Uitvoeringskosten	3.500	6.000	6.942	4.000	3.329
TOTAAL LASTEN	4.650	6.750	7.121	5.500	4.819
SALDO	-4.150	-6.600	-7.078	-3.500	-4.819

SGP » jongeren

Begroting 2017

in euro's

BATEN

Bijdrage relaties
Bijdragen verenigingen

TOTAAL BATEN

LASTEN

Algemeen

Vergaderkosten
Bestuurs- en commissiekosten

Totaal Algemeen

Uitvoeringskosten

SGP-j Café
Bijdragen aan activiteiten sv/pk/sds
Organisatie beurzen
Stand Wegwijs
Stand Familiedagen
Overige ledenwerfactiviteiten
Onkostenvergoedingen
Startsubsidie / aanbrengen leden

Totaal Uitvoeringskosten

TOTAAL LASTEN

SALDO

Commissie Leden & Relaties

	Begroting 2017	Prognose medio 2016	Werkelijk t/m 30-06-16	Begroting 2016	Uitkomst 2015
<u>BATEN</u>					
Bijdrage relaties	0	0	0	0	175
Bijdragen verenigingen	0	0	0	0	2.197
<u>TOTAAL BATEN</u>	0	0	0	0	2.372
<u>LASTEN</u>					
Algemeen					
Vergaderkosten	400	250	102	500	263
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	1.000	529	1.000	905
Totaal Algemeen	1.400	1.250	630	1.500	1.168
Uitvoeringskosten					
SGP-j Café	0	2.500	961	3.000	4.286
Bijdragen aan activiteiten sv/pk/sds	0	0	0	0	652
Organisatie beurzen					0
Stand Wegwijs	0	5.000	4.957	5.000	0
Stand Familiedagen	1.000	0	0	0	766
Overige ledenwerfactiviteiten	3.500	0	0	0	0
Onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0
Startsubsidie / aanbrengen leden	1.000	1.000	368	1.000	0
Totaal Uitvoeringskosten	5.500	8.500	6.286	9.000	5.704
<u>TOTAAL LASTEN</u>	6.900	9.750	6.916	10.500	6.872
<u>SALDO</u>	-6.900	-9.750	-6.916	-10.500	-4.500

SGP » jongeren

Begroting 2017

in euro's

Commissie Organisatie

	Begroting 2017	Prognose medio 2016	Werkelijk t/m 30-06-16	Begroting 2016	Uitkomst 2015
BATEN					
Giften / collecten (m.n. collectes)	0	0	0	0	0
Bijdrage verenigingen	0	0	0	0	0
Sponsoring	1.500	0	0	0	1.550
Standverhuur	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	1.500	0	0	0	1.550
LASTEN					
Algemeen					
Vergaderkosten	500	250	102	500	168
Bestuurs- en commissiekosten	2.500	1.500	1.590	1.000	3.079
Totaal Algemeen	3.000	1.750	1.691	1.500	3.247
Uitvoeringskosten					
SGP-j Café	3.000	0	0		0
Jongerenavonden (begr. 2 avonden)	1.000	1.000	22	1.000	0
PJO-event	1.000	0	0	1.000	0
2-daagscongres (begr. 1 congres)	6.000	5.000	5.699	2.500	5.120
Heidesessie	500	0	0	0	0
Herstructurering verenigingen	8.500	7.500	7.500	7.500	1.195
Starterssubsidie	0	0	0	0	0
Organisatie Jongerendag:					
Dotatie voorziening	17.000	17.000	8.500	17.000	17.000
Totaal uitvoeringskosten	37.000	30.500	21.721	29.000	23.315
TOTAAL LASTEN	40.000	32.250	23.412	30.500	26.563
SALDO	-38.500	-32.250	-23.412	-30.500	-25.013

29-06-2017 000728

Nawoord

We begonnen dit jaarverslag met de vraag 'Wie is de Baas?'. Door terug te blikken op alle waardevolle resultaten die behaald mochten worden, kunnen wij niet anders dan erkennen, God is de Baas. Hij regeert, wat er ook gebeurt in de maatschappij. Welke (politieke) beslissingen er ook genomen worden. Laten we dit ook als vertrouwend vooruitzicht voor 2017 houden!

Voor mij is dit het laatste jaarverslag dat ik zal schrijven. Ik heb dit drie jaar met veel tijd en plezier gedaan. Het terugblieken op alles wat wij met Gods hulp mochten bereiken was elke keer weer een waar genoegen. Ik hoop dat ieder voor zich met dankbaarheid en plezier terug of vooruit mag kijken op zijn of haar werk binnen SGP-jongeren.

Ik wil dit jaarverslag afsluiten met de woorden waarmee het ook begonnen is. Vertrouw het verleden toe aan Gods barmhartigheid, het heden aan Zijn liefde en de toekomst aan Zijn voorzienigheid. Dit wens ik jullie allen toe!

Zetten, januari 2017

Janneline van Westreenen
Secretaris SGP-jongeren

SGP-jongeren | Dinkel 7 | 3068 HB | Rotterdam | www.sgpj.nl

**Rapport betreffende
de jaarrekening 2016
en jaarverslag 2016
van de
Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP**

GUIDO DE BRÉS-STICHTING, 32
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2016

	Pag.
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
1. Algemeen	2
2. Subsidies	2
3. Uitkomsten	2
JAARREKENING 2016	
Balans per 31 december 2016	3
Rekening van baten en lasten over 2016	4
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
Toelichting op de balans	7
Toelichting op de rekening van baten en lasten	10
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring	13

I. Algemeen

1.1. Statutaire doelstelling

Volgens artikel 3 van de statuten:

1. De Stichting heeft ten doel:
 - a. het maatschappelijke en politieke debat te beïnvloeden op basis van de reformatорische levensbeschouwing;
 - b. het verrichten van onderzoek op wetenschappelijk niveau;
 - c. het bevorderen van de bezinning op actuele ontwikkelingen en
 - d. het streven naar bredere bekendheid binnen onze netwerksamenleving.

2. De Stichting streeft deze doelen na in overeenstemming met de in artikel 2 van haar statuten verwoorde grondslag, ten dienste van politiek en samenleving in het algemeen en voor de Staalkundig Gereformeerde Partij in het bijzonder.

3. De Stichting tracht deze doelen te bereiken door:
 - a. het bestuderen en doen bestuderen van politieke en maatschappelijke vraagstukken;
 - b. het verspreiden van de resultaten van deze studies door publicatie daarvan;
 - c. het stimuleren van bezinning en discussie over de resultaten van deze studies, onder meer door het organiseren van conferenties en door de uitgave van een tijdschrift;
 - d. het bevorderen van intellectuele activiteiten in de breedte van de achterban;
 - e. het vormen en beheren van een bibliotheek en documentatiecentrum;
 - f. alle andere wettige middelen, welke voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Stichting bevorderlijk kunnen zijn.

De Guido de Brès Stichting is feitelijk gevestigd op Dinkel 7, 3068 HB te Rotterdam NL, is statutair gevestigd in 's-Gravenhage en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41149964.

1.2. Bestuur

Per 31 december 2016 bestond het bestuur uit de volgende personen:

Mr. A. Klaassen (voorzitter)
Dr. ir. J.S. van den Brink (secretaris)
J.J. Zoeteman RA (penningmeester)
Dr. R. Bisschop
Dr. A. Goudriaan
Ir. L. de Knegt
Dr. J.J. Meeuse
Mevr. dr. M. Verduijn
Prof. dr. ir. W. de Vries

2. Subsidies

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) subsidieert op basis van de Wet Financiering Politieke Partijen.

Giften

Gedurende het boekjaar 2016 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.500.

Schulden

Gedurende het boekjaar 2016 zijn er geen schulden aangegaan groter dan € 25.000.

Gedurende het boekjaar 2016 is de onderlinge rekening-courantverhouding met de Staalkundig Gereformeerde Partij hoger dan € 25.000. Voor het verloop van de rekening-courantverhouding gedurende het jaar wordt verwezen naar het verloopoverzicht in de toelichting op de balans.

Subsidievaststelling 2015

Bij beschikking van 2 november 2016, nummer 2016-0000604254, is de subsidie voor het boekjaar 2015 vastgesteld op € 159.195. In 2016 resulteert dit voor het Wetenschappelijk Instituut (WI) in een nabetaling van € 287.

GÓUDÉ DE BRÉS-STICHTING 734
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(Bedragen in euro's)
(Na resultaatbeslissing)

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
ACTIVA		
Materiele vaste activa (1)		
Automatisering	156	590
Voorraden (2)	175	2.075
Vorderingen (3)		
Ministerie van Binnenlandse Zaken	31.839	31.782
Rekening-courant SGP	18.645	25.226
Rekening-courant SGPJ	1.812	1.812
Rekening-courant SFB	-	2.133
Overige	2.602	2.699
Liquide middelen (4)	<u>43.125</u>	<u>48.045</u>
	<u>98.354</u>	<u>114.363</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen (5)		
Stichtingskapitaal	45	45
Bestemmingsreserve projecten	8.107	16.107
Algemene reserve	55.729	68.601
Kortlopende schulden (6)		
Overige schulden	<u>34.472</u>	<u>29.609</u>
	<u>98.354</u>	<u>114.363</u>

GENOEGDE BRÈS-STICHTING, 735
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016
(Bedragen in euro's)

	2016	2015
	uitkomst	begroting
BATEN		
Subsidie (7)	159.481	158.900
Bijdrage SGP (8)	20.000	20.000
Abonnementen (Zicht) (9)	12.989	13.300
Donaties/giften (10)	11.715	11.500
Overige baten (11)	<u>11.266</u>	<u>6.750</u>
	<u>215.452</u>	<u>210.450</u>

LASTEN		
Personelskosten (12)	144.918	134.362
Projectkosten (13)	8.000	21.436
Doorbelaste kosten vanuit SGP (14)	8.823	8.174
Vergaderkosten (15)	12.021	12.200
Bureaukosten (16)	12.172	15.000
Publiciteitskosten (17)	<u>50.389</u>	<u>40.714</u>
	<u>236.323</u>	<u>231.886</u>

Resultaat	<u>20.871-</u>	<u>21.436-</u>
Resultaatbestemming:		<u>4.095-</u>
Bestemmingsreserve projecten	8.000-	21.436-
Algemene reserve	<u>12.871-</u>	<u>-</u>
	<u>20.871-</u>	<u>21.436-</u>
		<u>4.095-</u>

RONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende vereniging is verbonden met de rechtspersoon:

- Staatkundig Gereformeerde Partij

WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:
Automatisering 33%

Voorraden

In voorgaande jaren werd de voorraad van drukwerk, publicaties en PR-artikelen tegen kostprijs of lagere marktwaarde gewaardeerd op de balans. Met ingang van dit boekjaar worden deze niet meer gewaardeerd op de balans, maar direct ten laste van het resultaat gebracht. Dit leidt tot een eenmalige kostenpost van ca € 1.900.

Vorderungen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de gemaarcteerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Vermogen

Bestemmingsreserve projecten

De bestemmingsreserve projecten is een bestemmingsreserve die in 2012 is gevormd ter dekking van projecten uitgevoerd door derden.

RESULTAATBEPALING

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De subsidie is afhankelijk van het aantal gesubsidieerde partijen en het aantal zetels van de gesubsidieerde partijen in de Tweede Kamer, conform artikel 8 van de Wet Financiering Politieke Partijen. De verantwoorde subsidie betreft het voorschot subsidie van het huidige boekjaar en de afrekening van de subsidie van het voorgaande boekjaar.

Bijdrage SGP

Met het hoofdbestuur van de SGP is afgesproken dat de hoogte van de SGP-bijdrage aan het WI structureel € 20.000 per jaar bedraagt.

Giften

De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften.

GUIDO DE BRÈS-STICHTING, SGP
 WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
 'S-GRAVENHAGE

OELICHTING OP DE BALANS
 (bedragen in euro's)

	31-12-2016	31-12-2015
<u>Materiele vaste activa (1)</u>		
Automatisering		
Aanschafwaarde	1.303	836
Cumulatieve afschrijvingen	<u>713-</u>	<u>279-</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>590</u>	<u>558</u>
Investeringen		
Afschrijvingen	434-	467
Desinvesteringen		
Afschrijvingen desinvestering		
	<u>434-</u>	<u>33</u>
Aanschafwaarde	1.303	1.303
Cumulatieve afschrijvingen	<u>1.148-</u>	<u>713-</u>
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>156</u>	<u>590</u>
<u>Voorraden (2)</u>		
Nota's/Katernen/VVV-bonnen	<u>175</u>	<u>2.075</u>
<u>Vorderingen (3)</u>		
Ministerie van Binnenlandse Zaken		
Saldo per begin boekjaar	31.782	31.928
Subsidie voorgaand boekjaar	287	1.689
Ontvangen afrekening voorgaand boekjaar	32.068-	33.617-
Ontvangen voorschotten boekjaar	127.356-	127.126-
Voorlopige beschikking boekjaar	<u>159.195</u>	<u>158.908</u>
Saldo per einde boekjaar	<u>31.839</u>	<u>31.782</u>
Rekening-courant SGP		
Stand per begin boekjaar	25.226	66.415
Subsidies	159.424	160.743
Bijdrage SGP	20.000	20.000
Bijdrage SGP (supplie 2014)	-	-
Opnamen	165.500-	206.500-
Doorbelaste kosten SGP	11.823-	9.668-
Overige verrekeningen	<u>8.682-</u>	<u>5.764-</u>
Stand per einde boekjaar	<u>18.645</u>	<u>25.226</u>
Rekening-courant SGPJ		
Stand per begin boekjaar	1.812	1.211
Overige verrekeningen		
Stand per einde boekjaar	<u>1.812</u>	<u>1.812</u>
Rekening-courant SFB		
Stand per begin boekjaar	2.133	2.133
Overige verrekeningen	<u>2.133-</u>	
Stand per einde boekjaar	<u>-</u>	<u>2.133</u>

GUIDO DE BRES-STICHTING, 730
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGI
'S-GRAVENHAGE

	31-12-2016	31-12-2015
verige vorderingen		
Advertenties	113	275
Abonnementen/donaties	39	15
Vooruitbetaalde bedragen	599	831
CPFE project proclaiming or concealing	1.563	1.563
Publicaties	224	-
Pensioenpremies	-	-
Rente	56	-
Diversen	9	16
	<u>2.602</u>	<u>2.699</u>

Liquide middelen (4)

Kas	572	411
ING rekening-courant "Guido de Bres"	9.531	5.343
ING rekening-courant "Zicht"	359	1.739
Rabo NL23 RABO 0304 5620 84	10.277	40.552
Rabo NL04 RABO 0310 5325 82	1.386	-
Rabo NL75 RABO 3294 3165 85	21.000	-
	<u>43.125</u>	<u>48.045</u>

Eigen Vermogen (5)

Stichtingskapitaal		
Stand per begin boekjaar	45	45
Mutatie	-	-
Stand per einde boekjaar	<u>45</u>	<u>45</u>
Bestemmingsreserve projecten		
Stand per begin boekjaar	16.107	29.437
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	8.000-	13.329-
Stand per einde boekjaar	<u>8.107</u>	<u>16.107</u>
De bestemmingsreserve is als volgt opgebouwd:		
Project Tolerantie	1.107	9.107
Project Gewetensvrijheid	7.000	7.000
	<u>8.107</u>	<u>16.107</u>
Algemene reserve		
Stand per begin boekjaar	68.601	59.366
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	12.871-	9.234
Stand per einde boekjaar	<u>55.729</u>	<u>68.601</u>

GUIDO DE BRÉS STICHTING
 WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
 'S-GRAVENHAGE

	31-12-2016	31-12-2015
<u>Kortlopende schulden (6)</u>		
Overige schulden		
Reservering vakantiedagen	12.595	9.528
Loonheffing	3.979	3.123
Vakantieloetoeslag	4.995	4.709
Pensioenpremies	323	-
Vooruitontvangen donaties/abonnementen	-	50
Salarisadministratie	172	148
Bestuurskosten	1.255	-
Overige personeelskosten	5.000	5.000
Druk- en verzendkosten	2.832	3.124
Opmaakkosten	351	
Advertentiekosten	270	
Accountant- en advieskosten	2.783	2.500
Diversen	537	807
	<hr/> 34.472	<hr/> 29.609

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Verplichtingen

De stichting is in 2012 een verplichting aangegaan voor een tweetal onderzoeksprojecten á € 40.000. De uitstaande verplichtingen voor de komende jaren bedragen per balansdatum 31 december 2016: € 8.107.

GUIDO DE BRAES-STICHTING, 41
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN
(bedragen in euro's)

	2016	2015	
	uitkomst	begroting	uitkomst
Baten			
Subsidie (7)			
Subsidie 2014			1.689
Subsidie 2015	287		
Subsidie 2016	<u>159.195</u>	158.900	<u>158.908</u>
	<u>159.481</u>	<u>158.900</u>	<u>160.597</u>
Bijdrage SGP (8)			
Vaste bijdrage	20.000	20.000	20.000
Tijdelijke bijdrage			
Extra bijdrage (suppletie 2014)			
	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>
Abonnementen (Zicht) (9)			
Abonnementen	13.995	14.000	13.596
Abonnementen oninbaar	1.299-	700-	214-
Overbetalingen abonnementen	<u>293</u>	-	<u>217</u>
	<u>12.989</u>	<u>13.300</u>	<u>13.599</u>
Donaties/giften (10)			
Donaties (incl. overbetalingen)	10.088	10.000	9.754
Donaties oninbaar	1.028-	500-	113-
Giften	<u>2.656</u>	<u>2.000</u>	<u>3.030</u>
	<u>11.715</u>	<u>11.500</u>	<u>12.671</u>
Overige baten (11)			
Advertenties	2.070	2.000	1.875
Verkoop publicaties	3.140	2.000	659
Rente spaarrekening	56		
CPFE project proclaiming or concealing	-		1.563
Overige opbrengsten	<u>6.000</u>	<u>2.750</u>	
	<u>11.266</u>	<u>6.750</u>	<u>4.097</u>

GUIDO DE BRAES-STICHTING, 42
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

	2016	2015	
	uitkomst	begroting	uitkomst
Lasten			
Personelekosten (12)			
Salarissen	96.432	91.450	87.164
Pensioenpremies	10.181	9.700	8.991
Sociale lasten	16.084	14.400	13.751
Vakantieloeslag/eindejaarsuitkering	15.309	15.350	14.163
Mutatie reservering vakantiedagen	3.068	-	3.167
Vaste reiskostenvergoedingen	2.333	1.270	1.269
Salarisbureau	668	600	647
Vrijwilligers	-	720	-
Overige personeelskosten	<u>844</u>	<u>872</u>	<u>1.196</u>
	<u>144.918</u>	<u>134.362</u>	<u>130.347</u>

Aantal dienstverbanden

Het aantal dienstverbanden (exclusief stagiaires) bedroeg in 2016: 2.16 (2015: 1.91) op basis van fulltime dienstverbanden.

Projectkosten (13)			
Vergoeding project Gewetensvrijheid		12.000	5.000
Salaris project Tolerantie	8.000	4.000	8.000
Literatuur project Tolerantie			123
Verblijfkosten project Tolerantie			207
Overige kosten	<u> </u>	<u>5.436</u>	<u> </u>
	<u>8.000</u>	<u>21.436</u>	<u>13.329</u>

Doorbelaste kosten vanuit SGP (14)

Personelekosten partijbureau	<u>8.823</u>	<u>8.174</u>	<u>9.668</u>
------------------------------	--------------	--------------	--------------

GUIDO DE BRAEËSTICHTING,⁴³
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

	2016	2015	
	uitkomst	begroting	uitkomst
Vergaderkosten (15)			
Vergaderingen	861	300	295
Variabele reiskostenvergoedingen	2.890	2.000	2.889
Onkostenvergoedingen bestuursleden	2.445	3.000	3.870
Bijeenkomsten	4.908	5.900	6.715
Attenties	<u>917</u>	<u>1.000</u>	<u>1.126</u>
	<u><u>12.021</u></u>	<u><u>12.200</u></u>	<u><u>14.895</u></u>
Bureaukosten (16)			
Abonnementen	1.787	1.400	1.330
Contributies	729	2.800	2.994
Literatuur	2.173	1.700	2.408
Cursussen	-	2.000	2.260
Accountantskosten	3.314	2.500	2.075
Advieskosten	-	500	236
Afschrijvingen inventaris	434	434	434
Kosten betalingsverkeer	1.524	1.000	1.087
Portikosten	2.025	2.400	2.161
Overige bureaukosten	<u>186</u>	<u>700</u>	<u>526</u>
	<u><u>12.172</u></u>	<u><u>15.000</u></u>	<u><u>15.511</u></u>
Publiciteitskosten (17)			
Drukkosten	26.765	22.500	14.142
Auteursvergoedingen	5.000	5.000	3.675
Advertentiekosten	2.900	1.250	1.215
Vergoedingen vertalers	25	250	-
Beurskosten	1.023	1.000	-
Portikosten publicaties	4.360	5.200	3.527
Opmaakkosten	5.775	3.750	8.521
Promotie-artikelen	1.153	1.000	99
Overige publiciteitskosten	<u>3.387</u>	<u>764</u>	<u>129</u>
	<u><u>50.389</u></u>	<u><u>40.714</u></u>	<u><u>31.308</u></u>

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

Sitiopark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn

T (0343) 41 59 40
F (0343) 41 44 78
doorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut voor de SGP te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2016 van Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut voor de SGP in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de stichting gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de rekening van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut voor de SGP zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur, verbonden partijen, donateurs en subsidieverstrekkers met als doel Guido de Brès-Stichting.

Wetenschappelijk Instituut voor de SGP in staat te stellen te voldoen aan de verantwoordingsverplichtingen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut voor de SGP, verbonden partijen, donateurs en subsidieverstrekkers en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de stichting gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in

АВИАЕЕ. ЕМ ТЯГИСЬ КИК ОВ СУТЕКС.

geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van *de stichting* ;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doorn, 1 maart 2017
Van Ree Accountants


Registeraccountant

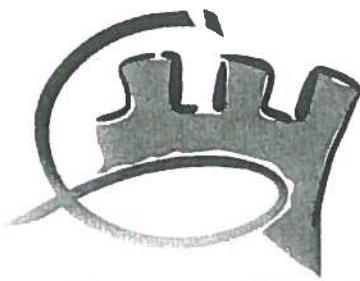
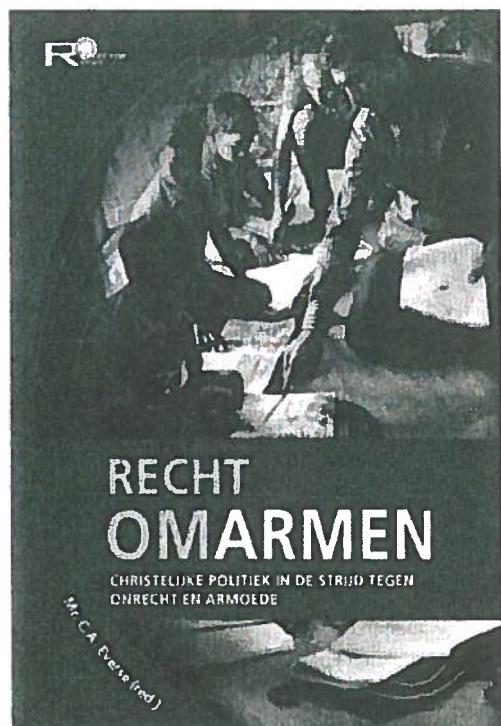
Jaarverslag 2016

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

Drs. J.A. Schippers (red.)

Gerechtigheid verhoogt een volk

Bijbels gemanierde politiek in
een democratische rechtstaat



Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

1. Inleiding

De Guido de Brès-Stichting, het Wetenschappelijk Instituut voor de Staatkundig Gereformeerde Partij (WI-SGP), is de ‘denktank’ ten behoeve van de SGP. Het instituut onderzoekt zelfstandig politieke en maatschappelijke vraagstukken, met als doel kennis en inzicht te verwerven met het oog op een voortdurende ontwikkeling van de staatkundig-gereformeerde visie op alle relevante beleidsterreinen. De resultaten van het onderzoek communiceert het instituut met politici, partijleden, SGP-stemmers en extern publiek.

Bezinning op actuele ontwikkelingen en reflectie ten aanzien van maatschappelijke en politieke veranderingen verdienen voortdurende aandacht. Ontwikkelingen en standpunten behoeven telkens kritische toetsing aan de Bijbel en aan de staatkundig gereformeerde beginselen. Op deze manier kan de SGP een inspirerende en opbouwende bijdrage leveren aan het bestuur van ons land. Daarbij mag de partij zich niet laten meevoeren door de waan van de dag of verstarren in oudbakken standpunten. Het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP stimuleert daarom bezinning, debat en opinievorming in de volle breedte van het kiezerspotentieel van de SGP en wil meer mensen op zijn activiteiten attenderen. Ook wordt het debat aangegaan met andersdenkenden. Het achterliggende doel is dat de Guido de Brès-Stichting een bijdrage levert aan het streven van de partij om meer mensen te brengen tot de erkenning van het gezag van Gods Woord in politiek en samenleving.

De Guido de Brès-Stichting is opgericht op 21 maart 1974 en statutair gevestigd te ’s-Gravenhage. De feitelijke huisvesting was tot augustus 2006 ook in Den Haag, aan de Laan van Meerdervoort. Daarna was het WI-SGP gevestigd aan de Burgemeester van Reenensingel in Gouda. Tezamen met het partijbureau en de SGP-jongeren is het Wetenschappelijk Instituut sinds december 2012 gevestigd in een nieuw gebouwd kantoorpand aan de Dinkel in de Rotterdamse wijk Zevenkamp.

In dit jaarverslag van de Guido de Brès-Stichting wordt teruggeblickt op de werkzaamheden die in 2015 door het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP zijn verricht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de samenstelling van het bestuur (2) en personeel (3), verschenen en in voorbereiding zijnde publicaties (4), het kwartaaltijdschrift *Zicht* (5), georganiseerde conferenties (6), communicatie (7), organisatie (8), een financieel overzicht (9), de ontwikkeling in het aantal donateurs en abonnees (10) en een uitleiding (11). Met dit verslag willen bestuur en directeur verantwoording afleggen aan donateurs en vrienden van de Stichting, aan de leden en het hoofdbestuur van de SGP over de activiteiten van het instituut in het jaar 2016.

2. Bestuur

In het verslagjaar telde het bestuur van de Guido de Brès-Stichting negen leden. Bestuurslid prof. dr. H. van den Belt is per 31 maart 2016 teruggestreden als bestuurslid van de Stichting. In zijn plaats heeft het bestuur ir. L. de Knecht uit Barneveld benoemd. Eind 2016 waren de bestuursleden dr. R. Bisschop en dr. ir. J. van den Brink aftredend. Beide bestuursleden zijn herbenoemd voor een termijn van vier jaar.

Het bestuur is per 31 december 2016 als volgt samengesteld [tussen haakjes staat evt. de bestuursfunctie]:

- *Mr. A. Klaassen [voorzitter]*, Barneveld, 38 jaar, specialist in arbeidsrecht bij BVD Advocaten te Barneveld;
- *Dr. ir. J.S. van den Brink [secretaris]*, Meteren 48 jaar, Principal Scientist bij Philips Healthcare te Best en raadslid van de gemeente Geldermalsen;
- *Dhr. J.J. Zoeteman RA [penningmeester]*, Ermelo, 50 jaar, registeraccountant bij Lentink De Jonge te Harderwijk;
- *Dr. R. Bisschop*, Veenendaal, 60 jaar, historicus, lid van de SGP-fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- *Dr. A. Goudriaan*, Ridderkerk, 47 jaar, universitair docent patristiek en vroegmoderne theologiegeschiedenis aan de faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam;
- *Ir. L. de Knecht*, Barneveld, 48 jaar, softwareconsultant bij Infor Global Solutions, raadslid van de gemeente Barneveld en lid van het SGP-hoofdbestuur;
- *Dr. J.J. Meeuse*, Geldermalsen, 41 jaar, Internist bij het Algemeen Ziekenhuis Rivierenland;
- *Mevr. dr. M. Verduijn*, Alphen aan den Rijn, 37 jaar, beleidsadviseur voor het Consortium Kwaliteit van Zorg van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra;
- *Prof. dr. ir. W. de Vries*, Veenendaal, 57 jaar, onderzoeker globale milieuvraagstukken en buitengewoon hoogleraar milieusysteemanalyse aan Wageningen Universiteit en Research Centrum.

Het bestuur houdt toezicht op het (beheer van het) Wetenschappelijk Instituut, stelt de jaargroting en het jaarverslag vast, bespreekt de voortgangsrapportages van de projecten en houdt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur.

Het bestuur vergaderde in 2016 vijf keer: op 8 februari, 11 april, 13 juni, 19 september en 14 november. Verder heeft op 6 juli de jaarlijkse contactdag van bestuur en personeel plaatsgevonden.

Naast de bespreking van de voortgang van de inhoudelijke en organisatorische thema's, waren in 2016 belangrijke vergaderonderwerpen onder meer:

- vaststelling jaarplan en begroting 2017;
- bespreking en monitoring projecten ontwikkelingssamenwerking, theocratie en hoger onderwijs;
- herziening huisstijlmiddelen;
- afronding postdoctorale studies over tolerantie en gewetensvrijheid.

3. Personeel

Per 1 januari 2016 had het Wetenschappelijk Instituut twee personeelsleden in dienst. De functie van directeur (1,0 fte) wordt vervuld door drs. J.A. Schippers. Mevrouw mr. C.A. van der Tang - Everse is werkzaam als wetenschappelijk beleidsmedewerker (0,8 fte) bij het Wetenschappelijk Instituut.

Verder was in 2016 René Heij MA uit Ermelo voor een stageperiode, vakantiewerk en van september t/m december als tijdelijk medewerker aan het Wetenschappelijk Instituut verbonden. Hij heeft gewerkt aan een onderzoek naar het beroep op de Bijbel in de politiek en een publicatie daarover voorbereid.

Voor administratieve ondersteuning van het Wetenschappelijk Instituut is in 2016 gebruik gemaakt van de dienstverlening van personeel dat in dienst is van de partij. De secretariële ondersteuning, alsook de donateurs- en abonnementenadministratie wordt verzorgd door mevrouw drs. S. Paul-Cammeraat. Verder heeft zij de advertentiewerving voor het kwartaaltijdschrift *Zicht* behartigd. Mevrouw M. Westerhout heeft in 2016 zorg gedragen voor de financiële administratie en verslaglegging.

4. Publicaties

In het najaar van 2013 heeft de Guido de Brès-Stichting een overeenkomst gesloten met uitgeverij De Banier BV te Apeldoorn tot een meerjarige samenwerking bij het uitgeven en promoten van publicaties van het Wetenschappelijk Instituut. De uitgeverij heeft hiervoor de *ReflectorReeks* gecreëerd. In 2016 verscheen de vierde uitgave in deze reeks.

Recht omarmen - *ReflectorReeks nr 4*

Christelijke politiek in de strijd tegen onrecht en armoede

ISBN 978-94-627-83881



In *Recht omarmen* wordt benadrukt dat armoede veel meer is dan 'gebrek aan geld'. Ook wordt armoede niet alleen maar veroorzaakt door gebrek aan zelfdiscipline of bijvoorbeeld corrupte elites. Op basis van dit onderzoek bepleit het WI-SGP een veelomvattende aanpak van armoedebestrijding. Dit betekent niet alleen hulp in de vorm van financiële middelen, onderwijs en technische ondersteuning; ook het tegengaan van onrecht, sociale uitsluiting, misbruik van macht, milieuvervuiling en erosie zijn van groot belang om armoede in de wereld effectief tegen te gaan.

Westerse welvaart heeft armoede elders tot gevolg

Bij de meeste Nederlanders leeft nauwelijks het besef dat voor het handhaven van onze hoge westerse levensstandaard feitelijk een derde van de wereldbevolking arm en afhankelijk wordt gelaten èn gehouden. Dat is beslist niet te rijmen met het streven naar internationale gerechtigheid. Bewustwording op dit punt vindt het WI-SGP hard nodig. In politiek en samenleving staan economische groei, welvaart en veiligheid hoog genoteerd als voorwaarden voor een rechtvaardige samenleving. Door de gerichtheid op ons eigenbelang (individueel en collectief), staat internationale armoedebestrijding niet hoog op het lijstje van maatschappelijke prioriteiten. Gelukkig is de laatste 25 jaar het deel van de wereldbevolking dat leeft in extreme armoede gehalveerd: van 43% naar circa 10% (in 2015), volgens de Wereldbank. Ondanks dit succes leven nog steeds zo'n 795 miljoen mensen in extreme armoede. Terwijl het welvaartsniveau in veel landen steeg, is het verschil tussen rijk en arm toegenomen. Armoede blijft een hardnekkig en ingewikkeld probleem. Bij de pakken neer gaan zitten, is geen verantwoorde optie. Evenmin is bestrijding ervan een taak die we mogen afschuiven op de overheid.

Maak ontwikkelingssamenwerking meer een zaak van burgers, bedrijven en hulporganisaties

In een globaliserende context dragen overheden zeker niet als enigen verantwoordelijkheid voor het bevorderen van gerechtigheid. Het WI-SGP beklemtoont dat hiervoor een bijdrage mag worden gevraagd van burgers, hulporganisaties en bedrijven. De studie *Recht omarmen* bepleit een complementaire benadering waarbij de overheid vooral kaders stelt, coördineert en stimuleert, bijvoorbeeld door de fiscale giftenaftrek te handhaven. Lokale overheden kunnen bedrijven en andere instellingen faciliteren door het aangaan van een partnerschap met lokale overheden, bedrijven en instellingen (scholen, gezondheidsklinieken e.d.) in minder ontwikkelde landen.

Aanleiding onderzoek

De aanleiding voor deze studie vormde het feit dat de Tweede Kamerfractie van de SGP ook in crisistijd (van 2008-2012) bleef vasthouden aan de 0,7%-norm voor het budget voor ontwikkelingssamenwerking. De SGP-fractie ging hiermee in tegen de opinie van de eigen achterban waarvan toen circa 70% voorstander was van meer forse bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking. De interne discussie hierover inspireerde tot een onderzoek naar de fundering van de overheidstaak ten aanzien van internationale armoedebestrijding.

Aanbevelingen

Het WI-SGP doet 21 aanbevelingen voor een beter overheidsbeleid dat onrecht en armoede tegengaat en gerechtigheid bevordert. Samengevat zijn de drie belangrijkste voorstellen:

1. Ontwikkelingsbeleid moet uitgaan van een breed armoedebegrip met een evenwichtige aandacht voor sociale, economische, juridische, ecologische en andere aspecten. De overheid maakt werk van een bestendige en coherente aanpak en geeft prioriteit aan het opruimen van ongerechtigheden in eigen wetgeving en beleid (bijv. handelsbelemmeringen weg nemen en belastingontwijking tegengaan).

2. Nederland dient meer te besteden dan de huidige 0,55% van het BNP voor officiële ontwikkelingssamenwerking (ODA). Het WI-SGP stelt voor om deze norm op 1% van het nationaal inkomen te stellen, waarbij circa de helft uit de publieke middelen komt en de andere helft door particulieren en bedrijven wordt opgebracht. De internationale definitie van ODA kan daarbij worden aangepast, zodat alle uitgaven voor het tegengaan van onrecht en armoede in lage- en middeninkomenslanden daaronder vallen. Een deel van het budget wordt daarbij gereserveerd voor fragiele staten.

3. Nederlanders behoren tot de acht procent van de rijksten in deze wereld. Die welvaart hebben we verdient, zonder er recht op te hebben. Mensen ontvangen rijkdom van God om er andere mensen mee te helpen. Vrijgevigheid is een maatschappelijke deugd die de overheid moet stimuleren. Naast de fiscale giftenaftrek kunnen vooral decentrale overheden een belangrijke rol vervullen door lokale partnerschappen aan te gaan die verbondenheid en verantwoordelijkheid bevorderen. Verder kan de voedselzekerheid worden verbeterd door de enorme verspilling van voedsel tegen te gaan.

De samenstelling van de werkgroep energie luidt als volgt: drs. E.J. Brouwer, Nelline Boers, drs. Henk-Jan Ebbers, mr. Corry-Anne Everse, dr. Henk Kievit, drs. Eddie Krooneman, Hans van 't Land, drs. Jan Schippers en drs. Arco Vuik.

Theocratiestudie

Drs. J.A. Schippers (red.), *Gerechtigheid verhoogt een volk. Bijbels genormeerde politiek in een democratische rechtsstaat*, Apeldoorn 2016, 269 blz., ISBN 978-94-029-00040

Op verzoek van het hoofdbestuur van de SGP heeft het WI-SGP een studie verzorgd over de wijze waarop Bijbelse uitgangspunten voor de staatkundig gereformeerde politiek een vertaling en betekenis krijgen binnen de kaders van de democratische rechtsstaat. De studie is opgebouwd uit drie onderdelen: een bijbels-theologisch, een staatsrechtelijk en een historisch deel. Verschillende personen van binnen en buiten de partij belichten de thematiek vanuit hun expertise. Elke deelstudie sluit af met een slotbeschouwing. In 2014 zijn het staatsrechtelijke en het historische deel van de studie besproken door de leescommissie die de totstandkoming begeleidt. De conceptteksten voor het bijbels-theologische deel zijn in 2015 besproken en door de auteurs herzien. In



het voorjaar van 2016 is de eindredactie van de gehele studie verzorgd en de laatste hand gelegd aan het afsluitend deel met samenvattende conclusies en aanbevelingen, waarvoor het hoofdbestuur van de SGP de eindverantwoordelijkheid neemt. Op 28 juni 2016 is de studie gepresenteerd.

De samenstelling van de leescommissie is als volgt: prof. dr. H. van den Belt, prof. dr. ir. A.G. Bregman, dr. ir. J.S. van den Brink, dr. J.J. Meeuse, ds. A. Vlietstra en drs. P.A. Zevenbergen. Adviseurs zijn drs. J.W. van Berkum, dhr. M.F. van Leeuwen en drs. J.A. Schippers.

Hoger onderwijs

2015 was het jaar waarin de discussie over de kwaliteit van hoger onderwijs urgent werd met de bezetting van het Maagdenhuis in Amsterdam. Met de komende evaluatie van de prestatienormen waarmee het ministerie van OCW de kwaliteit van het hoger onderwijs wil opkrikken, is deze discussie een politieke kwestie waarop de SGP een antwoord zoekt. Vanaf eind 2015 is een start gemaakt met het onderzoeken van de problematiek en het formuleren van een visie op de publieke taak van hoger onderwijs en de verantwoordelijkheid van de overheid daarin. In juni 2016 werd in Ede een seminar belegd waarin van gedachten werd gewisseld over drie aspecten van het hoger onderwijsbeleid: toegankelijkheid, bekostiging en kwaliteitstoezicht. In december 2016 is een eerste conceptversie van de publicatie gereedgekomen met aanbevelingen voor beter beleid voor hoger onderwijs en onderzoek. Eind februari 2017 zal de notitie naar verwachting verschijnen.

De samenstelling van de werkgroep is als volgt: dr. R. Bisschop, dr. ir. J.S. van den Brink, dr. A. Goudriaan en prof. dr. ir. W. de Vries.

Christelijke waarheid in een pluriforme democratie

Wat is de positie van orthodoxe christenen in een democratie? Hoe kan het gezag van de Bijbel worden ingebracht in het publieke debat waarin pluriformiteit een gegeven is dat inherent is aan de hedendaagse democratie? Is een exclusieve opvatting van de christelijke waarheid een gevaar voor de democratie? Dit zijn belangrijke vragen waarmee christenen kunnen geconfronteerd worden of waarmee ze te kampen hebben. Op verzoek van Sallux (ECPM Foundation) vervaardigt het WI-SGP een studie die argumenten aanreikt om christelijke politici te helpen als zij worden geconfronteerd met vooroordelen over hun democratische overtuigingen in de politieke en maatschappelijke debatten. De studie bestaat uit drie essays die ingaan op de volgende vragen.

1. Veel mensen denken dat seculiere argumenten 'neutraal' zijn en religieuze niet. Dit is een onjuist idee. Als christenen in het publieke debat een beroep doen op de Bijbel, van welke mogelijke bezwaren, belemmeringen en valkuilen moeten zij zich dan bewust zijn? In welke gevallen is het wenselijk of verstandig om bijbelse kernwaarden en noties te gebruiken als een niet direct zichtbare ruggengraat van de inbreng in het debat?

2. Gelet op de relevante bepalingen van de Europese verdragen en internationale verdragen, is er dan ruimte voor een niet-relativistisch standpunt in relatie tot het recht op vrijheid van godsdienst? Wat te zeggen van de gedachte dat christenen die een exclusieve waarheidsopvatting hebben een bedreiging voor de democratie vormen?

3. Het begrip tolerantie heeft uiteenlopende interpretaties. Daarom moet het helder worden gedefinieerd. Wanneer tolerantie niet samengaat met een bepaalde mate van intolerantie, zal het een leeg begrip worden. Het grote gebod (vgl. Mattheüs 22:35-40) legt uit hoe de tolerantie in het christendom (liefde jegens de naaste) is gekoppeld aan en voortkomt uit de liefde tot God.

Op 9 mei 2016 is een essay over de eerste deelvraag gereedgekomen en in Amsterdam als deelpublicatie gepresenteerd. Het werd geschreven door René Heij MA. Aan de ontvangers is gevraagd om te reageren op de inhoud ervan. In 2017 zal een vervolg worden gegeven aan dit project.

Tolerantie en gewetensvrijheid

Het WI-SGP heeft in 2011 een studiebeurs aan twee wetenschappers toegekend voor een onderzoek naar de vraagstukken van tolerantie en gewetensvrijheid. Het onderzoek wordt uitgevoerd door dr. M.J. Kater (Theologische Universiteit Apeldoorn) en mw. dr. A.A. Kluveld-Reijerse (Universiteit Maastricht). Het plan is dat in 2016 twee grondige studies ter tafel liggen die op een conferentie worden gepresenteerd en besproken. Waarom laat het WI-SGP deze thema's onderzoeken? Ten eerste is er een ontwikkeling richting publieke dominantie van een seculier-liberaal ideaal. Het belang van de christelijke wortels van onze samenleving en rechtsstaat wordt ontkend en christelijke opvattingen worden buiten de orde geacht of afgewezen. In de tweede plaats lijkt een deel van de achterban van de SGP zich niet of nauwelijks voor te bereiden op de gevolgen die voortvloeien uit het feit dat christenen in Nederland een steeds kleinere minderheid vormen. Hoe reformatorische christenen denken en wat hun identiteit bepaalt, wordt in de bredere samenleving steeds minder begrepen. Tegelijk worden christenen in toenemende mate afhankelijk van de tolerantie van anderen jegens hen. In 2016 zijn de concept manuscripten besproken en heeft een revisieronde plaatsgehad. De publicatie van beide studies is voorzien medio april 2017. In de maand juni 2017 zal een afsluitende conferentie worden belegd.

De begeleidingscommissie is als volgt samengesteld: prof. dr. H. van den Belt (tot 31 maart), dr. A. Goudriaan, ir. L. de Knecht (vanaf 1 april), drs. J.A. Schippers en prof. dr. ir. W. de Vries.

5. Kwartaaltijdschrift *Zicht*

Zicht is het kwartaaltijdschrift van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP. De oplage van dit magazine ligt rond de 1.000 exemplaren per editie. De opmaak en het drukwerk worden verzorgd door Grafisch centrum *De Toren* bv te Nijkerk.

De redactie vergaderde vier maal, te weten op 13 april, 1 juni, 21 september en 25 november. Per 31 december 2016 is de redactie van *Zicht* als volgt samengesteld:

- dr. K. van der Zwaag te Barneveld, voorzitter;
- drs. J.A. Schippers te Rotterdam, secretaris/eindredacteur;
- mw. mr. C.A. van der Tang-Everse te Gouda;
- dhr. H. Kik te Cromstrijen
- ir. J. Maljaars te Woerden;
- dhr. B. Provoost MA te Amersfoort.
- dhr. H. van Vliet te Terschuur.

De redactie wordt ondersteund door een adviesraad, die als volgt is samengesteld: ing. J.J. van Burg MSc te Axel, mw. E. Abbey-van Doorn MA te Spijkenisse, mw. R.A. Heijboer te Bodegraven, drs. A.I. Hoogeveen te Spijkenisse, dhr. J.M. ten Hove MA te Alblasserdam; dr. ir. H. Kievit te Barneveld; drs. J.D. Veldman te Dordrecht en drs. P.J. Verheij RA te Alblasserdam. Verschillende leden van de adviesraad hebben de redactievergadering van 21 september bijgewoond.

In 2016 verscheen de 42^e jaargang van *Zicht*, die vier edities omvat. In deze jaargang zijn de volgende thema's aan de orde gesteld:

nr 1 : Geknussel aan het gezin

In deze editie van *Zicht* gaat de aandacht vooral uit naar kunstmatig ouderschap (o.a. via draagmoederschap), meerouderschap, homoseksueel ouderschap en sociaal ouderschap. Wat mag en kan de status van juridisch ouderschap verkrijgen? Is het biologisch ouderschap leidend of de bricolage van het sociaal ouderschap? Bij thema's als abortus, euthanasie en homorelaties heeft de overheid de neiging om te willen ingrijpen in een inhoudelijke zoektocht die nog lang niet uitgekristalliseerd is. "Door middel van wetgeving en gericht beleid probeert zij de moraal te beïnvloeden, alsof zij de roeping heeft de publieke moraal liberaler te maken in plaats van het ethische debat mogelijk te maken." Dat zegt hoogleraar Theo Boer in dit nummer van *Zicht*.



De ethicus Theo Boer bepleit dat de overheid meer aandacht gaat besteden de kwaliteit van de discussie: "Wat wel op de politieke agenda hoort, is de kwaliteit van onze discussies. Ik maak me ernstig zorgen over het feit dat integere mensen die orecht vraagtekens zetten bij een liberale moraal vaak gelijk in het verdachtenbankje worden gezet. Het zou beter zijn om dergelijke discussies te voeren zonder dat de dwang om beslissingen te nemen als een zwaard van Damocles boven je hoofd hangt. Dat polariseert. Op dit ogenblik denk ik in lijn met

het bekende citaat van Wittgenstein: ‘Waarover men niet spreken kan, moet men zwijgen.’ Sommige zaken zijn te gevoelig om knopen over door te hakken. Met de tijd zullen we misschien verstandiger worden.”

Prof. dr. Th.A. Boer is universitair docent ethiek aan PThU (Groningen) en Lindeboom hoogleraar Ethiek van de zorg aan TUK. In het interview legt hij ook uit waarom seksuele identiteit momenteel zo’n groot issue is, terwijl dit nog geen honderd jaar geleden totaal geen issue leek te zijn. “Het indelen van mensen naar seksuele voorkeur en naar genderidentiteit past bij dit tijdperk waarin we afscheid hebben genomen van het idee dat de biologie en natuur bepalend zijn voor wie we zijn. Iemands DNA zegt weliswaar of iemand man of vrouw is, maar in de filosofie en de psychologie is er een voorkeur om mensen niet te kwalificeren op basis van hun natuur maar op basis van hun beleving, hun zelfpercepsie en hun groepspercepsie.”

Hoe ziet u de rol van de politiek en de huidige politieke correctheid rondom dit thema?

“Ik denk aan president Obama die, na de uitspraak van het Hooggerechtshof in het voordeel van het homohuwelijk, het Witte Huis in regenboogkleuren liet tooien en twitteerde ‘Love wins’. Dat was een onbetamelijke politisering van het vraagstuk. Ook in Nederland is de discussie sterk gepolitiseerd. Het is een loopgravenoorlog geworden waarbij geen inhoudelijke discussie wordt gevoerd, maar de vraag centraal staat wat wel en niet mag.”

Martin Holleman, bestuurslid ‘Politiek’ van de SGP-jongeren, betoogt in dit Zicht-nummer dat de hernieuwde liberaliseringsdrang ook vanuit het oogpunt van de sociale samenhang uiterst onwenselijk is. Aan de hand van een aantal voorbeelden, waaruit blijkt dat er aanzienlijke minderheden zijn met andere opvattingen, laat hij zien dat de politieke en culturele elite zich vervreemd van de gemiddelde burger. Holleman pleit dat de overheid zich gaat herbezinnen op de samenstelling van adviescommissies die zij instelt ter advisering bij de invoering of evaluatie van wetgeving. “Momenteel bestaan dergelijke commissies in veel gevallen uitsluitend uit senatoren, hoogleraren en rechters. Van de laatste twee groepen is bekend dat zij bovengemiddeld vaak lid zijn van en actief zijn voor progressieve partijen als D66 en GroenLinks. Hoewel de deskundigheid van de commissieleden ontegenzeggelijk groot is, is hun blikveld vaak versmald tot wetenschappelijke bevindingen. Ik pleit ervoor om te overwegen in dergelijke commissies ook een aantal ‘gewone’ burgers plaats te laten nemen. Hoewel de regering en de volksvertegenwoordiging geheel vrij zijn in de waardering van adviesrapporten, wordt hieraan in de praktijk veel waarde gehecht. Door burgers voor- of evaluatiefase bij wetgeving te betrekken, wordt de verbinding met de bevolking vergroot.”

nr 2 : De staat op straat

Dit Zichtnummer bevat een variatie aan interviews, artikelen en columns aan over volkssovereiniteit, sociale onrust, de netwerksamenleving, hoe je als politieke fractie omgaat met de komst van een azc, over het betrekken van jongeren bij de politiek, over De Nieuwe GGZ (van belang bij het beleid rondom verwarde personen) en over de vraag of het tijd is om politieke partijen af te schaffen.

Van veel sociale onrust kun je in Nederland niet spreken. Zeker in vergelijking met België, Duitsland en Canada. ‘Omdat die onrust elders zomaar naar ons land kan overslaan, is het terecht dat bestuurders daarover bezorgd zijn’, zo zegt prof. Tom Postmes in het zomernummer van Zicht. De Groningse hoogleraar Sociale Psychologie is kritisch over twitterende politici: ‘Zij kunnen zomaar olie op het vuur gooien en de onrust aanwakkeren, door bijvoorbeeld op te roepen tot actie, zonder daarbij grenzen aan te geven. Dan is het weinig verbazingwekkend dat het uit de hand loopt.’



Kunnen de vaak ad hoc georganiseerde protestbijeenkomsten bij de komst van een AZC of een voorstel daartoe ook gezien of uitgelegd worden als een teken van groeiend onbegrip bij burgers over de (gangbare manier van) democratische besluitvorming? Daarop reageert Postmes: 'Inmiddels zijn er minstens vier plaatsen in het land die landelijke bekendheid hebben verworven door hevige protesten tegen de komst van een AZC in de gemeente: Steenbergen, Purmerend, Geldermalsen en de Rotterdamse wijk Beverwaard. [...] Wanneer politici op het uit de hand lopen van deze situaties willen reflecteren, lijkt mij in de eerste plaats van belang dat zij zichzelf een spiegel voorhouden. In Beverwaard bijvoorbeeld was het Leefbaar Rotterdam die aanvankelijk akkoord was gegaan met het plan en vervolgens toch de onrust en verdeeldheid erover opstookte. En in Purmerend was het Wilders die een oproep deed tot ferm protest zonder daarbij een nadere afbakening of grenzen aan te geven. Dan is het weinig verbazingwekkend dat het uit de hand loopt. Kortom: het zou kunnen dat niet iedere politicus de mogelijke gevolgen van zulke oproepen tot acties overziet.'

Geldermalsen: ongunstige cocktail

Postmes: '... Over het plan in Geldermalsen deed het gerucht de ronde dat de gemeente het geld van de rijksoverheid goed kon gebruiken. Of dit klopt, heb ik niet kunnen verifiëren. Maar in combinatie met de zeer voortvarende aanpak van het college van B&W vormde dit blijkbaar een ongunstige cocktail, waardoor protesteerders zover gingen dat zij de raadsvergadering onmogelijk maakten. Ronduit schokkend is het om te horen dat raadsleden persoonlijk met de dood bedreigd zijn en extra beveiliging nodig hadden. Dat is tegelijk heel tragisch-ironisch te noemen, omdat Wilders zelf ook slachtoffer is van ernstige bedreigingen en onder strikte persoonlijke beveiliging zijn werk als Tweede Kamerlid moet doen. Je zou denken dat je dan wel twee keer nadenkt en juist probeert te voorkomen dat andere politici daarmee ook worden geconfronteerd.'

Gaswinning in Groningen: weinig protest uit machteloosheid

In Groningen staat de relatie tussen overheid en burgers onder druk vanwege de gevolgen van de gaswinning. Toch gaan Groningers niet massaal de straat op. Hoe zit dat? Postmes: 'De laatste tijd verdiep ik mij in de onrust rondom de gaswinning in de provincie Groningen. De Groningers uiten hun diepe bezorgdheid niet door veel en vaak te demonstreren. Ik bemerk bij de bevolking veel meer een houding die machteloosheid uitstraalt. Dat is een heel vervelende emotie. Het functioneren van mens en samenleving wordt erdoor belemmerd. Het moet te denken geven dat ook bestuurders in Groningen zich zelfs openlijk tegen de rijksoverheid keren. Daarin gaan zij heel ver en ik vind het schokkend om dat te moeten constateren. Hoe kan het in zo'n goed georganiseerd land zo ver komen? Dat is een vraag die mij sterk intrigeert.'

Burgerparticipatie in de netwerksamenleving

Tien jaar geleden schreef de bestuurskundige dr. Arwin van Buuren, samen met een werkgroep van het Wi-SGP, de studie 'Tussen stemmen en sturen'. Daarin werd uiteengezet hoe de SGP het fenomeen van de netwerksamenleving principieel waardeert en hoe SGP-vertegenwoordigers daarop kunnen inspelen. Op verzoek van de redactie blikt Arwin terug en vooruit: 'Tien jaar na dato zien we dat de trend die in de jaren negentig nog werd omschreven als 'burgerparticipatie' een aantal stadia verder is. In tal van moderne sturingsopvattingen staat de burger centraal, worden plannen ontwikkeld op basis van wat burgers aanreiken en stuurt het initiatief van de burger het handelen van de (gemeentelijke) overheid. Dit kan heel ver gaan. Er zijn experimenten met participatief begroten waarbij een burgerbegroting wordt ontwikkeld. Of waar burgers de toon aangeven voor gebiedsontwikkelingen. Burgerjury's, stadsinitiatieven, burgerpanels en allerhande vormen van digitale participatie zijn niet meer weg te denken. Overheidsparticipatie, dat is wat overheden nog rest – zo lijkt het althans. Ze kunnen aansluiten bij maatschappelijke initiatieven en deze faciliteren, maar van hiërarchische sturing is nauwelijks nog sprake.'

Overheid is medespeler in plaats van spelbepaler

Nieuwe wetgeving stimuleert deze ontwikkeling. De nieuwe Omgevingswet is er helernaal op gericht om maatschappelijke planvorming en ‘uitnodigingsplanologie’ mogelijk te maken. De rol van de overheid is het faciliteren van deze planprocessen. Het zelf maken van (ruimtelijke) plannen kenmerkt steeds minder de bestuurlijke praktijk. En bij het zelf ontwikkelen van die plannen door burgers past het ook om ze zelf uit te voeren en actief betrokken te worden bij de instandhouding van het gerealiseerde. Dit alles dwingt de overheid in een rol als medespeler, in plaats van spelbepaler te zijn. [...]

Gewijzigde rol volksvertegenwoordiger

Tien jaar na het schrijven van de nota over de netwerksamenleving, is de notie van netwerksturing alleen maar prominenter geworden. De opkomst van nieuwe media heeft ook tot gevolg gehad dat de overheid in toenemende mate in digitale netwerken opereert en intervieneert. Dat maakt overheidssturing niet eenvoudiger. Maar er zijn goede redenen om juist in deze netwerksamenleving onze staatkundige en gereformeerde beginselen opnieuw te doordenken en te vertalen in de pasmunt van deze tijd. Christelijk burgerschap beperkt zich niet tot het stemhokje. Het heeft tal van verschijningsvormen. Een ieder kan doen wat zijn hand vindt om te doen. En de volksvertegenwoordiger die het primaat van de politiek allerwege ziet afkalven? Die kan daar beter niet over klagen, maar zal zich moeten bijveren om met een visie op het goede voor land en volk houvast te bieden, richting te geven en verbindingen te leggen.

nr 3: Meer dan rendement alleen

Deze dikke editie van Zicht bevat een keur van artikelen die duidelijk maken op welke manier een wijzer economisch beleid mogelijk is. Een beleid gebaseerd op gezonde bijbelse uitgangspunten. Rentmeesterschap en rechtvaardigheid bijvoorbeeld. En op deugdelijke economische inzichten die de valse tegenstelling van staat tegenover markt ontstijgen.

‘Politici kunnen met veel betere oplossingen voor grote economische problemen komen als zij uit de valse tegenoverstelling van staat en markt stappen. Ze kunnen dan veel meer zien.’ Dat stelt prof. dr. Irene van Staveren in deze editie van Zicht, ‘Onder economen en beleidsmakers heerst nog steeds het “oude eenzijdige economische denken” dat markten altijd efficiënter zijn dan inefficiënte overheden.’ De huizenprijzen stijgen weer. De crisis lijkt voorbij en het is weer business as usual. Dat verontrust Irene van Staveren, hoogleraar Pluralistische ontwikkelingseconomie bij het Institute for Social Studies in Den Haag.



‘Economiestudenten worden geïndoctrineerd’

Van Staveren schreef een nieuw leerboek over economie waarin ze aandacht vraagt voor de diversiteit aan inzichten en theorieën onder economen. In Nederland verscheen dit voorjaar een publieksvriendelijke bewerking: ‘Wat wij kunnen leren van economen die (bijna) niemand meer leest.’ Waarom dit boek? Van Staveren: ‘Een belangrijk motief is dat ik erover verontwaardigd ben dat studenten economie in feite geïndoctrineerd worden. Ze krijgen eerst te horen dat de economische wetenschap ervan uitgaat dat mensen streven naar nutsmaximalisatie. En vervolgens wordt studenten geleerd dat economie een wetenschap is die alleen maar de feiten beschrijft. Dat is inconsistent. Het eerste is lijnrecht in tegenspraak met het tweede.’ ‘Het

lijkt mij vruchtbaarder om de inzichten van verschillende economen naast elkaar te presenteren, zodat studenten gestimuleerd worden om zelf kritisch te gaan nadenken en niet klakkeloos de neoklassieke leerboekjes blijven volgen.'

Een derde weg: denken in drie domeinen

Terwijl veel mensen, politici niet het minst, graag denken in links-rechts verhoudingen, kiest Van Staveren met overtuiging voor een derde weg: 'Ja, want de tegenstelling markt versus staat is een valse tegenstelling. Ga maar terug naar Adam Smith. Hij vertrekt niet vanuit twee, maar vanuit drie waarden: liberty; justice and benevolence (vrijheid, gerechtigheid en welwillendheid). Daarbij gaat het om de vrijheid van de markt, om de gerechtigheid die de staat moet bevorderen en bewaken en om de welwillendheid van mensen in de samenleving, ook wel aangeduid als civil society, maatschappelijk middenveld, of communities. Van Staveren: 'Zodra je inziet dat de economie steeds bestaat uit drie domeinen - staat, markt en communities - helpt je dat om uit die valse tegenstelling van staat en markt te stappen. Je kunt dan veel meer zien.'

Nadruk op 'leerwinst' leidt tot 'ontzieling' van het onderwijs

Het herfstnummer van Zicht bevat diverse bijdragen die het zgn. rendementsdenken onder kritiek stellen. In het onderwijs komt dit denken tot uitdrukking door een meer bedrijfsmatige aansturing van onderwijs, gericht op transparantie en meetbare resultaten. Het huidige kabinet wil de 'toegevoegde waarde' van scholen meten, en noemt dat 'leerwinst'. Wouter van den Berg (medewerker Verus) stelt dat het ontwikkelproces van leerlingen zich niet laat samenvatten in het meten van toegevoegde waarde: 'Een groot vertrouwen op technocratisch beleid en meetbare resultaten leidt tot ontzieling. Ontzieling leidt op haar beurt weer tot de hang naar zekerheid en meetbaarheid. Zo houden die twee elkaar in de greep.' Gelukkig zijn er volgens Wouter van den Berg ook signalen van hoop: 'Het oordeel van de docent wordt weer belangrijker ten opzichte van de eindtoetsscore. De aandacht voor brede vorming neemt toe. Het dagblad Trouw stopte met de jaarlijkse ranking van scholen. Ook de SGP draagt vanuit beide Kamers bij aan deze positieve tendens. De partij zet zich af tegen de predicaten 'goed' en 'excellent' voor scholen, tegen kleutertoetsen, tegen een alsmaar breder controlerende onderwijsinspectie en vóór de vrijheid van onderwijs.'

Breed welvaartsbegrip

Joost Hengstmengel (onderzoeker aan de Tilburg School of Catholic Theology) geeft in een bijdrage aandacht aan het parlementair onderzoek 'Breed welvaartsbegrip' dat in april 2016 in de Tweede Kamer werd gepresenteerd: 'De zoektocht van de parlementaire commissie naar wat welvaart nu eigenlijk behelst, voert hen diverse keren op het terrein van de economische wetenschap. Verrassend is dat niet, aangezien het denken over welvaart al honderden jaren lang wordt gedomineerd door economen. De economische wetenschap hanteert volgens de opstellers van het rapport 'een bredere definitie van welvaart dan welvaart in materiële zin'. Welvaart is in de economische welvaartstheorie 'alles wat voorziet in de behoeftebevrediging van mensen, voor zover daarvoor een beroep moet worden gedaan op schaarse middelen.' De eerste opmerking, dat veel economen een breed welvaartsbegrip hanteren, lijkt Hengstmengel juist, de tweede niet. 'Mijn bezwaar is dat we niet kunnen spreken van dé economische welvaartstheorie, alsof de economische professie het op dit gebied roerend eens is. Economen hebben tot op de dag van vandaag geworsteld met begrippen als 'rijkdom', 'welvaart' en 'geluk', alsmede de vraag hoe deze - ten diepste subjectieve - grootheden het beste kunnen worden gemeten.'

Summiere uitwerking overheidstaak

Laurens en Bart van der Tang schrijven tonen zich hun reactie op de studie Gerechtigheid verhoogt een volk onder meer kritisch over de summiere uitwerking van de overheidstaak als het gaat om de eerste tafel van de Tien Geboden. 'De studie maakt er weliswaar melding van dat de SGP op wil komen voor de helliging van Gods Naam en Gods dag en een taak heeft wanneer het gaat om de bescherming van de eredienst, maar er wordt bijvoorbeeld weinig gezegd over de vraag wat de taak van de overheid is ten aanzien van de handhaving van het eerste gebod. De studie lijkt vooral te suggereren dat de overheid hierin terughoudend moet zijn, om geloofsdwang te vermijden en om chaos te voorkomen, behalve wanneer het gaat om publieke manifestaties van de islam als antichristelijke religie.' Volgens de auteurs doet dit laatste wat goedkoop aan, omdat dit voorbeeld aansluit aan bij tamelijk breed levende maatschappelijke sentimenten.

Pijnpunt: neutraliteit overheid

Dr. Henk Post legt de vinger bij de fundamentele notie van de democratische rechtsstaat dat burgers een ander bejegenen zoals zij zelf behandeld willen worden. 'In het christendom heeft Jezus Christus deze gedachte al geformuleerd: "Alles dan wat u wilt dat de mensen u doen, doet u hun ook zo" (Mattheüs 7:12a). (...) Deze regel is de Gulden Regel die in de een of andere vorm aangetroffen wordt in vrijwel elke godsdienst en cultuur. Een ware democraat zal deze regel koesteren binnen het normatieve kader van de rechtsstaat. De Nederlandse rechtsstaat vraagt daarom van de overheid neutraliteit ten opzichte van levensovertuigingen. In de bundel Gerechtigheid verhoogt een volk is dit duidelijk een pijnpunt. Toch past de overheid te allen tijde terughoudendheid. Zij behoort burgers nimmer haar visie op het goede leven op te leggen. (...) Als zij toch aan die verleiding toegeeft, krijgen we te maken met een vorm van staatsabsolutisme en daarmee zet de staat zijn eigen bestaansrecht als democratische rechtsstaat op het spel.'

Opnieuw aandacht voor A.A. van Ruler

Dit najaar werden de verzamelde politiek-theologische pennenvruchten van A.A. van Ruler (1908-1970) in de Eerste Kamer gepresenteerd. De puntige bijdrage die SGP-senator Diederik van Dijk bij die gelegenheid hield, verschijnt nu in Zicht. Van Dijk constateert dat het opvallend is dat Van Ruler – toen er nog bijna geen moslim in Nederland woonde – zoveel aandacht schonk aan de islam. 'Al in 1947 pioneerde hij: "Een oud probleem, dat zo om de zes eeuwen komt opzetten, komt in onze eeuw weer naar boven: de islam. Het heeft in Zuidwest-Europa, in Spanje, aan de poort van Europa geklopt. Het heeft eeuwen later, ook in Zuidoost-Europa, op de Balkan, aan de poorten van Europa geklopt. Het heeft twee keer toegeslagen en zich twee keer teruggetrokken, steeds verder het oosten in. Maar het heeft slechts één begeerte: Europa te onderwerpen. Ik meen, dat wij alleen als het gekerstende Europa in deze controversen stand zullen kunnen houden".'

SGP kiest terecht voor vrijheid van godsdienst

In een beschouwing over Van Rulers theocratische gedachten, stelt Klaas van der Zwaag dat de SGP terecht principieel kiest voor de vrijheid van godsdienst. 'Ook dat is in de geest van Van Ruler. God dwingt mensen niet tot het heil, maar lokt hen om in vrijheid en liefde op Gods lokroep te antwoorden. Tolerantie is niet een zaak van concessie, maar van confessie, zoals Van Ruler het zo mooi zegt. We hebben volgens hem de ander zelfs nodig in ons beperkt verstaan van de waarheid. Dat geldt al helemaal op het politieke vlak. Dat bevrijdt de SGP van het hoogmoedig zich verheffen boven de ander. Soms heeft iemand in 'de wereld' meer door waar het in de Bijbel en het christendom werkelijk om gaat, dan iemand in de kerk, ook aan de rechterflank ervan.'

nr 4: Politiek na 500 jaar Reformatie

Iedere Nederlander is beïnvloed door Reformatie én Verlichting. De algemene opvatting dat geloven een privézaak is, laat dit zien. 'In de moderniteit, die tussen ons en de Reformatie ligt, zijn redding en genade iets persoonlijks geworden. Door de Reformatie en de Verlichting zijn geloofsopvattingen van de sfeer van objectieve waarheid naar de sfeer van subjectieve waarachtigheid verhuisd', zo stelt prof. dr. Robert von Friedeburg in dit nummer van Zicht. Von Friedeburg is hoogleraar Vroegmoderne geschiedenis aan de Erasmusuniversiteit in Rotterdam. Hij benadrukt hoe ingrijpend het is geweest dat Luther kwam tot het standpunt dat het geloof niet af te dwingen is. 'God bewerkt dat buiten ons om. Wij kunnen niet zoveel veranderen aan wat andere mensen geloven. Dit denken over geloof is later beïnvloed door de Verlichting en heeft geleid tot de situatie nu waarin geloven een privézaak is. Wij zijn onvermijdelijk erfgenaren van de Reformatie én van de Verlichting.'



De staat is bedoeld om menselijke macht te corrigeren

De Reformatie heeft een veel wijdere actieradius dan alleen de kerk. Zo heeft zij het denken over macht en gezag in onze cultuur diepgaand beïnvloed. Von Friedeburg: 'De notie van de moderne staat komt voort uit de wens van protestanten in de Dertigjarige Oorlog (1618-1648) om de ruimte voor heersers te verkleinen. Dit streven werd gebaseerd op de slechte natuur van de mens en van heersers in het bijzonder. (...) Een aparte organisatie is nodig die de macht van heersers tot nul reduceert. De naam van deze organisatie werd de 'staat'. (...) De staat is een correctiemechanisme op macht, niet de manifestatie van macht zelf. Dat verschilt enorm van het denken over macht in de rest van de wereld.'

Verlichting benadert geloof functioneel

'De keizer Justinianus maakte werk van het implementeren van Gods goede wet in het Romeinse recht. Het is altijd vanzelfsprekend geweest om de Tien geboden te zien als Gods wil en als het goede voor de samenleving. (...) Het is de Verlichting die dit idee doorbreekt en de kerk het recht ontneemt om te zeggen wat in strijd met Gods wil is. (...) Veel Verlichtingsdenkers gaan er nog wel van uit dat mensen een religie nodig hebben om hun van het kwaad af te houden. Dat is echter een moderne, functionele benadering van geloof. Dat is de situatie waarin we ook nu zitten', aldus Von Friedeburg.

Drie reacties op studie 'Gerechtigheid verhoogt een volk'

Hoe stelt de SGP zich op in deze situatie? Over die kwestie gaat het boek *Gerechtigheid verhoogt een volk* dat het Wi-SGP in juni 2016 publiceerde. In deze editie van Zicht staan drie reacties op deze bundel. Jaco van den Brink signaleert dat na de doorbraak van de Verlichting de staat meer en meer bevoegdheden kreeg toegekend. 'De staat werd bijvoorbeeld verantwoordelijk voor onderwijs en welzijn, waar deze taken vóór het verlichtingstijdperk primair door allerlei maatschappelijke organisaties werden behartigd.' Als het gaat om de normering van het overheidsgezag 'beoogt liberale staatkunde de staat juist te verbieden (wat vóór de Verlichting wel gebruikelijk was) om haar norm en richtsnoer te zoeken in een uitgesproken religieuze moraal. Christelijke staatkunde daarentegen waarschuwt tegen beide tendensen: de staat moet de terreingrenzen van haar bevoegdheden in acht nemen, maar daartegenover moet *zij* niet schromen om een religie en een daarop gebaseerde moraal tot uitgangspunt en richtsnoer te nemen.'

➤ Tweede Guido-lezing ‘Wat is je leven je waard?’ (7 november te Woerden)



De tweede Guido-lezing is op maandagavond 7 november 2016 uitgesproken door gezondheidseconoom prof. dr. J.J. Polder en behandelde het thema Solidariteit in de zorg. Plaats van handeling was het Kasteel Woerden. De activiteit werd bijgewoond door bijna 80 toehoorders. De lezing is verschenen in brochurevorm en te bestellen in de webshop van de SGP.

➤ SGP-Najaarscongres ‘Tussen wal en schip’ (25 november te Gouda)

Op vrijdagmiddag 25 november werd het jaarlijkse najaarscongres van de SGP gehouden dat georganiseerd is door de afdeling CVV in samenwerking met het WI-SGP, de Tweede Kamerfractie van de SGP en SGP-jongeren. Het congres ging over het beleid t.a.v. hulpbehoevende, verwarde en eenzame personen. Aanwezig waren circa 50 deelnemers.

➤ Boekbesprekking ‘Gerechtigheid verhoogt een volk’ (13 december te Rotterdam)

Met een aantal jonge denkers en politici vond op dinsdagavond 13 december 2016 een besprekking plaats van het boek *Gerechtigheid verhoogt een volk*. Aan de hand van diverse video’s met politieke uitlatingen werd gediscussieerd over vragen rondom godsdienstvrijheid, seculiere cultuur en de islam. Dat leverde een boeiende discussie tussen de deelnemers op.

6. Guido-conferenties

In het verslagjaar zijn zeven presentaties, debatten of conferenties (mede) georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut.

➤ Boekpresentatie ‘Recht omarmen’ (14 maart te Den Haag)

Op maandagmiddag 14 maart is de publicatie *Recht omarmen* gepresenteerd in het Internationaal Perscentrum Nieuwspoort te Den Haag. Minister Ploumen en SGP-Tweede Kamerlid Elbert Dijkgraaf hebben de eerste exemplaren in ontvangst genomen. Beiden gaven een inhoudelijke reactie op het boek. Vervolgens vond een gedachtewisseling plaats tussen Elbert Dijkgraaf, de auteur van het boek en de deelnemers.

➤ Debat ‘Recht omarmen’ (25 april te Amersfoort)

Met zendingswerkers en ontwikkelingswerkers werd het beleid voor ontwikkelingssamenwerking met SGP-kamerlid Elbert Dijkgraaf bediscussieerd. Prof. dr. Henk Jochemsen hield een inleiding over ontwikkelingsbeleid in historisch en filosofisch perspectief, waarna drie pitches werden verzorgd: dhr. Bertus Buizer over landbouw, mevr. Tineke Koelewijn over migratie en dhr. Onno Schellekens over gezondheidszorg. Aan de hand van deze drie onderwerpen vond een debat plaats tussen Elbert Dijkgraaf en de deelnemers.

➤ Symposium Hoger onderwijs (17 juni te Ede)

Met bestuurders, wetenschappers en docenten uit het hoger onderwijs bespraken we de huidige problemen in het hoger onderwijs. Prof. dr. mr. W. van der Burg hield een lezing over de bekostiging, prof. dr. J.C. Kennedy over toegankelijkheid en dr. mr. J.L.W. Broeksteeg over kwaliteitscontrole in het hoger onderwijs. Aan de hand van deze thema’s vond debat plaats met de bezoekers van het symposium. De discussie vormde input voor de notitie over hoger onderwijsbeleid.

➤ Presentatie Gerechtigheid verhoogt een volk (28 juni te Amersfoort)

Op dinsdagavond 28 juni 2016 vond de presentatie plaats van het boek *Gerechtigheid verhoogt een volk. Bijbels genormeerde politiek in een democratische rechtsstaat*. De heer W.B. Kranendonk van uitgeverij De Banier overhandigde de eerste exemplaren aan dhr. M.F. van Leeuwen, mr. C.G. van der Staaij, mr. A. Klaassen en drs. J.A. Schippers. Na een interview met oud-Kamerlid Van der Vlies en een statement van SGP-fractievoorzitter Kees van der Staaij vond een gedachtewisseling plaats met de aanwezige genodigden.

7. Communicatie

Het Wetenschappelijk Instituut streeft ernaar om zo breed mogelijk bekendheid te geven aan zijn activiteiten en publicaties. Ter gelegenheid van een conferentie, de verschijning van een publicatie of een editie van het tijdschrift *Zicht* zijn persberichten verzonden. Via aankondigingen en bijdragen in het ledenmagazine *De Banier* is de SGP-achterban op de hoogte gehouden. Daarnaast is in het verslagjaar vijf keer een digitale nieuwsbrief verzonden. Via de website www.wi.sgp.nl kunnen personen zich aanmelden voor toezending van de digitale nieuwsbrief. De meeste publicaties van het Wetenschappelijk Instituut, waaronder alle vorige jaargangen van *Zicht*, zijn via het digitale documentatiebeheersysteem van Digibron toegankelijk (www.digibron.nl).

In samenwerking met het bureau V1 Communicatie te Ermelo is een nieuwe informatiebrochure vervaardigd. Verder is het tijdschrift *Zicht* in een nieuwe layout gestoken en werd de website grondig vernieuwd. Ook zijn er advertenties in de nieuwe huisstijl gemaakt.

Opiniebijdragen, artikelen en persberichten

In onderstaand overzicht staan persberichten, berichten in de media over het WI-SGP en opiniebijdragen aan kranten en tijdschriften van het WI-SGP weergegeven.

Datum	Auteur	Titel	Medium
13 januari 2016	J.A. Schippers	Sluiten van grenzen geen reële oplossing voor vluchtelingenprobleem	Reformatorisch Dagblad
27 januari 2016	J.A. Schippers	Geld speelt geen rol (column)	Reformatorisch Dagblad
februari 2016	J.A. Schippers	Joodse wereldheerschappij (boekbesprekings)	De Banier
1 maart 2016	Redactie	SGP organiseert debat over ontwikkelingssamenwerking	website www.CiP.nl
2 maart 2016	J.A. Schippers	Referendum (column)	Reformatorisch Dagblad
8 maart 2016	J.A. Schippers	Een bijsluiter bij abortus (column)	website www.CiP.nl
11 maart 2016	WI-SGP	Persbericht n.a.v. verschijning 'Recht omarmen'	Persbericht WI-SGP
14 maart 2016	Minister Ploumen	Iedereen mobiliseren om mensen te helpen	Reformatorisch Dagblad
14 maart 2016	SGP	Ontwikkelingssamenwerking is te veel geëconomiseerd	Website Radio
14 maart 2016	Politieke redactie	Opkomen voor vervolgd is ook ontwikkelingshulp	Reformatorisch Dagblad
14 maart 2016	Redactie	Minister Ploumen nam het nieuwe boek van de SGP in ontvangst	Website christelijknieuws.nl
15 maart 2016	Redactie Nederland	SGP: ja, internationale hulp is taak overheid	Nederlands Dagblad
15 maart 2016	Politieke redactie	SGP-Tweede Kamerfractie steunt pleidooi voor meer ontwikkelingshulp	Reformatorisch Dagblad
24 maart 2016	WI-SGP	Elektronische Nieuwsbrief WI-SGP 2016 nr 1	E-letter WI-SGP
24 maart 2016	WI-SGP	Persbericht bij Verschijning Zicht 2016 nr 1	Persbericht WI-SGP
Maart 2016	J.A. Schippers	Calvijns asielzoekersgelief	De Banier

voorjaar 2016	René Heij	De les van een mysterieuze vergadering (column)	ol	c 8 ir
29 maart 2016	WI-SGP	Advertentie over abortus-star	i	oefce
25 maart en 1 april 2016	WI-SGP	Advertentie promotie boek 'R		
6 april 2016	J.A. Schippers	Reactie op terreur (column)		
13 april 2016	J.A. Schippers	Trekstekker uit verdrag met de		
25 mei 2016	J.A. Schippers	Elektronische Nieuwsbrief WI-SGP 2016 nr 2	E-letter WI-SGP	
Mei 2016	J.A. Schippers	De oostgrens van Europa		
15 juni 2016	J.A. Schippers	Avondland met morgenrood? Over het Brexit-referendum (column)	Reformatorisch Dagblad	
22 juni 2016	Eduard Sloot	Liever geen abortusdebat vlak voor de verkiezingen	Nederlands Dagblad	
23 juni 2016	Steven Middelkoop	Drs. J. Schippers: 'Zonder Bijbelse wortels kan vrijheid niet bloeien'	Gezinsgids	
29 juni 2016	J.A. Schippers	SGP publiceert visie op democratische rechtsstaat	Per bericht WI-SGP	
4 juli 2016	J.A. Schippers	Prof. Postmes: Politici moeten gevallen van oproep tot actie beter overzien (Zicht 2016 nr 2)	Persbericht WI-SGP	
4 juli 2016	WI-SGP	Nieuwsbrief WI-SGP – juli 2016 nr 3	E-letter WI-SGP	
6 juli 2016	Dico Baars en Ruben vd Belt	Wat kan SGP doen voor lijdende kerk? [opiniебijdrage]	Nederlands Dagblad	
15 juli 2016	A. Exalto	Boekaankondigingen: 'Gewetensvrijheid' (dr. A.A. Kluvel) en 'Tolerantie' (dr. M.J. Kater)	Najaarscatalogus uitgeverij De Banier	
20 juli 2016	GBP	Advertentie als reactie op 'Gerechtigheid verhoogt een volk'	Reformatorisch Dagblad	
20 juli 2016	Jan Schippers	Nogal Wiebes – Over rechtvaardiger belastingen (column)	Reformatorisch Dagblad	
21 juli 2016	I.A. Kole	Boekbespreking 'Gerechtigheid verhoogt een volk'	Reformatorische Omroep	
20 augustus 2016	J.A. Schippers	Het gevaar van binnenuit (politieke analyse)	Nederlands Dagblad	
8 september 2016	Jan Schippers	Vijftien jaar na 9/11 (column)	Reformatorisch Dagblad	
17 september 2016	dr. S. Janse	Uithuilen en opnieuw beginnen: SGP en sharia	In de rouw	
12 oktober 2016	Coen Teulings	Is SGP de enige partij met gezond verstand?	NRC	
13 oktober 2016	J.A. Schippers	Feitenvrije politiek (column)	Reformatorisch Dagblad	
21 oktober 2016	P.H. op 't Hof	De nieuwe SGP-lijn inzake godsdienstvrijheid	In het spoor	
21 oktober 2016	Gérard Beverdam	Ultraorthodoxen zien het niet meer zitten met SGP	Nederlands Dagblad	
21 oktober 2016	WI-SGP	Nieuwsbrief WI-SGP – oktober 2016 nr 4	E-letter WI-SGP	
22 oktober 2016	Ab Jansen	"Gij geheel anders" – interview met Wim Erasmus en Jan Schippers over duurzaamheid in gereformeerde gezindte	Reformatorisch Dagblad	
27 oktober 2016	J.A. Schippers	Persbericht bij verschijnen Zicht 2016 nr 3	WI-SGP	

9 november 2016	C.A. van der Tang-Everse	Bijdrage aan panel over Amerikaanse verkiezingen	Family 7
16 november 2016	J.A. Schippers	Meegaan met de tijd (column)	Reformatorisch Dagblad
Décember 2016	C.A. van der Tang-Everse	Tussen eenzaamheid en hypersolidariteit	Liberaal Journaal (Felders-Stichting)
9 december 2016	C.A. van der Tang-Everse	Burgerparticipatie werkt avechts	Reformatorisch Dagblad
15 december 2016	WI-SGP	Nieuwsbrief WI-SGP – december 2016 nr 5	E-letter WI-SGP
16 december 2016	C.A. van der Tang-Everse	Voorkom legalisering draagmoederschap in belang draagmoeder en kind	Katholiek Nieuwsblad
17 december 2016	E. van Vlastuin en A. de Jong	Kort rökjé als nieuwe kernwaarde. Een nieuw ethisch revéil (maar dan anders)	Reformatorisch Dagblad
20 december 2016	C.A. van der Tang-Everse	Meervoudige democratie voedt populisme	Reformatorisch Dagblad
22 december 2016	J.A. Schippers	Vrijheid en angst (column)	Reformatorisch Dagblad

Lezingen en debatten

De directeur en wetenschappelijk medewerker hebben in 2016 tien lezingen, workshops of debatbijdragen verzorgd.

Datum en plaats	Onderwerp	Spreker(s)	Organisatie
27 januari, Wolphaartsdijk	Vluchtelingen en onze verantwoordelijkheid	J.A. Schippers	SGP kiesvereniging Wolphaartsdijk
9 februari, Bennekom	Duurzame energie	J.A. Schippers	SGP kiesvereniging Bennekom
4 maart, Staphorst	Economie en werkgelegenheid: wat kan en moet de overheid doen?	J.A. Schippers	SGP jongeren Staphorst
16 mei, Dronten	Bijbelse gerechtigheid en ontwikkelingssamenwerking	C.A. Everse	Pinksterconferentie Opwekking
11 juni, Rotterdam	Panel over vluchtelingen en asielproblematiek	J.A. Schippers	Internationale conferentie ECPM
14 juni, Den Haag	Debat over Brexit	C.A. Everse	Political Engagement Society, The Hague University
26 september, Rotterdam	Gerechtigheid verhoogt een volk	J.A. Schippers	SGP afdeling Rotterdam
8 november, Rotterdam	Migratie, globalisering en bijbel en ethiek	J.A. Schippers	Protestants leerhuis economie, Rotterdam
24 november, Berkenwoude	Gerechtigheid verhoogt een volk	J.A. Schippers	SGP-kiesvereniging Berkenwoude
14 december, Dordrecht	Vluchtelingen: een probleem?	J.A. Schippers	SGP afdeling Dordrecht

Website

Het Wetenschappelijk Instituut beheert een eigen website: <https://wi.sgp.nl>. De website wordt actueel gehouden door regelmatig (opinie)artikelen te plaatsen, persberichten en nieuwe publicaties.

Vrijwel alle publicaties van het Wetenschappelijk Instituut zijn via het digitale documentatiebeheersysteem van Digibron toegankelijk (www.digibron.nl). Digibron is ontwikkeld door de Erdee Media Groep. In deze database kan op trefwoord worden gezocht binnen alle uitgaven van het Wetenschappelijk Instituut, te vinden onder 'brochures SGP'. Zo kan snel worden vastgesteld of over een bepaald onderwerp ooit iets door het WI-SGP is gepubliceerd. Op deze wijze kunnen mensen op gemakkelijke wijze kennisnemen van de uitgaven van het Wetenschappelijk Instituut. De database is ook toegankelijk via onze website wi.sgp.nl. In Digibron zijn ook alle (oude en recente) jaargangen van het kwartaaltijdschrift *Zicht* te vinden en te doorzoeken. De lopende jaargang zal met een tijdsvertraging van circa een jaar op het internet worden geplaatst.

Externe contacten

Namens het Wetenschappelijk Instituut onderhielden de directeur en de wetenschappelijk medewerker contacten met diverse organisaties, waaronder de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, de Raad van State, het Sociaal en Cultureel Planbureau, het Centraal Planbureau en de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, alsook wetenschappelijke instituten van andere politieke partijen.

Vermeldenswaard is dat René Cuperus (Wiardi Beckman Stichting), Rien Fraanje (Wi-CDA), Patrick van Schie (Teldersstichting), Joost Sneller (Van Mierlo Stichting) en Jan Schippers (Guido de Brès-Stichting) als team van de politiekwetenschappelijke instituten de eerste prijs behaalden bij de Prinsjesdag Pub-Quiz op 14 september 2016.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste externe contacten en netwerkactiviteiten die door de directeur en/of de (tijdelijk) wetenschappelijk medewerker in het verslagjaar zijn onderhouden of bijgewoond.

Datum en plaats	Omschrijving
8 januari, Gouda	Interne bezinningsbijeenkomst SGP over conceptstudie 'Gerecht gheld verhoogt een volk'
18 januari, Bodegraven	Overleg SGP-visie en beleid inzake duurzame energie
19 januari, Rotterdam	Gesprek met beleidsadviseurs Vereniging Nederlandse Gemeenten
5 februari, Utrecht	Expertmeeting VNG over benoemingsprocedure burgemeester
2 maart, Utrecht	WI-CU Groen-lezing door prof. dr. Theo Boer over voltooid leven
14 maart, Den Haag	Themabijeenkomst SGP over duurzaamheid
30 maart, Den Haag	Symposium CIDI te Den Haag
16 april, Hoevelaken	Partijdag SGP te Hoevelaken
25 april, Rotterdam	Bijeenkomst Ondernemersplatform SGP bij gemeente Rotterdam
4 mei, Rotterdam	Gesprek met beleidsadviseurs Ministerie Veiligheid en Justitie

9 mei, Amsterdam	State of Europe Forum CPFE
31 mei, Den Haag	Themabijeenkomst SGP Arbeidsmarkt
2 juni, Den Haag	Tweede Kamer Symposium toetsing aan grondrechten
8 juni, Den Haag	Boekpresentatie Todd Huizinga, Transatlantic Christian Council
10 juni, Utrecht	Seminar over toekomst Eurozone, Eurofractie ChristenUnie-SGP
22 juni, Gouda	Brainstorm met jonge Guido's
7 juli, Delft	Gesprek met dr. Henk Polinder TU Delft over hoger onderwijs
15 juli, Den Haag	Rathenau Instituut, prof. dr. Van de Meulen over hoger onderwijs
21 juli, Amsterdam	Gesprek dr. Ab Flipse VU over hoger onderwijs
26 juli, Den Haag	Gesprek VSNU over hoger onderwijs
26 juli, Den Haag	Gesprek met secretaris NWO over hoger onderwijs
26 juli, Wageningen	Gesprek met beleidsadviseur WUR over hoger onderwijs
6 september, Veenendaal	Overleg '100 jaar Vrijheid van onderwijs', VGS, RMU, Driestar, VBSo ea.
7 september, Amersfoort	Gesprek met Arthur Alderliesten, directeur VBOK
14 september, Den Haag	Prinsjesdag PubQuiz in Perscentrum Nieuwspoort
16 september, Den Haag	Prinsjesdagontbijt
19 september, Den Haag	Gesprek met bestuursvoorzitter VU Jaap Winter over hoger onderwijs
19 september, Den Haag	Gesprek Rathenau Instituut over hoger onderwijs
23 september, Amsterdam	Gesprek KNAW over hoger onderwijs
27 september, Den Haag	BiZA symposium over algemeen kiesrecht
28 september, Den Haag	Gesprek NVAO
1 oktober, Den Haag	Nieuwe ledendag SGP Tweede Kamer
12 oktober, Den Haag	Boekpresentatie Verzameld Werk (deel 6A en 6B) van dr. A.A. van Ruler in de Eerste Kamer
26 oktober, Rotterdam	Deelsessie 'Arbeid en rust' Wi-SGP
27 oktober, Ridderkerk	Overleg '100 jaar Vrijheid van onderwijs', VGS, RMU, Driestar, VBSo ea.
28 oktober, Amersfoort	Debat WI-CU over levens einde
3 november, Gouda	Gesprek met Rens Rottier Driestar Educatief over hoger onderwijs
4 november, Den Haag	Presentatie verkiezingsprogramma SGP
4 november, Nieuwegein	Oprichtingsvergadering en minisymposium Bestuurdersvereniging SGP
9 november, Amsterdam	Symposium VU De idee van de universiteit

10 november, Schiedam	Bijeenkomst met Europees pro-life platform 'One of Us'
16 november, Rotterdam	Deelsessie 'Openbare orde en veiligheid' Wi-SGP
24 november, Den Haag	Groenkring SGP met prof. dr. George Harinck
25 november, Amersfoort	Congres Waardig levenseinde NPV
8 december, Gouda	Bijeenkomst Transatlantic Christian Council over uitkomst Amerikaanse presidentsverkiezingen
21 december, Utrecht	Duurzaamheidsoverleg Politieke Partijen

Netwerken

In 2016 participeerde de Guido de Brès-Stichting in de volgende netwerkorganisaties:

- Sallux (ECPM Foundation), voorheen Christian Political Foundation for Europe;
- Duurzaamheidsoverleg Politieke Partijen;
- Platform Waarden en Normen;
- Platform Zorg voor leven;
- Stichting Refo-500;
- European Federation 'One of Us'.

Advisering SGP

Voor raadsleden en statenleden van de SGP fungeert het Wetenschappelijk Instituut als adviseur bij specifieke, principiële of beleidsmatige vraagstukken. De directeur participeert in het overleg van het vorig jaar gevormde internationaal secretariaat van de SGP. Met het oog op de verkiezingen voor de leden van de Tweede Kamer heeft de directeur in het verslagjaar deelgenomen aan de vergaderingen van de verkiezingsprogrammacommissie. Ten behoeve van een verdiepende gedachtevorming rondom een aantal ingewikkelde vraagstukken zijn in het voorjaar themabijeenkomsten met deskundigen belegd.

8. Organisatie

Ook intern, binnen het verband van de partij, was het Wetenschappelijk Instituut actief. De directeur participeert in het Management Team van het SGP-bureau. De bestuursvoorzitter en de directeur participeren in de strategiecommissie van de SGP die vijf keer per jaar bijeenkomt. Dit beraad begeleidt de uitvoering van het partijbrede Integraal Strategisch Beleidsplan voor de periode 2014-2018.

In 2014 heeft de partij besloten tot oprichting van een Bestuurdersvereniging voor vertegenwoordigers van de SGP in gemeenteraden, provinciale staten en waterschappen. Er is informeel overleg met de beleidsadviseur van deze vereniging, zodat de dienstverlening vanuit het partijbureau zo doelmatig en doeltreffend als mogelijk georganiseerd kan worden. Daarnaast vonden afstemmingsvergaderingen plaats met besturen en personeel van de andere geledingen binnen de SGP, waaronder de fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Het WI-personeel heeft deelgenomen aan een ‘teambuildingssessie’ die beoogt de onderlinge samenwerking van het personeel in het SGP-bureau verder te verbeteren.

Voor de interne ondersteuning van de werkzaamheden van het Wetenschappelijk Instituut is gebruik gemaakt van de diensten van het SGP-bureau. Het betreft hier in het bijzonder de financiële administratie, het beheren van de adressenbestanden van de donateurs en de abonnees van *Zicht* en het verzenden van publicaties die via de webshop zijn besteld.

De Guido de Brès-Stichting beschikt over een bibliotheek. De boeken, brochures en tijdschriften die daarin zijn opgenomen zijn onmisbaar voor het onderzoek. Jaarlijks worden nieuwe boeken aangeschaft, maar ontvangt het Wetenschappelijk Instituut ook boeken van uitgevers en particulieren.

9. Financiën

De staat van baten en lasten over 2016 toont dat de totale inkomsten van het Wetenschappelijk Instituut enigszins hoger zijn dan bij het opstellen van de begroting 2015 werd verwacht. De kosten zijn ook licht hoger dan verwacht, vooral door hogere uitgaven voor inhuren van personeel en extra drukkosten voor publicaties. Per saldo resteert een negatief exploitatieresultaat.

Baten (in €)	Begroting 2016	Jaarrekening 2016
Abonnementen Zicht	13.300	12.989
Donaties en giften	11.500	11.715
Overige inkomsten	6.750	11.266
Overheidssubsidie	158.900	159.481
Partijbijdrage	20.000	20.000
Totaal baten	210.450	215.452

Lasten (in €)	Begroting 2016	Jaarrekening 2016
Personneelskosten	134.362	144.918
Doorbelaste kosten	8.174	8.823
Projectkosten	21.436	8.000
Vergaderkosten	12.200	12.021
Bureaukosten	15.000	12.172
Publiciteitskosten	40.114	50.389
Totaallasten	231.886	236.323
Resultaat	-/- 21.436	-/- 20.871

Resultaatbestemming

Het exploitatieresultaat in het boekjaar 2016 is € 20.871 negatief. Ten behoeve van de onderzoeksprojecten is in 2016 een bedrag van € 8.000 besteed. Dit valt vrij uit de bestemmingsreserve. Derhalve wordt per saldo een bedrag ad € 12.871 ontrokken aan de algemene reserve. In onderstaand overzicht staan de mutaties weergeven.

Bedrag (in €)	Jaarrekening 2016
Resultaat boekjaar	-/- 20.871
Onttrokken aan bestemmingsreserve	8.000
Mutatie algemene reserve	-/- 12.871

Vermogen en balans

De omvang van het eigen vermogen van de Stichting bedraagt per 31 december 2016 € 63.881. Hiervan is een bedrag van € 8.107 bestemd voor de uitvoering van twee postdoctorale studies over tolerantie en

gewetensvrijheid, zoals omschreven in hoofdstuk 3 van dit jaarverslag. Hieronder staat de samengevatte balans van de Stichting per ultimo 2016 weergegeven. Ter vergelijking is de balans per ultimo 2015 vermeld.

Activa (in €)	31 december 2015	31 december 2016
Vaste activa	590	156
Voorraden	2.075	175
Vorderingen	63.653	54.898
Liquide middelen	48.045	43.125
Totaal activa	114.363	108.354

Passiva (in €)	31 december 2015	31 december 2016
Stichtingskapitaal	45	45
Bestemmingsreserve	16.107	8.107
Algemene reserve	68.601	55.729
Te betalen bedragen	29.609	34.472
Totaal passiva	114.363	108.354

10. Donateurs, vrienden en abonnees

Het aantal donateurs en vrienden van de Guido de Brès-Stichting is in 2016 per saldo met 38 personen toegenomen, van 328 naar 366 (+12%). Het aantal losse abonnementen op het kwartaalblad *Zicht* vertoont een stijging van 17 (+5%) ten opzichte van het vorig jaar en bedraagt nu 372. De bijdragen van donateurs en abonnees vormen ongeveer tien procent van onze jaarlijkse inkomsten en verruimen de mogelijkheden van het WI-SGP om activiteiten te ontplooien.

Bekostiging van het werk van de stichting kan worden gezien als een diepte-investering in de SGP. De vruchten van de inspanningen om inzicht te verwerven en visie te ontwikkelen worden pas op langere termijn geoogst. Met het oog hierop is steun door leden en vertegenwoordigers van de SGP onontbeerlijk. Daarvoor is een ruim potentieel beschikbaar, want de SGP telt inmiddels ruim 30.000 leden. Uiteraard zijn personen die geen lid zijn van de SGP ook van harte welkom als donateur of vriend van de Stichting.

De ontwikkeling in het aantal donateurs en abonnees, alsook het aantal bezoekers van de door het WI (mede) georganiseerde conferenties staan in het volgende overzicht weergegeven.

Overzicht aantal donateurs, abonnees en bezoekers conferenties 2007-2016

Categorie	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016
Guido-donateurs (incl. vrienden)	215	245	289	321	331	328	366
Abonnees <i>Zicht</i>	439	426	358	435	376	355	372
Totaal ontvangers <i>Zicht</i>	722	708	695	809	752	726	787
Bezoekers conferenties	275	475	500	200	250	350	300

III. Uitleiding

De gebeurtenissen in het jaar 2016 laten ons zien hoe ongewis politiek is. Een deel van de Nederlandse kiezers liet zijn ongenoegen over het associatieverdrag met Oekraïne blijken, de Britten kozen ervoor de Europese Unie te verlaten en de Amerikanen verkozen de flamboyante zakenman Trump als president. Wat gaan ons deze veranderingen brengen? Worden de Europese landen een speelbal van Poetin, als de VS hun militaire steun gaan verminderen en de economische relaties losser worden? En wat betekent de opkomst van het populisme voor het functioneren van onze democratie en rechtsstaat? Onzekerheid alom, terwijl we ooit kwetsbaar zijn. De terreuraanslagen in Brussel, Nice, Berlijn en andere pleatsen tonen die kwetsbaarheid van onze samenleving. Ongetwijfeld zal veiligheidsbeleid een belangrijk issue gaan worden in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. Maar de vraag hoe we omgaan met het onbehagen en de onzekerheid in de samenleving is van niet minder groot belang.

Laten we echter niet alleen naar de situatie in eigen land kijken. Als we denken aan de vele slachtoffers van de burgeroorlogen in Syrie, Jemen en de haarden van onrust in andere landen, bij wie komt dan niet het woord van Christus in gedachten dat in de laatste dagen het ene volk tegen het andere zal opstaan? Ook het gegeven dat wereldwijd 1 op de 11 christenen wordt vervolgd of verdrukt, raakt ons en spoort aan tot gebed en politieke actie.

Intussen worden we opgeroepen te werken zolang het dag is. Kan dat wel, rustig doorwerken te midden van zoveel bedreigend gewoel, verandering en donkerheid? Ja, dat kan omdat we onder een open hemel werken. En het is mogelijk in afhankelijkheid van Gods genade. Daarom bidden we om een open hart, oor en oog om alle tekens die God geeft te mogen verstaan en zo de ontwikkelingen te overwinnen bij het licht van een open Bijbel.

In 2016 heeft het Wetenschappelijk Instituut publicaties uitgebracht en activiteiten georganiseerd. Bestuur en personeel ontvingen energie en gezondheid om hun werk te kunnen doen. De inzet was er, ook kregen we veel waardering daarvoor terug uit allerlei hoeken van de partij, haar achterban en breder. Uw reacties, in welke vorm ook, stellen we zeer op prijs.

We willen onze hartelijke dank uitspreken aan de subsidieverstrekkers, onze donateurs en allen die een gift hebben geschenken aan de stichting. Zonder deze bijdragen zou het Wetenschappelijk Instituut niet kunnen functioneren. Maar ver boven alles uit gaat onze erkentelijkheid uit naar God de Heere die ons leven draagt, van dag tot dag. Ons gebed is dat Zijn zegen op onze arbeid mag rusten, opdat het bijdraagt aan het welzijn en welvaren van onze samenleving.

Dr. ir. J.S. van den Brink, *secretaris*

drs. J.A. Schippers, *directeur*

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

Bijlage: Overzicht gewerkte uren van coördinatoren in 2016 voor stichting VOE

Uren die aan projecten kunnen worden toegewezen

Totaal verloonde kosten coördinatoren	€	29.230,68				
	Voorbereiding	Uitvoering	Rapportage/ overig	Totaal	Aandeel	Toegerekend
AL_16 Albanië						
- Conferentie mei	20	16	5	41	5%	1.530,60
- Zomerschool augustus	13	0	5	18	2%	671,97
- Conferentie november	12	0	5	17	2%	634,64
						2.837,21
HR_16 Kroatië						
- Conferentie juli	20	40	5	65	8%	2.426,56
ME_16 Montenegro						
- Conferentie maart	12	16	4	32	4%	1.194,61
- Conferentie augustus	10	16	4	30	4%	1.119,95
						2.314,56
RS_16 Servië						
- Conferentie maart	20	16	5	41	5%	1.530,60
Totaal Zuidoost Europa						9.108,92
BY_16 Wit-Rusland (Belarus)						
- Conferentie december	19	40	5	64	8%	2.389,23
GE_16 Georgië						
- Conferentie juni	23	16	7	46	6%	1.717,26
- Training oktober	22	16	10	48	6%	1.791,92
						3.509,17
MD_16 Moldavië						
- Zomerschool augustus	10	0	6	16	2%	597,31
UA_16 Oekraïne						
- Zomerschool augustus	24	32	6	62	8%	2.314,56
- Conferentie november	19	32	6	57	7%	2.127,90
						4.442,47
RO_16 Roemenië						
- Conferentie april	38	24	12	74	9%	2.762,54
- Conferentie november	15	0	5	20	3%	746,63
						3.509,17
Totaal Oost-Europa						14.447,35
IR_16 Irak						
- Conferentie februari	24	32	8	64	8%	2.389,23
- Conferentie mei	40	0	8	48	6%	1.791,92
						4.181,14
JD_16 Jordanië						
- Conferentie juli	8	0	0	8	1%	298,65
Totaal Midden-Oosten						4.479,80
NL_16 Nederland						
- Conferentie juli	19	8	5	32	4%	1.194,61
Totaal Overige landen						1.194,61
Totaal	368	304	111	783	100%	29.230,68

Voorbereiding bestaat uit het organiseren van de conferentie, het samenstellen en instrueren van de delegatieleden, het inlezen in de plaatselijke situatie en het schrijven van de lezing/presentatie voor de training.

Ook organisatie van de reis: regelen van tickets, voor en na transport en VISA aanvragen vallen onder voorbereiding.

Berekening van de uren voor de uitvoering van projecten is gebaseerd op het aantal dagen.

Hierbij is 8 uur per dag conferentie als uitgangspunt genomen. Er is géén reistijd o.d. meegenomen in de berekening.



Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)
t.a.v. het bestuur
Dinkel 7
3068 HB ROTTERDAM

**Directie Democratie en
Burgerschap**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
<http://www.rijksoverheid.nl>
Contactpersoon
partijfinanciering@minbzk.nl

Datum 2 oktober 2017
Referentienummer 2017-0000058494
Betreft Subsidievaststelling en nabetaling

Kenmerk
2017-0000352271
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Geacht bestuur,

Op 29 juni 2017 heb ik de verantwoording voor de door u ontvangen subsidie
in het kader van de Wet financiering politieke partijen over 2016 ontvangen.
Dank daarvoor.

Het inhoudelijke verslag is door mij in goede orde ontvangen. Met het resul-
taat kan ik instemmen.

Conform uw ingediende verantwoording van 29 juni 2017 stel ik de subsidie
vast op een bedrag van € 905.594,88

In dit bedrag zijn begrepen de subsidie voor:

- het wetenschappelijk instituut (€ 161.130,00)
- de politieke jongerenorganisatie (€ 116.262,08)
- de instelling voor buitenlandse activiteiten (€ 82.079,00).

Aan u is reeds een bedrag van € 723.099,47 als voorschot uitbetaald.

Het resterende bedrag van € 182.495,41 is goedgekeurd en wordt betaalbaar
gesteld op rekeningnummer NL 09 RABO 0357679148 t.n.v. de SGP te
Gouda..

Hoogachtend,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Directeur Democratie en Burgerschap

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Datum
2 oktober 2017
Kenmerk
2017-0000352271

Financieel verslag en overzichten 2016

Wet financiering politieke partijen

Socialistische Partij

Inhoudsopgave	Pagina
Inleiding	2
I. Algemeen	
a. Verantwoording politieke vormings- en scholingsactiviteiten	3
b. Verantwoording informatievoorziening aan leden	5
II. Verantwoording activiteiten ter bevordering van politieke participatie van jongeren	6
III. Verantwoording politiek-wetenschappelijke activiteiten	7
IV. Recapitulatie werkelijk 2016	8
V. Ontvangen subsidies Vereniging SP en aangewezen neveninstellingen	9
VI. Ontvangen bijdragen Vereniging SP van € 4.500,- of meer in 2016	10
VII. Totaal ontvangen bijdragen vereniging SP en aangewezen neveninstellingen	97
VIII. Overige inkomsten Vereniging SP en aangewezen neveninstellingen	97
IX. Vermogenspositie Vereniging SP een aangewezen neveninstellingen	97
X. Schulden Vereniging SP	97
XI. Ontvangen bijdragen Stichting Beheer Socialistische Partij van € 4.500 of meer in 2016	98
XII. Schulden Stichting Beheer Socialistische Partij	98
XIII. Ontvangen bijdragen Stichting Personeel Socialistische Partij van € 4.500 of meer in 2016	98
XIV. Schulden Stichting Personeel Socialistische Partij	99
XV. Ontvangen bijdragen Stichting Studiecentrum SP van € 4.500 of meer in 2016	99
XVI. Schulden Stichting Studiecentrum SP	99
XVII. Ontvangen bijdragen Stichting Wetenschappelijk Bureau SP van € 4.500 of meer in 2016	100
XVIII. Schulden Stichting Wetenschappelijk Bureau SP	100
XIX. Ontvangen bijdragen Vereniging ROOD, jongeren in de SP van € 4.500 of meer in 2016	100
XX. Schulden Vereniging ROOD, jongeren in de SP	100
XXI. Ontvangen bijdragen Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij van € 4.500 of meer in 2016	100
XXII. Schulden Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij	101
XXIII. Verklaring van het bestuur	102

VERANTWOORDING SOCIALISTISCHE PARTIJ 2016

inzake de Wet Financiering Politieke Partijen

Inleiding

De Socialistische Partij bestaat uit de vereniging SP alsmede diverse met haar gelieerde stichtingen, waaronder de Stichting Beheer Socialistiese Partij, de Stichting Personeel Socialistiese Partij, de stichting Studiecentrum SP, de stichting Wetenschappelijk Bureau SP, de vereniging ROOD, jongeren in de SP en de Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij.

Gezien de verwevenheid van de verschillende rechtspersonen bij de uitvoering van de werkzaamheden van de Socialistische Partij is in het verleden besloten één financiële administratie te voeren en aan de hand van een geconsolideerde jaarrekening verantwoording af te leggen.

Voor de stichtingen die subsidies ontvangen worden geen afzonderlijke jaarrekeningen samengesteld. Volstaan wordt met specifieke bestedingsverslagen, welke ontleend worden aan de door het bestuur en een externe accountant goedgekeurde (geconsolideerde) jaarrekening.

Uitgangspunten bij de jaarrekening c.q. het bestedingsverslag

Het doel van het bestedingsverslag is verantwoording af te leggen op welke wijze de toegekende subsidie besteed is.

Behoudens een stelselmatige toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn geen specifieke wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening van toepassing. De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven (verkort: RJ640), rekening houdende met het specifieke karakter van politiek wetenschappelijk instituten en van politieke partijen.

Bij het samenstellen van het bestedingsverslag is rekening gehouden met de specifieke subsidiebepalingen. Het bestedingsverslag is conform de regelgeving samengesteld op basis van de jaarrekening van de SP, waarbij deze uitkomsten, op basis van het baten-lasten-stelsel verkregen.

Het bestedingsverslag is gebaseerd op een kostenverdeelstaat, waarbij de volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- directe kosten zijn rechtstreeks toegerekend, daarbij uitgaand van het beginsel waar mogelijk kosten als direct te presenteren;
- de indirecte kosten worden verdeeld op basis van vastgestelde verdeelsleutels;
- toerekening van rentelasten vindt niet plaats.

I. Algemeen

A Verantwoording politieke vorming- en scholingsactiviteiten 2016

Directe en indirecte kosten volgens jaarrekening	1.157.915
--	-----------

Directe kosten:

Personalekosten	467.655
Vervoerskosten	3.961
Reis-/verblijfkosten/zaalhuur cursussen	173.531
Overige kosten scholing en vorming	2.881
Kosten Regioconferenties	<u>111.437</u>
	759.465

Indirecte kosten:

Huisvestingskosten	21.981
Administratiekosten	132.371
Kosten Algemene Dienstverlening	219.864
Kosten Website	<u>24.234</u>
	398.450

Specificatie van de kosten per activiteit:

Kostenpla ats	Omschrijving	Directe Kosten	Personel & vervoers kosten	Sub totaal	%	Indirecte kosten	Totaal
SP S00	Algemeen	56.165	150.151	206.318	31,8%	126.857	333.176
SP S01	SP-Universiteit	20.210	54.029	74.239	11,5%	45.647	119.886
SP S02	Politieke Basisvorming	2.125	5.681	7.806	1,2%	4.800	12.606
SP S03	Lokale Politiek	228	609	837	0,1%	514	1.351
SP S04	Coachingspool	466	1.244	1.710	0,3%	1.051	2.761
SP S06	Kaderscholingsweekend	31.647	84.604	116.251	17,9%	71.479	187.730
SP S09	Regionale kaderscholing	7.530	20.131	27.661	4,3%	17.008	44.668
SP S10	Kennismaking nieuwe leden	106	283	389	0,1%	239	629
SP S11	Lokaal actief	1.291	3.452	4.743	0,7%	2.916	7.659
SP S12	Workshops Helpende Hand	9.899	26.464	36.364	5,6%	22.359	58.722
SP S13	Lokale finan & politiek rendem	783	2.094	2.878	0,4%	1.770	4.648
SP S14	Provinciale Politiek	1.121	2.996	4.117	0,6%	2.532	6.649
SP S15	Masterclass Live!	44	118	162	0,0%	100	261
SP S16	In debat	1.172	3.134	4.306	0,7%	2.647	6.953
SP S17	Organiseren en mobiliseren	1.062	2.839	3.901	0,6%	2.399	6.300
SP S18	Start de Hulpdienst	574	1.535	2.109	0,3%	1.297	3.406
SP S19	Cursus Afdelingscommunicatie	2.014	5.384	7.398	1,1%	4.549	11.947
SP S20	Omgaan met de media	287	766	1.053	0,2%	647	1.700
SP S21	Onder de mensen	342	915	1.257	0,2%	773	2.030
SP S22	SP en College	2.046	5.469	7.515	1,2%	4.621	12.136
SP S24	In Raad en Daad	353	944	1.298	0,2%	798	2.096
SP S25	Afdeling en fractie	204	545	749	0,1%	460	1.209
SP S27	SP en Economie	4.753	12.708	17.461	2,7%	10.736	28.198
SP S31	SP en Communicatie	646	1.728	2.374	0,4%	1.460	3.834
SP S33	Raadsledenbijeenkomst	188	502	689	0,1%	424	1.113
SP S34	Afdelingsbezoek	3.377	9.027	12.403	1,9%	7.626	20.030
SP S35	Kaderopleiding landelijk	12.538	33.520	46.058	7,1%	28.320	74.378
SP S36	Nw afd. voorz & org.secretaris	1.650	4.410	6.060	0,9%	3.726	9.786
SP S37	Heel de Mens-pol.basisvorming	2.148	5.742	7.890	1,2%	4.851	12.741
SP S38	Scholing partijbestuursleden	403	1.079	1.482	0,2%	911	2.393
SP S39	SP en voorbereiding GR verkiez	45	120	165	0,0%	101	266
SP S40	Campagnescholing	1.165	3.116	4.281	0,7%	2.632	6.913
SP S41	Memoria ledenadministratie	5.743	15.354	21.097	3,3%	12.972	34.069
SP S42	Website en Campagnes	812	2.170	2.981	0,5%	1.833	4.815
SP S43	Bijeenkomst SP-wethouders	1.362	3.641	5.003	0,8%	3.076	8.079
SP S45	Op naar 250 afdelingen	1.405	3.756	5.161	0,8%	3.173	8.334
SP S46	Scholing Regio-overleg	507	1.356	1.863	0,3%	1.145	3.008
SP S50	Kosten Regioconferenties						111.437
Totaal		176.411	471.616	648.028	100,0%	398.449	1.157.915

I. Algemeen

I b. Verantwoording kosten Informatievoorziening

Subsidiabele leden SP

Op de peildatum 1 januari 2015 had de SP 35.174 betalende leden, die voldoen aan de eisen die daartoe in artikel 7, lid 1 van de wet gesteld zijn. De leden die in de loop van 2016 opgezegd hebben en vanwege kwartaalbetalingen niet voldoen aan het 12-euro-criterium zijn niet meegeteld.

Subsidiabele leden ROOD

Op de peildatum 1 januari 2014 had de SP 1.114 betalende ROOD-leden, die voldoen aan de eisen die daartoe in artikel 7, lid 1 van de wet gesteld zijn.

Lasten

Directe kosten volgens jaarrekening	428.903
-------------------------------------	---------

Directe kosten maandelijkse ledenblad "de Tribune"

Directe kosten	204.723
Personalekosten	<u>148.972</u>
	353.695

Directe kosten ledenwerving / ledenbinding

Kosten radio- en tv-uitzendingen	-
Wervingsmateriaal	19.398
Kosten ledenadministratie	46.194
Welkomstgeschenken en overige uitgaven ledenbinding	<u>9.617</u>
	75.209

II. Verantwoording politieke activiteiten ROOD, jongeren in de SP

Directe en indirecte kosten volgens jaarrekening 243.100

Directe kosten:

Personalekosten	42.962
Kosten landelijke bijeenkomsten	5.132
Kosten bestuur	11.436
Kosten scholing/excursies	12.007
Kosten drukwerk	19.279
Kosten acties	73.703
Kosten vereniging en promotie	
	164.519

Indirecte kosten:

Huisvestingskosten	3.458
Administratiekosten	60.202
Kosten Vervoer	720
Kosten Algemene Dienstverlening	8.456
Kosten Website	5.745
	78.581

Kosten per activiteit:

Activiteiten	Directe kosten	Verdeel %	Indirecte kosten	Totaal
Kosten landelijke bijeenkomsten	8.104	7%	5.437	13.541
Kosten bestuur	18.060	15%	12.116	30.176
Kosten scholing/excursies	18.962	16%	12.720	31.683
Kosten drukwerk	30.445	26%	20.425	50.870
Kosten acties	88.948	35%	27.884	116.832
Kosten vereniging en promotie	-	0%	-	-
Totalen	164.519	100%	78.581	243.100

III. Verantwoording politiek-wetenschappelijke activiteiten

Directe en indirecte kosten volgens jaarrekening 423.265

Directe kosten:

Personalekosten	273.386
Overige kosten wetenschappelijk onderzoek	20.495
Subtotaal:	<u>293.881</u>
Spanning, maandelijks opinieblad *)	64.304
Totaal directe kosten	358.185

Indirecte kosten:

Huisvestingskosten	10.669
Administratiekosten	30.101
Kosten algemene dienstverlening	8.456
Kosten website	<u>15.854</u>
	65.080

*) De kosten van Spanning zijn berekend inclusief de personele kosten

Specificatie van de kosten per activiteit:

Activiteiten	Directe kosten	Verdeel-%	Indirecte kosten	Totale kosten
Spanning, maandelijks opinieblad	64.304	25%	16.270	80.574
Professionals aan het woord	58.776	15%	9.762	68.538
De gevolgen van de tweedeling	19.592	5%	3.254	22.846
De politiek van het CPB	19.592	5%	3.254	22.846
Nederland belastingparadijs	19.592	5%	3.254	22.846
Overige onderzoeken	19.592	5%	3.254	22.846
Red de wetenschap	58.776	15%	9.762	68.538
Algemene ondersteuning	97.960	25%	16.270	114.230
Totalen	358.185	100%	65.080	423.265

IV. Recapitulatie werkelijk 2016

Omschrijving	Uitgaven 2016	Maximaal subsidie- budget 2016
	€	€
I. Algemeen		
a.. Scholings- en vormingsactiviteiten	1.157.915	
b. Informatievoorziening	<u>428.903</u>	1.586.819
		1.198.155
II. Activiteiten ROOD, Jong in de SP	243.100	93.508
III. Wetenschappelijke activiteiten	423.265	309.273
Totalen	<u>2.253.183</u>	<u>1.600.936</u>

Opstelling nog te ontvangen subsidie 2016

Omschrijving	Maximale subsidie	Verantwoorde kosten	Recht op subsidie	Voorschotten	Nog te ontvangen
ROOD	93.508	243.100	93.508	74.806	18.702
Wetensch Bureau	309.273	423.265	309.273	247.419	61.855
Algemeen Deel	1.198.155	1.586.819	1.198.155	958.524	239.631
Totalen	<u>1.600.936</u>	<u>2.253.183</u>	<u>1.600.936</u>	<u>1.280.749</u>	<u>320.187</u>

**V. Ontvangen subsidies 2016 vereniging SP en aangewezen neveninstellingen
op grond van artikel 20, lid 1, onderdeel a Wfpp**

Fractiebudget Eerste Kamer 2016	€ 31.231
Fractiebudget Tweede Kamer 2016	€ 2.513.000
Subsidie algemeen politieke partijen op grond van Wfpp	€ 1.198.155
Subsidie politiek-wetenschappelijk instituut op grond van Wfpp	€ 309.273
Subsidie politieke jongerenorganisatie op grond van Wfpp	€ 93.508
Totaal	€ 4.145.167

De definitieve hoogte van de fractiesubsidie Eerste Kamer 2016 is reeds door de Comptabele van de Eerste Kamer vastgesteld

Subsidiabele leden per 1 januari 2016

op grond van artikel 7 lid 1 Wfpp

Betalende leden van de Socialistische Partij	35.174
Betalende leden politieke jongerenorganisatie ROOD	1.114

**Ontvangen bijdragen van € 4.500,- of meer in één of meerdere maanden in de periode
1 januari t/m 31 december 2016**

Alexander van Steenderen - SCHIEDAM	38.499,13
20-1-2016	1.985,25
19-2-2016	1.985,25
21-3-2016	1.985,25
20-4-2016	1.817,16
20-5-2016	1.967,17
20-6-2016	1.817,16
20-7-2016	1.817,16
19-8-2016	3.675,92
20-9-2016	4.540,97
20-10-2016	4.540,97
21-11-2016	7.810,90
16-12-2016	4.540,97
31-12-2016	15,00
Andre Muller - NIEUWERKERK AAN DEN IJssel	58.111,21
20-1-2016	4.295,74
19-2-2016	4.587,78
18-3-2016	4.295,74
19-4-2016	4.276,38
19-5-2016	7.117,80
17-6-2016	4.276,38
19-7-2016	4.476,02
19-8-2016	4.276,38
19-9-2016	4.276,38
19-10-2016	4.418,62
18-11-2016	7.510,37
19-12-2016	4.276,38
31-12-2016	27,24
Angel Piquer - UTRECHT	5.000,00
30-9-2016	5.000,00
Arda Gerkens - HAARLEM	40.782,03
21-1-2016	2.292,93
24-2-2016	2.329,67
4-3-2016	8.392,00
23-3-2016	2.309,65
4-4-2016	11,50
21-4-2016	2.331,89
24-5-2016	2.256,25
23-6-2016	2.331,89
21-7-2016	2.261,62
24-8-2016	2.303,06
22-9-2016	2.331,89
24-10-2016	2.303,87
24-11-2016	3.420,53
5-12-2016	576,12
6-12-2016	1.000,00
12-12-2016	2.000,00
22-12-2016	2.309,16
31-12-2016	20,00
Arie Stuivenberg - ALMERE	72.497,15
1-2-2016	5.389,06
1-3-2016	5.389,06
29-3-2016	5.389,06
25-4-2016	5.369,97
30-5-2016	9.163,68
4-7-2016	5.369,97

25-7-2016	5.369,97
29-8-2016	5.369,97
26-9-2016	5.369,97
1-11-2016	5.369,97
28-11-2016	9.376,50
28-12-2016	5.369,97
31-12-2016	200,00
Arjan Vliegenthart - AMSTERDAM	84.662,56
22-1-2016	5.438,00
23-2-2016	5.697,48
23-3-2016	5.567,74
22-4-2016	5.547,73
23-5-2016	9.981,61
15-6-2016	5.307,00
23-6-2016	5.547,73
22-7-2016	5.547,73
23-8-2016	5.547,73
25-8-2016	3.591,34
23-9-2016	5.547,73
21-10-2016	5.547,73
23-11-2016	10.230,28
22-12-2016	5.547,73
31-12-2016	15,00
Arjo Klamer - HILVERSUM	46.163,99
15-1-2016	3.476,63
15-2-2016	3.476,49
15-3-2016	3.476,56
15-4-2016	3.461,52
13-5-2016	5.628,90
15-6-2016	3.461,52
15-7-2016	3.461,52
15-8-2016	3.465,81
15-9-2016	3.461,52
14-10-2016	3.461,52
15-11-2016	5.750,48
15-12-2016	3.461,52
31-12-2016	120,00
Arnold Merkies - AMSTERDAM	79.692,13
21-1-2016	6.200,30
24-2-2016	6.200,08
23-3-2016	6.200,19
21-4-2016	6.182,11
24-5-2016	6.182,11
23-6-2016	6.182,11
21-7-2016	6.182,11
24-8-2016	6.182,11
22-9-2016	6.182,11
24-10-2016	6.182,11
24-11-2016	9.550,68
22-12-2016	6.182,11
31-12-2016	2.084,00
Arnout Hoekstra - VLAARDINGEN	65.767,04
22-1-2016	4.557,05
23-2-2016	4.557,05
23-3-2016	4.557,05
22-4-2016	4.557,05
13-5-2016	4.859,00
23-5-2016	7.617,14
23-6-2016	4.538,97

22-7-2016	4.538,97
23-8-2016	4.538,97
23-9-2016	4.538,97
21-10-2016	4.538,97
23-11-2016	7.808,88
16-12-2016	4.538,97
31-12-2016	20,00
Ben Rewinkel - LANDGRAAF	40.691,27
20-1-2016	3.707,15
19-2-2016	1.631,43
21-4-2016	9.752,45
20-5-2016	3.195,53
20-6-2016	3.195,53
20-7-2016	3.195,53
19-8-2016	3.195,53
20-9-2016	3.195,53
20-10-2016	3.195,53
18-11-2016	3.195,53
15-12-2016	3.195,53
31-12-2016	36,00
Bert Velthuis - NIJMEGEN	68.540,14
15-1-2016	5.208,64
15-2-2016	5.018,36
15-3-2016	5.018,36
15-4-2016	4.999,36
17-5-2016	8.907,21
15-6-2016	4.999,36
15-7-2016	4.999,36
15-8-2016	4.999,36
15-9-2016	4.999,36
17-10-2016	5.219,66
15-11-2016	9.126,39
15-12-2016	4.999,36
31-12-2016	45,36
Bianca van Kaathoven - EINDHOVEN	60.902,98
22-1-2016	5.007,05
22-2-2016	5.006,41
22-3-2016	5.006,73
22-4-2016	4.986,07
20-5-2016	1.642,48
24-6-2016	10.175,90
26-7-2016	3.892,39
26-8-2016	3.892,39
26-9-2016	3.892,39
26-10-2016	3.892,39
25-11-2016	3.892,39
1-12-2016	5.700,00
21-12-2016	3.892,39
31-12-2016	24,00
Corne van Poppel - ROOSENDAAAL	22.615,21
20-1-2016	759,34
19-2-2016	759,34
18-3-2016	759,34
20-4-2016	670,20
20-5-2016	675,60
20-6-2016	675,60
20-7-2016	907,79
19-8-2016	975,32
15-9-2016	975,32

14-10-2016	5.489,23
15-11-2016	5.254,18
15-12-2016	4.693,95
31-12-2016	20,00
Daan Prevoo - HORST	66.765,52
22-1-2016	4.980,74
22-2-2016	4.980,74
22-3-2016	4.980,74
22-4-2016	4.960,16
20-5-2016	8.437,72
22-6-2016	4.960,16
22-7-2016	4.960,16
22-8-2016	4.931,81
22-9-2016	4.960,16
21-10-2016	4.960,16
22-11-2016	8.632,81
22-12-2016	4.960,16
31-12-2016	60,00
Eelco Eikenaar - GRONINGEN	73.004,99
22-1-2016	4.965,52
22-2-2016	4.965,52
22-3-2016	4.965,52
22-4-2016	4.947,36
20-5-2016	8.424,92
3-6-2016	6.408,00
22-6-2016	4.947,36
22-7-2016	4.947,36
22-8-2016	4.947,36
22-9-2016	4.947,36
21-10-2016	4.947,36
22-11-2016	8.619,99
22-12-2016	4.947,36
31-12-2016	24,00
Emile Roemer - SAMBEEK	87.967,52
21-1-2016	6.958,13
24-2-2016	6.957,91
23-3-2016	6.958,02
21-4-2016	6.939,86
24-5-2016	6.939,86
13-6-2016	1.057,00
23-6-2016	6.939,86
21-7-2016	6.939,86
24-8-2016	6.939,86
22-9-2016	6.939,86
24-10-2016	6.939,86
24-11-2016	10.497,58
22-12-2016	6.939,86
31-12-2016	20,00
Eric Smaling - WEEESP	92.706,13
21-1-2016	6.303,05
8-2-2016	6.520,00
24-2-2016	6.302,83
23-3-2016	6.292,94
21-4-2016	6.284,86
24-5-2016	6.284,86
23-6-2016	6.284,86
21-7-2016	6.284,86
24-8-2016	6.284,86
22-9-2016	6.284,86

24-10-2016	6.284,86
31-10-2016	7.155,00
24-11-2016	9.653,43
22-12-2016	6.284,86
31-12-2016	200,00
Eric van den Broek - BOXTEL	45.565,48
20-1-2016	3.398,04
19-2-2016	3.397,48
18-3-2016	3.397,76
20-4-2016	3.382,53
20-5-2016	5.770,29
20-6-2016	3.382,53
20-7-2016	3.382,53
19-8-2016	3.382,53
20-9-2016	3.382,53
20-10-2016	3.382,53
18-11-2016	5.904,20
20-12-2016	3.382,53
31-12-2016	20,00
Erik Bobeldijk - AMSTERDAM	65.401,91
22-1-2016	4.931,06
25-1-2016	520,00
23-2-2016	4.931,06
25-2-2016	520,00
23-3-2016	4.931,06
30-3-2016	520,00
22-4-2016	4.920,97
23-5-2016	4.920,97
25-5-2016	520,00
30-5-2016	520,00
23-6-2016	4.920,97
27-6-2016	520,00
22-7-2016	4.920,97
25-7-2016	520,00
23-8-2016	4.920,97
25-8-2016	520,00
23-9-2016	4.920,97
26-9-2016	520,00
21-10-2016	4.920,97
25-10-2016	520,00
23-11-2016	4.920,97
25-11-2016	520,00
22-12-2016	4.920,97
27-12-2016	500,00
31-12-2016	100,00
Erik de Vries - HELMOND	61.990,22
22-1-2016	4.247,04
22-2-2016	4.247,04
22-3-2016	4.247,04
22-4-2016	4.228,08
20-5-2016	7.015,06
22-6-2016	4.228,44
22-7-2016	4.307,40
22-8-2016	4.406,80
8-9-2016	5.033,00
22-9-2016	4.228,44
21-10-2016	4.264,28
22-11-2016	7.214,08
21-12-2016	4.303,52

31-12-2016	20,00
Erna Berends - AMSTERDAM	60.996,19
22-1-2016	4.662,75
23-2-2016	4.662,75
23-3-2016	4.662,75
22-4-2016	4.652,66
23-5-2016	4.652,66
23-6-2016	4.652,66
22-7-2016	4.652,66
23-8-2016	4.652,66
29-8-2016	5.114,00
23-9-2016	4.652,66
21-10-2016	4.652,66
23-11-2016	4.652,66
22-12-2016	4.652,66
31-12-2016	20,00
Eva Dansen - GORINCHEM	51.347,74
22-1-2016	3.726,20
23-2-2016	3.726,20
23-3-2016	3.726,20
22-4-2016	3.707,80
23-5-2016	6.035,36
23-6-2016	3.707,80
22-7-2016	4.120,31
23-8-2016	3.983,40
23-9-2016	3.983,40
21-10-2016	4.057,43
23-11-2016	6.566,24
20-12-2016	3.983,40
31-12-2016	24,00
Farshad Bashir - ZOETERMEER	76.386,17
21-1-2016	6.097,22
24-2-2016	6.097,00
23-3-2016	6.097,11
21-4-2016	6.079,03
24-5-2016	6.079,03
23-6-2016	6.079,03
21-7-2016	6.079,03
24-8-2016	6.079,03
22-9-2016	6.079,03
24-10-2016	6.079,03
24-11-2016	9.447,60
22-12-2016	6.079,03
31-12-2016	15,00
Frans van Hoof - OOST WEST EN MIDDELBEERS	44.231,39
25-1-2016	3.076,70
22-2-2016	3.076,79
22-3-2016	3.046,65
22-4-2016	3.065,06
20-5-2016	4.603,81
22-6-2016	3.065,06
22-7-2016	3.065,06
22-8-2016	3.065,06
15-9-2016	3.293,00
22-9-2016	3.065,06
21-10-2016	3.065,06
22-11-2016	5.274,10
22-12-2016	3.439,98
31-12-2016	30,00

Geert Ritsema - AMSTERDAM	32.492,70
15-1-2016	834,96
15-2-2016	834,96
15-3-2016	834,96
15-4-2016	834,96
13-5-2016	834,96
15-6-2016	781,92
24-6-2016	576,20
25-7-2016	4.298,33
25-8-2016	4.260,73
23-9-2016	4.260,73
25-10-2016	4.260,73
25-11-2016	5.558,53
22-12-2016	4.260,73
31-12-2016	60,00
Gerrie Elfrink - ARNHEM	57.034,59
25-1-2016	4.274,47
25-2-2016	4.274,47
24-3-2016	4.274,47
25-4-2016	4.255,44
25-5-2016	7.121,18
24-6-2016	4.255,44
25-7-2016	4.255,44
25-8-2016	4.255,44
23-9-2016	4.255,44
25-10-2016	4.255,44
25-11-2016	7.281,92
22-12-2016	4.255,44
31-12-2016	20,00
Hans Kokke - TILBURG	71.969,60
7-3-2016	5.393,74
21-4-2016	2.696,87
9-5-2016	31.487,64
6-6-2016	15.972,53
27-7-2016	5.463,86
25-10-2016	8.195,79
12-12-2016	2.731,93
31-12-2016	27,24
Harmen de Wind - SNEEK	19.236,15
20-1-2016	1.347,49
19-2-2016	1.347,49
18-3-2016	1.347,49
20-4-2016	967,99
20-5-2016	967,99
1-6-2016	6.461,77
20-6-2016	967,99
20-7-2016	967,99
19-8-2016	967,99
20-9-2016	967,99
20-10-2016	967,99
18-11-2016	967,99
20-12-2016	967,99
31-12-2016	20,00
Harry van Bommel - DIEMEN	79.599,13
21-1-2016	6.364,55
24-2-2016	6.364,33
23-3-2016	6.364,44
21-4-2016	6.346,36
24-5-2016	6.346,36

23-6-2016	6.346,36
21-7-2016	6.346,36
24-8-2016	6.346,36
22-9-2016	6.346,36
24-10-2016	6.346,36
24-11-2016	9.714,93
22-12-2016	6.346,36
31-12-2016	20,00
Henk van Gerven - OSS	89.240,09
21-1-2016	6.598,63
24-2-2016	6.598,41
23-3-2016	6.598,52
21-4-2016	6.580,44
24-5-2016	6.580,44
20-6-2016	6.832,00
23-6-2016	6.580,44
21-7-2016	6.580,44
24-8-2016	6.580,44
22-9-2016	6.580,44
24-10-2016	6.580,44
24-11-2016	9.949,01
22-12-2016	6.580,44
31-12-2016	20,00
Hennie Hemmes - OUDE PEKELA	38.578,05
25-1-2016	2.896,97
29-2-2016	2.869,97
29-3-2016	2.896,97
27-4-2016	2.937,03
1-6-2016	5.693,80
4-7-2016	2.937,03
1-8-2016	2.937,03
5-9-2016	2.937,03
3-10-2016	2.937,03
31-10-2016	2.937,03
5-12-2016	2.937,03
23-12-2016	3.641,13
31-12-2016	20,00
Henri Swinkels - VUGHT	66.602,06
20-1-2016	4.964,94
19-2-2016	4.964,94
18-3-2016	5.459,70
20-4-2016	4.946,78
20-5-2016	8.424,35
20-6-2016	4.946,78
20-7-2016	4.946,78
19-8-2016	4.946,78
20-9-2016	4.946,78
20-10-2016	4.946,78
18-11-2016	8.124,67
20-12-2016	4.946,78
31-12-2016	36,00
Hugo Polderman - ROOSENDAAL	46.345,32
20-1-2016	4.656,44
19-2-2016	4.545,00
18-3-2016	4.488,44
20-4-2016	4.600,40
22-4-2016	19,76
20-5-2016	7.562,23
20-6-2016	4.545,50

20-7-2016	4.465,98
19-8-2016	4.465,98
15-9-2016	4.465,98
14-10-2016	2.509,61
31-12-2016	20,00
Jack Gerats - MAASTRICHT	64.735,65
21-1-2016	4.697,98
19-2-2016	4.753,24
21-3-2016	4.780,36
21-4-2016	4.753,64
20-5-2016	8.416,99
21-6-2016	4.944,48
21-7-2016	4.615,44
19-8-2016	4.786,68
21-9-2016	4.726,20
21-10-2016	4.768,20
21-11-2016	8.721,36
21-12-2016	4.711,08
31-12-2016	60,00
Jacob Kes - MONNICKENDAM	38.537,49
27-1-2016	2.915,11
29-2-2016	2.915,11
29-3-2016	2.915,11
27-4-2016	2.910,57
27-5-2016	4.746,55
27-6-2016	2.910,57
27-7-2016	2.910,57
29-8-2016	2.910,57
27-9-2016	2.910,57
27-10-2016	2.777,14
3-11-2016	32,70
28-11-2016	4.706,90
27-12-2016	2.916,02
31-12-2016	60,00
Jakob Wedemeijer - AMSTERDAM	33.898,89
22-6-2016	4.755,80
22-7-2016	4.572,06
22-8-2016	4.572,06
22-9-2016	4.572,06
21-10-2016	4.570,79
22-11-2016	6.265,33
22-12-2016	4.570,79
31-12-2016	20,00
Jannie Visscher - EINDHOVEN	72.549,90
22-1-2016	5.007,05
22-2-2016	5.006,41
22-3-2016	5.006,73
22-4-2016	4.986,07
20-5-2016	8.643,76
22-6-2016	5.001,08
22-7-2016	5.023,83
22-8-2016	9.956,83
22-9-2016	5.023,83
21-10-2016	5.025,07
22-11-2016	8.808,17
22-12-2016	5.025,07
31-12-2016	36,00
Jasper van Dijk - AMSTERDAM	84.066,17
21-1-2016	6.280,22

24-2-2016	6.280,00
23-3-2016	6.280,11
21-4-2016	6.262,03
24-5-2016	6.262,03
16-6-2016	5.479,00
23-6-2016	6.262,03
21-7-2016	6.262,03
24-8-2016	6.262,03
22-9-2016	6.262,03
24-10-2016	6.262,03
24-11-2016	9.630,60
22-12-2016	6.262,03
31-12-2016	20,00
Javier Cornelissen - ALMELO	59.160,48
27-1-2016	4.400,00
29-2-2016	4.400,00
29-3-2016	4.400,00
27-4-2016	4.400,00
28-4-2016	309,48
27-5-2016	4.400,00
27-6-2016	4.400,00
27-7-2016	4.400,00
29-8-2016	4.400,00
27-9-2016	4.400,00
27-10-2016	4.400,00
28-11-2016	4.400,00
20-12-2016	5.951,00
27-12-2016	4.400,00
31-12-2016	100,00
Johan van den Hout - TILBURG	62.771,42
20-1-2016	4.644,94
19-2-2016	4.644,94
18-3-2016	5.139,70
20-4-2016	4.626,78
20-5-2016	8.104,35
20-6-2016	4.626,78
20-7-2016	4.626,78
19-8-2016	4.626,78
20-9-2016	4.626,78
20-10-2016	4.626,78
18-11-2016	7.804,67
20-12-2016	4.626,78
31-12-2016	45,36
John van den Heuvel - LELYSTAD	58.825,04
28-1-2016	4.327,71
26-2-2016	4.327,71
29-3-2016	4.327,71
2-5-2016	4.383,97
27-5-2016	7.480,22
27-6-2016	4.383,97
26-7-2016	4.383,97
29-8-2016	4.383,97
26-9-2016	4.383,97
28-10-2016	4.383,97
28-11-2016	4.383,97
29-12-2016	7.653,90
31-12-2016	20,00
Jordy Clemens - HEERLEN	71.011,64
20-1-2016	4.468,81

22-2-2016	4.468,81
21-3-2016	4.468,81
20-4-2016	4.449,81
20-5-2016	7.827,54
13-6-2016	3.789,00
20-6-2016	4.449,81
20-7-2016	4.449,81
22-8-2016	4.449,81
20-9-2016	4.449,81
19-10-2016	6.803,00
20-10-2016	4.449,81
21-11-2016	8.017,00
20-12-2016	4.449,81
31-12-2016	20,00

Jos van der Horst - DRACHTEN **58.505,76**

20-1-2016	4.541,82
19-2-2016	4.374,80
18-3-2016	4.295,43
20-4-2016	4.451,35
20-5-2016	7.222,20
20-6-2016	4.396,21
20-7-2016	4.346,17
19-8-2016	4.275,89
20-9-2016	4.489,77
20-10-2016	4.438,08
18-11-2016	7.276,71
20-12-2016	4.349,33
31-12-2016	48,00

Kees Swagerman - HAREN **48.191,98**

20-1-2016	3.405,39
19-2-2016	3.396,39
21-3-2016	3.381,97
20-4-2016	3.366,74
20-5-2016	5.876,87
20-6-2016	3.366,74
20-7-2016	3.366,74
9-8-2016	2.645,77
19-8-2016	3.366,74
20-9-2016	3.366,74
20-10-2016	3.366,73
21-11-2016	5.888,42
20-12-2016	3.366,74
31-12-2016	30,00

Laurens Ivens - AMSTERDAM **87.058,22**

22-1-2016	5.438,00
23-2-2016	5.697,48
23-3-2016	5.567,74
22-4-2016	5.547,73
23-5-2016	9.981,61
23-6-2016	5.547,73
22-7-2016	5.547,73
23-8-2016	5.547,73
23-9-2016	5.547,73
26-9-2016	8.898,00
3-10-2016	2.391,00
21-10-2016	5.547,73
23-11-2016	10.230,28
22-12-2016	5.547,73
31-12-2016	20,00

Lian Veenstra - VEENDAM	42.362,72
22-1-2016	3.239,66
23-2-2016	3.004,74
23-3-2016	3.004,74
22-4-2016	2.994,31
23-5-2016	4.989,02
23-6-2016	3.239,59
14-7-2016	1.791,00
22-7-2016	2.994,31
23-8-2016	2.994,31
23-9-2016	2.994,31
21-10-2016	2.994,31
23-11-2016	5.100,87
22-12-2016	2.994,31
31-12-2016	27,24
Luuk Van Geffen - ARNHEM	54.663,35
25-1-2016	4.558,92
25-2-2016	4.558,92
24-3-2016	4.558,92
25-4-2016	4.540,45
25-5-2016	4.540,45
24-6-2016	4.540,45
25-7-2016	4.540,45
25-8-2016	4.540,45
23-9-2016	4.540,45
25-10-2016	4.540,45
25-11-2016	4.540,45
22-12-2016	4.642,99
31-12-2016	20,00
Maita van der Mark - DIEMEN	49.211,73
15-1-2016	4.045,94
15-2-2016	5.925,41
15-3-2016	3.332,46
15-4-2016	3.311,88
13-5-2016	3.311,88
15-6-2016	3.311,88
15-7-2016	3.311,88
15-8-2016	3.311,88
5-9-2016	6.081,00
15-9-2016	3.311,88
14-10-2016	3.311,88
15-11-2016	3.311,88
15-12-2016	3.311,88
31-12-2016	20,00
Marcel Olierook - WIJDENES	47.035,55
15-1-2016	2.986,56
15-2-2016	2.985,46
15-3-2016	2.986,25
15-4-2016	2.972,15
13-5-2016	5.590,40
15-6-2016	3.474,59
15-7-2016	3.474,59
15-8-2016	3.474,59
15-9-2016	3.474,59
14-10-2016	3.474,59
31-10-2016	2.407,00
15-11-2016	6.240,19
15-12-2016	3.474,59
31-12-2016	20,00

Mariska ten Heuw - HENGELO	68.584,69
25-1-2016	4.553,61
25-2-2016	4.553,61
24-3-2016	4.553,61
25-4-2016	4.535,52
24-5-2016	7.698,00
25-5-2016	7.631,77
24-6-2016	4.535,52
25-7-2016	4.535,52
25-8-2016	4.535,52
23-9-2016	4.535,52
25-10-2016	4.535,52
25-11-2016	7.805,45
20-12-2016	4.535,52
31-12-2016	40,00
Mark Vissers - OOSTERHOUT	49.091,15
4-1-2016	3.926,14
10-2-2016	3.835,74
7-3-2016	3.835,74
31-3-2016	3.835,74
2-5-2016	3.817,80
2-6-2016	6.929,20
27-7-2016	3.817,80
9-9-2016	3.817,80
27-10-2016	7.635,60
27-12-2016	7.615,59
31-12-2016	24,00
Marleen van Rijnsbergen - SITTARD	66.778,18
21-1-2016	68,31
22-1-2016	4.976,74
22-2-2016	4.976,74
22-3-2016	4.976,74
22-4-2016	4.956,16
20-5-2016	8.433,72
22-6-2016	4.956,16
22-7-2016	4.956,16
22-8-2016	4.956,16
22-9-2016	4.956,16
21-10-2016	4.956,16
22-11-2016	8.628,81
22-12-2016	4.956,16
31-12-2016	24,00
Martijn Stekelenburg - NIEUWEGEIN	67.061,98
4-2-2016	4.508,54
26-2-2016	4.508,54
5-4-2016	4.508,54
11-5-2016	4.508,54
3-6-2016	7.586,62
6-6-2016	6.646,00
7-6-2016	12,00
8-7-2016	4.490,37
8-8-2016	4.490,37
12-9-2016	4.490,37
23-9-2016	4.505,54
24-10-2016	4.505,54
23-11-2016	7.775,47
22-12-2016	4.505,54
31-12-2016	20,00
Michiel Schrier - DRACHTSTERCOMPAGNIE	70.509,52

20-1-2016	4.964,89
19-2-2016	4.964,89
18-3-2016	4.964,89
20-4-2016	4.915,08
19-5-2016	3.957,00
20-5-2016	8.424,13
20-6-2016	4.946,57
20-7-2016	4.946,57
19-8-2016	4.946,57
20-9-2016	4.946,57
20-10-2016	4.946,57
18-11-2016	8.619,22
20-12-2016	4.946,57
31-12-2016	20,00
Michiel van Nispen - BREDA	85.885,17
21-1-2016	6.320,47
24-2-2016	6.320,25
23-3-2016	6.320,36
21-4-2016	6.302,28
24-5-2016	6.302,28
14-6-2016	6.815,00
23-6-2016	6.302,28
21-7-2016	6.302,28
24-8-2016	6.302,28
22-9-2016	6.302,28
24-10-2016	6.302,28
24-11-2016	9.670,85
22-12-2016	6.302,28
31-12-2016	20,00
Miranda Verdouw - GELDROP	53.710,84
21-1-2016	4.044,72
19-2-2016	4.043,72
18-3-2016	4.044,22
20-4-2016	4.026,75
20-5-2016	6.612,94
20-6-2016	4.026,75
20-7-2016	4.026,75
19-8-2016	4.026,75
20-9-2016	4.026,75
20-10-2016	4.026,75
18-11-2016	6.757,99
20-12-2016	4.026,75
31-12-2016	20,00
Nathalie van der Zanden - HELMOND	64.067,94
22-1-2016	4.247,04
22-2-2016	4.247,04
22-3-2016	4.247,04
22-4-2016	4.228,44
20-5-2016	7.015,06
15-6-2016	7.343,00
22-6-2016	4.228,44
22-7-2016	4.236,56
22-8-2016	4.302,64
22-9-2016	4.228,44
21-10-2016	4.283,60
22-11-2016	7.179,76
21-12-2016	4.250,88
31-12-2016	30,00
Nel Douw - HOORN	59.942,17

20-1-2016	4.559,50
19-2-2016	4.634,30
18-3-2016	4.559,40
20-4-2016	4.538,82
20-5-2016	7.635,06
20-6-2016	4.538,82
20-7-2016	4.538,82
19-8-2016	4.538,82
20-9-2016	4.538,82
20-10-2016	4.188,63
18-11-2016	7.458,55
20-12-2016	4.188,63
31-12-2016	24,00
Nine Kooiman - UTRECHT	83.488,13
18-1-2016	25,00
21-1-2016	6.234,55
24-2-2016	6.234,33
23-3-2016	6.234,44
21-4-2016	6.216,36
23-5-2016	5.424,00
24-5-2016	6.216,36
23-6-2016	6.216,36
21-7-2016	6.216,36
24-8-2016	6.216,36
22-9-2016	6.216,36
24-10-2016	6.216,36
24-11-2016	9.584,93
22-12-2016	6.216,36
31-12-2016	20,00
Patrick van Lunteren - BREDA	72.696,68
20-1-2016	5.039,02
19-2-2016	5.046,58
21-3-2016	5.042,80
20-4-2016	5.022,22
20-5-2016	8.604,41
20-6-2016	5.022,22
30-6-2016	4.955,00
20-7-2016	5.022,22
19-8-2016	5.022,22
20-9-2016	5.022,22
20-10-2016	5.022,22
21-11-2016	8.805,33
20-12-2016	5.022,22
31-12-2016	48,00
Paul Sterk - WEERT	63.975,41
22-1-2016	4.341,68
22-2-2016	4.339,90
22-3-2016	4.340,79
22-4-2016	4.321,03
4-5-2016	6.104,00
20-5-2016	7.092,84
22-6-2016	4.321,03
22-7-2016	4.321,03
22-8-2016	4.396,68
22-9-2016	4.321,03
21-10-2016	4.321,03
22-11-2016	7.330,96
22-12-2016	4.403,41
31-12-2016	20,00

Paul Ulenbelt - LEIDEN	82.065,13
21-1-2016	6.124,80
24-2-2016	6.124,58
23-3-2016	6.099,69
21-4-2016	6.106,61
24-5-2016	6.106,61
31-5-2016	5.385,00
23-6-2016	6.106,61
21-7-2016	6.106,61
24-8-2016	6.106,61
22-9-2016	6.106,61
24-10-2016	6.067,61
24-11-2016	9.436,18
22-12-2016	6.067,61
31-12-2016	120,00
Paulus Jansen - UTRECHT	67.879,55
21-1-2016	5.044,43
24-2-2016	5.067,27
23-3-2016	5.055,85
21-4-2016	5.035,19
24-5-2016	8.617,38
23-6-2016	5.035,19
21-7-2016	5.035,19
24-8-2016	5.035,19
22-9-2016	5.035,19
24-10-2016	5.035,19
24-11-2016	8.818,29
22-12-2016	5.035,19
31-12-2016	30,00
Peter Lucassen - NIJMEGEN	42.688,59
21-1-2016	3.079,26
24-2-2016	3.082,86
23-3-2016	3.075,66
21-4-2016	3.067,56
24-5-2016	5.159,29
23-6-2016	2.709,33
21-7-2016	3.336,58
8-8-2016	1.522,00
24-8-2016	3.067,56
22-9-2016	3.067,56
24-10-2016	3.067,56
24-11-2016	5.365,81
22-12-2016	3.067,56
31-12-2016	20,00
Peter van Zutphen - HEERLEN	75.169,13
20-1-2016	4.556,98
28-1-2016	250,00
22-2-2016	4.556,98
29-2-2016	250,00
21-3-2016	4.556,98
29-3-2016	250,00
20-4-2016	4.538,89
28-4-2016	350,00
20-5-2016	7.635,14
30-5-2016	350,00
6-6-2016	1.000,00
8-6-2016	2.000,00
10-6-2016	2.000,00
13-6-2016	2.462,00

14-6-2016	1.000,00
15-6-2016	1.900,00
20-6-2016	4.538,89
28-6-2016	350,00
20-7-2016	4.538,89
28-7-2016	350,00
22-8-2016	4.538,89
29-8-2016	350,00
20-9-2016	4.538,89
28-9-2016	350,00
20-10-2016	4.538,89
28-10-2016	350,00
21-11-2016	7.808,82
28-11-2016	350,00
20-12-2016	4.538,89
28-12-2016	350,00
31-12-2016	20,00

Peter Verschuren - GRONINGEN **55.359,78**

22-1-2016	3.710,04
23-2-2016	3.710,04
23-3-2016	3.710,04
22-4-2016	3.692,00
23-5-2016	6.019,56
23-6-2016	3.692,00
1-7-2016	6.196,00
22-7-2016	3.692,00
23-8-2016	3.692,00
23-9-2016	3.692,00
21-10-2016	3.692,00
23-11-2016	6.150,10
22-12-2016	3.692,00
31-12-2016	20,00

Rein van Moorselaar - HEESWIJK-DINTHER **46.186,76**

20-1-2016	3.367,02
19-2-2016	3.366,58
18-3-2016	3.366,18
20-4-2016	3.350,95
20-5-2016	5.738,71
20-6-2016	3.350,95
20-7-2016	3.350,95
19-8-2016	3.350,95
20-9-2016	3.350,95
20-10-2016	3.350,95
14-11-2016	999,00
18-11-2016	5.872,62
20-12-2016	3.350,95
31-12-2016	20,00

Rene van der Valk - KERKRADE **44.273,51**

19-2-2016	4.269,58
18-3-2016	3.709,74
20-4-2016	3.687,34
20-5-2016	4.505,61
20-6-2016	3.688,70
20-7-2016	3.693,70
19-8-2016	3.693,70
20-9-2016	3.693,70
20-10-2016	3.893,30
18-11-2016	5.729,44
15-12-2016	3.693,70

31-12-2016	15,00
Renske Helmer-Englebert - NIJMEGEN	68.411,88
15-1-2016	5.030,47
15-2-2016	5.185,59
15-3-2016	5.030,47
15-4-2016	5.011,47
17-5-2016	8.919,32
15-6-2016	5.011,47
15-7-2016	5.011,47
15-8-2016	5.011,47
15-9-2016	5.011,47
17-10-2016	5.011,47
15-11-2016	9.138,50
15-12-2016	5.011,47
31-12-2016	27,24
Renske Leijten - HAARLEM	85.411,90
21-1-2016	6.194,70
24-2-2016	6.205,75
23-3-2016	6.205,86
21-4-2016	6.187,78
24-5-2016	6.187,78
23-6-2016	6.187,78
21-7-2016	6.187,78
24-8-2016	6.187,78
22-9-2016	6.187,78
24-10-2016	6.187,78
24-11-2016	9.556,35
28-11-2016	7.727,00
22-12-2016	6.187,78
31-12-2016	20,00
Rik Janssen - WASSENAAR	87.637,98
14-1-2016	4.953,59
12-2-2016	4.976,11
14-3-2016	4.964,85
14-4-2016	4.946,69
13-5-2016	8.424,26
14-6-2016	4.946,69
14-7-2016	4.946,69
12-8-2016	4.946,69
14-9-2016	4.946,69
14-10-2016	4.946,69
26-10-2016	21.053,00
14-11-2016	8.619,34
14-12-2016	4.946,69
31-12-2016	20,00
Ronald van Raak - AMSTERDAM	104.995,50
21-1-2016	6.306,57
24-2-2016	6.306,35
23-3-2016	6.306,46
21-4-2016	6.285,80
24-5-2016	6.285,80
23-6-2016	6.285,80
21-7-2016	6.285,80
1-8-2016	26.079,00
24-8-2016	6.285,80
22-9-2016	6.285,80
24-10-2016	6.285,80
24-11-2016	9.690,72
22-12-2016	6.285,80

31-12-2016	20,00
Roos van Gelderen - LEIDEN	65.049,66
25-1-2016	4.801,36
25-2-2016	4.801,36
24-3-2016	4.801,36
25-4-2016	4.782,27
25-5-2016	8.471,38
24-6-2016	4.782,27
25-7-2016	4.782,27
25-8-2016	4.782,27
23-9-2016	4.782,27
25-10-2016	4.782,27
25-11-2016	8.678,31
19-12-2016	4.782,27
31-12-2016	20,00
Sadet Karabulut - AMSTERDAM	78.451,13
21-1-2016	6.268,80
24-2-2016	6.268,58
23-3-2016	6.253,69
21-4-2016	6.250,61
24-5-2016	6.250,61
23-6-2016	6.250,61
21-7-2016	6.250,61
24-8-2016	6.250,61
22-9-2016	6.250,61
24-10-2016	6.250,61
24-11-2016	9.619,18
22-12-2016	6.250,61
31-12-2016	36,00
Sandra Herkstroter-van Oijen - WARFFUM	47.330,24
21-1-2016	3.400,10
22-2-2016	3.400,10
21-3-2016	3.400,10
21-4-2016	3.385,30
20-5-2016	5.755,94
21-6-2016	3.469,36
18-7-2016	1.758,00
21-7-2016	2.722,62
2-8-2016	578,62
22-8-2016	3.385,30
21-9-2016	3.385,30
21-10-2016	3.385,30
21-11-2016	5.888,92
21-12-2016	3.385,28
31-12-2016	30,00
Sem Stroosnijder - OOST-SOUBURG	64.564,70
15-1-2016	4.317,90
15-2-2016	4.317,90
15-3-2016	4.320,68
15-4-2016	4.300,76
13-5-2016	7.151,38
15-6-2016	4.313,24
17-6-2016	7.021,00
15-7-2016	4.302,84
15-8-2016	4.286,82
15-9-2016	4.302,84
17-10-2016	4.302,84
15-11-2016	7.303,66
15-12-2016	4.302,84

31-12-2016	20,00
Sharon Gesthuizen - 'S-GRAVENHAGE	73.157,17
21-1-2016	5.827,72
24-2-2016	5.827,50
23-3-2016	5.827,61
21-4-2016	5.809,53
24-5-2016	5.809,53
23-6-2016	5.809,53
21-7-2016	5.809,53
24-8-2016	5.809,53
22-9-2016	5.809,53
24-10-2016	5.809,53
24-11-2016	9.178,10
22-12-2016	5.809,53
31-12-2016	20,00
Theo Coskun - ROTTERDAM	50.541,85
14-1-2016	329,17
22-1-2016	3.781,97
24-2-2016	3.781,41
24-3-2016	3.781,69
22-4-2016	4.118,53
24-5-2016	3.518,96
23-6-2016	2.426,05
15-7-2016	1.092,77
21-7-2016	2.426,05
12-8-2016	2.533,00
24-8-2016	2.426,05
22-9-2016	2.426,05
14-10-2016	10.602,00
24-10-2016	2.426,05
24-11-2016	2.426,05
21-12-2016	2.426,05
31-12-2016	20,00
Tiny Kox - TILBURG	56.021,62
21-1-2016	6.070,50
24-2-2016	2.417,06
11-3-2016	5.341,41
23-3-2016	2.402,56
30-3-2016	3.907,00
21-4-2016	2.526,78
24-5-2016	2.393,20
3-6-2016	1.251,97
23-6-2016	2.538,20
30-6-2016	66,00
11-7-2016	1.410,00
21-7-2016	2.506,60
29-7-2016	1.312,72
24-8-2016	2.523,70
22-9-2016	2.488,20
24-10-2016	2.538,20
16-11-2016	45,14
24-11-2016	3.719,99
21-12-2016	4.355,41
22-12-2016	6.186,98
31-12-2016	20,00
Tjitske Siderius - ZWOLLE	88.978,09
21-1-2016	6.767,88
24-2-2016	6.593,16
23-3-2016	6.593,27

21-4-2016	6.572,69
17-5-2016	5.242,00
24-5-2016	6.572,69
23-6-2016	6.749,69
21-7-2016	6.749,69
24-8-2016	6.749,69
22-9-2016	6.749,69
24-10-2016	6.749,69
24-11-2016	10.118,26
22-12-2016	6.749,69
31-12-2016	20,00
Tuur Elzinga - OVERVEEN	28.262,66
21-1-2016	6.220,87
22-2-2016	22,40
24-2-2016	2.619,52
23-3-2016	2.613,14
21-4-2016	2.728,09
20-5-2016	59,36
24-5-2016	2.707,89
23-6-2016	2.749,56
21-7-2016	2.714,41
24-8-2016	2.721,01
22-9-2016	2.749,56
17-10-2016	53,58
24-10-2016	257,91
31-12-2016	45,36

**Ontvangen bijdragen van € 1.000,- of meer in één of meerdere maanden in de periode
1 januari t/m 31 december 2016 waarbij het totaalbedrag meer dan € 4.500,- bedraagt**

Aart van Zevenbergen - ROTTERDAM	27.452,31
22-1-2016	2.199,33
24-2-2016	2.199,33
24-3-2016	2.199,33
22-4-2016	2.620,00
24-5-2016	2.276,79
23-6-2016	2.276,79
21-7-2016	2.276,79
24-8-2016	2.276,79
22-9-2016	2.276,79
24-10-2016	2.276,79
24-11-2016	2.276,79
21-12-2016	2.276,79
31-12-2016	20,00
Abdurrahman Cetintas - ARNHEM	15.479,96
25-1-2016	1.280,16
25-2-2016	1.280,16
24-3-2016	1.280,16
25-4-2016	1.279,66
25-5-2016	1.279,66
24-6-2016	1.279,66
25-7-2016	1.279,66
25-8-2016	1.279,66
23-9-2016	1.279,66
25-10-2016	1.279,66
25-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.382,20
31-12-2016	20,00
Ad Meijer - AMERSFOORT	31.723,70
15-1-2016	1.737,80
22-1-2016	909,81
15-2-2016	1.737,80
23-2-2016	909,81
15-3-2016	1.737,80
22-3-2016	909,81
15-4-2016	1.737,22
22-4-2016	909,81
13-5-2016	1.737,22
23-5-2016	909,81
15-6-2016	1.737,22
23-6-2016	909,81
15-7-2016	1.737,22
22-7-2016	909,81
15-8-2016	1.737,22
23-8-2016	875,67
15-9-2016	1.737,22
23-9-2016	909,81
14-10-2016	1.737,22
21-10-2016	892,75
15-11-2016	1.737,22
23-11-2016	892,75
15-12-2016	1.737,22
21-12-2016	875,67
31-12-2016	60,00
Ahmed Yilmaz - ENSCHEDE	20.592,17
25-1-2016	1.706,05

24-2-2016	1.706,05
24-3-2016	1.706,05
25-4-2016	1.705,72
24-5-2016	1.705,72
24-6-2016	1.705,72
25-7-2016	1.705,72
24-8-2016	1.705,72
23-9-2016	1.705,72
24-10-2016	1.705,72
24-11-2016	1.705,72
20-12-2016	1.808,26
31-12-2016	20,00
Aïsha Akhiat - 'S-GRAVENHAGE	18.595,39
22-1-2016	1.541,37
22-2-2016	1.549,84
22-3-2016	1.549,84
21-4-2016	1.548,26
23-5-2016	1.548,26
21-6-2016	1.548,26
21-7-2016	1.548,26
22-8-2016	1.548,26
22-9-2016	1.548,26
21-10-2016	1.548,26
22-11-2016	1.548,26
21-12-2016	1.548,26
31-12-2016	20,00
Albert Arends - OSS	13.324,80
20-1-2016	983,87
19-2-2016	983,87
18-3-2016	983,87
20-4-2016	983,87
20-5-2016	983,87
20-6-2016	983,87
20-7-2016	1.358,46
19-8-2016	1.358,46
20-9-2016	1.358,46
20-10-2016	1.358,46
18-11-2016	983,87
20-12-2016	983,87
31-12-2016	20,00
Alex Mink - ARNHEM	18.823,00
25-1-2016	4.274,63
25-2-2016	4.274,63
24-3-2016	4.274,63
22-4-2016	2.731,93
25-4-2016	3.262,18
31-12-2016	5,00
Alexander Vervoort - BELFELD	12.835,22
22-1-2016	1.060,12
22-2-2016	1.060,12
22-3-2016	1.060,12
22-4-2016	1.060,12
20-5-2016	1.060,12
22-6-2016	1.060,12
22-7-2016	1.075,75
22-8-2016	1.075,75
22-9-2016	1.075,75
21-10-2016	1.075,75
22-11-2016	1.075,75

22-12-2016	1.075,75
31-12-2016	20,00
Alexandra van den Berg - LEIDEN	13.338,24
25-1-2016	1.095,16
25-2-2016	1.095,16
24-3-2016	1.095,16
25-4-2016	1.095,16
25-5-2016	1.095,16
24-6-2016	1.095,16
25-7-2016	1.095,16
25-8-2016	1.095,16
23-9-2016	1.095,16
25-10-2016	1.095,16
25-11-2016	1.095,16
19-12-2016	1.261,48
31-12-2016	30,00
Alfred Meijer - DORDRECHT	4.662,04
22-1-2016	1.159,45
22-2-2016	1.159,00
22-3-2016	1.159,00
22-4-2016	1.172,09
31-12-2016	12,50
Andries Bruinsma - HENGELLO	11.819,48
25-1-2016	964,42
25-2-2016	975,32
24-3-2016	975,32
25-4-2016	975,32
25-5-2016	975,32
24-6-2016	975,32
25-7-2016	975,32
25-8-2016	975,32
23-9-2016	975,32
25-10-2016	975,32
25-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	24,00
Anita de Vos - ZONNEMAIRE	8.996,55
15-1-2016	703,19
15-2-2016	721,31
15-3-2016	712,25
15-4-2016	712,25
13-5-2016	712,25
15-6-2016	712,25
15-7-2016	712,25
15-8-2016	712,25
15-9-2016	712,25
14-10-2016	712,25
15-11-2016	712,25
15-12-2016	1.131,80
31-12-2016	30,00
Anna de Groot - WORMERVEER	43.433,95
15-1-2016	3.618,19
15-2-2016	3.618,19
15-3-2016	3.618,19
15-4-2016	3.603,37
13-5-2016	3.603,37
15-6-2016	3.662,59
15-7-2016	3.613,24
15-8-2016	3.613,24

15-9-2016	3.613,24
14-10-2016	3.623,85
15-11-2016	3.593,24
15-12-2016	3.633,24
31-12-2016	20,00
Anne Feite Bloem - HAARLEM	15.480,38
26-1-2016	1.288,74
26-2-2016	1.288,74
24-3-2016	1.288,74
26-4-2016	1.288,24
26-5-2016	1.288,24
24-6-2016	1.288,24
26-7-2016	1.288,24
26-8-2016	1.288,24
26-9-2016	1.288,24
26-10-2016	1.288,24
25-11-2016	1.288,24
23-12-2016	1.288,24
31-12-2016	20,00
Anneke Wezel - ZAANDAM	30.599,24
21-1-2016	2.269,06
24-2-2016	2.300,03
23-3-2016	2.300,54
21-4-2016	2.340,48
24-5-2016	2.231,68
23-6-2016	2.340,48
21-7-2016	2.254,29
24-8-2016	2.317,03
22-9-2016	2.340,48
7-10-2016	1.740,00
24-10-2016	2.316,13
24-11-2016	3.441,20
22-12-2016	2.287,84
31-12-2016	120,00
Annelies Futselaar - ENSCHEDE	15.483,96
25-1-2016	1.280,16
24-2-2016	1.280,16
24-3-2016	1.280,16
25-4-2016	1.279,66
24-5-2016	1.279,66
24-6-2016	1.279,66
25-7-2016	1.279,66
24-8-2016	1.279,66
23-9-2016	1.279,66
24-10-2016	1.279,66
24-11-2016	1.279,66
20-12-2016	1.382,20
31-12-2016	24,00
Annie Inekci-van den Heuvel - NIEUWEGEIN	12.091,01
22-1-2016	1.006,22
24-2-2016	1.005,89
23-3-2016	1.005,89
22-4-2016	1.005,89
24-5-2016	1.005,89
24-6-2016	1.005,89
22-7-2016	1.005,89
24-8-2016	1.005,89
23-9-2016	1.005,89
24-10-2016	1.005,89

24-11-2016	1.005,89
22-12-2016	1.005,89
31-12-2016	20,00
Ans Desumma - Almere	21.005,22
22-1-2016	1.792,00
22-2-2016	1.792,00
22-3-2016	1.792,00
22-4-2016	1.791,42
23-5-2016	1.573,27
22-6-2016	1.747,79
22-7-2016	1.747,79
22-8-2016	1.747,79
22-9-2016	1.747,79
21-10-2016	1.747,79
22-11-2016	1.747,79
21-12-2016	1.747,79
31-12-2016	30,00
Ans Lokhoff - ROSMALEN	20.007,18
20-1-2016	1.665,64
19-2-2016	1.665,64
18-3-2016	1.665,64
20-4-2016	1.665,14
20-5-2016	1.665,14
20-6-2016	1.665,14
20-7-2016	1.665,14
19-8-2016	1.665,14
20-9-2016	1.665,14
20-10-2016	1.665,14
18-11-2016	1.665,14
20-12-2016	1.665,14
31-12-2016	24,00
Antoine Theeuwen - LEIDEN	12.699,53
25-1-2016	1.515,82
25-2-2016	1.515,82
24-3-2016	1.515,82
25-4-2016	1.515,82
25-5-2016	1.515,82
24-6-2016	1.515,82
25-7-2016	635,88
23-9-2016	1.162,07
25-10-2016	1.515,82
25-11-2016	100,85
19-12-2016	165,99
31-12-2016	24,00
Antoon van den Elzen - CULEMBORG	5.776,59
20-1-2016	2.019,66
19-2-2016	608,69
20-4-2016	1.509,46
20-5-2016	706,05
20-6-2016	447,34
12-8-2016	465,39
31-12-2016	20,00
Arjan Sterenberg - VLAARDINGEN	12.244,20
22-1-2016	1.003,69
23-2-2016	1.046,51
23-3-2016	1.017,40
22-4-2016	1.017,40
23-5-2016	1.017,40
23-6-2016	1.017,40

22-7-2016	1.017,40
23-8-2016	1.017,40
23-9-2016	1.017,40
21-10-2016	1.017,40
23-11-2016	1.017,40
16-12-2016	1.017,40
31-12-2016	20,00
Asjen van Dijk - ALMERE	21.237,64
22-1-2016	1.855,76
22-2-2016	1.855,76
22-3-2016	1.855,76
22-4-2016	1.855,26
23-5-2016	1.637,11
22-6-2016	1.811,63
22-7-2016	1.811,63
22-8-2016	1.811,63
22-9-2016	1.811,63
21-10-2016	1.811,63
22-11-2016	1.811,63
21-12-2016	1.288,21
31-12-2016	20,00
Bart van Berkel - NIJMEGEN	20.721,43
15-1-2016	1.725,87
15-2-2016	1.725,46
15-3-2016	1.725,46
15-4-2016	1.724,96
17-5-2016	1.724,96
15-6-2016	1.724,96
15-7-2016	1.724,96
15-8-2016	1.724,96
15-9-2016	1.724,96
17-10-2016	1.724,96
15-11-2016	1.724,96
15-12-2016	1.724,96
31-12-2016	20,00
Bart van Kent - 'S-GRAVENHAGE	18.836,66
22-1-2016	1.568,74
22-2-2016	1.569,74
22-3-2016	1.569,24
21-4-2016	1.567,66
23-5-2016	1.567,66
21-6-2016	1.567,66
21-7-2016	1.567,66
22-8-2016	1.567,66
22-9-2016	1.567,66
21-10-2016	1.567,66
22-11-2016	1.567,66
21-12-2016	1.567,66
31-12-2016	20,00
Bas Maes - BREDA	15.236,14
20-1-2016	1.320,00
19-2-2016	1.320,00
21-3-2016	1.320,00
20-4-2016	1.319,42
20-5-2016	771,70
20-6-2016	771,70
18-7-2016	1.016,92
20-7-2016	771,70
19-8-2016	1.316,94

20-9-2016	1.316,94
20-10-2016	1.316,94
21-11-2016	1.316,94
20-12-2016	1.316,94
31-12-2016	40,00
Bas Rol - ALMELO	11.946,82
26-1-2016	983,69
26-2-2016	983,69
29-3-2016	983,69
26-4-2016	983,69
27-5-2016	983,69
24-6-2016	983,69
26-7-2016	983,69
29-8-2016	983,69
26-9-2016	983,69
26-10-2016	983,69
28-11-2016	983,69
23-12-2016	1.086,23
31-12-2016	40,00
Bas Stalpers - NIEUWERKERK AAN DEN IJssel	14.240,12
20-1-2016	1.185,01
19-2-2016	1.185,01
18-3-2016	1.185,01
19-4-2016	1.185,01
19-5-2016	1.185,01
17-6-2016	1.185,01
19-7-2016	1.185,01
19-8-2016	1.185,01
19-9-2016	1.185,01
19-10-2016	1.185,01
18-11-2016	1.185,01
19-12-2016	1.185,01
31-12-2016	20,00
Bas van der Voort - OSS	15.572,34
20-1-2016	1.358,46
19-2-2016	1.358,46
18-3-2016	1.358,46
20-4-2016	1.358,46
20-5-2016	1.358,46
20-6-2016	1.358,46
20-7-2016	1.358,46
19-8-2016	1.358,46
20-9-2016	1.358,46
20-10-2016	1.358,46
18-11-2016	983,87
20-12-2016	983,87
31-12-2016	20,00
Bastiaan van Apeldoorn - HAARLEM	28.730,95
21-1-2016	2.230,56
24-2-2016	2.290,26
23-3-2016	2.306,64
21-4-2016	2.331,89
20-5-2016	59,36
24-5-2016	2.235,69
23-6-2016	2.331,89
21-7-2016	2.220,95
24-8-2016	2.302,46
22-9-2016	2.331,89
24-10-2016	2.306,81

24-11-2016	3.383,71
22-12-2016	2.275,20
30-12-2016	63,64
31-12-2016	60,00
Bernd Missal - ROOSENDAAL	11.842,38
20-1-2016	975,32
19-2-2016	975,32
18-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
19-8-2016	975,32
15-9-2016	975,32
14-10-2016	975,32
15-11-2016	975,32
15-12-2016	1.077,86
31-12-2016	36,00
Bert Sluijter - ZWOLLE	13.328,24
20-1-2016	1.109,02
19-2-2016	1.109,02
18-3-2016	1.109,02
20-4-2016	1.109,02
20-5-2016	1.109,02
20-6-2016	1.109,02
20-7-2016	1.109,02
19-8-2016	1.109,02
20-9-2016	1.109,02
20-10-2016	1.109,02
18-11-2016	1.109,02
20-12-2016	1.109,02
31-12-2016	20,00
Bjorn Lugthart - RIJSWIJK	17.192,40
20-1-2016	4.299,51
19-2-2016	4.295,21
18-3-2016	4.297,36
20-4-2016	4.280,32
31-12-2016	20,00
Bob de Greef - GRONINGEN	20.561,89
22-1-2016	1.277,35
23-2-2016	1.276,64
23-3-2016	1.276,64
22-4-2016	1.276,14
23-5-2016	1.276,14
23-6-2016	1.276,14
22-7-2016	4.324,64
23-8-2016	1.711,64
23-9-2016	1.711,64
21-10-2016	1.711,64
23-11-2016	1.711,64
19-12-2016	1.711,64
31-12-2016	20,00
Bob Ruers - SITTARD	34.291,86
21-1-2016	2.675,89
24-2-2016	2.753,87
23-3-2016	2.701,78
21-4-2016	2.761,31
24-5-2016	2.641,49
23-6-2016	2.761,31

21-7-2016	2.698,76
24-8-2016	2.733,81
22-9-2016	2.761,31
24-10-2016	2.755,76
24-11-2016	4.236,31
22-12-2016	2.696,66
31-12-2016	113,60
Bram Schaminee - ROERMOND	13.609,76
22-1-2016	1.106,86
22-2-2016	1.106,86
22-3-2016	1.106,86
22-4-2016	1.106,86
20-5-2016	1.145,29
22-6-2016	1.145,29
22-7-2016	1.145,29
22-8-2016	1.145,29
22-9-2016	1.145,29
21-10-2016	1.145,29
22-11-2016	1.145,29
22-12-2016	1.145,29
31-12-2016	20,00
Bram van Boven - ROSMALEN	14.762,18
20-1-2016	1.228,89
19-2-2016	1.228,89
18-3-2016	1.228,89
20-4-2016	1.228,39
20-5-2016	1.228,39
20-6-2016	1.228,39
20-7-2016	1.228,39
19-8-2016	1.228,39
20-9-2016	1.228,39
20-10-2016	1.228,39
18-11-2016	1.228,39
20-12-2016	1.228,39
31-12-2016	20,00
Brammert Geerling - ZWOLLE	13.328,24
20-1-2016	1.109,02
19-2-2016	1.109,02
18-3-2016	1.109,02
20-4-2016	1.109,02
20-5-2016	1.109,02
20-6-2016	1.109,02
20-7-2016	1.109,02
19-8-2016	1.109,02
20-9-2016	1.109,02
20-10-2016	1.109,02
18-11-2016	1.109,02
20-12-2016	1.109,02
31-12-2016	20,00
Brian Claassen - BEMMEL	14.535,08
25-1-2016	1.209,59
25-2-2016	1.209,59
24-3-2016	1.209,59
25-4-2016	1.209,59
25-5-2016	1.209,59
24-6-2016	1.209,59
25-7-2016	1.209,59
25-8-2016	1.209,59
26-9-2016	1.209,59

25-10-2016	1.209,59
25-11-2016	1.209,59
20-12-2016	1.209,59
31-12-2016	20,00
Carla Claassen - BEMMEL	14.232,12
25-1-2016	1.185,01
25-2-2016	1.185,01
24-3-2016	1.185,01
25-4-2016	1.185,01
25-5-2016	1.185,01
24-6-2016	1.185,01
25-7-2016	1.185,01
25-8-2016	1.185,01
26-9-2016	1.185,01
25-10-2016	1.185,01
25-11-2016	1.185,01
20-12-2016	1.185,01
31-12-2016	12,00
Cecile Visscher - 'S-HERTOGENBOSCH	15.107,90
20-1-2016	1.257,24
19-2-2016	1.257,24
18-3-2016	1.258,80
20-4-2016	1.257,18
20-5-2016	1.257,18
20-6-2016	1.257,18
20-7-2016	1.257,18
19-8-2016	1.257,18
20-9-2016	1.257,18
20-10-2016	1.257,18
18-11-2016	1.257,18
20-12-2016	1.257,18
31-12-2016	20,00
Chantal Sijtsma - DRONTEN	7.355,04
1-3-2016	1.299,78
31-3-2016	619,89
2-5-2016	649,89
30-6-2016	649,89
25-7-2016	866,52
25-8-2016	649,79
22-9-2016	649,89
24-10-2016	649,65
28-11-2016	649,86
21-12-2016	649,88
31-12-2016	20,00
Chris Hesse - HEERLEN	11.866,38
20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32
20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	60,00
Cor van Norel - NIJMEGEN	15.490,43

15-1-2016	1.289,12
15-2-2016	1.288,71
15-3-2016	1.288,71
15-4-2016	1.288,21
17-5-2016	1.288,21
15-6-2016	1.288,21
15-7-2016	1.288,21
15-8-2016	1.288,21
15-9-2016	1.288,21
17-10-2016	1.288,21
15-11-2016	1.288,21
15-12-2016	1.288,21
31-12-2016	30,00
Corina Vogelaar - EINDHOVEN	15.475,02
22-1-2016	1.288,71
22-2-2016	1.288,71
22-3-2016	1.288,71
22-4-2016	1.288,21
20-5-2016	1.288,21
22-6-2016	1.288,21
22-7-2016	1.288,21
22-8-2016	1.288,21
22-9-2016	1.288,21
21-10-2016	1.288,21
22-11-2016	1.288,21
22-12-2016	1.288,21
31-12-2016	15,00
Corine Jongste - DOORN	10.622,53
15-1-2016	855,17
15-2-2016	878,26
15-3-2016	866,51
15-4-2016	1.066,51
13-5-2016	866,51
15-6-2016	866,51
15-7-2016	866,51
15-8-2016	866,51
15-9-2016	866,51
14-10-2016	866,51
15-11-2016	866,51
15-12-2016	866,51
31-12-2016	24,00
Corstiaan Breedveld - ROTTERDAM	7.655,05
22-1-2016	1.738,37
24-2-2016	1.738,37
24-3-2016	1.738,37
22-4-2016	2.078,48
26-7-2016	346,46
31-12-2016	15,00
Cris Lenting - ARNHEM	15.705,84
25-1-2016	1.320,79
25-2-2016	1.320,79
24-3-2016	1.320,79
25-4-2016	1.320,13
25-5-2016	1.320,13
24-6-2016	1.320,13
25-7-2016	1.320,13
25-8-2016	1.221,77
23-9-2016	1.279,66
25-10-2016	1.279,66

25-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.382,20
31-12-2016	20,00
Daan Brandenburg - GRONINGEN	14.679,99
23-2-2016	1.898,09
23-3-2016	1.276,64
22-4-2016	1.276,14
23-5-2016	1.276,14
23-6-2016	1.276,14
22-7-2016	1.276,14
23-8-2016	1.276,14
23-9-2016	1.276,14
21-10-2016	1.276,14
23-11-2016	1.276,14
19-12-2016	1.276,14
31-12-2016	20,00
Daniel Peters - AMSTERDAM	19.064,66
22-1-2016	1.715,57
23-2-2016	1.461,03
23-3-2016	1.588,30
22-4-2016	1.586,64
23-5-2016	1.586,64
23-6-2016	1.586,64
22-7-2016	1.586,64
23-8-2016	1.586,64
23-9-2016	1.586,64
21-10-2016	1.586,64
23-11-2016	1.586,64
22-12-2016	1.586,64
31-12-2016	20,00
Daniël Westhoek - ZOETERMEER	12.500,90
22-1-2016	1.033,60
23-2-2016	1.033,60
23-3-2016	1.033,60
22-4-2016	1.033,60
23-5-2016	1.033,60
23-6-2016	1.033,60
22-7-2016	1.033,60
23-8-2016	1.033,60
23-9-2016	1.033,60
24-10-2016	1.059,50
23-11-2016	1.059,50
22-12-2016	1.059,50
31-12-2016	20,00
Dirk Uijl - BREDA	14.283,14
20-1-2016	1.089,23
19-2-2016	1.089,23
21-3-2016	1.089,23
20-4-2016	1.088,73
20-5-2016	1.088,73
20-6-2016	1.088,73
20-7-2016	1.288,21
19-8-2016	1.288,21
20-9-2016	1.288,21
20-10-2016	1.288,21
21-11-2016	1.288,21
20-12-2016	1.288,21
31-12-2016	20,00
Dominique Ducornez - HEERLEN	11.846,38

20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32
20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	40,00
Ellen Zeegers - STADSKANAAL	10.269,49
15-1-2016	696,39
15-2-2016	696,39
15-3-2016	696,39
15-4-2016	696,39
13-5-2016	696,39
15-6-2016	696,39
15-7-2016	696,39
15-8-2016	696,39
15-9-2016	859,89
14-10-2016	859,89
15-11-2016	859,89
1-12-2016	1.401,20
15-12-2016	697,50
31-12-2016	20,00
Engbert Grundemann - Vill. Bollovepur, Bangla Desh	31.091,70
15-1-2016	2.704,83
15-2-2016	2.704,83
15-3-2016	2.704,83
15-4-2016	2.694,31
13-5-2016	2.694,31
15-6-2016	2.694,31
15-7-2016	2.694,31
15-8-2016	2.694,31
15-9-2016	2.694,31
14-10-2016	2.694,31
15-11-2016	2.694,31
15-12-2016	1.402,73
31-12-2016	20,00
Erik Flintge - AMSTERDAM	19.992,79
22-1-2016	1.672,81
23-2-2016	1.426,15
23-3-2016	1.549,48
22-4-2016	1.547,90
23-5-2016	1.547,90
23-6-2016	1.547,90
22-7-2016	1.547,90
23-8-2016	1.547,90
23-9-2016	1.547,90
21-10-2016	1.547,90
23-11-2016	1.547,90
22-12-2016	2.921,15
31-12-2016	40,00
Eugene Kelder - DEVENTER	12.889,10
11-1-2016	1.013,71
27-1-2016	1.018,08

26-2-2016	985,21
29-3-2016	985,21
26-4-2016	985,21
26-5-2016	985,21
27-6-2016	985,21
26-7-2016	985,21
26-8-2016	985,21
26-9-2016	985,21
26-10-2016	985,21
28-11-2016	985,21
27-12-2016	985,21
31-12-2016	20,00
Evert Hartog - ASSENDELFT	20.748,96
15-1-2016	1.716,91
15-2-2016	1.716,91
15-3-2016	1.716,91
15-4-2016	1.716,41
13-5-2016	1.716,41
15-6-2016	1.716,41
15-7-2016	1.716,41
15-8-2016	1.716,41
15-9-2016	1.716,41
14-10-2016	1.716,41
15-11-2016	1.716,41
15-12-2016	1.818,95
31-12-2016	48,00
Floor Van Grouw - HENGELO	12.185,84
25-1-2016	994,68
25-2-2016	1.005,58
24-3-2016	1.005,58
25-4-2016	1.005,58
25-5-2016	1.005,58
24-6-2016	1.005,58
25-7-2016	1.005,58
25-8-2016	1.005,58
23-9-2016	1.005,58
25-10-2016	1.005,58
25-11-2016	1.005,58
20-12-2016	1.108,12
31-12-2016	27,24
Frank Futselaar - ZWOLLE	13.632,20
20-1-2016	1.134,35
19-2-2016	1.134,35
18-3-2016	1.134,35
20-4-2016	1.134,35
20-5-2016	1.134,35
20-6-2016	1.134,35
20-7-2016	1.134,35
19-8-2016	1.134,35
20-9-2016	1.134,35
20-10-2016	1.134,35
18-11-2016	1.134,35
20-12-2016	1.134,35
31-12-2016	20,00
Frank Hoogervorst - VLAARDINGEN	12.249,56
22-1-2016	971,65
23-2-2016	996,09
23-3-2016	983,87
22-4-2016	983,87

23-5-2016	1.005,89
23-6-2016	1.005,89
22-7-2016	1.005,89
23-8-2016	1.005,89
23-9-2016	1.005,89
21-10-2016	1.005,89
23-11-2016	1.005,89
16-12-2016	1.252,85
31-12-2016	20,00
Frank Köhler - AMSTERDAM	34.152,08
21-1-2016	2.719,14
24-2-2016	2.756,74
23-3-2016	2.743,69
21-4-2016	2.789,39
24-5-2016	2.699,01
23-6-2016	2.789,39
21-7-2016	2.725,91
24-8-2016	2.770,92
22-9-2016	2.789,39
24-10-2016	2.770,51
24-11-2016	3.796,70
22-12-2016	2.741,29
31-12-2016	60,00
Frank van den Heuvel - NIEUWEGEIN	9.500,01
22-7-2016	1.620,86
24-8-2016	1.568,63
23-9-2016	1.568,63
24-10-2016	1.568,63
24-11-2016	1.568,63
22-12-2016	1.568,63
31-12-2016	36,00
Frans Icke - AMSTERDAM	12.518,92
22-1-2016	1.220,58
23-2-2016	1.072,67
23-3-2016	1.155,17
22-4-2016	1.155,17
23-5-2016	1.155,17
23-6-2016	1.155,17
22-7-2016	1.155,17
23-8-2016	770,49
23-9-2016	385,70
21-10-2016	1.155,17
23-11-2016	963,29
22-12-2016	1.155,17
31-12-2016	20,00
Frans Mulckhuijse - ALMERE	20.144,82
25-1-2016	1.332,34
29-2-2016	2.058,17
24-3-2016	1.332,34
29-3-2016	811,28
25-4-2016	1.331,84
27-4-2016	811,28
27-5-2016	811,28
30-5-2016	1.113,69
27-6-2016	811,28
29-6-2016	1.288,21
27-7-2016	811,28
28-7-2016	1.288,21
23-8-2016	1.288,21

29-8-2016	811,28
27-9-2016	811,28
28-9-2016	951,01
27-10-2016	811,28
28-11-2016	811,28
27-12-2016	811,28
31-12-2016	48,00
Frans Rein Jurrema - AMSTERDAM	13.835,70
22-1-2016	1.356,83
23-2-2016	1.211,09
23-3-2016	1.293,59
22-4-2016	1.293,59
23-5-2016	1.293,59
23-6-2016	1.293,59
22-7-2016	1.293,59
23-8-2016	859,06
21-10-2016	1.293,59
23-11-2016	1.293,59
22-12-2016	1.293,59
31-12-2016	60,00
Fried Didden - SNEEK	13.733,67
18-3-2016	1.579,41
20-4-2016	1.347,14
20-5-2016	1.347,14
20-6-2016	1.347,14
20-7-2016	1.347,14
19-8-2016	1.347,14
20-9-2016	1.347,14
20-10-2016	1.347,14
18-11-2016	1.347,14
20-12-2016	1.347,14
31-12-2016	30,00
Frits Akse - ALMELO	11.824,28
27-1-2016	983,69
26-2-2016	983,69
29-3-2016	983,69
26-4-2016	983,69
26-5-2016	983,69
27-6-2016	983,69
26-7-2016	983,69
26-8-2016	983,69
26-9-2016	983,69
26-10-2016	983,69
28-11-2016	983,69
31-12-2016	1.003,69
Frits Garretsen - HAARLEM	12.491,61
26-1-2016	1.039,47
26-2-2016	1.039,47
24-3-2016	1.039,47
26-4-2016	1.038,80
26-5-2016	1.038,80
24-6-2016	1.038,80
26-7-2016	1.038,80
26-8-2016	1.038,80
26-9-2016	1.038,80
26-10-2016	1.038,80
25-11-2016	1.038,80
23-12-2016	1.038,80
31-12-2016	24,00

Gedeon Noordzij - ARNHEM	15.479,96
25-1-2016	1.280,16
25-2-2016	1.280,16
24-3-2016	1.280,16
25-4-2016	1.279,66
25-5-2016	1.279,66
24-6-2016	1.279,66
25-7-2016	1.279,66
25-8-2016	1.279,66
23-9-2016	1.279,66
25-10-2016	1.279,66
25-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.382,20
31-12-2016	20,00
Ger van Unen - KLOOSTERZANDE	16.760,47
15-1-2016	657,65
15-2-2016	826,23
15-3-2016	826,23
18-3-2016	1.076,49
15-4-2016	826,23
20-4-2016	697,49
13-5-2016	826,23
20-5-2016	697,49
15-6-2016	826,23
20-6-2016	697,49
15-7-2016	826,23
20-7-2016	697,49
15-8-2016	826,23
19-8-2016	697,49
15-9-2016	826,23
20-9-2016	697,49
14-10-2016	826,23
20-10-2016	697,49
15-11-2016	826,23
18-11-2016	697,49
15-12-2016	826,23
20-12-2016	337,88
31-12-2016	20,00
Gerard Bosman - LOENEN AAN DE VECHT	13.636,00
22-1-2016	1.112,32
23-2-2016	1.107,02
22-3-2016	1.083,50
22-4-2016	1.083,50
23-5-2016	1.083,50
23-6-2016	1.083,50
22-7-2016	1.410,03
23-8-2016	1.083,50
23-9-2016	1.107,02
21-10-2016	1.154,03
23-11-2016	1.107,02
21-12-2016	1.201,06
31-12-2016	20,00
Gerard Vennegoor - HENGELO	11.822,72
25-1-2016	964,42
25-2-2016	975,32
24-3-2016	975,32
25-4-2016	975,32
25-5-2016	975,32
24-6-2016	975,32

25-7-2016	975,32
25-8-2016	975,32
23-9-2016	975,32
25-10-2016	975,32
25-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	27,24
Gerko Buist - IJMUIDEN	12.010,85
18-1-2016	984,28
18-2-2016	983,87
18-3-2016	983,87
18-4-2016	983,87
18-5-2016	983,87
17-6-2016	1.028,87
18-7-2016	1.006,37
18-8-2016	1.006,37
16-9-2016	1.006,37
18-10-2016	1.006,37
18-11-2016	1.006,37
16-12-2016	1.006,37
31-12-2016	24,00
Gerrie van Verseveld - WESTERVOORT	8.613,91
21-1-2016	519,15
22-2-2016	518,80
21-3-2016	518,80
19-4-2016	518,80
19-5-2016	518,80
17-6-2016	518,80
19-7-2016	1.900,11
19-8-2016	716,13
19-9-2016	716,13
19-10-2016	716,13
18-11-2016	716,13
19-12-2016	716,13
31-12-2016	20,00
Han Dirks - LEIDEN	13.328,24
25-1-2016	1.095,16
25-2-2016	1.095,16
24-3-2016	1.095,16
25-4-2016	1.095,16
25-5-2016	1.095,16
24-6-2016	1.095,16
25-7-2016	1.095,16
25-8-2016	1.095,16
23-9-2016	1.095,16
25-10-2016	1.095,16
25-11-2016	1.095,16
19-12-2016	1.261,48
31-12-2016	20,00
Hannie Vaessen - HEERLEN	11.856,38
20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32

20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	50,00
Hans de Lange - VLISSINGEN	8.460,13
15-4-2016	1.580,24
13-5-2016	1.064,94
15-6-2016	1.114,43
15-7-2016	1.079,19
15-8-2016	1.079,19
15-9-2016	1.079,19
17-10-2016	1.079,19
15-11-2016	359,76
31-12-2016	24,00
Hans Slooter - GOUDA	13.311,24
14-1-2016	1.107,27
12-2-2016	1.107,27
14-3-2016	1.107,27
14-4-2016	1.107,27
13-5-2016	1.107,27
14-6-2016	1.107,27
14-7-2016	1.107,27
12-8-2016	1.107,27
14-9-2016	1.107,27
14-10-2016	1.107,27
14-11-2016	1.107,27
14-12-2016	1.107,27
31-12-2016	24,00
Hans van Doren - HENGELO	11.847,41
25-1-2016	964,42
25-2-2016	975,32
24-3-2016	975,32
25-4-2016	975,32
25-5-2016	975,32
24-6-2016	975,32
25-7-2016	975,32
25-8-2016	975,32
23-9-2016	975,32
25-10-2016	975,32
25-11-2016	975,32
20-12-2016	1.105,79
31-12-2016	24,00
Hans van Hooft - NIJMEGEN	15.265,73
15-1-2016	1.725,87
15-2-2016	1.725,46
15-3-2016	1.725,46
15-4-2016	514,62
17-5-2016	1.194,29
15-6-2016	1.194,29
15-7-2016	1.194,29
15-8-2016	1.194,29
15-9-2016	1.194,29
17-10-2016	1.194,29
15-11-2016	1.194,29
15-12-2016	1.194,29
31-12-2016	20,00
Hans Verbakel - HELMOND	16.108,64
22-1-2016	1.339,73
22-2-2016	1.339,73

22-3-2016	1.339,73
22-4-2016	1.339,73
20-5-2016	1.339,73
22-6-2016	1.339,73
22-7-2016	1.339,73
22-8-2016	1.339,73
22-9-2016	1.339,73
21-10-2016	1.339,73
22-11-2016	1.339,73
21-12-2016	1.351,61
31-12-2016	20,00
Hans Verdouw - NIEUWEGEIN	7.396,11
22-1-2016	1.233,12
24-2-2016	1.232,79
23-3-2016	1.232,79
22-4-2016	1.232,79
24-5-2016	1.232,79
24-6-2016	1.191,83
31-12-2016	40,00
Hans-Martin Don - WAALRE	33.319,14
21-1-2016	2.657,34
24-2-2016	2.680,65
23-3-2016	2.704,92
21-4-2016	2.734,73
24-5-2016	2.507,16
23-6-2016	2.734,73
21-7-2016	2.647,67
24-8-2016	2.724,46
22-9-2016	2.734,73
24-10-2016	2.721,01
24-11-2016	3.779,85
22-12-2016	2.667,89
31-12-2016	24,00
Harre van der Nat - KOUDEKERK AAN DEN RIJN	13.566,32
15-1-2016	1.100,46
15-2-2016	1.100,46
15-3-2016	1.100,46
15-4-2016	1.100,46
13-5-2016	1.100,46
15-6-2016	1.100,46
15-7-2016	1.100,46
15-8-2016	1.100,46
15-9-2016	1.123,15
14-10-2016	1.123,15
15-11-2016	1.373,19
15-12-2016	1.123,15
31-12-2016	20,00
Henk Molenaar - VELP	12.995,67
20-1-2016	1.096,20
19-2-2016	1.070,63
18-3-2016	1.070,63
20-4-2016	1.070,63
20-5-2016	1.070,63
20-6-2016	1.070,63
20-7-2016	1.070,63
19-8-2016	1.070,63
20-9-2016	1.070,63
20-10-2016	1.070,63
18-11-2016	1.070,63

20-12-2016	1.173,17
31-12-2016	20,00
Henk Overbeek - AMSTELVEEN	8.173,21
24-10-2016	2.464,29
24-11-2016	2.966,57
22-12-2016	2.702,35
31-12-2016	40,00
Herman Poels - EINDHOVEN	15.443,58
22-1-2016	1.284,34
22-2-2016	1.284,34
22-3-2016	1.284,34
22-4-2016	1.283,84
20-5-2016	1.283,84
22-6-2016	1.283,84
22-7-2016	1.283,84
22-8-2016	1.283,84
22-9-2016	1.283,84
21-10-2016	1.283,84
22-11-2016	1.283,84
22-12-2016	1.283,84
31-12-2016	36,00
Hilda van Holten - SCHIEDAM	16.321,80
20-1-2016	1.358,45
19-2-2016	1.358,85
21-3-2016	1.358,45
20-4-2016	1.358,45
20-5-2016	1.358,45
20-6-2016	1.358,45
20-7-2016	1.358,45
19-8-2016	1.358,45
20-9-2016	1.358,45
20-10-2016	1.358,45
21-11-2016	1.358,45
16-12-2016	1.358,45
31-12-2016	20,00
Hilde Koelmans - UTRECHT	15.587,94
21-1-2016	1.457,81
24-2-2016	1.313,03
23-3-2016	1.280,16
21-4-2016	1.279,66
24-5-2016	1.279,66
23-6-2016	1.279,66
21-7-2016	1.279,66
24-8-2016	1.279,66
22-9-2016	1.279,66
24-10-2016	1.279,66
24-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.279,66
31-12-2016	20,00
Hilde Leeman-Nöllgen - HOENS BROEK	18.843,50
20-1-2016	1.560,08
22-2-2016	1.560,08
21-3-2016	1.560,08
20-4-2016	1.560,08
20-5-2016	1.560,08
20-6-2016	1.560,08
20-7-2016	1.560,08
22-8-2016	1.560,08
20-9-2016	1.560,08

20-10-2016	1.560,08
21-11-2016	1.560,08
20-12-2016	1.662,62
31-12-2016	20,00
Hugo Koetsveld - HENGELO	11.815,48
25-1-2016	964,42
25-2-2016	975,32
24-3-2016	975,32
25-4-2016	975,32
25-5-2016	975,32
24-6-2016	975,32
25-7-2016	975,32
25-8-2016	975,32
23-9-2016	975,32
25-10-2016	975,32
25-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	20,00
Hugo Teerds - Lelystad	12.194,14
25-1-2016	1.372,88
25-2-2016	1.372,88
24-3-2016	1.372,88
25-4-2016	1.372,88
25-5-2016	1.372,88
24-6-2016	1.372,88
25-7-2016	1.372,88
25-8-2016	1.372,88
23-9-2016	1.161,10
31-12-2016	50,00
Ineke Jager - DORDRECHT	16.306,51
22-1-2016	1.392,20
22-2-2016	1.391,75
22-3-2016	1.391,75
22-4-2016	1.391,75
20-5-2016	1.391,75
22-6-2016	1.391,75
22-7-2016	1.391,75
22-8-2016	1.391,75
22-9-2016	1.288,00
21-10-2016	1.288,00
22-11-2016	1.288,00
22-12-2016	1.288,06
31-12-2016	20,00
Ineke Palm - ROTTERDAM	22.863,60
22-1-2016	1.682,04
24-2-2016	1.682,04
24-3-2016	1.682,04
22-4-2016	1.994,28
24-5-2016	1.739,90
23-6-2016	1.739,90
21-7-2016	1.739,90
24-8-2016	1.739,90
22-9-2016	2.285,90
24-10-2016	2.185,90
24-11-2016	2.185,90
21-12-2016	2.185,90
31-12-2016	20,00
Inge Adriaansen - MIDDELBURG	10.774,77
21-3-2016	2.637,59

21-4-2016	1.185,02
20-5-2016	1.185,02
21-6-2016	548,02
21-7-2016	866,52
22-8-2016	866,52
21-9-2016	866,52
21-10-2016	866,52
21-11-2016	866,52
21-12-2016	866,52
31-12-2016	20,00
Ingrid Wijker - VLAARDINGEN	16.321,52
22-1-2016	1.339,98
23-2-2016	1.376,94
23-3-2016	1.358,46
22-4-2016	1.358,46
23-5-2016	1.358,46
23-6-2016	1.358,46
22-7-2016	1.358,46
23-8-2016	1.358,46
23-9-2016	1.358,46
21-10-2016	1.358,46
23-11-2016	1.358,46
16-12-2016	1.358,46
31-12-2016	20,00
Iván Beij Martín - ZOETERMEER	12.204,16
22-1-2016	1.013,68
23-2-2016	1.013,68
23-3-2016	1.013,68
22-4-2016	1.013,68
23-5-2016	1.013,68
23-6-2016	1.013,68
22-7-2016	1.013,68
23-8-2016	1.013,68
23-9-2016	1.013,68
24-10-2016	1.013,68
23-11-2016	1.013,68
22-12-2016	1.013,68
31-12-2016	40,00
Ivana van der Donk-Urbánková - SCHIEDAM	14.813,76
20-1-2016	1.232,78
19-2-2016	1.233,18
21-3-2016	983,86
20-4-2016	1.481,70
20-5-2016	1.232,78
20-6-2016	1.232,78
20-7-2016	1.232,78
19-8-2016	1.232,78
20-9-2016	1.232,78
20-10-2016	1.232,78
21-11-2016	1.232,78
16-12-2016	1.232,78
31-12-2016	20,00
Jacob W. van der Hoek - BAKKEVEEN	12.245,76
20-1-2016	1.017,98
19-2-2016	1.017,98
18-3-2016	1.017,98
20-4-2016	1.017,98
20-5-2016	1.017,98
20-6-2016	1.017,98

20-7-2016	1.017,98
19-8-2016	1.017,98
20-9-2016	1.017,98
20-10-2016	1.017,98
18-11-2016	1.017,98
20-12-2016	1.017,98
31-12-2016	30,00
Jacques Gerard - ENSCHEDE	4.773,92
24-10-2016	1.510,12
24-11-2016	1.609,08
20-12-2016	1.634,72
31-12-2016	20,00
Jamal El Kaddouri - BREDA	6.901,34
20-1-2016	1.725,46
19-2-2016	1.725,46
21-3-2016	1.725,46
20-4-2016	1.724,96
Jan Broekema - ASSEN	6.043,70
21-1-2016	1.003,95
19-2-2016	1.003,95
21-3-2016	1.003,95
21-4-2016	1.003,95
20-5-2016	1.003,95
21-6-2016	1.003,95
31-12-2016	20,00
Jan Burger - WIJK BIJ DUURSTEDE	5.048,00
28-12-2016	2.500,00
31-12-2016	2.548,00
Jan Kusters - HEERLEN	11.826,38
20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32
20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	20,00
Jan van Erp - EINDHOVEN	4.748,91
22-1-2016	1.163,86
22-2-2016	1.163,86
22-3-2016	1.163,86
22-4-2016	1.163,44
20-5-2016	73,89
31-12-2016	20,00
Jan Wolters - GRONINGEN	12.155,92
22-1-2016	1.004,01
22-2-2016	1.004,01
22-3-2016	1.009,43
22-4-2016	1.009,43
20-5-2016	1.009,43
22-6-2016	1.009,43
22-7-2016	1.009,43
22-8-2016	1.009,43
22-9-2016	1.009,43

21-10-2016	1.009,43
22-11-2016	1.009,43
22-12-2016	1.009,43
31-12-2016	53,60
Jan Zoll - OSS	12.264,28
20-1-2016	1.018,69
19-2-2016	1.018,69
18-3-2016	1.018,69
20-4-2016	1.018,69
20-5-2016	1.018,69
20-6-2016	1.018,69
20-7-2016	1.018,69
19-8-2016	1.018,69
20-9-2016	1.018,69
20-10-2016	1.018,69
18-11-2016	1.018,69
20-12-2016	1.018,69
31-12-2016	40,00
Jasper van Geijtenbeek - AMERONGEN	10.714,05
15-1-2016	863,12
15-2-2016	886,23
15-3-2016	874,47
15-4-2016	1.074,47
13-5-2016	874,47
15-6-2016	874,47
15-7-2016	874,47
15-8-2016	874,47
15-9-2016	874,47
14-10-2016	874,47
15-11-2016	874,47
15-12-2016	874,47
31-12-2016	20,00
Jeroen Goubet - WEERT	10.760,96
22-1-2016	883,28
22-2-2016	883,28
22-3-2016	883,28
22-4-2016	1.020,20
20-5-2016	883,28
22-6-2016	883,28
22-7-2016	883,28
22-8-2016	883,28
22-9-2016	883,28
21-10-2016	887,18
22-11-2016	883,67
22-12-2016	883,67
31-12-2016	20,00
Jeroen Kuijpers - DIEREN	14.859,18
20-1-2016	1.227,45
19-2-2016	1.227,45
18-3-2016	1.227,45
20-4-2016	1.227,45
20-5-2016	1.227,45
20-6-2016	1.227,45
20-7-2016	1.227,45
19-8-2016	1.227,45
20-9-2016	1.227,45
20-10-2016	1.227,45
18-11-2016	1.227,45
20-12-2016	1.329,99

31-12-2016	27,24
Jimmy Dijk - GRONINGEN	15.720,76
22-1-2016	1.309,55
23-2-2016	1.308,84
23-3-2016	1.308,84
22-4-2016	1.308,17
23-5-2016	1.308,17
23-6-2016	1.308,17
22-7-2016	1.308,17
23-8-2016	1.308,17
23-9-2016	1.308,17
21-10-2016	1.308,17
23-11-2016	1.308,17
19-12-2016	1.308,17
31-12-2016	20,00
Joep van Erp - AMSTELVEEN	11.927,33
15-1-2016	975,32
15-2-2016	1.080,28
15-3-2016	975,32
15-4-2016	975,32
13-5-2016	975,32
15-6-2016	975,32
15-7-2016	975,32
15-8-2016	975,32
15-9-2016	975,32
14-10-2016	975,32
15-11-2016	975,32
15-12-2016	1.081,85
31-12-2016	12,00
John Erkens - LANDGRAAF	10.153,34
20-1-2016	1.014,72
19-2-2016	1.014,78
18-3-2016	1.014,78
20-4-2016	1.014,78
20-5-2016	163,13
20-6-2016	844,45
20-7-2016	844,45
19-8-2016	844,45
20-9-2016	844,45
20-10-2016	844,45
18-11-2016	844,45
15-12-2016	844,45
31-12-2016	20,00
John Gunther - MAASTRICHT	13.592,79
21-1-2016	1.125,78
19-2-2016	1.125,78
21-3-2016	1.125,78
21-4-2016	1.125,78
20-5-2016	1.125,78
21-6-2016	1.125,78
21-7-2016	1.125,78
19-8-2016	1.125,78
21-9-2016	1.125,78
21-10-2016	1.125,78
21-11-2016	1.125,78
21-12-2016	1.185,21
31-12-2016	24,00
Joke de Jager - ENSCHEDE	12.129,88
25-1-2016	1.330,94

24-2-2016	1.330,94
24-3-2016	1.330,94
25-4-2016	1.330,28
24-5-2016	1.330,28
24-6-2016	1.330,28
25-7-2016	1.330,28
24-8-2016	1.330,28
23-9-2016	1.330,28
24-10-2016	125,38
31-12-2016	30,00
Jolande van Ketel - HAARLEM	19.570,10
26-1-2016	1.230,88
26-2-2016	1.862,89
24-3-2016	1.725,49
26-4-2016	1.102,26
26-5-2016	1.553,65
24-6-2016	1.724,99
26-7-2016	1.724,99
26-8-2016	1.724,99
26-9-2016	1.724,99
26-10-2016	1.724,99
25-11-2016	1.724,99
23-12-2016	1.724,99
31-12-2016	20,00
Josine Strömann - ROTTERDAM	23.698,98
22-1-2016	2.017,21
24-2-2016	2.017,21
24-3-2016	1.836,26
22-4-2016	1.884,44
24-5-2016	1.884,44
23-6-2016	1.980,64
21-7-2016	2.015,63
24-8-2016	2.015,63
22-9-2016	1.980,63
24-10-2016	2.015,63
24-11-2016	2.015,63
21-12-2016	2.015,63
31-12-2016	20,00
Julian van der Kraats - LEIDEN	13.693,00
25-1-2016	1.120,64
25-2-2016	1.120,64
24-3-2016	1.120,64
25-4-2016	1.120,64
25-5-2016	1.120,64
24-6-2016	1.120,64
25-7-2016	1.120,64
25-8-2016	1.120,64
23-9-2016	1.120,64
25-10-2016	1.120,64
25-11-2016	1.120,64
19-12-2016	1.265,96
31-12-2016	100,00
Jurgen Elfrink - ARNHEM	15.740,21
25-1-2016	1.280,16
25-2-2016	1.280,16
24-3-2016	1.280,16
25-4-2016	1.279,66
25-5-2016	1.279,66
24-6-2016	1.279,66

25-7-2016	1.279,66
25-8-2016	1.378,03
23-9-2016	1.320,13
25-10-2016	1.320,13
25-11-2016	1.320,13
22-12-2016	1.422,67
31-12-2016	20,00
Karel van der Weide - AMSTERDAM	13.786,11
23-2-2016	1.347,92
23-3-2016	1.293,59
31-3-2016	1.220,00
22-4-2016	1.293,59
23-5-2016	1.293,59
23-6-2016	1.293,59
22-7-2016	1.293,59
23-8-2016	642,00
23-9-2016	642,00
21-10-2016	1.293,59
23-11-2016	859,06
22-12-2016	1.293,59
31-12-2016	20,00
Kasper Vink - VLAARDINGEN	12.336,88
22-1-2016	1.027,05
23-2-2016	1.051,79
23-3-2016	1.039,42
22-4-2016	1.039,42
23-5-2016	1.017,40
23-6-2016	1.017,40
22-7-2016	1.017,40
23-8-2016	1.017,40
23-9-2016	1.017,40
21-10-2016	1.017,40
23-11-2016	1.017,40
16-12-2016	1.017,40
31-12-2016	40,00
Kees van Limpt - VEGHEL	12.020,12
20-1-2016	1.662,39
19-2-2016	883,21
18-3-2016	883,21
20-4-2016	883,21
20-5-2016	883,21
20-6-2016	883,21
20-7-2016	883,21
19-8-2016	883,21
20-9-2016	883,21
20-10-2016	883,21
18-11-2016	883,21
20-12-2016	1.465,63
31-12-2016	60,00
Ko Vester - Schipborg	12.233,37
21-1-2016	1.012,20
22-2-2016	1.018,40
21-3-2016	1.017,99
21-4-2016	1.018,40
20-5-2016	1.018,40
21-6-2016	1.018,40
21-7-2016	1.018,40
22-8-2016	1.017,99
21-9-2016	1.018,40

21-10-2016	1.017,99
21-11-2016	1.018,40
21-12-2016	1.018,40
31-12-2016	20,00
Koen van Baal - ZWOLLE	13.328,24
20-1-2016	1.109,02
19-2-2016	1.109,02
18-3-2016	1.109,02
20-4-2016	1.109,02
20-5-2016	1.109,02
20-6-2016	1.109,02
20-7-2016	1.109,02
19-8-2016	1.109,02
20-9-2016	1.109,02
20-10-2016	1.109,02
18-11-2016	1.109,02
20-12-2016	1.109,02
31-12-2016	20,00
Krista van Velzen - 'S-GRAVENHAGE	21.269,21
18-1-2016	1.396,97
26-1-2016	3.936,04
26-2-2016	3.650,30
24-3-2016	3.632,03
26-4-2016	3.537,53
26-5-2016	3.282,69
24-6-2016	1.813,65
31-12-2016	20,00
Lennart Feijen - ZOETERMEER	15.423,36
22-1-2016	1.527,39
23-2-2016	1.527,39
23-3-2016	1.527,39
22-4-2016	2.017,43
23-5-2016	1.100,47
23-6-2016	1.100,47
22-7-2016	1.100,47
23-8-2016	1.100,47
23-9-2016	1.100,47
24-10-2016	1.100,47
23-11-2016	1.100,47
22-12-2016	1.100,47
31-12-2016	20,00
Leo De Kleijn - ROTTERDAM	19.610,45
22-1-2016	1.632,92
24-2-2016	1.634,66
24-3-2016	1.633,79
22-4-2016	1.632,12
24-5-2016	1.632,12
23-6-2016	1.632,12
21-7-2016	1.632,12
24-8-2016	1.632,12
22-9-2016	1.632,12
24-10-2016	1.632,12
24-11-2016	1.632,12
21-12-2016	1.632,12
31-12-2016	20,00
Lidie Voorend - BOSKOOP	13.475,56
15-1-2016	1.100,46
15-2-2016	1.100,46
15-3-2016	1.100,46

15-4-2016	1.100,46
13-5-2016	1.100,46
15-6-2016	1.100,46
15-7-2016	1.100,46
15-8-2016	1.100,46
15-9-2016	1.100,46
14-10-2016	1.100,46
15-11-2016	1.350,50
15-12-2016	1.100,46
31-12-2016	20,00
Lieke van Rossum - DELFT	13.320,55
13-1-2016	198,71
22-1-2016	1.095,70
23-2-2016	986,24
23-3-2016	1.017,20
25-4-2016	1.017,20
23-5-2016	1.070,51
23-6-2016	1.109,01
22-7-2016	1.109,01
23-8-2016	1.109,01
23-9-2016	1.109,01
24-10-2016	1.109,01
23-11-2016	1.109,01
22-12-2016	1.260,93
31-12-2016	20,00
Lies van Aelst - GORINCHEM	13.316,53
14-1-2016	1.133,44
12-2-2016	1.133,44
14-3-2016	1.133,44
14-4-2016	1.133,44
13-5-2016	1.133,44
14-6-2016	1.133,44
14-7-2016	1.133,44
12-8-2016	1.133,44
14-9-2016	1.133,44
14-10-2016	1.133,44
14-11-2016	1.133,44
27-12-2016	828,69
31-12-2016	20,00
Lonneke Maraczi - HELMOND	11.881,47
22-1-2016	971,40
22-2-2016	971,40
22-3-2016	971,40
22-4-2016	971,40
20-5-2016	971,40
22-6-2016	1.013,23
22-7-2016	996,56
22-8-2016	996,56
22-9-2016	996,56
21-10-2016	996,56
22-11-2016	996,56
21-12-2016	1.008,44
31-12-2016	20,00
Louise Smits - MEPPEL	12.274,19
21-1-2016	1.012,20
22-2-2016	1.018,40
21-3-2016	1.018,40
21-4-2016	1.018,40
20-5-2016	1.018,40

21-6-2016	1.018,40
21-7-2016	1.018,40
22-8-2016	1.018,40
21-9-2016	1.017,99
21-10-2016	1.018,40
21-11-2016	1.018,40
21-12-2016	1.018,40
31-12-2016	60,00
Lyander Schmitz - LEERSUM	10.618,53
15-1-2016	855,17
15-2-2016	878,26
15-3-2016	866,51
15-4-2016	1.066,51
13-5-2016	866,51
15-6-2016	866,51
15-7-2016	866,51
15-8-2016	866,51
15-9-2016	866,51
14-10-2016	866,51
15-11-2016	866,51
15-12-2016	866,51
31-12-2016	20,00
Maarten Sweep - NIJMEGEN	15.480,43
15-1-2016	1.289,12
15-2-2016	1.288,71
15-3-2016	1.288,71
15-4-2016	1.288,21
17-5-2016	1.288,21
15-6-2016	1.288,21
15-7-2016	1.288,21
15-8-2016	1.288,21
15-9-2016	1.288,21
17-10-2016	1.288,21
15-11-2016	1.288,21
15-12-2016	1.288,21
31-12-2016	20,00
Maikel Kat - ZAANDAM	15.483,96
15-1-2016	1.280,16
15-2-2016	1.280,16
15-3-2016	1.280,16
15-4-2016	1.279,66
13-5-2016	1.279,66
15-6-2016	1.279,66
15-7-2016	1.279,66
15-8-2016	1.279,66
15-9-2016	1.279,66
14-10-2016	1.279,66
15-11-2016	1.279,66
15-12-2016	1.382,20
31-12-2016	24,00
Manja Smits - 'S-GRAVENHAGE	39.448,96
26-1-2016	3.511,73
26-2-2016	3.578,70
24-3-2016	3.420,63
26-4-2016	3.199,09
26-5-2016	3.199,09
24-6-2016	3.199,09
26-7-2016	3.199,09
26-8-2016	3.199,09

26-9-2016	3.199,09
26-10-2016	3.199,09
25-11-2016	3.244,19
21-12-2016	3.280,08
31-12-2016	20,00
Mara van Haasen - MAASTRICHT	13.285,07
21-1-2016	1.100,47
19-2-2016	1.100,47
21-3-2016	1.100,47
21-4-2016	1.100,47
20-5-2016	1.100,47
21-6-2016	1.100,47
21-7-2016	1.100,47
19-8-2016	1.100,47
21-9-2016	1.100,47
21-10-2016	1.100,47
21-11-2016	1.100,47
21-12-2016	1.159,90
31-12-2016	20,00
Marc Smits - AMERSFOORT	9.319,13
15-6-2016	1.611,17
15-7-2016	1.279,66
15-8-2016	1.279,66
15-9-2016	1.279,66
14-10-2016	1.279,66
15-11-2016	1.279,66
15-12-2016	1.279,66
31-12-2016	30,00
Marc van Caldenberg - LANDGRAAF	11.325,07
20-1-2016	932,71
19-2-2016	932,77
18-3-2016	932,77
20-4-2016	932,77
20-5-2016	932,77
20-6-2016	932,77
20-7-2016	932,77
19-8-2016	932,77
20-9-2016	932,77
20-10-2016	932,77
18-11-2016	932,77
15-12-2016	1.044,66
31-12-2016	20,00
Marcel Bonder - MAASTRICHT	13.295,07
21-1-2016	1.100,47
19-2-2016	1.100,47
21-3-2016	1.100,47
21-4-2016	1.100,47
20-5-2016	1.100,47
21-6-2016	1.100,47
21-7-2016	1.100,47
19-8-2016	1.100,47
21-9-2016	1.100,47
21-10-2016	1.100,47
21-11-2016	1.100,47
21-12-2016	1.159,90
31-12-2016	30,00
Marcel Lathouwers - EINDHOVEN	15.500,02
22-1-2016	1.288,71
22-2-2016	1.288,71

22-3-2016	1.288,71
22-4-2016	1.288,21
20-5-2016	1.288,21
22-6-2016	1.288,21
22-7-2016	1.288,21
22-8-2016	1.288,21
22-9-2016	1.288,21
21-10-2016	1.288,21
22-11-2016	1.288,21
22-12-2016	1.288,21
31-12-2016	40,00
Marcel van der Aa - ROOSENDAAL	10.439,38
20-1-2016	759,34
19-2-2016	759,34
18-3-2016	759,34
20-4-2016	759,34
20-5-2016	759,34
20-6-2016	759,34
20-7-2016	956,80
19-8-2016	956,80
15-9-2016	956,80
14-10-2016	956,80
15-11-2016	956,80
15-12-2016	1.059,34
31-12-2016	40,00
Maria Janssen - BEMMEL	11.712,12
25-1-2016	1.185,01
25-2-2016	1.185,01
24-3-2016	1.185,01
25-4-2016	1.185,01
25-5-2016	866,51
24-6-2016	866,51
25-7-2016	866,51
25-8-2016	866,51
26-9-2016	866,51
25-10-2016	866,51
25-11-2016	866,51
20-12-2016	866,51
31-12-2016	40,00
Marianne Laumann - KERKRADE	10.535,71
22-1-2016	853,97
22-2-2016	853,97
22-3-2016	853,97
22-4-2016	853,97
20-5-2016	853,97
22-6-2016	853,97
22-7-2016	853,97
22-8-2016	853,97
22-9-2016	853,97
21-10-2016	853,97
22-11-2016	853,97
20-12-2016	1.122,04
31-12-2016	20,00
Marie Therese Janssen-van Amstel - OSS	14.841,48
20-1-2016	1.232,79
19-2-2016	1.232,79
18-3-2016	1.232,79
20-4-2016	1.232,79
20-5-2016	1.232,79

20-6-2016	1.232,79
20-7-2016	1.232,79
19-8-2016	1.232,79
20-9-2016	1.232,79
20-10-2016	1.232,79
18-11-2016	1.232,79
20-12-2016	1.232,79
31-12-2016	48,00
Marijke Jongerman - AMERSFOORT	15.405,42
15-1-2016	1.280,16
15-2-2016	1.280,16
15-3-2016	1.280,16
15-4-2016	1.279,66
13-5-2016	1.279,66
15-6-2016	1.279,66
15-7-2016	1.279,66
15-8-2016	1.279,66
15-9-2016	1.279,66
14-10-2016	1.279,66
15-11-2016	1.279,66
15-12-2016	1.279,66
31-12-2016	48,00
Marina Casadei - AMSTELVEEN	16.258,92
15-1-2016	1.349,91
15-2-2016	1.349,91
15-3-2016	1.349,91
15-4-2016	1.349,91
13-5-2016	1.349,91
15-6-2016	1.349,91
15-7-2016	1.349,91
15-8-2016	1.349,91
15-9-2016	1.349,91
14-10-2016	1.349,91
15-11-2016	1.349,91
15-12-2016	1.349,91
31-12-2016	60,00
Marion Heessels - ROOSENDAAL	6.666,34
20-4-2016	918,60
20-5-2016	1.051,91
20-6-2016	1.051,91
20-7-2016	821,91
15-11-2016	1.696,35
15-12-2016	1.105,66
31-12-2016	20,00
Marjan Wieldraaijer - DRACHTEN	14.220,12
20-1-2016	1.185,01
19-2-2016	1.185,01
18-3-2016	1.185,01
20-4-2016	1.185,01
20-5-2016	1.185,01
20-6-2016	1.185,01
20-7-2016	1.185,01
19-8-2016	1.185,01
20-9-2016	1.185,01
20-10-2016	1.185,01
18-11-2016	1.185,01
20-12-2016	1.185,01
Mark Hayen - SITTARD	12.077,72
21-1-2016	1.044,24

19-2-2016	1.070,88
21-3-2016	993,86
21-4-2016	993,86
20-5-2016	993,86
21-6-2016	993,86
21-7-2016	993,86
19-8-2016	993,86
21-9-2016	993,86
21-10-2016	993,86
21-11-2016	993,86
19-12-2016	993,86
31-12-2016	24,00
Marnix Bruggeman - AMSTERDAM	15.451,08
15-1-2016	1.268,07
15-2-2016	1.268,07
15-3-2016	1.268,07
15-4-2016	1.268,07
13-5-2016	1.268,07
15-6-2016	1.372,17
15-7-2016	1.285,42
15-8-2016	1.285,42
15-9-2016	1.285,42
14-10-2016	1.283,46
15-11-2016	1.265,42
15-12-2016	1.285,42
31-12-2016	48,00
Martin Benjamins - HOOGEVEEN	11.604,11
18-1-2016	866,51
17-2-2016	866,51
18-3-2016	866,51
18-4-2016	866,51
19-5-2016	866,51
17-6-2016	866,51
19-7-2016	866,51
18-8-2016	1.079,18
19-9-2016	1.079,18
19-10-2016	1.079,18
18-11-2016	1.079,18
19-12-2016	1.197,82
31-12-2016	24,00
math Voncken - AMSTENRADE	14.038,16
22-1-2016	1.072,84
22-2-2016	1.072,84
22-3-2016	1.072,84
22-4-2016	1.072,84
20-5-2016	1.215,85
22-6-2016	1.215,85
22-7-2016	1.215,85
22-8-2016	1.215,85
22-9-2016	1.215,85
21-10-2016	1.215,85
22-11-2016	1.215,85
22-12-2016	1.215,85
31-12-2016	20,00
Mathé van Stralen - HOORN	12.234,90
20-1-2016	1.003,95
29-1-2016	147,50
19-2-2016	1.003,95
18-3-2016	1.003,95

20-4-2016	1.003,95
20-5-2016	1.003,95
20-6-2016	1.003,95
20-7-2016	1.003,95
19-8-2016	1.003,95
20-9-2016	1.003,95
20-10-2016	1.003,95
18-11-2016	1.003,95
20-12-2016	1.003,95
31-12-2016	40,00
Matthias van Hunnik - NIJMEGEN	15.480,43
15-1-2016	1.289,12
15-2-2016	1.288,71
15-3-2016	1.288,71
15-4-2016	1.288,21
17-5-2016	1.288,21
15-6-2016	1.288,21
15-7-2016	1.288,21
15-8-2016	1.288,21
15-9-2016	1.288,21
17-10-2016	1.288,21
15-11-2016	1.288,21
15-12-2016	1.288,21
31-12-2016	20,00
Maurice Spapens - BREDA	25.657,89
20-1-2016	2.145,48
19-2-2016	2.108,54
18-3-2016	897,45
21-3-2016	1.288,71
20-4-2016	2.169,90
20-5-2016	2.108,04
20-6-2016	2.143,10
20-7-2016	2.108,04
19-8-2016	2.108,04
20-9-2016	2.108,04
20-10-2016	2.137,98
18-11-2016	858,33
21-11-2016	1.288,21
20-12-2016	2.168,03
31-12-2016	20,00
Maurits Bongers - DELFT	13.788,09
22-1-2016	1.374,45
23-2-2016	1.410,71
23-3-2016	1.391,76
25-4-2016	1.391,76
23-5-2016	1.391,76
23-6-2016	1.391,76
22-7-2016	1.391,76
23-8-2016	1.391,76
23-9-2016	1.391,76
24-10-2016	1.212,61
31-12-2016	48,00
Maxim van Luttkhuizen - ENSCHEDE	15.824,23
25-1-2016	1.307,25
24-2-2016	1.307,25
24-3-2016	1.307,25
25-4-2016	1.306,66
24-5-2016	1.306,66
24-6-2016	1.306,66

25-7-2016	1.306,66
24-8-2016	1.306,66
23-9-2016	1.306,66
24-10-2016	1.306,66
24-11-2016	1.306,66
20-12-2016	1.409,20
31-12-2016	40,00
Mechteld van Duin - GRONINGEN	15.335,89
22-1-2016	1.277,35
23-2-2016	1.276,64
23-3-2016	1.276,64
22-4-2016	1.276,14
23-5-2016	1.276,14
23-6-2016	1.276,14
22-7-2016	1.276,14
23-8-2016	1.276,14
23-9-2016	1.276,14
21-10-2016	1.276,14
23-11-2016	1.276,14
19-12-2016	1.276,14
31-12-2016	20,00
Meta Meijer - AMSTERDAM	31.309,48
21-1-2016	2.268,42
24-2-2016	2.298,36
25-2-2016	374,89
23-3-2016	2.298,28
21-4-2016	2.349,06
24-5-2016	2.253,50
23-6-2016	2.349,06
21-7-2016	2.267,45
24-8-2016	2.339,86
22-9-2016	2.349,06
20-10-2016	2.134,00
24-10-2016	2.281,90
24-11-2016	3.422,56
22-12-2016	2.277,72
31-12-2016	45,36
Michel Eggermont - UTRECHT	15.577,42
21-1-2016	1.480,16
24-2-2016	1.280,16
23-3-2016	1.280,16
21-4-2016	1.279,66
24-5-2016	1.279,66
23-6-2016	1.279,66
21-7-2016	1.279,66
24-8-2016	1.279,66
22-9-2016	1.279,66
24-10-2016	1.279,66
24-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.279,66
31-12-2016	20,00
Michelle Foolen - NIJMEGEN	11.480,18
15-1-2016	1.289,12
15-2-2016	1.288,71
15-3-2016	1.288,71
15-4-2016	1.288,21
17-5-2016	1.288,21
15-6-2016	1.288,21
15-7-2016	1.288,21

15-8-2016	1.288,21
15-9-2016	1.157,59
31-12-2016	15,00
Michiel Wetzer - AMSTERDAM	14.038,28
22-1-2016	1.356,83
23-2-2016	1.211,09
23-3-2016	1.293,59
22-4-2016	1.293,59
23-5-2016	1.293,59
23-6-2016	1.293,59
22-7-2016	1.293,59
23-8-2016	859,07
23-9-2016	479,62
21-10-2016	1.293,59
23-11-2016	1.076,54
22-12-2016	1.293,59
Mike van Heumen - ROOSENDAAL	11.821,38
20-1-2016	975,32
19-2-2016	975,32
18-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
19-8-2016	975,32
15-9-2016	975,32
14-10-2016	975,32
15-11-2016	975,32
15-12-2016	1.077,86
31-12-2016	15,00
Mireille Koedijker - IJMUIDEN	12.720,85
18-1-2016	1.058,78
18-2-2016	1.058,37
18-3-2016	1.058,37
18-4-2016	1.058,37
18-5-2016	1.058,37
17-6-2016	1.058,37
18-7-2016	1.058,37
18-8-2016	1.058,37
16-9-2016	1.058,37
18-10-2016	1.058,37
18-11-2016	1.058,37
16-12-2016	1.058,37
31-12-2016	20,00
Mirjam Postma-van der Horn - OUDEGA	14.270,12
20-1-2016	1.185,01
19-2-2016	1.185,01
18-3-2016	1.185,01
20-4-2016	1.185,01
20-5-2016	1.185,01
20-6-2016	1.185,01
20-7-2016	1.185,01
19-8-2016	1.185,01
20-9-2016	1.185,01
20-10-2016	1.185,01
18-11-2016	1.185,01
20-12-2016	1.185,01
31-12-2016	50,00
Monique Martens - MAASTRICHT	18.408,11

21-1-2016	1.527,39
19-2-2016	1.527,39
21-3-2016	1.527,39
21-4-2016	1.527,39
20-5-2016	1.527,39
21-6-2016	1.527,39
21-7-2016	1.527,39
19-8-2016	1.527,39
21-9-2016	1.527,39
21-10-2016	1.527,39
21-11-2016	1.527,39
21-12-2016	1.586,82
31-12-2016	20,00
Murat Memis - EINDHOVEN	21.038,06
22-1-2016	1.751,94
22-2-2016	1.751,94
22-3-2016	1.751,94
22-4-2016	1.751,36
20-5-2016	1.751,36
22-6-2016	1.751,36
22-7-2016	1.751,36
22-8-2016	1.751,36
22-9-2016	1.751,36
21-10-2016	1.751,36
22-11-2016	1.751,36
22-12-2016	1.751,36
31-12-2016	20,00
Nadine Terwiel - HILVERSUM	11.136,64
2-3-2016	1.000,00
21-3-2016	1.779,16
18-4-2016	1.389,58
17-6-2016	1.389,58
15-8-2016	1.389,58
19-9-2016	1.389,58
21-11-2016	1.389,58
16-12-2016	1.389,58
31-12-2016	20,00
Natalie Wanga - LEIDEN	17.527,06
25-1-2016	1.424,01
25-2-2016	1.424,01
24-3-2016	1.424,01
25-4-2016	1.424,01
25-5-2016	1.424,01
24-6-2016	1.424,01
25-7-2016	1.424,01
25-8-2016	1.424,01
23-9-2016	1.424,01
25-10-2016	1.424,01
25-11-2016	1.509,70
19-12-2016	1.757,26
31-12-2016	20,00
Nelly Duijndam - AMSTERDAM	24.414,22
22-1-2016	2.177,20
23-2-2016	1.728,31
23-3-2016	1.966,90
22-4-2016	1.965,32
23-5-2016	1.965,32
23-6-2016	1.965,32
22-7-2016	1.965,32

23-8-2016	1.965,32
23-9-2016	1.965,32
21-10-2016	1.965,32
23-11-2016	1.965,32
22-12-2016	2.799,25
31-12-2016	20,00
Nicole van Gemert - UTRECHT	15.593,42
21-1-2016	1.480,16
24-2-2016	1.280,16
23-3-2016	1.280,16
21-4-2016	1.279,66
24-5-2016	1.279,66
23-6-2016	1.279,66
21-7-2016	1.279,66
24-8-2016	1.279,66
22-9-2016	1.279,66
24-10-2016	1.279,66
24-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.279,66
31-12-2016	36,00
Nils Müller - WARNSVELD	10.358,39
15-1-2016	866,52
15-2-2016	1.724,49
15-3-2016	866,52
15-4-2016	857,97
13-5-2016	866,52
15-6-2016	866,52
15-7-2016	857,97
15-8-2016	857,97
14-10-2016	857,97
15-11-2016	857,97
15-12-2016	857,97
31-12-2016	20,00
Nora Swagerman - KROMMENIE	14.843,64
15-1-2016	1.226,53
15-2-2016	1.226,53
15-3-2016	1.226,53
15-4-2016	1.226,03
13-5-2016	1.226,03
15-6-2016	1.226,03
15-7-2016	1.226,03
15-8-2016	1.226,03
15-9-2016	1.226,03
14-10-2016	1.226,03
15-11-2016	1.226,03
15-12-2016	1.328,57
31-12-2016	27,24
Nurettin Altundal - OSS	20.538,31
20-1-2016	1.803,70
19-2-2016	1.803,70
18-3-2016	1.803,70
20-4-2016	1.803,70
20-5-2016	1.846,23
20-6-2016	1.588,70
20-7-2016	1.588,70
19-8-2016	1.885,08
20-9-2016	1.588,70
20-10-2016	1.588,70
18-11-2016	1.588,70

20-12-2016	1.588,70
31-12-2016	60,00
Olga Penraat - VLISSINGEN	12.910,28
15-1-2016	1.059,94
15-2-2016	1.059,94
15-3-2016	1.059,94
15-4-2016	1.059,94
13-5-2016	1.059,94
15-6-2016	1.145,44
15-7-2016	1.074,19
15-8-2016	1.074,19
15-9-2016	1.074,19
17-10-2016	1.074,19
15-11-2016	1.074,19
15-12-2016	1.074,19
31-12-2016	20,00
Olivia Mous - Heerlen	11.821,38
20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32
20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	15,00
Paul Kusters - ARNHEM	24.072,52
22-1-2016	695,00
25-1-2016	1.280,16
22-2-2016	695,00
25-2-2016	1.280,16
22-3-2016	695,00
24-3-2016	1.280,16
22-4-2016	695,00
25-4-2016	1.279,66
20-5-2016	695,00
25-5-2016	1.279,66
22-6-2016	695,00
24-6-2016	1.279,66
22-7-2016	695,00
25-7-2016	1.279,66
22-8-2016	695,00
25-8-2016	1.279,66
22-9-2016	695,00
23-9-2016	1.279,66
21-10-2016	695,00
25-10-2016	1.279,66
22-11-2016	811,28
25-11-2016	1.279,66
22-12-2016	2.193,48
31-12-2016	40,00
Paul van Dijk - DRACHTEN	14.240,12
20-1-2016	1.185,01
19-2-2016	1.185,01
18-3-2016	1.185,01

20-4-2016	1.185,01
20-5-2016	1.185,01
20-6-2016	1.185,01
20-7-2016	1.185,01
19-8-2016	1.185,01
20-9-2016	1.185,01
20-10-2016	1.185,01
18-11-2016	1.185,01
20-12-2016	1.185,01
31-12-2016	20,00
Paul Weijmans - NUENEN	6.601,48
22-1-2016	3.283,05
22-2-2016	3.278,43
31-12-2016	40,00
Paulien Lunter-Driever - ARNHEM	15.479,96
25-1-2016	1.280,16
25-2-2016	1.280,16
24-3-2016	1.280,16
25-4-2016	1.279,66
25-5-2016	1.279,66
24-6-2016	1.279,66
25-7-2016	1.279,66
25-8-2016	1.279,66
23-9-2016	1.279,66
25-10-2016	1.279,66
25-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.382,20
31-12-2016	20,00
Peter Kwint - AMSTERDAM	19.996,90
22-1-2016	1.812,18
23-2-2016	1.310,89
23-3-2016	1.549,48
22-4-2016	1.547,90
23-5-2016	1.547,90
23-6-2016	1.547,90
22-7-2016	1.547,90
23-8-2016	1.547,90
23-9-2016	1.547,90
21-10-2016	1.547,90
23-11-2016	1.547,90
22-12-2016	2.921,15
31-12-2016	20,00
Peter Visser - SCHIN OP GEUL	13.169,52
22-1-2016	1.072,84
22-2-2016	1.072,84
22-3-2016	1.072,84
22-4-2016	1.072,84
20-5-2016	1.107,27
22-6-2016	1.107,27
22-7-2016	1.107,27
22-8-2016	1.107,27
22-9-2016	1.107,27
21-10-2016	1.107,27
22-11-2016	1.107,27
22-12-2016	1.107,27
31-12-2016	20,00
Petra Coret - VLISSINGEN	14.475,20
15-1-2016	1.188,21
15-2-2016	1.188,21

15-3-2016	1.188,21
15-4-2016	1.188,21
13-5-2016	1.188,21
15-6-2016	1.286,55
15-7-2016	1.204,60
15-8-2016	1.204,60
15-9-2016	1.204,60
17-10-2016	1.204,60
15-11-2016	1.204,60
15-12-2016	1.204,60
31-12-2016	20,00
Petra Molenaar - Nijmegen	15.496,43
15-1-2016	1.289,12
15-2-2016	1.288,71
15-3-2016	1.288,71
15-4-2016	1.288,21
17-5-2016	1.288,21
15-6-2016	1.288,21
15-7-2016	1.288,21
15-8-2016	1.288,21
15-9-2016	1.288,21
17-10-2016	1.288,21
15-11-2016	1.288,21
15-12-2016	1.288,21
31-12-2016	36,00
Petra Raijer - ARCEN	13.328,12
22-1-2016	1.109,01
22-2-2016	1.109,01
22-3-2016	1.109,01
22-4-2016	1.109,01
20-5-2016	1.109,01
22-6-2016	1.109,01
22-7-2016	1.109,01
22-8-2016	1.109,01
22-9-2016	1.109,01
21-10-2016	1.109,01
22-11-2016	1.109,01
22-12-2016	1.109,01
31-12-2016	20,00
Philip Oosterlaak - NIEUWEROORD	6.633,32
18-8-2016	1.873,28
19-9-2016	1.185,01
19-10-2016	1.185,01
18-11-2016	1.185,01
19-12-2016	1.185,01
31-12-2016	20,00
Pierre van Rooden - HILVERSUM	12.110,96
15-1-2016	1.007,58
15-2-2016	1.007,58
15-3-2016	1.007,58
15-4-2016	1.007,58
13-5-2016	1.007,58
15-6-2016	1.007,58
15-7-2016	1.007,58
15-8-2016	1.007,58
15-9-2016	1.007,58
14-10-2016	1.007,58
15-11-2016	1.007,58
15-12-2016	1.007,58

31-12-2016	20,00
Piet Brauer - HEERLEN	11.851,74
20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32
20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	45,36
Piet van Ek - ENSCHEDE	20.284,21
25-1-2016	1.280,16
24-2-2016	1.716,91
24-3-2016	1.716,91
25-4-2016	1.716,41
24-5-2016	1.716,41
24-6-2016	1.716,41
25-7-2016	1.716,41
24-8-2016	1.716,41
23-9-2016	1.716,41
24-10-2016	1.716,41
24-11-2016	1.716,41
20-12-2016	1.818,95
31-12-2016	20,00
Pieter Kraaima - HARLINGEN	14.316,72
20-1-2016	1.115,82
19-2-2016	1.115,82
18-3-2016	1.115,82
20-4-2016	1.115,82
25-4-2016	906,88
20-5-2016	1.115,82
20-6-2016	1.115,82
20-7-2016	1.115,82
19-8-2016	1.115,82
20-9-2016	1.115,82
20-10-2016	1.115,82
18-11-2016	1.115,82
20-12-2016	1.115,82
31-12-2016	20,00
Pieter Schol - ROTTERDAM	12.582,18
22-1-2016	1.664,62
24-2-2016	1.664,62
24-3-2016	1.705,76
22-4-2016	1.671,59
24-5-2016	1.671,59
27-6-2016	453,00
24-10-2016	877,81
25-11-2016	1.428,25
21-12-2016	1.424,94
31-12-2016	20,00
Pieter Wout Duquesnoy - ZEIST	11.978,98
15-1-2016	1.136,52
15-2-2016	983,86
15-3-2016	983,86

15-4-2016	983,86
13-5-2016	983,86
15-6-2016	983,86
15-7-2016	983,86
15-8-2016	983,86
15-9-2016	983,86
14-10-2016	983,86
15-11-2016	983,86
15-12-2016	983,86
31-12-2016	20,00
Querien Velter - ROTTERDAM	23.612,90
22-1-2016	1.965,70
24-2-2016	1.968,82
24-3-2016	1.967,26
22-4-2016	1.965,68
24-5-2016	1.965,68
23-6-2016	1.965,68
21-7-2016	1.965,68
24-8-2016	1.965,68
22-9-2016	1.965,68
24-10-2016	1.965,68
24-11-2016	1.965,68
21-12-2016	1.965,68
31-12-2016	20,00
Ramon Vos - DRACHTEN	10.641,82
20-1-2016	1.062,21
19-2-2016	866,51
18-3-2016	866,51
20-4-2016	866,51
20-5-2016	866,51
20-6-2016	866,51
20-7-2016	866,51
19-8-2016	866,51
20-9-2016	866,51
20-10-2016	866,51
18-11-2016	866,51
20-12-2016	866,51
31-12-2016	48,00
Raymond Jousma - HAREN	8.259,29
22-4-2016	2.157,39
20-5-2016	484,97
22-6-2016	782,59
22-7-2016	802,39
22-8-2016	802,39
22-9-2016	802,39
21-10-2016	802,39
22-11-2016	802,39
22-12-2016	802,39
31-12-2016	20,00
Remine Alberts - AMSTERDAM	33.745,58
15-1-2016	829,84
22-1-2016	2.090,23
15-2-2016	829,84
23-2-2016	1.843,57
15-3-2016	829,84
23-3-2016	1.966,90
15-4-2016	829,84
22-4-2016	1.965,32
13-5-2016	829,84

23-5-2016	1.965,32
15-6-2016	892,06
23-6-2016	1.965,32
15-7-2016	840,21
22-7-2016	1.965,32
15-8-2016	840,21
23-8-2016	1.965,32
15-9-2016	840,21
23-9-2016	1.965,32
14-10-2016	840,21
21-10-2016	1.965,32
15-11-2016	840,21
23-11-2016	1.965,32
15-12-2016	840,21
22-12-2016	1.965,32
31-12-2016	74,48
Rene Spiegels - BREDA	15.480,02
20-1-2016	1.288,71
19-2-2016	1.288,71
21-3-2016	1.288,71
20-4-2016	1.288,21
20-5-2016	1.288,21
20-6-2016	1.288,21
20-7-2016	1.288,21
19-8-2016	1.288,21
20-9-2016	1.288,21
20-10-2016	1.288,21
21-11-2016	1.288,21
20-12-2016	1.288,21
31-12-2016	20,00
Ria Rouwet - HENGELO	11.815,48
25-1-2016	964,42
25-2-2016	975,32
24-3-2016	975,32
25-4-2016	975,32
25-5-2016	975,32
24-6-2016	975,32
25-7-2016	975,32
25-8-2016	975,32
23-9-2016	975,32
25-10-2016	975,32
25-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	20,00
Ria Wiegeraad - BREDA	20.721,02
20-1-2016	1.725,46
19-2-2016	1.725,46
21-3-2016	1.725,46
20-4-2016	1.724,96
20-5-2016	1.724,96
20-6-2016	1.724,96
20-7-2016	1.724,96
19-8-2016	1.724,96
20-9-2016	1.724,96
20-10-2016	1.724,96
21-11-2016	1.724,96
20-12-2016	1.724,96
31-12-2016	20,00
Ries van Walraven - LEIDEN	13.348,24

25-1-2016	1.609,07
25-2-2016	1.609,07
24-3-2016	1.609,07
25-4-2016	1.609,07
25-5-2016	1.609,07
24-6-2016	1.609,07
25-8-2016	134,68
23-9-2016	581,25
25-10-2016	581,25
25-11-2016	1.095,16
19-12-2016	1.261,48
31-12-2016	40,00
Rikus Brader - MIDWOLDA	5.533,15
22-1-2016	1.072,84
22-2-2016	1.115,82
24-3-2016	1.107,27
22-4-2016	1.107,27
20-5-2016	1.107,27
31-12-2016	22,68
Rob Molenkamp - AMERSFOORT	15.586,42
15-1-2016	1.280,16
15-2-2016	1.280,16
15-3-2016	1.280,16
15-4-2016	1.279,66
13-5-2016	1.279,66
15-6-2016	1.279,66
15-7-2016	1.279,66
15-8-2016	1.279,66
15-9-2016	1.279,66
14-10-2016	1.279,66
15-11-2016	1.279,66
15-12-2016	1.478,66
31-12-2016	30,00
Rob Van Sprang - ARNHEM	15.479,96
25-1-2016	1.280,16
25-2-2016	1.280,16
24-3-2016	1.280,16
25-4-2016	1.279,66
25-5-2016	1.279,66
24-6-2016	1.279,66
25-7-2016	1.279,66
25-8-2016	1.279,66
23-9-2016	1.279,66
25-10-2016	1.279,66
25-11-2016	1.279,66
22-12-2016	1.382,20
31-12-2016	20,00
Robert van Koten - IJMUIDEN	12.652,26
18-1-2016	1.022,80
18-2-2016	1.264,50
18-3-2016	1.022,39
18-4-2016	1.022,39
18-5-2016	1.143,45
17-6-2016	1.022,39
18-7-2016	1.022,39
18-8-2016	1.022,39
16-9-2016	1.022,39
18-10-2016	1.022,39
18-11-2016	1.022,39

16-12-2016	1.022,39
31-12-2016	20,00
Roland van Braam - ZAANDAM	15.479,96
15-1-2016	1.280,16
15-2-2016	1.280,16
15-3-2016	1.280,16
15-4-2016	1.279,66
13-5-2016	1.279,66
15-6-2016	1.279,66
15-7-2016	1.279,66
15-8-2016	1.279,66
15-9-2016	1.279,66
14-10-2016	1.279,66
15-11-2016	1.279,66
15-12-2016	1.382,20
31-12-2016	20,00
Ron Meyer - HEERLEN	12.322,54
20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32
20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.574,02
31-12-2016	20,00
Ronald Geurts - ALPHEN AAN DEN RIJN	13.437,60
15-1-2016	1.104,86
15-2-2016	1.104,86
15-3-2016	1.104,86
15-4-2016	1.104,86
13-5-2016	1.104,86
15-6-2016	1.104,86
15-7-2016	1.104,86
15-8-2016	1.104,86
15-9-2016	1.082,17
14-10-2016	1.082,17
15-11-2016	1.332,21
15-12-2016	1.082,17
31-12-2016	20,00
Ronald Portier - DORDRECHT	13.526,70
22-1-2016	1.127,83
22-2-2016	1.127,38
22-3-2016	1.127,38
22-4-2016	1.124,09
20-5-2016	1.124,66
22-6-2016	1.124,66
22-7-2016	1.124,66
22-8-2016	1.124,66
22-9-2016	1.124,66
21-10-2016	1.124,66
22-11-2016	1.124,66
22-12-2016	1.124,72
31-12-2016	22,68
Rosita van Gijlswijk - GRONINGEN	15.335,89

22-1-2016	1.277,35
23-2-2016	1.276,64
23-3-2016	1.276,64
22-4-2016	1.276,14
23-5-2016	1.276,14
23-6-2016	1.276,14
22-7-2016	1.276,14
23-8-2016	1.276,14
23-9-2016	1.276,14
21-10-2016	1.276,14
23-11-2016	1.276,14
19-12-2016	1.276,14
31-12-2016	20,00
Roy de Jonge - HALSTEREN	10.454,16
20-1-2016	1.035,03
19-2-2016	819,83
18-3-2016	819,83
20-4-2016	819,83
20-5-2016	917,89
20-6-2016	819,83
20-7-2016	819,83
19-8-2016	1.074,77
20-9-2016	819,83
20-10-2016	819,83
18-11-2016	819,83
20-12-2016	819,83
31-12-2016	48,00
Ruud Wiertz - LANDGRAAF	12.197,30
20-1-2016	1.001,98
19-2-2016	1.027,52
18-3-2016	1.014,78
20-4-2016	1.014,78
20-5-2016	1.014,78
20-6-2016	1.014,78
20-7-2016	1.014,78
19-8-2016	1.014,78
20-9-2016	1.014,78
20-10-2016	1.014,78
18-11-2016	1.014,78
15-12-2016	1.014,78
31-12-2016	20,00
Sandra Drost - ZWOLLE	13.328,24
20-1-2016	1.109,02
19-2-2016	1.109,02
18-3-2016	1.109,02
20-4-2016	1.109,02
20-5-2016	1.109,02
20-6-2016	1.109,02
20-7-2016	1.109,02
19-8-2016	1.109,02
20-9-2016	1.109,02
20-10-2016	1.109,02
18-11-2016	1.109,02
20-12-2016	1.109,02
31-12-2016	20,00
Sara van de Par - ZUIDHORN	6.286,64
22-1-2016	343,61
22-2-2016	351,03
22-3-2016	342,48

22-4-2016	342,48
20-5-2016	342,48
22-6-2016	342,48
22-7-2016	342,48
22-8-2016	342,48
22-9-2016	811,27
21-10-2016	811,27
22-11-2016	698,26
22-12-2016	1.196,32
31-12-2016	20,00
Sedai Bayraktar - HEERLEN	11.826,38
20-1-2016	975,32
22-2-2016	975,32
21-3-2016	975,32
20-4-2016	975,32
20-5-2016	975,32
20-6-2016	975,32
20-7-2016	975,32
22-8-2016	975,32
20-9-2016	975,32
20-10-2016	975,32
21-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	20,00
Sergey van Daalen - AMERSFOORT	6.429,80
15-1-2016	1.280,16
15-2-2016	1.280,16
15-3-2016	1.280,16
15-4-2016	1.279,66
13-5-2016	1.279,66
31-12-2016	30,00
Sherko Kamal - MAASTRICHT	13.285,07
21-1-2016	1.100,47
19-2-2016	1.100,47
21-3-2016	1.100,47
21-4-2016	1.100,47
20-5-2016	1.100,47
21-6-2016	1.100,47
21-7-2016	1.100,47
19-8-2016	1.100,47
21-9-2016	1.100,47
21-10-2016	1.100,47
21-11-2016	1.100,47
21-12-2016	1.159,90
31-12-2016	20,00
Sibel Ozogul-Ozen - HAARLEM	15.480,38
26-1-2016	1.288,74
26-2-2016	1.288,74
24-3-2016	1.288,74
26-4-2016	1.288,24
26-5-2016	1.288,24
24-6-2016	1.288,24
26-7-2016	1.288,24
26-8-2016	1.288,24
26-9-2016	1.288,24
26-10-2016	1.288,24
25-11-2016	1.288,24
23-12-2016	1.288,24
31-12-2016	20,00

Stefan Hugues - VENLO	13.348,12
22-1-2016	1.109,01
22-2-2016	1.109,01
22-3-2016	1.109,01
22-4-2016	1.109,01
20-5-2016	1.109,01
22-6-2016	1.109,01
22-7-2016	1.109,01
22-8-2016	1.109,01
22-9-2016	1.109,01
21-10-2016	1.109,01
22-11-2016	1.109,01
22-12-2016	1.109,01
31-12-2016	40,00
Stijn Vat - NIJMEGEN	21.053,26
15-1-2016	1.725,87
15-2-2016	1.725,46
15-3-2016	1.725,46
15-4-2016	1.724,96
17-5-2016	1.724,96
15-6-2016	1.724,96
15-7-2016	1.724,96
15-8-2016	1.724,96
15-9-2016	1.724,96
17-10-2016	1.724,96
19-10-2016	758,58
15-11-2016	1.724,96
15-12-2016	1.288,21
31-12-2016	30,00
Sun van Dijk - ROTTERDAM	22.038,62
22-1-2016	1.836,07
24-2-2016	1.836,07
24-3-2016	1.836,07
22-4-2016	1.834,49
24-5-2016	1.834,49
23-6-2016	1.834,49
21-7-2016	1.834,49
24-8-2016	1.834,49
22-9-2016	1.834,49
24-10-2016	1.834,49
24-11-2016	1.834,49
21-12-2016	1.834,49
31-12-2016	20,00
Symaiah Verbeek - LELYSTAD	25.767,08
20-1-2016	801,45
25-1-2016	1.344,14
19-2-2016	801,45
25-2-2016	1.344,14
22-3-2016	801,45
24-3-2016	1.344,14
20-4-2016	801,45
25-4-2016	1.344,14
23-5-2016	801,45
25-5-2016	1.344,14
20-6-2016	801,45
24-6-2016	1.344,14
21-7-2016	801,45
25-7-2016	1.344,14
22-8-2016	801,45

25-8-2016	1.344,14
20-9-2016	801,45
23-9-2016	1.344,14
20-10-2016	801,45
25-10-2016	1.344,14
18-11-2016	801,45
25-11-2016	1.344,14
20-12-2016	801,45
23-12-2016	1.344,14
31-12-2016	20,00
Theo Anema - BEMMEL	11.398,62
25-1-2016	1.185,01
25-2-2016	1.185,01
24-3-2016	1.185,01
25-4-2016	866,51
25-5-2016	866,51
24-6-2016	866,51
25-7-2016	866,51
25-8-2016	866,51
26-9-2016	866,51
25-10-2016	866,51
25-11-2016	866,51
20-12-2016	866,51
31-12-2016	45,00
Theo Wijmans - SCHIEDAM	12.130,00
20-1-2016	1.006,81
19-2-2016	1.007,21
21-3-2016	1.006,81
20-4-2016	1.010,77
20-5-2016	1.007,80
20-6-2016	1.007,80
20-7-2016	1.007,80
19-8-2016	1.007,80
20-9-2016	1.007,80
20-10-2016	1.007,80
21-11-2016	1.007,80
16-12-2016	1.007,80
31-12-2016	36,00
Thijs Lenssen - HEGELSUM	10.315,88
21-1-2016	672,84
19-2-2016	893,74
21-3-2016	783,29
21-4-2016	783,29
20-5-2016	783,29
21-6-2016	783,29
21-7-2016	783,29
19-8-2016	935,69
21-9-2016	802,34
21-10-2016	802,34
21-11-2016	802,34
21-12-2016	1.450,14
31-12-2016	40,00
Tiers Bakker - AMSTERDAM	19.890,71
22-1-2016	1.672,81
23-2-2016	1.426,15
23-3-2016	1.549,48
22-4-2016	1.547,90
23-5-2016	1.465,82
23-6-2016	1.547,90

22-7-2016	1.547,90
23-8-2016	1.547,90
23-9-2016	1.547,90
21-10-2016	1.547,90
23-11-2016	1.547,90
22-12-2016	2.921,15
31-12-2016	20,00
Tim Schipper - UTRECHT	21.091,10
21-1-2016	1.938,36
24-2-2016	1.738,36
23-3-2016	1.738,36
21-4-2016	1.737,78
24-5-2016	1.737,78
23-6-2016	1.737,78
21-7-2016	1.737,78
24-8-2016	1.737,78
22-9-2016	1.737,78
24-10-2016	1.737,78
24-11-2016	1.737,78
22-12-2016	1.737,78
31-12-2016	36,00
Tineke Claessens - ROOSENDAAL	10.451,12
20-1-2016	819,83
19-2-2016	819,83
18-3-2016	819,83
20-4-2016	819,83
20-5-2016	819,83
20-6-2016	819,83
20-7-2016	819,83
19-8-2016	819,83
20-9-2016	1.017,99
20-10-2016	1.017,99
18-11-2016	1.017,99
20-12-2016	818,51
31-12-2016	20,00
Tineke Mollema - BOLSWARD	15.342,04
20-1-2016	1.347,49
19-2-2016	1.347,49
18-3-2016	1.249,31
20-4-2016	1.263,75
20-5-2016	1.263,75
20-6-2016	1.263,75
20-7-2016	1.263,75
19-8-2016	1.263,75
20-9-2016	1.263,75
20-10-2016	1.263,75
18-11-2016	1.263,75
20-12-2016	1.263,75
31-12-2016	24,00
Tom Baars - SITTARD	16.461,40
21-1-2016	1.368,45
19-2-2016	1.368,45
21-3-2016	1.368,45
21-4-2016	1.368,45
20-5-2016	1.368,45
21-6-2016	1.368,45
21-7-2016	1.368,45
19-8-2016	1.368,45
21-9-2016	1.368,45

21-10-2016	1.368,45
21-11-2016	1.368,45
19-12-2016	1.368,45
31-12-2016	40,00
Tom Weerdmeester - ROTTERDAM	18.256,08
22-1-2016	1.549,84
24-2-2016	1.549,84
24-3-2016	1.549,84
22-4-2016	1.548,26
24-5-2016	1.548,26
23-6-2016	1.548,26
21-7-2016	1.548,26
24-8-2016	1.548,26
22-9-2016	1.548,26
24-10-2016	1.467,86
24-11-2016	1.417,07
21-12-2016	1.417,07
31-12-2016	15,00
Tom Zonneveld - DELFT	13.397,74
22-1-2016	1.095,70
23-2-2016	1.123,96
23-3-2016	1.109,01
25-4-2016	1.109,01
23-5-2016	1.109,01
23-6-2016	1.109,01
22-7-2016	1.109,01
23-8-2016	1.109,01
23-9-2016	1.109,01
24-10-2016	1.109,01
23-11-2016	1.109,01
22-12-2016	1.176,99
31-12-2016	20,00
Ton Heerschap - TEGELEN	13.344,00
22-1-2016	1.109,50
22-2-2016	1.109,50
22-3-2016	1.109,50
22-4-2016	1.109,50
20-5-2016	1.109,50
22-6-2016	1.109,50
22-7-2016	1.109,50
22-8-2016	1.109,50
22-9-2016	1.109,50
21-10-2016	1.109,50
22-11-2016	1.109,50
22-12-2016	1.109,50
31-12-2016	30,00
Truke Noordenbos - MAARSSEN	14.544,73
22-1-2016	1.201,81
23-2-2016	1.226,60
22-3-2016	1.206,64
22-4-2016	1.196,65
23-5-2016	1.226,60
23-6-2016	1.216,62
22-7-2016	1.216,62
23-8-2016	1.186,67
23-9-2016	1.206,64
21-10-2016	1.226,60
23-11-2016	1.206,64
21-12-2016	1.206,64

31-12-2016	20,00
Vincent Mulder - HENGELO	11.815,48
25-1-2016	964,42
25-2-2016	975,32
24-3-2016	975,32
25-4-2016	975,32
25-5-2016	975,32
24-6-2016	975,32
25-7-2016	975,32
25-8-2016	975,32
23-9-2016	975,32
25-10-2016	975,32
25-11-2016	975,32
20-12-2016	1.077,86
31-12-2016	20,00
Willemieke Arts - EINDHOVEN	12.235,88
20-1-2016	1.017,99
19-2-2016	1.017,99
18-3-2016	1.017,99
20-4-2016	1.017,99
20-5-2016	1.017,99
20-6-2016	1.017,99
20-7-2016	1.017,99
19-8-2016	1.017,99
20-9-2016	1.017,99
20-10-2016	1.017,99
18-11-2016	1.017,99
20-12-2016	1.017,99
31-12-2016	20,00
Wim Hamelink - DELFT	9.515,00
22-1-2016	979,08
23-2-2016	1.549,58
23-3-2016	1.535,93
25-4-2016	1.535,93
23-5-2016	594,25
23-11-2016	1.774,30
22-12-2016	1.535,93
31-12-2016	10,00
Wim Koks - GRONINGEN	17.469,10
22-1-2016	1.277,35
23-2-2016	1.276,64
23-3-2016	1.276,64
22-4-2016	1.276,14
23-5-2016	1.276,14
23-6-2016	1.276,14
22-7-2016	1.582,10
23-8-2016	1.636,39
23-9-2016	1.610,39
21-10-2016	1.610,39
23-11-2016	1.610,39
19-12-2016	1.610,39
31-12-2016	150,00
Wim van Kempen - HOENS BROEK	14.813,42
20-1-2016	1.224,24
22-2-2016	1.224,24
21-3-2016	1.224,24
20-4-2016	1.224,24
20-5-2016	1.224,24
20-6-2016	1.224,24

20-7-2016	1.224,24
22-8-2016	1.224,24
20-9-2016	1.224,24
20-10-2016	1.224,24
21-11-2016	1.224,24
20-12-2016	1.326,78
31-12-2016	20,00
Yolanda Claessens - HEERLEN	21.556,90
20-1-2016	975,32
22-1-2016	809,09
22-2-2016	1.784,41
21-3-2016	975,32
22-3-2016	809,09
20-4-2016	975,32
22-4-2016	809,09
20-5-2016	1.786,59
20-6-2016	975,32
22-6-2016	811,27
20-7-2016	975,32
22-7-2016	811,27
22-8-2016	1.786,59
20-9-2016	975,32
22-9-2016	811,27
20-10-2016	975,32
21-10-2016	811,27
21-11-2016	975,32
22-11-2016	811,27
20-12-2016	1.077,86
22-12-2016	811,27
31-12-2016	24,00
Yurre Wieken - NIJMEGEN	5.368,95
17-10-2016	1.904,03
15-11-2016	1.724,96
15-12-2016	1.724,96
31-12-2016	15,00

Ontvangen bijdragen van minder dan € 1.000,- in de periode 1 januari t/m 31 december 2016
in één of meerdere maanden, waarbij het totaal van de bijdragen meer dan € 4.500,-
per jaar bedraagt

Ad Spruijt - HELMOND	11.688,68
Ad van Beek - KERKRADE	10.422,71
Ada Oudhof - ROOSENDAAL	8.717,38
Adri Woudstra - NIEUWERKERK AAN DEN IJssel	10.434,12
Adrie Geerts - BERGHEM	11.233,34
Agnes Lewe - NIJMEGEN	8.592,56
Alex Smit - HOORN	11.993,94
Alexander Beijne - VEENDAM	5.486,07
Alexander Sprong - LELYSTAD	11.682,60
Alexandra Beekers - OOSTERHOUT	10.428,48
Alie Dekker-van het Hof - ASSEN	4.943,35
André Meijler - AMSTERDAM	6.377,88
Andrea Poppe - IJSELSTEIN	10.725,85
Ane Duijff - HEERHUGOWAARD	10.675,86
Angelique Schooneville - VEENDAM	8.502,48
Aniet Fonteyne - LOTTUM	10.310,24
Anieta Janssen - OTTERSUM	8.613,91
Anke Hoeneveld - BROEKLAND	10.594,32
Anne Vroomans- Makkinga - OUDE PEKELA	5.018,12
Annemiek Pluijgers - ZEIST	11.836,32
Ans van Duuren - BORNE	7.501,58
Anthony van Baal - TIENRAY	9.555,21
Anton Visscher - CUIJK	8.493,00
Astrid de Jong-van Velthoven - KLOETINGE	11.640,80
Astrid Vollebregt-de Groot - LOENEN	7.917,56
Bart Cox - HORST	10.310,24
Bas Smouter - NUENEN	6.820,65
Bennie Blom - ZEVENBERGEN	8.403,12
Bert Peterse - WEERT	10.418,12
Bianca Behr - HOOGEVEEN	6.205,69
Bianca Evers - ROERMOND	9.746,52
Bjorn Zock - ZEVENaar	6.695,88
Bregje Van Lieshout - CUIJK	8.659,08
Carla Van der Hoek - SNEEK	11.813,72
Carlien Boelhouwer - AMSTERDAM	9.857,96
Carlo Veraart - DUVEN	8.395,04
Caro Buitink - LELYSTAD	11.735,94
Chris Schilders - MUNSTERGELEEN	6.196,44
Christiaan Serbanescu-Kele - GRONINGEN	9.761,61
Cor Hoekstra - HEERHUGOWAARD	5.007,78
Cor Mulder - WINSCHOTEN	8.492,48
Cor van Erp - HEESCH	6.803,60
Corrie de Groot - WIJK BIJ DUURSTEDE	8.613,56
Danny van der Laan - MEEDEN	6.396,72
Dave van de Ven - BOXTEL	8.642,36
Dennis Boon - ASSEN	11.826,44
Diana Al - CAPELLE AAN DEN IJssel	4.894,75
Diana Khader - VLAARDINGEN	8.334,98
Diana Van Bennekom - BRIELLE	6.345,10
Dick Schaap - BEUGEN	5.838,20
Diederik van der Loo - WAGENINGEN	11.401,52
Dirkje Voskuil - ROTTUM	6.142,59
Dolinda Wijnhoven-Franken - MILSBECK	6.245,95
Ed van der Schaft - ZEVENaar	11.921,24
Edwin Bus - HEERLEN	8.935,25

Eef van Baarsen - WESTERVOORT	5.131,19
Elja Versteeg - ULFT	8.457,15
Ellen Jager - ZUTPHEN	10.316,00
Ellis Müller - ZUTPHEN	10.316,00
Eric Schutte - RIJSWIJK	8.302,07
Eric van Dijk - BEUNINGEN	8.592,56
Erik Bunte - BRIELLE	6.255,99
Erik Maassen - VOORSCHOTEN	7.961,65
Esther Schut - MEPPEL	7.809,17
Evert Idema - STADSKANAAL	8.563,64
Eyup Güngör - GORINCHEM	7.891,40
Fenna Feenstra - SNEEK	10.076,16
Ferdinand Knaack - MONNICKENDAM	6.272,36
Floor van Lamoen - GOES	11.869,08
Fokko Snoek - ENKHUIZEN	6.258,36
Frank Bos - WAGENINGEN	8.599,40
Frank Johan Hoogendam - DELFT	9.783,24
Frank Spreeuwenberg - MELDERSLO	9.521,96
Frank van de Pol - BOVENSMILDE	9.860,99
Frans van de Wiel - RAAMSDONKSVEER	6.255,60
Fred Hulst - SPIJKENISSE	11.846,85
Fred van Elleswijk - ZOETERMEER	10.286,84
Gabriella Choma - AMSTERDAM	8.546,60
Geert de Jong - ALPHEN	7.326,03
Geert van Schaik - AMSTERDAM	8.105,18
Ger Klaus - HELMOND	11.764,02
Ger Terpstra - WESTERVOORT	5.140,19
Gerda Siks - WINSCHOTEN	8.492,48
Gerrie Kremer - STADSKANAAL	8.396,68
Gert de Heus - WIJK BIJ DUURSTEDE	6.225,10
Gertjan van Wijngaarden - IJSSELMUIDEN	10.428,65
Gezina van der Ven-Lodder - ALMELO	9.745,08
Gina Verkuijl - BRIELLE	6.245,99
Greetje Dikkers - TYNAARLO	9.849,86
Hakan Küçük - SCHIEDAM	11.826,72
Han Landsbergen - WILDERVANK	8.492,48
Hans Boerwinkel - DOETINCHEM	10.968,41
Hans Frentz - HEIJEN	7.103,31
Hans Mellink - SPIJKENISSE	11.741,35
Hans Pouw - WIJK BIJ DUURSTEDE	6.240,10
Hans Van Dijk - GOUDA	11.826,80
Harm van der Laan - BELLINGWOLDE	4.967,23
Harry Bosman - DOETINCHEM	10.505,33
Harry Broekhuijs - SCHALKHAAR	9.739,08
Harry Rozema - APPINGEDAM	4.824,85
Harry Schoonewille - VEENDAM	8.532,48
Harry van Kampen - HEINO	7.621,84
Hasan Inekci - NIEUWEGEIN	10.111,89
Heidy Melissen - DOESBURG	4.780,04
Hein Kranen - NUENEN	6.866,06
Helga Boterman - IJSSELSTEIN	8.579,04
Henk Hensen - OUDE PEKELA	9.222,43
Henk Hoftijzer - ZWARTEWAAL	7.232,64
Henk Mak - WORMER	7.548,52
Henk van der Linden - ALMERE	5.048,78
Henri Mandemaker - TILBURG	7.610,00
Henriette Klein Bleumink - MANDER	9.729,08
Herman Kalter - DELDEN	8.718,80
Husniya de Roock - ROTTERDAM	4.617,04

Ine de Waal - LELYSTAD	4.918,00
Ivo Tillie - GELEEN	11.354,52
Jaap van Densen - BOXMEER	8.732,48
Jaco te Hennepe - DOETINCHEM	10.718,53
Jacqueline de Palm-Kreeft - ROTTERDAM	5.033,04
Jan Baas - NIEUWERKERK AAN DEN IJssel	10.589,00
Jan Breur - VEENENDAAL	11.936,90
Jan den Boer - DRONTEN	6.302,22
Jan Hein Mastenbroek - LUCASWOLDE	9.761,61
Jan Hendriks - VENRAY	10.624,16
Jan Oechies - WIJK BIJ DUURSTEDE	9.203,28
Jan Prinsen - HEESWIJK-DINTHER	6.691,64
Jan Raaimakers - HEESCH	6.691,64
Jan Schouten - UITHUIZERMEEDEN	6.606,16
Jan van Gemert - GENNEP	7.501,99
Jan van Kreij - GEFFEN	8.989,75
Jan Verbruggen - VOLKEL	10.320,96
Jan Vesters - ULFT	6.376,84
Jan-Piotr Komen - SCHAGEN	10.521,20
Jeanny Smeets - OSS	11.826,44
Jelle de Graaf - HELMOND	11.688,68
Jeroen Brouwer - WIJK BIJ DUURSTEDE	6.341,72
Jeroen Pomper - HOOGEVEEN	10.418,12
Jeroen Rensen - WINTERSWIJK	8.865,84
Jeroen van Dijken - MIDDELBURG	9.822,16
Jerry Snellink - 'S-GRAVENHAGE	4.947,03
Joep Gielens - OOSTRUM	10.418,24
Joep van Meel - BREDA	10.285,58
Johan Koelman - BOXMEER	8.963,88
Johan Stekelenburg - DE BILT	10.404,07
John Krewinkel - EYGELOSHOVEN	9.323,90
John-Pierre van Deursen - UDEN	10.222,68
Joke Lesman-Veenstra - HOOGEZAND	11.411,40
Joop van Well - IJSSELSTEIN	5.893,09
Jorine Dirks - VELP	10.553,72
Joyce Veendorp - ZUIDBROEK	4.778,72
Jurgen van der Sloot - CAPELLE AAN DEN IJssel	11.753,40
Jutta van den Oord - HOOGEVEEN	10.413,12
Karin Duijsters - WEERT	10.418,12
Katinka Coenen - BRUNSSUM	8.592,69
Kees Slager - POORTVLIET	10.474,48
Kor Kruisman - OUDE PEKELA	5.825,16
Krista 't Hart-Tekamp - THOLEN	5.262,32
Lammert Bastiaan - KAMPEN	10.418,65
Laura Bruinsma-Berkeveld - NIEUWEGEIN	11.826,77
Lenny Roelofs - GOUDA	11.990,40
Lian Colijn-Ventevogel - VLASSINGEN	10.358,24
Lilian Marijnissen - OSS	9.509,14
Lily Amani-Ayan - CULEMBORG	8.020,86
Linda Bolderman-Lesterhuis - WINSCHOTEN	8.492,48
Linda Visser - KANTENS	6.306,73
Loes Passieux - GOES	8.731,88
Luiza Soares - ROTTERDAM	9.759,24
Maarten de Pijper - BRIELLE	6.247,00
Maarten Everling - UDEN	9.897,96
Maarten Kluit - HOOGEZAND	11.387,40
Maarten van der Kolk - WORMER	6.185,60
Machiel Aarten - SNEEK	9.844,54
Machteld Luijken - MUSSELKANAAL	11.285,60

Mandy Barendregt - OOSTERHOUT	10.418,48
Marc den Heijer - GELDROP	5.222,39
Marcel Schrijen - BRUNSSUM	4.862,61
Marco Bressers - BOXTEL	8.496,48
Marga Koster-Sedney - MONNICKENDAM	6.285,68
Marga Wubbema - OUDE PEKELA	5.018,12
Margreet Keesman - ENKHUIZEN	6.329,60
Marian Bijvoet - NIEUWEGEIN	11.846,77
Marianne Breedijk - NIJVERDAL	9.757,08
Marianne van Bergen - UDEN	10.312,96
Marieke Bootsma - BEDUM	5.708,89
Marieke Broekmeulen - SCHIJNDEL	6.149,73
Marieke Groenewold - CASTRICUM	8.494,12
Mariëlla van Wijnen-Heijs - BOXMEER	11.641,40
Mariet Roelofs - AMERICA	10.310,24
Marije van Kuijk - BOXTEL	8.492,48
Marijke Rutten - WEHL	10.718,53
Marjo Hüsslage - CASTRICUM	8.001,04
Marten Feenstra - SAPPEMEER	11.429,40
Martijn Tonies - BERGHEM	11.837,45
Martin Viel - SCHEEMDA	8.707,32
Martine Feenstra-Jansen - SAPPEMEER	8.683,64
Mary de Graaf-Neef - BELLINGWOLDE	5.504,36
Mathieu Ogay - NIJMEGEN	11.401,68
Mathijs ten Broeke - ZUTPHEN	10.531,39
Maurice Koops - APPINGEDAM	4.819,25
Maurits Gemmink - ULFT	9.485,66
Menno Boer - BILTHOVEN	10.615,42
Mieke Delleman - ENKHUIZEN	6.246,36
Mieke Meulendijks-Schipperhein - HELMOND	11.796,15
Nanine van Dalen-Eggink - GORINCHEM	9.790,44
Nellie van Eijk - VEGHEL	8.500,76
Nia van Oudenallen - WESTERVOORT	8.810,95
Nico Heijmans - 'S-HERTOGENBOSCH	10.241,56
Nicolle van Hoof - TILBURG	7.710,08
Patrick Adriaans - AMSTELVEEN	11.751,84
Patrick de Vet - GELDROP	6.794,77
Patrick Ott - DOESBURG	4.832,58
Paul Akkerman - VELP	10.428,06
Paul Greveld - CUIJK	6.661,40
Peter de Vos - GAANDEREN	8.024,00
Peter Kradolfer - VUGHT	5.858,56
Peter van de Weerd - HILVERSUM	11.603,03
Petra Franken - DOESBURG	4.800,04
Petroesjka Sterk - MIDDELBURG	9.658,24
Piet Koole - ROTTERDAM	6.257,00
Piet de Peuter - GEERTRUIDENBERG	6.311,36
Pim Neuteboom - DUVEN	8.543,20
Pim Siegers - NIEUWE PEKELA	5.082,08
Popko Boerema - APPINGEDAM	4.783,25
Remco Luhrman - KLUNDERT	8.408,80
René Spieringhs - TILBURG	5.080,00
Renny van der Heide - LIOESSENS	9.867,84
Richard Boddeus - KAMPEN	10.629,77
Riek Janssen - SEVENUM	5.147,17
Rinke van der Veen - BOXTEL	8.492,48
Riya Geboers - WEERT	10.422,12
Rob Janssen - OTTERSUM	6.351,31
Roel Sint - CASTRICUM	5.159,16

Roelf Swarts - MUNTENDAM	4.789,40
Roland van Tilborg - SINT-MAARTENSDIJK	9.586,69
Ron Antens - TILBURG	7.133,60
Ronald van Hal - VENRAY	10.443,60
Ronald Viergever - ZONNEMAIRE	8.860,07
Roxanne Corzilius-van Oosten - ZUIDLAND	11.826,85
Roy Caris - EINDHOVEN	7.745,48
Roy Schroemges - GELDROP	7.424,38
Rudy Eversdijk - SLUIS	8.517,12
Ruud Merks - SCHIJNDEL	6.154,73
Sandra Beckerman - GRONINGEN	9.602,49
Simone Kamminga-de Goeij - WINTERSWIJK	7.827,56
Sjaak Rijkse - VLissingen	10.368,24
Sjoerd Janssens - VUGHT	8.519,04
Spencer Zeegers - UDEN	10.621,68
Suzan ter Heijne-Knuever - DOETINCHEM	7.776,43
Suzanne Staffeleu - OIRSCHOT	6.246,01
Sylvia Tuinder - MIDDELBURG	9.586,68
Thea Cichy - van Gessel - OIRSCHOT	6.319,57
Theo Korevaar - SCHERPENISSE	8.630,76
Thierry Degreef - HEERHUGOWAARD	8.590,62
Thijs Heemskerk - CULEMBORG	11.553,44
Tjaard Klootsema - WESTERBROEK	10.458,48
Tom Verreussel - BORNE	6.245,54
Ton Segers - UDEN	10.320,96
Tonnie Wouters - SCHIJNDEL	6.154,73
Toon van Vugt - HEESWIJK-DINTHER	6.691,64
Trijnje Wanders - STADSKANAAL	10.074,66
Wilbur van den Hoven - BOXMEER	8.762,48
Willeke van Ooijen - WAMEL	6.311,29
Willem Nomden - FINSTERWOLDE	11.303,84
William van den Heuvel - HENGELO	9.926,36
Wilma Daams-van Geijn - DUVEN	8.395,04
Wim Hefti - OUWERKERK	10.538,96
Wim Hoogervorst - ENKHUIZEN	10.112,12
Wim Moinat - ZWARTEMEER	10.055,39
Wim Schellen - VENRAY	10.418,24
Wim Somers - UDEN	10.320,96
Wim Stolk - ENKHUIZEN	7.166,72
Wim van Vugt - DIEMEN	9.046,08
Wouter van der Staak - SINT-OEDENRODE	10.021,30
Xander Topma - MEPPEL	8.494,96
Yvonne Domhof - WINTERSWIJK	7.837,56

VII. Totaal ontvangen bijdragen vereniging SP en aangewezen neveninstellingen

Totaal ontvangen bijdragen in 2016

Ontvangen bijdragen volksvertegenwoordigers 2016 > 4.500	
Ontvangen bijdragen volksvertegenwoordigers 2016 < 4.500	
Totaal ontvangen bijdragen volksvertegenwoordigers 2016	€ 11.329.142
Totale restitutie aan volksvertegenwoordigers in 2016	€ -6.229.794
Totale netto-afdracht volksvertegenwoordigers 2016 cf jaarrekening 2016 SP	€ 5.099.348
Contributies leden SP	€ 1.003.682
Contributies leden ROOD	€ 8.012
Donaties	€ 14.081
	€ 6.125.123

VIII. Overige inkomsten 2016 vereniging SP en aangewezen neveninstellingen op grond van artikel 20, lid 1, onderdeel c Wfpp

Inkomsten uit dienstverlening lokale en provinciale fracties	€ -13.046
Abonnementsgelden tribune en spanning	€ 7.941
Omzet webwinkel: bijdrage kosten afdelingen	€ 21.092
Huuropbrengsten stichting beheer sp	€ 43.883
Overige baten	€ 61.783
Bijzondere baten	€ 557.051
Rente opbrengst (ontvangen minus betaalde rente)	€ 17.772
Totaal	€ 696.476

IX. Vermogenspositie 2016 vereniging SP en aangewezen neveninstellingen op grond van artikel 20, lid 1, onderdeel d Wfpp

	<u>per 31 december 2016</u>
Algemene reserve	€ 7.197.933
Verkiezingsfonds	€ 3.258.979
Egalisatiereserve Tweede Kamer	€ 1.081.394
Totaal	€ 11.538.306

X. Schulden 2016 Vereniging SP

Schulden van Vereniging SP per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer op grond van artikel 25, lid 1 onderdeel a en c, artikel 20 onderdeel e, en artikel 21, lid 3 Wfpp

<u>Vreemd vermogen kort</u>	<u>per 31 december 2016</u>
Overige schulden korte termijn	€ 55.838
Crediteuren	€ 183.978
Totaal	€ 239.816

Schulden van Vereniging SP van € 25.000,- of meer over de periode**1 januari 2016 tot en met 31 december 2016**

op grond van artikel 25, lid 1 onderdeel a en c, artikel 20 onderdeel e, en artikel 21, lid 3 Wfpp

Naam crediteur	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Fact.datum
FEZ mbt terugbetaLEN overschot TK 2011	Lange Poten 4	2511CL	DEN HAAG	€ 1.217.595,00	31-12-2011
FEZ mbt terugbetaLEN overschot TK 2012	Lange Poten 4	2511CL	DEN HAAG	€ 301.010,00	31-12-2012
FEZ mbt terugbetaLEN overschot TK 2013	Lange Poten 4	2511CL	DEN HAAG	€ 189.420,00	31-12-2013
Prevision Graphic Solutions B.V.	StratumseDijk 17	5611NA	EINDHOVEN	€ 97.925,30	01-06-2016
Fort Voordorp B.V.	Voordorpsedijk 28b	3737BK	GROENEKAN	€ 37.977,54	12-08-2016
RLVNT	KNSM-laan17	1019LA	AMSTERDAM	€ 29.044,25	31-03-2016
RLVNT	KNSM-laan17	1019LA	AMSTERDAM	€ 28.860,90	31-03-2016
Postnl	Postbus 8200	3503RE	UTRECHT	€ 26.065,92	01-08-2016
Postnl	Postbus 8200	3503RE	UTRECHT	€ 27.690,58	02-10-2016
Postnl	Postbus 8200	3503RE	UTRECHT	€ 33.719,06	01-12-2016
Postnl	Postbus 8200	3503RE	UTRECHT	€ 25.174,92	30-12-2016
Lomans Amersfoort B.V.	Astronaut 32	3824MJ	AMERSFOORT	€ 27.212,90	21-04-2016
Jaspers Events	Treubweg 33	1112BA	AMSTERDAM	€ 127.062,22	08-12-2016
Studio Sanne Gijsbers	Kloosterweg 1	6412CN	HEERLEN	€ 48.400,00	19-12-2016

XI. Ontvangen bijdragen Stichting Beheer Socialistiese Partij van € 4.500,- of meer in 2016

op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel a en artikel 21 lid 1 Wfpp

Naam gever	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Datum
				€ -	

XII. Schulden Stichting Beheer Socialistiese Partij**Schulden van stichting Beheer Socialistiese Partij per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer**
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en artikel 21 lid 3 WfppTotal schulden per 31 december 2016 € -**Schulden van stichting Beheer Socialistiese Partij per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer**
gedurende het kalenderjaar 2016, die per 31 december 2016 zijn betaald
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en en artikel 21, lid 3 Wfpp

Naam crediteur	Adres	Postcode	Woonplaats	Totaal bedrag	fact.datum
				€ -	

XIII. Ontvangen bijdragen Stichting Personeel Socialistiese Partij van € 4.500,- of meer in 2016

op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel a en artikel 21 lid 1 Wfpp

Naam gever	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Datum
				€ -	

XIV. Schulden Stichting Personnel Socialistiese Partij

Schulden van stichting Personeel Socialistiese Partij per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en artikel 21 lid 3 Wfpp

Vreemd vermogen kort

Overige schulden korte termijn € 821.272

€ 821.272

Totale schulden per 31 december 2016

€ 821.272

**Schulden van stichting Personeel Socialistiese Partij van € 25.000,- of meer over de periode
1 januari 2016 tot en met 31 december 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en en artikel 21, lid 3 Wfpp**

Naam crediteur	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Fact.datum
Delta Lloyd Levensverzekeringen	Spaklerweg 4	1096BA	AMSTERDAM	€ 335.988,27	16-12-2015
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 136.401,00	dec-15
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 102.435,00	jan-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 102.663,00	feb-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 95.407,00	mrt-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 99.970,00	apr-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 262.024,00	mei-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 103.415,00	jun-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 103.657,00	jul-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 102.643,00	aug-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 107.974,00	sep-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 106.718,00	okt-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 114.077,00	nov-16
Belastingdienst (betaalde loonheffing)	Stationsplein 50	7311NZ	APELDOORN	€ 151.255,00	dec-16
NS Reizigers	Postbus 19083	3501DB	UTRECHT	€ 81.485,80	15-04-2016

XV. Ontvangen bijdragen Stichting Studiecentrum SP van € 4.500,- of meer in 2016

op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel a en artikel 21 lid 1 Wfpp

Naam gever	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Datum
				€ -	

XVI. Schulden Stichting Studiecentrum SP

Schulden van Stichting Studiecentrum SP per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en artikel 21 lid 3 Wfpp

Totale schulden per 31 december 2016

6

**Schulden van Stichting Studiecentrum SP van € 25.000,- of meer over de periode
1 januari 2016 tot en met 31 december 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en en artikel 21, lid 3 Wfpp**

Naam crediteur	Adres	Postcode	Woonplaats	Totaal bedrag	fact.datum
				€ -	

**VXII. Ontvangen bijdragen Stichting Wetenschappelijk Bureau SP van € 4.500,- of meer in 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel a en artikel 21 lid 1 Wfpp**

Naam gever	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Datum
				€ -	

XVIII. Schulden Stichting Wetenschappelijk Bureau SP

**Schulden van Stichting Wetenschappelijk Bureau SP per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en artikel 21 lid 3 Wfpp**

Totale schulden per 31 december 2016 € -

**Schulden van Stichting Wetenschappelijk Bureau SP van € 25.000,- of meer over de periode
1 januari 2016 tot en met 31 december 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en en artikel 21, lid 3 Wfpp**

Naam crediteur	Adres	Postcode	Woonplaats	Totaal bedrag	fact.datum
				€ -	

**XIX. Ontvangen bijdragen Vereniging ROOD, jongeren in de SP van € 4.500,- of meer in 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel a en artikel 21 lid 1 Wfpp**

Naam gever	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Datum
				€ -	

XX. Schulden Vereniging ROOD, jongeren in de SP

**Schulden van Vereniging ROOD, jongeren in de SP per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en artikel 21 lid 3 Wfpp**

Totale schulden per 31 december 2016 € -

**Schulden van Vereniging ROOD, jongeren in de SP van € 25.000,- of meer over de periode
1 januari 2016 tot en met 31 december 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en en artikel 21, lid 3 Wfpp**

Naam crediteur	Adres	Postcode	Woonplaats	Totaal bedrag	fact.datum
				€ -	

**XXI. Ontvangen bijdragen Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij
van € 4.500,- of meer in 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel a en artikel 21 lid 1 Wfpp**

Naam gever	Adres	Postcode	Woonplaats	Bedrag	Datum
				€ -	

XXII. Schulden Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij

**Schulden van Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij
per 31 december 2016 van € 25.000,- of meer
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en artikel 21 lid 3 Wfpp**

Totale schulden per 31 december 2016 € -
**Schulden van Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij van € 25.000,-
of meer over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016
op grond van artikel 30, lid 1 onderdeel b en artikel 21, lid 3 Wfpp**

Naam crediteur	Adres	Postcode	Woonplaats	Totaal bedrag	fact.datum
				€ -	

XXIII. Verklaring van het bestuur

Het bestuur van de Socialistische Partij verklaart dat de in het bestedingsverslag verantwoorde lasten verband houden met de volgende activiteiten:

- het houden van politieke vormings- en scholingsactiviteiten ten behoeve van leden en aspirant-leden van de SP;
- het opleiden van personen die met de leiding of de uitvoering van de hierboven vermelde cursussen en/of voorlichtingsactiviteiten worden belast;
- informatievoorziening;
- activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren;
- het houden van symposia, congressen en andere bijeenkomsten gericht op de verdere ontwikkeling van het gedachtegoed van politiek wetenschappelijke activiteiten ten behoeve van de SP;
- het uitgeven of doen uitgeven van wetenschappelijke publicaties;
- het adviseren van organen en gekozen/benoemde politici van de SP.

Aldus naar waarheid opgemaakt te Amersfoort d.d. 22 juni 2017.

Was getekend

J.G.C. van Heijningen
algemeen secretaris SP

Was getekend

T.H.C. Coppus
penningmeester SP

De controleverklaring bij het verslag is eveneens bijgevoegd.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het partijbestuur van de Vereniging Socialistische Partij te Rotterdam

Ons oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2016 van Vereniging Socialistische Partij te Rotterdam gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2016 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen.

Het financieel verslag omvat tevens:

- o een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
- o een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag:

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2016 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c),
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b), en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2016 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften. Tevens melden wij dat het activiteitenverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Onze verantwoordelijkheden op grond

hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording en de overzichten'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Socialistische Partij zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De financiële verantwoording en de overzichten zijn opgesteld voor de Vereniging Socialistische Partij en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met als doel Vereniging Socialistische Partij in staat te stellen te voldoen aan Wet financiering politieke partijen. Hierdoor zijn de financiële verantwoording en de overzichten mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Vereniging Socialistische Partij en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend orgaan voor de financiële verantwoording en de overzichten

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële verantwoording en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële verantwoording en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording en de overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële verantwoording en de overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording en de overzichten afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en



registeraccountants

uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan spreke zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de financiële verantwoording en de overzichten en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de financiële verantwoording en de overzichten staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële verantwoording en de overzichten en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële verantwoording en de overzichten de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amersfoort, 22 juni 2017

CROP registeraccountants

Was getekend



**Activiteitenverslag
Behorende bij het
Financieel verslag en
overzichten 2016**

**Wet financiering
politieke partijen**

Socialistische Partij

	Inhoudsopgave	Pagina
	Inleiding	2
I.	Algemeen	
	a. Politieke vormings- en scholingsactiviteiten	3
	b. Informatievoorziening	15
II.	Activiteiten ter bevordering van politieke participatie van jongeren	17
III.	Politiek-wetenschappelijke activiteiten	32
IV.	Recapitulatie totaal 2016	38
V.	Verklaring van het bestuur	39

VERANTWOORDING SOCIALISTISCHE PARTIJ 2016

inzake de Wet Financiering Politieke Partijen

Inleiding

De Socialistische Partij bestaat uit de vereniging SP alsmede diverse met haar gelieerde stichtingen, waaronder de Stichting Beheer Socialistiese Partij, de Stichting Personeel Socialistiese Partij, de stichting Studiecentrum SP, de stichting Wetenschappelijk Bureau SP, de vereniging ROOD, jongeren in de SP en de Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie Socialistische Partij.

Gezien de verwetenheid van de verschillende rechtspersonen bij de uitvoering van de werkzaamheden van de Socialistische Partij is in het verleden besloten één financiële administratie te voeren en aan de hand van een geconsolideerde jaarrekening verantwoording af te leggen.

Voor de stichtingen die subsidies ontvangen worden geen afzonderlijke jaarrekeningen samengesteld. Volstaan wordt met specifieke bestedingsverslagen, welke ontleend worden aan de door het bestuur en een externe accountant goedgekeurde (geconsolideerde) jaarrekening.

Uitgangspunten bij de jaarrekening c.q. het bestedingsverslag

Het doel van het bestedingsverslag is verantwoording af te leggen op welke wijze de toegekende subsidie besteed is.

Behoudens een stelselmatige toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn geen specifieke wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening van toepassing. De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven (verkort: RJ640), rekening houdende met het specifieke karakter van politiek wetenschappelijk instituten en van politieke partijen.

Bij het samenstellen van het bestedingsverslag is rekening gehouden met de specifieke subsidiebepalingen. Het bestedingsverslag is conform de regelgeving samengesteld op basis van de jaarrekening van de SP, waarbij deze uitkomsten, op basis van het baten-lasten-stelsel verkregen.

Het bestedingsverslag is gebaseerd op een kostenverdeelstaat, waarbij de volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- directe kosten zijn rechtstreeks toegerekend, daarbij uitgaand van het beginsel waar mogelijk kosten als direct te presenteren;
- de indirecte kosten worden verdeeld op basis van vastgestelde verdeelsleutels;
- toerekening van rentelasten vindt niet plaats.

Activiteitenverslag

I Algemeen

A Verantwoording politieke vormings- en scholingsactiviteiten 2016

Inhoudelijk verslag van het bestuur over de gesubsidieerde activiteiten

In 2016 verzorgde het Studiecentrum ten behoeve van de partij:

- cursussen en instructiebijeenkomsten
- instructie- en scholingsmateriaal
- begeleiding en opleiding van afdelingsbesturen, actieve ledengroepen, raads- en statenleden, kandidaat raadsleden, medewerkers van lokale SP-Hulpdiensten en deelnemers aan andere aan de SP gerelateerde activiteiten.

In 2016 bestond het scholingsteam uit zeven personen (7fte). Pim Siegers verving in januari Vincent Mulder als teamleider omdat Vincent Mulder een andere functie in de partij innam. Verder bestond het team heel 2016 uit Nico Heijmans, Harre van der Nat, Lieke van Rossum, Marloes Piepers en Jimmy Dijk. Nils Müller is per 1 augustus in dienst gekomen van het scholingsteam in de opengevallen functie na het vertrek van Vincent Mulder. Krista van Velzen heeft van juli tot en met oktober ook deel uitgemaakt van het scholingsteam. De leden van het scholingsteam zijn ieder verantwoordelijk voor de lokale scholingen in een aantal aan hen toegewezen regio's en verzorgen daarnaast het landelijk scholingsaanbod en de productontwikkeling van het Studiecentrum. Waar nodig en waar mogelijk werden zij bijgestaan door andere medewerkers van de SP of werden er andere partijleden met deskundige ervaring ter assistentie gevraagd.

Landelijke cursussen

In 2016 zijn er 81 landelijke cursusbijeenkomsten georganiseerd met in totaal 1477 deelnemers. In de zomer werden in het Brabantse Biezenmortel, het Brabantse Diessen en in Steenwijk drie edities van de SP-Zomeruniversiteit georganiseerd voor 105 talentvolle, actieve leden uit de afdelingen. Daarin stonden de ideologie van de SP en haar bewezen uitgangspunten en werkmethoden centraal. Onder de landelijke scholingen vallen ook de regionale kaderscholingsbijeenkomsten, die in 2 regio's (Zuid Holland en Gelderland) werden georganiseerd voor regionale talentvolle actieve leden. In totaal werden 17 regionale bijeenkomsten gehouden, met telkens 15 tot 25 deelnemers. Deze cursusgroepen werden begeleid door een lid van het scholingsteam. Voor talentvolle leden kent de SP de kaderopleiding 'Groep van 30'. Het is een intensieve tweejaarlijkse opleiding waarbij de 30 cursisten diverse aspecten van het politieke werk leren kennen. In december 2016 ronde 16 deelnemers van de dertiende groep haar maandelijkse activiteiten af. De jaarlijkse kaderscholingsweekenden vonden dit jaar opnieuw in Steenwijk plaats, waar fractievoorzitters, afdelingsvoorzitters en organisatiesecretarissen van alle 160 afdelingen voor werden uitgenodigd. Er waren vijf edities waarvan er één werd verschoven naar januari 2017 in verband met een landelijke manifestatie van het Nationaal ZorgFonds. Bij die weekenden waren ook de wethouders aanwezig. In totaal namen 219 deelnemers deel aan deze kaderscholingsweekenden. Alle landelijke cursussen staan hieronder beschreven.

Als centrale plek in het land fungeert ons partijbureau De Moed als de locatie waar de meeste scholingen worden georganiseerd.

Lokale scholingen

In 2016 verzorgde het scholingsteam van de SP 614 lokale scholingsbijeenkomsten met 6797 deelnemers uit 120 afdelingen, 20 ledenwerkgroepen of afdelingen in oprichting. De lokale scholingen stonden vooral in het teken van de campagne 'Op naar 200 afdelingen' en de cursussen 'Politieke Basisvorming' en 'Heel de Mens', maar omvatten ook kennismakingsscholingen voor leden en/of de scholingen 'Lokaal Actief' en 'Afdelingsorganisatie' voor lokale bestuursleden.

Scholingsteam-medewerkers zijn in de regel ook aanwezig op het maandelijks regio-overleg in elk van de 19 verschillende regio's. Daar assisteren ze de regiovertegenwoordigers, en verzorgen vaak een speciaal scholend onderwerp.

Sinds najaar 2010 is middels de campagne 'Op naar 250 Afdelingen' een impuls gegeven aan het ontwikkelen van actieve ledengroepen in gemeenten waar nog geen SP afdeling actief is. Dit jaar zijn er in 26 gemeenten ledengroepen geschoold. Het scholingsteam is betrokken bij het scholen van diegenen die dit proces lokaal begeleiden en tevens bij de scholing van de geactiveerde leden. Exakte presentiegegevens van deelnemers van lokale scholingen worden niet in de landelijke administratie opgenomen. Voornaamste reden daarvan is dat er bij lokale scholingen niet gewerkt wordt met centrale aanmelding. Op basis van de weekverslagen die individuele scholingsmedewerkers maken is er een overzicht beschikbaar van het aantal deelnemers per lokale scholing.

Locaties, materiaal, medewerking van derden

Voor zover externe locaties werden gebruikt zijn de kosten van zaalhuur en catering opgebracht door het Studiecentrum; Dat geldt ook voor de vaste scholingslocatie De Moed in het partijbureau in Amersfoort, dat voor de scholingen gehuurd wordt van Stichting Beheer SP. Lunch en drinken wordt verzorgd door een externe cateraar. Ook zijn er door het studiecentrum kosten gemaakt voor vervaardigd studiemateriaal en benodigheden, gedrukt en audiovisueel materiaal.

Daar waar nodig zorgt het Studiecentrum voor specifiek materiaal voor afdelingen (maatwerk).

Het Studiecentrum was verder betrokken bij het ontwikkelen van eendaagse scholingen en weekendscholingen van ROOD, jongeren in de SP, de halfjaarlijkse regioconferenties van de SP en de landelijke kadercursussen. Ook waren scholingsmedewerkers betrokken bij de voorbereidingen voor het landelijke partijcongres in november door aanwezig te zijn bij de ledenvergaderingen in aanloop hier naar toe.

Mensen die naast de medewerkers van het scholingsteam in 2016 als inleider of adviseur, medewerking aan de activiteiten van het studiecentrum verleenden waren er talrijke van binnen de partij en ook een tiental van daarbuiten. Daarbij valt te denken aan gastsprekers van maatschappelijke organisaties, internationale zusterpartijen of externe gespreksleiders. In 2016 waren dat onder andere presentator Wim Daniels, partijvoorzitter van de Belgische PvdA+ Peter Mertens, FNV-bestuurder Ruud Kuin, hoogleraar Alfred Kleinknecht en econoom Irene van Staveren,

Cursus, doelgroep en locatie

Cursustitel **Kaderscholingsweekend**
Doel: scholen van het verantwoordelijke afdelingskader in het leiding geven in een afdeling, in het analyseren van de situatie in hun afdeling, hun bestuur en hun gemeente. Daarnaast wordt een deel van het weekend besteed aan politiek-ideologische scholing.

Onderwerp: Versterken van de afdeling; versterken afdelingsorganisaties uitwisselen successen en valkuilen.

Doelgroep: afdelingsvoorzitters, fractievoorzitters en organisatiesecretarissen, wethouders (indien van toepassing)

Werkwijze: tweedaagse cursus

<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
22-23 oktober	Steenwijk	25
12-13 november	Steenwijk	83
3 - 4 december	Steenwijk	63
10-11 december	Steenwijk	48

Cursustitel **Lokaal Actief**

Doel: kennismaken met het SP-bestuurslidmaatschap

Onderwerpen: SP-afdelingen, de partijorganisatie, de schillen en verschillen, leden en kaderleden, planmatig werken (analyseren, organiseren, mobiliseren) en actie en fractie

Doelgroep: nieuwe en kandidaat-bestuursleden van lokale SP-afdelingen

Werkwijze: eendaagse cursus

<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
5 maart	Utrecht	15

Cursustitel **Scholing nieuwe voorzitters en organisatiesecretarissen**

Doel: Bijspijkeren van noodzakelijke algemene en praktische kennis voor nieuw gekozen verantwoordelijken in de afdelingen.

Onderwerpen: Afdelingsorganisatie, partijorganisatie en aspecten van leidinggeven; ledenbinding en praktische uitvoering afdelingsactiviteiten.

Doelgroep: nieuwgekozen afdelingsvoorzitters en organisatiesecretarissen

Werkwijze: twee-daagse cursus (binnen drie weken)

<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
9 januari	Amersfoort	29
30 januari	Amersfoort	23
28 mei	Amersfoort	16
18 juni	Amersfoort	12

Cursustitel	Scholing Regiovertegenwoordigers	
Doel:	de kennis en vaardigheden van de regiovertegenwoordigers op een aantal terreinen verhogen; inzicht in het belang van hun functioneren voor de partijorganisatie	
Onderwerp:	Uitwisselen van ervaringen in het coachen van afdelingsvoorzitters; omgaan met afdelingen waar het niet goed draait; best practices	
Doelgroep:	regiovertegenwoordigers	
Werkwijze:	avondcursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
6 maart	Amersfoort	18
1 oktober	Amersfoort	10
Cursustitel	Lokale Financiën 1	
Doel:	inzicht geven in de wijze waarop met de beschikbare financiële middelen politiek rendement behaald kan worden.	
	Thema's als de samenstelling van de afdelingsfinanciën, hoe met de beschikbare middelen op lokaal niveau optimaal rendement behaald kan worden, hoe een actie zichzelf kan bedruipen, hoe de verkiezingskas op peil kan worden gebracht en de rol van de penningmeester in het afdelingsbestuur kwamen aan de orde.	
Doelgroep:	lokale penningmeesters en afdelingsvoorzitters	
Werkwijze:	middagcursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
21 mei	Amersfoort	12
Cursustitel	Lokale Financiën 2	
Doel:	de kennis van lokale penningmeesters over het gebruik van de financiële middelen van een SP-afdeling verhogen	
Onderwerp:	resultatenrekening, balans van een lokale SP-afdeling, het afleggen van verantwoording over de financiën aan de leden en landelijke partij, het maken van een financieel verslag en de nieuwe afspraken over lokale fractiebudgetten en afdrachtregeling.	
Doelgroep:	gevorderde lokale penningmeesters die deel I van de cursus reeds gevuld hebben	
Werkwijze:	avondcursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
21 mei	Amersfoort	13

Cursustitel	Omgaan met de Media	
Doel:	inzicht geven in hoe journalisten werken en leren van het schrijven van persberichten en nieuwsberichten	
Onderwerp:	Het geven van een interview, de lokale website en het organiseren van goede publiciteit	
Doelgroep:	afdelingsvoorzitters, bestuursleden en raadsleden	
Werkwijze:	In voorbereiding op de raadsverkiezingscampagne: lijsttrekkers eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
5 maart	Amersfoort	11
Cursustitel	In Debat I	
Doel:	verbeteren van debatkwaliteiten van cursisten	
Onderwerp:	aan de hand van verschillende casus en stellingen het debat voeren en interrumperen en het onderkennen van drogredeneringen	
Doelgroep:	afdelingsvoorzitters, bestuursleden en (deel-) raadsleden	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
13 februari	Amersfoort	38
Cursustitel	In Debat II	
Doel:	verbeteren van debatkwaliteiten van cursisten	
Onderwerp:	aan de hand van verschillende casus en stellingen het debat voeren en interrumperen en het onderkennen van drogredeneringen. Een op een debatten op het scherpst van de snede; ontleden en zelfreflectie	
Doelgroep:	afdelingsvoorzitters, bestuursleden en raadsleden (voorwaarde dat ze al in Debat 1 hebben gevuld)	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
14 mei	Amersfoort	12
Cursustitel	Actievoeren 1	
Doel:	inzicht geven in het doen van onderzoek onder de mensen, over aanleiding, doel, methoden en manier van onderzoek doen.	
Doelgroep:	voorzitters, raadsleden, bestuursleden en actieve leden uit onze afdelingen	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
20 februari	Amersfoort	19

Cursustitel	Actievoeren 2	
Doel:	inzicht geven in het opzetten van een actie, het organiseren van een actie, het afronden van een actie en de wijze waarop publiciteit bij acties een rol spelen.	
Doelgroep:	voorzitters, raadsleden, bestuursleden en actieve leden uit onze afdelingen	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
12 maart	Amersfoort	7
11 juni	Amersfoort	7
Cursustitel	SP en Afdelingscommunicatie	
Doel:	Ontwikkelen van inzicht in de noodzaak van goede externe communicatie en publiciteit	
Onderwerpen:	de website, publicaties en persberichten	
Doelgroep:	bestuursleden	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
5 maart	Utrecht	9
Cursustitel	Op naar 200 afdelingen	
Doel:	Overdragen van de kennis in onze partij met betrekking tot het ontwikkelen en oprichten van nieuwe SP-afdelingen en aansporen in hun plaats aan de slag te gaan met een ledenwerkgroep die uitmondt in een nieuwe lokale SP-afdeling.	
Doelgroep:	verantwoordelijke bestuursleden van bestaande afdelingen en kaderleden die aan de slag gaan met het oprichten van een actieve ledengroep.	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
9 januari	Amersfoort	44
28 mei	Amersfoort	16
Cursustitel	SP-ZomerUniversiteit	
Doel:	het verhogen van de kennis van onze leden, het scutien van talent en het binden van mensen aan onze partij. Het programma bestaat uit colleges, debatten, werkgroepen en excursies en is een combinatie van inspanning en ontspanning, de nadruk op het eerste.	
Onderwerp:	Kennismaken met de geschiedenis van en verdieping in het socialisme en activisme van de SP	
Doelgroep:	geselecteerde leden die actief zijn in afdelingen	
Werkwijze:	driedaagse weekendcursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
15-17 juli	Diessen	37
5- 7 augustus	Biezenmortel	40
19-21 augustus	Steenwijk	28

Cursustitel	'De Moed' Colleges	
Doel:	Onder de naam van het partijbureau in Amersfoort worden er grotere colleges gehouden ter verdieping van de kennis van onze leden over specifieke onderwerpen.	
Onderwerp:	Economie	
Doelgroep:	alle geïnteresseerde leden	
Werkwijze:	eendaagse college	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
9 april	Utrecht	86
7 mei	Amersfoort	75
14 mei	Utrecht	68
4 juni	Utrecht	56
11 juni	Utrecht	63
10 september	Amersfoort	24
Cursustitel	Statendag	
Doel:	Statenleden de ideologische bagage meegeven en versterken; samenwerking in fracties verbeteren; standpuntbepaling aan de hand van casus. De speerpunten voor de komende statenverkiezingen.	
Onderwerp:	statenwerk in uitvoering, actie & fractie, onderwerpen van provinciale staten.	
Doelgroep:	statenleden	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
27 februari	Utrecht	34
12 november	Amersfoort	38
Cursustitel	Start de Hulpdienst	
Doel:	Het hoe, wat en waarom van een SP-Hulpdienst: inzicht krijgen in de Hulpdienst als onderdeel van het politieke werk.	
Doelgroep:	afdelingsvoorzitter en medewerkers van afdelingen die met een spreekuur willen starten	
Werkwijze:	avondcursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
12 maart	Amersfoort	26
Cursustitel	Helpende Hand	
Doel:	verhogen van de kennis van onze medewerkers op het gebied van de wet- en regelgeving en onze politieke stellingname in deze.	
Onderwerp:	Signalerende politieke functie van het hulpdienstwerk. WMO praktische nieuwe regels en problemen bij de uitvoering; huisbezoeken en ontwikkelingen in de WWB en de WSW en de situatie in de sociale huisvesting.	
Doelgroep:	Lokale Hulpdienstmedewerkers	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
16 januari	Amersfoort	88

Cursustitel	CiviCRM	
Doel:	Het leren werken met het systeem van ledenadministratie voor afdelingen	
Doelgroep:	Organisatiesecretarissen/CiviCRM gebruikers	
Werkwijze:	Avondcursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
25 februari	Groningen	16
3 maart	Amsterdam	22
22 maart	Zutphen	13
26 maart	Amersfoort	9
31 maart	Roermond	16
5 april	Bergen op Zoom	19
9 april	Amersfoort	3
14 april	Eindhoven	23
19 april	Oss	11
3 mei	Amersfoort	18
10 mei	Heerenveen	23
19 mei	Zoetermeer	11
26 mei	Arnhem	26
2 juni	Rotterdam	19
29 juni	Amersfoort	7
2 juli	Amersfoort	8
24 augustus	Amersfoort	12
8 september	Amersfoort	5
10 september	Amersfoort	5
12 oktober	Amersfoort	21
22 oktober	Amersfoort	10
24 november	Amersfoort	10
Cursustitel	Campagnescholing Tweede Kamerverkiezingen	
Doel:	Planning en vaardigheden bijbrengen over de te voeren verkiezingscampagne voor de Tweede Kamer	
Onderwerpen:	Straatwerk en Campagne-ideeën	
Doelgroep:	Lokale campagneleiders	
Werkwijze:	instructie en brainstorm over opzetten en uitvoeren campagne	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
8 oktober	Amersfoort	123
Cursustitel	Campagnescholing Nationaal ZorgFonds	
Doel:	Planning en vaardigheden bijbrengen over de te voeren campagne voor een Nationaal ZorgFonds	
Onderwerpen:	Straatwerk en Campagne-ideeën	
Doelgroep:	campagneleiders coachingsafdelingen	
Werkwijze:	instructie en brainstorm over opzetten en uitvoeren campagne	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
30 april	Amersfoort	23

Cursustitel	Bijeenkomst voor raadsleden en statenleden (bestuursdeelname)	
Doel:	Intervisie en coaching bij het deelnemen aan een coalitie.	
Onderwerpen:	Media, debat, strategie	
Doelgroep:	raadsleden en statenleden	
Werkwijze:	Intervisie en vaardighedentraining, eendaagse bijeenkomst	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
11 juni	Amersfoort	8
Cursustitel	SP en college	
Doel:	scholen van wethouders en gedeputeerden in politieke stellingname en benodigde vaardigheden, uitwisseling van ervaringen, afstemmen standpunten, bespreking succesvolle werkmethoden voor de koppeling actie & fractie.	
Onderwerpen:	Politieke actualiteit en intervisie	
Doelgroep:	wethouders en gedeputeerden	
Werkwijze:	Eendaagse bijeenkomst	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
9 april	Amersfoort	27
2 juli	Amersfoort	21
Cursustitel	Lokale Politiek (Meijerijstad en Midden Groningen)	
Doel:	Lokale opleiding kandidaat- raadsleden	
Onderwerpen:	Lokale politiek	
Doelgroep:	Potentiële raadsleden	
Werkwijze:	Avondscholing, praktijk en theorie	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
27 september	Schijndel	5
5 oktober	Schijndel	11
12 oktober	Schijndel	11
18 oktober	Schijndel	11
7 december	Groningen	9
Cursustitel	Regionale campagnebijeenkomst	
Doel:	Training vaardigheden	
Onderwerpen:	Gesprekstechnieken, beweging bouwen, geschiedenis en organisatie	
Doelgroep:	Kaderleden afdelingen	
Werkwijze:	Avondcursus	
<u>Datum</u>	<u>Locatie</u>	<u>Aantal deelnemers</u>
8 november	Amersfoort	10
11 november	Assen	25
18 november	Roosendaal	13
18 november	Zoetermeer	17
24 november	Weert	19
14 december	Doetinchem	23

Cursustitel	Regionale campagnetraining referendum Oekraïne	
Doel:	Campagnetraining	
Onderwerpen:	Inhoud en strategie campagne referendum	
Doelgroep:	Lokale campagneteams	
Werkwijze:	eendaagse cursus	
Datum	Locatie	Aantal deelnemers
16 januari	Amsterdam	39
16 januari	Eindhoven	39
30 januari	Assen	45
30 januari	Nijmegen	50
6 februari	Amersfoort	61
6 februari	Leiden,	31
12 februari	Bergen op Zoom	33

I. Algemeen

A Verantwoording politieke vorming- en scholingsactiviteiten 2016

Directe en indirecte kosten volgens jaarrekening **1.157.915**

Directe kosten:

Personcelskosten	467.655
Vervoerskosten	3.961
Reis-/verblijfkosten/zaalhuur cursussen	173.531
Overige kosten scholing en vorming	2.881
Kosten Regioconferenties	<u>111.437</u>
	759.465

Indirecte kosten:

Huisvestingskosten	21.981
Administratiekosten	132.371
Kosten Algemene Dienstverlening	219.864
Kosten Website	<u>24.234</u>
	398.450

Specificatie van de kosten per activiteit:

Kostenplaats	Omschrijving	Directe Kosten	Personnel & vervoers kosten	Sub totaal	%	Indirecte kosten	Totaal
SP S00	Algemeen	56.165	150.151	206.318	31,8%	126.857	333.176
SP S01	SP-Universiteit	20.210	54.029	74.239	11,5%	45.647	119.886
SP S02	Politieke Basisvorming	2.125	5.681	7.806	1,2%	4.800	12.606
SP S03	Lokale Politiek	228	609	837	0,1%	514	1.351
SP S04	Coachingspool	466	1.244	1.710	0,3%	1.051	2.761
SP S06	Kaderscholingsweekend	31.647	84.604	116.251	17,9%	71.479	187.730
SP S09	Regionale kaderscholing	7.530	20.131	27.661	4,3%	17.008	44.668
SP S10	Kennismaking nieuwe leden	106	283	389	0,1%	239	629
SP S11	Lokaal actief	1.291	3.452	4.743	0,7%	2.916	7.659
SP S12	Workshops Helpende Hand	9.899	26.464	36.364	5,6%	22.359	58.722
SP S13	Lokale finan & politiek rendem	783	2.094	2.878	0,4%	1.770	4.648
SP S14	Provinciale Politiek	1.121	2.996	4.117	0,6%	2.532	6.649
SP S15	Masterclass Live!	44	118	162	0,0%	100	261
SP S16	In debat	1.172	3.134	4.306	0,7%	2.647	6.953
SP S17	Organiseren en mobiliseren	1.062	2.839	3.901	0,6%	2.399	6.300
SP S18	Start de Hulpdienst	574	1.535	2.109	0,3%	1.297	3.406
SP S19	Cursus Afdelingscommunicatie	2.014	5.384	7.398	1,1%	4.549	11.947
SP S20	Omgaan met de media	287	766	1.053	0,2%	647	1.700
SP S21	Onder de mensen	342	915	1.257	0,2%	773	2.030
SP S22	SP en College	2.046	5.469	7.515	1,2%	4.621	12.136
SP S24	In Raad en Daad	353	944	1.298	0,2%	798	2.096
SP S25	Afdeling en fractie	204	545	749	0,1%	460	1.209
SP S27	SP en Economie	4.753	12.708	17.461	2,7%	10.736	28.198
SP S31	SP en Communicatie	646	1.728	2.374	0,4%	1.460	3.834
SP S33	Raadsledenbijeenkomst	188	502	689	0,1%	424	1.113
SP S34	Afdelingsbezoek	3.377	9.027	12.403	1,9%	7.626	20.030
SP S35	Kaderopleiding landelijk	12.538	33.520	46.058	7,1%	28.320	74.378
SP S36	Nw afd. voorz & org.secretaris	1.650	4.410	6.060	0,9%	3.726	9.786
SP S37	Heel de Mens-pol.basisvorming	2.148	5.742	7.890	1,2%	4.851	12.741
SP S38	Scholing partijbestuursleden	403	1.079	1.482	0,2%	911	2.393
SP S39	SP en voorbereiding GR verkiez	45	120	165	0,0%	101	266
SP S40	Campagnescholing	1.165	3.116	4.281	0,7%	2.632	6.913
SP S41	Memoria ledenadministratie	5.743	15.354	21.097	3,3%	12.972	34.069
SP S42	Website en Campagnes	812	2.170	2.981	0,5%	1.833	4.815
SP S43	Bijeenkomst SP-wethouders	1.362	3.641	5.003	0,8%	3.076	8.079
SP S45	Op naar 250 afdelingen	1.405	3.756	5.161	0,8%	3.173	8.334
SP S46	Scholing Regio-overleg	507	1.356	1.863	0,3%	1.145	3.008
SP S50	Kosten Regioconferenties						111.437
Totaal		176.411	471.616	648.028	100,0%	398.449	1.157.915

I Algemeen

B Informatievoorziening aan leden

Ledenontwikkeling

Op 1 januari 2016 telde de partij 41.708 leden. In totaal schreven we gedurende het jaar 1.901 nieuwe leden in en 4.053 leden uit. Derhalve daalde het ledental met 2.152 leden.

Subsidiabele leden SP

Op de peildatum 1 januari 2015 had de SP 35.174 betalende leden, die voldoen aan de eisen die daartoe in artikel 7, lid 1 van de wet gesteld zijn. De leden die in de loop van 2016 opgezegd hebben en vanwege kwartaalbetalingen niet voldoen aan het 12-euro-criterium zijn niet meegeteld.

Subsidiabele leden ROOD

Op de peildatum 1 januari 2014 had de SP 1.114 betalende ROOD-leden, die voldoen aan de eisen die daartoe in artikel 7, lid 1 van de wet gesteld zijn.

De Tribune

Het ledenblad Tribune verscheen in 2016 elf keer. Het grootste deel van het jaar werden er bij elke editie gemiddeld 45 duizend nummers gedrukt. Naast bibliotheek-exemplaren werd de Tribune op sommige plaatsen op straat uitgedeeld aan belangstellenden.

I. Algemeen

I b. Verantwoording kosten Informatievoorziening

Lasten

Directe kosten volgens jaarrekening 428.903

Directe kosten maandelijkse ledenblad "de Tribune"

Directe kosten	204.723
Personalekosten.	<u>148.972</u>
	353.695

Directe kosten ledenwerving / ledenbinding

Kosten radio- en tv-uitzendingen	
Wervingsmateriaal	19.398
Kosten ledenadministratie	46.194
Welkomstgeschenken en overige uitgaven ledenbinding	<u>9.617</u>
	75.209

II Verantwoording activiteiten ter bevordering van politieke participatie van jongeren

Inleiding

ROOD, jongeren in de SP, formeel opgericht op 20 juni 2003, heeft als doelstellingen:

- jongeren betrekken bij het verwezenlijken van een socialistische maatschappij in Nederland, een maatschappij waarin de menselijke waardigheid, de gelijkwaardigheid van mensen en de solidariteit tussen mensen daadwerkelijk gestalte krijgen;
- de bekendheid van de Socialistische Partij onder jongeren vergroten;
- jongeren die zich aangetrokken voelen tot het gedachtegoed van de SP een eigen plek bieden om daarmee aan de slag te gaan.

In 2016 zijn we weer hard aan de slag gegaan met het verbeteren van de wereld. Er zijn acties gevoerd en overwinningen gevierd. Eind 2015 was er een SP-congres, waarop is besloten dat het budget voor ROOD wordt verdubbeld. Deze verdubbeling is in 2016 ingegaan. In dit jaarverslag lees je meer over wat ROOD in 2016 heeft gedaan en wat we geleerd hebben voor in de toekomst.

Bestuur

Op de ledenvergadering van 5 juni 2016 is een nieuw landelijk bestuur gekozen, bestaande uit Merel Stoop (voorzitter), Lisa de Leeuw, Siewert Olthof, Tom Roozen en David Schreuders.

Lisa was verantwoordelijk voor scholingen, Siewert voor de SP-afdelingen die aan de slag willen met het betrekken van jongeren, Tom voor de ROOD-groepen en David voor de website, drukwerk en sociale media. De medewerker van ROOD bleef in dienst voor uitvoerende taken op het partijpand in Amersfoort. Dit zijn onder meer administratieve taken, maar ook denkt de medewerker met het bestuur mee over acties en gaat deze persoon het land in om afdelingen en groepen te helpen. In 2016 was dit 4 dagen in de week, per 2017 is dit 5 dagen in de week. De taakverdeling binnen het bestuur bestaat al een aantal jaar uit ongeveer dezelfde rollen. Naast de vaste taken, zijn bestuursleden regelmatig verantwoordelijk voor een lopende actie(campagne). Dit wordt eerlijk verdeeld naar de tijd die iedereen heeft. In 2016 hebben geconstateerd dat we nog harder moeten gaan trekken aan het ledenaantal: daarom gaat een volgend bestuur de bestaande taakverdeling onder de loep nemen, om te zien of deze nog optimaal is en of er een bestuurslid verantwoordelijk moet worden voor ledenwerving.

Het bestuur komt minimaal eens per maand bij elkaar, dat is in 2016 ook het geval geweest. De medewerker van ROOD neemt deel aan het bestuursoverleg. Het bestuur organiseerde in 2016 onder andere landelijke scholingen en excursies. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de Zomerschool, het ROOD-weekend en allerlei discussieavonden. Ook gingen de bestuursleden langs bij de ROOD-groepen, om te ondersteunen, mee te denken met acties en om scholing te geven. Daarnaast zette het bestuur lijnen uit voor landelijke acties. Ook onderhield het bestuur het contact met de moederpartij (partijbestuur, Tweede Kamerfractie en voorzitters van SP-afdelingen). Dit gebeurde soms om concrete redenen, zoals samen nadenken over de 'Niet in mijn naam'- of de huisjesmelkercampagne. De voorzitter van ROOD was aanwezig bij de vergaderingen van het partijbestuur om zo de lijtjes met de SP kort te houden. Het bestuur was ook aanwezig op de bijeenkomsten van de Partijraad, vooral om SP-afdelingsvoorzitters te enthousiasmeren voor ROOD.

ROOD in het land

Een betere wereld is geen onbereikbare utopie. Een betere wereld is wat we samen winnen: elke dag, stap voor stap, actie na actie. Door samen met jongeren in actie te komen, laten wij de kracht van solidariteit zien. Onze goed georganiseerde groepen maken dat mogelijk.

In 2016 zijn we van 11 groepen in januari naar 17 groepen in december gegaan. Voor het stoppen van een groep zijn verschillende redenen. Zo verhuizen kaderleden soms naar een andere stad of gaat de groep op in een SP-afdeling. Hoewel dit vervelend lijkt voor ROOD, is dit heel goed voor de partij. Ook voor het slagen van de oprichting van een groep zijn uiteenlopende redenen. We hebben afgelopen jaar wel kunnen constateren dat een goed draaiende SP-afdeling met goede ondersteuning van cruciaal belang is voor een goed draaiende ROOD-groep.

Voor een goed draaiende ROOD-groep zijn minimaal drie actieve leden nodig, die open staan voor de begeleiding van de afdeling en het ROOD-bestuur. Voor de ondersteuning van groepen is gebleken dat scholing gekoppeld aan een actiecampagne erg goed werkt. Dat hebben we bijvoorbeeld in het verleden gedaan met de campagne ‘Wake Up’. Ook zal dit in 2017 met de flexcampagne gaan gebeuren: naast een scholing gaan we aan de slag met lokale plannen.

We hebben in 2016 hard moeten werken om het aantal groepen te laten groeien. Dit is deels gelukt, want het aantal groepen is aanzienlijk gegroeid. Het streven naar 20 groepen, zoals beschreven in het jaarplan 2016, is niet gelukt. Dat komt zoals hierboven beschreven door uiteenlopende redenen. We hebben afdelingen ondersteuning geboden bij het oprichten van nieuwe groepen. Hiervoor ging het ROOD-bestuur langs en werden er actieplannen gemaakt.

Leden en ledenwerfcampagne

ROOD ziet al meerdere jaren een terugloop in het ledenaantal. Waar we dat in 2015 bijna wisten te compenseren met het aantal nieuwe inschrijvingen, lukte dat in 2016 niet. Op 31 december 2016 had ROOD 1.355 leden. Op 1 januari 2016 waren dat er 1.484. In 2016 zijn er 297 leden ingeschreven en 426 leden uitgeschreven. 195 van deze leden zijn uitgeschreven vanwege het bereiken van de achttentwintigjarige leeftijd. In 2016 was er sprake van een verlies van 129 leden. De daling komt daarmee op 8,69 procent.

We moeten hier als hele vereniging mee aan de slag, want dit ziet er niet goed uit. Als het gaat om het betrekken en activeren van leden bij de vereniging, dan spelen de ROOD-groepen daar een belangrijke rol in. Zij weten wat er lokaal speelt en met welke onderwerpen ze jongeren het beste kunnen mobiliseren en aan zich kunnen binden. Uiteraard zijn de landelijke activiteiten en acties ook een belangrijk middel om meer mensen bij ROOD te betrekken en om nieuwe leden te werven. In 2016 zijn er weer lidmaakteams op demonstraties geweest: op die manier zijn er tientallen leden gemaakt. Ook is er aandacht besteed aan rollenspellen op scholingen, om leden te laten oefenen met het aanspreken en lid maken van mensen. Ook is er geëxperimenteerd met advertenties op Facebook, om de zichtbaarheid van ROOD te vergroten en om contactgegevens op te halen.

De methoden die werken blijven we inzetten. Dat zijn gebruik maken van lidmaakteams op demonstraties, tijdens scholingen oefenen met rollenspellen, groepen oprichten waar ze nog niet zijn, (online) contactgegevens ophalen en mensen bellen. We gaan nog meer gebruik maken van het ophalen van online contactgegevens: als mensen hun gegevens achterlaten en je belt ze snel terug, dan zullen ze zich sneller betrokken voelen en zich sneller willen aansluiten. Dit is in 2016 gedaan binnen de ‘Niet In Mijn Naam’-campagne en de

flexcampagne. In 2016 zijn we ook begonnen met het bellen van opzeggers. Wat is de reden dat zij hun lidmaatschap hebben opgezegd? In sommige gevallen kunnen we leden alsnog behouden. Er zijn zeer verschillende redenen waarom mensen hun lidmaatschap opzeggen. Soms is dat vanwege een bepaald standpunt, soms is dat vanwege gedoe in een afdeling, soms is dat omdat mensen niet actief kunnen zijn. Het is dus lastig om daar direct op in te spelen.

Ook bellen we sinds 2016 de nieuwe leden: wat is de aanleiding geweest voor hun lidmaatschap? Waarom juist nu? Maar er is meer nodig, want we halen daar nu geen concrete lijn uit. Het maken van leden moet nog meer een prioriteit worden binnen ROOD. Daarom zijn we bezig met een masterplan leden maken, waar ook een bestuurslid verantwoordelijk voor wordt. Het vergrote budget van ROOD dat per 2016 beschikbaar is geworden, wordt hier natuurlijk ook voor ingezet.

Ook zijn we in 2017 begonnen met telefonisch leden maken. Mensen die (bijvoorbeeld op het onderwerp flexwerk) hun contactgegevens hebben achtergelaten, zijn gebeld met de vraag of ze de strijd willen steunen door lid te worden. Op verschillende avonden zijn er tientallen leden op die manier ingeschreven. Omdat het dalende ledenaantal een probleem van de hele vereniging is, roepen we iedereen op om ertover na te blijven denken. Kom ook vooral met ideeën naar het bestuur toe en experimenteer lokaal om te ontdekken wat werkt en wat niet.

Activiteiten

Om de wereld te verbeteren, is kennis over hoe we die betere wereld gaan bereiken essentieel. Daarom zijn scholingen erg belangrijk voor ROOD. Scholingen dienen ter inspiratie en motivatie en zorgen ervoor dat niet-actieve leden betrokken worden bij de vereniging. Daarom organiseerde ROOD ook in 2016 verschillende scholingen. Sommige scholingen worden jaarlijks georganiseerd, andere scholingen vinden eenmalig plaats, waarbij de onderwerpen van de scholingen zo veel mogelijk aansluiten bij de actualiteit.

Het is voor ROOD van groot belang dat de scholingen zo effectief mogelijk benut worden. Daarom wordt er voor iedere scholing een uitgebreid programma gemaakt en worden er inspirerende scholers uitgenodigd. Daarnaast is het van belang dat de scholingen goed bezocht worden door de leden. Daarom werden de scholingen tijdig en uitvoerig gepromoot: dit gebeurde via de website, de sociale media en in de Tribune. ROOD organiseerde in 2016 acht scholingen, thema-avonden en excursies. Naast deze acht werd ook dit jaar een kaderscholingsweekend georganiseerd. Op dit weekend worden alle contactpersonen van de ROOD-groepen verwacht en per ROOD-groep een kaderlid. ROOD organiseerde daarnaast twee algemene ledenvergaderingen, in juni en november. Algemeen is in 2016 geconstateerd dat op discussieavonden waar ook niet-leden welkom zijn, niet veel niet-leden aanwezig zijn. We denken dat dit zowel aan promotie (alleen via ROOD- en SP-kanalen) ligt als aan de locatie: het SP-partijkantoor kan een drempel zijn voor nieuwe mensen. Hier willen we in het vervolg meer rekening mee houden. Ook nu het budget het toelaat af en toe een andere locatie te huren.

Verder is het kader van de vereniging acht keer bij elkaar gekomen voor het contactpersonenoverleg.

Het contactpersonenoverleg is in 2016 uitvoerig geëvalueerd met de contactpersonen. De constatering was dat contactpersonenoverleg niet de inspirerende uitwisseling van lokale ervaringen is, die het zou moeten zijn. Ook zouden contactpersonen en ander kader meer geschoold moeten worden. Om dit te verbeteren zijn we in 2016 begonnen met contactpersonenoverleg op de maandagavond af te wisselen met een kaderdag op zaterdag, waar naast de contactpersonen nog één iemand uit elke groep welkom is. Er zijn nu twee

kaderdagen geweest (beide in 2017) en dit waren inspirerende dagen. Hier is meer tijd voor uitgebreide discussie en scholing dan op een maandagavond. Ook zouden dit mooie dagen zijn om met elkaar langer stil te staan bij waar we als club mee bezig zijn en hoe dat gaat. We moeten in 2017, samen met het kader, verder kijken wat bevalt en wat niet en hoe we hier in de toekomst mee verder gaan.

Kleur je afdeling ROOD

De toekomst van de socialistische strijd ligt bij jongeren. Enthusiasme, activisme en onvermoeibaarheid zijn de kenmerken van ROOD-leden door het hele land. ROOD zorgt voor energie binnen een afdeling en zorgt voor opvolging, zodat de strijd voortgezet kan worden. SP-afdelingen worden begeleid door het scholingsteam van de SP. Het scholingsteam komt in veel afdelingen en is daardoor goed op de hoogte van lokale situaties. In 2016 heeft het ROOD-bestuur samen met het SP-scholingsteam afdelingen ondersteund om nieuwe groepen op te richten in afdelingen waar deze nog niet aanwezig zijn. Binnen het ROOD-bestuur is er één bestuurslid eindverantwoordelijk voor de afdelingen. Dit bestuurslid houdt het overzicht welke afdelingen met ROOD aan de slag willen. Dit contact resulteert vaak in het bezoeken van een afdeling door een bestuurslid. Dit om actief te ondersteunen bij het opzetten van een ROOD-groep. In 2016 zijn ook plannen gemaakt om de ROOD-medewerker in te zetten om groepen en afdelingen overdag te ondersteunen bij (lokaal) activisme. In 2016 is dit nog niet veel gebeurd, maar tot nu toe lijkt het goed te werken en gaan we ermee door.

Met de interne campagne ‘Kleur je afdeling ROOD’ gaven we afdelingen een extra duwtje in de rug om aan de slag te gaan met de toekomst van de partij. Op de ‘Kleur je afdeling ROOD’-dag leerden SP-afdelingen hoe ze jongeren het beste kunnen aanspreken, het beste lid kunnen maken en welke thema’s er onder jongeren spelen. Tijdens de scholing werden afdelingen in verschillende groepen opgedeeld, zodat elke afdeling een scholing toegepast op de lokale situatie kon krijgen. Voor deze scholing werden alle afdelingen uitgenodigd en nagebeld. Dit om te verzekeren dat er zoveel mogelijk afdelingen vertegenwoordigd waren bij de dag. Na de scholing begeleidde het ROOD-bestuur de afdelingen samen met het scholingsteam van de SP om de opgedane kennis in de praktijk te brengen. Zo werd het betrekken van jongeren niet alleen een belangrijke taak van ROOD, maar ook van de gehele SP. Op deze manier wilden we ervoor zorgen dat op plaatsen waar er nog geen ROOD-groep is flink leden gemaakt gaan worden. Dit moet bijdragen aan het opzetten van nieuwe ROOD-groepen door het hele land. In 2016 hebben we voor het eerst ook SP-afdelingen uitgenodigd die al een goed draaiende ROOD-groep hebben. Zij hebben het met elkaar gehad over wat essentieel is voor een goede samenwerking tussen de ROOD-groep en de SP-afdeling. Het was een mooi moment om met de afdelingsvoorzitters en contactpersonen bij elkaar te komen om het te hebben over hoe het gaat en van elkaar te leren, omdat ook bij bestaande groepen de begeleiding vanuit de SP-afdeling vaak een stuk beter kan.

In totaal waren er 17 afdelingen en 12 groepen vertegenwoordigd op de ‘Kleur je afdeling ROOD’-dag. Concreet resultaat uit de dag is dat het ROOD-bestuur aan de slag is gegaan met SP-afdelingen die graag een ROOD-groep wilden oprichten. Na de vorige ‘Kleur je afdeling ROOD’-dag tot het einde van 2016 is er met tien afdelingen regelmatig contact gehouden. Deze afdelingen zijn eveneens ondersteund door middel van scholingen en praktische hulp zoals meegaan met acties. Van deze tien afdelingen zijn Leiden en Zutphen daadwerkelijk ROOD-groepen geworden.

De komende jaren zullen we ons moeten richten op het verbeteren van de huidige groepen en het ontwikkelen van nieuwe sterke groepen. De kwaliteit van groepen mag niet achteruitgaan:

daarom hebben we de criteria voor onze groepen geüpdatet. We hebben op het moment van schrijven 15 groepen. Dit jaar komen er ongetwijfeld nieuwe initiatieven voor een groep bij. Als we de groei van het afgelopen jaar doorzetten, dan kunnen we de stijgende lijn doorzetten naar 20 groepen. Hier moet bij vermeld blijven dat ROOD-groepen enkel een groep blijven als ze aan de criteria voldoen.

Discussieavond What's left? De toekomst van links

Op vrijdagavond 16 januari organiseerde ROOD de discussieavond 'What's Left?' in Amersfoort. Samen met Jos de Blok, Emile Roemer, Merijn Oudenampsen en David Hollanders spraken we over de uitdagingen voor en de toekomst van links in Nederland en Europa. De avond was toegankelijk voor leden en niet-leden binnen de ROOD-leeftijd. Er waren ongeveer 50 aanwezigen.

ROOD-weekend (24 en 25 januari)

Het is belangrijk dat alle actieve leden beschikken over gedegen basiskennis over de SP en ROOD. Dit scholingsweekend heeft dan ook tot doel de deelnemers vertrouwd te maken met de ideologie, de geschiedenis en de werkwijze van zowel de SP als ROOD. Het doel van dit weekend is om nieuwe (actieve) leden te betrekken bij en kennis te laten maken met ROOD en de SP. De ideologiescholing werd gegeven door Jimmy Dijk. Hierna doken we met oud-partijvoorzitter Jan Marijnissen de geschiedenis in. In de avond was er een politiek café met Ron Meyer. De zondagochtend werd geopend door een scholing over lokaal actief zijn: deze werd gegeven door Nils Müller. In de middag zijn de deelnemers in groepjes uiteengegaan om plannen te maken. Het ROOD-weekend werd in 2016 wederom georganiseerd in 'De Aalbertshoeve' in Putten. Er waren zo'n 40 deelnemers.

Kaderscholing (18 t/m 20 maart)

Het kaderscholingsweekend, bedoeld voor kaderleden uit actieve ROOD-groepen, vond dit jaar wederom plaats in Arnhem. Daan Brandenburg, SP-voorzitter in Groningen, gaf een scholing ideologie. Nils Müller, SP-voorzitter in Zutphen, nam de deelnemers mee door de geschiedenis van strijd in Nederland en vertelde hoe je een goede actie voert. Bert Voskuil oefende met de deelnemers hoe de SP-boodschap het beste kan worden overgebracht. Marxistisch filosoof Johan Siebers was te gast in het politiek café. Er waren dit weekend zo'n 35 deelnemers aanwezig.

Discussieavond What's Left? Bombarderen voor vrede

Op vrijdag 8 april vond een nieuwe editie van de discussieavond 'What's Left?' plaats in Amersfoort. Ditmaal stond de avond met het thema 'Bombarderen voor vrede' in het teken van de campagne tegen de bombardementen op Syrië: Niet In Mijn Naam. De aanwezige jongeren gingen onder leiding van Sandra Beckerman in discussie met het deskundige panel, bestaande uit emeritus hoogleraar Kees van der Pijl, SP-Kamerlid Ronald van Raak en SP-fractiemeedewerker Jip van Dort. De avond was toegankelijk voor leden en niet leden binnen de ROOD-leeftijd. Er waren ruim 40 aanwezigen.

Zomerschool (16 t/m 21 juli)

In 2016 organiseerde ROOD weer een zomerschool, dit jaar met als thema 'Solidariteit'. Net als in de voorgaande jaren vond de zomerschool plaats in De Schiphorst (nabij Meppel). De onderwerpen die besproken werden waren onder andere vrouwelijke strijd, activisme, ideologie en debattraining. Aanwezige scholers waren onder anderen socioloog Merijn Oudenampsen, partijvoorzitter Ron Meyer en voorzitter van de Belgische PVDA Peter Mertens. Er waren dit

jaar ruim 50 mensen aanwezig. Dit was inclusief de kookploeg en het bestuur. Er waren extra plekken beschikbaar omdat het ROOD-bestuur in een tent heeft geslapen.

Niet In Mijn Naam Festival

Op zaterdag 24 september organiseerde ROOD het Niet In Mijn Naam Festival in Fort Voordorp nabij Utrecht. Een hele dag in het teken van oorlog en imperialisme waarop van alles te beleven was: muziek, een muur van protest, workshops cartoontekenen en spoken word en inhoudelijke sprekers over het verleden en de toekomst van de vredesbeweging. Omdat er veel tijd en geld door de partij is gestoken in het Niet In Mijn Naam Festival hebben we dit ook uitvoerig geëvalueerd met zowel het dagelijks bestuur van de SP als het kader van ROOD. Hieronder de belangrijkste conclusies die daaruit zijn getrokken:

- De organisatie was op zich strak. Het krappe half jaar is te weinig om een groot festival uit de grond te stampen. Ook is het handig meer mensen met ervaring te betrekken bij de organisatie.
- De promotie kwam te laat op gang. Tijdens de zomer is er te weinig gebeurd, zowel in de ROOD-groepen als bij het ROOD-bestuur. Ook het nog niet hebben van een headliner heeft de promotie vertraagd (Fresku zegde af). Bovendien was het momentum weg van het onderwerp weg: toen we besloten het festival te gaan organiseren, werden er nog bommen gegooid door Nederland. Dat was sinds begin juni niet meer zo. De media vonden het niet interessant om er iets mee te doen. Wat wel goed ging, was het bellen van activisten en leden met het nieuwe belsestelsel. We hebben alle activisten gebeld en ook de ROOD-leden van de afgelopen anderhalf tot drie jaar.
- Het vinden van een locatie was haast niet te doen op de korte termijn die we hadden. Fort Voordorp is prachtig en geschikt voor zowel slecht als goed weer, maar de bereikbaarheid viel tegen. Bovendien was de locatie achteraf gezien te groot en duur voor het aantal mensen wat er uiteindelijk kwam.
- Er waren 155 bezoekers op het festival aanwezig. Dat was een grote teleurstelling, want we hadden ingezet op veel meer en daar was de locatie ook op berekend. Er waren voornamelijk ROOD-leden, maar ook niet-leden. Er zijn vijf mensen lid geworden.
- Het programma viel in de smaak. Vooral de afwisseling werd gewaardeerd. Door het lage aantal bezoekers en het feit dat er te veel tegelijkertijd plaatsvond, was het wel voor het podium vaak erg leeg. Het thema was de onderscheidende factor van ons festival, met minder bands en meer aandacht voor de inhoud hadden we de bezoekers die er waren waarschijnlijk ook wel getrokken.
- Naast alle verbeterpunten hebben we wel ontzettend veel geleerd en was het alsnog een geslaagde dag. Mensen hebben ervan genoten en we hebben wat leden gemaakt. Ondanks de tegenvallende opkomst, kan een evenement als dit wel iets positiefs zijn voor ROOD om jaarlijks te laten terugkeren. In een andere – kleinere – vorm, maar wel als dag waar leden en niet-leden samenkommen, waar we leden kunnen maken en met een explosie aan enthousiasme weer terug naar huis kunnen gaan. Dat zou wat ons betreft dan over een algemener of in ieder geval wel op dat moment actueel thema moeten gaan.

Kleur je afdeling ROOD (9 oktober)

Ook in 2016 organiseerde ROOD de ‘Kleur je afdeling ROOD’-dag voor afdelingen die met ROOD aan de slag willen of zijn, maar nog geen officiële ROOD-groep hebben. De opkomst was hoog, omdat alle afdelingsvoorzitters van SP-afdelingen actief zijn gebeld om ze uit te

nodigen. Ook is er tijdens partijraden aandacht besteed aan het prioriteit geven aan ROOD. Het zwaartepunt lag deze dag tijdens de scholingen niet alleen op het oprichten van een ROOD-groep, maar ook op het er betrekken van jongeren bij je SP-afdeling in het algemeen. Ook heeft het ROOD-bestuur intensief contact gehad met het scholingsteam van de SP om de scholingen beter op elkaar af te stemmen. De dag werd georganiseerd in het partijbureau van de SP, De Moed. Er waren zo'n 50 deelnemers uit het hele land.

Nieuwe Ledenavond (28 oktober)

De Nieuwe Ledenavond werd voor het eerst in 2015 georganiseerd, om nieuwe leden kennis te laten maken met ROOD en de SP. Omdat die avond een groot succes was, organiseerde ROOD ook in 2016 een nieuwe ledenavond. Ron Meyer en lokaal activist van ROOD-Nijmegen Janne van den Bosch gaven inspirerende scholingen. Er waren deze avond meer dan 30 deelnemers uit verschillende steden, zoals Zutphen, Amsterdam en Utrecht. Een deel daarvan hoort nu bij het kader van ROOD.

Bezoek aan steenkolenmijn Blegny (16 december)

Op vrijdag 16 december organiseerde ROOD een excursie naar de steenkolenmijn in Blegny, België. De ROOD-leden werden rondgeleid in de donkere gangen van de mijn. Hier hoorden ze hoe de mijnwerkers hun dagen sleten in de mijn. De dag werd afgesloten in het Nederlands Mijnmuseum te Heerlen. Hier vertelde Jan de Wit, oud-Kamerlid van de SP, over de rol van de SP in de mijnindustrie. Het was een leerzame en inspirerende dag met zo'n 25 aanwezigen.

Acties

Het voeren van actie is de belangrijkste taak van ROOD: zonder actie en strijd veranderen we de wereld niet. Eind 2012 is er een kabinet gevormd dat bestaat uit de VVD en de PvdA. De sociaaldemocraten van de PvdA hielpen de neoliberale agenda van de VVD uit te voeren. Daarom zijn er ook in 2016 weer allerlei acties en protesten geweest. We zetten ons in voor de 'Niet in mijn naam'-campagne en organiseerden een festival. We voerden actie tegen handelsverdragen als CETA en TTIP, omdat deze verdragen een enorme impact op onze samenleving zullen hebben. Op het moment van schrijven (2017) zijn er Tweede Kamerverkiezingen geweest en wordt er een nieuw kabinet gevormd. Uiteraard houden we dit scherp in de gaten en passen we er waar nodig onze actieplannen op aan.

Internationale solidariteit

We kwamen in actie tegen handelsverdragen als CETA en TTIP. We demonstreerden samen met duizenden mensen in Amsterdam en voerden lokaal door middel van acties de druk op. Ook door ons via sociale media (filmpjes) in te zetten op dit thema genereerden we aandacht.

Ook hebben we samen met de SP campagne gevoerd tegen het Oekraïne-referendum. Wederom konden de Nederlandse burgers zich uitspreken over een Europees thema. In deze campagne hebben de groepen en het bestuur zich ingezet tegen het associatieverdrag. We voerden campagne tegen een verdrag dat de Oekraïense overheid zou dwingen delen van hun sociale voorzieningen te privatiseren, hun economie glad te strijken voor de dictatuur van de Europese vrije markt, onnodig spanningen met Rusland zou vergroten en dat een grote moraalboost in de rug van corrupte Oekraïense grootkapitalisten zou betekenen. Dat verhaal onderscheidde ons van andere tegenstanders.

Daarnaast hadden we ook de 'Niet in mijn naam'-campagne in 2016. Nadat Nederland besloot te gaan bombarderen in Irak en Syrië besloot ROOD een campagne te gaan voeren tegen deze bommen. Hiervoor werden actiepakketten gerealiseerd en wisten we duizenden jongeren te

bereiken. Uiteindelijk eindigde deze campagne met een vet festival waar hard aan gewerkt is. Achteraf zijn we wellicht te enthousiast van start gegaan met dit festival en bleek het hard werken om hier veel mensen naar toe te krijgen. Uiteindelijk was de dag zelf ontzettend tof en bonden we nieuwe mensen aan de vereniging. Bij het hoofdstuk ‘Ledenactiviteiten’ is nog meer te lezen over het festival.

Deze campagne heeft veel tijd gekost en ook veel opgeleverd. Door te experimenteren met een belteam wisten we veel meer jongeren te bereiken en konden we ook beter gebruik maken van de opgehaalde contactgegevens. De campagne zorgde namelijk voor veel contactgegevens via Facebook. Daarnaast heeft deze campagne tot veel toffe actiemomenten geleid die ook voor aandacht in de media hebben gezorgd. Een van de voorbeelden hiervan was het protest dat we tegen de JSF voerden op de militaire luchthaven in Leeuwarden. Ook infiltreerden we met verborgen camera’s op een wapenbeurs in Amsterdam. Door middel van scherpe interviews wist ROOD op deze manier een aantal gevoelige snaren van de wapenindustrie bloot te leggen. Achteraf kon ook bij deze actie veel beter: de opnameapparatuur was niet goed genoeg en omdat er nog geen ervaring mee was, ging het filmen soms ook lastig. Daarom is het eindresultaat tegengevallen, maar tegelijkertijd hebben we wel veel van deze actie kunnen leren. We weten hoe het is om ‘undercover’ te gaan en op deze manier te filmen en ook weten we wat voor apparatuur er echt nodig is om zo iets nogmaals te kunnen doen.

Ook gingen we met deze campagne internationaal. Toen bleek dat de Belgen na de Nederland door zouden gaan met bombarderen, besloten we met onze kameraden uit België (van Comac) een gezamenlijke actie op te zetten. Door een lichtjesactie met grafkaarsen lieten we zien dat we internationale problemen (het bombarderen in Syrië) ook met internationale acties kunnen aankaarten. Hierdoor wordt de beweging sterker en kunnen we meer bereiken.

Aan het eind van deze campagne was het momentum weg. Dit had te maken met het feit dat Nederland stopte met bombarderen, omdat de vliegtuigen in onderhoud moesten. Hierdoor is de actie (tijdelijk) stil komen te vallen. Dit betekent echter niet dat we niet door zullen gaan met Niet in Mijn Naam. We hebben namelijk een grote basis weten te bouwen en het onderwerp blijft actueel. Daarom zetten we de Niet In Mijn Naam-facebookpagina ook regelmatig in om nieuws te verspreiden. Als Nederland ooit weer gaat bombarderen, dan staat ROOD op om in actie te komen.

Onderwijs

Onderwijs is voor de hele samenleving van groot belang en elke jongere heeft ermee te maken. ROOD vindt dat onderwijs een publiek goed is dat door de overheid geregeld moet worden en niet door de markt gedicteerd. Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn en daarvoor moet je verder kijken dan cijfers en rendementen. Daarnaast moeten verheffing en vorming in het onderwijs centraal staan. Onderwijs is het beste middel om de situatie van mensen te verbeteren. Jongeren dienen door onderwijs te worden gevormd tot kritische mensen, in plaats van magnetronstudenten die kant-enklaar zijn voor de arbeidsmarkt. In 2016 werden de eerste gevolgen van het schuldenstelsel duidelijk: minder jongeren gingen studeren en dan met name jongeren die uit gezinnen met lage inkomens komen. Dit is een heel kwalijke zaak, want onderwijs moet voor iedereen toegankelijk zijn.

In 2015 stonden de ‘Wake Up’-campagne en de Maagdenhuisprotesten centraal. In 2016 was onderwijs ook een belangrijk thema voor ROOD. Zo voerde ROOD in Amsterdam ten tijde van het referendum op de UvA actie voor meer democratie op de universiteit. Ook de ‘Wake

Up'-campagne liep in 2016 nog even door. Om deze reden is ook in dit jaarverslag een deel van de evaluatie van deze campagne terug te vinden.

Wake Up heeft ervoor gezorgd dat ROOD door het hele land ruim 1300 jongeren over hun onderwijs heeft gesproken. Dit is een hele prestatie. Toch is de campagne nooit zo'n groot succes geworden als we van tevoren hadden gehoopt. Door een gebrek aan heldere doelen en concrete actiepunten was het in het begin van de campagne voor de groepen soms moeilijk om acties te voeren en jongeren te organiseren. Deze concrete doelen ontbraken, omdat we tot deze doelen wilden komen op basis van wat we van de jongeren in het land hoorden. Dit heeft te lang geduurd. De berekening die gebruikt werd voor het aantal enquêtes dat opgehaald zou moeten worden, bleek niet realistisch waardoor het doel veel te hoog was. De ROOD-groepen waren alleen nog maar bezig met het proberen zoveel mogelijk enquêtes op te halen en raakten gedemotiveerd. De doelen zijn later wel bijgesteld, maar dit is te laat gebeurd. Het ROOD-bestuur had hier eerder op moeten ingrijpen.

We zijn te lang doorgegaan met de enquête fase van de campagne. De groepen hebben dit op het contactpersonenoverleg aangegeven, maar hier is te laat op gereageerd door het bestuur. Dit is iets waar we in de toekomst dan ook scherper op moeten zijn. De jongeren die we spraken in de campagne, gaven een duidelijk signaal af: veel jongeren blijken voor gratis onderwijs te zijn, een duidelijk actiepunt voor in de toekomst. Ook hebben we hiermee media-aandacht gehad.

Woningnood

ROOD is dé club die strijd tegen woningnood en huisjesmelkers. We boeken vooruitgang in de strijd tegen de woningnood onder jongeren, maar we zijn er nog niet. De gemiddelde prijzen voor kamers stijgen nog steeds en huisjesmelkers komen nog altijd weg met schandalige praktijken. Er komen ieder jaar veel klachten binnen over achterstallig onderhoud en hoge huurprijzen. Daarnaast is het aantal meldingen van intimidatie en agressie tegenover huurders de afgelopen jaren toegenomen.

Elk jaar haalt ROOD landelijke media-aandacht met de ‘Huisjesmelker van het Jaar’--verkiezing. In 2016 is er vooral hard gewerkt door de groepen om jongeren te spreken en te organiseren. Daarnaast startten de voorbereidingen van de uitreiking, die begin 2017 plaats heeft gevonden. We voeren al sinds onze oprichting strijd tegen huisjesmelkers. Je zou kunnen zeggen: zoveel jaren strijd tegen huisjesmelkers en het is nog steeds nodig, heeft het wel zin gehad? Zeker wel, om verschillende redenen. ROOD is een autoriteit geworden op dit onderwerp: journalisten en huurders weten ons altijd te vinden. Daarnaast heeft ROOD het onderwerp op de agenda gezet in de Tweede Kamer, samen met de fractie. Tot slot zijn er natuurlijk de talloze lokale successen van huurders die samen met ROOD hun eigen omstandigheden hebben verbeterd. Zoals ook weer in 2016, toen we het na acties voor elkaar kregen dat er in Groningen een meldpunt kwam voor huurders, die daar met allerlei klachten terecht kunnen.

Nog steeds worden veel te veel jongeren genaaid door hun huisbaas. En dat is een schande. Zolang ROOD concreet samen met huurders de strijd aan kan, zullen we dat altijd blijven doen.

Jeugdloon en flex

In 2016 boekten we samen met onder andere Young & United de eerste overwinning op het gebied van jeugdloon. Na een periode van keiharde actie werd door de Tweede Kamer het jeugdloon deels afgeschaft. We zijn er echter nog niet en we zullen op dit thema dan ook actie

blijven voeren. Er zijn verschillende lessen die we uit de campagne van Young & United hebben getrokken. Zij hadden een professionele organisatie van de vakbond achter zich, met organizers. Die hebben veel één-op-één-gesprekken gevoerd met jongeren en leiders door kunnen ontdekken. Daarnaast hebben we ook kunnen zien dat de PvdA en met name minister Asscher het succes van Young & United veel beter hebben geclaimd hebben. Dit terwijl ROOD meer heeft bijgedragen aan de campagne. Daarom moeten we voortaan, samen met de SP Kamerfractie, een goed plan hebben over hoe acties die we winnen zo te claimen dat we er ook meer winst uit halen als organisatie.

Uit onderzoek blijkt dat een groot deel van de jongeren een flexbaan heeft, maar dit zelf niet wil. Flex geeft namelijk veel onzekerheid. We zijn daarom in 2016 ook begonnen met acties op flex. Zo stonden we hiervoor halfnaakt in de Tweede Kamer. In 2017 gaan we verder met de campagne tegen flexwerk.

Lokaal activisme

Naast de grote onderwerpen – onderwijs, woningnood en werk – heeft ROOD zich in 2016 natuurlijk nog op veel meer onderwerpen laten zien. Lokaal activisme is wat ROOD onderscheidt van andere clubs. Het is het middel om aan jongeren te laten zien dat ze hun wereld kunnen veranderen als ze de handen ineenslaan, het middel om onze socialistische maatschappij elke dag een concrete stap dichterbij brengen. ROOD-groepen zijn daarom altijd op zoek naar thema's waar zij lokaal actie op kunnen voeren. Zo zijn ook jongeren de dupe van flinke bezuinigingen op de budgetten van gemeenten. Strijd voor het behoud van jongerenvoorzieningen, zoals een voetbalkooi of meer fietsenstallingen, is daarom ook hard nodig. Zo voerden onder andere jongeren in Rotterdam succesvol actie voor een woonreferendum en realiseerden we dat er een jeugdhonk in Landsmeer kwam. In Utrecht streden we door voor de Yard, in Zutphen begonnen we met een actie voor de nachttrein tussen die stad en Arnhem.

Informatievoorziening

Drukwerk

In 2016 brachten we twee keer een Code ROOD uit (ons blad voor jongeren), gebruikten we aparte flyers voor op demonstraties (zoals de demonstratie tegen vrijhandelsverdragen TTIP en CETA) en maakten we verschillende flyers voor de Niet In Mijn Naam-campagne en het festival in september. De Code ROOD stuurden we standaard naar iedere ROOD-groep en functioneerde als basisflyer bij al onze acties: hierin waren actuele thema's opgenomen waar de club zich mee bezig hield, op basis waarvan het gesprek kon worden aangegaan met jongeren. De transformatie van de Code ROOD sinds 2015 is in 2016 bij groepen goed bevallen: de Code ROOD is handig om mee te nemen naar iedere actie om iets algemeens over de club te vertellen. Ook is het maken van aparte flyers voor demonstraties met onze eigen analyse een goed middel gebleken om mensen aan te spreken en lid te maken van ROOD.

Website

In 2016 kreeg de ROOD-website een make-over en werd de nieuwe website gelanceerd. De rest van het jaar werd door de SP-webmasters verder gebouwd aan de 'achterkant' van de website. Op rood.sp.nl stonden in 2016 meerdere keren per week nieuwe artikelen over actuele acties en thema's. Ook heeft de nieuwe website een aparte sectie voor bestuursblogs, waarin het ROOD-bestuur schrijft over zaken die bestuursleden zijn opgevallen in hun persoonlijke leven, gekoppeld aan een maatschappelijk thema.

De doelstelling van de nieuwe website was om persoonlijker te worden, met meer ruimte voor onze activisten, en om een krachtigere uitstraling te hebben, met meer ruimte voor grote actiefoto's. Iedere contactpersoon en ROOD-groep is nu duidelijk zichtbaar op de website. In 2017 is het lokale beheersysteem af, waardoor ROOD-groepen hun eigen groep kunnen bewerken, nieuws kunnen toevoegen en een agenda kunnen bijhouden. Hoewel een website nooit helemaal klaar is en regelmatig moet worden geüpdatet, kan de website met de huidige vormgeving nog jaren mee.

Op de ROOD-site zijn in 2016 in totaal 99 berichten geplaatst. De nieuwe website registreert pas sinds mei statistieken, en is tussen toen en 31 december 2016 ongeveer 20.000 keer bezocht. Het gemiddelde aantal unieke bezoeken per maand ligt tussen de 2000 en 2500. In 2016 probeerden we met onze social media-advertenties bezoekers vooral te lokken naar formulieren op de website waarop zij zich konden aansluiten bij een actie, om hen zo direct te betrekken bij ROOD.

Het aantal ROOD-groepen met een volledig zelfstandig beheerde website was in 2016 vier: Amsterdam, Utrecht, Groningen en Nijmegen. Omdat er een lokaal beheersysteem aankomt in 2017, besloot het bestuur in 2016 niet actief in te zetten op het beheren en stimuleren van lokale websites. Naar verwachting is het lokale beheersysteem in de eerste helft van 2017 geregeld. Dat duurt langer dan we hadden gehoopt, omdat ROOD voor grote aanpassingen aan de website afhankelijk is van het SP-webteam.

In 2016 maakte het ROOD-bestuur verschillende keren duidelijke afspraken met de webmasters, maar door de campagnes voor het Nationaal Zorgfonds en de Tweede Kamerverkiezingen kreeg ROOD te weinig prioriteit en werden de afspraken niet altijd nagekomen. Daarvan hebben we geleerd dat we de webmasters strak in de gaten moeten houden en regelmatig aan hun taken moeten herinneren, wanneer onze websitewensen haast hebben. Daarom heeft het SP-webteam de ROOD-webmaster toegevoegd aan Redmine: een projectmanagementprogramma waarop snel kan worden gecommuniceerd over bugs en benodigde aanpassingen aan de website, waarbij duidelijk is wie welke taak heeft met welke deadline.

Redactie

De redactie is in 2015 opgeheven, omdat we financieel niet in staat waren hun reiskosten te vergoeden. Nadat het budget van ROOD was verhoogd, spraken we met elkaar af dat we alle leden die iets willen en kunnen, de mogelijkheid moeten krijgen hun wens in de praktijk te brengen. In 2016 is daarom de ROOD-redactie in ere hersteld. De redactie heeft afgesproken om drukwerk uit te brengen dat verschillende doelgroepen met wie ROOD regelmatig actievoert aanspreekt: scholieren, Mbo'ers en werkende jongeren en hbo/WO-studenten. Dat materiaal kan dan door ROOD-groepen worden gebruikt om mee te nemen bij acties. De redactie wil ook opinies schrijven over actuele thema's. De redactie schoolt zichzelf hierin.

Er is een aantal keer een oproep geplaatst voor mensen om zich aan te melden voor de redactie. Vanwege het grote enthousiasme in aanmeldingen en omdat de ROOD-redactie geen praatclub mag worden, is er een selectie gemaakt in het aantal mensen dat voor de eerste bijeenkomst in 2016 werd uitgenodigd. Dat groepje – bestaande uit ongeveer 10 personen – heeft afgesproken te kijken hoe meer mensen bij het schrijfwerk betrokken kunnen worden.

ROODrunner

In 2016 is de nieuwsbrief ROODrunner minder vaak verstuurd dan in voorgaande jaren. De

software waarmee gewerkt wordt, is ernstig verouderd en ingewikkeld te gebruiken. Het versturen van de nieuwsbrief ging daardoor een aantal keer fout: de opmaak van de nieuwsbrief was slecht in verschillende browsers en soms kwam de nieuwsbrief zelfs dagen te laat aan. De nieuwsbrief in deze vorm, blijkt ook niet meer van deze tijd. De mensen die zich daadwerkelijk op de nieuwsbrief hebben geabonneerd, zijn vooral oudgedienden van de vereniging: in heel 2016 abonneerde een handjevol mensen zich.

Het bestuur beloofde op de ledenvergadering van november 2016 om zich te beraden op de functie en toekomst van de ROOD-runner en om in 2017 een knoop daarover door te hakken. Tot die tijd en daarna blijft het ROOD-bestuur mensen in ieder geval telefonisch en met gewone e-mails betrekken bij acties en belangrijke evenementen.

Sociale media

In 2016 richtten we ons voornamelijk op Facebook. We postten meerdere keren per week oproepen voor acties en scholingen, verslagen van onze bezigheden, opinies, artikelen en filmpjes die we in sommige gevallen professioneel lieten ontwikkelen. Ons aantal Facebook-likes groeide in 2016 van 2348 naar 3071. De Niet In Mijn Naam-campagnepagina ontplofte, en ging van 0 naar meer dan 8000 likes. Met onze advertenties bereikten we ook jongeren op Instagram. Twitter gebruikten we hoofdzakelijk om nieuwsberichten die ook op Facebook stonden te delen en met foto's met veel jongeren verslag te doen van onze aanwezigheid op acties en evenementen. Zo kregen we er ongeveer 3 volgers per dag bij. Facebook blijkt voor ROOD een beter middel om nieuwe jongeren aan te spreken en te betrekken dan Twitter.

We gebruikten onze sociale mediakanalen nadrukkelijk volgens de belangrijkste doelstelling van onze club: om jongeren te betrekken bij het verwezenlijken van een socialistische maatschappij. Hoewel sociale media enorm veel kansen bieden om jongeren te bereiken, is ROOD geen club van toetsenbordsoldaten en internethelden en mogen we dat ook niet worden. Het internet is een versterking van het opbouwen van tegenmacht op straat, en nooit een vervanging daarvan. We deden dan ook op een serieuze manier verslag van onze acties op straat, riepen op voor acties en evenementen, haalden contactgegevens op om jongeren te betrekken en deelden onze analyse op allerlei ontwikkelingen in Nederland en de wereld.

Betaalde promotie op Facebook

In 2016 is er volop geëxperimenteerd met betaalde promotie van berichten op Facebook. Dat leverde voor de Niet In Mijn Naam-campagne veel nieuwe contactgegevens en een groot bereik op, maar ook legden we contact met honderden werkende jongeren met advertenties om in actie te komen tegen de flexverslaving. Al deze jongeren hebben we verschillende keren telefonisch benaderd om zich aan te sluiten bij ROOD en onze campagnes.

Al onze advertenties in 2016 hebben we eerst in verschillende vormen getest op het gebruik van taal en beeld, voordat we een definitieve versie online zetten. Daarvan leerde de club veel over het effectief gebruiken van advertenties voor verschillende doelgroepen en over onderwerpen die jongeren aanspreken. De belangrijkste les is om simpele maar sterke taal te gebruiken. ROOD is een club die ook op internet heeft gezegd waar het op staat: duidelijke taal, een krachtige antikapitalistische analyse en een oproep tot actie zijn ons handelsmerk.

Omdat adverteren een goed middel is gebleken om jongeren te bereiken, betrekken en lid te maken, heeft ROOD voor het eerst een potje voor het promotiebudget gemaakt. In 2016 hebben vele honderdduizenden jongeren onze advertenties op één of andere manier zien langskomen en spraken honderden mensen hun steun uit voor onze strijdbare actiecampagnes.

Externe contacten

In 2016 heeft ROOD met verschillende (jongeren)organisaties contact gehad. Je kunt proberen om de wereld in je eentje te verbeteren, maar samen sta je sterker. Iedereen die Nederland socialer wil maken, kan bij ons terecht. Voorafgaand aan alle samenwerkingsverbanden is natuurlijk gekeken naar de concrete meerwaarde van de samenwerking. Samenwerken om het samenwerken doen we niet: het moet een wederzijds voordeel opleveren.

In 2016 is er ook volop samengewerkt met vakbond FNV in de Young & United-campagne voor het afschaffen van het jeugdloon. Daar waren ook andere (jongeren)organisaties bij betrokken. En met een historisch succes: het jeugdloon is in 2016 deels afgeschaft! Ook was er samenwerking met politieke jongerenorganisaties, onder andere voor een minirokjesdemonstratie tegen geweld tegen vrouwen.

Tijdens de ‘Niet in mijn naam’-campagne is er onder andere samengewerkt met Stop Wapenhandel en het Belgische Comac (jongerenorganisatie van onze zusterpartij de PVDA). Met Comac hebben we tegelijkertijd een actie gedaan toen Nederland stopte met bommen gooien en België het overnam. Siewert was daarnaast te gast bij Manifiesta (het jaarlijkse festival van de PVDA), om te vertellen over ROOD. Ook zijn we te gast geweest bij het Marxismefestival in Amsterdam om over Niet In Mijn Naam te vertellen.

Tot slot waren Merel en Lisa te gast bij een weekend georganiseerd door een Catalaanse linkse jongerenorganisatie. Dit weekend was geheel op hun kosten en stond vooral in het teken van onafhankelijkheidsstrijd. Hoewel het inspirerend was en we verschillende jongeren uit allerlei Europese landen hebben leren kennen, heeft het geen concrete resultaten opgeleverd voor ROOD. Wel hebben we ze kunnen vertellen over onder andere acties tegen het jeugdloon en de ‘Huisjesmelker van het Jaar’-verkiezing. We hebben aan de hand van deze campagnes verteld over onze werkwijze: lokaal jongeren organiseren en zo de wereld stap voor stap verbeteren.

Tot slot

2016 was een bijzonder jaar. Zo had ROOD voor het eerst sinds jaren een flink groter budget, waardoor er ineens veel mogelijk was. De ‘Niet in mijn naam’-campagne werd groots opgezet, met een nieuwe t-shirtlijn, actiepakketten en een professioneel filmpje. Ook waren we in de gelegenheid om scholingen goedkoper en dus toegankelijker te maken. Toen het jaar begon, waren we in het hele land volop bezig met Wake Up voor onderwijs. In het hele land spraken we meer dan 1300 jongeren over wat zij van hun onderwijs vonden en wat er moet veranderen. Twee op de drie jongeren gaf daarbij aan dat ze vinden dat onderwijs gratis moet zijn.

Het was ook het jaar van ‘Niet in mijn naam’. De Nederlandse regering besloot bommen te gaan gooien op Syrië; in Irak deed ons land dat al. Om geopolitieke en economische redenen werd de zoveelste oorlog begonnen. Het verleden leert ons - onder andere in Irak en Afghanistan - dat interventie landen niet democratischer en stabiever maakt. Veel mensen in het land waren dat met ons eens. Binnen no time spraken duizenden mensen zich uit tegen deze zinloze oorlog. Ook bekende Nederlanders, zoals Diggy Dex, Lange Frans en Fresku. In september organiseerden we het Niet In Mijn Naam Festival. Inmiddels gooit Nederland geen bommen meer en heeft België het overgenomen. ROOD zal altijd opstaan tegen oorlog en de macht van de wapenindustrie.

2016 was ook het jaar van de historische overwinning van Young & United. Als je achttien bent, ben je voor de wet volwassen. Je mag autorijden, stemmen, trouwen en je moet iedere maand je zorgverzekering betalen. Waarom krijg je dan maar een half loon? Young & United kwam samen met onder andere ROOD in actie. Met een groot succes, want de leeftijd van het jeugdloon wordt verlaagd van 23 naar 21 jaar. De eerste geweldige stap is gezet.

Lokaal boekten we ook verschillende successen. Denk aan ROOD Weert, dat met succes handtekeningen ophaalde voor meer fietsenstallingen in de binnenstad. Denk ook aan de wetenschapsdebatten die het Wetenschappelijk Bureau van de SP samen met ROOD organiseerde in verschillende steden. Maar ook ROOD Groningen, dat het samen met de SP voor elkaar kreeg dat er een meldpunt voor huisjesmelkers is gekomen. En Utrecht, waar na jaren strijd samen met skaters de terugkeer van skatespot The Yard realiteit wordt.

We gingen samen met de SP de straat op om actie te voeren tegen het Oekraïnereferendum. En we startten de tiende 'Huisjesmelker van het Jaar'-verkiezing. Financieel en organisatorisch staan we er goed voor. Het is zaak verder door te bouwen en de sympathie die er overal in het land is voor ROOD en de SP om te gaan zetten in het maken van nieuwe activisten en leden.

II. Verantwoording politieke activiteiten ROOD, jongeren in de SP

Directe en indirecte kosten volgens jaarrekening **243.100**

Directe kosten:

Personalekosten	42.962
Kosten landelijke bijeenkomsten	5.132
Kosten bestuur	11.436
Kosten scholing/excursies	12.007
Kosten drukwerk	19.279
Kosten acties	73.703
Kosten vereniging en promotie	
	164.519

Indirecte kosten:

Huisvestingskosten	3.458
Administratiekosten	60.202
Kosten Vervoer	720
Kosten Algemene Dienstverlening	8.456
Kosten Website	5.745
	78.581

Kosten per activiteit:

Activiteiten	Directe kosten	Verdeel %	Indirecte kosten	Totaal
Kosten landelijke bijeenkomsten	8.104	7%	5.437	13.541
Kosten bestuur	18.060	15%	12.116	30.176
Kosten scholing/excursies	18.962	16%	12.720	31.683
Kosten drukwerk	30.445	26%	20.425	50.870
Kosten acties	88.948	35%	27.884	116.832
Kosten vereniging en promotie	-	0%	-	-
Totalen	164.519	100%	78.581	243.100

III Verantwoording Politiek wetenschappelijke activiteiten

I Inleiding

Het Wetenschappelijk Bureau/SP Alternatieve Rekenkamer (WB/SPark) is een denktank voor het socialisme in Nederland.

Medewerkers van dit instituut doen onderzoek naar sociale en economische ontwikkelingen, zoals de gevolgen van de toenemende ongelijkheid voor de mensen en voor de samenleving. WB/SPark doet voorstellen voor een beter beleid, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs en wetenschap. En het laat professionals aan het woord over de gevolgen van politieke besluiten, door grootschalige publieksonderzoeken onder mensen op de werkvloer.

In *Spanning* wordt verslag gedaan van eigen onderzoek, worden actuele discussies gevoerd en komen denkers en doeners van binnen en buiten de partij aan het woord.

WB/SPark geeft gevraagd en ongevraagd advies ten behoeve van de partij en organisaties die de uitgangspunten van de partij onderschrijven. Medewerkers van het instituut mengen zich in publieke debatten. Met wetenschappelijke analyses en opinieërende artikelen, maar ook door het organiseren van publieksdebatten en deelname aan discussies.

Scholing wordt gegeven aan leden van de SP, in kadergroepen en in de afdelingen. Een dagelijkse Bureaudienst is beschikbaar om informatie te geven.

II Het Bureau

Het Wetenschappelijk Bureau van de SP heeft drie doelstellingen:

- Onderzoek naar actuele politieke ontwikkelingen;
- Scholing van partijleden;
- Opinievorming binnen en buiten de partij.

Medewerkers

In 2016 waren de volgende medewerkers verbonden aan het WB/SPark:

- Sandra Beckerman (teamleider en onderzoeker, deeltijd);
- Herman Beekers (onderzoeker, deeltijd) (tot november 2016);
- David Hollanders (onderzoeker, deeltijd) (tot juli 2016);
- Ineke Palm, (onderzoeker, deeltijd) (tot december 2016);
- Tijmen Lucie (onderzoeker en hoofdredacteur *Spanning*);
- Bart Linssen (onderzoeker, deeltijd) (vanaf november 2016)
- Remco Bouma (onderzoeker, deeltijd) vanaf november 2016)
- Eduard van Scheltinga (onderzoeker, voltijds) (vanaf november 2016)

Daarnaast trad Jan Marijnissen op als adviseur.

Voor specifieke onderzoeken en publicaties werden in 2016 medewerkers van zowel binnen als buiten de partij gevraagd, op basis van hun deskundigheid. Daarnaast heeft een student stage gelopen bij WB/SPark.

III Het onderzoek

Ook in 2016 heeft WB/Spark de Tweede Kamerfractie intensief ondersteund bij een aantal onderzoeken onder diverse beroepsgroepen en over specifieke onderwerpen. Het bureau werkte mee aan interne discussienota's en de leden schreven artikelen voor kranten en tijdschriften en columns op internet. Door het schrijven van recensies werd literatuur voor leden ontsloten. Ook werden publieksbijeenkomsten georganiseerd.

1 Professionals aan het woord

Onder de noemer *Aan het woord* doet de SP sinds 2008 onderzoek onder verschillende beroepsgroepen, in samenwerking met de Tweede Kamerfractie. Hierin doen professionals verslag van hun werkomstandigheden en de invloed van beleid en regelgeving op hun functioneren.

In dit onderzoek wordt deels een kwalitatieve methode gehanteerd, doordat deelnemers verslag doen van hun eigen situatie. Maar het onderzoek heeft vooral een kwantitatief aspect: door onderzoek in de vorm van grootschalige enquêtes kan een dwarsdoorsnede worden gemaakt van gedeelde opvattingen in een specifieke beroepsgroep. Dit soort onderzoek is bijzonder arbeidsintensief. Aan het onderzoek in deze serie hebben meer dan 60.000 mensen deelgenomen.

Ineke Palm deed tot eind 2016 voor deze onderzoeken de coördinatie. Tot op heden werd onder meer onderzoek gedaan onder bijstandsgerechtigden, boeren, chauffeurs, schippers, gevangenispersonnel, fysiotherapeuten, politieagenten, brandweermensen, ambulancemedewerkers, medewerkers in de gehandicaptenzorg, in de ouderenzorg en de sociale werkplaats. Ook kwamen verloskundigen, jeugdhulpverleners, GGZ-medewerkers, huisartsen en leraren aan het woord.

In september 2016 verscheen het onderzoek *De wetenschapper aan het woord*, waaraan bijna 1000 wetenschappers hebben meegedaan. Uit dit onderzoek blijkt onder meer dat 74% van de respondenten af wil van flexcontracten op de universiteit. Van het wetenschappelijk personeel werkt inclusief promovendi 60% op flexcontracten. Verder geeft bijna de helft aan hun vak niet volgens professionele normen te kunnen uitoefenen door zeer hoge werkdruk, bureaucratie en langdurige baanonzekerheid. Ook wijst driekwart van de respondenten de vermarkting van de universiteit af.

In 2016 is door Ineke Palm en Sandra Beckerman de laatste hand gelegd aan een grootschalige studie naar aanleiding van alle *Aan het woord*-onderzoeken die in dit project zijn verschenen. Onder de titel *De publieke sector aan het woord* wordt ingegaan op de gevolgen van het neoliberale beleid van meer markt en minder vertrouwen, op het functioneren van onze publieke sector.

2 De gevolgen van de tweedeling

De toenemende tweedeling in de samenleving is geen natuurwet, maar een politieke keuze. WB/SPark deed onderzoek naar de oorzaken van de toenemende tweedeling en de maatschappelijke gevolgen daarvan. En hielp mee met het formuleren van alternatieven en het opstellen van voorstellen.

Relevante publicaties:

In oktober 2016 verscheen een themanummer van *Spanning*: ‘Ongelijkheid, daar kunnen we veel aan doen’.

Op zaterdag 10 december 2016 organiseerde het wetenschappelijk bureau een conferentie in de Pauluskerk in Rotterdam over sociaaleconomische gezondheidsverschillen onder de noemer ‘Ongelijkheid in gezondheid, willen we er iets aan doen?’ Sprekers waren de professoren Johan Mackenbach, Martin Buijsen, Koos van der Velden en Richard Wilkinson en de wetenschappers Simone Goossen en Jeanine Suurmond. In 2017 verschijnt een publicatie van het wetenschappelijk bureau waarin de bijdragen van de sprekers gebundeld zijn.

Op 6 december 2016 verscheen een opiniestuk van Sandra Beckerman en Ineke Palm op *Joop.nl*: ‘Ongelijkheid in gezondheid, willen we er echt iets aan doen?’

Voorbereidende studies:

In november 2016 is Remco Bouma begonnen aan een onderzoek naar ongelijkheid, dat in 2017 door zal lopen. Daarin inventariseert hij de ontwikkeling van ongelijkheid in de samenleving en de vormen waarin deze zich manifesteert. Ook onderzoekt hij de macro-economische dynamiek achter ongelijkheid. Leidende internationale instituties hebben immers aangetoond dat teveel ongelijkheid de economische groei remt en ongewenste sociale en politieke gevolgen heeft. Bouma brengt deze mechanismen in kaart en doet voorstellen om tot een rechtvaardiger samenleving te komen.

3 De politiek van het CPB

De studies van het Centraal Planbureau (CPB) hebben een grote invloed op het politieke debat, maar zijn ook zelf politiek. De modellen van het CPB zijn gestoeld op een eenzijdige kijk op de mens en de samenleving en promoten een neoliberaal beleid. WB/SPark beoordeelt de studies van het CPB en formuleert alternatieven voor een meer evenwichtige discussie over sociaaleconomische aangelegenheden. In februari 2016 werd door David Hollanders een Moed-debat georganiseerd over het CPB.

Relevante publicaties:

David Hollanders, ‘Politieke partijen binden zich met CPB-doorrekeningen van partijprogramma’s aan invloedrijk staatsorgaan’, in: *Beleid en Maatschappij* 2016 (43) 2, pp. 41-44.

David Hollanders, ‘Een historische evaluatie van de politieke rol van het economisch instituut CPB’, in: *Beleid en Maatschappij* 2016 (43) 2, pp. 44-52.

4 Nederland belastingparadijs

Een toenemende tweedeling is er ook in de belastingen, omdat de allerrijksten relatief minder belasting betalen dan de rest van de bevolking. Dat geldt zeker voor bedrijven, omdat multinationals belasting ontwijken. Nederland biedt bedrijven veel mogelijkheden om belasting te ontsnappen. Dat is nadelig voor onze samenleving, maar ook voor de landen waar deze bedrijven, dankzij onze constructies, minder belasting betalen.

Relevante publicaties:

Tijmen Lucie bereidde een artikel voor dat in februari 2017 verscheen in Spanning onder de titel ‘Belastingontwijking is diefstal van de samenleving’ en dat in maart 2017 onder dezelfde titel verscheen op www.dewereldmorgen.be.

5 Red de wetenschap

Rendementsdenken, scoringsdrift en onderzoeken in opdracht beperken de academische onafhankelijkheid en ondermijnen de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en van het academische onderwijs. WB/SPark doet onderzoek naar misstanden in de wetenschappelijke wereld, de invloed van opdrachtgevers en het niveau van het academisch onderwijs.

In 2016 organiseerde Sandra Beckerman een tour langs verschillende universiteiten over de vercommercialisering van de wetenschap. Hieronder een overzicht:

- 14 januari 2016 Rijksuniversiteit Groningen
- 21 maart 2016 TU Delft
- 24 maart 2016 Universiteit Utrecht
- 19 maart 2016 Wageningen Universiteit
- 6 juni 2016 Universiteit van Amsterdam
- 9 juni 2016 Universiteit Twente
- 12 december 2016 Radboud Universiteit Nijmegen

Relevante publicaties:

- 1 februari 2016 in *Trouw*: ‘Een universiteit is geen reclamebureau’
- 5 september 2016 op *Joop.nl*: ‘Dromen van een wetenschap zonder Shell’
- 7 oktober 2016 in *het Parool*: ‘Weg met de commercie in de wetenschap’

6 Overige onderzoeken

In november 2016 is Eduard van Scheltinga begonnen aan het onderzoek naar de macht van zorgverzekeraars. Dit onderzoek bestaat uit drie onderdelen: een literatuurstudie, een enquête en een atlas van de macht. De resultaten worden in 2017 gepubliceerd.

Vanaf november 2016 is Bart Linssen bezig met een onderzoek naar de kosten van vermarketing van publieke voorzieningen, om te beginnen met de vermarketing van de zorg. De eerste resultaten worden in 2017 bekend gemaakt.

IV Maandblad Spanning

Spanning is het maandblad van WB/SPark, dat in 2016 vijf keer verscheen. Tijmen Lucie is hoofdredacteur.

Nee tegen het associatieverdrag met Oekraïne

In dit nummer van *Spanning* veel aandacht voor het referendum over het associatieverdrag van de EU met Oekraïne dat op 6 april gehouden werd met bijdrages van SP-senator Tiny Kox en politiek analist Chris de Ploeg. Verder onder meer een analyse over de militaire interventie onder leiding van de VS tegen IS in Syrië en Irak

Oekraïne speelbal in internationaal conflict

In dit nummer van *Spanning* een interview met emeritus hoogleraar Internationale Betrekkingen Kees van de Pijl over de toenemende spanningen tussen Rusland en de EU als gevolg van het associatieverdrag met Oekraïne. Verder onder meer analyses van het stemgedrag van de PVV door Ronald van Raak en van de Spaanse parlementsverkiezingen waarbij het linkse Podemos als winnaar uit de bus kwam.

Nee tegen associatieverdrag

In dit nummer van *Spanning* een interview met buitenlandwoordvoerder Harry van Bommel over de SP-campagne tegen het associatieverdrag met Oekraïne. Verder analyses over Turkije dat steeds meer afglijdt richting dictatuur en over Bernie Sanders, de linkse kandidaat die lange tijd in de race was voor het Amerikaanse presidentschap.

Zorg voor iedereen

Dit themanummer van *Spanning* staat volledig in het teken van de zorg. Met daarin onder meer aandacht voor de landelijke campagne van de SP voor een Nationaal ZorgFonds zonder eigen risico en interviews met hoogleraar Maatschappelijke Gezondheidszorg Johan Mackenbach, gezondheidswetenschapper Richard Wilkinson en publicist Peter Gøtsche.

Ongelijkheid, daar kunnen we veel aan doen

Dit tweede themanummer van *Spanning* is volledig gewijd aan het thema ongelijkheid. De focus in dit nummer ligt vooral op jongeren omdat zij in toenemende mate te maken krijgen met ongelijke kansen en uitkomsten. Dat blijkt onder meer uit een grootschalig internationaal onderzoek dat gedaan werd door adviesbureau McKinsey, maar ook uit het boek *Our Kids* van de Amerikaanse socioloog Robert Putnam.

III. Verantwoording politiek-wetenschappelijke activiteiten

Directe en indirecte kosten volgens jaarrekening **423.265**

Directe kosten:

Personalekosten	273.386
Overige kosten wetenschappelijk onderzoek	20.495
Subtotaal:	293.881
Spanning, maandelijks opinieblad *)	64.304
Totaal directe kosten	358.185

Indirecte kosten:

Huisvestingskosten	10.669
Administratiekosten	30.101
Kosten algemene dienstverlening	8.456
Kosten website	15.854
	65.080

*) De kosten van Spanning zijn berekend inclusief de personele kosten

Specificatie van de kosten per activiteit:

Activiteiten	Directe kosten	Verdeel-%	Indirecte kosten	Totale kosten
Spanning, maandelijks opinieblad	64.304	25%	16.270	80.574
Professionals aan het woord	58.776	15%	9.762	68.538
De gevolgen van de tweedeling	19.592	5%	3.254	22.846
De politiek van het CPB	19.592	5%	3.254	22.846
Nederland belastingparadijs	19.592	5%	3.254	22.846
Overige onderzoeken	19.592	5%	3.254	22.846
Red de wetenschap	58.776	15%	9.762	68.538
Algemene ondersteuning	97.960	25%	16.270	114.230
Totalen	358.185	100%	65.080	423.265

IV. Recapitulatie werkelijk 2016

Omschrijving	Uitgaven 2016	Maximaal subsidie- budget 2016
	€	€
I. Algemeen		
a.. Scholings- en vormingsactiviteiten	1.157.915	
b. Informatievoorziening	<u>428.903</u>	1.586.819
		1.198.155
II. Activiteiten ROOD, Jong in de SP	243.100	93.508
III. Wetenschappelijke activiteiten	423.265	309.273
Totalen	<u>2.253.183</u>	<u>1.600.936</u>

Opstelling nog te ontvangen subsidie 2016

Omschrijving	Maximale subsidie	Verantwoorde kosten	Recht op subsidie	Voorschotten	Nog te ontvangen
ROOD	93.508	243.100	93.508	74.806	18.702
Wetensch Bureau	309.273	423.265	309.273	247.419	61.855
Algemeen Deel	1.198.155	1.586.819	1.198.155	958.524	239.631
Totalen	1.600.936	2.253.183	1.600.936	1.280.749	320.187

V. Verklaring van het bestuur

Het bestuur van de Socialistische Partij verklaart dat de in het bestedingsverslag verantwoorde lasten verband houden met de volgende activiteiten:

- het houden van politieke vormings- en scholingsactiviteiten ten behoeve van leden en aspirant-leden van de SP;
- het opleiden van personen die met de leiding of de uitvoering van de hierboven vermelde cursussen en/of voorlichtingsactiviteiten worden belast;
- informatievoorziening;
- activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren;
- het houden van symposia, congressen en andere bijeenkomsten gericht op de verdere ontwikkeling van het gedachtegoed van politiek wetenschappelijke activiteiten ten behoeve van de SP;
- het uitgeven of doen uitgeven van wetenschappelijke publicaties;
- het adviseren van organen en gekozen/benoemde politici van de SP.

Aldus naar waarheid opgemaakt te Amersfoort d.d. 22 juni 2017.

Was getekend

Was getekend

J.G.C. van Heijningen
algemeen secretaris SP

T.H.C. Coppus
penningmeester SP

De controleverklaring bij het verslag is eveneens bijgevoegd.



Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Socialistische Partij
t.a.v. het bestuur
Snouckaertlaan 70
3811 MB AMERSFOORT

Directie Democratie en
Burgerschap
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
<http://www.rijksoverheid.nl>

Contactpersoon
partijfinanciering@minbzk.nl

Datum 5 oktober 2017
Referentienummer 2017-0000065901
Betreft Subsidievaststelling en nabetaling

Kenmerk
2017-0000351994

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Geacht bestuur,

Op 30 juni 2017 heb ik de verantwoording voor de door u ontvangen subsidie
in het kader van de Wet financiering politieke partijen over 2016 ontvangen.
Dank daarvoor.

Het inhoudelijke verslag is door mij in goede orde ontvangen. Met het resul-
taat kan ik instemmen.

Conform uw ingediende verantwoording van 30 juni 2017 stel ik de subsidie
vast op een bedrag van € 1.601.845,50.

In dit bedrag zijn begrepen de subsidie voor:

- het wetenschappelijk instituut (€ 313.038,00)
- de politieke jongerenorganisatie (€ 90.445,06)

Aan u is reeds een bedrag van € 1.280.748,81 als voorschot uitbetaald. Het

resterende bedrag van € 321.096,69 is goedgekeurd en wordt betaalbaar gesteld op rekeningnummer NL 43 RABO 0120645165 ten name van de Socialistische Partij te Amersfoort.

Datum
5 oktober 2017
Kenmerk
2017-0000351994

Hoogachtend,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Directeur Democratie en Burgerschap

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.



Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Democratie en Burgerschap
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Betreft: Aanbiedingsbrief aanvraag tot vaststelling van de subsidie over 2016

Den Haag, 19 juni 2017

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij vragen wij u om vaststelling van de subsidie in het kader van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) over 2016.

Bijgevoegd zijn de (financiële) verslagen van VoorNederland (VNL) en het Adam Smith Instituut, het activiteitenverslag, een overzicht van de bijdragen van in totaal 4.500,- euro of meer, een overzicht van de schulden van 25.000,- euro of meer en de schriftelijke verklaring van de registeraccountant.

Ons bankrekeningnummer luidt: NL11 INGB 0006581951

Tot slot merken wij op dat ons formele vestigingsadres niet langer ons postadres is. Het postadres is reeds bij u bekend. Ook zijn wij gewoon bereikbaar via ons emailadres info@vnl.nu

Met vriendelijke groet, namens het bestuur van VoorNederland,

(Johan) Driessen,
Penningmeester



VoorNederland

Rapport inzake
de jaarrekening
2016

Inhoudsopgave

Verklaring.....	3
1 Controle van de onafhankelijke accountant.....	4
Bestuursverslag	8
2 Bestuursverslag.....	9
Jaarrekening	11
3 Balans per 31 december 2016.....	12
4 Staat van baten en lasten over 2016	14
5 Algemene toelichting.....	15
6 Grondslagen voor financiële verslaggeving.....	16
7 Toelichting op balans.....	17
8 Toelichting op staat van baten en lasten.....	19
9 Overige toelichtingen	22
Bijlagen	23
Overzicht bijdragen op grond van Wet financiering politieke partijen artikel 25 lid 1b	24
Overzicht schulden op grond van Wet financiering politieke partijen artikel 25 lid 1c	25
Opgaan ledenaantal op peildatum	26



Verklaring



Het bestuur van
VoorNederland
Binnenhof 1-A
2513 AA Den Haag

Amersfoort, 1 juni 2017

Geacht bestuur,

1 Controle van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2016 van VoorNederland te Den Haag gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2016 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen.

Het financieel verslag omvat tevens:

- een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
- een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag;

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van VoorNederland is verantwoordelijk voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het financieel verslag en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag en de overzichten op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag en de overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag en de overzichten. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag en de overzichten een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten en voor het getrouwedbeeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de politieke partij. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de politieke partij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2016 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c);
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b); en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2016 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.



Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften.

Tevens melden wij dat het activiteitenverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

Amersfoort, 1 juni 2017



Bestuursverslag

2 Bestuursverslag

2.1 Organisatie en bestuur

Doelstelling, beleid en activiteiten

Voor u ligt het jaarverslag van de vereniging VoorNederland (VNL), zetelend te Den Haag.

VNL is de enige klassiek-liberale partij in Nederland. Wij streven naar meer vrijheid, meer welvaart en meer veiligheid.

Ter verwesenlijking van onze doelstellingen bepleit VNL onder andere een kleine overheid, zeer lage belastingen, forse investeringen in politie en defensie, een stringent immigratie- en asielbeleid en de verdediging van de Nederlandse soevereiniteit.

In de Tweede Kamer der Staten-Generaal klinken onze klassiek-liberale standpunten via de fractie Bontes / Van Klaveren.

In januari nam VNL afscheid van de beoogd voorman, Bram Moszkowicz.

In februari organiseerden wij ons voorjaarscongres. Deze bijeenkomst stond in het teken van het referendum over het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne. Verder presenteerden wij ons wetenschappelijk bureau, het Adam Smith Instituut en onze politieke jongerenorganisatie JongVNL.

In april, twee dagen voorafgaande aan het referendum over het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne, organiseerde VNL een partijbijeenkomst in Volendam. Tijdens deze bijeenkomst sprak onder andere de politiek leider van onze Britse zusterpartij UKIP, Nigel Farage.

In juni vond de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV) plaats. Het bestuur legde (financiële) verantwoording af aan de leden over het gevoerde beleid in het voorgaande jaar. De leden verleenden het bestuur decharge. Daarnaast gaf het bestuur de leden een toelichting op de politieke stand van zaken en werden de plannen uiteengezet voor het komende politieke jaar.

Eind oktober organiseerden wij ons najaarscongres. Daar vond de presentatie plaats van ons verkiezingsprogramma en onze lijsttrekker Jan Roos.

Na de bekendmaking van de lijsttrekker scoorde VNL in diverse opiniepeilingen tot twee zetels.

Ook het aantal leden liep in 2016 wederom op. Begin januari 2016 telde VNL ongeveer 1.140 leden, eind december 2016 was dat aantal opgelopen tot circa 1.560.

Ondertekening bestuur

's-Gravenhage, 1 juni 2017,

L.J.A.J. (Laurence) Stassen
Voorzitter

drs. J.J. (Joram) van Klaveren
Secretaris

mr. J.H.A. (Johan) Driessens
Penningmeester

Jaarrekening

3 Balans per 31 december 2016

3.1 Activa

(vóór voorstel resultaatbestemming)	31 december 2016	31 december 2015
	€	€
Vlottende activa		
Vorderingen		
Overige vorderingen	36.831	1.013
	36.831	1.013
Liquide middelen	23.937	2.097
Totaal	60.768	3.110

3.2 Passiva

(voor voorstel resultaatbestemming)	31 december 2016 €	31 december 2015 €
Eigen vermogen		
Overige reserves	20.108	-909
	20.108	-909
Kortlopende schulden		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.323	
Overige schulden	3.200	
Overlopende passiva	32.137	4.019
	40.660	4.019
Totaal	60.768	3.110

4 Staat van baten en lasten over 2016

	Begroting 2016 €	2016 €	2015 €
Contributies	14.000	18.070	13.669
Donaties	6.000	2.736	14.340
Subsidie overeenkomstig artikel 7 Wet financiering politieke partijen	284.000	261.768	-
Som der exploitatiebaten	304.000	282.574	28.009
Personalekosten			
Lonen en salarissen	51.000	43.200	-
Sociale lasten	4.000	3.228	-
Andere personealekosten	5.000	1.658	15.900
Overige bedrijfskosten			
Administratiekosten	30.000	19.601	6.116
Vergaderkosten	38.000	68.190	3.368
Multimediacosten	48.000	4.630	1.246
(Permanente) campagnekosten	98.000	111.098	4.849
Overige kosten	10.000	10.164	1.039
Onvoorzien	5.000	-1	-
Som der exploitatielasten	289.000	261.768	32.518
Exploitatieresultaat	15.000	20.806	-4.509
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	211	-
Resultaat	15.000	21.017	-4.509
Resultaatbestemming			
Overige reserves	15.000	20.108	-4.509
Bestemd resultaat	15.000	21.017	-4.509

5 Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten

Het doel van de vereniging is een welvarend en veilig Nederland en om de burgers van Nederland optimaal de kans te bieden een bijdrage te leveren aan de politieke en maatschappelijke besluitvorming. De vereniging tracht dit doel onder meer te bereiken door de inwoners van Nederland regelmatig haar opvattingen en gedachten onder de aandacht te brengen en door het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, van Provinciale Staten, van gemeenteraden en van het Europees Parlement en het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten.

De financiering van de activiteiten is geregeld in de Wet financiering politieke partijen.

Locatie feitelijke activiteiten

De organisatie verricht haar activiteiten vanuit de locatie in 's-Gravenhage.

6 Grondslagen voor financiële verslaggeving

6.1 Algemeen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens in Nederland van toepassing zijnde grondslagen voor de financiële verslaggeving.

Bij het opstellen van de jaarrekening is aansluiting gezocht bij de Wet financiering politieke partijen en de daarbij behorende regelingen en beleidsregels.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Algemene grondslagen bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

6.2 Grondslagen voor waardering activa

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

7 Toelichting op balans

7.1 Vorderingen

	31 december 2016 €	31 december 2015 €
Overige vorderingen		
Subsidieafrekening op basis van werkelijke kosten	36.381	
Rekening-courant Stichting Adam Smith Instituut		563
Waarborgsom	450	450
	<hr/> 36.831	<hr/> 1.013
Totaal	<hr/> 36.831	<hr/> 1.013

7.2 Liquide middelen

	31 december 2016 €	31 december 2015 €
Banktegoeden		
ING Spaarrekening	23.000	
ING Bank, betaalrekening	937	2.097
	<hr/> 23.937	<hr/> 2.097
Totaal	<hr/> 23.937	<hr/> 2.097

7.3 Eigen vermogen

	31 december 2016 €	31 december 2015 €
Overige reserves	20.108	-909
Totaal	20.108	-909
Overige reserves	2016	2015
Stand 1 januari	-909	3.600
Onttrekkingen via baten en lasten	-	-4.509
Toevoegingen via baten en lasten	21.017	-
	20.108	-909
Stand 31 december	20.108	-909

7.4 Kortlopende schulden

	31 december 2016 €	31 december 2015 €
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing- en premieschulden		
Af te dragen Loonheffing	5.323	
Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	3.200	
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen contributies	4.252	
Reservering administratie- en accountantslasten	7.502	4.019
Screeningskosten	19.030	
Overige overlopende passiva	1.353	
	32.137	4.019
Totaal	40.660	4.019

8 Toelichting op staat van baten en lasten

8.1 Baten en brptomarge

	2016 €	2015 €
Contributies	18.070	13.669
Donaties	2.736	14.340
Subsidie overeenkomstig artikel 7 Wet financiering politieke partijen		
Totaal ontvangen voorschot (80% van de maximaal te verstrekken subsidie ad € 428.421)	342.738	
Af: toe te rekenen aan Adam Smith Instituut	-117.351	
Bij: afrekening op basis van werkelijke kosten	36.381	
	<hr/> 261.768	<hr/>
Som der exploitatiebaten	<hr/> 282.574	<hr/> 28.009
Brptomarge (dekkingsbijdrage)	<hr/> 282.574	<hr/> 28.009

8.2 Personeelskosten

	2016 €	2015 €
Lonen en salarissen		
Bruto lonen	40.000	
Vakantiegeld	3.200	
	<hr/> 43.200	<hr/>
Sociale lasten		
Werkgeversdeel sociale verzekeringen	3.228	
Andere personeelskosten		
Lasten beoogd lijsttrekker	-	15.000
Vrijwilligersvergoeding	1.500	900
Reiskostenvergoedingen	158	-
	<hr/> 1.658	<hr/> 15.900
Totaal	<hr/> 48.086	<hr/> 15.900

8.3 Overige bedrijfskosten

	2016 €	2015 €
Administratiekosten		
Ledenadministratie	9.221	
Administratie- en accountantskosten	7.790	5.385
Bankkosten	769	250
Oprichtingskosten JongVNL	499	
Portokosten	854	332
Contributies en abonnementen	468	149
	19.601	6.116
Vergaderkosten		
Bijeenkomsten	46.843	1.275
Screeningskosten	19.030	
Aansprakelijkheidsverzekering bestuurders	484	
Representatie	1.833	1.594
	68.190	3.368
Multimediacosten		
Website	4.630	1.246
(Permanente) campagnekosten		
Lasten rapportage, media en onderzoeken	78.674	2.063
Promotiemateriaal	16.517	2.033
Waarborgsom verkiezing	11.250	
Ledenwerving	1.956	
Beveiliging	1.337	724
Overig algemeen	1.364	29
	111.098	4.849
Overige kosten		
Contributie ADDE	10.164	1.000
Diversen	-	39
	10.164	1.039
Onvoorzien	-1	-
Totaal	213.682	16.618

8.4 Financiële baten en lasten

	2016 €	2015 €
Rentebaten banken	211	-
Financiële baten en lasten (saldo)	<u>211</u>	-

9 Overige toelichtingen

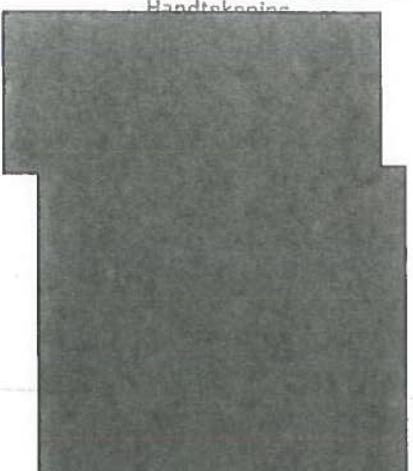
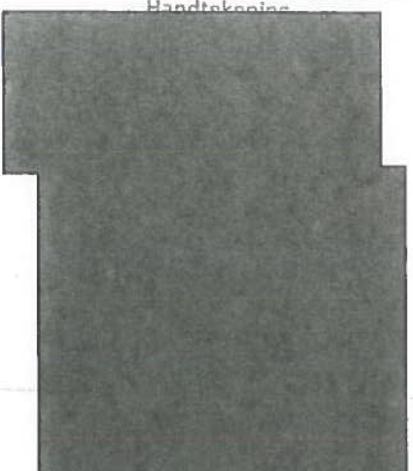
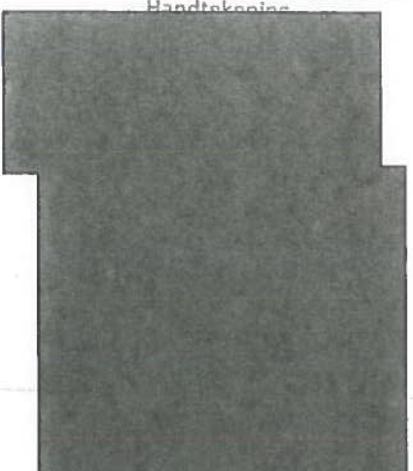
9.1 Werknemers

Het gemiddelde aantal werknemers gedurende het boekjaar bij VoorNederland bedroeg:

Gemiddeld aantal werknemers over periode	2016 fte	2015 fte
Werkzaam binnen Nederland	1,0	

9.2 Ondertekening

's-Gravenhage, 1 juni 2017,

Naam	Handtekening
L.J.A.J. (Laurence) Stassen, voorzitter	
mr. J.H.A. (Johan) Driessen, penningmeester	
drs. J.J. (Joram) van Klaveren, secretaris	

Bijlagen

Overzicht bijdragen op grond van Wet financiering politieke partijen artikel 25 lid 1b

Artikel 25 lid 1b luidt:

Voor 1 juli van elk kalenderjaar zendt een politieke partij aan Onze Minister een overzicht van de bijdragen van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid zijn geregistreerd.

Opgaan:

Voor Nederland heeft in en over het boekjaar 2016 geen bijdragen ontvangen als bedoeld in artikel 25 lid 1b.

Overzicht schulden op grond van Wet financiering politieke partijen artikel 25 lid 1c

Artikel 25 lid 1c luidt:

Voor 1 juli van elk kalenderjaar zendt een politieke partij aan Onze Minister een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid zijn geregistreerd.

Opgaan:

VoorNederland heeft in en over het boekjaar 2016 op enig moment geen schulden gehad als bedoeld in artikel 25 lid 1c.

Opgaan ledenaantal op peildatum

Het aantal betalende meerderjarige leden bedroeg op 1 januari 2016: 1.122.

Activiteitenverslag VoorNederland (VNL) 2016

VoorNederland organiseerde in 2016 de volgende activiteiten:

I Voorjaarscongres

Datum: Zaterdag 27 februari 2016

Plaats: Den Haag

Het eerste congres in 2016 stond in het teken van het aanstaande referendum over het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne. Uiteraard passeerden ook de politieke actualiteit en de klassiek-liberale standpunten van VNL de revue. Ook werden het politiek-wetenschappelijk bureau – het Adam Smith Instituut – en de politieke jongerenvereniging – JongVNL – aan de leden gepresenteerd. Gastspreker was opiniemaker Jan Roos, hét gezicht van de referendumcampagne.

II Partijbijeenkomst in het kader van het Oekraïne-referendum

Datum: Maandag 4 april 2016

Plaats: Volendam

Twee dagen voorafgaande aan het referendum over het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne organiseerde VNL een partijbijeenkomst in Volendam. Deze bijeenkomst was ook opengesteld voor niet-leden om de politieke participatie in brede zin te bevorderen. Tijdens deze bijeenkomst sprak naast referenduminitiatiefnemer Jan Roos en VNL-Tweede Kamerlid Joram van Klaveren ook de politiek leider van onze Britse zusterpartij UKIP, Nigel Farage. De partij lichtte aan de aanwezigen haar standpunt inzake het referendum toe.

III Algemene Ledenvergadering (ALV)

Datum: Zaterdag 25 juni 2016

Plaats: Den Haag

In juni 2016 vond de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV) plaats. Het bestuur legde (financiële) verantwoording af aan de leden over het gevoerde beleid in het voorgaande jaar. De leden verleenden het bestuur decharge. Daarnaast gaf het bestuur de leden een toelichting op de politieke stand van zaken en werden de plannen uiteengezet voor het komende politieke jaar.

IV Najaarscongres

Datum: Zaterdag 29 oktober 2016

Plaats: Rotterdam

Eind oktober vond het najaarscongres plaats. Centraal stond de presentatie van het verkiezingsprogramma 2017-2021 en de presentatie van de lijsttrekker.

V Lidmaatschap ADDE en IDDE

VNL maakte in Europees verband deel uit van de Alliance for Direct Democracy in Europe (ADDE) en het Initiative for Direct Democracy in Europe (IDDE). In dit kader was een VNL-delegatie aanwezig bij een ADDE- en IDDE-bijeenkomst in Stockholm, die in november 2016 plaatsvond.

VI (Permanente) campagne, informatievoorziening, scholing en werving

Gedurende 2016 voerde VNL een permanente campagne ter verspreiding van het klassiek-liberale gedachtegoed van VNL, het enthousiasmeren van een zo breed mogelijk publiek en ledenwerving. Zo liet de vereniging onder andere verschillende video's met onze politieke boodschap vervaardigen en campagnemateriaal, opinie- en kiezersonderzoek verrichten. Ook werden advertenties ingezet. Na de zomer van 2016 startte de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2017.

Actuele ontwikkelingen rondom VNL werden onder andere via onze site vnl.nu, ons VNL-Twitteraccount en onze Facebookpagina gecommuniceerd. Tevens vonden er wervings- en scholingsbijeenkomsten en - activiteiten plaats, ook in het kader van de vorming van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2017.

VII JongVNL

Ter bevordering van de politieke participatie van jongeren richtte VNL de politieke jongerenorganisatie JongVNL op. Er werden een aantal activiteiten georganiseerd. Zo sprak prof. Herman Loonstein tijdens een activiteit in Amsterdam, Frits Bolkestein tijdens een bijeenkomst in Leiden en Jan Roos in Utrecht.

VIII Adam Smith Instituut

Het politiek-wetenschappelijk bureau – het Adam Smith Instituut – organiseerde in 2016 de volgende activiteiten:

I Symposium over de Europese Unie en de euro

Datum: Donderdag 31 maart

Plaats: Houten

Gastsprekers: dr. Thierry Baudet en André ten Dam